

“XOCALIYA ƏDALƏT”

MÜNDƏRİCAT

- **"Xocalıya ədalət!"in dünyada əks-sədasi:** [Xocalı soyqırımı - 33] // Xalq qəzeti. - 2025.- 26 fevral. - № 43. - S. 11.
- **Azərbaycanın dini liderlərinin "Xocalıya ədalət!" çağırışı:** [Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dini konfessiyaların rəhbərlərinin müraciəti] // Xalq qəzeti. - 2025.- 26 fevral. - № 43. - S. 9.
- **Meksika, Kolumbiya və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət” çağırışı edilib** // AZƏRTAC.- 2024.- 28 fevral.
- **Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Xocalı soyqırımı ilə bağlı paylaşım edib**// AZƏRTAC.- 2024.- 26 fevral.
- **Salmanlı, Rəhman.** Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi tədbirlər Xocalı soyqırımını dünya ictimaiyyətinə tanıdır //Azərbaycan. - 2024.- 25 fevral. - № 43. - S. 5.
- **Qurbanqızı, Zümrüd.** "Xocalıya ədalət" - dünyaya sülhdü: Qalib Liderimizin siyasi iradəsi sayəsində bu gün üçrəngli bayrağımız Xocalıda da dalğalanır // Respublika. - 2023.- 20 oktyabr. - № 229. - S. 3.
- **Britaniya parlamentinin önündə “Xocalıya ədalət!” tələb olunub** // AZƏRTAC.- 2023.- 28 fevral.
- **Kolumbiya və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət!” çağırışı** // AZƏRTAC.- 2023.- 27 fevral.
- **Qurbanqızı, Zümrüd.** Xocalıya ədalət istəyirik!.. // Respublika. - 2023.- 26 fevral. - № 44. - S. 1,3.
- **Meksikalı deputatlar Azərbaycan xalqı ilə həmrəylik göstərərək “Xocalıya ədalət!” çağırışı edirlər** // AZƏRTAC.- 2023.- 25 fevral.
- **Niderlandda “Xocalıya ədalət!” portalı fəaliyyətə başlayıb** // AZƏRTAC.- 2022.- 6 aprel.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində İsraildə soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb** // AZƏRTAC.- 2022.- 1 mart.
- **Salmanlı, Rəhman.** “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası ildən-ilə öz fəaliyyət coğrafiyasını genişləndirir // Azərbaycan. - 2022.- 27 fevral. - № 45. - S. 9.
- **Xocalı faciəsi ilə bağlı “Ədalətsizliyin 30 ili” adlı anım tədbiri keçirilib** // Xalq qəzeti. - 2022.- 27 fevral. - № 45. - S. 3.
- **Gürcüstanın 50-yə yaxın KİV-i “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına qoşulub / Xətayi Əzizov** // AZƏRTAC.- 2022.- 26 fevral.
- **Adil Əliyev: “Xocalıya ədalət!” kampaniyası ermənilərin çoxillik dezinformasiya fəaliyyətinə sarsıdıcı zərbə endirib** // AZƏRTAC.- 2022.- 24 fevral.
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çox uğurlu layihədir":** Elxan Süleymanov: “15 il bundan əvvəl Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanınmasını tələb edən 1 milyon Azərbaycan vətəndaşının imzasını topladıq” // Yeni Müsavat. - 2022. - 24 fevral. - № 35. - S. 6.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində başlanılan petisiyanın imzalanması işi davam etdirilir** // AZƏRTAC.- 2022.- 24 fevral.
- **Kiyev şəhərində “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bilbordlar yerləşdirilib / Emil Hüseyinli** // AZƏRTAC.- 2022.- 21 fevral.
- **Çukurova Universitetinin tələbləri dünya ictimaiyyətinə “Xocalıya ədalət!” çağırışı ediblər / Sabir Şahtaxtı** // AZƏRTAC.- 2022.- 19 fevral.
- **Hulusi Kılıç: Azərbaycan və Türkiyə dünyadan “Xocalıya ədalət!” tələbini davam etdirməlidir / Sabir Şahtaxtı** // AZƏRTAC.- 2022.- 15 fevral.

- **Bayramov, Oqtay.** Əlcəzair mətbuatında “Xocalıya ədalət!” kampaniyası haqqında məqalə dərc edilib // AZƏRTAC.- 2022.- 3 fevral.
- **Mustafayev, Oruc.** Xocalıya ədalət: Kampaniya çərçivəsində illərlə davam etdirilən məqsədyönlü işlərin Böyük Qələbəmizdə xüsusi yeri vardır // Azərbaycan müəllimi. - 2021. - 26 fevral. - № 8. - S. 3.
- **ABS-in 5 ştatında "Xocalıya ədalət!" tələbi ilə məlumatlandırma aksiyası təşkil edilib** // AZƏRTAC.- 2021.- 26 fevral.
- **Meksika və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət” çağırışı** // AZƏRTAC.- 2021.- 26 fevral.
- **Niderlandda “Xocalıya ədalət!” tələbinin əks olunduğu poçt markaları buraxılıb** // AZƏRTAC.- 2021.- 25 fevral.
- **Xocalı soyqırımı ilə bağlı yeni petisiya üçün kampaniya keçirilir** // AZƏRTAC.- 2021.- 22 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində İsmayılıda ağacəkmə kampaniyası keçirilib** // AZƏRTAC.-2021.- 24 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Yevlaxda 613 ağac əkilib** // AZƏRTAC.- 2021.- 20 fevral.
- **Madridə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirilib** / Nigar Cəfərli // AZƏRTAC.- 2020.- 25 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun prioriteti kimi** / Leyla Rəşid // Xalq qəzeti.-2020.-23 fevral.-№41.-S.6.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası əsl vətənpərvərlik nümunəsidir** / Ramiz Yusifov // Respublika.-2019.-13 dekabr.-№276.-S.7.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanıtılmasında mühüm rol oynadı:** Birinci vitse-prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev www.yap.org.az saytına müsahibə verib // Yeni Azərbaycan.-2019.-26 fevral.-№38.-S.5.
- **Xocalı soyqırımına həsr edilən “Ağrı” romanının təqdimatı olub** // Xalq qəzeti.-2019.-26 fevral.-№46.-S.6.
- **Xocalıya ədalət!: Bəşəriyyət də mənəvi məsuliyyət daşıyır!** / Tahirə Ağamirzə // Vətən səsi.- 2019.-22 fevral.-№8.-S.2.
- **Xocalıya ədalət!** / Abbas İsmayılov // 525-ci qəzet.-2019.-15 fevral. -№ 31.-S.2.
- **Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məramı bu faciəni soyqırımı kimi tanıtmadır** / T. Aydınoglu // Xalq qəzeti.-2018.-3 mart.-№49.-S.4.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən soyqırımı kimi tanınıb:** Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı “Qarabağın səsi” adlı rəsm sərəgisi və ədəbi-bədii tədbir keçirilib // Yeni Azərbaycan.-2018.-27 fevral.-№38.-S.6.
- **Biz Xocalıya ədalət tələb edirik!** / Qvami Məhəbbətoğlu // İki sahil.-2018.-27 fevral.-№38.-S.15.
- **İstanbulda “Xocalıya ədalət!” devizi altında fotosərgi açılıb** // Yeni Azərbaycan.-2018.-27 fevral.- № 38.-S.5.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Moskvada Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb** / Fəridə Abdullayeva // AZƏRTAC.-2018.-27 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq QHT-lər birgə bəyanat yayıblar** // AZƏRTAC.-2018.-26 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması istiqamətində işləri daha da sürətləndirib, səmərəsini artırıb** // Yeni Azərbaycan.-2018.-24 fevral.-№37.-S.5.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyasında fəal iştirak etmək bütün soydaşlarımızın mənəvi borcudur** / Gözəl İsgəndərova // Xalq qəzeti.-2018.-23 fevral.-№42.-S.8.

- **Xocalı soyqırımının əsl səbəbkarları hələ də cəzalandırılmayıb** / Elgün Niftəli // AZƏRTAC.-2018.-22 fevral.
- **Qardabani rayonundan olan gənclər “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına fəal qoşulublar** / Xətayi Əzizov // AZƏRTAC.-2018.-22 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyada soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır** / Anar Miriyev // Palitra.-2018.-13 fevral.-№28.-S.11.
- **“Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının Mərakeşdə təqdimatı keçirilib** // İki sahil. -2017.- 25 noyabr. - № 216. - S. 5.
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası - erməni vəhşiliklərinin dünya boyu ifşa aksiyası...** / Nahid Salayev // Bakı Xəbər.-2017.-3 mart.-№40.-S.9.
- **Moskvada Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünə həsr olunmuş “Yaddaşın əbədiliyi” adlı gecə keçirilib** / Fəridə Abdullayeva // Xalq qəzeti.-2017.-2 mart.- № 47.-S.5.
- **Dünya “Xocalıya ədalət!” deyir: Soyqırımını ittiham edən ölkələrin sayı davamlı surətdə artır** / Elçin Cəfərov // Azərbaycan.-2017.-26 fevral.-№44.-S.3.
- **Dünya artıq Xocalı faciəsini bəşəriyyətə qarşı soyqırımı kimi qəbul edir: Azərbaycan dövlətinin və Heydər Əliyev Fondunun “Xocalıya ədalət!” kampaniyası hədəflərinə doğru inamla davam edir** / Rəşad Cəfəri // Azərbaycan.-2017.-26 fevral.-№44.-S.1.
- **Tbilisidə “Xocalıya ədalət!” aksiyası keçirilib** // Xalq qəzeti.-2017.-26 fevral.-№44.-S.5.
- **Xocalı soyqırımının 25 illiyi ilə bağlı “Sonsuz dəhliz” filminin nümayişi olub: Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva filmə baxıb** // AZƏRTAC.-2017.- 6 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” İslam dünyasında tam dəstəklənir** / Gövhər Baxşəliyeva // Azərbaycan.-2017.-25 fevral.-№43.-S.7.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası bu soyqırımını bütün dünyaya tanıdır** / Gülbahar İsmayılova // Xalq qəzeti.-2017.-24 fevral.-№42.-S.9.
- **Madridə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirilib** / Aygün Əliyeva // Xalq qəzeti.-2017.-23 fevral. - № 41.-S.7.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyasına dəstək məqsədilə silsilə tədbirlər keçiriləcək** // AZƏRTAC.-2017.- 19 fevral.
- **Leyla Əliyeva: Bütün dəhşətlərə baxmayaraq, xalqımızın ruhu qırılmadı** / Fəridə Abdullayeva // AZƏRTAC.- 2016.- 29 fevral.
- **Yekaterinburqda “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində anım tədbiri keçirilib** / Fəridə Abdullayeva // AZƏRTAC.- 2016.- 27 fevral.
- **Londona Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr edilən ənənəvi anım konserti: Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak edib** / Orxan İsmayılov // AZƏRTAC.- 2016.- 27 fevral.
- **“Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının yeni internet səhifəsi istifadəyə verilib** // Səs.-2016.-25 fevral.-№ 36.-S. 3.
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Braziliyada “Sonsuz dəhliz” filmi təqdim edilib** // AZƏRTAC.- 2016.- 25 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Qardabanidə anım tədbiri keçirilib** / Xətayi Əzizov // AZƏRTAC.- 2016.-23 fevral.
- **Azərbaycan bütün dünyaya səslənir: Xocalıya ədalət!** / Ceyhun Abasov // 525-ci qəzet.-2016.-20 fevral.-№33.-S.6.
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyası fəaliyyətini genişləndirir** / Leyla Rəşid // Azərbaycan.- 2016.-20 fevral.-№ 39.- S. 4.
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyasının istifadəyə veriləcək saytında soyqırımı ilə bağlı aksiyalara qoşulmaq olar** // AZƏRTAC.- 2016.-18 fevral.
- **“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində təqdimat keçirilib** // 525-ci qəzet.-2016.-18 fevral.-№ 31.-S.15.

- **“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində təqdimat keçirilib** // AZƏRTAC.- 2016.-12 fevral.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası Dublin radiosunda** // Xalq qəzeti.-2015.-11 mart.-№ 55.-S.4.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası konkret nəticələr verməkdədir** // Yeni Azərbaycan.-2015.-28 fevral. .-№ 39.-S.3.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası qarşıya qoyduğu hədəflərə çatır** / Nurlan Qələndərli // Yeni Azərbaycan. - 2015.-28 fevral. . - № 39. - S. 3
- **Leyla Əliyeva hər kəsi “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına qoşulmağa çağırdı** // Xalq qəzeti.-2015.-27 fevral. .-N 46.-S.3.
- **"Xocalıya ədalət!" kampaniyası dünyanın 40-dan çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir** // Paralel.-2015.-26 fevral. .-№ 37.-S.10.
- **“Xocalıya ədalət!” flaşmobunun təqdimatı** / Taleh Turqut // İki qahıl.-2015.-24 fevral. .-№ 35.-S.11.
- **Avropa və Türkiyədə xocalı soyqırımı ilə bağlı keçirilən silsilə tədbirlər davam edir** // Paralel.-2015.-24 fevral. .-№ 35.-S.10.
- **Ankarada Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə bağlı anım mərasimi keçirilib** / Sabir Şahtaxtı // Xalq qəzeti.-2015.-24 fevral. .-N 43.-S.4.
- **Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi Brüsseldə yad edilib** // Xalq qəzeti.-2015.-22 fevral. .-N 42.-S.3.
- **Londonda “Sonsuz Dəhliz” filminin təqdimatı olub** / Orxan İsmayılov // Azərbaycan.-2015.-21 fevral. .-N 41.-S.2.
- **Bütün dünya "Xocalıya Ədalət" deyir** // Paralel.-2015.-20 fevral. .-№ 33.-S.10.
- **“Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə” adlı kitab rus və türk dillərində nəşr edilib** // Xalq qəzeti.-2015.-18 fevral. .-N 38.-S.5.
- **“Xocalıya ədalət, gələcək üçün ibrət”** // İki sahil.-2015.-14 fevral. .-№ 29.-S.26.
- **Xocalıya ədalət tələb edən petisiyaya start verildi - See more at** // Palitra.-2015.-13 fevral. .-№ 28.-S.6.
- **“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının əlaqələndiricilərinin toplantısı keçirilib** // Azərbaycan.-2014.-12 oktyabr.-№ 221.-S.2.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyası uğurla davam etdirilir: Vətənpərvərliyin və xeyirxahlığın təəcəssümü** / Ceyhun Ələkbərov // Azərbaycan.-2014.-28 avqust. .-№ 185.-S.2.
- **“Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” üçildliyinin sonuncu cildi çapdan çıxmışdır** // Xalq qəzeti.-2014.-6 iyun.-№118.-S.4.
- **İnsanlıq meyarı ilə Ziyalı sözü** / Rahid Ulusel, // Xalq qəzeti.-2014.-14 may. .-№ 99.-S.7.
- **Leyla Əliyeva: Azərbaycan xalqının ruhunu heç vaxt, heç kim heç nə ilə qıra bilməz** / Fəridə Abdullayeva, // Xalq qəzeti.-2014.-1 mart. .-№ 45.-S.3.
- **“Xocalıya Ədalət!” çağırışının tarixi kökü** / Elçin Vələdoğlu. // Respublika.-2014.-26 fevral. .-№ 42.-S.7.
- **İsrailin 10 şəhərində “Xocalıya ədalət!” sərgisi keçirilib** / Rauf Kəngərli. // Xalq qəzeti.-2014.-27 fevral. .-№ 43.-S.2.
- **“Xocalıya ədalət!” tarixi zərurətdən yarandı** / Vasif Səmədov, Rövşən Vəlizadə, // Xalq qəzeti.-2014.-26 fevral. .-№ 42.-S.9.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının 5 illik fəaliyyəti və perspektivlərinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir** // Xalq qəzeti.-2014.-25 fevral.-№ 41.-S.4.
- **“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının 5 illik fəaliyyəti və perspektivlərinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir** // Xalq qəzeti.-2014.-25 fevral. .-№ 41.-S.4.
- **“Xocalıya ədalət!” çağırışına dünya qoşulur: Artıq erməni təbliğat maşını bu kampaniyanın qarşısında duruş gətirə bilmir** / Təranə Məhərrəmovə // Kaspi.-2014.-19 fevral. .-№ 29.-S.6.
- **Xocalısız 22 il** / Fəridə Şəmsi // Palitra.- 2014.- 18 fevral.- № 29.- S. 12.

- **Ukraynada "Xocalı ayı" // İki sahil.-2014.-15 fevral.-№ 28.-S.6.**
- **Xocalı həqiqətləri Qərbi Balkanlarda geniş yayılır / Şahin Hacıyev // Azərbaycan.-2014.-18 fevral.-№ 35.-S.6.**
- **Leyla Əliyeva: «Xocalıya ədalət!» (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)» ikicildliyi çapdan çıxmışdır // Azərbaycan.-2014.-18 fevral.-№ 35.-S.7.**
- **Bəşəriyyət tarixində ən dəhşətli kütləvi terror - Xocalı soyqırımı / Nəzakət Ələddinqızı // Səs.-2014.-7 fevral. .-№ 22.-S. 5.**
- **«Xocalıya ədalət» çağırışı artıq beynəlxalq tələbə çevrilir / Vüsal Qurbanov, // Azərbaycan.-2013.-26 dekabr. .-№ 286.-S.5.**
- **Xocalı faciəsi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınır / Nəzakət Ələddinqızı // Səs.-2013.-14 dekabr.-№ 238.-S.4.**
- **Avropa Parlamentində "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində beynəlxalq konfrans keçirilmişdir // Xalq qəzeti.-2013.-7 dekabr. .-№ 270.-S.3.**
- **"Xocalıya ədalət" Beynəlxalq informasiya kampaniyası yeni aksiyaya başlayır // Azərbaycan.-2013.-26 oktyabr.-№ 236.-S.7.**
- **İsraildə "Xocalıya ədalət" fotosərgisi açılıb // 525-ci qəzet.-2013.-11 oktyabr. .-№187.-S.2.**
- **Bakıda "Xocalıya ədalət" kampaniyası: siyasi-hüquqi qiymətləndirmədə beynəlxalq əməkdaşlıq və həmrəylik" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilmişdir // Azərbaycan.-2013.-24 fevral.-№ 43.-S.2.**
- **İnsanlığa qarşı cinayət // Azərbaycan.-2013.-22 fevral.-№ 41.-S.4.**
- **"Xocalıya ədalət" - İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin dövlət başçıları kampaniyasına tam dəstək vermişlər: Qahirə Kommünikesi Xocalı qətliamını soyqırımı aktı kimi tanımışdır // İki sahil.-2013.-9 fevral.-№25.-S.30.**
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində 100-dən çox məcburi köçkün ailə ərzaq ilə təmin olunmuşdur // Xalq qəzeti.-2012.-23 avqust.-№186.-S.2**
- **"Sonu olmayan dəhliz", yaxud Günayın səssiz harayı / Hikmət Babaoğlu // Yeni Azərbaycan.-2012.-14 mart. .-№47.-S.4.**
- **Xocalı soyqırımı haqqında "Sonu olmayan dəhliz" adlı sənədli filmin siqnal variantının təqdimatı keçirilmişdir // Xalq qəzeti.-2012.-13 mart. .-№ 58.-S.7.**
- **«Xocalıya ədalət» kampaniyası 2012-ci il üçün tədbirlər proqramını açıqlamışdır // Azərbaycan.-2012.-23 fevral. .-№ 43.-S.4.**
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində İstanbulda rəsm və foto sərgisi açılmışdır / Oqtay Bayramov, İstanbul // Xalq qəzeti.-2012.-18 fevral. .-№ 39.-S.2.**
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində Niderland parlamentinə faciənin iyirminci ildönümü ilə əlaqədar müraciət və bu soyqırımın tanınmasına dair 1 milyon yerli vətəndaşın imzalar toplusu təqdim edilmişdir // Xalq qəzeti.-2012.-18 fevral. .-№ 39.-S.2.**
- **YAP Gənclər Birliyi "Xocalı soyqırımını tanı!" kampaniyasına start verib / Nardar Bayramlı // Yeni Azərbaycan.-2012.-28 yanvar. .-№16.-S.4.**
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində bir milyon imza toplanacaq / Nigar Etibar // Mərkəz.-2011.-24 noyabr. .-№215.-S.12**
- **İslam Konfransı Təşkilatı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı birmənalı mövqe nümayiş etdirir / Pərviz Sadayov // Yeni Azərbaycan.-2011.-3 may. .-№77.-S.7.**
- **Xocalı soyqırımı dünyanın əksər ölkəsində anılıb / Nigar // Palitra.-2011.-1 mart. .-№22.-S.6.**
- **Moskvada "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində konfrans keçirilmişdir / Asya Hacıadə, // Azərbaycan.-2011.-26 fevral. .-№ 46.-S.3.**
- **Türkiyənin nüfuzlu "Hürriyyət" qəzeti Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın müsahibəsini dərc etmişdir // Xalq qəzeti.-2011.-27 fevral. .-№ 46.-S.2.**
- **Markos Peres: "Xocalı yer üzündən hər hansı təbii fəlakət nəticəsində deyil, məhz insan əliylə silinib" // Xalq Cəbhəsi.-2011.-25 fevral. .-№ 36.-S.5.**

- **“Xocalıya ədalət” / Yeganə Əliyeva // İki sahil.-2011.-24 fevral.-№ 35.-S.4**
- **Dünya Xocalı faciəsinin adını eşidib, miqyasını isə bilmir... / Sevinc Telmanqızı. // Yeni Müsavat.-2011.-24 fevral. .-№ 50.-S.11.**
- **“Xocalıya ədalət” daha geniş platformada təbliğ olunacaq // Zaman.-2011.-22-23 fevral. .-№.24.-S.2.**
- **Xocalı soyqırımı ilə bağlı beynəlxalq Haaqa Tribunalına müraciət ünvanlanacaq // Yeni Azərbaycan.-2011.-22 fevral. .-№ 33.-S.6.**
- **İslam Konfransı Gənclər Forumu Xocalı faciəsi ilə bağlı dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir // Xalq qəzeti.-2011.-22 fevral. .-№ 41.-S.4.**
- **"Xocalıya ədalət" Strasburqda Xocalı mitinqi keçiriləcək / Elxan // Azad Azərbaycan.-2011.-20 fevral. .-№.25.-S.5.**
- **Ukraynada “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində tədbirlərə start verilmişdir // AZƏRTAC.- 2011.-16 fevral.**
- **Hindistanda “Xocalı - Gələcək üçün ibrət” adlı inşa yazı müsabiqəsi keçirilir // Palitra.-2011.-16 fevral. .-№.17.-S.5.**
- **Ukraynada "Xocalı ayı" elan olundu // Xalq Cəbhəsi.-2011.-4 fevral. .-№ 21.-S.3.**
- **Əbu-Dabi bəyannaməsi 51 dövlətin parlamentini Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanımağa çağırır // Respublika.-2011.-20 yanvar.-№ 14.-S.4**
- **"Xocalıya ədalət" Beynəlxalq kampaniyanın on-line aksiyasına start verilib // İki Sahil.-2010.-16 dekabr. .-№.234.-S.11.**
- **"Xocalıya Ədalət" Dünya Azərbaycanlı Gənclər Konqresi kampaniyaya qoşulmuşdur // İki sahil.-2010.-1 dekabr. .-№.223.-S.5.**
- **“Ədalət naminə Dostunu işarələ” aksiyasının ikinci mərhələsinə start verilir // Mərkəz.-2010.-9 oktyabr. .-№.185.-S.5.**
- **"Xocalıya Ədalət" kampaniyası öz bəhrəsini verir: Ermənistan ciddi təşviş içərisindədir / Süleyman // Olaylar.-2010.-23 iyun. .-№.101.-S.13.**
- **İslam Konfransı Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurası Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanımışdır // Xalq qəzeti.-2010.-21 may. .-№ 109.-S.4.**
- **Xocalı soyqırımı: Ədalətin zəfər çalması üçün daha nələr edilməlidir? / Araz Aslanlı, Nabat Qaraxanova // “525-ci qəzet”.-2010.-9 aprel.-№.61.-S.4.**
- **"Xocalıya ədalət" ədalət istəyir / Elnur Eltürk. // Təzadlar.-2010.-3-6 aprel.-№ 63/64.-S.13.**
- **Belarus, Çexiya, Polşa və Avstriyada "Xocalıya ədalət" istənilib // Yeni Azərbaycan.-2010.-5 mart. .-№.41.-S.6.**
- **Xocalı faciəsi daim dünya ictimaiyyətinə xatırladılmalıdır / Süleyman // Olaylar.-2010.-5 mart. .-№.36.-S.4.**
- **"İRƏLİ" Avropada Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar aksiyalar keçirib // Kaspi.-2010.-2 mart. .-№.38.-S.6.**
- **Xocalı faciəsi dünya mətbuatında // Səs.-2010.-2 mart. .-№.38.-S.4.**
- **Rusiya Dövlət Kitabxanasında professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabının təqdimatı olmuşdur // Xalq qəzeti.-2010.-2 mart.-№ 48.-S.2.**
- **Strasburqda keçirilmiş izdihamlı mitinq Xocalı faciəsinə həsr olunmuşdur / Əsgər Əliyev // Xalq qəzeti.-2010.-2 mart. .-№ 48.-S.2.**
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Ukraynada anım mərasimləri keçirilmişdir / Qədir Aslan // Respublika.-2010.-2 mart. .-№ 47.-S.5.**
- **Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası bu faciəni dünyada XX əsrin ən qanlı soyqırımlarından biri kimi tanıdıb // Yeni Azərbaycan.-2010.-27 fevral. .-№.37.-S.3.**
- **Xocalı faciəsi insanlığa qarşı görünməmiş soyqırımıdır / Əsgər Əliyev // Xalq qəzeti.-2010.-27 fevral. .-№ 46.-S.3.**

- **Xocalıya ədalət!!!** // Xalq Cəbhəsi.-2010.-26 fevral. -.№36.-S.3.
- **"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası uğurla davam edir** / Zümrüd // Səs.- 2010.- 26 fevral. -. № 36.- S.2
- **"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının səmərəsi ildən-ilə artır: Leyla Əliyevanın təşəbbüsü soyqırım faktının xaricdə tanınması prosesinə böyük töhfə verir** / Anar Rasımoğlu // Azərbaycan.-2010.-26 fevral. -.№ 45.-S.5.
- **Meksikadakı səfirliyimiz "Xocalıya Ədalət!" beynəlxalq kompaniyası çərçivəsində bir sıra tədbirlər həyata keçirib** / Səbuhı // Paritet.-2010.-25-26 fevral. -.№.19.-S.7.
- **Londonda "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində genişmiqyaslı tədbir keçirilmişdir** // AZƏRTAC.- 2010.- 25 fevral
- **"Xocalıya Ədalət" musiqi manifestinin təqdimatı keçirilmişdir** // Azərbaycan.-2010.-25 fevral. -.№.44.-S.4.
- **Moskvada "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olacaqdır** / Asya Hacızadə // AZƏRTAC.- 2010.- 24 fevral
- **Xocalı soyqırımı İordaniya mətbuatında** // Palitra.-2010.-23 fevral. -.№.21.-S.4.
- **"İrəli" Ukraynanın gənclər təşkilatı ilə birgə Xocalıya həsr olunmuş konfrans keçirmişdir** // Azərbaycan.-2010.-23 fevral. -.№ 42.-S.6.
- **Küveytdə "Xocalıya ədalət" kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir** // AZƏRTAC.- 2010.-22 fevral.
- **Küveytdə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının təqdimatı olub** / P. Sultanova // 525-ci qəzet.- 2010.-20 fevral. -.№.33.-S.7.
- **"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində silsilə tədbirlər keçiriləcək** / Rufik İsmayılov // 525-ci qəzet.-2010.-20 fevral.-№.33.-S.7.
- **İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu Xocalı faciəsi ilə bağlı dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir** // Xalq qəzeti.-2010.-20 fevral.-№ 40.-S.3.
- **Fransada Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı geniş tədbirlər planı həyata keçiriləcək: Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının təqdimatı olacaq** / Kübra Əliyərli // Səs.-2010.-18 fevral.-№.30.-S.3.
- **Avropa Gənclər Forumunun Bakı toplantısında Xocalı soyqırımı gündəmə gətirilə bilər** / Kamil Həmzəoğlu // 525-ci qəzet.-2010.-16 fevral.-№.29.-S.5.
- **Xocalı soyqırımı: pessimizmdən ictimai strategiyaya doğru** / İlkin Ağayev // Palitra.-2010.-5 fevral.-№.14.-S.7.
- **Əlli bir ölkənin parlamentinin nümayəndələri Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirmişlər** // Xalq qəzeti.-2010.-2 fevral.-№ 25.-S.1.
- **"Xocalının" genosid aktı kimi beynəlxalq tanınması başlandı: İlk tarixi sənəd Uqandadan gəldi** / Vidadi Ordahallı // Bakı Xəbər.-2010.-2 fevral.-№282.-S.7.
- **"Xocalı qətliamının soyqırım aktı kimi tanınması bir-iki günün məsələsi deyil"** / Kamil Həmzəoğlu // 525-ci qəzet.-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.4.
- **"Xocalıya ədalət": Amerikanın populyar rep ustası belə adda mahnı yazıb** // Şərq.-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.7.
- **Heydər Əliyev Fondu Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər planlaşdırır: Layihələr il ərzində davam edəcək** / İlham Quliyev // Kaspi.-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.4.
- **Küveytdə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirilmişdir** // AZƏRTAC.- 2010.- 18 yanvar
- **Xocalı qətliamı İsveçdə yaradılmış "Beynəlxalq Mühərribə Qurbanları Memorialı" layihəsinə daxil edilmişdir** // Xalq qəzeti.-2010.-12 yanvar.-№ 7.-S.2.
- **Berлиндə Xocalı qətliamı mövzusunda keçirilən konfrans başa çatıb** // Kaspi.-2009.-15 dekabr.-№.223.-S.4.

- **BMT-nin Millətlər Sarayında Xocalı faciəsi müzakirə olunub: Ermənistanın BMT-nin Cenevrə ofisindəki nümayəndəliyi tədbirin işini poza bilməyib** // Kaspi.-2009.-12-14 dekabr.-№.222.-S.1.
- **Kolumbiyanın Kartahena şəhərində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının növbəti aksiyaları keçirilmişdir** // Xalq qəzeti.-2009.-9 dekabr.-№ 273-S.5.
- **İsveçrədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində aksiya keçirilmişdir** // AZƏRTAC.-2009.- 21 noyabr.
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyasının əlaqələndiricilərinə sertifikatlar təqdim olunmuşdur** // Xalq qəzeti.-2009.-4 noyabr.-№ 246.-S.2.
- **Azərbaycan məktəblərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına start verilmişdir** // AZƏRTAC.- 2009.- 21 sentyabr.
- **Braziliyada “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı olmuşdur** // AZƏRTAC.- 2009.- 18 avqust.
- **"Qarabağın qan çanağı" kitabı "Xocalıya ədalət" kampaniyasının minlərlə iştirakçısına göndərilmişdir** // Azərbaycan.-2009.-13 iyun.-№ 127.-S 4.
- **Braziliyada "Xocalıya ədalət" kampaniyasının təqdimatı olmuşdur** // Azərbaycan.-2009.-19 avqust. .-№ 182.-S.1.
- **"Xocalıya ədalət" / Vüsalə Rafiqqızı** // Şərq.-2009.-26 may. -№.93.-S.4.
- **“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq kampaniyasına Türkiyədə də geniş dəstək verilir** // AZƏRTAC.- 2009.- 31 mart
- **Amerikalı professor və jurnalist Kanadada “Xocalı qırğını: Cəzasız cinayət” mövzusunda təqdimat keçirmişdir** // AZƏRTAC.- 2009.- 3 mart.
- **Ukraynadakı Azərbaycan diasporu Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümünü qeyd etdi / Möhsüm Qədiroğlu** // 525-ci qəzet.-2009.-3 mart.-№.40.-S.4.
- **Leyla Əliyeva: “Doğma torpaq uğrunda həlak olmuş heç bir Azərbaycanlı unudulmayacaqdır” / Asya Hacızadə** // AZƏRTAC.- 2009.- 28 fevral.
- **“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet səhifəsinin beynəlxalq təqdimatı davam edir** // AZƏRTAC.- 2009.- 27 fevral.
- **Misirin Qahirə və İskəndəriyyə şəhərlərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir** // AZƏRTAC.- 2009.- 27 fevral.
- **Rusiyada “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına start verilmişdir** // AZƏRTAC.- 2009.- 27 fevral.
- **Dünya azərbaycanlıları Xocalı soyqırımı barədə həqiqətləri xarici ölkələrdə fəal yayırlar: Heydər Əliyev Fondunun bu yönündəki fəaliyyəti və tövsiyələri Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin əsas istinad mənbəyidir / Nadir Orucov** // Azərbaycan.-2009.-27 fevral.-№ 46.-S.3.
- **Moskvada xatirə gecəsi keçirilmişdir / Asya Hacızadə** // Xalq Qəzeti.- 2009.-27 fevral.-№ 46.-S.2.
- **Heydər Əliyev Fondu Xocalı faciəsini dünyaya XX əsrin ən qanlı soyqırımlarından biri kimi tanıdıb: Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xocalı faciəsinin anım günü islam ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsi günü kimi qeyd olunur / Anar Rasimoğlu** // Azərbaycan.- 2009.- 26 fevral.-№ 45.-S.4.
- **Pekində “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatı olmuşdur** // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.
- **Səudiyyə Ərəbistanında “Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir** // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.
- **Belçikada Xocalı soyqırımı ilə bağlı etiraz aksiyası keçirilmişdir / Əsgər Əliyev** // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.

- **İsveçrədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olmuşdur // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.**
- **Türkiyədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına rəsmi start verilmişdir // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.**
- **Dünyanın bir neçə ölkəsində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet sahifəsinin təqdimatı olmuşdur // AZƏRTAC.- 2009.- 26 fevral.**
- **İndoneziya KİV-lərinə “Xocalıya ədalət” kampaniyası haqqında məlumat təqdim edilmişdir // AZƏRTAC.- 2009.- 25 fevral**
- **“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet sahifəsinin beynəlxalq təqdimatı davam edir // AZƏRTAC.-2009.- 25 fevral.**
- **Britaniyanın Hərb Muzeyində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar anma mərasimi keçirilmişdir // AZƏRTAC.-2009.- 25 fevral.**
- **Haaqada “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının internet saytı təqdim olunmuşdur // AZƏRTAC.-2009.-24 fevral.**
- **Azərbaycan səfirliyi Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı Misirdə və Liviya Cəmahiriyyəsində keçiriləcək tədbirlərin Planını hazırlamışdır // AZƏRTAC.-2009.- 24 fevral.**
- **“Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının dünyanın 20-dək şəhərində təqdimatı keçiriləcəkdir // AZƏRTAC.-2009.- 23 fevral.**
- **Xocalı soyqırımı ilə bağlı Avropanın üç dilində iki sayt açılmışdır / Vüqar Seyidov // AZƏRTAC.- 2009.- 21 fevral.**
- **Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü Ər-Riyadda qeyd olunacaqdır // AZƏRTAC.-2009.-18 fevral.**
- **Xocalı qətləmi haqqında həqiqətlər İKT ölkələrində yayımlanacaq // Azərbaycan.-2008.-9 oktyabr. .-№ 224.-S.4.**
- **Xocalı faciəsi soyqırımı aktıdır: İslam Konfransı Təşkilatı Leyla Əliyevanın təşəbbüsünü təsdiq etmişdir // Azərbaycan.- 2008.- 22 iyul.**
- **İslam Konfransı Təşkilatı ekspertlərinin iclasının yekun sənədində Leyla Əliyevanın təşəbbüsü dəstəklənmişdir // AZƏRTAC.-2008.- 17 may.**
- **İKT ekspertlərinin iclasında Xocalı soyqırımı və digər qətləmlər müzakirə olunur // AZƏRTAC.-2008.- 16 may.**
- **“Xocalıya ədalət-Qarabağa azadlıq” şüarı altında beynəlxalq kampaniyanın keçirilməsi təşəbbüsü razılıqla qarşılanmışdır // AZƏRTAC.-2008.- 8 may.**

"Xocalıya ədalət" kampaniyası çox uğurlu layihədir"

Elxan Süleymanov: "15 il bundan əvvəl Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanınmasını tələb edən 1 milyon Azərbaycan vətəndaşının imzasını topladıq"

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının prezidenti Elxan Süleymanov Musavat.com-un suallarını cavablandırır. AVCİYA prezidenti ilə müsahibəni təqdim edirik:

- Elxan müəllim, bəşəri cinayət olan Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə bir neçə gün qalır. Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyası (AVCİYA) uzun illərdən bəri Xocalı soyqırımı ilə bağlı layihələr həyata keçirir...

- Doğrudur. Bizim assosiasiyanın gördüyü işlərdən danışmadan əvvəl dövlətimizin bu mövzuya diqqətindən söhbət açmaq istərdim.

Bu yaxınlarda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 28 yanvar 2022-ci ildə çox mühüm bir sənədə imza atdı.

"Xocalı soyqırımının otuzuncu ildönümü haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı" xalqımızın müdhiş faciəni heç zaman unutmayacağını bir daha təsdiqləməklə yanaşı qarşımıza konkret hədəflər qoyur. Sərəncamda vurgulanır ki, Xocalı soyqırımına hüquqi qiymət verilməli və bu dəhşətli faciəni törədənlər öz layiqli cəzalarını almalıdırlar.

Dövlətimizin başçısı müdhiş Xocalı soyqırımı ilə bağlı Azərbaycan maraqlarını həmişə ardıcıl olaraq müdafiə edib. Mən beş il bundan əvvəl, Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar Bakıda keçirilən ümumxalq yürüşü xüsusi xatırlatmaq istəyirəm. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident xanım Mehriban Əliyevanın iştirak etdiyi yürüşə 40 mindən çox insan qatılmışdı. Əlbəttə, mübaligəsiz olaraq deyə bilərik ki, bu yürüş ən yeni tariximizin ən yaddaqalan hadisələrindən biri tarixdə qalacaq.

Qeyd etməyə bilmirəm ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev müdhiş Xocalı faciəsi ilə bağlı Azərbaycanın haqq səsinə bütün dünyaya çatdırmaq məqsədilə çox addımlar atıb.

Mən yalnız bir neçə tarixə toxunmaq istəyirəm. 1 mart 1994-cü ildə Heydər Əliyev Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar xüsusi Fərman imzalayıb. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə 26 fevral "Xocalı soyqırımı günü" elan olunub, bu barədə beynəlxalq təşkilatlara məlumat verilib. 25 fevral 1997-ci ildə isə Heydər Əliyev tərəfindən "Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə sükut dəqiqəsi elan edilməsi haqqında" xüsusi Fərman imzalanıb.

Beləliklə, Xocalı faciəsinə siyasi-hüquqi qiymət ilk dəfə Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən verildi. Məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti və göstərişi nəticəsində Ermənistanın işğal edilmiş ərazilərdə törətdiyi müharibə cinayətlərinin, insanlığa qarşı cinayətlərin, soyqırım cinayətlərinin, xüsusən də Xocalıda törədilmiş qanlı faciənin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində genişmiqyaslı işlərə start verildi.

- "Xocalıya ədalət" kampaniyası da ciddi uğurlar qazanıb.

- Əlbəttə. "Xocalıya ədalət" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çox uğurlu layihədir. 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış kampaniya mübaligəsiz olaraq deyə bilərik ki, bütün dünyanı əhatə edib. Məhz bu kampaniya Xocalı həqiqətlərinin bütün dünyada xalqımıza qarşı soyqırım aktı kimi tanınmasında xüsusi rol oynayıb.

- AVCİYA tərəfindən gerçəkləşdirilmiş layihələr hansılar olub?

- AVCİYA Xocalı soyqırımı ilə bağlı müxtəlif illərdə böyük əks-səda doğurmuş tədbirlər həyata keçirib. 2006-cı ili Qarabağ ili elan etmişdik. Xocalı faciəsi şahidlərinin ifadələrini, faktları, hadisənin dünya mətbuatındakı əks-sədası ilə bağlı materialları topladıq, Azərbaycan, ingilis və rus dillərində "Xocalı soyqırımı (sənədlər, faktlar və xarici mətbuatda)" adlı kitabda çap etdirdik. 2007-ci ildə "Xocalı soyqırımı: milyon imza, bir tələb" şüarı altında miqyaslı aksiya keçirdik. 15 il bundan əvvəl Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanınmasını tələb edən 1 milyon Azərbaycan vətəndaşının imzasını topladıq. İmzalar hər biri 1000 səhifədən ibarət 16 cildlik toplu halında çap etdirilərək, qabaqcıl dünya ölkələrinin parlamentlərinə və kitabxanalarına, universitetlərinə göndərildi, BMT, ATƏT, AŞPA, Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinə təqdim olundu. Xocalı hadisələri zamanı öldürülənlərin foto-şəkilləri bəzən ermənilər tərəfindən saxtalaşdırılaraq, erməni qurbanları kimi qələmə verilir. Növbəti erməni saxtakarlığının qarşısını almaq üçün AVCİYA 2010-cu ildə ingilis dilində

“Bir faciə haqqında iki foto-söhbət” kitabını çap etdirdi. Kitaba Xocalı faciəsi ilə bağlı ən geniş yayılmış foto-şəkillərin müəllifi olan iki fotoqrafla söhbət və fotolar daxil edilib. Fotoqraflar fotoların lentə alındığı gün haqqında və həmin hadisələr barəsində öz təəssüratlarını söyləyirlər və hadisələrə heç bir qiymət vermədən mühakimə yürütmək hüququnu oxucunun öhdəsinə buraxırlar. AVCIYA-nın təşkilatçılığı ilə Xocalı faciəsinin 20-ci ildönümü ilə əlaqədar Bakı şəhərində 24 fevral 2012-ci il tarixində “İnsanlığa qarşı cinayətlər: Xocalı soyqırımı” adlı beynəlxalq konfrans keçirilib. 2017-ci ildə nəfis tərtibatlı “Xocalı yaddaşı” kitabımız işıq üzü gördü. Şerti olaraq bir neçə hissəyə bölünən kitaba Xocalı faciəsinədək olan dövr, bilavasitə faciə, faciənin qiymətləndirilməsi ilə bağlı materiallar, orijinal müsahibələr daxil edilmişdi.

- Bildiyimiz qədər AVCIYA-nın layihələri təkcə Xocalını yox, bütünlükdə Qarabağ problemini əhatə edir.

- Qarabağ mövzusu AVCIYA üçün həmişə prioritet istiqamət olub. Uzun müddət Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycana vurulmuş maddi zərərin qiymətləndirilməsi istiqamətində geniş tədqiqatlar apardıq və 2012-ci ildə bu tədqiqatların nəticəsi olaraq “Ermənistanın hərbi təcavüzü və onun ağır nəticələri” adlı kitab Azərbaycanda, ABŞ-da, Rusiya, Fransa, Ukraynada ümumiliklə 7 dildə çap edilərək dünyanın aparıcı kitabxanalarına göndərildi. Bu kitabda ilk dəfə olaraq rəsmi məlumatlar əsasında işğal altında olan Şuşa, Kəlbəcər, Ağdam, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl, Zəngilan, Laçın rayonları ilə yanaşı, təcavüz nəticəsində Ermənistanla həmsərhəd olan digər rayonlarımıza da (Qazax, Tovuz və s.) külli miqdarda zərərin vurulması diqqətə çatdırılmış və ümumiliklə ölkəmizə vurulmuş zərərin miqdarı hesablanmışdı. Gerçəkləşdirdiyimiz daha bir layihə haqqında məlumat vermək istəyirəm.

Təvazökarlıqdan uzaq olsa da, qeyd etməliyəm ki, mən millət vəkili və Azərbaycanın AŞPA-da nümayəndə heyətinin üzvü olarkən AVCIYA işğal altında qalmış Sərsəng su anbarının problemlərini siyasi gündəliyə gətirdi. Belə ki, AVCIYA Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərişi və dəstəyi ilə 2013-2017-ci illər ərzində “Sərsəng harayı” adlı genişmiqyaslı layihə həyata keçirdi. Bu layihə çərçivəsində Sərsəng su anbarının siyasi və iqtisadi əhəmiyyəti barədə Azərbaycan və dünya ictimaiyyətini mütəmadi olaraq məlumatlandırırıq. Sərsəng su anbarının Ermənistanın hərbi işğalı altında qalması nəticəsində Azərbaycanın cəbhəyanı rayonlarının (Tərtər, Ağdam, Bərdə, Yevlax, Ağcabədi, Görənboy) qəsdən sudan məhrum edilməsi nəticəsində kənd təsərrüfatına, ekologiyaya vurulmuş zərərin miqyası, o cümlədən təcavüzkar dövlətin mülki Azərbaycan əhalisinə qarşı sudan silah kimi istifadə etməsi faktların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə bölgənin müxtəlif rayonlarında xarici ekspertlərin və jurnalistlərin iştirakı ilə silsilə tədbirlər təşkil etdik. Bir neçə il ərzində gərgin mübarizə apararaq, Sərsəng su anbarının Ermənistanın işğal altında olması nəticəsində bölgədə mövcud durum, yaranacaq humanitar ekoloji böhran haqqında məsələləri AŞPA, Avropa Parlamenti və AVRONEST PA kimi beynəlxalq qurumların gündəliyinə daxil edilməsinə nail olduq. Çox böyük çətinliklərə və təzyiqlərə baxmayaraq, böyük səs çoxluğu ilə AŞPA-da 2085(2016) sayılı “Azərbaycanın cəbhəyanı bölgələrinin sakinlərinin qəsdən sudan məhrum edilməsi” qətnaməsinin qəbul edilməsi layihənin əsas nailiyyətlərdən biri oldu.

Belə ki, adıçəkilən qətnamədə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi və uzun müddət işğal altında saxlanması vurğulanmış, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal bölgəsindən dərhal geri çəkilməsi tələb edilmiş, təcavüzkar dövlətin sudan silah kimi istifadə etməsi pislənmiş və “qəsdən süni ekoloji böhranın yaradılması “ekoloji təcavüz” hesab edilmiş, Ermənistan hakimiyyətinin su ehtiyatlarından münafişə tərəflərinin yalnız birinin xeyrinə siyasi təzyiq vasitəsi kimi istifadə etməsini dayandırması tələb edilmişdi.

AVCIYA AŞPA-da 2085(2016) sayılı qətnamə qəbul edildikdən dərhal sonra 2016-cı ildə ABŞ Prezident Administrasiyasına “Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısının alınması naminə” petisiyası ünvanladı və Azərbaycanın haqq səsinin bütün dünyaya çatdırılmasına nail oldu. Ağ Evin “Biz Xalqıq” platforması bunun üçün tam uyğun bir meydan idi. Bu səbəbdən “Ədalətin Bərqərar Olunması və Böyük Fəlakətin Qarşısının Alınması naminə” petisiyası ilə ABŞ Prezidenti Administrasiyasına müraciət etdik. Məqsədimiz həm Ermənistanın işğalçı siyasəti ilə bağlı bütün dünyanı məlumatlandırmaq, həm də torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün ABŞ kimi nəhəng bir güc mərkəzinin dəstəyini almaq idi. Layihəyə aprel ayının 6-da AVCIYA prezidenti kimi mənim imzamlı start verildi, Ağ ev Administrasiyasının internet resursunda Azərbaycan xalqının Obama Administrasiyasına müraciəti yerləşdirildi. Müraciətdə AŞPA-nın 2085 (2016) sayılı qətnaməsində vurğulanan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və digər ərazilərinin Ermənistan dövləti tərəfindən işğal edilməsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı qəsdən törətdiyi ekoloji böhranın ekoloji təcavüz olması faktı, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal bölgəsindən dərhal geri çəkilməsi tələbi, Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində yerləşən Sərsəng su anbarının hazırkı durumunun humanitar fəlakətlə nəticələnmə biləcəyi

xəbərdarlığı diqqətə çatdırılır, Administrasiyaya AŞPA-nın 2085 (2016) sayılı qətnaməsini dəstəkləməsi, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal edilmiş torpaqlarının azad edilməsinə və bölgədə humanitar fəlakətin qarşısının alınmasına yardım edilməsi üçün çağırış edilirdi. Platformanın qaydalarına görə, 1 ay ərzində müraciəti 100 min nəfərin imzalaması lazım idi. Lakin AVCIYA-nın apardığı genişmiqyaslı kampaniyanın nəticəsi olaraq 331,914 imza toplandı.

- Bu okeanın o tayına göndərilmiş mesaj idi. Bildiyimiz qədər, Siz Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı Avropada da çoxsaylı tədbirlər keçirmisiniz.

- Mənim təşəbbüsüm və təşkilatçılığım ilə 2012-ci ildə İtaliya Parlamentində Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyən konfrans, Finlandiya parlamentində Dağlıq Qarabağ mövzusunda, Belçika Federal Parlamentinin Nümayəndələr Palatasında “İşğal edilmiş ərazilər, unudulmuş ərazilər (Dağlıq Qarabağ münaqişəsi – hüquq və humanitar aspektlər)” mövzusunda dinləmələr, Andorrada “Azərbaycan XXI əsrdə. Azərbaycan və Andorra arasında etibarın yaradılması” mövzusunda, İspaniya Senatında “Azərbaycan bu gün Avropadadır. Azərbaycanla İspaniya arasında etimadın tənzimlənməsi” mövzusunda konfranslar keçirilib. Həmin tədbirlərdə qeyd olunan ölkələrin parlamentlərinə Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və onun nəticələri ilə bağlı dolğun məlumat verilib, müvafiq sənədlər qəbul olunub.

Qeyd edirəm ki, Sloveniya, Polşa parlamentlərində də çox böyük əks-səda doğurmuş analoji tədbirlərimiz olub.

- Elxan müəllim, Şuşa ilində yaşayırıq. Bu istiqamətdə nələr planlaşdırırsınız?

- 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında rəşadətli Silahlı Qüvvələrimiz Qarabağımızı azad etdi.

Qeyd edirəm ki, ötən il biz AVCIYA-nın “1905. az KİTABI” seriyasından “İlham Əliyev: Əziz Şuşa, biz qayıtmışıq!” kitabını Azərbaycan, türk, ingilis və rus dillərində nəşr etdik. Kitablər ölkəmizdə və xaricdə bir çox mötəbər ünvanlara göndərildi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev 31 Dekabr 2021-ci ildə Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə xalqımıza ünvanladığı təbrik müraciətində 2022-ci ili “Şuşa İli” elan etdi və 5 yanvar tarixində bu haqda Sərəncam imzaladı. AVCIYA 2022-ci ilə nəzərdə tutulmuş layihələri “Şuşa ili” adı altında keçirməyi və mədəniyyət paytaxtımız Şuşa şəhərinə həsr etməyi qərara alıb.

Ümidvaram ki, bu ilin sonunda AVCIYA-nın Şuşa ili ilə bağlı möhtəşəm fəaliyyətinin nəticələrini Azərbaycan və dünya ictimaiyyətinə təqdim edəcəyik.

Adil Əliyev: “Xocalıya ədalət!” kampaniyası ermənilərin çoxillik dezinformasiya fəaliyyətinə sarsıdıcı zərbə endirib

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 44 günlük Vətən müharibəsində misilsiz Zəfərdən sonra biz azərbaycanlılar xalqımızın tarixindəki bir çox hadisə və faciələrə, o cümlədən və xüsusən də Xocalı soyqırımına yeni nəzərlə baxırıq. Bu faciələr bizim üçün yeni çalarlar kəsb edib və onlara baxış bucağımız yenilənib. 44 günlük Vətən müharibəsində Xocalı soyqırımı bizim üçün düşmən tərəfindən amansızlıqla törədilmiş qətliam və köməkətsiz qadın, uşaq və qocaların qətlə yetirilməsi, zülmə və ədalətsizliyə məruz qalmağımız demək idi. Amma böyük Zəfərimizdən sonra Xocalı soyqırımı tək xalqımızın başına gətirilmiş müsibət yox, həm də qələbəmizə gedən yolda xalqımızın düşməyə qarşı nümayiş etdirdiyi qorxmazlıq, barışmazlıq və toparlana bilmək səhifəsi anlamına gəlir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Milli Məclis sədrinin müavini Adil Əliyev söyləyib.

A.Əliyevin sözlərinə görə, Ermənistanın keçmiş prezidenti və Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin ən qanlı cinayəti hesab edilən Xocalı soyqırımının əsas təşkilatçılarından olan Serj Sarkisyan məşhur müsahibəsində açıq şəkildə etiraf edir ki, bu cinayəti törətməkdə əsas məqsəd azərbaycanlıları, məhz mülki əhalini, silahsız, dinc insanları qorxutmaq olub. Ermənistan tərəfi Xocalıda soyqırımı törətdi, amma həmin məqsədinə nail ola bilmədi və buna görə də strateji baxımdan məğlub oldu.

Birincisi ona görə ki, Xocalı soyqırımının törədilməsi azərbaycanlıları nəinki qorxutmadı, əksinə, cəbhəyə getmək üçün yeni könüllülər dalğası yaratdı. O zaman çoxlu sayda gənclərimiz Xocalıda qətlə yetirilmiş uşaqların, qadınların və qocaların intiqamını almaq üçün könüllü olaraq cəbhəyə yollandılar. Amma o başqa bir mövzudur ki, həmin dövəmdə vahid komandanlığın olmaması, ölkədə hökm sürən siyasi hərə-mərclik və rəhbərliyin səriştəsizliyi ucbatından Vətən yolunda canını fəda edən çoxlu gənclərimizin olmasına baxmayaraq, düşmən qarşısında məğlub duruma düşməli və yeni faciələrlə üz-üzə qalmalı olmuşduq.

İkincisi və ən önəmlisi isə odur ki, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazandığımız böyük Zəfər Ermənistanı hər cəhətdən çökdürdü, Azərbaycan xalqının Xocalı soyqırımından sonra nəinki sınımadığını, hətta daha güclü şəkildə toparlandığını göstərdi.

Xocalı soyqırımı ədalətsizlik, Zəfərimiz isə ədalətin bərpaşdır. Amma biz mülki insanlardan qisas almadıq, ədaləti ləyaqətlə bərpa etdik. Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun qarşı tərəfdəki dinc əhaliyə münasibətdə ləyaqətli davranışı və düşmən hərbiçilərlə müharibə qaydalarına uyğun rəftarı Xocalı soyqırımını törədən Ermənistanın mənəvi acizliyini bir daha ortaya qoydu, Azərbaycanın isə mənəvi-psixoloji qüdrətini, humanizmə, ləyaqətə və ümumbəşəri dəyərlərə sədaqətini praktiki olaraq təsdiq etdi. Xocalı soyqırımı Azərbaycan xalqının strateji səbrinin sınağı idi və xalqımız Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin liderliyi ilə bu sınaqdan üzəg çıxdı.

Xocalı faciəsi tarixdə Azərbaycan xalqının şuruna və kimliyinə ən çox təsir etmiş hadisələrdəndir. 30 il ərzində bu faciə haqqında çox yazılmış və danışılmışdır. Amma yenə də hadisənin daha dərinə bəhs və tədqiq edilməli, daha çox diqqət ayrılmalı aspektləri qalır. Bu, xüsusən dezinformasiya və yalan informasiyalar fonunda aktualıq kəsb edir. Baxmayaraq ki, dezinformasiya və yalan xəbərlər dünyada daha çox internetin və sosial şəbəkələrin yaranması ilə aktuallaşıb, Azərbaycana qarşı dezinformasiya kampaniyalarının tarixi daha əvvələ gedir. Xocalı soyqırımı ətrafında Ermənistan və onun beynəlxalq havadarları tərəfindən aparılan dezinformasiya və manipulyasiya əməlləri bunu açıq şəkildə göstərir. Belə əməlləri sübut edən bir neçə məqama diqqət edək.

Bu mövzuda Ermənistanın və onu dəstəkləyənlərin Xocalı qırğını 1988-ci ilin Sumqayıt hadisələri ilə əlaqələndirmək cəhdləri xüsusi qeyd edilməlidir. Serj Sarkisyan müsahibəsində Xocalıda törədilən vəhşilikləri “Bakı və Sumqayıtdan olan erməni oğlanların” adına yazmaqda həm hadisənin mahiyyətini təhrif edir, həm də dinc əhaliyə qarşı törədilmiş qəddar cinayətin miqyasını kiçiltmək üçün cılız cəhd göstərir. Lakin 613 nəfərin qətlə yetirildiyi bir dəhşətin miqyasını kiçiltmək mümkün deyildir. Təkcə onu demək kifayətdir ki, faciədən 2-3 gün sonra, martın 1-də 366-cı alayın ərazidən çıxarılmasına başlanmış və 10 gün sonra alay, ümumiyyətlə ləğv edilmişdir. Səbəb sadədir. Heç bir dövlət, heç kəs özünün bu dəhşətli, böyük miqyaslı qətliamla əlaqələndirilməsini, adının hallanmasını istəmirdi. 366-cı alaydan söz düşmüşkən bir sual doğuran məqamı daim diqqətdə saxlamalıyıq. 366-cı alayın Qorbaçov hakimiyyətə gəldikdən sonra Şəmkirdən Xankəndinə köçürülməsi və məhz Xankəndi-Şuşa yolu üzərində yerləşdirilməsi o dövrün heç bir hərbi-strateji məntiqinə və meyarlarına nəinki uyğun gəlmir, hətta ziddir. Hərbi ekspertlər də bu müəmmənin səbəbini izah etməkdə hələ də çətinlik çəkirlər.

Beləliklə, erməni dezinformasiya maşını bir tərəfdən Xocalı soyqırımını ört-basdır etməyə, digər tərəfdən isə Sumqayıt hadisələrinin təhrif olunmuş variantını qabartmağa çalışır. Bu məsələdə erməni lobbisi və müxtəlif təşkilatlar və şəxslər də Ermənistana ciddi dəstək verir. Məsələn elə Sarkisyanla həmin müsahibəni aparmış Tomas de Vaal deyir ki, o, Xocalı haqqında mətbuata şərh və ya müsahibə vermək istəmir. Bu mövqeyini onunla izah edir ki, Xocalıya tək-cə bir hadisə kimi baxılmamalı, digər hadisə və proseslərlə kontekstləşdirilməlidir. Sadəcə dildə desək, Tomas de Vaal da Xocalıyı təhrif edərək onu hansısa hadisələrin uydurulmuş və ya təhrif edilmiş versiyasına cavab olaraq nəzərdən keçirilməsini təlqin edir.

“Xocalı soyqırımının təhrif edilməsi və dezinformasiya işinin aparılması onun beynəlxalq səviyyədə tanınmasına əngəl törətməyə xidmət edir. Buna baxmayaraq, Azərbaycan Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması ilə bağlı ciddi iş aparır və artıq əhəmiyyətli nəticələr də əldə olunub. ABŞ-da 30-dan artıq ştatın parlamenti və qubernatorları, Çexiya, Sloveniya, Şotlandiya kimi Avropa ölkələrinin parlamentləri, digər dövlətlərin qanunverici orqanları Xocalı soyqırımına dair qətnamələr, bir sıra beynəlxalq təşkilatlar sənədlər qəbul ediblər. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası Xocalı soyqırımının beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmasında son dərəcə mühüm rol oynayıb, Ermənistan tərəfinin yuxarıda qeyd edilən çoxillik dezinformasiya və təhrif fəaliyyətinə sarsıdıcı zərbə endirib”, - deyərək bildirib.

AZƏRTAC
2022, 24 fevral

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində başlanılan petisiyanın imzalanması işi davam etdirilir

Xocalı soyqırımının tanınması, bu faciəni törədənlərin hüquqi müstəvidə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və haqq səsimizin dünyaya çatdırılması məqsədilə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində başlanılan petisiyanın imzalanması davam etdirilir.

Azərbaycan Gənclər Fondundan AZƏRTAC-a bildirişlər ki, petisiya beynəlxalq təşkilatlara, beynəlxalq məhkəmələrə və müxtəlif ölkələrin Xarici İşlər nazirliklərinə ünvanlanıb.

Petisiyada 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda Ermənistan silahlı qüvvələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı barədə məlumat verilir, Ermənistan hakimiyyətinin törətdiyi bu cinayətə hüquqi müstəvidə qiymət verilməsi tələb olunur. Xocalı faciəsini törədən cinayətkarların məsuliyyətə cəlb edilməsi və faciənin “soyqırımı aktı” kimi qiymətləndirilməsinə çağırış ünvanlanır.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası tarixi ədalətin bərqərar olması, bəşəriyyətə qarşı belə cinayətlərin təkrarlanmaması naminə hər bir kəsi petisiyanı imzalamağa çağırır. Petisiyanı <http://justiceforkhojaly.org/petition> keçidi vasitəsilə imzalamaq olar.

AZƏRTAC
2022, 24 fevral

“Xocalıya ədalət-Qarabağa azadlıq” şüarı altında beynəlxalq kampaniyanın keçirilməsi təşəbbüsü razılıqla qarşılanmışdır

AzərTAc xəbər verir ki, mayın 8-də “Park İNN-Azərbaycan” mehmanxanasında “Xocalıya ədalət-Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasının rəsmi elan olunması ilə bağlı Gənclər və İdman Nazirliyi nümayəndələrinin və Azərbaycan gənclər təşkilatları təmsilçilərinin iştirakı ilə tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə çıxış edən İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKGF) baş katibi Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədi ilə ölkəmizdə və onun hüdudlarından kənar mütəmadi tədbirlər keçirilməkdədir.

Son illərdə Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin başçısı, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla xanım Əliyeva tərəfindən xaricdə yaşayan soydaşlarımızın və təhsil alan tələbələrin iştirakı ilə keçirilən silsilə beynəlxalq tədbirlər də bu qəbildəndir. Bu tədbirlərin davamı olaraq bu günlərdə Leyla xanım Əliyeva tərəfindən “Xocalıya ədalət-Qarabağa azadlıq” (“Justice for Khojaly, Freedom for Karabakh”) şüarı altında beynəlxalq kampaniyaya başlanılması təşəbbüsü irəli sürülmüşdür.

E.İsgəndərov bildirmişdir ki, İKGF 57 ölkədə mövcud olan aparıcı gənclər hərəkatlarını birləşdirən bir qurum olaraq Azərbaycanda yaradılmışdır. Azərbaycan gənclərinin təşəbbüsü ilə yaradılmış bu qurum ilk gündən xalqımızın ən ağırlı problemi olan Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində işlər görməyə başlamışdır.

Natiq demişdir ki, cari ilin mayın 16-17-də İstanbulda ekspertlərin İKT ölkələrində humanitar faciələrin anım günü ilə bağlı toplantısı keçiriləcəkdir. Bu toplantıya hazırlıq mərhələsində biz üzv dövlətlərin hər birindən təşəbbüslərlə çıxış etmələrini xahiş etdik. İlk olaraq bu təşəbbüs Leyla xanım Əliyevadan gəldi. Leyla Əliyeva dünya ictimaiyyətinin diqqətini erməni işğalçılarının Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri dəhşətli cinayətlər haqqında obyektiv məlumatlara cəlb etmək, sözügedən faciələrə beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət vermək, eyni zamanda, Azərbaycanın Qarabağ münaqişəsində milli maraqlarının müdafiə olunması məqsədi ilə “Xocalıya ədalət-Qarabağa azadlıq” (“Justice for Khojaly, Freedom for Karabakh”) devizi altında beynəlxalq kampaniyanın keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etmişdir. Bu kampaniya təkcə İKT ölkələrini əhatə etməyəcək, Avropa məkanında, ABŞ-da keçiriləcəkdir.

Bildirilmişdir ki, bu kampaniya dünyanın müxtəlif ölkələrinin gəncləri, sosial-mədəni sahənin fəalları, insan hüquqlarının müdafiəçiləri tərəfindən orijinal üslubda fotosəkillər çəkilərək İKGF tərəfindən yaradılacaq internet saytında yerləşdirilməsini nəzərdə tutur. Kampaniyada iştirak etməyin şərti fotosəklin Qarabağ münaqişəsi mövzusunda olması və şəklin üzərində kampaniya şüarının əks olunmasıdır. Kampaniya zamanı daxil olan şəkillərin üzərində əks olunan gənclik mesajı ilə BMT, Avropa Şurası, ATƏT kimi nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkələri və dünyanın aparıcı qeyri-hökumət təşkilatlarının ünvanlarına göndərilməsi nəzərdə tutulur. Həmçinin kampaniyaya daxil olan şəkillərin beynəlxalq tədbirlər zamanı, beynəlxalq təşkilatların qərargahlarında təşkil olunacaq sərgilərdə nümayiş etdirilməsi də diqqətdə saxlanılacaqdır.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputatları Rövşən Rzayev və Fuad Muradov Leyla xanım Əliyevanın vətənpərvərlik təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirmiş və kampaniyaya təkcə Gənclər və İdman Nazirliyinin deyil, digər qurumların da dəstək verəcəyinə ümidvar olduqlarını söyləmişlər. Sonda gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri kampaniyada iştiraklarını və bu təşəbbüsə qoşulduqlarını imzaları ilə təsdiq etmişlər.

AzərTAc
8 may 2008-ci il

İKT ekspertlərinin iclasında Xocalı soyqırımı və digər qətlialmlar müzakirə olunur

AzərTAc-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, mayın 16-da İstanbuldakı “Qrand Cəvahir” hotelində İslam Konfransı Təşkilatının (İTK) Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə başlanmış ikigünlük iclasda İKT-nin humanitar faciələr üzrə ekspertləri XX əsrdə müsəlman xalqlarına qarşı törədilmiş soyqırımı aktlarını müzakirə edirlər.

İclasda Türkiyə və Azərbaycanın mədəniyyət nazirliklərinin nümayəndələri, deputatlar, İslam ölkələri gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri və diplomatlar iştirak edirlər. İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” kampaniyası çərçivəsində aparılacaq müzakirələrdə ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən ətraflı bəhs olunacaqdır.

Forumun baş katibi Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, son illər dünyada getdikcə artan islamofobiya meyilləri və Qərb ölkələrinin tətbiq etdikləri ikili standartlar ucbatından müsəlmanlara qarşı törədilmiş soyqırımlar lazımi qiymətini almamışdır. Azərbaycanda, Bosniya və Herseqovində, Türkiyənin şərq vilayətlərində dinc əhalinin vəhşicəsinə qətlə yetirilməsinə dair sənədlər, filmlər, fotosəkillər bütün dünyada daha fəal yayılmalıdır. İslam ölkələrində vahid soyqırımı qurbanları gününün təsis edilməsi təklifi də İKT rəhbərliyinə təqdim olunmuşdur. Bütün bu işlərin səmərəliliyinin artırılması məqsədini daşıyan Fəaliyyət Proqramı da geniş müzakirə edilmişdir.

Müzakirələr mayın 17-də davam etdirəcəkdir. Qəbul olunacaq yekun sənəd İKT Nazirlər Komitəsinə təqdim olunacaqdır.

AzərTAc
16 may 2008-ci il

İslam Konfransı Təşkilatı ekspertlərinin iclasının yekun sənədində Leyla Əliyevanın təşəbbüsü dəstəklənmişdir

AzərTAc-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, mayın 17-də İstanbulda İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş İKT ekspertlərinin ikigünlük iclasında yekun sənəd qəbul olunmuşdur.

Forumun baş katibi Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə birinci Baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” kampaniyası İKT ekspertləri tərəfindən dəstəklənmiş və 26 fevral - Xocalı soyqırımını gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul olunmuşdur. Bundan əlavə, Xocalı qətliamının İslam ölkələrində dərsliklərə daxil edilməsi ilə bağlı təklif də İKT nazirlərinin toplantısına təqdim ediləcəkdir. Qəbul olunmuş sənəddə Xocalı soyqırımının Avropa, Asiya və Afrika ölkələri regional parlamentlərarası assambleyalarının dialoqu zamanı bəşəriyyətə qarşı kütləvi qətliam kimi tanınması barədə məsələ də qaldırılacaqdır.

Toplantı iştirakçıları Heydər Əliyev Fondunun Moskva nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə hazırlanmış və Xocalı soyqırımından bəhs edən sərgi ilə, habelə Bosniya və Herseqovində, Fələstində törədilmiş qətliamlardan bəhs edən fotosəkillərlə də tanış olmuşlar.

Müzakirələrin yekununa dair qəbul olunmuş sənəd İKT Mədəniyyət Nazirləri Şurasına təqdim olunacaqdır.

AzərTAc
17 may 2008-ci il

Xocalı faciəsi soyqırımı aktıdır

İslam Konfransı Təşkilatı Leyla Əliyevanın təşəbbüsünü təsdiq etmişdir

İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Kampalada (Uqanda) başa çatmış konfransında İKT-nin Gənclər Forumunun sivilizasiyaların alyansı üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın "Xocalıya ədalət: Qarabağa azadlıq" təşəbbüsü təsdiq edilmişdir.

İKT-nin dialoq və əməkdaşlıq uğrunda Gənclər Forumunun (İKT GF) katibliyindən bildirmişlər ki, bu barədə İKT xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında xüsusi qətnamə qəbul edilmişdir. Qətnamənin bu kampaniyaya həsr edilmiş xüsusi paraqrafının layihəsi bu ilin may ayında Azərbaycan XİN nümayəndə heyəti tərəfindən İKT GF-in ənənəvi qətnaməsinə daxil edilmiş və Ciddədə İKT-nin ekspertlərinin iclasında dəstəklənmişdir. Qətnamənin xarici işlər nazirləri tərəfindən dəstəklənməsi dünyanın 57 ölkəsində müvafiq kampaniyanın həyata keçirilməsi üçün siyasi-hüquqi baza yaradır.

Qətnaməyə görə, İKT üzvü olan ölkələrdə humanitar faciələrin qurbanlarının Xatirə günü təsis edilir. Qətnamədə Xocalı faciəsinin də daxil olduğu bu siyahı təsdiq edilməklə yanaşı, XX əsrdə müsəlman ölkələri xalqlarının məruz qaldığı humanitar fəlakətlər, təcavüzlər və etnik təmizləmələr haqqında düzgün informasiyanın yayılması üçün kampaniyalar keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Qətnamədə 2009-2010-cu illərdə keçiriləcək Xatirə günü çərçivəsində öncül tədbir kimi, Leyla Əliyevanın "Xocalıya ədalət: Qarabağa azadlıq" təşəbbüsü təsdiq edilmişdir. Qətnamədə İKT üzvü olan ölkələrdə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi barədə dəqiq məlumatın yayılması, eləcə də kampaniyanın tezisinin imici barədə rəylərin yerləşdirilməsi üçün informasiya veb-portalı yaradılması nəzərdə tutulur. Kampaniyanın əsas tezisini açıqlayan ən yaxşı fotomaterialları əsasında fotosərgi təşkil ediləcəkdir. Həmin fotosərgini beynəlxalq təşkilatların qərargahlarında təqdim etmək planlaşdırılır. Mətbuat üçün brifinqdə çıxış edən Leyla Əliyeva onun təşəbbüsünün nüfuzlu beynəlxalq təşkilat tərəfindən bəyənilməsinə razılıq hissi ilə qeyd etmişdir. L.Əliyeva demişdir: "Bu sənədin qəbul edilməsi Azərbaycan torpaqlarının işğalı faktının beynəlxalq birlik tərəfindən getdikcə daha çox dərk olunmasını və təcavüzkarın mənəvi-siyasi baxımdan daha da təcrid edilməsini əks etdirir. Qətnamə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqəti İKT üzvü olan ölkələrdə və mədəniyyətlərarası dialoq vasitəsilə qlobal səviyyədə gənc nəsə çatdırmaq üçün imkan yaradır. Qətnamə bu təşəbbüsün həyata keçirilməsində foruma geniş səlahiyyətlər verir. Bir sözlə, qarşıda görüləsi işlər çoxdur".

Kampaniya çərçivəsində aparıcı beynəlxalq təşkilatların parlament birlikləri tərəfindən Xocalı faciəsinin kütləvi qırğın kimi tanınmasına nail olmaq nəzərdə tutulur.

Qeyd etmək lazımdır ki, İKT xarici işlər nazirlərinin bundan əvvəl, 2007-ci ilin may ayında İslamabadda keçirilmiş sessiyasında İKT Gənclər Forumunun təşəbbüsü ilə Xocalı faciəsinə siyasi qiymət verilmişdir.

İKT-nin Gənclər Forumu İKT-nin affilyasiya edilmiş təşkilatı statusuna malik olan beynəlxalq qurumdur. Forum 2004-cü ilin dekabr ayında yaradılmışdır. Onun mənzil-qərargahı İstanbulda yerləşir.

AzərTAc

Azərbaycan.- 22 iyul 2008-ci il

Xocalı qətləmə haqqında həqiqətlər İKT ölkələrində yayımlanacaq

Oktyabrın 6-8-də Bakıda keçirilmiş İslam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin IV konfransında İslam Konfransı Gənclər Forumu (İKGF) Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində yeni təşəbbüslə çıxış etmişdir.

Xocalı qırğını haqqında məlumatların İslam Konfransı Təşkilatına üzv ölkələrin ali təhsil məktəblərinin dərslərinə salınması haqqında təklif irəli sürmüşdür.

İKGF-nin Mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə birinci baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın irəli sürdüyü "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası haqqında ətraflı məlumat verilmiş, bu kampaniyanın üzv ölkələrdə 2009-2012-ci illərdə prioritet şəkildə həyata keçirilməsinin vacibliyi bildirilmiş, hər iki təklifin konfransın qətnaməsində əks olunmasını irəli sürülmüşdür.

Hər iki təklif oktyabrın 8-də işini bitirən İslam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin IV konfransının yekun qətnaməsinə daxil edilmişdir.

Qətnamə ermənilərin Xocalı (1992) və Vanda (1915) törətdikləri qətləmələr haqqında həqiqətlərin İKT-yə üzv ölkələrin ali təhsil müəssisələrinin dərslərinə əks olunmasını dəstəkləyir və "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasını 2009-2012-ci illərdə üzv ölkələrdə prioritet kimi qəbul edir.

Kampaniya dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı faciəsi ilə bağlı real faktların foto və film sərgiləri, internet, beynəlxalq konfranslar və nümayişlər, o cümlədən aparıcı beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin keçirilməsi vasitəsilə çatdırılmasını nəzərdə tutur.

Qeyd etmək lazımdır ki, Xocalı faciəsinin soyqırımı kimi tanınması və bununla bağlı həqiqətlərin İKT ölkələrində yayılması haqqında siyasi qərar, İKGF-nin təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin dəstəyi ilə İKT-yə üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin 35-ci sessiyasında və İKT ölkələrinin 11-ci zirvə görüşündə qəbul edilən qətnamələrdə öz əksini tapmışdır.

Azərbaycan.-2008.-9 oktyabr.-№ 224.-S.4.

Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü Ər-Riyadda qeyd olunacaqdır

Bakı, 18 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfirliyi tərəfindən Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü ilə əlaqədar təşkil ediləcək anma mərasimi və İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatına hazırlıq işləri başa çatmaq üzrədir.

Ər-Riyad şəhərinin aparıcı konfrans zallarının birində Xocalı faciəsini əks etdirən kitab və materiallardan ibarət guşənin yaradılması, Xocalı soyqırımı və erməni terroru haqqında filmlərin nümayişi, müvafiq çıxışların və diskussiyaların təşkili nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, “Xocalı uşaqların gözü ilə” rəsm sərgisinin keçirilməsi planlaşdırılır.

Tədbirlərdə İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının dövlət və hökumət üzvlərinin, eləcə də Ər-Riyaddakı xarici ölkələrin, beynəlxalq təşkilatların, Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin iştirakı gözlənilir.

AzərTAc
18 fevral 2009-cu il

**Xocalı soyqırımı ilə bağlı Avropanın üç dilində
iki sayt açılmışdır**

Berlin, 21 fevral (AzərTAc). Almaniya Azərbaycanlılarının Əlaqələndirmə Mərkəzi (AAƏM) Xocalı faciəsinin ildönümü ərəfəsində Almaniya iki yeni internet saytı təqdim etmişdir. Saytların yaradılmasından məqsəd erməni hərbi dəstələrinin Azərbaycanın Xocalı şəhərinin dinc əhalisinə - qocalara, qadınlara və uşaqlara qarşı törətdiyi dəhşətli cinayətlər barədə dünya ictimaiyyətinə məlumat verməkdir.

Məlum olduğu kimi, İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun mədəniyyətlərin dialoqu üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2009-cu ildə “Xocalıya ədalət, Qarabağa Azadlıq” adlı geniş kampaniyaya start verilmişdir. İngilis dilində “Justice for Khojaly” (Xocalıya ədalət <http://www.justiceforkhojaly.org/>) saytının açılması kampaniyanın qabaqcıl Azərbaycan gənclərinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin bu qanlı cinayətinin beynəlxalq aləmdə pislənməsinə dair söylərinin informasiya təminatı ilə bağlı hissəsidir.

AAƏM-nin icraçı direktoru Samirə Patser-İsmayılova Almaniyaadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələrinə ünvanladığı müraciətdə həmvətənlərini həmin kampaniyaya, habelə bu dəhşətli cinayətin beynəlxalq aləmdə pislənməsi və təqsirkarların mühakimə edilməsi çağırışına səs verməyə çağırmışdır. Müraciətdə iki dildə - alman və fransız dillərində <http://chodschali.de/> saytının açılması barədə də məlumat verilir.

Vüqar Seyidov
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Berlin
21 fevral 2009-cu il

**“Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının
dünyanın 20-dək şəhərində təqdimatı keçiriləcəkdir**

Bakı, 23 fevral (AzərTAc). Bakıda “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun “www.justiceforkhojaly.org” internet saytının təqdimatına həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirilmişdir. İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKGF) baş katibi Elşad İsgəndərov Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin başçısı, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın irəli sürdüyü “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası haqqında ətraflı məlumat vermiş, bu kampaniyanın 2009-2012-ci illəri əhatə etdiyini bildirmişdir. Baş katib demişdir ki, bu il dekabrın 10-da kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı toplanmış imzalar, şəkillər, siyasi-hüquqi baxımdan tanınması ilə bağlı müraciətlər BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasına təqdim olunacaqdır.

E.İsgəndərov onu da bildirmişdir ki, internet saytında Xocalı faciəsi ilə bağlı qətnaməyə 112 təşkilat və 850 şəxs imza atmışdır. Sayt istifadəçilərinin kampaniyaya qoşulmaq imkanı olan şəxslər kampaniyanın iştirakçısına çevrilə, ona maliyyə dəstəyi göstərə bilərlər.

2008-ci ildə Bakıda keçirilmiş İslam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin IV konfransında İKGF Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində yeni təşəbbüslə çıxış etmişdir. Konfransda Xocalı soyqırımı haqqında məlumatların İslam Konfransı Təşkilatına üzv olan ölkələrin ali təhsil məktəblərinin dərslərinə salınması haqqında təklif irəli sürülmüş və bu təklifin reallığa çevirilməsi istiqamətində ciddi işlər aparılır.

E.İsgəndərov vurğulamışdır ki, “www.justiceforkhojaly.org” internet saytı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının virtual aləmdə yayılması və bu qəbildən olan silsilə tədbirlərin sistemləşdirilməsi məqsədi ilə yaradılmışdır. Onun rəsmi açılışı fevralın 26-da həyata keçiriləcəkdir. Kampaniya 17 il bundan öncə Xocalı şəhərində törədilmiş insanlığa qarşı cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması işində fəaliyyət göstərəcəkdir. Kampaniyanın və onun internet saytının dünyanın müxtəlif şəhərlərində - Vaşinqton, İstanbul, Moskva, Berlin, Buxarest, Ər-Riyad, İsgəndəriyyə, Kuala-Lumpur, Nyu-York, Kiyev, Vyana, Brüssel, Riqa, Varşava, London, Haaqa, Ottava və Los-Ancelesdə təqdimatı keçiriləcəkdir. Bu tədbirlərdə Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı “Xocalı soyqırımı” filmi, ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən fotosəkillər və müxtəlif illərdə xarici ölkələrin nüfuzlu nəşrlərində Xocalı faciəsi haqqında dərc edilmiş materiallar, Heydər Əliyev Fondunun ümumtəhsil məktəbləri və uşaq evlərində keçirdiyi “Xocalı uşaqların gözü ilə” mövzusunda rəsm müsabiqəsinin seçmə işlərindən ibarət ekspozisiyalar nümayiş olunacaqdır.

Bildirilmişdir ki, ingilis dilində fəaliyyət göstərən “Xocalıya ədalət” kampaniyasına həsr edilmiş saytın yaxın vaxtlarda fransız, ərəb və rus dillərində də hazırlanması nəzərdə tutulur.

Sonda jurnalistləri maraqlandıran suallara cavab verilmişdir.

AzərTAc
23 fevral 2009-cu il

Azərbaycan səfirliyi Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı Misirdə və Liviya Cəmahiriyyəsində keçiriləcək tədbirlərin Planını hazırlamışdır

Bakı, 24 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Misir Ərəb Respublikasındakı səfirliyi İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” Beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Misirdə və eyni zamanda akkreditə olunduğu Liviya Cəmahiriyyəsində keçiriləcək tədbirlərin planını hazırlamışdır.

Səfirlikdən bildirmişlər ki, tədbirlərdə Azərbaycan icmasının, “Vətən” tələbə təşkilatının, Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nümayəndələrinin, habelə Misir-Azərbaycan Parlamentlərarası dostluq qrupu üzvlərinin iştirakı nəzərdə tutulmuşdur.

Fevralın 26-da Misirin ən qabaqcıl xəbər televiziya kanalı olan və bir neçə dildə yayımlanan “Nile Akhbar” kanalında Azərbaycanın Misirdəki səfiri Faiq Bağirovun müsahibəsi və Xocalı hadisələrindən bəhs edən “Məhv edilmiş şəhər” filmi ərəb dilində nümayiş etdiriləcəkdir.

Bundan başqa, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən faciə ilə bağlı hazırlanmış təbliğat materialları, səfirliyin xüsusi xəbər bülleteni, Misirdə fəaliyyət göstərən “Vətən” tələbə təşkilatı tərəfindən ərəb dilində nəşr edilən “Azərbaycan” qəzetinin faciəyə həsr olunmuş xüsusi sayı, “Xocalıya ədalət” kampaniyası və kampaniyanın internet səhifəsi haqqında məlumatlar Misir və Liviyanın Xarici İşlər nazirliklərinə, parlamentlərinə, Ərəb Dövlətləri Liqasına, bu ölkələrdə fəaliyyət göstərən hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarına, ictimai-mədəni və təhsil müəssisələrinə, kitabxanalara, diplomatik nümayəndəliklərə, beynəlxalq və regional təşkilatların ofislərinə göndərilmişdir.

Eyni zamanda, İsgəndəriyyə şəhərində keçirilən VII Beynəlxalq kitab sərgisi çərçivəsində fevralın 25-də faciənin ildönümü ilə bağlı geniş ictimai aksiyanın, o cümlədən imzatoqlama kampaniyasının keçirilməsi, Xocalı haqqında filmin nümayişi, “Azərbaycan” qəzetinin xüsusi sayının, faciə ilə bağlı kitabların, disklərin, broşürlərin sərgi iştirakçılara paylanması nəzərdə tutulmuşdur.

Fevralın 26-da səfirlikdə Misirin aparıcı mətbuat və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı mətbuat konfransının və “Xocalıya ədalət” kampaniyasının internet səhifəsinin təqdimatının keçirilməsi, imzatoqlama kampaniyasının davam etdirilməsi və faciədən bəhs edən təbliğat materiallarının iştirakçılara paylanması planlaşdırılmışdır.

AzərTAc
24 fevral 2009-cu il

Haaqada “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının internet saytı təqdim olunmuşdur

Haaqa, 24 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Niderland Krallığındakı səfirliyindən bildirmişlər ki, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü və Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə həyata keçirilən “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində fevralın 22-də Hollandiyanın Haaqa şəhərində “Ana Vətən” Avropa Azərbaycanlı Qadınları Birliyi azərbaycanlı tələbələrin iştirakı ilə anma mərasimi və yürüş təşkil etmişdir. Bu tədbirlər zamanı “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının www.justiceforkhojaly.org ünvanlı internet saytının təqdimatı olmuşdur.

Anma mərasimindən əvvəl internet saytının ünvanını və mahiyyətini əks etdirən xüsusi maykalar geyinmiş, səhifəyə və ümumiyyətlə Xocalı faciəsinə aid plakatlar nümayiş etdirən gənclər bir sıra beynəlxalq məhkəmələrin, Beynəlxalq Hüquq Akademiyasının və beynəlxalq hüquq üzrə ixtisaslaşmış digər mərkəzlərin yerləşdiyi Sülh Sarayının qarşısında toplantı keçirmişlər. Sonra tədbir iştirakçıları mövzu ilə bağlı plakatları və Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış fotoşəkilləri nümayiş etdirərək Xocalı faciəsinə həsr olunan və Avropada ilk dəfə quraşdırılmış abidə istiqamətində matəm yürüşünə başlamışlar.

Abidənin önündə təşkil olunmuş mərasim zamanı çıxış edən “Ana Vətən” Avropa Azərbaycanlı Qadınları Birliyinin rəhbəri Gülşən Kazımova, “Azərbaycanın Holland Dostları” cəmiyyətinin icraçı direktoru xanım Marion van der Vext və Niderlandda fəaliyyət göstərən Rusiya Həmvətənlərin Əlaqələndirmə Şurasının icraçı direktoru Qriqori Pasternak Xocalı soyqırımı haqqında danışıq, faciəni törədənlərin cəzalandırılmasını tələb etmiş, belə bir qətləmin bir daha təkrarlanmaması ilə bağlı beynəlxalq tədbirlərin görülməsinin vacibliyini vurğulamışlar. Bildirilmişdir ki, bu məqsədlərə nail olunmasına və faciə haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə daha qətiyyətli şəkildə çatdırılmasına Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü və Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə həyata keçirilən beynəlxalq kampaniya və yaradılmış internet səhifəsi yeni, mahiyyətə daha güclü təkan verəcəkdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, Qərbi Avropada internet səhifələrinin təqdimatlarının əksər hallarda qapalı tədbir kimi deyil, məhz kütləvi aksiya şəklində geniş ictimaiyyət qarşısında keçirilməsi öz səmərəliliyinə görə çox populyardır. Xocalı faciəsinə həsr olunmuş internet səhifəsinin bu formatda təqdim edilməsi holland ictimaiyyəti və yerli KİV nümayəndələrinin böyük marağına səbəb olmuş, zəruri məlumatların geniş kütlələrə çatdırılmasına şərait yaratmışdır.

Tədbirdə Niderlandda təhsil alan azərbaycanlılarla yanaşı, Azərbaycan diasporunun və “Azərbaycanın Holland Dostları” təşkilatının fəalları, yerli KİV təmsilçiləri iştirak etmişlər.

AzərTAc
24 fevral 2009-cu il

Britaniyanın Hərb Muzeyində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar anma mərasimi keçirilmişdir

London, 25 fevral (AzərTAc). Fevralın 24-də Böyük Britaniyanın tanınmış tədqiqat mərkəzlərindən sayılan İmperiya Hərb Muzeyində Xocalı soyqırımı qurbanlarının anma mərasimi və “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyasının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdə Britaniya Parlamentinin üzvü Mayk Henkok, dövlət qurumlarının, o cümlədən xarici işlər nazirliyinin rəsmiləri, Londonda akkreditə olunmuş səfirliklərin nümayəndələri, Qafqaz regionu üzrə ixtisaslaşmış tədqiqat mərkəzlərinin təmsilçiləri, jurnalistlər, Azərbaycan və türk icmalarının üzvləri iştirak etmişlər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan səfir Fəxrəddin Qurbanov Xocalı faciəsinin xalqımızın tarixində qanlı səhifələrdən biri olduğunu vurğulamış, faciə qurbanlarının yalnız azərbaycanlı olduqları üçün kütləvi qətlə məruz qaldıqlarını qeyd etmişdir. O, eyni zamanda faciəyə indiyə qədər beynəlxalq ictimaiyyət və əlaqədar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müvafiq qiymət verilmədiyinin təəssüf doğuran hal olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Daha sonra çıxış edən Cənubi Qafqaz üzrə tanınmış tədqiqatçı professor Tamara Draqadze faciənin miqyasından təfəssilatlı şəkildə bəhs etmiş, bu addımı sadəcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütövlükdə bəşəriyyətə və bəşəri dəyərlərə qarşı törədilmiş cinayət kimi dəyərləndirmişdir. Xanım Draqadze hadisələrin baş verdiyi ərəfədə regionda olduğunu və faciənin əsl miqyası ilə çox yaxından tanış olduğunu diqqətə çatdırmışdır. O, eyni zamanda vurğulamışdır ki, bir sıra cəhdlərə baxmayaraq, faciəyə indiyədək beynəlxalq ictimaiyyət və təşkilatlar tərəfindən həqiqi qiymət verilməmişdir. Bu istiqamətdə Azərbaycan hökumətinin apardığı məlumatlandırma kampaniyasını yüksək qiymətləndirilməlidir.

Çıxışların ardınca Heydər Əliyev Fondu tərəfindən göndərilmiş video materiallardan hazırlanmış və Xocalı faciəsini özündə əks etdirən video klip nümayiş etdirilmişdir.

Tədbir çərçivəsində İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu və qurumun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi xanım Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və kampaniyanın internet səhifəsinin təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Beynəlxalq kampaniyanın Böyük Britaniya üzrə əlaqələndiricisi olan “Odlar Yurdu” cəmiyyətinin icraiyyə komitəsinin üzvü xanım Britt Montimer çıxış etmiş və sözügedən kampaniya haqqında, kampaniya çərçivəsində hazırlanmış internet səhifəsi və kampaniyaya qatılmaq şərtləri ilə bağlı ətraflı məlumat vermiş, geniş ekranda isə kampaniyanın internet səhifəsinin görüntüləri verilmişdir.

Tədbirin gedişində Xocalı faciəsi və Qarabağ müharibəsindən bəhs edən kitab və broşürlər paylanmış, o cümlədən “Xocalı uşaqların gözü ilə” adlı rəsm sərgisi nümayiş etdirilmişdir.

AzərTAc
25 fevral 2009-cu il

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet səhifəsinin beynəlxalq təqdimatı davam edir

Bakı, 25 fevral (AzərTAc). “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat-təşviqat kampaniyasının və onun internet saytının (www.justiceforkhojaly.org) dünyanın aparıcı mərkəzlərində təqdimatı davam edir. “Xocalıya ədalət” (“Justice for Khojaly”) beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatına (İKT) üzv qurum olan Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ötən ilin mayında elan edilmişdi.

1992-ci il fevralın 26-da Azərbaycanın Xocalı şəhərində törədilmiş insanlığa qarşı cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, bu cinayətə hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi üçün Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin təbliği və bu sahədə səmərəli təşviqatın aparılması məqsədlərini daşıyan kampaniyanın beynəlxalq səviyyədə rəsmi startı bu həftə ərzində dünyanın müxtəlif paytaxtlarında keçiriləcəkdir. Eyni zamanda, təqdimatı keçiriləcək www.justiceforkhojaly.org internet saytı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının virtual aləmdə yayılması və kampaniyanın həyata keçirilməsinin sistemləşdirilməsi məqsədlərini daşıyır və geniş ictimai iştirak üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Son iki gündə kampaniya və onun internet saytının təqdimatı dünyanın aşağıdakı şəhərlərində keçirilmişdir:

LONDON (Böyük Britaniya). Fevralın 24-də Londonun İmperiya Hərb Muzeyində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatı keçirilmişdir.

Kampaniyanın Böyük Britaniya üzrə yerli əlaqələndiricisi xanım Britt Montimerin keçirdiyi təqdimatda Böyük Britaniya parlamentinin üzvü Mayk Henkok, dövlət qurumlarının, o cümlədən Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmiləri, Londonda akkreditə olunmuş səfirliklərin nümayəndələri, Qafqaz regionu üzrə ixtisaslaşmış tədqiqat mərkəzlərinin təmsilçiləri, jurnalistlər, Azərbaycan və türk icmalarının üzvləri iştirak etmişlər.

HYUSTON (ABŞ). Fevralın 24-də “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının startı çərçivəsində Azərbaycan-Amerika Şurasının təşkilatçılığı ilə Hyuston şəhərində kampaniyanın və onun internet saytının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdə yerli ictimaiyyətin, həmçinin Azərbaycan və türk diasporunun nümayəndələri iştirak etmişlər.

BERN (İsveçrə). Fevralın 25-də Bern şəhərində İsveçrə Federal hökumətinə məxsus “Politforum”da kampaniyanın və onun saytının təqdimatı olmuşdur.

Tədbirdə İsveçrə hökumətinin nümayəndələri, parlament üzvləri, QHT-lərin, Berndə akkreditə olunan diplomatik korpusun və KİV-in nümayəndələri iştirak etmişlər. Eyni zamanda, tədbirdə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış “War Against Azerbaijan – Targeting Cultural Heritage” (“Azərbaycana qarşı müharibə: Mədəni irsin hədəfə alınması”) kitabının təqdimatı və Fond tərəfindən təqdim olunmuş fotosəkillərin sərgisi təşkil olunmuşdur.

Tədbirdə Xocalı haqqında film nümayiş etdirilmiş, “Xocalıya ədalət” kampaniyasını dəstəkləyən bəyanat imzalanmışdır.

ƏR-RİYAD (Səudiyyə Ərəbistanı). Fevralın 25-də Səudiyyə Ərəbistanının məşhur mətbuat zallarından olan “Riyad Palace”-də ölkənin ictimai-siyasi dairələrinin, beynəlxalq təşkilatların və İslam Konfransı Təşkilatı katibliyinin nümayəndələrinin, diplomatik korpus təmsilçilərinin və KİV-lərin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və kampaniyanın internet saytının təqdimatı keçirilmişdir. Tədbir çərçivəsində Xocalı faciəsi ilə bağlı fotosərgi təşkil olunmuş və film nümayiş etdirilmişdir.

AzərTAc
25 fevral 2009-cu il

**İndoneziya KİV-lərinə “Xocalıya ədalət” kampaniyası haqqında
məlumat təqdim edilmişdir**

Bakı, 25 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın İndoneziyadakı səfirliyi Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü ilə əlaqədar tədbirləri davam etdirir.

Səfirlik fevralın 25-də İndoneziyanın nüfuzlu “Kompas”, “Media Indonesia”, “The Jakarat Post”, “Sinar Harapan”, “Suara Karya” qəzetlərinin, “Antara” xəbər agentliyinin, “TVRI”, “Metro” televiziya kanallarının rəhbərliyinə Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın dəstəyi ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kompaniyasının saytının ünvanını (www.justiceforkhojaly.org) və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə müfəssəl məlumat göndərmişdir.

AzərTAc
25 fevral 2009-cu il

Dünyanın bir neçə ölkəsində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet sahifəsinin təqdimatı olmuşdur

Bakı, 26 fevral (AzərTAc). “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat-təşviqat kampaniyasının və onun internet saytının (www.justiceforkhojaly.org) dünyanın aparıcı mərkəzlərində təqdimatı davam edir. “Xocalıya ədalət” (“Justice for Khojaly”) beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatına (İKT) üzv qurum olan Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ötən ilin mayında elan edilmişdi.

1992-ci il fevralın 26-da Azərbaycanın Xocalı şəhərində törədilmiş insanlığa qarşı cinayətin təfərrüatının ictimaiyyətə çatdırılması, ona hüquqi-siyasi və mənəvi qiymət verilməsi üçün Xocalı soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin təbliği məqsədi daşıyan kampaniyanın beynəlxalq səviyyədə rəsmi startı bu həftə ərzində dünyanın müxtəlif paytaxtlarında keçiriləcəkdir.

Eyni zamanda, təqdimatı keçiriləcək www.justiceforkhojaly.org internet saytı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının virtual aləmdə yayılması və kampaniyanın həyata keçirilməsinin sistemləşdirilməsi məqsədlərini daşıyır və geniş ictimai iştirak üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Son iki gündə kampaniya və onun internet saytının təqdimatı dünyanın aşağıdakı şəhərlərində keçirilmişdir:

KİYEV. Fevralın 25-də soydaşımız R.Seydimovun “Xocalı” mövzusunda həsr olunmuş rəsm sərgisinin Ukrayna siyasətçilərinin və ictimai xadimlərinin də iştirakı ilə keçirilmiş bağlanmış mərasimində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası və onun internet saytı təqdim olunmuşdur.

BERLİN. Fevralın 26-da Almaniyaadakı Azərbaycanlıların Əlaqələndirmə Mərkəzinin bürosunda Bundestaq və Berlin şəhər parlamenti üzvlərinin, diplomatik korpusun, hökumət və qeyri-hökumət təşkilatları nümayəndələrinin, universitet müəllimlərinin, mədəniyyət xadimlərinin, hüquq müdafiəçilərinin və jurnalistlərin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və internet saytının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Bundestaqın üzvləri Otto Hauserin və Hakkı Keskinin də qatıldığı tədbirdə Azərbaycanın Almaniyaadakı səfiri Pərviz Şahbazov, Almaniya parlamentinin üzvü Eduard Lintner çıxış etmişlər. Mərasimdə “Xocalı soyqırımı” sənədli filmi nümayiş etdirilmiş, “Xocalı uşaqların gözü ilə” rəsm sərgisi keçirilmiş, yazıçı Günel Rzayevanın Qarabağ mövzusunda həsr olunmuş “Atama” hekayəsi oxunmuş və alman rəssamı Peter Foellerin “Garabach” əsəri nümayiş etdirilmişdir.

BUXAREST. Fevralın 26-da Heydər Əliyev Fondunun Rumıniyaadakı nümayəndəliyində hökumətin, QHT-lərin və mətbuat təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilmiş tədbirdə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Bununla yanaşı, “Xocalı uşaqların gözü ilə” mövzusunda rəsm sərgisi və rumın dilində nəşr edilmiş “Xocalı faciəsi” kitabının təqdimatı da olmuşdur.

VYANA. Fevralın 26-da Vyananın mərkəzi küçələrinin birində Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərini simvolizə edən çadır qurulmuş və burada ölkənin elm mərkəzlərinin, yerli icmaların və mətbuat nümayəndələrinin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatı keçirilmişdir.

RİQA. Fevralın 26-da Riqaadakı “Ocaq” Mədəniyyət Mərkəzində yerli ictimaiyyətin nümayəndələrinin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və internet saytının təqdimatı olmuşdur.

VARŞAVA. Fevralın 26-da Varşava Universitetində Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü ilə bağlı anma mərasimi keçirilmişdir.

Tədbirdə ölkə ictimaiyyəti, Polşada akkreditə olunmuş diplomatların, mətbuatın nümayəndələrinin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və internet saytının təqdimatı olmuşdur. Bundan başqa, Vaşinqtonda ABŞ Konqresinin binasında konqresmenlərin iştirakı ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatının keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Kampaniya çərçivəsində Corc Vaşinqton Universitetində Heydər Əliyev Fondunun Xocalı faciəsi ilə bağlı hazırladığı film göstəriləcək, rəsm sərgisi təşkil ediləcək, kampaniyanın və internet saytının təqdimatı olacaqdır.

AzərTAc
26 fevral 2009-cu il

Türkiyədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına rəsmi start verilmişdir

İstanbul, 26 fevral (AzərTAc). Fevralın 26-da İstanbulda “Xocalıya ədalət: humanitar və hüquqi tanınma perspektivləri” mövzusunda keçirilmiş konfransda Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına Türkiyədə start verilmişdir.

İslam Konfransı Gənclər Forumunun Baş qərargahında təşkil olunmuş konfransda millət vəkilləri, hökumət nümayəndələri, bələdiyyə başçıları, elm adamları və nüfuzlu KİV təmsilçiləri iştirak etmişlər. “DUA” filminin nümayişi ilə başlanmış konfransda çıxış edən DƏ-İKGF-nin baş katibi Elşad İsgəndərov kampaniyanın əhəmiyyətindən danışmış, ona 20-dən çox ölkədə start verildiyini vurğulamışdır. O, kampaniyaya dəstəyə görə, qardaş Türkiyə ictimaiyyətinə və hökumətinə təşəkkürünü bildirmişdir. Kampaniyanın Türkiyə üzrə milli əlaqələndiricisi Əminə Yetim “Xocalıya ədalət” kampaniyasını və onun internet saytını təqdim etmişdir.

Konfransın açılışında çıxış edən DƏ-İKGF-nin prezidenti Əli Sarıqaya, İstanbul Böyük Şəhər Bələdiyyəsinin gənclər və idman müdiri Enis Erdem kampaniyanın vacibliyini vurğulayaraq, onun hərtərəfli dəstəklənəcəyini bildirmişlər.

Açılış mərasiminin sonunda iştirakçılar kampaniyanın Bəyannaməsini imzalamışlar. Konfransın ilk geniş iclasında çıxış edən Yeditəpə Universitetinin professoru, Yaxın Keçmiş Tarixi Araşdırmalar Mərkəzinin sədri Mehmet Saray və Qazi Universitetinin professoru İlyas Doğan Azərbaycan torpaqlarının işğalından və Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə hüquqi tanınmasının əhəmiyyətindən söhbət açmışlar.

İkinci geniş iclasda tələbələrin çıxışları dinlənilmişdir. Gənclər Xocalı faciəsini beynəlxalq hüquq prizmasından təhlil etmişlər. Onlar vurğulamışlar ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində işğal olunmuş torpaqlar azad edilməyənədək, o cümlədən Xocalı faciəsinə görə üzr istənilməyincə, təcavüzkara qarşı beynəlxalq təzyiq azalmamalıdır. Bu baxımdan Türkiyənin Ermənistanla sərhədlərin açılmaması siyasətini davam etdirməsinin zəruriliyi vurğulanmışdır.

Konfransda çıxış edən “Hollywood”un ilk türk prodüseri Mehmet Çələbi ABŞ-da türk diasporunun Xocalı məsələsini daim gündəlikdə saxladığını bildirmişdir. O demişdir ki, Xocalı faciəsinin fəal şəkildə inkarı siyasətini yürüdən Amerikanın Erməni Milli Komitəsi bu yaxınlarda Çikaqodakı türk diasporu tərəfindən məhkəməyə verilmişdir. “Xocalıya ədalət” kampaniyası faciəni inkar edərək, insanlığa qarşı cinayətləri ört-basdır edən qurumlara qarşı da mübarizə aparmalıdır.

Tədbirin sonunda rejissor Korhan Yurtsevərin çəkdiyi “Xocalı qətləmi. Bu, son olsun!” filmi nümayiş etdirilmişdir.

AzərTAc
26 fevral 2009-cu il

İsveçrədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olmuşdur

Bakı, 26 fevral (AzərTAc). Fevralın 25-də İsveçrə Federal Hökumətinə məxsus “Politforum”da Azərbaycanın bu ölkədəki səfirliyi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə və Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirmişdir.

Səfirlikdən bildirmişlər ki, İsveçrə-Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin dəstəyi ilə keçirilən və İsveçrə parlamentinin, Xarici İşlər Nazirliyinin, diplomatik kəpürsün, kütləvi informasiya vasitələrinin, qeyri-hökumət təşkilatlarının, Azərbaycan və türk icmaları nümayəndələrinin iştirak etdikləri tədbirdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, onun acı nəticələri haqqında ətraflı məlumat verilmişdir.

Tədbirdə İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olmuşdur. Təqdimat zamanı kompyuter vasitəsilə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının internet səhifəsi haqqında ətraflı məlumat verilmişdir.

Bundan əlavə, tədbirdə Heydər Əliyev Fondu və Azərbaycan XİN tərəfindən birgə tərtib olunmuş “Azərbaycana qarşı müharibə: Mədəni irsin hədəfə alınması” nəşrinin də təqdimatı olmuş, bu haqda film nümayiş etdirilmişdir. Tədbir iştirakçıları Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təqdim edilmiş “Xocalı uşaqların gözü ilə” adlı fotosərgiyə də baxmışlar.

Eyni zamanda, Bernə ezamiyyətdə olan Dövlət Gömrük Komitəsinin nümayəndələri tərəfindən Azərbaycanın gömrük xidmətinin tarixindən, ermənilərin Cənubi Qafqazda məskunlaşdırılmasından bəhs edən “Azərbaycanın gömrük xidməti: tarixi ənənələr və müasirlik” kitabının təqdimatı keçirilmişdir.

AzərTAc
26 fevral 2009-cu il

Belçikada Xocalı soyqırımı ilə bağlı etiraz aksiyası keçirilmişdir

Brüssel, 26 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Belçika Krallığı və Lüksemburq Hersoqluğundakı səfirliyindən bildirmişlər ki, Azərbaycan və türk diaspor təşkilatları Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü ilə bağlı tədbirlər keçirmişlər.

Əvvəlcə Avropa Parlamentinin binası qarşısında, gediş-gəlişin daha çox olduğu Şuman meydanında qurulmuş çadırdə faciəyə həsr olunmuş sərgi açılmış, film nümayiş etdirilmişdir. Sərgiyə gələnlər İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına qoşulmuş və müvafiq sənədi imzalamışlar.

Sonra soydaşlarımız Ermənistan səfirliyinin qarşısında toplaşaraq, Azərbaycan torpaqlarının işğal edilməsinə etirazlarını bildirmiş, ərazilərimizin azad olunmasını tələb edən şüarlar səsləndirmiş və Ermənistan hökumətinə ünvanlanmış etiraz məktubunu səfirliyin əməkdaşına təqdim etmişlər. Buradan Avropa Parlamentinə doğru yürüş başlanmışdır. Yürüşü Şuman meydanında başa çatdırmış soydaşlarımız Avropa təsisatlarını Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına göz yummamaya, Xocalı soyqırımını tanımağa və Ermənistana təsir göstərməyə çağırmışlar. Avropa İttifaqında sədrlik edən Çexiyanın Baş naziri Miroslav Topolaneke, Avropa Komissiyasının rəhbəri Xose Manuel Barrozaya və Avropa Parlamentinin sədri Hans-Gert Potteringə ünvanlanmış etiraz məktubları qurumun rəsmilrinə təqdim edilmişdir.

Brüsseldə keçirilmiş etiraz aksiyasına qonşu Hollandiyadan və Almaniyadan gəlmiş Azərbaycan və türk icmalarının nümayəndələri də qoşulmuşlar.

Həmin gün Xocalı soyqırımı ilə bağlı səfirlik tərəfindən hazırlanmış mətbuat bülleteni Belçikanın rəsmi qurumlarına, yerli kütləvi informasiya vasitələrinə, xarici ölkələrin Belçikadakı səfirliklərinə, Avropa İttifaqı və NATO yanındakı diplomatik nümayəndəliklərə göndərilmişdir.

Bu etiraz aksiyasının davamı olaraq Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə martın 3-də Avropa Parlamentinin binasında qurumun üzvü xanım Jizela Kalenbaxın himayəsi ilə Xocalı soyqırımına həsr olunmuş konfrans keçiriləcəkdir. Konfransda faciə barədə geniş məlumat veriləcək, sərgi və film nümayiş etdiriləcək, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət” kampaniyasının internet səhifəsinin təqdimatı olacaqdır.

Əsgər Əliyev
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Paris

26 fevral 2009-cu il

Səudiyyə Ərəbistanında “Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir

Ər-Riyad, 26 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfirliyi tərəfindən Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü ilə əlaqədar fevralın 25-də anma mərasimi və İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir. “Riyadh Palace” konfrans mərkəzində Xocalı faciəsini əks etdirən kitab və materiallardan ibarət guşə yaradılmış, Xocalı soyqırımı və erməni terroru haqqında materialların və filmlərin nümayiş etdirilməsi üçün müvafiq avadanlıq quraşdırılmışdır. Eyni zamanda, “Xocalı uşaqların gözü ilə” devizi altında rəsm sərgisi təşkil olunmuşdur.

Tədbirdə İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) baş katibinin müavini İ.Müfti, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Xarici İşlər Nazirliyinin, dövlət və ictimai qurumlarının, kütləvi informasiya vasitələrinin təmsilçiləri, Səudiyyə Ərəbistanında yaşayan Azərbaycan icmasının nümayəndələri və Ər-Riyad şəhərində yerləşən xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin başçıları və əməkdaşları iştirak etmişlər.

Azərbaycanın dövlət himni səsləndirildikdən sonra Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi birdəqiqətlik sükutla yad edilmişdir.

Səfir Tofiq Abdullayev çıxışında erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı aparılmış soyqırımı siyasətinin tarixindən, Xocalıda günahsız insanların xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilməsindən və azərbaycanlıların öz yurdlarından zorla didərgin salınmasından söhbət açmışdır. Səfir xalqımıza qarşı törədilən cinayətlərin erməni millətçiləri və onların himayədarları tərəfindən planlı şəkildə həyata keçirildiyini bildirmiş, ermənilərin bu dəhşətli əməllərinə dünya birliyi tərəfindən hüquqi-siyasi qiymət verilməsinin vacibliyini vurğulamışdır.

Sonra Xocalı soyqırımı barədə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış film nümayiş etdirilmişdir.

İKT baş katibinin müavini İ.Müfti filmdəki səhnələrin onu dəhşətə gətirdiyini, terrorun dininin və milliyyətinin olmadığını, erməni millətçiləri tərəfindən törədilmiş Xocalı faciəsini təkcə azərbaycanlılara qarşı deyil, bütövlükdə insanlığa qarşı vəhşilik kimi qiymətləndirmişdir. O, İKT çərçivəsində keçirilmiş tədbirlərdə İslam dünyası tərəfindən Azərbaycan xalqı ilə həmrəylik nümayiş etdirilməsi və beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın haqq səsinin dəstəklənməsi məqsədi ilə qəbul etdiyi müvafiq qətnamələrin yerinə yetirilməsi üçün dünya ictimaiyyəti tərəfindən Ermənistanla təzyiqlərin edilməsinin vacibliyini vurğulamışdır.

Səfirliyin birinci katibi E.Əlizadə “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasının başlanması və kampaniya ilə əlaqədar internet saytının yaradılması haqqında məlumat vermiş, iştirakçıları saytla tanış etmiş, beynəlxalq təşkilatların və ictimai qurumların nümayəndələrini, sadə vətəndaşları bu kampaniyaya qoşulmağa çağırmışdır.

Mərasim iştirakçılarına Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə, Xocalı soyqırımına aid disk, kitab və materiallar, səfirliyin mətbuat məlumatı, “Xocalıya ədalət – Qarabağa azadlıq” beynəlxalq kampaniyasına dair materiallar paylanılmışdır.

Səudiyyə Ərəbistanının kütləvi informasiya vasitələri tədbirlə bağlı çəkilişlər aparmış, səfir T.Abdullayev, səfirliyin birinci katibi E.Əlizadə, İKT baş katibinin müavini İ.Müfti “KSA-2” televiziya kanalına, “Əl-Cəzirə” və “Ər-Riyad” qəzetlərinə müsahibələr vermişlər.

AzərTAc
26 fevral 2009-cu il

**Pekində “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun
internet saytının təqdimatı olmuşdur**

Bakı, 26 fevral (AzərTAc). Fevralın 26-da Azərbaycanın Çin Xalq Respublikasındakı səfirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən “Şuşa” Mədəniyyət Mərkəzində Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.

Mərasimdə Pekində akkreditə olunmuş diplomatik korpusun, o cümlədən Türkiyə, Gürcüstan səfirliklərinin yüksək səviyyəli diplomatları, soydaşlarımız və burada təhsil alan azərbaycanlı tələbələr iştirak etmişlər.

Səfir Yaşar Əliyev Xocalı faciəsinin tarixindən, onun başvermə səbəblərindən, eləcə də ermənilərin törətdikləri vəhşiliklərdən söhbət açmışdır.

Faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmiş, Heydər Əliyev Fondunun Xocalı faciəsinə dair hazırladığı film nümayiş etdirilmişdir. Film disklərə köçürülərək mərasim iştirakçılarına paylanmışdır.

Tədbirdə Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” (“Justice for Khojaly”) kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatı da olmuşdur.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində səfirlik tərəfindən hazırlanmış mətbuat məlumatları, habelə, Azərbaycana qarşı törədilmiş terror aktları haqqında materiallar Pekində fəaliyyət göstərən diplomatik missiyalara, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinə, Çinin elmi-tədqiqat institutlarına və kitabxanalarına təqdim olunmuşdur.

AzərTAc
26 fevral 2009-cu il

Heydər Əliyev Fondu Xocalı faciəsini dünyaya XX əsrin ən qanlı soyqırımlarından biri kimi tanıdıb

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xocalı faciəsinin anım günü islam ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsi günü kimi qeyd olunur

Ötən əsrin ən ağır faciəsi, qəddarlığı, amansızlığı ilə Naqasaki, Xirosima, Xatın soyqırımları ilə bir sırada dayanan Xocalı qətliamı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən dəhşətli səhifəsidir. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı şəhərini zəbt etmiş erməni təcavüzkarları 613 dinc sakini, o cümlədən 106 qadını, 63 uşağı və 70 ahıl insanı amansızlıqla, 56 nəfəri xüsusi qəddarlıq və işgəncə ilə qətlə yetirdilər. 1275 nəfərin əsir götürülməsi ilə nəticələnən azğın erməni hərbcilərinin amansız insan "ovu" 150 günahsız insanın itkin düşməsi, 76-sı azyaşlı uşaq olmaqla 487 nəfərin ömürlük şikəst olması ilə nəticələndi. Amansız qətlərlə dünya tarixində silinməz izlər buraxan Xocalı soyqırımı əslində, erməni təcavüzkarlarının yalnız Azərbaycan xalqına deyil, bəşəriyyətə qarşı ən ağır cinayəti, insanlığa yönəldilmiş qəddarlıq təcəssümü idi. Bəşər tarixinin ən böyük faciələrindən biri olan bu soyqırımından 17 il ötməsinə baxmayaraq, bu faciənin ildönümü hər il daha geniş miqyasda qeyd olunur, humanitar fəlakət qurbanlarının xatirəsi əziz tutulur.

Soyqırımı qurbanlarını daim yad edən, şəhidlərin xatirəsini əziz tutan ümummillə lider Heydər Əliyev 1997-ci il fevralın 25-də "Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə sükut dəqiqəsi elan edilməsi haqqında" fərman imzaladı. Ulu öndər qətliamı kəskin şəkildə pisləyərək bunu bəşəriyyətə qarşı ən ağır cinayət adlandırdı. Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə yayılması, qətliamı obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində atılan addımları ulu öndərin adını daşıyan Heydər Əliyev Fondu davam etdirir. Bu istiqamətdə görülən işlərdə təşkilatın fəaliyyəti özünəməxsus yer tutur. Məhz fondun gərgin əməyi nəticəsində əvvəlki illərdən fərqli olaraq indi dünya ölkələri erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılıb. Bir sıra dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, eyni zamanda, nüfuzlu qurumlar bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini anlayaraq qətliamı kəskin şəkildə pisləyir.

Heydər Əliyev Fondunun ayrı-ayrı ölkələrdə geniş miqyasda təşkil etdiyi və faciənin həqiqətlərinin yayılmasına yönəldilmiş anım tədbirləri Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəlik tərəfindən İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu çərçivəsində davam edir. İKT-nin Gənclər Forumunun və İslam, Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatının (İSESKO) təşkilatçılığı ilə ötən il keçirilmiş toplantıda Rusiya Federasiyası nümayəndəliyinin bu istiqamətdə daha səmərəli fəaliyyəti xüsusilə seçildi. İslam ölkələri birliyinin üzvləri olan dövlətlər Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin, onun rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsünü dəstəkləyərək 26 fevral - Xocalı soyqırımı gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul ediblər. Bu ildən başlayaraq 26 fevral hər il islam ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi geniş miqyasda qeyd olunacaq, Xocalı həqiqətlərinə dair fotosəkillər, filmlər əks etdiriləcək və qətliamın qurbanlarının anım mərasimləri keçirilərək soyqırımı kəskin şəkildə pisləyən şüarlar səsləndiriləcəkdir. Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın Xocalı soyqırımının daha geniş miqyasda qeyd olunması təşəbbüsü bir sıra ölkələrdə dövlət səviyyəsində dəstəklənib.

İKT-nin humanitar faciələr üzrə ekspertləri XX əsrdə müsəlman xalqlarına, o cümlədən soydaşlarımıza qarşı törədilən soyqırımı aktlarını geniş müzakirə edərək Xocalı soyqırımını hüquqi normalara qarşı ən ağır cinayət hadisəsi kimi qiymətləndiriblər. Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın qətliamı obyektiv qiymət verilməsi təşəbbüsləri dünyanın sülhpərvər qüvvələri, demokratik ölkələri tərəfindən birmənalı dəstəklənib.

Azərbaycan və Türkiyə mədəniyyət nazirlikləri nümayəndələrinin, deputatların, islam ölkələri gənclər təşkilatları təmsilçilərinin və diplomatlarının iştirakı ilə keçirilmiş toplantıda gənclər forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" kampaniyası çərçivəsində keçirilən müzakirələr soyqırımı haqda dolğun təsəvvür formalaşdırdı. Ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən bəhs olunduğu müzakirələrdə respublikamızda və digər ölkələrdə dinc əhalinin, günahsız insanların vəhşicəsinə qətlə yetirilməsinə dair sənədlər, filmlər və fotosəkillərin bütün dünyada daha geniş yayılması vacibliyi diqqət mərkəzində oldu.

İslam ölkələrində vahid soyqırımı qurbanları gününün təsis edilməsi təklifi də müsəlmanlara qarşı qətliaların dünyaya bəyan edilməsi istiqamətində mühüm addımlardan biridir. Təklif İKT rəhbərliyinə təqdim olunub. Beynəlxalq təşkilatın Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə birinci baş əlaqələndiricisinin təşəbbüsü ilə başlanmış kampaniya artıq müsəlman dövlətlərinin böyük marağına səbəb olub. Elə bunun nəticəsi olaraq Xocalı qətlialarının islam ölkələrində dərsliklərə daxil edilməsi haqda yeni təkliflər irəli sürülərək bir sıra ölkələr tərəfindən dəstəklənib. Bu isə öz növbəsində uşaqların hələ orta məktəb illərindən qətlialar barədə məlumatlandırılmasına və nəticədə gələcək nəsillərin ermənilərin etnik təmizləmə, işğalçılıq siyasətinin əsl mahiyyətini aydın şəkildə dərk etməsinə səbəb olacaqdır.

Xocalı faciəsinin dünya dövlətləri tərəfindən soyqırımı kimi tanınması, qətlialar ayrı-ayrı ölkələrin qanunverici orqanları tərəfindən obyektiv qiymət verilməsi tarixi zərurət olaraq qalmaqdadır. Artıq bir sıra dövlətlər 1992-ci ilin 25-26 fevralında soydaşlarımıza qarşı törədilmiş etnik təmizləmə cinayətinin əsl mahiyyətini anlayır, qətlialar siyasi qiymət verilməsinin bəşəri borc olduğunu başa düşürlər. İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş İKT ekspertlərinin iclasında qəbul olunan yekun sənəd bu məsələdə xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Sənəddə Xocalı soyqırımının Avropa, Asiya və Afrika ölkələri regional parlamentlərarası assambleyasının dialoqu zamanı bəşəriyyətə qarşı kütləvi qətlialar kimi tanınması barədə məsələnin qaldırılması əks olunub.

Soyqırımın tanınması və qətlialar siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verməkdədir. Həyata keçirilən tədbirlərin səmərəsi kimi islam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin IV konfransı və İslam Konfransı Gənclər Forumu Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində yeni təşəbbüslə çıxış edib. Erməni təcavüzkarlarının soydaşlarımıza qarşı qətlialar haqqında məlumatların İKT-yə üzv ölkələrin ali təhsil məktəblərinin dərsliklərinə salınması məsələsi gündəmdədir. İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın irəli sürdüüyü "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" beynəlxalq kampaniyası üzv ölkələrdə 2009-2012-ci illərdə prioritet şəkildə həyata keçirilməsinin vacibliyini özündə ehtiva edir.

Xocalı faciəsinin müsəlman dövlətlərinin ali təhsil məktəblərinin dərsliklərinə salınması və qətlialar aid həqiqətlərin daha geniş miqyasda yayılması təklifləri islam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin dördüncü konfransının yekun qətnaməsinə daxil edilib. Bu sənəd də ermənilərin Xocalıda törətdikəri qətlialar haqqında əsl faktların İKT-yə üzv ölkələrin ali təhsil müəssisələrinin dərsliklərində əks olunmasını dəstəkləyir və "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" beynəlxalq kampaniyasının bu ildən başlayaraq bir neçə il ərzində davamlı və geniş miqyasda keçirilməsi zəruriliyini əks etdirir. Kampaniya dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı faciəsi ilə bağlı real faktların foto və film sərgiləri, internet, beynəlxalq konfranslar və nümayişlər, o cümlədən aparıcı beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin keçirilməsi vasitəsilə çatdırılmasını nəzərdə tutur.

Faciənin soyqırımı kimi tanınması, bəşəriyyətə qarşı bu ən ağır cinayətə siyasi qiymət verilməsi, soyqırımı həqiqətlərinin İKT ölkələrində yayılması haqqında siyasi qərar, Gənclər Forumunun təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin dəstəyi ilə İKT-yə üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin 35-ci sessiyasında və beynəlxalq təşkilata üzv ölkələrin 11-ci zirvə görüşündə qəbul edilən qətnamələrdə əksini tapıb.

İslam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin "Elmdə gənc alimlərin gücü ilə dəyişikliklərə nail olunması" konfransının qətnaməsində beynəlxalq hüquq normalarına uyğun olaraq hər hansı dövlətin təcavüzkar siyasət yürütməsinin yolverilməz olduğu əks etdirilib. Sənəddə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bənd də öz əksini tapıb. İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu təhsil nazirlərinin konfransında quruma üzv ölkələrin dərs kitablarına Xocalı faciəsi haqqında fəslin daxil edilməsi təşəbbüsünü irəli sürüb.

Soyqırımın 17-ci ildönümü ərəfəsində bir sıra ölkələrdə keçiriləcək anım tədbirləri əvvəlki illərlə müqayisədə daha geniş miqyasda təşkil olunacaq. 26 fevral yalnız Azərbaycanda deyil, digər müsəlman ölkələrində də humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsinin anma günü kimi tarixə düşdü. Bu isə faciənin soyqırımı kimi tanınmasına yönəldilmiş addımların nəticəsiz qalmadığını sübut edir.

Anar RASİMOĞLU.
"Azərbaycan".-2009.-26 fevral.-№ 45.-S.4.

Moskvada xatirə gecəsi keçirilmişdir

Azərbaycanın Rusiyadakı Səfirliyində Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü qeyd edilmişdir. “Xocalı: iddia müddəti bitmir” xatirə gecəsi Heydər Əliyev Fondunun Rusiyadakı nümayəndəliyinin köməyi ilə səfirlik tərəfindən təşkil edilmişdi. Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun RF-dəki nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva, Milli Məclisin deputatı Dünyamin Xəlilov, Türkiyə, İraq, Özbəkistan, Tacikistan, Mali, Sudan, Qırğızıstan səfirləri, Qazaxıstan, Misir, Fələstin səfirliklərinin əməkdaşları, habelə Rusiya elmi ictimaiyyətinin, Azərbaycan diasporunun və gənclərin nümayəndələri, politoloqlar, mətbuat işçiləri iştirak edirdilər.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu gecəni açaraq, keçən əsrin ən dəhşətli cinayətlərindən biri haqqında söhbət açmış, Xocalıda azərbaycanlıların soyqırımını dünyamiqyaslı böyük faciə adlandırmışdır. Diplomat təəssüflə vurğulamışdır ki, bu gün dünyada yeni-yeni münaqişələr baş verir və beynəlxalq birlik öz diqqətini onlara yönəltməli olur. Lakin həlak olanların xatirəsi naminə biz əlimizdən gələni etməliyik ki, Xocalı faciəsindən mümkün qədər çox adam xəbər tutsun və onu unutmasın. Biz elə etməliyik ki, Azərbaycan xalqının dərdrini və ağrısını bütün dünyada etiraf etsinlər.

Səfir Xocalı faciəsi haqqında fevralın 26-da “Nezavisimaya qazeta”da dərc edilmiş obyektiv məqalənin müəllifi, rusiyalı jurnalist və politoloq Aleksandr Karavayevə təşəkkürünü bildirmişdir. O demişdir: “17 ildə ilk dəfədir Rusiyanın ”Nezavisimaya qazeta” nəşrində bu barədə Aleksandr Karavayevin çox düzgün və gərəklili məqaləsi dərc edilmişdir. Rusiya, rus xalqı və Rusiyada yaşayan xalqlar tarixi bilməli, nələr baş verdiyini və indi nələr baş verməsi haqqında bütün həqiqəti bilməlidir”.

Səfir Heydər Əliyev Fondunun RF-dəki nümayəndəliyinin rəhbəri, İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsünü xüsusi vurğulayaraq demişdir ki, bu qurumun gənclər qanadı Xocalı faciəsi və Ermənistan – Azərbaycan münaqişəsi haqqında həqiqəti dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün eyni vaxtda dünyanın bir neçə iri ölkəsində aksiyalar keçirir. Bu, bir daha təsdiq edir ki, böyüməkdə olan nəsil Azərbaycanı bütün dünyada tanıdacaq və Azərbaycan xalqımızın üzləşdiyi faciələrin unudulmasına imkan verməyəcəkdir.

Heydər Əliyev Fondunun RF-dəki nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva öz çıxışında bildirmişdir ki, artıq 17 ildir Azərbaycan xalqı Xocalı faciəsi qurbanlarının işıqlı xatirəsini bütün dünyada ehtiramla yad edir. L. Əliyeva demişdir: “Bu faciə Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və qara səhifələrdən biri kimi həmişəlik yazılmışdır. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni işğalçıları Azərbaycanın Xocalı şəhərini tutmuşdur. Nəticədə, şəhərin 613 nəfər dinc sakini, o cümlədən 106 qadın, 70 ahıl yaşlı insan, 63 uşaq amansızcasına öldürülmüş, 155 nəfər itkin düşmüşdür. Bu qəddarlığın, bu vəhşiliyin səbəbi nə idi?” L. Əliyeva həmin suala özü cavab verərək vurğulamışdır ki, bu, qəsdən törədilmiş aksiya, Azərbaycan xalqına qarşı əsl soyqırım, kütləvi vahimələndirmə aksiyası idi.

L. Əliyeva daha sonra demişdir: “Lakin zaman göstərdi ki, Azərbaycan xalqının əzmi qırılmamışdır və heç vaxt qırıla bilməz. Dəhşətli odur ki, belə bir faciə XX əsrin axırlarında törədilmiş və indiyə qədər beynəlxalq birlik tərəfindən bu fakta siyasi-hüquqi və ən başlıcası, mənəvi qiymət verilməmişdir. Biz xalqımızın məruz qaldığı qəddarlığa və haqsızlığa qarşı etiraz səsini ucaltmış bütün insanlara, o cümlədən rusiyalılara minnətdarıq. Azərbaycan torpaqları 20 ildən çoxdur ki, işğal altındadır, ölkədə 1 milyon qaçqın və məcburi köçkün var. Azərbaycan hökuməti bu insanlara çox böyük diqqət yetirir. Çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycanda bir dənə də çadır şəhərciyi qalmamışdır, bütün qaçqın-köçkünlər üçün normal həyat şəraiti təmin edilmişdir”.

L. Əliyeva sözüünə davam edərək bildirmişdir ki, Heydər Əliyev Fondu bu problemə çox böyük diqqət yetirir, hər il bu mövzuda kitablar çap edilir, filmlər çəkilir, fotosərgilər və digər aksiyalar təşkil edilir. Bu gün Fondumuz dünyanın 50 ölkəsində Xocalı faciəsinin ildönümünə həsr edilmiş tədbirlər keçirir. Bu tədbirlərə alimlər, tarixçilər, kulturoloqlar, gənclər və kütləvi informasiya vasitələri cəlb olunur. İslam Konfransı Təşkilatının Mədəni Dialoq üzrə Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi kimi mən 2008-ci il mayın 8-də “Xocalıya ədalət” aksiyası keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürmüşəm. Bu aksiyanın məqsədi faciə haqqında məlumatı beynəlxalq birliyə çatdırmaqdır. Bu gün dünyanın bir sıra ölkələrində “Xocalıya ədalət” veb-saytının təqdimat mərasimləri keçirilir. Bu saytda faciə haqqında mötəbər məlumatlar tapmaq mümkündür”.

Leyla Əliyeva bu kədərli gündə xatirə gecəsinə gələrək, bizi dəstəkləyənlərin hər birinə minnətdarlığını bildirmişdir. O, faciənin şahidləri, gecənin keçirildiyi salonda olan Zaur Əliyevə və Anar Yusubova xüsusi təşəkkür etmişdir. Heydər Əliyev Fondunun RF-dəki nümayəndəliyinin rəhbəri çıxışının sonunda demişdir: “Doğma şəhərində bu faciə baş verəndə onlar lap uşaq idilər. Mən əminəm ki, Ermənistan –

Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tezliklə ədalətli yolla həll ediləcək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunacaq və bu insanlar öz evlərinə, öz doğma torpaqlarına qayıda biləcəklər”.

Tədbirdə çıxış edən Milli Məclisin deputatı Dünyamin Xəlilov bu hadisəni böyük faciə adlandırmışdır. O, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına iddia etmələri, 200 il müddətində onların Azərbaycan və türk xalqlarına qarşı törətdiyi vəhşiliklər haqqında arxiv sənədlərini təqdim etmişdir. Deputat bildirmişdir ki, Azərbaycan parlamenti Xocalı ilə bağlı qanun layihəsi hazırlayır.

Xatirə gecəsində Heydər Əliyev Fondunun köməyi ilə çəkilmiş, günahsız qurbanların işıqlı xatirəsinə həsr olunmuş sənədli film nümayiş etdirilmişdir. Səfirliyin foyesində fotosərgi təşkil edilmiş, Xocalı hadisələrinə dair müxtəlif nəşrlər, “İRS-Naslediyə” jurnalının nüsxələri paylanmışdır. Jurnalın bu nömrəsində o qanlı qırğını törətmiş hərbi canilərin adları ilk dəfə dərc edilmişdir.

Axırda Xocalı qurbanlarının xatirəsinə ehsan verilmişdir.

Asya HACIZADƏ.
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Moskva

“Xalq qəzeti”.-2009.-27 fevral.-№ 46.-S.2.

Dünya azərbaycanlıları Xocalı soyqırımı barədə həqiqətləri xarici ölkələrdə fəal yayırlar

Heydər Əliyev Fondunun bu yönündəki fəaliyyəti və tövsiyələri Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin əsas istinad mənbəyidir

Ermənilərin onilliklər boyu Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasətinin növbəti mərhələsi olan Xocalı soyqırımından 17 il ötür. 1992-ci il fevralın 26-da bütün dünya Xocalı şəhərində dəhşətli bir vəhşiliyin şahidi oldu. Şəhərdən çıxmağa çalışan mülki əhali məhz azərbaycanlı olduğu üçün erməni hərbi birləşmələri tərəfindən soyqırımına məruz qaldı. Sovet ordusunun 366-cı hərbi alayın köməyindən yararlanan ermənilər körpələrə, əlsiz-ayaqsız qocalara, qadınlara belə aman vermədilər. Şəhərin özü isə yerlə yeksan edildi.

Bu gün hər birimizin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri insanlığa qarşı ən böyük cinayətlərdən olan Xocalı faciəsi ilə bağlı əsl həqiqətləri dünyaya çatdırmaq, dinc azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törədən Ermənistanın bütün dünya miqyasında ifşa edilməsinə nail olmaq, Azərbaycan dövlətinin bu məqsədlə həyata keçirdiyi fəaliyyətə dəstək verməkdir. Çünki ideoloji təbliğatın mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi müasir zamanda əsl həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Bunları nəzərə alan Heydər Əliyev Fondu Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü, azərbaycanlıların məruz qaldığı soyqırımı cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasını ümdə məqsəd kimi öz fəaliyyətinin prioritet istiqaməti elan edib. Cəmi 5 ilə yaxındır ki, fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, Heydər Əliyev Fondu ölkəmizin üzləşdiyi ədalətsizliklə bağlı həqiqətlərin dünyaya çatdırılmasında xeyli iş görüb. Fondun bu məqsədlə apardığı davamlı iş 2005-ci ildə "Azərbaycan" internet portalının yaradılması ilə başlayıb. Portalda faktlarla Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl mahiyyəti, Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərində dinc əhaliyə qarşı törətdiyi azğınlıq, ölkəmizin tarixini əks etdirən memarlıq abidələrinə qarşı vandalizm aktları barədə məlumatlar yerləşdirilmişdir. "Azərbaycan" portalında Xocalı soyqırımı ayrıca bölmə kimi təqdim olunur. Burada 1992-ci ilin fevralında erməni işğalçılarının Xocalıda törətdiyi soyqırımı haqqında geniş məlumatla yanaşı, qanlı faciəni əks etdirən fotosəkillər də yerləşdirilib.

Heydər Əliyev Fondunun 2006-cı ildə hazırladığı "Qarabağ həqiqətləri" bukletlər toplusu da Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü barədə obyektiv məlumatları daha geniş auditoriyaya çatdırmaq üçün həyata keçirilən davamlı fəaliyyətin tərkib hissəsidir. Fondun prezidenti, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə hazırlanan bukletlər toplusu gerçəkləşdirilən layihələr sırasında xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Qarabağın tarixi, münaqişənin başlanması, erməni təcavüzünün nəticələri, erməni terror təşkilatlarının Azərbaycana qarşı cinayətkar fəaliyyəti haqqında ətraflı informasiya almağa imkan verən topluda Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlər yer alıb. Topludakı bukletlərdən biri "Xocalı soyqırımı" adlanır. Toplu müxtəlif dillərdə çap olunaraq xarici ölkələrdə yayılıb.

Heydər Əliyev Fondunun bu silsilədən olan digər nəşrləri - "Azərbaycanın qarşılaşdığı müharibə: mədəni irsin hədəfə alınması" və "Pirlər və müharibələr" kitabları Qarabağ müharibəsinin faciələrindən, tarixi-maddi abidələrimizin, müqəddəs dini yerlərimizin dağıdılmasından bəhs edir.

Heydər Əliyev Fondu Xocalı faciəsinin beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması istiqamətindəki fəaliyyətinə öz xətti ilə xarici ölkələrdə anma mərasimlərinin, elmi-praktik konfransların keçirilməsini də daxil edib. Ötən illərdə olduğu kimi, Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümündə də xarici ölkələrdə ziyalıların, elm adamlarının, tanınmış insanların iştirakı ilə belə tədbirlər keçirilir.

Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması ilə bağlı ölkəmizin hüdudlarından kənar da görülən işlər sırasında Heydər Əliyev Fondunun Moskva nümayəndəliyinin həyata keçirdiyi tədbirlər də diqqəti cəlb edir. Hələ ötən il fevralın 27-də fondun Rusiya nümayəndəliyi tərəfindən Moskvada keçirilmiş "Xocalı. 16 il sonra" mövzusunda elmi-praktik konfrans Xocalı soyqırımının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması yönündə keçirilən əhəmiyyətli tədbirlərdən biri olmuşdur.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri, İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə birinci baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə ötən il "Xocalıya ədalət" kampaniyasına start verilmişdir. 2008-ci ilin mayında İstanbulda İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumu və

İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş İKT ekspertlərinin ikigünlük iclasında bu kampaniya İKT ekspertləri tərəfindən dəstəklənmiş və 26 fevral - Xocalı soyqırımı gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul olunmuşdur. İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin ötən ilin iyununda Uqandada keçirilmiş konfransında Leyla Əliyevanın təşəbbüsü təsdiq edilmişdir.

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində fevralın 22-də Hollandiyanın Haaqa şəhərində "Ana Vətən" Avropa Azərbaycanlı Qadınları Birliyi azərbaycanlı tələbələrin iştirakı ilə anma mərasimi və yürüş təşkil etmişdir. Bu tədbirlər zamanı "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının www.justiceforkhojaly.org ünvanlı internet saytının təqdimatı olmuşdur.

Xocalı faciəsinin ildönümündə dünyanın bir çox şəhərlərində yaşayan azərbaycanlıların diaspor təşkilatları tərəfindən piketlər, mitinqlər keçirilir, anma mərasimləri təşkil olunur. Dünya Azərbaycanlıları Konqresi də bu istiqamətdə üzərinə düşən mənəvi borcunu layiqincə yerinə yetirir. Ulu öndər Heydər Əliyevin və onun siyasi kursunun davamçısı cənab İlham Əliyevin Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması yönündə tövsiyələri DAK-ın keçirdiyi bu silsilədən olan bütün tədbirlərinin əsas qayəsini təşkil edir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan həqiqətlərinin və Xocalı soyqırımının mahiyyətinin dünyaya çatdırılması yönündə təşəbbüslərini də DAK özü üçün örnək sayır. DAK-ın təşkilatçılığı ilə bu il və ötən illərdə Xocalı soyqırımı ilə bağlı keçirilən anma mərasimlərində Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filmi nümayiş etdirilmişdir. Mərasimə dəvət olunanlar ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən foto-şəkillərin ekspozisiyası və müxtəlif illərdə xarici ölkələrin nüfuzlu nəşrlərində yer alan Xocalı faciəsindən bəhs edən materiallarla tanış olmuşlar. "Qarabağ həqiqətləri" toplusunun da geniş ictimaiyyət arasında yayımı təşkil edilmişdir.

İctimai rəyi formalaşdırmağa yönələn bu kimi bütün tədbirlər Xocalı soyqırımı haqqında beynəlxalq ictimaiyyətin daha obyektiv və dürüst informasiya almasına imkan yaradır. DAK bu cür tədbirlərin mütəmadi olaraq keçirilməsini diqqət mərkəzində saxlayır.

Nadir ORUCOV,
Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin Bakı
nümayəndəliyinin rəhbəri

“Azərbaycan”.-2009.-27 fevral.-№ 46.-S.3.

Rusiyada “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına start verilmişdir

Moskva, 27 fevral (AzərTAc). Fevralın 27-də Moskvadakı “Bakı” kinoteatrında Rusiya Azərbaycanlı Gəncləri Təşkilatının (AMOR) və Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) təşkilatçılığı ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının, həmçinin kampaniyanın saytının təqdimatı keçirilmişdir.

Tədbirin rəsmi hissəsindən öncə kinoteatrın foyesində Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” kampaniyasının plakatları, şamlardan düzəlmiş Azərbaycan xəritəsi kompozisiyası, məktəbli uşaqların rəsm sərgisi və “DUA” filmi nümayiş etdirilmişdir.

Təqdimat mərasimi Xocalı soyqırımı ilə bağlı çəkilmiş filmin nümayişi ilə başlamışdır.

Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva giriş sözü ilə çıxış edərək, Rusiya gənclər təşkilatlarının və Azərbaycan diasporunun nümayəndələrinə kampaniyaya qoşulduqlarına görə təşəkkürünü bildirmişdir.

Leyla Əliyeva Xocalı faciəsinin müasir tariximizin ən qanlı səhifəsi olduğunu vurğulamış, “Xocalıya ədalət” kampaniyasının tarixi ədalətə müsbət təsir göstərəcəyini bildirmişdir.

Sonra DƏ-İKGF-nin baş katibi Elşad İskəndərov kampaniyanın təqdimatını etmişdir. O, təşəbbüsün əhəmiyyəti barədə danışmış, kampaniyaya 20-dən artıq ölkədə start verildiyini bildirmiş, həmçinin kampaniyanın məqsədləri və nəzərdə tutulan fəaliyyət formaları haqqında məlumat vermişdir. Kampaniyanın Rusiya üzrə yerli əlaqələndiricisi Janna Krivolap kampaniyanın saytını təqdim etmişdir. Tədbirdə yazıçı, professor Yuri Pompeyev çıxış edərək Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı cinayət olduğunu vurğulamış və “Qarabağın qanlı çanağı” adlı kitabından söhbət açmışdır.

Sonda tədbir iştirakçıları kampaniyanın bəyannaməsini imzalamışlar.

AzərTAc
27 fevral 2009-cu il

Misirin Qahirə və İskəndəriyyə şəhərlərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). Azərbaycanın Misir Ərəb Respublikasındakı səfirliyi Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Qahirə və İskəndəriyyə şəhərlərində bir sıra tədbir keçirmişdir.

Səfirlikdən bildirmişlər ki, İskəndəriyyə şəhərində keçirilən VII Beynəlxalq kitab sərgisi çərçivəsində fevralın 25-də faciənin ildönümü ilə bağlı Azərbaycan icmasının, “Vətən” tələbə təşkilatının, Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nümayəndələrinin iştirakı ilə geniş ictimai aksiya keçirilmişdir. Sərgidə iştirak edən qonaqlara Xocalı faciəsi haqqında məlumat verilmiş, “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Bundan başqa, ərəb dilinə dublyaj olunmuş “Məhv edilmiş şəhər” filmi nümayiş etdirilmiş, Xocalı soyqırımı ilə bağlı imzatoqlama kampaniyası təşkil edilmişdir. Sonda Heydər Əliyev Fondu tərəfindən faciə ilə bağlı hazırlanmış təbliğat materialları, səfirliyin xüsusi xəbər bülleteni, Misirdə fəaliyyət göstərən “Vətən” tələbə təşkilatı tərəfindən ərəb dilində nəşr edilən “Azərbaycan” qəzetinin faciəyə həsr olunmuş xüsusi sayı sərgi iştirakçılarına paylanmışdır.

Beynəlxalq kitab sərgisinin ölkəmiz üçün ayrılmış hissəsində kitablar, bröşürlər, disklər, erməni təcavüzünü əks etdirən xəritələr və digər əyani vəsaitlər nümayiş olunmuşdur.

Fevralın 26-da səfirlikdə Misirin aparıcı mətbuat və ictimaiyyət nümayəndələrinin, Misir parlamentinin Misir-Azərbaycan dostluq qrupu üzvlərinin, Azərbaycan icmasının və bu ölkədə təhsil alan tələbələrimizin iştirakı ilə Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı mətbuat konfransı keçirilmişdir. Azərbaycanın Misirdəki səfiri Faiq Bağirov Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı səfirliyin bəyanatını diqqətə çatdırmış, jurnalistləri maraqlandıran sualları cavablandırmışdır.

Tədbirdə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının və onun internet saytının təqdimatı keçirilmiş, ərəb dilində dublyaj olunmuş “Məhv edilmiş şəhər” filmi nümayiş etdirilmişdir.

Sonda Xocalı soyqırımı ilə bağlı imzatoqlama kampaniyası aparılmışdır. Misirin Qahirə və İskəndəriyyə şəhərlərində keçirilmiş imzatoqlama kampaniyası çərçivəsində, ümumilikdə 81 min imza toplanmışdır.

AzərTAc
27 fevral 2009-cu il

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının və onun internet səhifəsinin beynəlxalq təqdimatı davam edir

Bakı, 27 fevral (AzərTAc). “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat-təşviqat kampaniyasının və kampaniyanın internet saytının (www.justiceforkhojaly.org) dünyanın aparıcı mərkəzlərində təqdimatı davam edir.

“Xocalıya ədalət” (“Justice for Khojaly”) beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ötən ilin mayında elan edilmişdi. 1992-ci ilin fevralın 26-da Xocalı şəhərində törədilmiş insanlığa qarşı cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, bu cinayətə hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi üçün Xocalı soyqırımını ilə bağlı həqiqətlərin təbliği və bu sahədə səmərəli təşviqatın aparılması məqsədlərini daşıyan kampaniyanın beynəlxalq səviyyədə rəsmi təqdimatı bu həftə ərzində dünyanın müxtəlif paytaxtlarında keçirilir.

Eyni zamanda, təqdimatı keçirilən www.justiceforkhojaly.org internet saytı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının virtual aləmdə yayılması və kampaniyanın həyata keçirilməsinin sistemləşdirilməsi məqsədlərini daşıyır və geniş ictimai iştirak üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Fevralın 27-də kampaniyanın və onun internet saytının ABŞ və Malayziyada təqdimatı olmuşdur.

NYU YORK. Azərbaycan-Amerika Şurasının üzvləri Nyu-York şəhərindəki Ermənistanın daimi nümayəndəliyinin qarşısında etiraz aksiyası təşkil etmişlər.

Aksiya zamanı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının internet saytının ünvanı plakatlarda nümayiş etdirilmiş və kampaniya haqqında iştirakçılara məlumat verilmişdir.

KUALA LUMPUR. Malayziyanın ən böyük məscidlərinin birində xarici və yerli diplomatların, ölkənin aparıcı siyasətçilərinin iştirak etdiyi cümə namazından sonra oxunan xütbə zamanı Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü qeyd edilmişdir.

Çıxışlar zamanı “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası və kampaniyanın saytı haqqında məlumat verilmişdir.

AzərTAc
27 fevral 2009-cu il

Leyla Əliyeva: “Doğma torpaq uğrunda həlak olmuş heç bir Azərbaycanlı unudulmayacaqdır”

Moskva, 28 fevral (AzərTAc). Rusiyanın azərbaycanlı gəncləri Xocalı faciəsi qurbanlarının əziz xatirəsini yad etmişlər.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyi İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu ilə birlikdə “Bakı” kinokonsert kompleksində Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü, habelə “Xocalıya ədalət” informasiya kampaniyasının veb-saytının təqdimatı ilə əlaqədar genişmiqyaslı aksiya keçirmişdir. Tədbir Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin bir dəqiqəlik anılması ilə başlanmışdır. Sonra Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış “Xocalı. Bir şəhərin faciəsi” sənədli filmi nümayiş etdirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri, İslam Konfransı Təşkilatının Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyeva tədbiri açaraq demişdir ki, 17 il əvvəl Xocalı faciəsi baş vermiş, günahsız insanlar - qadınlar, uşaqlar, qocalar kütləvi surətdə qətlə yetirilmişlər. O, bu faciəni erməni işğalçılarının suveren Azərbaycan ərazisində həyata keçirdiyi təcavüzkar, millətçi və etnik təmizləmə siyasətinin nəticəsi, bəşəriyyətə qarşı cinayət adlandırmışdır. L.Əliyeva demişdir: “Bütün müharibələr dəhşətlidir, yüzlərlə və minlərlə insana bədbəxtlik, müsibət gətirir. Lakin müharibədə günahsız insanların qətlə yetirilməsi xüsusilə dəhşətli və faciəlidir. Xocalı şəhərində məhz bu, baş vermişdir: erməni silahlı qüvvələri heç bir hərbi təhlükə törətməyən, şəhəri tərk edən dinc sakinləri - qadınları, qocaları və uşaqları bilərəkdən qətlə yetirmişlər. Bu insanlar hiyləgərliklə tələyə salınmış və amansızlıqla güllələnmişlər. Heç bir günahı olmayan bu insanlar yalnız etnik mənsubiyyətinə görə məhv edilmişlər. Bu, Azərbaycan xalqına qarşı əsl soyqırımı, atalarımıza, analarımıza, bacı və qardaşlarımıza qarşı şüurlu surətdə törədilmiş qırğın idi. Eyni zamanda, bu, düşünülmüş kütləvi qorxutma aksiyası idi. Lakin tarix göstərdi ki, Azərbaycan xalqının iradəsi o vaxt da qırılmadı və heç vaxt qırılmayacaqdır. Xocalı faciəsi Azərbaycanın tarixinə ən dəhşətli və qara səhifələrdən biri kimi yazılsa da, xalqımızın gücünün, möhkəm iradəsinin nümunəsidir”.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin başçısı bildirmişdir ki, Azərbaycan xalqı əzəli torpaqlarının işğal altında qalması ilə heç vaxt barışmayacaq və ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpasına nail olacaqdır. O demişdir: “Bu gün biz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində həlak olmuş soydaşlarımızın, Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini yad edir və bir daha dünya birliyini bu faciəyə hüquqi və mənəvi qiymət verməyə çağırırıq. XXI əsrdə kiminsə qərəzli və millətçi niyyətlərinə görə dinc insanların qətlə yetirilməsi yolverilməzdir və bizim məqsədimiz bu münaqişə barədə həqiqəti dünya ictimaiyyətinə çatdırmaqdır”.

L.Əliyeva bildirmişdir ki, İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi kimi o, ötən il mayın 8-də “Xocalıya ədalət” kampaniyasının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürmüşdü. Aksiyadan məqsəd bu faciə və ümumən münaqişə barədə dünya birliyini düzgün məlumatlandırmaqdır. Bu gün burada həmin aksiya barədə ətraflı öyrənmək, habelə “Xocalıya ədalət” veb-saytını görmək olar. Hazırda bir çox ölkələrdə kampaniyanın veb-saytının təqdimatı keçirilir. Doğma torpaq uğrunda həlak olmuş heç bir azərbaycanlı unudulmayacaqdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunacaq və beləliklə də ədalət zəfər çalacaqdır.

Leyla Əliyeva çıxışının sonunda tədbirə toplaşanlara, bu kədərli gündə Azərbaycan xalqının dərdinə şərik olanlara təşəkkürünü bildirmişdir. Sonra o, Xocalı faciəsinin şahidləri Zaur Əliyev və Anar Usubovu səhnəyə dəvət etmişdir. Faciə baş verən vaxt onlar hələ uşaq idi. Dəhşətli faciənin şahidləri erməni hərbcilərinin Dağlıq Qarabağın bu şəhərinin dinc sakinlərinə qarşı törətdikləri vəhşiliklər barədə xatirələrini söyləmişlər. Onlar ədalətin bərpa olunması, Xocalı faciəsi barədə həqiqətlərin dünya birliyinə çatdırılması istiqamətində söylərinə görə Azərbaycan rəhbərliyinə, Heydər Əliyev Fonduna və onun Rusiya nümayəndəliyinə təşəkkürlərini bildirmişlər.

Sonra çıxış edən İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov “Xocalıya ədalət” aksiyasının təqdimatını Moskva üçün əlamətdar hadisə adlandırmışdır. O vurğulamışdır ki, dünyanın 20-dən çox ölkəsində keçirilən aksiyadan məqsəd beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini Xocalıda baş vermiş faciəli hadisələrə cəlb etmək, ona obyektiv hüquqi və mənəvi qiymət verilməsinə nail olmaqdır. E.İsgəndərov demişdir ki, Leyla Əliyevanın təşəbbüsü İKT-nin üzvü olan bütün ölkələr tərəfindən dəstəklənmiş və həm onların, həm də əsrlərlə qonşuları ilə dinc yanaşı yaşamış Azərbaycan xalqının maraqlarına cavab verir. Saytın rus dilinə tərcümə edildiyini deyən E.İsgəndərov ümidvar olduğunu bildirmişdir ki, Rusiyada bu kampaniyaya məsuliyyətlə yanaşılacaq və bu mövzu məhz Rusiyada daha ciddi səsləndiriləcəkdir.

Ermənilərin Xocalıdakı cinayətlərinə qarşı etirazını bildirən ilk rusiyalı yazıçı, “Qarabağ qan içində” kitabının müəllifi Yuri Pompeyev bildirmişdir ki, daim səslənən əsas söz “ədalət”dir. O demişdir: “Düşünürəm ki, hər bir faciədə, xüsusilə azərbaycanlıların başına gətirilən bu genişmiqyaslı xalq faciəsində ədalətin axtarılması asan deyil, ancaq bu 17 il ərzində böyüyən nəsil buna qadirdir. Bu hadisələrin şahidləri Azərbaycan xalqının gücünü nümayiş etdirirlər”. Yazıçı vurğulamışdır ki, vətənpərvər yazıçı Musa Mərcanlı 17 il ərzində ilk dəfə “İRS-Naslediyə” jurnalında 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə Xocalıda törədilmiş soyqırımında bilavasitə iştirak etmiş 38 nəfərin soyadını dərc etdirmişdir. Zənnimcə, ədalətin bərpa olunması bu qırğında, bu quldurluqda təqsiri olanlar üçün ən böyük cəzadır”.

Sonra “Xocalıya ədalət” kampaniyasının veb-saytı, “Dua” filmi nümayiş etdirilmişdir. Foyədə Xocalı faciəsindən bəhs edən fotosərgi təşkil olunmuş, bu mövzuda kitablar, jurnallar və digər nəşrlər paylanmışdır.

Asya Hacızadə
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Moskva
28 fevral 2009-cu il

Ukraynadakı Azərbaycan diasporu Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümünü qeyd etdi

Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümünü dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar, o cümlədən Ukraynadakı soydaşlarımız da qeyd ediblər. Ukraynada yaşayan soydaşlarımızın bu cür tədbirlər təşkil etməsi artıq ənənə halını alıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə tarixi vətənimizin iqtisadi-hərbi sahədə daha da inkişaf edərək bölgədə lider, beynəlxalq arenada nüfuz sahibinə çevrilməsi dünya Azərbaycan diaspor hərəkatına böyük ruh yüksəkliyi verib, tarixi düşmənimizə qarşı aparılan mübarizə əzmini gücləndirib. Təsadüfi deyil ki, bu il Heydər Əliyev Fondunun Rusiya üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət kampaniyasına" qoşulan Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi ilə birgə Ukraynada fevral ayını "Xocalı ayı" elan etməsi beynəlxalq arenada məlum libasına bürünən erməni hiyləgərliyinin ifşa olunmasında müstəsna rol oynayıb. Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun səfərinə əsasən Ukrayna Rəssamlar İttifaqının üzvü Rasim Seydimovun Xocalı faciəsinə həsr etdiyi Xocalı harayı rəsm əsərləri Ukraynanın Dnepropetrovsk, Xarkov, Donetsk və Kiyev şəhərlərində nümayiş etdirilib, adı çəkilən şəhərlərin ictimaiyyəti Xocalı soyqırımını özündə əks etdirən filmə baxmaqla erməni vəhşiliyinin əyani şahidinə çevriliblər.

DNEPROPETROVSK. "Xocalı soyqırımını törətməklə bəşər tarixinin qanlı səlnaməsinə əbədi imza atan erməni qəsbkarları öz qanlı cinayətləri qarşısında cavab verməlidir". Bu devizlə Dnepropetrovskda təşkil olunmuş Xocalı harayı rəsm sərgisinə qatılan vilayətin elm, mədəniyyət və incəsənət adamları, müxtəlif xalqların diaspor rəhbərləri, tələbələr və media nümayəndələri Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə nəşr olunmuş "Qarabağ həqiqətləri" kitablar ilə tanış olub, Azərbaycan televiziyasının Ukrayna nümayəndəliyinin hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filminə baxmaqla erməni vəhşiliyinin əyani şahidi olublar. Tədbirdə Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Dnepropetrovsk vilayət təşkilatının sədri Qüdrət Hacıyev çıxış edərək, ermənilərin son 2 əsirdə azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri soyqırım və işğalçılıq siyasətindən söz açaraq, beynəlxalq təşkilatların erməni cinayətlərinə hüquqi siyasi qiymət verməmələrini tarixi ədalətsizlik kimi qiymətləndirib. Tədbirdə gürcü, yunan, alman, yəhudi və bir sıra xalqların diaspor rəhbərləri çıxış edərək 20-ci əsrin sonunda ermənilər tərəfindən Xocalıda törədilmiş faciəni bəşəri cinayət adlandırıblar. Tədbirə qatılanlar həmçinin Ukrayna Rəssamlar İttifaqının üzvü Rasim Seydimovun Xocalı harayı rəsm əsərlərinə baxmaqla erməni şovinistlərinin həyata keçirdikləri qəddarlıq aktı ilə tanış olublar.

XARKOV. "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qoşulan Azərbaycan-Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi ilə birgə Xarkov şəhərində təşkil etdiyi Xocalı harayı rəsm sərgisində ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri soyqırım siyasətini tarixi faktlarla Xarkov ictimaiyyətinə çatdırıb. Xarkov şəhərinin elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin, diaspor və media nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən mərasimi Xarkov Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Qurban Abbasov açaraq keçən əsrin əvvəllərindən başlayaraq ermənilərin azərbaycanlılara qarşı kütləvi qırğınlar törətmələrini, 1988-ci ildən 2003-cü ilədək yağı düşmənin Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın di-gər rayonlarında amansız soyqırım və işğalçılıq siyasəti həyata keçirməklə 20 faiz Azərbaycan torpaqlarını zəbt etdiklərini diqqətə çatdırıb: "Beynəlxalq təşkilatlar erməni vəhşiliyinə göz yummaqla dünyada ikili standartlar mövqeyindən çıxış edirlər. Bu baxımdan tədbirə qatılanları erməni hiyləgərliyinə qarşı mübarizəyə səsləyən Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun icraçı direktoru Ceyhun Məmmədli ermənilərin Xocalı şəhərində törətdiyi cinayətlər qarşısında cavab verəcəyini vurğulayıb. Sonra tədbirə qatılanlara Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə nəşr olunmuş "Qarabağ həqiqətləri" toplumu paylanılıb. Tədbirdə gənc rəssam Rasim Seydimovun Xocalı soyqırımına həsr etdiyi "Xocalı harayı" sərgisi də erməni vəhşiliyinin ifşa olunmasında müstəsna rol oynayıb.

DONETSK. "Ermənilər işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsələr, səbr kasaları tükənmiş dünya azərbaycanlılarının tapdağı altında qala bilərlər". Bu bəyanat Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun Donetsk Azərbaycanlıları Konqresi ilə birgə Donetsk şəhərində təşkil etdikləri "Xocalı harayı" rəsm sərgisində səslənib. Sərgiyə qatılan Donetsk vilayətinin rəsmi şəxsləri, ali təhsil ocaqlarında təhsil alan yerli və xarici tələbələr ilk öncə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə dərc olunmuş "Qarabağ həqiqətləri" toplusu ilə tanış olublar. "Xocalı faciəsi erməni daşnaklarının 20-ci əsrin əvvəllərindən başlayaraq Azərbaycanda həyata keçirdikləri soyqırım siyasətinin tərkib hissəsidir". Tədbirdə çıxışına bu sözlərlə başlayan Donetsk Azərbaycanlıları Konqresinin sədri İqbal Mahmudov erməni şovinistlərinin Xocalıda törətdikləri kütləvi qırğınların heç zaman cavabsız qalmayacağını vurğulayıb. Sonra tədbirə qatılanlar Ukraynanın 5-ci televiziya kanalının hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filminə baxmaqla erməni hiyləgərliyinin vəhşilik obrazı ilə tanış oldular.

"Ermənilər azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri soyqırım və işğalçılıq siyasətindən əl çəkməsələr, səbr kasaları tükənmiş dünya azərbaycanlılarının tapdığı altında qala bilər". Bu bəyanatla çıxış edən Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun prezidenti İlqar Abbasov, diaspora fəallarından Möhlət Hüseynov, Rəfael Vəliyev, Gənclər təşkilatının sədri Razim Əhmədov, diaspora ağısaqqallarından Rövşən Əhmədov, Məhəmməd Əhmədov və digər soydaşlarımız aradan 17 il ötməsinə baxmayaraq, Xocalı soyqırımına ikili standart prizmasından yanaşan beynəlxalq təşkilatlar tarixi ədalətə səsleyiblər. Sonra Rasim Seydimovun erməni vəhşiliklərini özündə əks etdirən rəsm əsərləri nümayiş etdirilib.

KİYEY. Ukraynada "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qoşulan Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondu Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi ilə birgə Kiyev şəhərinin mərkəzi rəsm qalereyasında Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış Xocalı saytını Ukrayna ictimaiyyətinə təqdim edib. Ukraynanın elm mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin, diplomatların, xarici və yerli tələbələrin, diaspor və media nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən təqdimat mərasimində Azərbaycanın Ukraynadakı səfiri Tələt Əliyev çıxış edərək, erməni silahlı qüvvələrinin 1992-ci ildə Xocalıda törət-dikləri misli görünməmiş vəhşiliklərdən söz açıb.

Aradan 17 il ötməsinə baxmayaraq, beynəlxalq təşkilatların ermənilər tərəfindən Xocalıda həyata keçirilmiş bəşəri cinayətə hələ də hüquqi siyasi qiymət verilmədiyini bildirən UAK-nin sədri Akif Gülməmmədov, Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun sədri İlqar Abbasov, konqresin Kiyev şəhər təşkilatının sədri Oleq Krapivin və digər soydaşlarımız Xocalıyla bağlı sözügedən saytın tarixi əhəmiyyətindən söz açaraq, tədbirə qatılanları Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında əllərindən gələni əsirgəməməyə səsleyiblər.

"Ermənilər gec-tez öz səhvlərini başa düşüb işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarını tərk etməlidirlər". Təqdimat mərasiminin-də çıxışına bu sözlərlə başlayan Ukraynanın tanınmış siyasi xadimi Anatoli Raxansk Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Xocalı saytının müstəsna rol oynayacağını bildirib. Sonra "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində erməni vəhşiliyini özündə əks etdirən film nümayiş etdirilib. Mərasimə qatılanlar Hey-dər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə nəşr olunmuş "Qarabağ həqiqətləri", o cümlədən, Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun təşəbbüsü ilə gənc rəssam Rasim Seydimovun hazırladığı Xocalı harayı rəsm sərgisinə baxmaqla erməni qəddarlığının əyani şahidi olublar.

Fevralın 26-da Ukraynada yaşayan soydaşlarımız Ermənistan səfirliyinin və ATƏT-in Kiyev şəhərindəki nümayəndəliyinin qarşısında etiraz aksiyası keçirdilər. "Vəhşilik və qəddarlıq baxımından 20-ci əsrin ən amansız faciəsi olan Xocalı soyqırımı dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmalıdır!", "Qarabağ şəhidlərinin qanı yerdə qalmayacaq!". Bu şüarlarla Ermənistanın Ukraynadakı səfirliyinin və ATƏT nümayəndəliyinin qarşısına yürüş edən soydaşlarımız və tələbələr ermənilərin Azərbaycan torpaqlarından geri çəkilmələrini tələb etdilər. Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun UAK-la birgə təşkil etdiyi etiraz aksiyasına qoşulan başqa ölkələrin diaspor nümayəndələri də bəşər tarixinin qanlı səhifəsinə çevrilən Xocalı faciəsinin soyqırım aktı kimi tanınması tələbini dəstəkləyiblər.

"ATƏT Dağlıq Qarabağ probleminin həllində ədalətli olmalı, ikili standartlardan əl çəkməlidir. Xocalı soyqırımına göz yuman beynəlxalq təşkilatlar onun iştirakçıları qədər tarix qarşısında cavab verəcəklər". Bu bəyanat isə ATƏT-in Kiyev şəhərindəki nümayəndəliyinin qarşısındakı etiraz aksiyasında səsləndi. Tədbir iştirakçıları ATƏT-i Qarabağ problemi ilə bağlı ədalətli qərar verməkdə cəsarətli olmağa çağırırdı. Təxminən 2 saata yaxın davam edən hər iki etiraz aksiyası Ermənistan səfirliyinə və ATƏT nümayəndəliyinə hazırlanmış qətnamənin oxunuşu ilə başa çatdı.

Daha sonra Ukraynada "Xocalı ayı" çərçivəsində Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun və Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin birgə toplantısı keçirilib. Toplantıda Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin təşkil olunmasındakı xidmətlərinə görə Azərbaycan Ukrayna Dostluq və Xeyriyyə Fondunun prezidenti İlqar Abbasova, fondun icraçı direktoru Ceyhun Məmmədliyə, konqresin Dnepropetrovsk vilayətinin sədri Qüdrət Hacıyevə, Xarkov vilayət təşkilatının sədri Qurban Abbasova, Donetsk Azərbaycanlıları Konqresinin sədri İqbal Mahmudova, konqresin idarə heyətinin üzvü Əbülfəz Qasımova, Azərbaycan Televiziyasının Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri Möhsüm Aslanova və Anar Tahirova, o cümlədən Ukrayna Rəssamlar İttifaqının üzvü Rasim Seydimova Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin fəxri fərmanlar təqdim olunub.

Möhsüm QƏDİROĞLU,

Azərbaycan Televiziyasının Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri

“525-ci qəzet”.-2009.-3 mart.-№.40.-S.4.

Amerikalı professor və jurnalist Kanadada “Xocalı qırğını: Cəzasız cinayət” mövzusunda təqdimat keçirmişdir

Ottava, 3 mart (AzərTAc). Azərbaycanın Kanadadakı səfirliyindən bildirmişlər ki, Xocalı faciəsinin 17-ci ildönümü ilə əlaqədar “Xocalıya ədalət” beynəlxalq təşviqat və məlumat kampaniyası çərçivəsində bu ölkədə bir sıra tədbirlər keçirilmişdir.

Ottavada yaşayan Azərbaycan icması səfirliyin dəstəyi ilə Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsini anma mərasimi təşkil etmişdir. Mərasimdə amerikalı professor və jurnalist, Ermənistanın xalqımıza qarşı apardığı hərbi təcavüzün birbaşa şahidi olan Tomas Qoltsun “Xocalı qırğını: Cəzasız cinayət” mövzusunda təqdimatı keçirilmişdir.

T.Qolts Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı müharibənin qızgın dövrlərində cəbhə bölgəsindən Qərb ictimaiyyətinə məlumat verən və Xocalı həqiqətlərini dünyaya çatdıran ilk əcnəbi jurnalistlərdən biri olmuşdur. Həmin dövrdə Azərbaycanda baş verən hadisələr haqqında Qərb mətbuatında məlumatsızlığın və ya əksinə yanlış məlumatın yayıldığı barədə danışan T.Qolts, şahidi olduğu və araşdırma apardığı faciə ilə bağlı tədbir iştirakçılarına geniş məlumat vermişdir.

Daha sonra, tədbirdə çıxış edən Kanadanın Beynəlxalq Ədalət Mərkəzinin (QHT) nümayəndəsi Mətt Eyzənbrandt Xocalı faciəsinin hüquqi araşdırılması, faciənin səbəbkarlarının hüquqi məsuliyyəti barədə fikirlərini diqqətə çatdırmışdır.

Tədbirdə Xocalı soyqırımını, faciənin şahidlərinin ifadələrini əks etdirən sənədli film nümayiş olunmuş, tədbir iştirakçılarının sualları cavablandırılmışdır.

Anma mərasimində Azərbaycan və türk icmalarının, Kanada parlamentinin deputatları, ictimaiyyətin nümayəndələri, insan hüquqları üzrə fəallar iştirak etmişlər.

AzərTAc
3 mart 2009-cu il

“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq kampaniyasına Türkiyədə də geniş dəstək verilir

Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında Azərbaycan dövləti və Heydər Əliyev Fondu ilə yanaşı, İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva da mühüm işlər görür.

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət” devizi altında həyata keçirilən beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası da bu istiqamətdə atılan ciddi addımlardan biridir.

Kampaniyaya Türkiyədə də geniş dəstək verilir. Kampaniyanın Ankaradakı əlaqələndiricisi, soyqırımların araşdırılması üzrə mütəxəssis Gözde Kılıç Yaşın görülən işlərin ciddi nəticələr verəcəyinə inanır.

Gözde Kılıç Yaşın “Xocalıya ədalət” internet saytının yaradılmasının tarixdən ibrət dərsi alınması və Xocalı soyqırımının unudulmaması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulamış və demişdir ki, ermənilərin törətdikləri soyqımları ilə bağlı dünya dövlətlərinin parlamentlərində qərarların qəbul edilməsinə çalışmaq lazımdır. Bunun üçün əvvəlcə həmin ölkələrin ictimaiyyəti məlumatlandırılmalıdır. Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə davam edən kampaniya isə bu istiqamətdə atılan mühüm addımdır.

AzərTAc
31 mart 2009-cu il

"Xocalıya ədalət"

İslam Konfransı Təşkilatı nazirləri beynəlxalq kampaniyanı dəstəklədi

İslam Konfransı Təşkilatı Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin nizamlanmasına dair yeni qətnamələr qəbul edib. İKT ölkələrinin xarici işlər nazirlərinin mayın 23-25-də Dəməşqdə keçirilən 36-cı iclasının gündəliyinə 80 məsələ, o cümlədən Ermənistanın Azərbaycana qarşı apardığı təcavüzkar siyasətlə bağlı üç qətnamə salınıb. Bu barədə "Şərq"ə XİN-in mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, həmin qətnamələrdən birincisi Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə dair qətnamə, digərləri isə Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə əlaqədar Azərbaycana iqtisadi yardımın göstərilməsi və işğal nəticəsində Azərbaycan ərazilərində islam mədəni və tarixi abidələrinin məhv edilməsinə dair qətnamələr olub. İclasda çıxış edən Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov erməni təcavüzü və onun nəticələri ilə bağlı konfrans iştirakçılarına məlumatlandırıb. Konfransda çıxış edən İKT-nin Baş katibi Ekmeleddin İhsanoğlu isə öz bəyanatında bir daha Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü ilə bağlı İKT-nin mövqeyini açıqlayaraq erməni işğalçıların qeyd-şərtsiz zəbt etdikləri Azərbaycan ərazilərini boşaltmasını tələb edib. Dünən öz işini başa vuran İKT ölkələri XİN başçılarının 36-cı iclasında bir sıra mühüm qərarlar və qətnamələr qəbul edilib. Azərbaycanın Suriyadakı səfirliyinin mətbuat xidmətindən "Şərq"ə verilən məlumata görə, dünən İKT xarici işlər nazirləri sessiyanın sonuncu iclasında İKT Gənclər Təşkilatı Gənclər Forumu (İKT GF) haqqında qəbul etdikləri yekun qətnamədə "Xocalıya ədalət" kampaniyasını tam dəstəkləyərək üzv ölkələri bu kampaniyayı dəstəkləməyə çağırıblar. İKT Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə beynəlxalq səviyyədə aparılan kampaniya qətnamədə İKT ölkələrinin dünyada haqq səsinin ucaldılması işində mühüm təşəbbüs kimi qiymətləndirilib. Eyni zamanda İKT XİN konfransı qərarı üzv dövlətləri kampaniyanın əsas məqsədinə çatanaqədər, yəni Xocalıda törədilmiş kütləvi qırğına üzv ölkələr tərəfindən və beynəlxalq səviyyədə düzgün qiymət verilənədək təşəbbüsü dəstəkləməyə çağırır. Konfransda forumun nümayəndə heyətinə başçılıq edən İKT GF-nin Baş katibi Elşad İsgəndərov Suriyanın paytaxtı Dəməşqdə qəbul edilmiş bu qərarın böyük siyasi əhəmiyyət daşıdığını bildirib. Onun sözlərinə görə, yekdilliklə qəbul edilmiş sənəddə Azərbaycanın milli maraqları baxımından çox əhəmiyyətli olan "Xocalıya ədalət" kampaniyasına 57 ölkə yüksək səviyyədə siyasi dəstək verib. Qətnamə həm də İKT dövlətlərini kampaniyada fəal iştirak etməyə, həm də dünya birliyini siyasi və mənəvi qiymət verməyə, bununla da Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş bu misilsiz ədalətsizliyi aradan qaldırmağa çağırır. "Artıq 3-cü ildir ki, İKT xarici işlər nazirləri öz qərarlarında Xocalı faciəsini insaniyyətə qarşı cinayət olaraq kütləvi qırğın kimi dəyərləndirirlər. Praktik baxımdan isə İKT qətnaməsində verilən dəstək kampaniyanın qarşidan gələn müddətdə həm İKT ölkələri, həm də dünya miqyasında daha əzmlə və əsaslı şəkildə aparılması üçün zəmin yaradır"- deyərək Elşad İsgəndərov bildirib. 36-cı konfransda həmçinin bir sıra təşkilati məsələlərə də baxılıb. Konfrans çərçivəsində Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov bir sıra ikitərəfli rəsmi görüşlər də keçirib.

Vüsalə Rafiqqızı

"Şərq".-2009.-26 may.-№.93.-S.4.

Braziliyada "Xocalıya ədalət" kampaniyasının təqdimatı olmuşdur

Avqustun 15-də Braziliyanın ən iri şəhəri olan San-Pauluda Qlobal Gənc Yaşillər ("Global Young Greens") Hərəkatının beynəlxalq tədbiri çərçivəsində "Xocalıya ədalət" kampaniyasına dəstək deklarasiyasına imzatoqlama aksiyası başlamışdır. Bir həftəlik təqdimat zamanı "Xocalıya ədalət" tələbi ilə deklarasiyanı yüzlərlə adam imzalamışdır.

İslam Konfransı Təşkilatı Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə təşkil olunan aksiya "YAŞIL PLANET" adlı layihə çərçivəsində keçirilir.

Təhsil ocaqlarında və qeyri-hökumət təşkilatlarının yığıncaqlarında baş tutmuş tədbirlərdə kampaniya haqqında videoklipin təqdimatı olmuş və Xocalı qırğını haqqında materiallar paylanmışdır. Daha sonra aksiyanın təşkilatçısı olan "Global Young Greens" Hərəkatı tədbir iştirakçılarından müsahibə götürmüş və iştirakçılar baş verən hadisəyə və kampaniyaya münasibət bildirmişlər.

You Tube saytında yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan klipdə müxtəlif millətləri təmsil edən gənc YAŞILLAR kampaniya zamanı Qarabağ münaqişəsi haqqında aldıkları məlumatdan irəli gələn təəssüratlarını belə ifadə etmişlər: "Mən Xocalı faciəsi ilə tanış oldum, belə zorakılığa etiraz edirəm və ədalət tələb edirəm", "Yaşillər bizə "Xocalıya ədalət" kampaniyasını təqdim etdi, mən də başsağlığı verirəm və onlara qoşulub ədalət tələb edirəm", "Mən Xocalı faciəsi barədə daha əvvəl eşitmişdim və baş verənlərə təəssüf edirəm. Bu vəhşiliyi törədənlər cavab verməlidirlər".

Tədbir iştirakçıları Ermənistanda kampaniyanın rəsmi saytına girişə qadağan qoyulmasına da etirazlarını bildirmişlər və kampaniya tərəfindən BMT, Avropa Şurası, ATƏT və Ermənistan hökumətinə ünvanlanan müraciət formasına imza ataraq rəsmi Yerevanın bu addımına beynəlxalq təşkilatların diqqətini cəlb etmişlər.

Aksiyanın sonunda "Xocalıya ədalət" kampaniyasını dəstəkləyənlərin hamısı təşkilatçılar tərəfindən təqdim olunan müvafiq dəstək formasına imza atmışdır.

"Azərbaycan".-2009.-19 avqust.-№ 182.-S.1.

**"Qarabağın qan çanağı" kitabı "Xocalıya ədalət" kampaniyasının
minlərlə iştirakçısına göndərilmişdir**

İyunun 12-də Rusiyanın Milli günündə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının veb saytında tanınmış rus yazıçı-publisisti, professor Yuri Pompeyevin "Qarabağın qan çanağı" kitabının elektron versiyası yerləşdirilmişdir.

Tarixi-publisistik janrında, müəllifin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin başlanmasında rolu olmuş siyasi xadimlərdən götürdüyü müsahibələr və sənədlər əsasında yazılmış bu kitab münaqişənin obyektiv təhlilinə həsr edilmişdir. Kitabda Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə yol açan sovet rəhbərliyinin yürütdüyü məsuliyyətsiz və cinayətkar siyasətinin mahiyyəti açıqlanmışdır.

Öz çıxışları və əsərləri ilə Y. Pompeyev keçən əsrin 80-ci illərinin sonlarından etibarən Qarabağ həqiqətlərini Rusiya ictimaiyyətinə çatdırır.

"Qarabağın qan çanağı" kitabı "Xocalı, qanlı hadisələr" və "Məşəqqətli günlər" kitablarından ibarət trilogiyanın birinci hissəsidir. Bu kitabda Sovet İttifaqı rəhbərliyində münaqişənin alovlanmasına təkan verən pərdəarxası qüvvələrin fəaliyyətindən bəhs edən faktlar öz əksini tapmışdır.

"Xocalıya ədalət" kampaniyası Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri və İslam Konfransı Təşkilatının Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası Dialoq üzrə Baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüş və son məqsəd olaraq Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmasına yönəlmişdir. Yaxın gələcəkdə "Qarabağın qan çanağı" kitabının ingilis dilində versiyası və Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı müəllifin digər iki kitabının nəşri hazırlanır.

"Qarabağın qan çanağı" kitabının tam versiyası ilə kampaniyanın veb saytında (www.justiceforkhojaly.org) tanış olmaq olar.

"Azərbaycan".-2009.-13 iyun.-№ 127.-S 4.

Braziliyada “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı olmuşdur

Bakı, 18 avqust (AzərTAc). Avqustun 15-də Braziliyanın ən iri şəhəri olan San-Pauluda Qlobal Gənc Yaşıllar (“Global Young Greens”) Hərəkatının beynəlxalq tədbiri çərçivəsində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək Deklarasiyasına imza toplama aksiyası başlamışdır. Bir həftəlik təqdimat zamanı “Xocalıya ədalət” tələbi ilə Deklarasiyanı yüzlərlə adam imzalamışdır.

İslam Konfransı Təşkilatı Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə Baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə təşkil olunan aksiya “YAŞIL PLANET” adlı layihə çərçivəsində keçirilir.

Təhsil ocaqlarında və qeyri-hökumət təşkilatlarının yığıncaqlarında baş tutmuş tədbirlərdə kampaniya haqqında video-klipin təqdimatı olmuş və Xocalı qırğını haqqında materiallar paylanmışdır. Daha sonra aksiyanın təşkilatçısı olan “Global Young Greens” Hərəkatı tədbir iştirakçılarında müsahibə götürmüş və iştirakçılar baş verən hadisəyə və kampaniyaya münasibət bildirmişlər.

You Tube saytında yerləşdirilməsi nəzərdə tutulan klipdə müxtəlif millətləri təmsil edən gənc YAŞILLAR kampaniya zamanı Qarabağ münaqişəsi haqqında aldıkları məlumatdan irəli gələn təəssüratlarını belə ifadə etmişlər: “Mən Xocalı faciəsi ilə tanış oldum, belə zorakılığa etiraz edirəm və ədalət tələb edirəm”, “Yaşıllar bizə “Xocalıya ədalət” kampaniyasını təqdim etdi, mən də başsağlığı verirəm və onlara qoşulub ədalət tələb edirəm”, “Mən Xocalı faciəsi barədə daha əvvəl eşitmişdim və baş verənlərə təəssüf edirəm. Bu vəhşiliyi törədənlər cavab verməlidirlər”.

Tədbir iştirakçıları Ermənistanda kampaniyanın rəsmi saytına girişə qadağan qoyulmasına da etirazlarını bildirmişlər və kampaniya tərəfindən BMT, Avropa Şurası, ATƏT və Ermənistan hökumətinə ünvanlanan müraciət formasına imza ataraq rəsmi Yerevanın bu addımına beynəlxalq təşkilatların diqqətini cəlb etmişlər.

Aksiyanın sonunda “Xocalıya ədalət” kampaniyasını dəstəkləyənlərin hamısı təşkilatçılar tərəfindən təqdim olunan müvafiq dəstək formasına imza atmışdır.

AzərTAc
18 avqust 2009-cu il

Azərbaycan məktəblərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına start verilmişdir

Bakı, 21 sentyabr (AzərTAc). Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏUİKGF) media departamentindən bildirmişlər ki, təşkilat yeni dərs ilinin birinci həftəsindən başlayaraq Azərbaycanda fəaliyyət göstərən bütün orta məktəblərdə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası, həmçinin “Azərbaycan tarixi” fənni çərçivəsində şagirdlər üçün Xocalı qətliamı haqqında məlumatlandırıcı proqram həyata keçirməyə başlamışdır.

Tədbirin məqsədi şagirdlərdə Xocalı faciəsi haqqında bilikləri artırmaq, eləcə də Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması vasitələri barədə uşaqlarda ilkin bacarıqların formalaşdırmaqdır.

Yeni tədris ilinin ilk iki həftəsində orta məktəblərin aşağı sinif şagirdləri üçün “Azərbaycan tarixi” fənni zamanı, yuxarı sinif şagirdlərinə isə “Azərbaycan tarixi” və “İnformatika” dərslərində Xocalı qətliamı və “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat kampaniyası haqqında məlumat verilməsi nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, şagirdlərə İnternet səhifəsində yerləşdirilmiş və Xocalı qətliamını pisləyən, beynəlxalq ictimaiyyəti bu faciəyə mənəvi-siyasi qiymət verməyə çağıran kampaniyanın Bəyannaməsini imzalamaqla bağlı məlumat veriləcəkdir.

Kampaniyaya ilk qoşulan məktəb Bakının Səbail rayonunun 6 nömrəli orta məktəbi olmuşdur. Məktəbin yuxarı sinif şagirdləri artıq Bəyannaməni imzalamış və xaricdə yaşayan həmyaşdlarına bu kampaniyaya qoşulmaq barədə elektron məktublarla müraciət etmişlər.

Forumun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına bu il fevralın 25-26-da dünyanın 25 ölkəsində uğurla start verilmişdir. Kampaniya çərçivəsində DƏUİKGF-nin təşəbbüsü ilə İslam Konfransı Təşkilatı (İKT) sammiti və İKT-yə üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin konfransı tərəfindən qəbul olunmuş qətnamələrdə Xocalı faciəsi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən ilk dəfə olaraq insanlığa qarşı cinayət olan “kütləvi qirğın” kimi qiyləndirilmişdir. Kampaniyanın beynəlxalq səviyyədə təbliğatı www.justiceforkhojaly.org İnternet səhifəsi vasitəsilə davam edir.

AzərTAc
21 sentyabr 2009-cu il

**“Xocalıya ədalət” kampaniyasının əlaqələndiricilərinə sertifikatlar
təqdim olunmuşdur**

Bakıda Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) Azərbaycan Respublikası Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi ilə birgə təşkil etdiyi “Rəqəmsal texnologiyalar dövrü və yeni nəsil: İnformasiya kommunikasiya texnologiyaları sahəsində gənclərin biliklərinin artırılması” mövzusunda beynəlxalq konfrans çərçivəsində noyabrın 3-də “Xocalıya ədalət” kampaniyasının əlaqələndiriciləri ilə görüş olmuşdur.

Görüşdə DƏ-İKGF mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiyadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva iştirak etmişdir.

DƏ-İKGF baş katibi Elşad İsgəndərov beynəlxalq kampaniyaların həyata keçirilməsində informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının rolunu yüksək qiymətləndirmiş, DƏ-İKGF mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində görülən işlərdən danışmışdır.

DƏ-İKGF mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiyadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva bildirmişdir ki, kampaniyanın başlanmasından az müddət keçməsinə baxmayaraq çox iş görülmüşdür. Bu bir daha təsdiq edir ki, biz birlikdə olanda daha çox işlər görə bilirik.

Leyla Əliyevanın başçılığı altında təşkil edilmiş kampaniya üzrə dünyanın 20-dən çox ölkəsindən gəlmiş milli əlaqələndiricilərin iştirakı ilə keçirilən iclasda kampaniyanın 2010-2011-ci illərdə daha səmərəli təşkili üçün konkret təkliflər ətrafında müzakirələr aparılmışdır. Milli əlaqələndiricilər Niderlandı təmsil edən tanınmış jurnalist və sənədli filmlər üzrə rejissor Qert van Dam, Litva Gənclər Şurasından İeva Lukoseviç, Latın Amerikasını Gənclər Forumunu təmsil edən Culiana Fuentes Diaz, Şri-Lankadan olan Qlobal Yaşlılar Hərəkatının nümayəndəsi Sanka Abayavardena müzakirələrdə fəal iştirak etmişlər.

Sonda milli əlaqələndiricilərə sertifikatlar təqdim olunmuş, xatirə şəkli çəkdirilmişdir.

“Xalq qəzeti”.-2009.-4 noyabr.-№ 246.-S.2.

İsveçrədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində aksiya keçirilmişdir

Bakı, 21 noyabr (AzərTAc). İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun media departamentindən bildirmişlər ki, noyabrın 19-20-də İsveçrənin Bazel və Sürix şəhərlərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək aksiyaları keçirilmişdir. Aksiyalar “İsveçrədə Azərbaycan mədəniyyəti günləri”nə həsr olunmuş konsertlər çərçivəsində təşkil edilmişdir.

Konsertlər ərəfəsində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasının aksiyaları zamanı yerli könüllülər tərəfindən posterlər şəhərin mərkəzi küçələrində divarlara yapışdırılmış və kampaniya haqqında məlumat bukletləri küçələrdə paylanmışdır. Aksiyaya dəstək məqsədi ilə konsert zamanı “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təbliğat xarakterli çap materialları (kampaniyanın loqosunu və veb-saytını əks etdirən döş nişanı, qolbaq və məlumatlandırıcı bukletlər) tamaşaçılara təqdim edilmişdir. Aksiyaya dəstək göstərən İsveçrənin tanınmış müğənnisi Greis ingilis və fransız dillərində “Xocalıya ədalət” yazısı əks olunan mayka ilə səhnəyə çıxmışdır. H.O.S.T qrupu öz çıxışını “Xocalıya ədalət” devizi ilə başlamışdır.

Konsert aksiya iştirakçıları tərəfindən böyük maraqla qarşılanmışdır.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək aksiyası 10 dekabr - Beynəlxalq İnsan Haqları Günü ilə əlaqədar BMT-nin Cenevrədəki mənzil-qərargahında keçiriləcək beynəlxalq konfransla davam edəcəkdir.

AzərTAc
21 noyabr 2009-cu il

Kolumbiyanın Kartahena şəhərində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının növbəti aksiyaları keçirilmişdir

Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Media Departamentindən bildirmişlər ki, dekabrın 6-7-də Kolumbiyanın Kartahena şəhərində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək aksiyaları keçirilmişdir. Aksiyalar gənclərin “Dünya insanlıq irsinə” həsr olunmuş milli festivalı çərçivəsində təşkil edilmişdir.

Aksiyalar ərəfəsində “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasının Kolumbiya üzrə milli əlaqələndiricisi Xulian Riqo Mendezin təşkilatçılığı ilə yerli könüllülər tərəfindən şəhərin mərkəzi küçələrində divarlara posterlər yapışdırılmış və küçələrdə kampaniya haqqında məlumat bukletləri paylanmışdır.

İki min beş yüzdən çox gəncin iştirak etdiyi festivalda “Ədalətsizliyə qarşı min şəxs” devizi altında insanlıq əleyhinə törədilən Xocalı qətliamını və faciənin qurbanlarına qarşı törədilmiş qeyri-insani davranışları pisləyən bəyannaməyə imzatoqlama kampaniyası həyata keçirilmişdir.

Aksiyanın sonuncu günü Kartahena Universitetində tələbələrlə görüşlər keçirilmiş, qarşıdan gələn 10 dekabr - Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü ilə bağlı Xocalı qətliamı haqqında “dəyirmi masa”lar və diskussiyalar təşkil edilmiş və gələcəkdə belə faciələrin təkrarlanmaması üçün oxşar sülhməramlı aksiyaların davam etdirilməsi planlaşdırılmışdır.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək tədbirləri İsveçrənin Cenevrə, Almaniyanın Berlin, Hollandiyanın Haaqa şəhərlərində Beynəlxalq İnsan Hüquqları Günü ilə əlaqədar keçiriləcək konfranslarla davam edəcəkdir.

Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatına üzv olan Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialog üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-də elan edilmişdir. Kampaniyanın əsas məqsədi 1992-ci il fevralın 26-da Xocalı şəhərində insanlığa qarşı törədilmiş cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, faciəyə hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsinə nail olmaqdır.

AzərTAc

“Xalq qəzeti”.-2009.-9 dekabr.-№ 273-S.5.

BMT-nin Millətlər Sarayında Xocalı faciəsi müzakirə olunub

Ermənistanın BMT-nin Cenevrə ofisindəki nümayəndəliyi tədbirin işini poza bilməyib

Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) təşəbbüsü ilə İnsan Haqları Günü - dekabrın 10-da BMT-nin Cenevrə ofisinin Millətlər Sarayında silahlı münaqişələr zamanı insan hüquqlarının kütləvi pozulması problemlərinə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib. Forumdan APA-ya verilən məlumata görə, konfrans bir saat gec başlayıb. Buna səbəb Ermənistanın BMT-nin Cenevrə ofisindəki daimi nümayəndəliyinin tədbirin işini pozmaq cəhdləri olub. Onlar konfransın formatının guya BMT-nin qaydalarına zidd olduğu arqumentini səsləndiriblər. Təşkilatçıların verdiyi izahatdan sonra mötəbər qonaqların konfransda iştirakı da nəzərə alınmaqla tədbir planlaşdırıldığı kimi BMT-nin Millətlər Sarayında öz işinə başlayıb.

DƏ-İKGF baş katibi Elşad İsgəndərov məruzəsində Ruanda və Serebrenitsa (Bosniya) faciələri ilə yanaşı, Xocalı qətliamının da İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) sənədlərində tanındığını deyib və bu məsələ ilə bağlı mədəniyyətlərarası dialog çərçivəsində İKT və Avropa strukturlarının əməkdaşlığının vacibliyini vurğulayıb.

"Xocalıya ədalət" kampaniyasının Litvadan olan koordinatoru Yeva Lukosevite Qarabağ müharibəsinin qanlı səhifəsi olan bu faciə haqqında kampaniya fəallarının hazırladığı multimedia təqdimatı ilə çıxış edib. Ermənistan nümayəndələri bir neçə dəfə konfransı pozmağa cəhd ediblər. Ermənistanın BMT-dəki nümayəndəliyində çalışan diplomat V. Gevorqyan Ermənistan ordusunun bu kütləvi qətdə iştirakını inkar edib. E. İsgəndərov isə cavab olaraq Ermənistan rəsmilərinin hələ də beynəlxalq ictimaiyyəti aldatmaqda davam etdiyini söyləyib: "Ermənistanda bu cinayətdə öz liderlərinin hansı rol oynadıqlarını yaxşı bilirlər. Məhz o zaman Dağlıq Qarabağdakı erməni silahlı qüvvələrinin komandirlərindən olan, indi sizin ölkəyə başçılıq edən prezident Böyük Britaniyadan olan jurnalist Tomas De Vaala müsahibəsində etiraf etmişdi ki, Xocalıda erməni silahlıların əsas məqsədi azərbaycanlılarda dinc əhalinin öldürülməsinin yolverilməzliyi ilə bağlı formalaşmış "stereotipi" məhv etmək olub". Forumun baş katibi çıxışında adı çəkilən kitabdan iqtibas gətirib.

Azərbaycanın BMT-nin Cenevrədə yerləşən qərargahındakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri Elçin Əmirbəyov isə erməni diplomatlarını BMT-də insan hüquqları ilə bağlı müzakirə olunan məsələləri siyasiləşdirməyə cəhd göstərməkdə ittiham edib: "Erməni diplomatiyasının qeyri-hökumət təşkilatlarının təşəbbüslərinə mane olmaq, bu tipli tədbirləri pozmaq praktikasına tez-tez rast gəlinir. Bu konfransda Ermənistan nümayəndəsinin çıxışı müxtəlif ölkələrdən olan iştirakçıların Xocalı qırğını qurbanlarının hüquqlarının bərpa olunmasının zəruriliyi ilə bağlı söylədikləri mülahizələrlə tam uyğunsuzluq təşkil edir. Lakin onlar "Xocalıya ədalət" kampaniyası təşkilatçılarının irəli sürdüyü əsaslandırılmış arqumentlərlə rastlaşdılar. Son illər Azərbaycanın aktiv xarici siyasətinin nəticələrindən olan bu kampaniya öncədən perspektivsiz mövqə seçən rəsmi İrəvanı narahat etməkdədir".

Konfransın sonunda qəbul edilmiş xüsusi məruzə BMT-nin Nyu-York və Cenevrədəki ofislərinə, o cümlədən digər beynəlxalq təşkilatlara göndəriləcək.

“Kaspi”.-2009.-12-14 dekabr.-№.222.-S.1.

Berлиндə Xocalı qətləmə mövzusunda keçirilən konfrans başa çatıb

Berлиндə Beynəlxalq İnsan Hüquqları gününə həsr olunmuş "Unudulmuş qurbanlar - Qafqazda yəhudilər və azərbaycanlılar" mövzusunda keçirilən 3 günlük konfrans başa çatıb. Bu barədə APA-ya Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Media Departamentindən bildirilib. Tədbirin əsas təşkilatçısı, "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyasının Almaniyaya üzrə koordinatoru, Almaniyaya Azərbaycanlıları Koordinasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Samira Patzer-İsmayılovanın verdiyi məlumata əsasən, konfrans Xocalı qətləməsinə və azərbaycanlılara qarşı 1918-ci ildə Qubada erməni daşnakları tərəfindən törədilmiş soyqırımına həsr edilib. Tədbir 100-dən artıq qonağın iştirakı ilə Alman-Azərbaycan Münasibətlərinin İnkişafı Mərkəzində keçirilib. Tədbir zamanı Avropa Parlamentinin üzvü Eduard Lintner Azərbaycana qarşı yeridilən işğalçı siyasəti tənqid edib, Avropanın Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllində daha fəal iştirakının labüd olduğunu bildirib.

Azərbaycanın Almaniyadakı səfiri Pərviz Şahbazov Azərbaycanda ermənilər tərəfindən tarixən (Quba, Şamaxı və s.) və yaxın keçmişdə (Xocalı və s.) törədilən cinayətlər haqqında məlumat verib.

Konfransda Potsdam Universitetinin professoru Dr. Vilfrid Furman, Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin direktoru Şahin Namati-Nasab da çıxış ediblər. Avroqafqaz Cəmiyyətinin sədri, Bonn və Berlin Universitetlərinin professoru xanım Dr. Eva Maria Aux "Azərbaycan yəhudiləri-unudulmuş icma" mövzusunda məruzə edərək, yəhudilərin Azərbaycanda tarixən məskunlaşması və indiyə qədər milli azlıq kimi tam əmin-amanlıqda yaşamalarını tarixi faktlarla əsaslandırır.

Tədbirin bədii hissəsi zamanı mərhum professor Rövşən Mustafayevin sonuncu - "Ölüm marşları" kitabının təqdimatı keçirilib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İnsan Hüquqları İnstitutunun direktoru Aytən Mustafayeva həmin kitabın yeni - alman dilində olan nüsxəsini təqdim edib.

AAKM-nin icraçı direktoru Samira Patzer-İsmayılova Xocalı qətləməsinin dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi-siyasi cəhətdən tanınmasına çağıraraq, Xocalı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasının labüd olduğunu qeyd edib.

Tədbirdə İslam Konfransı Gənclər Forumunun baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat kampaniyasının alman dilində təqdimatı Fariz Qasımlı tərəfindən edilib.

Qeyd edək ki, "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası İKT-yə üzv qurum olan Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialog üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 8 may 2008-ci ildə elan edilib.

"Kaspi".-2009.-15 dekabr.-№.223.-S.4.

Xocalı qətləmə İsveçdə yaradılmış “Beynəlxalq Mühəribə Qurbanları Memorialı” layihəsinə daxil edilmişdir

İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət” kampaniyasının səyi ilə Xocalı qətləmənin adı İsveçdə yaradılmış və virtual aləmdə geniş vüsət almış mükəmməl “Beynəlxalq Mühəribə Qurbanları Memorialı” arxiv layihəsinə daxil edilmişdir.

Layihədə kampaniyanın rəsmi saytına istinad edilərək Dağlıq Qarabağ müharibəsi zamanı erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində xüsusi amansızlıqla öldürülən qurbanların siyahısı yerləşdirilmiş, faciə saytın istifadəçilərinə XX əsrin ən dəhşətli qətləmə kimi təqdim edilmişdir (<http://war-memorial.net/Victims-of-the-Khojali-Massacre-1.224> <http://war-memorial.net/Victims-of-the-Khojali-Massacre-1.224>).

Saytda istifadə edilmiş ədəbiyyat və resurslar içərisində “Xocalıya ədalət” kampaniyasının rəsmi internet saytından (www.justiceforkhojaly.org <http://www.justiceforkhojaly.org>) istifadə edilmiş və sayt kampaniyanın rəsmi saytına yönləndirilmişdir. Xocalı qətləmənin adı Əlcəzair, Srebrenitsa, Darfur, Madaqaskar, Nigeriya, Ruanda, Vyetnam və başqa yerlərdə törədilmiş soyqırımları və qətləmələrlə bir sırada çəkilmişdir.

“Beynəlxalq Mühəribə Qurbanları Memorialı” layihəsi II Dünya müharibəsindən sonra dünyada baş vermiş müharibələr, soyqırımları və qətləmələrin qurbanları olmuş insanların siyahısını ehtiva edir, şəkillər və faktlarla birlikdə hadisələrin xülasəsini əks etdirir. XX əsrin ikinci yarısından bu günədək soyqırımı və qətləmələrdə həlak olmuş insanların siyahıyaalma prosesində insan hüquqları ilə məşğul olan institutlar, alimlər, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları, bu sahə ilə məşğul olan araşdırmaçılar iştirak edirlər. Layihə çərçivəsində dünyanın müxtəlif ölkələrində məlumatlandırma üçün sərgilər, seminarlar həyata keçirilir və məqalələr çap edilir.

Faciələrlə bağlı qurbanların xatirəsini əbədləşdirmək üçün Stokholm şəhərində özündə universitet, muzey, kitabxana, arxiv, xatirə parkları və başqa komponentləri birləşdirən “Memorial” kompleksinin tikilməsi planlaşdırılır. “Xocalıya ədalət” kampaniyası kompleksdə Xocalı soyqırımı bölməsinin açılması ilə bağlı təkliflərini layihənin təşkilatçılarna təqdim etmişdir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində fevralın 26-da dünyanın 30-dan artıq ölkəsində sərgilərin, konfransların və dinc aksiyaların təşkili planlaşdırılır. Xocalıda törədilmiş insanlığa qarşı cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, bu faciəyə hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi üçün səmərəli təşviqat davam etdirilir.

“Xalq qəzeti”.-2010.-12 yanvar.-№ 7.-S.2.

**Küveytdə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində
tədbir keçirilmişdir**

Bakı, 18 fevral (AzərTAc). İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumundan bildirmişlər ki, Küveytin ən böyük gənclər təşkilatlarından biri olan LoYAC-ın ofisində “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir.

Tədbirdə iştirak edən gənclər təşkilatlarının nümayəndələrinə və qonaqlara Xocalı faciəsi haqqında məlumat verilmiş, kampaniyanın internet sahifəsi (www.justiceforkhojaly.org) və “Xocalı uşaqların gözü ilə” adlı fotosərgi nümayiş etdirilmişdir.

Xocalı qətləminə beynəlxalq səviyyədə hüquqi-siyasi qiymət verilməsi üçün dünya liderlərinə ünvanlanan Petisiya iştirakçılara təqdim edilmiş və imzalar toplanmışdır.

Təqdimatda iştirak edən Azərbaycanın Küveytdəki səfiri Şahin Abdullayev gənclərə Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin Küveyt ictimaiyyətinə çatdırılması üçün göstərdikləri təşəbbüsə və fəaliyyətə görə təşəkkür etmişdir.

AzərTAc
18 yanvar 2010-cu il

Heydər Əliyev Fondu Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər planlaşdırır

Layihələr il ərzində davam edəcək

Heydər Əliyev Fondu Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ilə əlaqədar tədbirlər planlaşdırır. Bu barədə qəzetimizə açıqlamasında millət vəkili Qənirə Paşayeva məlumat verib. O bildirib ki, fondun prezidenti, millət vəkili Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımının tanınması, dünyaya çatdırılması istiqamətində çox böyük layihələr var. Bu layihələr bu il ərzində də davam edəcək. Q. Paşayeva bildirib ki, fondun Rusiyadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın uzun müddətdən bəri başladığı "Xocalıya ədalət!" kampaniyası da davam edir. Dünyada bu kampaniyaya qoşulan insanların sayı günü-gündən çoxalır. Bu istiqamətdə görülən işlər bundan sonra da davam edəcək.

Q. Paşayeva bildirib ki, Heydər Əliyev Fondu ötən illər ərzində Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq aləmə çatdırılması istiqamətində həddindən artıq böyük işlər görüb. Millət vəkili sözlərinə görə, ümumiyyətlə, Xocalı soyqırımının, Azərbaycan həqiqətlərinin tanınması istiqamətində sözügedən fondun rəhbəri, millət vəkili Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə çox böyük işlər həyata keçirilib: "İndiyə qədər Avropanın onlarla ölkəsində Xocalı soyqırımının ildönümlərində tədbirlərin, sərgilərin keçirilməsi, filmlərin nümayiş olunması və sair bu qəbildəndir. Fond tərəfindən Xocalı soyqırımına dair müxtəlif dillərdə filmlər hazırlanıb. Həmçinin Xocalı soyqırımı ilə bağlı foto-sərgilərin təqdimatı dünyanın onlarla ölkəsində düzənlənib. Bununla yanaşı, "Xocalı uşaqların gözü ilə" rəsm sərgisi və sair böyük tədbirlər təşkil olunub. Bunlar hamısı Fondun və ələlxüs Mehriban xanımın Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində çox böyük xidmətləridir: "Bizim hər birimiz harada yaşamağından asılı olmayaraq, bu kampaniyalara dəstək verməliyik. Hərənin gücü nəyə çatırsa, Azərbaycan həqiqətlərinin, Azərbaycan xalqının başına gətirilən bütün müsibətlərin təbliğ edilməsi, erməni yalanlarının qarşısının alınması istiqamətində öz fəaliyyətini ortaya qoymalıdır. Burada hər kəsin üzərinə düşən bir məsuliyyət payı var. Hamı o məsuliyyəti başa düşməlidir. Heç kəs gözləməməlidir ki, bunu kimsə başqaları etməlidir".

Onu da qeyd edək ki, Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü yaxınlaşan ərzində hər zaman bu məsələ - sözügedən faciənin soyqırımı aktı kimi Türkiyə Böyük Millət Məclisində (TBMM) tanınması məsələsi gündəmə gəlir. Görəsən, nəhayət, TBMM Xocalı qətliamını soyqırımı kimi tanıya bilirmi?

Q. Paşayevanın qeyd etdiyinə görə, Xocalı soyqırımının ildönümlərində bir neçə dəfə Türkiyədə, TBMM-də olub. Burada bir neçə millət vəkili Xocalı soyqırımı ilə bağlı çıxışlar edir, bu qətliamın baskarlarının, günahkarlarının pislənməsi, məsuliyyətə cəlb olunması tələbləri irəli sürülür. Bununla belə, hər bir Azərbaycan vətəndaşının, hamımızın arzusu odur ki, TBMM-də Xocalı soyqırımı ilə bağlı geniş dinləmələr təşkil olunsun və bu dinləmələrin yekun olaraq Xocalı qətliamının soyqırımı aktı kimi tanınması ilə bağlı sənəd qəbul edilsin: "Bilirsiniz, bir atalar məsələsində deyildiyi kimi, umanın yerdən küsərlər. Türkiyə bizim ən yaxın dostumuz, qardaş dövlətimizdir. Biz iki dövlət, bir millətlik. Eyni zamanda, onu da qeyd edim ki, Türkiyə xalqı və dövləti daim Qarabağ məsələsində Azərbaycanın yanındadır. Bununla belə, hamının könlündə olan istək budur ki, Türkiyə parlamenti də Xocalı faciəsini soyqırımı aktı kimi tanısin".

Millət vəkili əlavə edib ki, Xocalı faciəsinin soyqırımı aktı kimi TBMM tərəfindən indiyənədək tanınmamasının müəyyən səbəbləri var: "Türkiyəli dostlarımızla, siyasətçilərlə bu yöndə söhbətlər apararkən onlar bildirirlər ki, bu məsələ onların da ürəyindən keçir. Onlar vurğulayırlar ki, biz də istəyirik elə günü sabah Xocalı faciəsini müzakirə edək və onu soyqırımı kimi tanıyaq. Ancaq onlar Türkiyənin dünyanın müəyyən reallıqları ilə üz-üzə qaldığını qeyd edərək, TBMM-in Xocalı faciəsini rəsmən soyqırımı aktı kimi tanımasına çətinlik çəkdiyini dilə gətirirlər. Hesab edirəm ki, burada Türkiyə dövlətini də, parlamentini də, türkiyəli dostlarımızı da başa düşmək olar. Ancaq biz istərdik ki, Türkiyə Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyan ilk dövlət olsun".

Millət vəkili onu da bildirib ki, bu məsələdə təkcə Türkiyə ilə kifayətlənmək olmaz. Azərbaycan Xocalı soyqırımının tanınmasını təkcə Türkiyədən ummamalıdır. Bunun üçün dünyanın ən müxtəlif ölkələrində iş aparmalıdır. Bu işdə diplomatik korpuslarımızla, səfirliklərimizlə yanaşı, həmin ölkələrdəki diaspor təşkilatlarımızın, əlaqələndirici rolunu oynayan dövlət qurumlarının üzərinə çox böyük işlər düşür. Millət vəkili bildirib ki, hazırda xaricdəki Azərbaycan diaspor təşkilatlarının vəziyyəti heç də arzuolunan səviyyədə deyil: "Onların özlərində də bir sıra problemlər var. Yəni diaspor təşkilatlarımızın özündə də milli məsələlərə sahiblənmək prosesi hələ yeni-yeni başlamaqdadır. Əgər xaricdəki diaspor təşkilatlarımız milli məsələlərə tezliklə sahiblənsə, eyni zamanda, fəaliyyətimizi genişləndirməyə, işlərimizi sürətləndirməyə nail ola bilsək,

onda təbii ki, Xocalı qətliamının soyqırımı aktı kimi tanınmasına nail ola bilərik. Onu da qeyd edim ki, bu işləri həyata keçirmək üçün xeyli vaxt tələb olunur. Bunlara bir-iki ilin içində nail olmaq qeyri-mümkündür. Ermənilər də öz uydurma soyqırımlarını tanıtmaq üçün uzun illərdən bəri fəaliyyət göstərirlər və bu fitnəkar əməllərini bu gün də davam etdirməkdədirlər. Yəni Xocalı qətliamının soyqırımı kimi tanınması bir-iki günün məsələsi deyil. Bunun üçün hələ çox çalışmalıyıq, əlimizdən gələnləri və gəlməyənləri əsirgəməməliyik".

İlham QULİYEV

"Kaspi"-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.4.

"Xocalıya ədalət"

Amerikanın populyar rep ustası belə adda mahnı yazıb

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təbliğat kampaniyası çərçivəsində "Xocalıya ədalət" adlı rep üslubunda mahnı yazılıb. APA-nın məlumatına görə, bununla bağlı mahnının müəllifləri mətbuat konfransı keçiriblər. Kampaniyanın koordinatoru Elşad İsgəndərov bildirib ki, rep üslublu mahnının müəllifi, rep ifaçısı Toni Bləkməndir, aranjiman isə Qordon Vilyamsa məxsusdur. Mahnı T. Bləkmən və Azərbaycanın "Dəyirman" rep qrupu tərəfindən ifa edilir.

Qeyd olunub ki, mahnı Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətləri özündə əks etdirməklə dünya ictimaiyyətini bu faciəyə qiymət və Azərbaycanın haqq səsinə dəstək verməyə çağırır. Mahnıda müasir rep ritmləri ilə yanaşı muğam və balaban musiqisindən də istifadə edilib. E. İsgəndərov bildirib ki, hazırda mahnının klipi çəkilib. Klipin çəkilişləri studiya şəraitində, həmçinin Şəhidlər Xiyabanı və məcburi köçkün şəhərciklərində aparılacaq. Mahnı və klipin təqdimatı fevral ayının sonuna planlaşdırılıb. E. İsgəndərov klipin dünyanın bir sıra ölkələrində yayılacağını da qeyd edib.

Toni Bləkmən mətbuat konfransında bildirib ki, o Xocalı barədə əvvəllər də eşidib, amma detallı məlumatları olmayıb: "Bu barədə mən ötən ilin noyabrında Bakıya səfər edəndə daha dərinləndən maraqlandım. Musiqi ilə hansısa mesajları çatdırmaq daha asandır və mən bu faciəni dünyaya çatdırmaq işini məmnuniyyətlə edirəm. Mən yaxşı bir iş gördüyümə əminəm".

T. Bləkmən Xocalı faciəsi ilə yaxından tanış olanda şok keçirdiyini də qeyd edib: "Afrikada belə hadisələrin olduğunu bildirdim, amma bu regionda birinci dəfə idi belə hadisə ilə qarşılaşdım".

Qordon Vilyam isə bildirib ki, Xocalı faciəsinin mahiyyətini dünyaya çatdırmaq vacib məsələdir.

Mətbuat konfransının sonunda tədbir iştirakçıları "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində ABŞ prezidenti və Konqresinə ünvanlanmış, Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı cinayət kimi tanınmasını tələb edən müraciətə imza atıblar.

Qeyd edək ki, "Xocalıya ədalət" kampaniyası 2008-ci ilin mayında İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilib. Kampaniya ötən ilin fevral ayında dünyanın 20-dən artıq ölkəsinin paytaxtında təqdim edilib və il ərzində davam edib.

"Sərg".-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.7.

“Xocalı qətliamının soyqırım aktı kimi tanınması bir-iki günün məsələsi deyil”

**QƏNİRƏ PAŞAYEVA: “BUNUN ÜÇÜN HƏLƏ ÇOX ÇALIŞMALI, ƏLİMİZDƏN GƏLƏNİ
ƏSİRGƏMƏMƏLİYİK”**

Məlum olduğu kimi, qarşıdan Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü gəlir. Qeyd edək ki, hər il istər dövlət, istərsə də qeyri-dövlət, hökumət təşkilatları səviyyəsində Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı ən müxtəlif tədbirlər təşkil olunur. Bu tədbirləri keçirən təşkilatlar arasında isə Heydər Əliyev Fondu xüsusilə fərqlənir. Bəs, görəsən, bu il bu Fond tərəfindən Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ilə bağlı hansı tədbirlərin keçirilməsi gözlənilir, nəzərdə tutulur? Bununla bağlı, “525”ə açıqlamasında bitərəf millət vəkili Qənirə Paşayeva ilk öncə bildiriş ki, prinsipcə, Heydər Əliyev Fondu ötən illər ərzində Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə, beynəlxalq aləmə çatdırılması istiqamətində həddindən artıq böyük işlər görüb. Millət vəkili sözlərinə görə, ümumiyyətlə, Xocalı soyqırımının, Azərbaycan həqiqətlərinin tanınması istiqamətində sözügedən Fondun rəhbəri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə çox böyük işlər sərgilənib: “İndiyə qədər dünyanın, Avropanın onlarla ölkəsində Xocalı soyqırımının ildönümlərində tədbirlərin, sərgilərin keçirilməsi, filmlərin nümayiş olunması və sair bu qəbildəndir. Bildiyiniz kimi, Xocalı soyqırımına dair müxtəlif dillərdə Fond tərəfindən filmlər hazırlanıb, həmin filmlərin təqdimatı keçirilib. Həmçinin Xocalı soyqırımı ilə bağlı fotosərgilərin təqdimatı dünyanın onlarla ölkəsində düzənlənib. Xocalı soyqırımı ilə bağlı xarici kütləvi informasiya vasitələrinin əməkdaşları, jurnalistlər bu günə qədər nələri yazmışdı, onların sərgiləri keçirilib. Bununla yanaşı, “Xocalı uşaqların gözü ilə” rəsm sərgisi və sair böyük tədbirlər təşkil olunub. Bunlar hamısı Fondun və ələlxüsus Mehriban xanımın Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində çox böyük xidmətləridir. Özü də nəinki Xocalı soyqırımının, ümumilikdə bütün Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği istiqamətində bu xidmətlər ölçüyəgəlməzdir. Eyni zamanda onu da nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, Leyla xanım Əliyevanın uzun müddətdən bəri başladığı bir kampaniya – “Xocalıya ədalət!” kampaniyası var ki, artıq dünyada bu kampaniyaya qoşulan insanların sayı günü-gündən çoxalmaqdadır. Bu kampaniya daha da genişlənməkdədir. Bu baxımdan çox güman ki, bu kampaniya və təbii ki, bu istiqamətdə görülən işlər bundan sonra da davam edəcək. Amma söhbət ondan gedir ki, bizim hər birimiz bu kampaniyalara dəstək verməliyik. Harada yaşamağından asılı olmayaraq – Azərbaycanda da, Azərbaycandan kənar da. Hərənin gücü nəyə çatırsa, Azərbaycan həqiqətlərinin, Xocalı həqiqətlərinin təbliği edilməsi, bütövlükdə Qarabağ savaşında şəhid, əlil olmuş, yaralanmış qəhrəmanlarımızın, ümumən Azərbaycan xalqının başına gətirilən bütün müsibətlərin təbliği edilməsi, erməni yalanlarının qarşısının alınması istiqamətində öz fəaliyyətini ortaya qoymalıdır. Burada hər kəsin üzərinə düşən bir məsuliyyət payı var və hər kəs də, o məsuliyyəti başa düşməli, yerinə yetirməlidir. Heç kəs gözləməməlidir ki, kimsə başqaları bunu etməlidir, o, heç nə gözləmədən bu işə əlindən gələni dəstəyi verməlidir. Amma bir daha vurğulayıram, Fondun – Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımının tanınması, dünyaya çatdırılması istiqamətində çox böyük layihələr var və bu layihələr də, təbii ki, gələcəyə doğru daim davam edəcək”.

Onu da qeyd edək ki, Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü yaxınlaşan ərəfədə hər zaman bu məsələ – sözügedən faciənin soyqırım aktı kimi Türkiyə Böyük Millət Məclisində (TBMM) tanınması məsələsi gündəmə gəlir. Belə olan təqdirdə, görəsən, nəhayət, TBMM Xocalı qətliamını soyqırım aktı kimi tanıya bilərmə və tanıyacağı təqdirdə, bu vandalizm aktının dünya dövlətləri tərəfindən də soyqırım aktı kimi tanınması prosesinə hansısa bir təsir göstərərmi? Millət vəkili qeyd etdiyinə görə, Xocalı soyqırımının ildönümləri ilə bağlı bir neçə dəfə Türkiyədə, TBMM-də olub. Burada bir neçə millət vəkili Xocalı soyqırımı ilə bağlı çıxışlar edir, bu qətliamın baiskarlarının, günahkarlarının pislənməsi, məsuliyyətə cəlb olunması tələbləri irəli sürülür. Bununla belə, hər bir Azərbaycan vətəndaşının, hamımızın arzusu odur ki, TBMM-də Xocalı soyqırımı ilə bağlı geniş dinləmələr təşkil olunsun və bu dinləmələrin yekun olaraq Xocalı qətliamının soyqırım aktı kimi tanınması ilə bağlı sənəd qəbul edilsin: “Bilirsiniz, bir atalar məsələsində deyildiyi kimi, uman yerdən küsərlər. Türkiyə bizim ən yaxın dostumuz, qardaş dövlətimizdir. Biz iki dövlət, bir millətik. Eyni zamanda, onu da qeyd edim ki, Türkiyə xalqı və dövləti daim Qarabağ məsələsində Azərbaycanın yanındadır. Bununla belə, hamının könlündə olan istək budur ki, Türkiyə parlamenti də Xocalı soyqırımını soyqırım aktı kimi tanısin. Ancaq bu məsələdə təkə Türkiyə ilə kifayətlənmək olmaz. Biz də Xocalı soyqırımının soyqırım aktı kimi tanınması ilə bağlı təkə Türkiyədən, Türkiyə parlamentindən ummamalıyıq. Bunun üçün dünyanın ən müxtəlif ölkələrində işlər aparmalı, məhz həmin dövlətlərdə Xocalı soyqırımının soyqırım aktı kimi tanınmasına nail olmalıyıq. Bu işdə, heç şübhəsiz ki, diplomatik korpuslarımızla, səfirliklərimizlə yanaşı, həmin ölkələrdəki diaspor təşkilatlarımızın, diasporumuzun, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla bağlı əlaqələndirici rolunu oynayan dövlət

qurumlarının üzərinə çox böyük işlər düşür. Lakin bu yerdə onu da nəzərinizə çatdırım ki, xaricdəki diasporumuzda, diaspor təşkilatlarımızda da vəziyyət heç də arzuolunan səviyyədə deyil. Onların özlərində də bir sıra problemlər var. Yəni, diasporumuzun, diaspor təşkilatlarımızın özündə də milli məsələlərə sahiblənmək prosesi hələ yeni-yeni başlamaqdadır. Əgər xaricdəki diasporumuz, diaspor təşkilatlarımız milli məsələlərə, davalara tezliklə sahiblənsə, eyni zamanda, fəaliyyətimizi genişləndirməyə, işlərimizi sürətləndirməyə nail ola bilsək, onda təbii ki, haçansa bütövlükdə dünya tərəfindən yaxın keçmişimizdə baş vermiş, özü də gerçəkdən yaşanmış Xocalı qətliamının soyqırım aktı kimi tanınmasına nail ola bilərik. Onu da qeyd edirəm ki, bu işləri həyata keçirmək üçün xeyli müddət, vaxt, zaman tələb olunur. Bunlara bir-iki ilin içində nail olmaq çətindir və qeyri-mümkündür. Ermənilər də öz uydurma “erməni soyqırımını” tanımaq üçün uzun illərdən bəri fəaliyyət göstəriblər və bu fitnəkar əməllərini bu gün də davam etdirməkdədirlər. Yəni, demək istəyirəm ki, Xocalı qətliamının soyqırım aktı kimi tanınması bir-iki günün məsələsi deyil. Bunun üçün hələ çox çalışmalıyıq, əlimizdən gələnləri və gəlməyənləri əsirgəməməliyik. Bu yerdə qeyd edirəm ki, Xocalı faciəsinin soyqırım aktı kimi TBMM tərəfindən indiyənədək tanınmamasının da müəyyən səbəbləri var. Türkiyəli dostlarımızla, siyasətçilərlə bu yöndə söhbətlər apararkən onlar bildirirlər ki, bu məsələ onların da ürəyindən keçir. Onlar vurğulayırlar ki, biz də istəyirik elə günü sabah Xocalı faciəsini müzakirə edək və onu soyqırım aktı kimi tanıyaq. Ancaq onlar Türkiyənin dünyanın müəyyən reallıqları ilə üz-üzə qaldığını qeyd edərək, TBMM-in Xocalı faciəsini rəsmən soyqırım aktı kimi tanımasına çətinlik çəkdiyini dilə gətirirlər. Hesab edirəm ki, burada Türkiyə dövlətini də, Türkiyə parlamentini də, türkiyəli dostlarımızı da başa düşmək olar. Ancaq biz istərdik ki, Türkiyə parlamenti, Türkiyə dövləti Xocalı faciəsini soyqırım aktı kimi tanıyan ilk parlament, ilk dövlət olsun”.

Kamil HƏMZƏOĞLU

“525-ci qəzet”.-2010.-19 yanvar.-№.10.-S.4.

"Xocalının" genosid aktı kimi beynəlxalq tanınması başlandı

İlk tarixi sənəd Uqandadan gəldi

Leyla Əliyeva: *"Siyasi baxımdan lobbicilik imkanlarımızı artırmalıyıq və bundan maksimum səmərəli istifadə etməyə çalışmalıyıq. Bu yöndə neft amilindən yaxşı mənada istifadə etməliyik"*

Məhərrəm Zülfüqarlı: *"Xarici ölkələrin qurumları ilə, ölkəmizdəki səfirliklərlə və beynəlxalq qurumlarla sistemli şəkildə iş aparılmasına ehtiyac var"*

Bu günlərdə İslam Konfransı Təşkilatı Uqandada keçirilən toplantıda Xocalı faciəsilə bağlı xüsusi sənəd qəbul edib. Həmin sənəddə ermənilərin bəşəriyyətə qarşı cinayət törətdiyi xüsusi olaraq qeyd olunub ki, bu da olduqca böyük əhəmiyyətə malikdir. Ən azı, Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətdə tanınması baxımından.

Ümumilikdə İKT zaman-zaman Azərbaycana dəstək verən beynəlxalq təşkilatdır. Azərbaycan torpaqları erməni işğalına məruz qalandan sonra bu qurum Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyıb. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsilə bağlı hər il BMT-nin Baş Assambleyasında keçirilən səsvermədə də İKT üzvləri yekdilliklə ölkəmizin lehinə səs veriblər. Xocalı soyqırımı ilə bağlı qəbul olunan sənədi də bu obyektiv xəttin davamı kimi qəbul etmək olar. Ümumilikdə beynəlxalq aləmdə bu yöndə daha tutarlı nəticələrə nail olmaq üçün hansı işlər görülməlidir?

Tarix elmləri namizədi Məhərrəm Zülfüqarlı bu istiqamətdə ardıcıl uğurlara nail olmaq üçün aidiyyəti qurumların davamlı iş aparmasına ehtiyac olduğunu bildirdi: "Xüsusən də Xarici İşlər Nazirliyinin üzərinə böyük iş düşür. Xarici ölkələrin qurumları ilə, ölkəmizdəki səfirliklərlə və beynəlxalq qurumlarla sistemli şəkildə iş aparılmasına ehtiyac var. Bütün bunlardan sonra ortalığa real nəticə qoymaq mümkün olacaq. Bu işdə, bütün hallarda, əsas məsuliyyət Azərbaycanın üzərinə düşür. Hansısa dövlət gəlib Azərbaycanın yerində iş görən deyil. Müsəlman dövlətlər və digər ölkələr Xocalı faciəsi barədə ətraflı məlumatla malik olsalar və yaxud da biz yetərinə həmin dövlətləri məlumatlandırma bilsək, ən azından, bizə mənəvi dəstək vermiş olacaqlar. Onu da qeyd edirəm ki, bu səpkili sənədlər beynəlxalq rəyə təsir etmək gücünə malik olduğundan, yeri gəldikcə Azərbaycanın haqq işinin dünyaya çatdırılmasında, Qarabağ məsələsinin həll olunmasında yardımçı olacaq. O cümlədən onu da unutmamalıyıq ki, İslam Konfransı Təşkilatı Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyan, Ermənistanı işğalçı dövlət elan edən bir qurumdur. Yadda saxlamaq lazımdır ki, Avropa Şurası, Avropa İttifaqı kimi, İKT də beynəlxalq təşkilatdır. Bu səpkili təşkilatların verdiyi bəyanatların beynəlxalq rəyə ciddi təsiri olur. Amma praktiki işə gəldikdə, bu cür bəyanatlardan sonra Azərbaycan özü fəaliyyətini genişləndirməli və öz haqq işini müdafiə etməlidir. Həmçinin, öz torpaqlarını azad etmək uğrunda mübarizəyə qalxmalıdır. Bir daha qeyd edirəm ki, bu bəyanatlar bizə dəstək üçündür. Lakin heç bir dövlət verdiyi bəyanatdan sonra əvəzimizə problemlərimizi həll etmək üçün addım atmır və atmayacaq da. Ona görə də biz daha fəal və sistemli iş aparmalıyıq".

Politoloq Leyla Əliyeva sözügedən sənədi müsbət dəyərləndirsə də, ümumilikdə bununla kifayətlənməyin doğru olmadığını bildirdi: "Biz davamlı olaraq dünyanın bütün aparıcı dövlətlərlə bu istiqamətdə iş aparmalıyıq. İlk növbədə Avropa Birliyinə inteqrasiyamızı gücləndirməliyik. Unutmamalıyıq ki, bugünkü dünyada əsas aparıcı güc və təsir mərkəzi məhz Qərbdədir. Ona görə də kompleks iş görməyə ehtiyac var. İKT müsəlman dünyasında nüfuzlu bir təşkilatdır. Ancaq həmin təşkilatın imkanları da müəyyən çərçivə daxilindədir və həlledici əhəmiyyətə malik deyil. Bu amili də nəzərə almaalıyıq. Müqayisə üçün qeyd edirəm ki, bir vaxtlar Rusiya dünyanın aparıcı güc mərkəzlərindən biri olsa da, indi bu belə deyil. Ona görə də Qarabağ həqiqətlərinin əsasən Qərb ölkələrində tanınması bizim üçün daha vacibdir. Bu yöndə davamlı uğurlara nail olmaq üçün birinci növbədə demokratik ölkə qurmaq lazımdır. Həmçinin, çox güclü institutlar və digər təsisatların yaradılmasına ehtiyac var. Xüsusən də Xarici İşlər Nazirliyinin rəhbərliyi altında səfirliklər və konsulluqlar daha aktiv şəkildə öz işini qurmalıdır. Siyasi baxımdan lobbicilik imkanlarımızı artırmalı və bundan maksimum səmərəli istifadə etməyə çalışmalıyıq. Bu yöndə neft amilindən yaxşı mənada istifadə etməliyik. Hesab edirəm ki, qeyd etdiyim faktorlar reallaşdırılsa, ortalıqda nəticə də olacaq".

Xatırladaq ki, İslam Konfransı Təşkilatının Parlament Birliyi "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyasına dəstək çərçivəsində xüsusi qətnamə qəbul edib.

İKT Gənclər Forumunun İstanbulda yerləşən baş qərargahından APA - ya verilən məlumatla əsasən, Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində keçirilən 6-cı sessiyaya 51 dövlətin parlament rəhbərləri və nümayəndə

heyətləri qatılıb. Konfransda qurumun Gənclər Forumunun (İKGF) təşəbbüsü ilə "İKGF ilə İKT PB arasında əməkdaşlıq" haqqında qətnamə qəbul olunub. İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində irəli sürülən qətnamədə Xocalı faciəsinə "Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətləməsi" və "insanlığa qarşı cinayət" kimi qiymət verilib. Qətnamədə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasına tam dəstək ifadə olunub, quruma üzv olan 51 dövlətin parlamenti bu faciəni insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və kampaniyaya həm milli, həm də beynəlxalq səviyyələrdə dəstək verməyə çağırılıb.

Qətnaməni şərh edən İKGF baş katibi, səfir Elşad İsgəndərov bildirib ki, bu, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk sənəddir: **"Nəzərə alsaq ki, İKT PB öz sıralarında dünya parlamentlərinin dördü birini cəmləşdirir və dünyanın ən böyük parlamentlərarası beynəlxalq qurumlarından, sözügedən termin Xocalı faciəsinin erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı aparılan soyqırım siyasətinin tərkib hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması və bu cinayəti törədənlərin hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün keyfiyyətə yeni mərhələ açacaq"**.

Vidadi Ordahallı

"Bakı Xəbər", -2010.-2 fevral.-№282.-S.7.

**Əlli bir ölkənin parlamentinin nümayəndələri Xocalı faciəsini
insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirmişlər**

**Bununla əlaqədar İslam Konfransı Təşkilatı “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına dəstək
çərçivəsində xüsusi qətnamə qəbul etmişdir**

Yanvarın 31-də İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İKT Pİ) Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində keçirilən VI sessiyasında Azərbaycan üçün çox mühüm hadisə baş vermişdir. Əlli bir ölkənin parlament heyətləri başçılarının iştirak etdiyi tədbirdə İslam Konfransı Gənclər Forumunun (İKGF) təşəbbüsü ilə “İKGF ilə İKT Pİ arasında əməkdaşlıq” haqqında qətnamə qəbul edilmişdir. Bu barədə məlumatı İKGF-nin baş qərargahı yaymışdır.

Məlumatda deyilir ki, İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində irəli sürülən qətnamədə Xocalı faciəsinə “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhəlinin kütləvi qətləməsi” və “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilmişdir. Qətnamədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına həm milli, həm də beynəlxalq səviyyədə tam dəstək verməyə çağıran bənd də öz əksini tapmışdır.

Sənədi şərh edən İslam Konfransı Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, qətnamə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Xocalı faciəsini “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi tanıyan ilk sənəddir. Nəzərə alsaq ki, İKT Parlament İttifaqı öz sıralarında dünya parlamentlərinin demək olar ki, dördübirini cəmləşdirir və dünyanın ən böyük parlamentlərarası beynəlxalq qurumlarından, həmin qətnamədə Xocalı qətləməsinin beynəlxalq hüququn normalarına əsasən insanlığa qarşı cinayət adlandırılması Xocalı soyqırımının dünya səviyyəsində tanınmasına, eyni zamanda, bu cinayəti törəyənləri məsuliyyətə cəlb etmək üçün keyfiyyətə yeni bir mərhələ açacaqdır.

Qətnamə Ermənistanı da çatdırılacaqdır. Çünki Kampalada keçirilən sessiyada beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, o cümlədən Ermənistanın da üzv olduğu Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Birliyinin nümayəndələri də iştirak etmişlər. Qətnamənin digər bir bəndində Leyla xanım Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüş “Xocalıya ədalət” kampaniyasına tam dəstək verilmişdir.

Uqandada keçirilən tədbirdə iştirak edən dövlətlərin nümayəndələri qətnamənin qəbul edilməsinə yekdilliklə səs vermişlər. Sənədin qəbul olunmasında İKT ölkələri parlamentlərinin 10-dan çox sədri və təqribən 100 deputat, mütəbər qurumların nümayəndələri iştirak etmişlər.

İKGF-nin baş katibi E. İsgəndərov xüsusi vurğulamışdır ki, bu, Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə artıq bir ildir ki, fəaliyyət göstərən “Xocalıya ədalət” kampaniyasının üçüncü ciddi uğurudur.

Birinci uğuru biz kampaniyaya başlayandan az sonra İKT xarici işlər nazirləri tərəfindən Xocalı faciəsini kütləvi qırğın kimi qiymətləndirmək barədə qətnamənin qəbuluna nail olduq. Keçən ilin iyul ayında isə İKT Gənclər Forumu ilə İSESKO arasında imzalanmış anlaşma nəticəsində Xocalı faciəsi haqqında məlumatın İKT ölkələrinin tarix dərsliklərinə daxil edilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur. Bundan əlavə, ötən ilin dekabrında BMT çərçivəsində keçirilən konfransda Xocalı soyqırımı Ruanda, Srebrenitsa, Xolokost kimi dünya tərəfindən tanınmış soyqırımları ilə yanaşı, İnsan Haqları Günündə gündəmə gətirilmiş və bununla əlaqədar BMT-də konfrans keçirilmişdir. “Xocalıya ədalət” kampaniyası davam etməkdədir.

Qətnamənin qəbul olunması ilə bağlı ideya İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva tərəfindən keçən il Bakıda kampaniyanın milli əlaqələndiricilərinin görüşü zamanı irəli sürülmüş və ötən müddətdə kampaniyanın İKT ölkələrindəki fəalları milli parlamentlərinə yönəlmiş lobbicilik fəaliyyəti nəticəsində uğurla qəbul edilmişdir. Bu prosesə İKGF-nin bir sıra İKT ölkələri parlamentləri və ilk növbədə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi və onun Katibliyi ilə əməkdaşlığı xüsusi dəstək vermişdir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının təşəbbüskarı Leyla xanım Əliyevadır. Bu kampaniyaya 2009-cu ilin fevralında start verilmişdir və hazırda 30-dan artıq ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilməkdədir. Kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırmaq, qətləmə beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsinə və bu qanlı qırğının qurbanlarının xatirəsinin anılmasına nail olmaqdır. Kampaniyanın beynəlxalq əlaqələndirilməsi www.justiceforkhojaly.org internet saytı vasitəsilə aparılır.

Xocalı soyqırımı: pessimizmdən ictimai strategiyaya doğru

Ermənilər tərəfindən bəşəriyyətə qarşı ən alçaldıcı, qanlı qırğın olan Xocalı soyqırımı barədə mətbuatımızda çox yazılıb, bu haqda efir məkanında çox söhbətlər edilib, insanın tükünü ürpədən, insan tərəfindən törədilməsi qətiyyənlə inanılmaz olan dəhşətli qırğın səhnəsi, fotolar çox göstərilib. Hamısı da 1992-ci ilin 25 fevralından 26 fevralına keçən günün ildönümü ilə əlaqədar qan yaddaşımızın, soy təəssübkeşliyimizin ötəri canlanması, düşməyə nifrət emosiyamızın keçici aşib-daşması nəticəsində... Bəli, həmin gecə xalqın tarixinə qara hərflərlə yazıldı. Xocalı yerlə bir edildi, məsum körpələr belə amansızca qətl edildi. Rəsmi məlumatlar da hamımıza bəllidir: erməni qatillərinin törətdikləri bu yeni kütləvi qırğın 613 nəfərin, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qocanın xüsusi qəddarlıqla məhvinə səbəb oldu. Qırğın həm də 487 nəfərin yaralanması, 1275 dinc sakinin amansız işgəncələr məqsədi ilə əsir götürülməsi, 150 nəfərin itkin düşməsi, 8 ailənin tamamilə məhv edilməsi ilə nəticələndi... "Xocalı soyqırımı bu gün Xatın, Liditsa, Oradur soyqırımları ilə bir sırada durur" - tez-tez belə oxşar ifadələr işlədirik. Dururmu? Əslində fakt olaraq şübhəsiz. Bəs biz bunu hansı səviyyədə qəbul etdirə bilmişik? Bu gün Xocalı soyqırımının dünya səviyyəsində tanınması, hüquqi baxımdan soyqırım kimi qəbul edilməsi, soyqırım faktından onun törədiciyi olan Ermənistanı qarşı beynəlxalq müstəvidə təzyiqliki istifadə edilməsi, soyqırımda əsas təşkilatçı və cinayətkarların beynəlxalq məhkəmə tərəfindən cəzalandırılması və sair məsələlər həllini gözləyir. Amma Xocalı soyqırımı ilə bağlı Azərbaycan cəmiyyətindəki əhval-ruhiyyə daha çox "dünyanın ədalətsiz olması", "beynəlxalq təşkilatların səsimizi eşitməməsi" kimi kəlmələrlə ifadə olunan pessimizm aşılayır.

Elə isə dünyanı ədalətli, beynəlxalq təşkilatları, superdövlətləri obyektiv davranmağa, ikili standartlardan çəkindirməyə məcbur etməyin mexanizmi necədir? Bu yolda maneələr, çətinliklər nədir? Xocalı ilə bağlı giley-güzar mövqeyimizdən cəmiyyət olaraq imtina etmək, ən yeni tarixin bu ən dəhşətli soyqırım faktına informasiya savaşı kontekstində yanaşmaq üçün nə etməliyik? Unudulmamalıdır ki, ermənilər bizə qarşı Xocalı qətlamını törədikən buna öz emosiyalarından daha çox soyuqqanlı və məqsədli bir məkrə yanaşıblar - bizi qırmaqla bərabər bizə qarşı informasiya müharibəsi aparıblar. Meyitlərin xüsusi, soyuq qəddarlıqla eybəcər hala salınması, əzalarının kəsilməsi, skalplarının soyulması, hamilə qadınların qarınlarının yırtılması və sair faktlar əslində informasiya müharibəsinin xüsusi növü olan psixoloji müharibəyə hesablanıb. Elmi ədəbiyyatda belə müharibələrin, insanları qırılan tərəfdə qorxu, vahimə yaratmaq, mübarizə və döyüş əzmini qırmaq, həmin tərəfin əsgərlərini fərariliyə sövq etmək məqsədilə törədildiyi bildirilir. Deməli, ermənilər çoxdandır, iki cəbhədə - həm hərbi, həm də informativ cəbhədə üstünlük üçün çalışırlar. Daha çox bunun nəticəsidir ki, ABŞ, Rusiya, Fransa və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası bu məsələdə Azərbaycanın haqlarını, Ermənistanın təcavüzünü görməkdə tərəddüd edir, ikili standartlarla çıxış edirlər. Bu isə bizim üçün dəhşətli bir məqamdır. Ona görə də məsələnin ənənəvi müzakirəsindən, beynəlxalq təşkilatların hazırkı mövqeyinin təfərrüatlı şərhini kimi məsələləri qeyd etməkdən vaz keçib, bu yazıda bir qədər fərqli mövqə nümayiş etdirməyə çalışdıq. Məqsəd budur ki, dünyada Xocalı ilə bağlı dolğun və obyektiv informasiyaların çatdırılması, dünya ictimaiyyətinin mahiyyətdən xəbərdar olması təmin edilsin, beləliklə də an azından məsələyə qərəzli yanaşan beynəlxalq təşkilatlar, dövlətlər geniş miqyasda və kəskin şəkildə ifşa edilsin, bununla da onlara soyqırımı məsələsində təzyiqliki, imkan və manevrlərimiz artmış olsun. Beləliklə, Xocalı soyqırımı ilə bağlı ictimai strategiyamız necə olmalıdır? Ən çox cəmiyyətin aparmalı olduğu informasiya müharibəsi çərçivəsində bu məsələ necə diqqətə götürülməlidir? Mövzu ilə bağlı informasiya savağını aparmaqda avanqard sayılmalı olan institutların fəaliyyətini, onların nümayəndələrinin təkliflərini öyrəndik. Elmi-institusional aspekt Öncə qeyd edək ki, Xocalı soyqırımını elmi müstəvidə dünyaya tanımaq və buna dünya alimlərinin, tarixçilərinin diqqətini geniş miqyasda cəlb etmək ciddi effekt verə bilər. Belə ki, dünya elmi ictimaiyyətinin ermənilər tərəfindən çağdaş dövrdə törədilmiş soyqırımın tarixi və antibəşəri mahiyyəti barədə təfərrüatlı şəkildə məlumatlanması dünyaya, Qərbi dairələrindəki ictimai rəyə ciddi təsir imkanı yarada bilər. Bəs alimlərimiz bu sahədə nə iş görürlər? Onların bu soyqırım faktını dünyada geniş miqyasda tanımaq üçün hansı təklifləri var? Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Tarix İnstitutunun direktor müavini, professor Cəbi Bəhramov belə deyir: "İnstitutda ermənilərin azərbaycanlılara qarşı soyqırım problemlərini araşdıran elmi mərkəz fəaliyyət göstərir. Burada iki şöbə var: azərbaycanlılara qarşı soyqırım tarixi şöbəsi və Qarabağ tarixi şöbəsi. Bu şöbələrdə sırf ermənilərlə münafişə problemlərinin tarixi, onların meydana gəlməsi, ümumi nəticələri elmi baxımdan araşdırılır. Tarix İnstitutu tədqiq edib ortaya qoyduğu araşdırmaları üç dildə nəşr etdirir. Məsələn, biz 2003-cü ildə ingilis və rus dillərində "Ermənilərin Azərbaycan torpaqlarında törətdikləri cinayətlər haqqında" kitab nəşr etdik. Burada institutun aparıcı alimlərinin əsərləri nəşr olunub. Bu, yenidən çapa hazırlanır, bəzi əlavələrlə yenidən işıq üzünə görəcək. Onu da deyim ki, bu mövzu ilə bağlı çoxsaylı namizədlik, doktorluq müdafiələri olub. Həmçinin Qərbi

Azərbaycan tarixi, ermənilərin iddiaları, ekspansiya siyasəti ilə bağlı ciddi araşdırmalar aparılıb. Avropa mətbuatına çıxmaq və Xocalı soyqırımını elmi şəkildə avropalılara təqdim etmək üçün həm maliyyə vəsaiti, həm də böyük səylər tələb olunur”. Alim qeyd edir ki, bu məsələyə bir çox hallarda avropalılar tərəfindən siyasi yönümdən yanaşıldığı üçün, Xarici İşlər Nazirliyinin, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin xətti və digər qurumlar tərəfindən müəyyən dəstəyə ehtiyac var. Qeyd edir ki, humanitar sahədə çalışan alimlər elmi dərəcə almaq üçün attestasiya komissiyasının qərarı ilə xaricdə üç məqalə çap etməlidirlər: “Doktorluq üçün isə 6-ya qədər məqalə xaricdə çap edilməlidir. Amma qeyd edirəm ki, məsələn, Rusiyada və MDB məkanında bu səpkidə verilmiş məqalələri çap etmirlər, “siyasi məsələ olduğunu” əsas gətirib geri qaytarırlar. Elə Avropada da məsələyə belə münasibət bəsləyirlər. Bütövlükdə götürdükdə bizim bu məsələyə münasibətimiz də qənaətbəxş deyil. Belə ki, beynəlxalq ictimai rəyin diqqətini cəlb etmək üçün mütəmadi olaraq iş aparmalıyıq. Amma biz cəmiyyət olaraq müəyyən bir tarixi hadisəyə daha çox ildönümünü keçirmək baxımından diqqət ayırırıq, sonra isə həmin hadisələrlə bağlı iş aparılmır”. Alimin bildirdiyinə görə, bunun nəticəsində ermənilərlə ideoloji-informativ mübarizə effektiv olur. Ermənilərin isə bu baxımdan daha bir üstünlüyü ondadır ki, müəyyən iri dövlətlər öz siyasi məqsədlərini reallaşdırmaq üçün onlardan yararlanır, onların diasporunu stimullaşdırır: “Onlar üçün bu məsələdə supergüclərin qapıları açıqdır. Həmçinin bu məsələyə xristian-müsəlman qarşıdurması kontekstindən yanaşılır. Bu baxımdan Azərbaycan bütün səylərini birləşdirməlidir. Dövlət başçımız çıxışlarında vurğulayır ki, bu məsələdə ermənilərə qarşı total hücumla keçməliyik. Xocalı soyqırımını dünyaya tanımaq məsələsində də mütləq ümumi koordinasiya olmalıdır”. Alimin fikrincə, bu məsələnin təbliğat və təşviqatını təşkil etmək üçün tarixçi alim və mütəxəssislərdən istifadə etmək lazımdır. Bu soyqırımı faktını dünyaya yaymaq üçün rus, ingilis, alman və sair dilləri bilən alimlərin mütəmadi olaraq xaricə ezam edilməsi, onların maliyyə cəhətdən təmin edilməsi gərəkdir. Xocalı soyqırımı ən yeni tarixdə baş vermiş, kifayət qədər faktları, fotoları, sənədləri ortada olan aydın soyqırımı faktıdır. Amma bu faktı, eləcə də digər həqiqətlərimizi professional bir şəkildə təqdim etmək üçün çox işlər görmək lazımdır: “Alimlərin bilavasitə məsləhəti ilə sənədli filmlər çəkmək lazımdır.

Xarici KİV-lərə yol tapıb qısa çarxları nümayiş etdirmək lazımdır. Uzun yox, 5-10 dəqiqəlik qısametrajlı filmlər ərsəyə gətirmək lazımdır ki, dünyaya nümayiş etdirilsin. Həmçinin bülleten və kitabçalar da tərtib edilməlidir. Bütün bu kimi məsələlərdə tarixçi alimlərdən istifadə edilməlidir. Məsələ burasındadır ki, Qərb ölkələrində, Avropada bir tədbir keçiriləndə ora alimimiz getmir. İstər Xocalı, istərsə də ümumiyyətlə erməni vəhşiliklərini, fitnəkarlıqlarını ifşa və mühakimə etməyə hesablanmış digər tədbirlərə tarixçi alimlərimiz də mütləq qatılmalıdır. Bunun üçün şərait yaradılmalıdır. Çox vaxt bu cür tədbirlərə jurnalist, parlamentin üzvü olan, amma ixtisasca tarixçi olmayanı və sair zümrə və ixtisas sahiblərini göndərilər. Belə halda isə onlar problemin mahiyyətini qlobal və aktual səviyyədə izah edə bilmirlər, nəticədə ermənilərin qarşısında çəşirlər. Çünki ermənilər belə tədbirlərə həmişə çox yüksək səviyyədə hazırlanmış, tarixi peşəkarca saxtalaşdırmaq qabiliyyətinə malik olan adamlarını göndərilər”. Professor qeyd edir ki, tarix elmi strateji sahə olduğuna görə milli tariximizi tədqiq edən bir institut bu ideoloji mübarizədə ən güclü silahdır. Xocalı soyqırımını tanımaq, dünyaya qəbul etdirmək və beynəlxalq aləmdə ermənilər üzərində ideoloji qələbəni təmin etmək üçün tarixçi alim və mütəxəssislərin potensialından istifadə olunmalıdır. Onu da qeyd edək ki, soyqırımı ilə bağlı, ümumiyyətlə isə erməni fitnəkarlıqlarının qarşısının alınması və onlara qarşı daha effektiv hücum strategiyasının həyata keçirilməsi üçün daimi beyin mərkəzlərinin formalaşdırılması və bu mərkəzlərdə ciddi tədqiqatlar, informasiya savaşı müstəvisində hücum eksperimentləri keçirmək, bununla bağlı xüsusi qruplar hazırlamaq çox əlverişli olardı. Nəzərə alınmalıdır ki, torpaqlarımız hələ işğaldadır, barışıq yoxdur, soyqırımı isə artıq baş verib və heç bir zaman inkar oluna bilməz. Bu halda, əsas diqqət erməniləri ciddi informasiya məğlubiyyətinə uğratmağa verilməlidir ki, bu da daha sonra onlar üzərində qəti qələbə əldə etmək üçün zəmin yaradar. Hökumət qurumları nə iş görür? Müvafiq hökumət qurumlarının bu sahədə hansı tədbirlər həyata keçirdikləri, nələr planlaşdırdıqları ilə maraqlandıq. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən bu barədə məlumat ala bildik. Komitənin Təbliğat və İctimaiyyətlə Əlaqələr Şöbəsinin müdiri Elşad Miraləm belə bildirir: “Getdikcə Xocalı soyqırımını ilə bağlı tədbirlərin intensivləşməsinə daha çox diqqət yetirilir. Əsas məqsəd odur ki, Xocalı hadisəsinin azərbaycanlılara qarşı düşünülmüş, planlaşdırılmış və törədilmiş bir soyqırımı aktı olduğunu beynəlxalq ictimaiyyətə daha əhatəli şəkildə çatdırmaq. Ona görə də ildən-ildə müxtəlif ölkələrdə çeşidli formatda tədbirlərin, konfransların, fotosərgilərin, etiraz aksiyalarının keçirilməsi daha miqyaslı xarakter alıb. Soyqırımla bağlı müxtəlif ölkələrin parlamentlərinə, QHT-lərinə, ictimaiyyət nümayəndələrinə, dövlət qurumlarına, beynəlxalq təşkilatlara diaspor təşkilatlarımız tərəfindən müraciətlər ünvanlanır. Müraciətlərdə soyqırımı ilə bağlı faktlar, sənədlər əksini tapır. O cümlədən, bu il keçiriləcək belə tədbirlər həm kütləvilik, həm də İKT-nin tətbiqi baxımından bir qədər fərqlənəcək. Bu məsələdə ənənəvi metodlardan bir qədər kənara durmaq, müasir

üsullardan yararlanmaq planlaşdırılır. Qeyd edim ki, həmin tədbirlərdə Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı əyani vəsaitlərdən, təbliğat materiallarından da geniş istifadə ediləcək. O da məlum olduğu kimi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın başçılığı ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində dünya miqyasında “Xocalıya ədalət” kampaniyası həyata keçirilir. Kampaniyaya diaspor təşkilatları da aktiv şəkildə qoşulurlar”. Komitə sözcüsünün bildirdiyinə görə, diaspor təşkilatları soyqırımı tanıtmaqla bağlı müxtəlif təşəbbüslərlə çıxış edirlər: “Bizə onlara bu yolda tövsiyələr və dəstək veririk. Bu sıradan qeyd edilənlərdən əlavə soyqırımı tanımaqla bağlı imzatoqlama kampaniyaları keçirilir. Bu, bir neçə il öncə başlayıb və indi də davam edir”. Türk və yəhudi diasporları ilə birgə iş şəraitində Xocalı soyqırımının dünya miqyasında tanınması üçün hansı işlər görülür? E. Miraləm deyir ki, 2007-ci ilin 9 martında Bakıda Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının forumu keçirilib: “Həmin ilin noyabrında isə türk dövlət və cəmiyyətlərinin dostluq, əməkdaşlıq və qardaşlıq qurultayı keçirildi. Bu tədbirlər zamanı qəbul olunmuş sənədlərdə Xocalı soyqırımı və ümumiyyətlə türklərə qarşı ermənilər tərəfindən törədilmiş digər soyqırım aktlarının, türk xalqlarının məruz qaldıqları haqsızlıq və ədalətsizliklərin tanınması istiqamətində bütün türk dövlət və xalqlarının birgə fəaliyyəti öz əksini tapmışdı”. Məsələ burasındadır ki, bu strategiyadan irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün sarsılmaz və məqsədli şəkildə birgə əməli iş olmalıdır. Eləcə də Azərbaycana dost münasibəti olan bütün xalqların diaspor təşkilatlarının, həmçinin yəhudi lobbisinin əməkdaşlığından faydalanmaq günün tələbidir. Əsas məqsəd bu olmalıdır ki, digər təşkilatlarla sıx əməkdaşlıq münasibətlərindən istifadə edib ermənilərə qarşı informasiya savaşında, xüsusilə Xocalı soyqırımı faktından düşməyə qarşı yararlanılmasında tam qələbə əldə olunsun.

Diaspor nümayəndələrinin məsələ ilə bağlı ciddi hazırlığına və maarifləndirilməsinə də ehtiyac var. Belə ki, onlar soyqırım, onun miqyası, mahiyyəti və baş verməsi ilə bağlı tam təfərrüatına qədər məlumatlı olmalıdırlar. Daha sonra diaspor nümayəndələri üçün yaşadıkları ölkələrdə soyqırımı tanıtma aksiyalarını aparmaları məqsədi ilə ciddi təlimlər təşkil edilməsi, onların “e-mail attack” və sair formalı İKT aksiyaları keçirməyə alışdırılması, əyani vəsaitlərlə təmin olunması, yaşadıkları ölkələrdə lobbicilik yollarının öyrədilməsi ciddi önəm kəsb edir. Vətəndaş cəmiyyəti bu məsələdə ciddi təşkilatlanmalıdır Qeyd etmək lazımdır ki, sözügedən məsələdə cəmiyyətin mobil hala gətirilməsi üçün vətəndaş cəmiyyəti institutlarının üzərinə böyük öhdəlik düşür. Bu sıradan xüsusilə, Xocalı soyqırımı, Azərbaycan həqiqətləri sahəsi üzrə ixtisaslaşmış təşkilatlar təşəbbüslərini intensiv reallaşdırmağın daha səmərəli yollarını, metodlarını tapmalıdırlar. Bu barədə Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyinin təsisçisi Şamil Ələkbərlinin fikirlərini qeyd edək: “Xocalı soyqırımı qurbanlarının sayı əslində ən azı min nəfərlə ölçülür, amma rəsmi məlumatlarda bu rəqəm çox vaxt 613 kimi qeyd olunur. Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyi 2007-ci ildə yaradılıb və əsas qayəsi soyqırımın dünyaya, beynəlxalq təşkilatlara tanınması və qəbul etdirilməsində Azərbaycan xalqına yardımçı olmaqdan ibarətdir. Bu sahədə qarşıda duran əsas məsələlərdən biri Xocalı soyqırımına hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən hüquqi qiymət verilməsinə nail olmaqdır. Ümumiyyətlə isə dövlət orqanları qarşısında 5 tələbimiz var. Bu tələblərin yerinə yetirilməsi ona görə lazımdır ki, beynəlxalq arenaya çıxanda əlimizdə soyqırımla bağlı hüquqi əsasımız olsun. İndiki halda, beynəlxalq təşkilatlar bildirlər ki, sizin dövlətiniz tərəfindən Xocalı faciəsinə soyqırım kimi hüquqi qiymət verilməyib. Deyirlər ki, Xocalıya verilən qiymət yalnız siyasi xarakterlidir. Ona görə də çox istərdik ki, bizdə Xocalı soyqırımına hüquqi qiymət verilsin. İkincisi, 26 fevral Milli Matəm Günü elan edilməli və qeyri-iş günü sayılmalıdır. Üçüncüsü, xocalıların statusu dəqiqləşdirilməlidir. Dördüncüsü, Bakıdakı Şəhidlər xiyabanında və düşmən tapdağından azad olunacaq Xocalı şəhərində soyqırımı muzeyləri yaradılmalıdır. Nəhayət, beşincisi, başda Robert Köçəryan, Serj Sərkisyan, Seyran Ohanyan olmaqla Xocalı soyqırımını törədənlər barədə Azərbaycan Respublikasının Prokurorluğunda toplanmış sənədlər Haaqa Beynəlxalq Hərbi Tribunalına və Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə göndərilməlidir. Daha bir məqamı qeyd edim. Biz beynəlxalq tədbirlərdə iştirak edəndə yetərinə dolğun və dəqiq məlumatlara ehtiyac olur, amma soyqırımla bağlı bəzi məlumatlar və sənədlər hələ də dəqiqləşdirilməyib. Ötən il Haaqada Türklərin Soyqırımlarını Araşdırma Təşkilatı ilə Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyi arasında bir anlaşma protokolu imzalandı. 18 maddədən ibarət bu anlaşma protokolu Ermənistanın Qarabağ-Türk Soyqırımı adlanır. Burada müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlıq nəzərdə tutulub. Amma bu tədbirlərdən ən vacibi bu il Haaqa şəhərində birgə ictimai məhkəmənin keçirilməsidir. Bu cür məhkəmələrin ictimai rəyə təsiri çox effektivdir və cəmiyyətdə ciddi rezonans doğurur. Bu məhkəməyə bir çox ölkələrdən nüfuzlu, tanınmış şəxslər dəvət olunacaq. Eyni zamanda erməni tərəfini də məhkəməyə dəvət edəcəyik. Bu ictimai məhkəmənin keçirilməsi Azərbaycan və Türkiyəyə soyqırımı məsələsində və ümumiyyətlə informasiya savaşında çox böyük dividend gətirəcək. Amma təbii ki, bu cür ciddi məsələlərdə dövlətin dəstəyinə arxalanırıq. Əlimizdə kifayət qədər faktlar var ki, erməniləri beynəlxalq arenada diz üstə çökdürək. Amma bu faktlardan maksimum

yararlanılmalıdır. Məsələn, mən Xocalı faciəsi qurbanlarının şəkillərini çəkən fotoçulardan biriyəm, həm də o vaxt “Səhər” qəzetində soyqırımla bağlı yazı yazan ilk jurnalistəm. Amma indiyə qədər soyqırım faktını nümayiş etdirən fotolarımın sərgisini təşkil edə bilməmişəm. Əslində bu sahədə effektiv nailiyyət əldə etmək üçün maliyyə təminatı da yetərli səviyyədə olmalıdır. Dövlət strukturlarından əlavə, imkanlı şəxslərimiz və nüfuzlu şirkətlərin nümayəndələri, rəhbərləri olan soydaşlarımız bu işdə maraqlı olmalıdır. Təəssüf ki, belə soydaşlarımız və təşkilatlarımız bizə maliyyə baxımından yardım etmirlər. Bu baxımdan bizim layihələrimizi maliyyələşdirən Azərbaycan Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasıdır. Amma bütün işləri şuranın öhdəsinə qoymaq olmaz. Bununla belə, hazırda www.xocali.info saytımız açılıb və üç dildə fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda planlaşdırırıq ki, Almaniyada soyqırımla bağlı beynəlxalq konfrans keçirək. Daha sonra soyqırımla bağlı 15 dəqiqəlik film hazırlamaq istəyirik. Filmi BMT-nin 5 işçi dilində hazırlamağı planlaşdırırıq. Amma bu, arzu olaraq qalır. Çünki dəstəyə ehtiyacımız var. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, məqsədlərimizin reallaşmasında qərarlı, ümidli və əzmlilik”. Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına(QHT) Dövlət Dəstəyi Şurası fəaliyyətə başlayandan, iki il ərzində keçirilmiş müsabiqələr nəticəsində QHT-lər Azərbaycan həqiqətləri, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və sair milli problemlərlə bağlı effektiv layihələr həyata keçirməyə nail oldular. Halbuki əvvəllər xarici donorların bu məsələlərə marağının olmaması üzündən belə bir tendensiya yox idi. Ona görə də məsələ ilə bağlı milli donorçuluğun formalaşması müvafiq sahə üzrə ixtisaslaşmış QHT-lər üçün yaşıl işıqdır. Həmçinin bu cür QHT-lər şuranın müsabiqə istiqamətlərinin formalaşmasında da konkret təşəbbüslərlə çıxış edə bilirlər. Məlumat üçün xatırladaq ki, şura bu ildən müsabiqə istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsini QHT-lərin müzakirəsinə buraxıb. Bu isə çox müsbət məqamdır və QHT-lərin qeyd edilən sahədə təşəbbüslərini reallaşdırmaq üçün əlverişlidir. Həmçinin belə QHT-lərin təşəbbüs və təklifləri nəticəsində müsabiqə istiqamətləri içərisində Xocalı soyqırımı ilə bağlı ayrıca istiqamət və ya mövzu əksini tapa bilər. Bundan başqa, bu sahədə genişmiqyaslı və mütəmadi layihələrin həyata keçirilməsində şuranın digər maliyyə qurumları, ölkədə fəaliyyət göstərən şirkət və korporasiyalarla əməkdaşlığı ciddi rol oynaya bilər.

Eləcə də gənclər təşkilatlarının bu sahəyə diqqətini artırmaq üçün müvafiq qurum olan Gənclər və İdman Nazirliyi əlavə stimullaşdırmalardan istifadə edə bilər. Qeyd edək ki, sözügedən sahədə “İrəli” İctimai Birliyinin böyük təcrübəsi və icra edilmiş uğurlu layihələri var ki, bunlardan gənclər təşkilatları səmərəli şəkildə bəhrələnmə bilirlər. İctimai təşkilatların təşəbbüslərinin bu sahədə daha bir uğuru odur ki, İslam Konfransı Təşkilatının Parlament Birliyi “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına dəstək çərçivəsində xüsusi qətnamə qəbul edib. Uqandanın paytaxtı Kampalada keçirilən 6-cı sessiyaya 51 dövlətin parlament rəhbərləri və nümayəndə heyətləri qatılıb. Konfransda qurumun Gənclər Forumunun (İKGF) təşəbbüsü ilə “İKGF ilə İKT PB arasında əməkdaşlıq” haqqında qətnamə qəbul olunub. İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru, **Heydər Əliyev Fondunun Moskva Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası** çərçivəsində irəli sürülən qətnamədə Xocalı faciəsi “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətləmi” və “insanlığa qarşı cinayət” kimi qiymətləndirilib. Qətnamədə “Xocalıya ədalət” kampaniyasına tam dəstək ifadə olunub, quruma üzv olan 51 dövlətin parlamenti bu faciəni insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və kampaniyaya həm milli, həm də beynəlxalq səviyyələrdə dəstək verməyə çağırılıb. Qətnamə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk sənəddir. Bu isə Xocalı faciəsinin erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı aparılan soyqırım siyasətinin tərkib hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması və cinayətkarların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün keyfiyyətə yeni mərhələ kimi qiymətləndirilir. Əlavə bir təklif olaraq qeyd edək ki, vaxtilə Xocalı faciəsinin canlı şahidləri olmuş xarici jurnalistlərin, fotoreportyorların, beynəlxalq təşkilat nümayəndələrinin bu gün tapılması, onların Xocalı soyqırımını dünyada tanıtmqla bağlı şəbəkəsinin yaradılmasına da ciddi ehtiyac var. Bu, çox ciddi effekt verə bilər. Belə ki, həmin insanlar nüfuzlu beynəlxalq KİV-lərin, təşkilatların nümayəndələridir. Onların dünya, xüsusilə Qərb ictimaiyyətinə çıxış və təsir imkanlarını nəzərə almaq lazımdır. Eləcə də onlar hadisələrin canlı şahidləri olduqları, erməni vəhşiliklərini əyani gördükləri üçün bu məsələdə töhfə verməkdən imtina etməzlər. Yetər ki, onlarla əməli iş aparılsın, bununla bağlı ciddi plan və layihələr həyata keçirilsin. Daha aydınlıq hasil etmək üçün o vaxt hadisələri təsvir etmiş, dünya mətbuatında geniş işıqlandırmış “Krua l'Eveneman” jurnalı (Paris), “The Sunday Times” qəzeti (London), “The Times” qəzeti (London), “İzvestiya” (Moskva), “Financial Times” qəzeti (London), “Le Mond” qəzeti (Paris), R. Patrik, İngiltərənin “Fant men nyus” teleşirkətinin jurnalisti, Livanlı kinooperator, Rusiyanın “Memorial” hüquq-müdafiə mərkəzi, “Newsweek” jurnalı (ABŞ), “Reuters” agentliyinin fotoqrafı Frederix Lenqeyn, “Channel 4 News” televiziya (Böyük Britaniya), “Boston Sunday Globe” qəzeti (ABŞ), “The Age, Melbourne” qəzeti (Avstraliya), “The Washington Post” qəzeti (ABŞ), “The Washington Times” qəzeti (ABŞ),

“The Independent” (London), “Nie” qəzeti, (Bolqarıstan), Violetta Parvanova və “BBC Morning News”, Xocalı faciəsinin şahidi olan və sonra Livanın paytaxtı Beyrutda məskunlaşan erməni jurnalist Daud Kheyriyanın adlarını qeyd edirik. Eləcə də onların vasitəçiliyindən yararlanıb digər beynəlxalq diplomatların soyqırımı ilə bağlı şəbəkəsini yaratmaq, lobbiciliyini təmin etmək olar. İctimai təşkilatlarımız və diasporumuz bu məqama diqqət yetirməlidirlər. Cəmiyyətimizdə yeni nəsillərin soyqırımı ilə bağlı düzgün və dolğun məlumatlandırılması üçün xüsusi strategiya formalaşdırılmalıdır. Belə ki, ən yeni tarixlə bağlı dərslərdə, kitablarda Xocalı soyqırımına aid korrekt və maarifləndirici məlumatlar əksini təpmalıdır. KİV-lər, xüsusilə telekanallar bu mövzuda ciddi materiallar hazırlamalı, müzakirələr təşkil etməlidirlər. Eləcə də Xocalı soyqırımı şəhidlərinin xatirəsinin xalqın dini-mənəvi və milli şüurunda möhkəmlənməsi üçün ildönümləri ərafəsində xüsusi rituallar formalaşdırmaq və həyata keçirmək məqsədəuyğun olardı. Şəhidlik ən yüksək zirvələrdən sayılır və Xocalı şəhidlərinin bu məqamının cəmiyyətə dərinədən aşılması üçün ilahiyyətçilərin də bu məsələdə müzakirələrə qoşulması işin xeyrinə olardı. Unutmaq lazım deyil ki, bu məsələdə yalnız cəmiyyətin ciddi daxili hazırlığından sonra beynəlxalq arenada Xocalı soyqırımını lazım olduğu kimi təqdim edərək, cinayətkarların cəzalandırılmasına, qərəzkarların ifşasına və haqqımızın əldə edilməsinə nail ola bilərik.

İlkin AĞAYEV

Yazı Mətbuat Şurası və Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyinin birgə keçirdiyi “Qarabağ mövzusu və Xocalı soyqırımı mediada” müsabiqəsinə təqdim etmək üçündür.

“Palitra”.-2010.-5 fevral.-№.14.-S.7.

**Avropa Gənclər Forumunun Bakı toplantısında
Xocalı soyqırımı gündəmə gətirilə bilər**

**MÜSAHİBİMİZ GƏNCLƏR TƏŞKİLATLARI MİLLİ ŞURASININ (GTMS) SƏDRİ, MİLLƏT
VƏKİLİ FUAD MURADOVDUR**

– Fuad müəllim, qarşıdan Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü gəlir. Bu faciənin beynəlxalq aləmə çatdırılması istiqamətində GTMS olaraq hansı işləri, tədbirləri həyata keçirirsiniz və ya keçirməyi nəzərdə tutursunuz?

– Əvvəla, Xocalı soyqırımı 20-ci əsrdə törədilmiş ən böyük qanlı faciələrdən biridir və belə demək mümkünsə, birincisidir. Bu faciə nəinki azərbaycanlılara, azəri türklərinə, bütövlükdə bəşəriyyətə qarşı erməni vandalları tərəfindən törədilmiş qətlə, soyqırımı aktıdır. Qeyd edim ki, bu soyqırımı törədərkən də erməni vandalları düşünürdülər ki, bununla azərbaycanlıların, azəri türklərinin gözünü qorxudacaq, onların döyüş ruhunu, əzmini sındıracaqlar. Bunu hətta bu vandalizmi törətmiş insanlardan biri – Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Köçeryan da dəfələrlə ən yüksək tribunallardan utanmadan, çəkinmədən səsləndirib... Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, artıq bu qanlı faciədən 18 il ötür və bu müddət ərzində bu qətləmin beynəlxalq aləmə, dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində Azərbaycan dövləti, rəhbərliyi, o cümlədən qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən xeyli işlər görülmüş, addımlar atılıb və atılmaqdadır. Odur ki, ətrafında xeyli sayda gəncləri və gənclər qurumlarını birləşdirən GTMS olaraq biz də bu istiqamətdə əlimizdən gələni əsirgəməməyə çalışırıq. Məhz bu məqsədlə Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ərəfəsində bir sıra aksiyaları reallaşdırmağı nəzərdə tuturuq və demək olar ki, bunlardan da bəzisinə start vermişik...

– Konkret olaraq nəyə?

– Təxminən bir həftə – on gün olar ki, bir sıra beynəlxalq təşkilatlara, xüsusi olaraq gənclər qurumlarına, onların Avropadakı nümayəndəliklərinə, üzvü olduğumuz Avropa Gənclər Forumuna (AGF) Xocalı soyqırımı haqqında həm rəngli şəkilləri, fotoları, həm faciə ilə bağlı geniş məlumatları, həm də dünya kütləvi informasiya vasitələrində bu soyqırım aktına həsr olunmuş yazıların başlıqlarını – təxminən 10 səhifəlik materialı – göndərməyə başlamışıq. Onu da qeyd edim ki, Xocalı soyqırımı ilə bağlı Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bir sıra işlər, eyni zamanda Leyla xanım Əliyevanın başlatdığı “Xocalıya ədalət” kampaniyası həyata keçirilir. Sevindirici haldır ki, bu işlərə, konkret olaraq məlum kampaniyaya qoşulanların sayı günü-gündən artmaqdadır. Ələlxüsus beynəlxalq təşkilatlar bu kampaniyaya qoşulmaqda, ona yaxından dəstək verməkdədirlər. Bunları deməkdə məqsədim odur ki, kimliyindən, hansı mövqedə olmasından, hansı siyasi mənsubiyyəti daşmasından asılı olmayaraq hər bir kəs, hər bir azərbaycanlı, azəri türkü Xocalı soyqırımının, Xocalı həqiqətlərinin beynəlxalq aləmə, dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində bacardığını əsirgəməməlidir. Xüsusilə də, ermənilərin, erməni tərəfinin Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin tənzimlənməsi istiqamətində aparılan danışıqlar prosesini pozmaq, bu münaqişənin həllini uzatmaq istiqamətində son dövrlər “fəallıq” göstərmələri fonunda bizdən bu yöndə daha böyük səylə çalışmaq, təcavüzkarla təcavüzə məruz qalanan kim olduğunu, konkret olaraq Xocalıda hansı vəhşiliklərin baş verdiyini anlatmaq tələb olunur. Sual oluna bilər ki, biz nəyə görə başlatdığımız bu kampaniyayı məhz beynəlxalq gənclər təşkilatları, – ən əsası AGF çərçivəsində reallaşdırmaq istəyirik. Ona görə ki, bu çox nüfuzlu bir təşkilatdır. Bu təşkilatın nüfuzlu Avropa təşkilatları, Avropa Şurası, Avropa Birliyi, Avropa Parlamenti ilə sıx və qarşılıqlı əlaqələri var. Bu baxımdan inanıram ki, Avropa Birliyinin gənclər qolu olan AGF bizim bu kampaniyamıza, tədbirimizə dəstək verəcək, bizim səsimizi eşidəcək və bununla biz istər Xocalı, istərsə də bütövlükdə Qarabağ həqiqətlərinin dünya, Avropa ictimaiyyətinə daha müfəssəl çatdırılmasına nail ola biləcəyik. Bu yerdə onu da nəzərinizə çatdırım ki, bu ilin oktyabr ayında AGF-nin İşçi Qrupunun Bakıda tədbiri keçiriləcək. Və bu toplantıda da bir daha bu məsələ gündəmə gətiriləcək.

– Yeri gəlmişkən, başlatdığınız kampaniyaya ötən müddət ərzində qoşulanların sayı nə qədərdir?

– Qeyd edim ki, təxminən ayın 5-dən başlatdığımız bu kampaniyaya qoşulanlar xeyli saydadır. Nəzərə alsaq ki, GTMS-yə daxil olan xeyli sayda gənclər təşkilatları və onların xeyli sayda üzvləri var, artıq mənzərə kifayət qədər aydın görünür. Eyni zamanda, bizi daha çox düşündürən Xocalıyla bağlı məlumatları göndərdiyimiz ünvanlardır. Biz təxminən 44 beynəlxalq gənclər təşkilatına, o cümlədən Avropada fəaliyyət göstərən 27 Milli Şuraya və Avropa Birliyi ilə əlaqəli olan, onlarla işləyən qeyri-hökumət təşkilatlarına bu məlumatları göndərməyə başlamışıq və göndərməkdə də davam edəcəyik. Onu da bildirim ki, təşkilatımızda bir qrup gənc məhz bu işlərlə məşğuldur.

Kamil HƏMZƏOĞLU

“525-ci qəzet”.-2010.-16 fevral.-№.29.-S.5.

**Fransada Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı
geniş tədbirlər planı həyata keçiriləcək**

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının təqdimatı olacaq

Fevral ayının 25-də Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi ölkəmizin YUNESKO yanındakı daimi nümayəndəliyi ilə birlikdə xalqımızın qan yaddaşına çevrilmiş Xocalı faciəsi ilə əlaqədar tədbir keçirəcək. Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı təmsilçisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının təqdimatı olacaq. Fransa ictimaiyyəti nümayəndələrinin, Azərbaycan diasporu üzvlərinin, bu ölkədə yaşayan azərbaycanlıların, burada təhsil alan tələbələrimizin və digər qonaqların iştirak edəcəyi mərasimdə soyqırımdan bəhs edən qəzetlərin materiallarından və fotolardan ibarət sərgi təşkil ediləcək. Tədbir iştirakçıları faciə ilə bağlı xüsusi hazırlanmış müraciətə imza atacaqlar. Bu müraciət dünyanın müxtəlif ölkələrinə, senat və assambleyalarına, ictimai təşkilatlarına və mətbu orqanlarına göndəriləcək.

Fevral ayının 26-da Azərbaycanın Avropa Şurası yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən Azərbaycan diasporu, yerli və xarici təşkilatlar, eləcə də, akkreditə olunmuş diplomatik korpus nümayəndələrinin iştirakı ilə Avropa Parlamentlər Assosiasiyasının binasında Xocalı faciəsinə həsr olunmuş anma mərasimi keçiriləcək. Tədbir iştirakçılarına insanlıq tarixində ən dəhşətli cinayətlərdən biri olan Xocalı faciəsinin əsil mahiyyəti, dövlətimizin bu istiqamətdə ardıcıl şəkildə həyata keçirdiyi tədbirlər, ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi terror aktları barədə məlumat veriləcək.

Soyqırımla bağlı məlumatın yerli kütləvi informasiya vasitələrində yerləşdirilməsi, Strasburq Universitetində Xocalı faciəsinə dair Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təqdim edilmiş materiallar əsasında sərginin və dəyirmi masanın təşkil edilməsi də nəzərdə tutulub. Daimi nümayəndəlik faciə haqqında tutarlı materialları özündə əks etdirən press-reliz hazırlayaraq, Avropa Şurasının katibliyi, üzv ölkələrin daimi nümayəndəlikləri, eləcə də, Strasburqda fəaliyyət göstərən konsulluqlar arasında yayacaq. Strasburqda fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Evi"nin təşəbbüsü ilə fevral ayının isə 21-də yerli radioda fransız dilində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş iki saatlıq veriliş səsləndiriləcək.

Fevralın 25-də faciə ilə bağlı konfrans keçiriləcək. Həmçinin, "Azərbaycan Evi" Azərbaycanla Mədəni Əlaqələr və Azərbaycan Kultur cəmiyyətləri, Fransadakı Azərbaycanlı Tələbələr Assosiasiyası ilə birlikdə fevral ayının 27-də Strasburqun Kleber meydanında mitinq təşkil edəcək.

Fransada fəaliyyət göstərən Azərbaycan-Fransa Gənclik Assosiasiyası "İrəli" gənclər təşkilatının dəstəyi sayəsində bu ölkədə təhsil alan tələbələr, burada yaşayan azərbaycanlılar Xocalı soyqırımı ilə bağlı Parisdə yürüş-nümayiş keçirəcəklər. Bir qrup tələbə isə Ermənistanın Fransadakı səfirliyi qarşısında etiraz aksiyası keçirməyi nəzərdə tutub.

Kübra ƏLİYARLI

“Səs”.-2010.-18 fevral.-№.30.-S.3.

İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu Xocalı faciəsi ilə bağlı dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir

Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü ilə bağlı İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumu “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir. Bu barədə İKT Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov fevralın 19-da keçirilən mətbuat konfransında bildirmişdir.

E. İsgəndərov qeyd etmişdir ki, fevralın 23-dən martın 1-dək dünyanın 30-a yaxın ölkəsində keçiriləcək tədbirlərin əsas məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini dünya liderlərinə yönəlcək petisiya kampaniyasına cəlb etməkdir. Faciənin ildönümü ərəfəsində kampaniyanın saytında (www.justiceforkhojaly.org) <http://www.justiceforkhojaly.org>) xüsusi petisiya hazırlanmışdır. Bu saytdan əlaqələndiriləcək imzatoqlama aksiyası ABŞ Prezidenti və Konqresinə, Avropa İttifaqına və Avropa Parlamentinə, Avropa Şurasının baş katibi və Parlament Assambleyasına yönəlcəkdir. Dünyanın istənilən dövlətinin vətəndaşı ölkəsinin daxil olduğu beynəlxalq quruma və ölkə rəhbərliyinə ərizə ilə müraciət edərək onları Xocalıda baş vermiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və bu faciəni törədənlərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə dəstək verməyə çağıra bilər. İmzatoqlama kampaniyası bir il ərzində davam etdiriləcək və ilin sonunda fəallar tərəfindən sözügedən qurumların rəhbərlərinə təqdim ediləcəkdir. Eyni zamanda internet vasitəsilə atılan hər bir imza onlayn rejimdə ünvanına çatdırılacaqdır.

Ümumiyyətlə, “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək məqsədi ilə indiyə qədər onun saytında 126 min imza toplanmışdır.

Vurğulanmışdır ki, İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın irəli sürdüyü “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının əsas məqsədi Xocalı qətliamının insanlığa qarşı törədilmiş ən böyük cinayət kimi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmasıdır.

E. İsgəndərov bildirmişdir ki, Xocalı faciəsinə anmaq məqsədi ilə dünyanın bir sıra şəhərlərində aksiyalar keçiriləcəkdir. O cümlədən, Amsterdam, Paris, Berlin, Brüssel şəhərlərində azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünləri xatırlatmaq məqsədi ilə çadırlar qurulacaqdır.

Fevralın 26-da Moskvada “Xocalıya ədalət kampaniyası – 1 illik fəaliyyətin yekunları” adlı tədbir keçiriləcəkdir. Kampaniya çərçivəsində ABŞ-ın tanınmış rep ifaçısı Toni Bləkmən və “Dəyirman” qrupunun birlikdə çəkdiqləri “Xocalıya ədalət” klipinin təqdimatı olacaqdır. Mahnı Xocalı qətliamı haqqında həqiqətləri özündə əks etdirməklə dünya ictimaiyyətini bu faciəyə qiymət verməyə və Azərbaycanın haqq səsinə dəstək olmağa çağırır. Klip aksiyalar zamanı çadırlarda quraşdırılacaq iri monitorlar vasitəsilə nümayiş olunacaqdır.

Mexikoda isə Xocalı faciəsi Meksika Milli Avtonom Universitetində silsilə tədbirlərlə anılacaqdır.

Londonda parlament binasının qarşısında üzərində Xocalı faciəsinin qurbanlarının adlarının həkk olduğu 613 şar havaya buraxılacaqdır. Bundan əlavə, fevralın 26-da gün ərzində Temza çayında üzərində “Xocalıya ədalət” sözləri yazılmış gəmi üzəcəkdir.

Fevralın 25-də Türkiyə Böyük Millət Məclisində “Qarabağ: suallar və faktlar” kitabının, martın 1-də isə Moskvada rusiyalı yazıçı-publisist, Rusiya Təbii Elmlər Akademiyasının akademiki, professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabının təqdimatı keçiriləcəkdir.

Ümumiyyətlə, Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətlər kampaniyanın 25 ölkədə fəaliyyət göstərən milli əlaqələndiriciləri vasitəsilə təbliğ olunacaqdır. Tədbirlər zamanı kampaniyanın milli əlaqələndiricilərinin və könüllülərin bir il ərzində fəaliyyətlərinə də qiymət veriləcəkdir.

Qeyd edək ki, bu il yanvarın 31-də İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament Birliyi Konfransının Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində təşkil edilən 6-cı sessiyasında İKT GF-nin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində irəli sürülən qətnamədə faciəyə “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətliamı” və “insanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilmişdir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının saytı ispan, alman və türk dillərinə tərcümə edilmişdir.

Xatırladaq ki, İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən “Xocalıya ədalət” kampaniyasına 2009-cu ilin fevralında start verilmişdir. Kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırılması, faciəyə beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsi və beynəlxalq səviyyədə anılmasını təmin etməkdir.

“**Xalq qəzeti**”.-2010.-20 fevral.-№ 40.-S.3.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində silsilə tədbirlər keçiriləcək

**ELŞAD İSKƏNDƏROV: “MƏQSƏDİMİZ BEYNƏLXALQ ALƏMDƏ XOCALI FACİƏSİNƏ
MƏNƏVİ-SİYASİ QIYMƏT VERİLMƏSİNİ TƏMİN ETMƏKDİR”**

Dünən İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKT GF) Baş Katibi Elşad İskəndərov Xocalıya Ədalət Kampaniyasının 1 ilinin nəticələrinə və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş mətbuat konfransı keçirib. Baş katib ilk öncə “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının yaranma zərurəti və əsas məqsədi barədə məlumat verib. Bildirib ki, 2009-cu ilin fevralından start götürən “Xocalıya Ədalət” kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKGF) Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülüb. Onun sözlərinə görə, kampaniyanın başlıca məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırılmasını, faciəyə beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsini və beynəlxalq səviyyədə anılmasını təmin etməkdir.

Ötən bir il ərzində kampaniya çərçivəsində görülmə işlərdən söhbət açan E. İskəndərov bildirib ki, 2009-cu il ərzində əsas fəaliyyət Xocalı faciəsinin beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmasına yönəlib: “31 yanvar 2010-cu il tarixində İslam Konfransı Təşkilatına (İKT) üzv dövlətlərin Parlament Assambleyası Konfransının Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində təşkil edilən 6-cı sessiyasında İKT GF-nin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində irəli sürülən qətnamədə Xocalı faciəsinə “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətləməsi” və “insanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilib. Hesab edirəm ki, bu kampaniya çərçivəsində əldə edilən böyük uğurlardan biridir. Sənəddə adıçəkilən termin Xocalı faciəsinin erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı aparılan soyqırım siyasətinin tərkib hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması və bu cinayəti törədənlərin hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün keyfiyyətə yeni mərhələ açacaqdır. Ötən ilin sonunda Rusiyanın tanınmış yazıçısı, professor Yuri Pompeyevin müəllifi olduğu və “Kanonpyus” nəşriyyatı tərəfindən nəşr edilən “Qarabağ gündəliyi” kitabı Rusiyada yayımlanmasına başlanmışdır. Bu kitab müəllifin münaqişə ilə bağlı siyasilərlə apardığı intervyulardan ibarət olmaqla, eyni zamanda müxtəlif sənədlər əsasında problemin tarixi-publisistik janrda təhlilini də özündə əks etdirir. 2009-cu ildə Azərbaycanın tanınmış mütəxəssislərinin müəlliflik etdiyi “Qarabağ: suallar və faktlar” kitabı türk dilinə tərcümə edilib. Türkiyənin tanınmış tarixçisi Yusuf Hallacoğlunun ön söz yazdığı bu kitab da münaqişənin tarixi, geosiyasi, mədəni və hüquqi aspektlərini sual-cavab şəklində özündə ehtiva edir. Bunlardan başqa, yola saldıığımız ildən etibarən başlanan və məşhur Amerika rep müğənnisi Toni Bləkmən və Azərbaycanın “Dəyirman” qrupunun iştirakı ilə gerçəkləşdirilən “Xocalıya ədalət” adlı rep-musiqinin klipi üzrə işlər də sona yetirilmişdir. Bu mahnı Xocalı qətləməsi haqqında həqiqətləri özündə əks etdirməklə, dünya ictimaiyyətini bu faciəyə qiymət verməyə, bununla da Azərbaycanın haqq səsinə dəstək verməyə çağırır. Yekun olaraq, ötən il 10 dekabr Beynəlxalq İnsan Haqları günündə BMT-nin mənzil qərargahının yerləşdiyi Cenevrədə beynəlxalq konfrans keçirilib. Eyni zamanda kampaniyanın saytı İspan, Alman və Türk dillərinə tərcümə edilib”.

Elşad İskəndərov kampaniyanın əsas fəaliyyət mexanizmlərindən birinin də veb sayt olduğunu diqqətə çatdırıb. Qeyd edib ki, kampaniya çərçivəsində əsas beynəlxalq əlaqələndirici vasitə kimi www.justiceforkhojaly.org saytının imkanlarından geniş istifadə olunub. Baş katibin söylədiyinə görə, kampaniyaya internet saytında 130 minə yaxın insan dəstək verərək, aksiyanın müxtəlif səviyyədə həyata keçirilməsində iştirak edib: “Veb sayt vasitəsilə dünya ictimaiyyətinə, ilk növbədə BMT-nin Baş Katibi Ban Ki Muna, ABŞ prezidenti Barak Obamaya, Avropa Parlamenti, Avropa Şurası Parlament Assambleyası və digər qurumlara ünvanlanan “Dünya liderlərinə petisiya” da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, petisiya vasitəsilə dünyanın istənilən ölkəsinin vətəndaşı adıçəkilən qurumlara və dünya liderlərinə müraciət edərək, onları Xocalıda baş vermiş kütləvi qırğın insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa, bu faciəni törədənlərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə dəstək verməyə çağırma bilər. Ona görə də dünyanın müxtəlif ölkələrində liderlərə ünvanlanan petisiya kampaniyası ilə bağlı məlumatlandırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsini planlaşdırmışdır”.

Baş katib bu ilin 23 fevral-1 mart tarixlərində dünyanın 30-a yaxın ölkəsində “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində bir sıra tədbirlərin həyata keçiriləcəyini də bildirib. Deyib ki, Xocalıda baş vermiş kütləvi qırğının insanlığa qarşı cinayət kimi tanınması üçün 1 il ərzində imzatoqlama kampaniyası davam etdiriləcək və ilin sonunda kampaniyanın fəalları tərəfindən sözügedən beynəlxalq qurumların rəhbərlərinə təqdim ediləcək: “İmzatoqlama kampaniyasına beynəlxalq səviyyədə geniş ictimai marağın yaradılması, həmçinin imza atanların dairələrinin genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif təbliğat xarakterli aksiyaların həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu aksiyalara gələn həftə Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü münasibətilə

keçiriləcək anım tədbirlərində başlanılacaq. Fevralın 24-də 613 Xocalı qurbanının adı yazılmış şarlar Böyük Britaniya Parlamenti qarşısında göyə buraxılacaq. Ayın 26-da Moskvada “Xocalıya Ədalət Kampaniyası-1 illik fəaliyyətin yekunları” adlı tədbir baş tutacaq və tədbirdə “Xocalıya ədalət” rep layihəsinin təqdimatı keçiriləcək. Həmin tarixdə Berlində Xocalı faciəsi ilə bağlı konfrans olacaq. Yenə fevralın 26-da Meksika Milli Avtonom Universitetində kampaniyanın foto sərgisi keçiriləcək, həmçinin kampaniyanın veb saytının İspan dilindəki versiyasının və “Xocalıya ədalət” klipinin təqdimatı olacaq. Vyana, Amsterdam, Paris, Cakarta və dünyanın başqa tanınmış şəhərlərində də bu tipli aksiyalar keçiriləcək. Bunlarla yanaşı, 25 fevral tarixində Ankarada, Böyük Millət Məclisinin binasında “Qarabağ: suallar və faktlar” kitabının, 1 mart tarixində isə Moskvada rus yazıçısı Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabının təqdimat mərasimi keçiriləcəkdir”.

Rufik İSMAYILOV

“525-ci qəzet”.-2010.-20 fevral.-№.33.-S.7.

Küveytdə “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının təqdimatı olub

Küveytin aparıcı gənclər təşkilatı olan LoYAC-ın (Youth Achievement Center) qərargahında İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun (İKTGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan olunmuş “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı keçirilib. “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının petisiyası imzalanıb və Xocalı qətliamının 18-ci ildönümü münasibətilə “Xocalı uşaqların gözü ilə” sərgi təşkil olunub.

Azərbaycanın Küveytdəki səfirliyi və LoYAC tədbirlə bağlı əvvəlcədən geniş ictimai məlumatlandırma işi aparıb, Küveytin “Kuwait Times”, “Əl-Ray” və “Əl-Cəridə”, “Al-Avan” qəzetlərində bu barədə haqqında elanlar yerləşdirilib.

LoYAC-ın icraçı direktoru xanım F. Əl-Saqqaf Xocalı qətliamının insanlığa qarşı törədilmiş cinayət olduğunu, bu tədbir vasitəsilə günahsız Xocalı qurbanlarının səsinin Küveyt ictimaiyyətinə çatdırılacağını qeyd edib. Deyib ki, rəhbərlik etdiyi təşkilatın “Xocalıya Ədalət” kampaniyası haqqında ictimai məlumatlandırmanı artırmaq istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcək. Azərbaycana səfəri zamanı Xocalı qaçqınları və onların həyat şəraiti ilə tanış olduğunu bildirən natiq Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyinə, zəngin mənəvi və mədəni dəyərlərinə, musiqisinə, xüsusilə muğam sənətinə, Bakı şəhərinin gözəlliyinə və Azərbaycan xalqının qürur və səmimiyyətinə valeh olduğunu vurğulayıb.

Səfir Şahin Abdullayev bu tədbirin təşkilinə və Xocalı qurbanlarının haqq səsinin Küveyt ictimaiyyətinə çatdırılmasında göstərdiyi dəstəyə görə, xanım F.Əl-Saqqafa və LoYAC təşkilatının üzvlərinə minnətdarlığını bildirib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü, bir milyondan artıq azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün şəraitinə düşməsi, ermənilər tərəfindən Azərbaycana qarşı törədilmiş terror əməliyyatları və insanlığa qarşı cinayət olan Xocalı qətliamının təfərrüatları barədə danışib. Səfir “Xocalıya Ədalət” kampaniyası çərçivəsində il ərzində silsilə tədbirlərin davam etdiriləcəyini bildirib.

Sonra LoYAC-ın üzvü və Küveyt Universitetinin tələbəsi Əmnəh Tarxan “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının hazırladığı materiallar əsasında Xocalı qətliamı və “Xocalıya Ədalət” kampaniyası haqqında prezentasiya keçirib.

O, bütün Küveyt gənclərini və ictimaiyyətini bu kampaniyaya qoşulmağa dəvət edib. Uşaqların, hamilə qadınların və qocaların kütləvi şəkildə öldürüldüyü Xocalı qətliamı haqqında beynəlxalq KİV-də az məlumat verildiyindən təəssüfləndiyini bildirən natiq Xocalı haqqında məlumatlandırmanı artırmaq məqsədilə beynəlxalq informasiya yayım şirkətləri və Küveytin yerli kanallarına müraciət etdiyi barədə məlumat verdi.

Ə. Tarxan Bakıda Xocalı qaçqınları ilə şəxsən görüşdüyünü, belə ağır faciə yaşayan insanların qürur və mətanətinə qibtə etdiyini və onların heç kimdən maddi yardım ummadıqlarını vurğulayıb. Deyib ki, həmin insanların yeganə istəyi haqq səslərinin dünyaya çatdırılmasıdır.

Sonra kampaniyanın hazırladığı petisiyanın imzalanması mərasimi olub. Sənəd Azərbaycan, Küveyt, İordaniya, Kanada, Çin, Mavritaniya, Livan və Hindistan vətəndaşları olmaqla, 49 nəfər tərəfindən imzalanıb və sərgiyə baxış keçirilib.

Tədbir Küveytin ən aparıcı televiziya kanalı olan “Əl-Vətən” kanalı və “Kuwait Times”, “Əl-Ğabas”, “Əl-Ray”, “Əl-Cəridə” qəzetləri tərəfindən işıqlandırılıb.

P. SULTANOVA

“525-ci qəzet”.-2010.-20 fevral.-№.33.-S.7.

Küveytdə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir

Bakı, 22 fevral (AzərTAc). Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ərəfəsində Küveytdə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdir.

Təqdimat Küveytin ən böyük gənclər təşkilatlarından biri olan Lozan Gənclər üçün Nailiyyətlər Mərkəzi - LoYAC-ın ofisində təşkil olunmuşdur.

Tədbirdə Xocalı faciəsi haqqında məlumat verilmiş, kampaniyanın internet sahifəsi (www.justiceforkhojaly.org) və “Xocalı uşaqların gözü ilə” adlı fotosərgi nümayiş etdirilmişdir.

Bildirilmişdir ki, Azərbaycan tarixində ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri – Xocalı soyqırımı günü 613 nəfər öldürülmüş, minədək müxtəlif yaşlı dinc sakin aldığı güllə yarasından əlil olmuşdur. 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirmişdir. Faciə baş verən gecə mindən çox dinc sakin girov götürülmüş, onlardan bəzilərinin taleyi indi də məlum deyildir.

Tədbirin sonunda Xocalı qətliamına beynəlxalq səviyyədə hüquqi-siyasi qiymət verilməsi üçün dünya liderlərinə ünvanlanan petisiya iştirakçılara təqdim edilmiş və imzalar toplanmışdır.

Təqdimatda iştirak edən Azərbaycanın Küveytdəki səfiri Şahin Abdullayev gənclərə Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin Küveyt ictimaiyyətinə çatdırılması üçün göstərdikləri təşəbbüsə və fəaliyyətə görə təşəkkür etmişdir. Bildirilmişdir ki, “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmışdır.

Qeyd edək ki, fevralın 5-də Küveyti təmsil edən gənclərdən ibarət nümayəndə heyətinin Bakıya səfəri zamanı İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərovun LoYAC gənclər təşkilatının nümayəndələri ilə görüşü keçirilmiş, təşkilatın rəhbərliyi “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına dəstək verməyə hazır olduğunu bildirmişdi.

AzərTAc
22 fevral 2010-cu il

"İrəli" Ukraynanın gənclər təşkilatı ilə birgə Xocalıya həsr olunmuş konfrans keçirmişdir

"İrəli" İctimai Birliyi Kiyevin "Molodejnyy Evropeyskiy Rux" şəhər təşkilatı ilə birgə "Xocalı faciəsi. Konflikt nöqtələrinin inkişaf tarixi: Ukrayna və Azərbaycan" mövzusunda həsr olunmuş konfrans keçirmişdir.

Ukraynanın bir sıra aparıcı gənclər təşkilatları fəallarının, tarixçilərin, politoloqların və jurnalistlərin qatıldığı tədbiri Ukrayna Avropa Gənclər Hərəkatının Kiyev şəhər təşkilatının sədri Aleksandra Skiba açaraq 18 il bundan öncə Xocalıda ermənilər tərəfindən törədilmiş bəşəriyyətə qarşı cinayətin hələ də cavabsız qalmasından təəssüflə danışıbmışdır.

Əsrlər boyu Ukrayna xalqının da dəfələrlə soyqırımı və faciələrlə üzləşdiyini bildiren "İrəli" İctimai Birliyinin Ukraynadakı təmsilçisi Cavid Hüseynzadə "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qoşulan ukraynalı həmyaşıdlarına minnətdarlığını bildirmişdir.

Ukrayna Avropa Gənclər Hərəkatı təşkilatının fəallarından Alesya Xoleç XX əsrin ən amansız faciəsi olan Xocalı soyqırımına hələ də hüquqi siyasi qiymətin verilməməsini tarixi ədalətsizlik kimi qiymətləndirərək azərbaycanlı gənclərin bununla bağlı beynəlxalq təşkilatlara və dünya birliyinə müraciət etmək üçün imzatoqlama kampaniyasına qoşulduqlarını bildirmişdir. Konfransda Ukrayna Dövlət Televiziyasının aparıcı jurnalisti Georqi Spasokukotskinin və Azərbaycan Televiziyasının Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri Möhsüm Qədiroğlunun ssenarisi əsasında çəkilmiş "Qarabağ tarixin burulğanında" sənədli filminin təqdimatı olmuşdur. İştirakçılar filmdə son iki əsrdə erməni və ermənipərəst qüvvələrin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri amansız faciə və soyqırımı siyasəti ilə tanış olmuşlar.

Filmə göstərilənlərin sırf tarixi faktlara əsaslandığını bildiren tarixçi alimlərdən Fərhad Turanlı, Nataliya Rudenko və digər çıxış edənlər Xocalı faciəsinin hələ də cəzasız qalmasını bəşər tarixinin qara ləkəsi adlandırmışlar.

Konfrans iştirakçılarında həmçinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən nəşr olunmuş Qarabağ həqiqətlərini özündə əks etdirən kitablar paylanmışdır.

"Azərbaycan".-2010.-23 fevral.-№ 42.-S.6.

Xocalı soyqırımı İordaniya mətbuatında

Azərbaycan xalqının tarixinə Xocalı soyqırımı kimi daxil olmuş, 1992-ci il fevralın 26-da ermənilər tərəfindən törədilmiş faciənin 18-ci ildönümü ilə bağlı və “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Azərbaycanın İordaniyadakı səfirliyi bəyanatla çıxış etmişdir.

Bəyanat İordaniyanın Xarici İşlər Nazirliyinə və bir sıra dövlət təşkilatlarına, habelə krallıqda akkredite olunmuş səfirliklərə göndərilmiş, yerli KİV-lərdə dərc edilmiş və səfirliyin rəsmi saytında yerləşdirilmişdir.

Səfirlikdən bildirmişlər ki, İordaniyanın məşhur jurnalisti, ölkənin aparıcı “Ər-Rəy” və “Şihən” qəzetlərinin siyasi icmalçısı Mərvan Sudahın fevralın 18-19-da bu mətbu orqanlarda Xocalıda baş vermiş faciə haqqında məqalələri dərc olunmuşdur.

Səfirliyin elanlar lövhəsində yüzlərlə günahsız insanın qətlə yetirilməsini və yaralanmasını əks etdirən məlumatlar və fotolar yerləşdirilmişdir.

Xocalı soyqırımı haqqında məlumatı daha geniş yaymaq məqsədi ilə səfir Elman Araslı və səfirliyin əməkdaşları İordaniyanın rəsmi və ictimai dairələrinin nümayəndələri, krallıqda akkredite olunmuş xarici ölkələrin diplomatları ilə görüşlərdə ermənilər tərəfindən törədilmiş bu dəhşətli hadisə və onun ağır nəticələri, Dağlıq Qarabağda separatçı rejimin məqsədləri, münaqişənin tarixi barədə geniş məlumat vermişlər. Səfir E. Araslı İordaniya Senatının sədri, bu ölkənin xarici siyasət idarəsinin baş katibi, İordaniya televiziyaının rəhbəri, habelə bir sıra mədəniyyət və elm xadimləri ilə görüşlərdə ermənilər tərəfindən törədilmiş qanlı hadisələr haqqında danışıbmışdır.

Bundan əlavə, fevralın 15-də səfirliyin Heydər Əliyev Fondu ilə birgə İordaniya Universitetində təşkil etdiyi tədbirdə Xocalı soyqırımı ilə bağlı kitablar, bukletlər və digər məlumatlar Krallığın ictimaiyyətinə təqdim olunmuşdur. Kitabların bir nüsxəsi İordaniyanın aparıcı kitabxanalarına göndərilmişdir.

Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ilə əlaqədar bəyanat və məlumat fevralın sonunda səfirliyin bülleteninin növbəti nömrəsində öz əksini tapacaqdır. Fevralın 26-da isə səfirliyin önündəki Azərbaycan bayrağı matəm əlaməti olaraq endiriləcək və Xocalı hadisələrini əks etdirən fotosərgidə şəhidlərimizin xatirəsi ehtiramla yad olunacaqdır.

(AzərTAc)

“Palitra”.-2010.-23 fevral.-№.21.-S.4.

Moskvada “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olacaqdır

Moskva, 24 fevral (AzərTAc). Fevralın 26-da Moskvada “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olacaq və bu beynəlxalq aksiyanın bir ilinə yekun vurulacaqdır. Tədbir Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatı (RAGT) və İslam Təşkilatı Konfransının Gənclər Forumu tərəfindən birgə təşkil olunmuşdur.

Mərasimdə RAGT-nin sədri, Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi və “Xocalıya ədalət” kampaniyasının təşəbbüskarı Leyla Əliyevanın çıxış edəcəyi gözlənilir. Tədbir çərçivəsində Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəlikləri” kitabının təqdimatı keçiriləcək, müəllif, habelə ölkəmizin Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu çıxış edəcək, Xocalı faciəsi haqqında sənədli film nümayiş etdiriləcəkdir. “Xocalıya ədalət” kampaniyasının bir ili” fotosərgisi və “Xocalıya ədalət” musiqi klipinin təqdimatı keçiriləcəkdir.

Asya Hacızadə
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Moskva

24 fevral 2010-cu il

“Xocalıya Ədalət” musiqi manifestinin təqdimatı keçirilmişdir

Heydər Əliyev Fondu, Gənclər və İdman Nazirliyi, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun birgə təşkilatçılığı ilə "Xocalıya ədalət" musiqi manifestinin təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev, İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov, millət vəkilləri Rövşən Rzayev, Qənirə Paşayeva, Fuad Muradov, Hadi Rəcəbli, "İrəli" İctimai Birliyinin sədri Ceyhun Osmanlı çıxış etmişlər.

Natiqlər bildirmişlər ki, Azərbaycan xalqı Xocalı qurbanlarının xatirəsini daim yad edir və bu həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün dövlətimiz bütün imkanlardan geniş istifadə edir. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişindən sonra bu soyqırım aktı öz siyasi qiymətini almışdır. 1994-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi fevralın 26-nı "Xocalı Soyqırımı Günü" elan etməsi barədə qərar qəbul etmişdir.

Çıxış edənlər həmçinin əlavə etmişlər ki, XX əsrin sonunda Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş soyqırımı olan Xocalı faciəsi tariximizin ən acı səhifəsi kimi gənclərimizin vətənpərvərlik tərbiyəsində mühüm rol oynamalıdır. Gənclər tarixdən nəticə çıxarmalı, gələcəkdə bu kimi faciələrin bir daha baş verməməsi üçün daha mübariz olmalıdırlar. Xocalı faciəsinin və bütövlükdə ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı apardıqları etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin konkret tarixi faktlarla gənclərimizin diqqətinə çatdırılması hər bir dövlət orqanının ümdə borcu və vəzifəsi olmalıdır.

"Xocalıya ədalət" rep üslubunda yazılmış mahnının klipinin süjet xətti rejissor Fuad Əlişova məxsusdur. Aranjemanı tanınmış amerikalı səs rejissoru, 3 dəfə "Qremmi" mükafatı laureatı olmuş Qordon Vilyams tərəfindən işlənmiş və amerikalı repçi Toni Blekman və Azərbaycanın rep qrupu "Dəyirman" tərəfindən də ifa edilmişdir.

Qordon Vilyams isə faciə barədə ətraflı məlumat aldığı zaman çox təsirləndiyini və onun mahiyyəti haqqında bütün dünyanın bilməsinin vacib olduğunu qeyd etmişdir. Mahniyə çəkilən klipin çəkilişləri studiya şəraitində, Şəhidlər xiyabanında və Ağcabədi rayonunun qaçqın düşərgəsində aparılmışdır. Mahnıda müasir rep ritmləri ilə yanaşı milli musiqimizin elementləri - muğam və balaban musiqisindən də istifadə edilmişdir.

AzərTAc
“Azərbaycan”.-2010.-25 fevral.-№.44.-S.4.

Londonda “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində genişmiqyaslı tədbir keçirilmişdir

Bakı, 25 fevral (AzərTAc). Fevralın 24-də “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Avropa-Azərbaycan Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Temza çayında üzən “Silver Sturgeon” gəmisində Böyük Britaniyanın ictimai-siyasi xadimləri, deputatlar və diplomatların iştirakı ilə Xocalı qətliamının 18-ci ildönümünə həsr edilmiş tədbir keçirilmişdir.

Tədbir zamanı “Silver Sturgeon” gəmisindən havaya Xocalı faciəsi zamanı həlak olmuş 613 nəfərin adları qeyd edilmiş şarlar və çaya həmin sayda qərənfillər buraxılmışdır. Amerikalı rep musiqiçisi Toni Bləkmən və Azərbaycanın tanınmış “Dəyirman” qrupu tərəfindən ifa edilmiş “Xocalıya ədalət” adlı mahnının təqdimatı keçirilmişdir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Xocalı faciəsi şəkillərindən ibarət rəsm sərgisi nümayiş etdirilmişdir.

Sonda Böyük Britaniyanın Baş nazirinə ünvanlanmış petisiyaya imza toplanmışdır. Petisiya Xocalı qətliamını insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və günahkarların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün səyləri gücləndirməyə çağırır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Böyük Britaniya Baş nazirinin katibliyi petisiyanı aldığı rəsmi olaraq təsdiq etmiş və bir il ərzində imzaların öz rəsmi ünvanına (<http://petitions.number10.gov.uk/Khojaly/>) qəbul edilməsi üçün razılıq vermişdir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının fəalları tərəfindən bu ilin sonuna qədər Boyük Britaniya vətəndaşlarından kampaniyanın saytı (www.justiceforkhojaly.org) vasitəsilə 100 minə qədər imza toplanması planlaşdırılır.

AzərTAc
25 fevral 2010-cu il

Meksikadakı səfirliyimiz “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kompaniyası çərçivəsində bir sıra tədbirlər həyata keçirib

Xocalı soyqırımının növbəti ildönümünün qeyd olunması ilə əlaqədar “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kompaniyası çərçivəsində Azərbaycanın Meksikadakı Səfirlik tərəfindən bir sıra təbliğat-informasiya xarakterli tədbirlər həyata keçirilib. Belə ki, M. Ələkbərzadənin müəllifi olduğu “Azərbaycanda Xocalı soyqırımı” adlı sənədli film ispan dilinə tərcümə edilmiş və səsləndirilib. Bundan əlavə, ispan dilində Xocalı soyqırımına həsr edilmiş iki internet səhifəsi hazırlanıb istifadəyə verilib (www.justiciaparajodyali.org, www.justiceforkhojaly.mx). İnternet səhifələrində, Ermənistan–Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi, Xocalı soyqırımının təfərrüatları barədə audiodizayn, həmçinin Toni Bləkmən və “Dəyirman” qrupunun birgə ifa etdiyi musiqi klipi də yerləşdirilib. Qeyd etmək lazımdır ki, Latın Amerikasına regionunda internet istifadəçilərinə ilk dəfə olaraq, Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi işğalçılıq və etnik təmizləmə siyasətinə həsr olunmuş ispan dilində audio və video materiallar, internet səhifələri, həmçinin ispan dilli istifadəçilər üçün məşhur www.facebook.com saytında “Justicia para Jodyali” şəbəkə qrupu yaradılıb.

Səfirliyin mətbuat xidmətindən “Paritet”ə verilən məlumata görə, fevral ayının 23-də “Xocalıya Ədalət!” kompaniyası çərçivəsində Meksikanın paytaxtı Mexiko şəhərində Latın Amerikasına regionunda ən məşhur ali təhsil ocaqlarından biri və qədim tarixə malik olan Meksika Milli Avtonom Universitetində (UNAM) Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü münasibəti ilə konfrans keçirilib. Konfrans, sözügedən Universitetin müəllimi, “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kompaniyasının Meksika üzrə koordinatoru Luiz Felipe Peres və Azərbaycanın Meksikadakı Səfirliyinin birgə səyləri ilə təşkil edilib.

Tədbirdə, ABŞ-ın Montana Universitetinin professoru Tomas Qolts, Səfir İ. Muxtarov, UNAM-ın professoru Karlos Bayesteros və Latın Amerikasına Azərbaycanlıları Assosiasiyasının sədri N. Atakişiyev çıxış etmişlər. Çıxış edənlər, münaqişənin tarixi və nəticələri, indiyədək Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalının davam etdirilməsi və Xocalı soyqırımının təfərrüatları barədə tədbir iştirakçılarında ətraflı məlumatlar vermişlər. Tədbir zamanı, Səfir İ. Muxtarovun xahişi ilə Xocalı və digər Azərbaycan ərazilərində Ermənistan silahlı qüvvələrinin qətlə yetirdiyi şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Konfrans zamanı, ispan dilində səsləndirilmiş “Azərbaycanda Xocalı soyqırımı” sənədli filmi nümayiş etdirilmiş, ispan dilində “Xocalıya Ədalət!” internet səhifələri təqdim edilmiş, habelə Toni Bləkmən və “Dəyirman” qrupunun birgə ifa etdiyi “Justice for Khojaly” mahnısı səsləndirilib.

Konfransdan sonra iştirakçılar, “Justicia para Jodyali” (Xocalıya Ədalət) yazılı köynəklər geyərək rəsmi fotosəkil çəkdirmiş, “Xocalıya Ədalət!” şüarı altında başlanmış xüsusi imza toplama kompaniyasına qoşulmuş və Azərbaycana qarşı davam edən ədalətsizliyə etinasız qalmadıklarını nümayiş etdirərək, beynəlxalq etiraz aksiyasında dəstək vermişlər.

Konfransda, ümumilikdə 150 nəfərdən artıq UNAM-ın müəllim və tələbələri, Meksikada akkreditə olunmuş diplomatik korpus üzvləri, Meksikada yaşayan həmyerlilərimiz və yerli kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələri iştirak etmişlər. “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kompaniyası çərçivəsində Xocalı faciəsi və Ermənistan–Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həqiqətləri barədə Meksika ictimaiyyətinin məlumatlandırılması istiqamətində Səfirlik tərəfindən müvafiq tədbirlər davam etdiriləcək.

SƏBUHI

“Paritet”.-2010.-25-26 fevral.-№.19.-S.7.

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının səmərəsi ildən-ilə artır

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü soyqırımı faktının xaricdə tanınması prosesinə böyük töhfə verib

Ölkəmizin dünya birliyinə inteqrasiyası, respublikamızın tərəqqisi, xalqımızın rifah halının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində ulu öndərin müəyyənləşdirdiyi siyasətin tədqiq edilməsinə, təşviqatına, tarixi şəxsiyyətin ümummilli ideyalarının reallaşdırılmasına dəstək verən Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanın bütün sahələrdə dinamik inkişafına, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesinin sürətləndirilməsinə layiqli töhfə verir. Heydər Əliyev Fondu həyata keçirdiyi uğurlu layihələrlə ölkəmizin dünya miqyasındakı nüfuzunun artmasında mühüm xidmətlərə malikdir. Milli maraqların təminatı, müasirləşmə, respublikamız haqda həqiqətlərin yayılması, ölkəmizin xarici aləmə olduğu kimi təqdim edilməsi və digər müqəddəs missiyaları müvəffəqiyyətlə həyata keçirən fondun bütün təşəbbüsləri uğurlu nəticələr verir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ölkəmizdə həyata keçirilən bütün proqramlar, layihələr müasir dövrün ehtiyac və tələbləri, milli xüsusiyyətlərilə uyğunlaşaraq ölkəmizin tərəqqisinə təkan verir. Fondun fəaliyyəti yalnız bununla yekunlaşmayaraq Azərbaycan haqqında əsl həqiqətlərin beynəlxalq aləmə çatdırılması, bu istiqamətdə təbliğat və təşviqatın aparılması ilə şəxslənir.

Azərbaycan həqiqətlərinin carçısı

Tarixdə analoqu olmayan, ötən əsrin sonunda dünyanın gözü qarşısında baş vermiş Xocalı soyqırımı yalnız soydaşlarımıza deyil, bütövlükdə bəşəriyyətə qarşı törədilmiş cinayət idi. Bu qətlamların müəllifləri isə özlərini dünyaya "əzabkeş" kimi təqdim edən erməni millətçiləridir. Amansız qətlərlə dünya tarixində silinməz izlər buraxan bu faciə əslində, erməni təcavüzkarlarının yalnız Azərbaycan xalqına deyil, dünya miqyasında insanlığa yönəldilmiş qəddarlığı idi. Xalqımızın yaddaşına əbədi həkk olunmuş tarixin ən böyük faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımı hər il daha geniş miqyasda qeyd olunur, humanitar fəlakət qurbanlarının xatirəsi əziz tutulur.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ problemi, ərazilərimizin erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işğalı, bu münaqişə nəticəsində doğma yurdlarından didərgin düşmüş yüz minlərlə soydaşımızın üzləşdikləri çətinliklər daim Heydər Əliyev Fondunun diqqət mərkəzindədir. Fond Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, qətləmə obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində atılan addımları uğurla davam etdirir. Tədbirlərdə Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı "Xocalı soyqırımı" filmi, ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən fotosəkillər və müxtəlif illərdə xarici ölkələrin nüfuzlu nəşrlərində faciə haqqında dərc edilmiş materiallar, habelə fonlun ümumtəhsil məktəbləri və uşaq evlərində keçirdiyi "Xocalı uşaqların gözü ilə" mövzusunda rəsm müsabiqəsindən ibarət ekspozisiyalar nümayiş etdirilir. Faciənin bütün detallarını əks etdirən faktların beynəlxalq aləmə çatdırılması istiqamətində görülən işlərdə təşkilatın fəaliyyəti özünəməxsus yer tutur. Fondun dəstəyi və təşkilatçılığı ilə məktəblilər arasında keçirilmiş "Xocalı uşaqların gözü ilə" rəsm müsabiqəsi, fotosəkillərin, əl işlərinin dünyanın bir sıra qabaqcıl ölkələrində təşkil olunmuş sərgisi beynəlxalq ictimaiyyətdə XX əsrin ən böyük faciəsi haqqında dolğun təsəvvürlər formalaşdırıb.

Məhz Heydər Əliyev Fondunun gərgin əməyinin nəticəsi olaraq indi dünya ölkələri əvvəlki illərdən fərqli olaraq erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılıb. Dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları, aparıcı dövlətləri bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini getdikcə daha çox anlayır, qətləmə kəskin şəkildə pisləyir, təcavüzkarla təcavüzə məruz qalanı tanıyırlar.

Soyqırımın tanınması istiqamətində sistemli fəaliyyət

Azərbaycan həqiqətləri, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin əsl səbəbkarları haqqında dünya birliyində aydın təsəvvürün formalaşdırılmasında Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın xüsusi xidmətləri var. İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva Xocalı soyqırımı haqda faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində sistemli və ardıcıl fəaliyyət

göstərərək erməni silahlı birləşmələrinin ölkəmizin ərazisində həyata keçirdikləri soyqırımı siyasətinə dair faktları beynəlxalq birliyə təqdim edir.

İKT-nin Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda Gənclər Forumunun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin, Azərbaycan həqiqətlərinin, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin dünyaya çatdırılması istiqamətində apardığı mühüm iş öz səmərəsini verməkdədir. Gənclər forumu hələ 2007-ci ilin payızında Bakıda "Gənclər sivilizasiyaların alyansına tərəfdardır" təşəbbüsü çərçivəsində təsis olunmuş "Sivilizasiyaların alyansı" Beynəlxalq Gənclər Hərəkatına müraciət edərək, bu qurumdan əməkdaşlıq etdiyi beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə Ermənistanın yürütdüyü siyasəti dünya birliyinə çatdırmağı tələb etmişdir.

Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏİKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ilin mayın 8-də elan olunmuş "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası çərçivəsində ilk tədbir İstanbulun "Taksim" metrostansiyasının sərgi salonunda Xocalı ilə bağlı uşaqların çəkdiyi şəkillərdən və kampaniyaya qoşulmuş xarici ölkə gənclərinin fotosəkillərindən ibarət sərginin açılışı oldu. Kampaniya çərçivəsində yalnız Türkiyə deyil, Avropanın başqa şəhərlərində də sərgilər təşkil olundu. İstanbulda İKT-nin Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə 2008-ci ilin mayın 17-də keçirilmiş İKGT ekspertlərinin ikigünlük iclasında kampaniya ekspertlər tərəfindən bəyənilməsi və 26 fevral - Xocalı soyqırımı gününün bu beynəlxalq təşkilata üzv ölkələrdə humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması haqda mühüm qərar qəbul olundu.

2008-ci ilin iyununda İKT-nin üzvü olan dövlətlərin xarici işlər nazirlərinin Uqandadakı konfransında İKT Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" təşəbbüsü təsdiq olundu. Xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında qəbul olunan xüsusi qətnamə dünyanın 57 ölkəsində müvafiq kampaniyanın həyata keçirilməsi üçün siyasi-hüquqi baza yaradılmasını təmin etdi. Leyla xanım Əliyeva bu təşəbbüsünün nüfuzlu beynəlxalq təşkilat tərəfindən bəyənilməsini yüksək qiymətləndirərək dünya birliyinin Ermənistan, onun işğalçılıq siyasəti haqqında əsl həqiqətləri anladığını qeyd etdi: "Bu sənədin qəbul edilməsi Azərbaycan torpaqlarının işğal faktının beynəlxalq birlik tərəfindən getdikcə daha çox dərk olunmasını və təcavüzkarın mənəvi-siyasi baxımdan daha da təcrid olunmasını əks etdirir. Qətnamə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqəti İKT üzvü olan ölkələrə və mədəniyyətlərarası dialoq vasitəsilə qlobal səviyyədə gənc nəslə çatdırmaq üçün imkan yaradır".

Bu beynəlxalq kampaniyanın dünya miqyasında daha geniş təbliği üçün informasiya-kommunikasiyaları sistemlərindən də geniş istifadə edilir. Kampaniyanın virtual aləmdə yayılması və bu qəbildən olan silsilə tədbirlərin sistemləşdirilməsi məqsədilə yaradılan internet saytı Xocalı faciəsinin əsl günahkarlarının, xalqımıza qarşı soyqırımı haqqında faktların dünya ölkələrinə daha geniş çatdırılmasına imkan yaradır. Artıq proqram və onun internet saytı dünyanın müxtəlif şəhərlərində - Vaşinqton, İstanbul, Berlin, Buxarest, Kiyev, Vyana, Brüssel, Pekin, Varşava və digər ölkələrdə Xocalı soyqırımı haqqında dolğun məlumatları beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırır.

Xocalı faciəsinə beynəlxalq maraq artır

İslam ölkələrində vahid soyqırımı qurbanları gününün təsis edilməsi təklifi də müsəlmanlara qarşı qətlialmların yayılması istiqamətində ən mühüm addımlardan biridir. İKT-nin Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisinin təşəbbüsü ilə başlanmış kampaniya artıq müsəlman dövlətlərinin böyük marağına səbəb olub. Elə bunun nəticəsi olaraq Xocalı qətlialmının islam ölkələrində dərsliklərə daxil edilməsi haqda yeni təkliflər irəli sürülüb və bu, bir sıra dövlətlər tərəfindən dəstəklənib. Bu, uşaqların hələ orta məktəb illərindən qətlialm barədə məlumatlandırılmasına və nəticədə gələcək nəsillərin ermənilərin etnik təmizləmə, işğalçılıq siyasətinin əsl mahiyyətini aydın şəkildə dərk etməsinə səbəb olacaq.

Xocalı faciəsinin dünya dövlətləri tərəfindən soyqırımı kimi tanınması, qətlialma ayrı-ayrı ölkələrin qanunverici orqanları tərəfindən obyektiv qiymət verilməsi tarixi zərurət olaraq qalmaqdadır. Artıq bir sıra dövlətlər 1992-ci ilin 25-26 fevralında soydaşlarımıza qarşı etnik təmizləmə cinayətinin əsl mahiyyətini anlayır, qətlialma siyasi qiymət verilməsinin bəşəri borc olduğunu başa düşürlər. Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə hazırlanmış Xocalı soyqırımı sərgisinin nümayiş etdirilməsi qətlialmın dünya ölkələri tərəfindən kəskin pislənməsinə səbəb olub.

Soyqırımının tanındılması və qətləmə siyasi qiymətin verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verməkdədir. Həyata keçirilən tədbirlərin səmərəsi kimi islam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin dördüncü konfransı Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində təşəbbüslə çıxış edib.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın Xocalı faciəsi haqqında dünya ölkələrində dolğun təsəvvürlərin formalaşdırılması istiqamətindəki söylərinin və bununla bağlı fəaliyyətinin müsbət nəticələri göz qabağındadır. Soyqırımı faktlarının müsəlman dövlətlərinin ali təhsil məktəblərinin dərslərinə salınması və qətləmə aid həqiqətlərin daha geniş miqyasda yayılması təklifləri islam ölkələrinin ali təhsil və elm nazirlərinin dördüncü konfransının yekun qətnaməsinə daxil edilib. Bu sənəd də ermənilərin Xocalıda törətdikləri qətləmlər haqqında əsl faktların İKT-yə üzv ölkələrin ali təhsil müəssisələrinin dərslərinə əks olunmasını dəstəkləyir və "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının bu ildən başlayaraq bir neçə il ərzində davamlı və geniş miqyasda keçirilməsi zəruriliyini əks etdirir. İKT-nin Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisinin irəli sürdüyü "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası təşkilata üzv ölkələrdə 2009-2012-ci illərdə prioritet şəkildə həyata keçirilməsinin vacibliyini özündə ehtiva edir.

Soyqırımının tanındılması istiqamətində iş uğurla davam etdirilir

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası dünyanın müxtəlif ölkələrində faciə ilə bağlı real faktların foto və film sərgiləri, internet, beynəlxalq konfranslar və nümayişlər, o cümlədən aparıcı beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin keçirilməsi vasitəsilə çatdırılmasını nəzərdə tutur.

Faciənin soyqırımı kimi tanındılması, bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu ən ağır cinayətə siyasi qiymət verilməsi, soyqırımı həqiqətlərinin İKT ölkələrində yayılması haqqında siyasi qərar, Gənclər Forumunun təşəbbüsü və Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin dəstəyi ilə İKT-yə üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin 35-ci sessiyasında və beynəlxalq təşkilata üzv ölkələrin 11-ci zirvə görüşündə qəbul edilən qətnamələrdə də əksini tapıb.

Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ərəfəsində bir sıra ölkələrdə keçirilən anım tədbirləri əvvəlki illərlə müqayisədə indi daha geniş miqyasda təşkil olunub. Bəşəriyyətə və insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətin baş verdiyi 26 fevral günü yalnız Azərbaycanda deyil, digər müsəlman ölkələrində də humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsinin anım günü kimi tarixə düşdü. Bu isə faciənin soyqırımı kimi tanındılmasına yönəldilmiş addımların nəticəsiz qalmadığını sübut edir.

Görülən məqsədyönlü və səmərəli iş nəticəsində "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının miqyası hər il durmadan genişlənir, bu istiqamətdə aparılan fəaliyyət müsbət nəticələr verir. Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyev bununla bağlı demişdir: "Xocalıya ədalət" kampaniyası bütün dünyada insanları müharibəyə, ədalətsizliyə qarşı çıxmağa səs-ləyir. Birgə belə təşəbbüslər irəli sürməklə dünyamızı daha ədalətli və sülh şəraitində yaşada bilərik".

Beynəlxalq kampaniya indi dünya səviyyəsində 25 ölkədə uğurla həyata keçirilir. Əsas məqsədi Xocalı şəhərində insanlığa qarşı törədilmiş cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına, faciəyə hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsinə nail olmaqdan ibarət olan kampaniyaya hazırda dünyanın 125 təşkilatı, eləcə də 125 mindən çox insan qoşulub. Soyqırımının tanındılması prosesinin sürətlənməsi, bu kampaniyaya getdikcə daha çox insanın qoşulması Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycanın haqq səsinin ucaldılması yönümündəki səmərəli fəaliyyətinə bariz nümunədir. İndi dünya birliyi Xocalı şəhərində insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətin günahkarlarını pisləyir.

2010-cu ilin 31 yanvarında dünyanın 56 dövlətinin təmsil olduğu İKT-nin Parlament Assambleyasının VI sessiyasında Xocalı faciəsi bir daha insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirildi. Zaman keçdikcə Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirən aparıcı müsəlman dövlətlərinin təmsil olduğu nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın - İKT-nin bu addımını digər beynəlxalq qurumlar da təkrarlayacaq və məhz o zaman tarixi cinayətin müəllifləri olan erməni cəlladları layiqli cəzalarını alacaqlar. Artıq işğalçı erməni silahlı birləşmələrinin soydaşlarımıza qarşı ağır cinayətləri öz həqiqi qiymətini alır. Dünyanın bir sıra dövlətlərində anım mərasimlərinin təşkili, Xocalı soyqırımı cinayətkarlarının əməllərinin pislənilməsi, beynəlxalq ictimaiyyətin bu məsələyə daim artan diqqəti, Türkiyə Böyük Millət Məclisində faciə ilə bağlı dinləmələrin keçirilməsi bunun ilk əlamətləridir. Azərbaycanın ümummilli maraqlarının təminatçısı, ümummilli liderin bəşəri ideyalarının daşıyıcısı olan Heydər Əliyev Fondunun ölkəmiz barədə əsl həqiqətlərin dünya birliyinə çatdırılması missiyası uğurla davam etdirilir. Bütün bunların nəticəsidir ki, dünya birliyi Xocalıda erməni silahlı

birləşmələri tərəfindən törədilmiş tarixi cinayəti kəskin şəkildə pisləyir, qətləmin günahkarlarını daim lənətləyir.

Anar RASİMOĞLU

“Azərbaycan”.-2010.-26 fevral.-№ 45.-S.5.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası uğurla davam edir

Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfirliyi Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü və İslam Konfransı Təşkilatı (İKT) Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşdırılan "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası ilə bağlı tədbir keçirilib.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlanmış, Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

"Riyadh Palace" konfrans mərkəzində Xocalı faciəsindən bəhs edən kitablardan, foto-video materiallardan ibarət guşə yaradılmış, "Xocalı uşaqların gözü ilə" rəsm sərgisi təşkil olunmuşdur. "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Azərbaycanda və dünya ölkələrində İKT Gənclər Forumu tərəfindən keçirilmiş tədbirlərin fotosərgisi nümayiş etdirilib.

Mərasim iştirakçlarına Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, xüsusilə də, Xocalı soyqırımını əks etdirən disk, kitab və materiallar, Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar səfirliyin mətbuat açıqcası, "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasına dair materiallar paylanıb.

Tədbirdə Ər-Riyad şəhərində yerləşən xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin başçıları və əməkdaşları, krallığın dövlət və ictimai qurumlarının, kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri, Azərbaycan və türk icmalarının nümayəndələri iştirak edib.

Səfir Tofiq Abdullayev çıxışında erməni millətçiləri tərəfindən xalqımıza qarşı aparılmış soyqırımı siyasətinin tərkib hissəsi kimi Xocalıda günahsız əhəlinin xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilməsindən geniş söhbət açmış, həmin faciə zamanı qətlə yetirilmiş, itkin düşmüş və girov götürülmüş insanlar haqqında faktları söyləmişdir.

Səfir bu cinayətin erməni millətçiləri və onların himayədarları tərəfindən planlı şəkildə həyata keçirildiyini vurğulayaraq, indiyədək dünya ictimaiyyəti tərəfindən ermənilərin bu dəhşətli əməllərinə bəşəriyyətə qarşı cinayət kimi hüquqi-siyasi qiymət verilmədiyini təəssüflə qeyd edib. Sonra Xocalı soyqırımını əks etdirən "Məhv edilmiş şəhər" adlı filmi ərəb dilində nümayiş etdirilib.

Azərbaycan-Səudiyyə Ərəbistanı Dostluq Cəmiyyətinin həmsədri İzzət Müfti çıxış edərək, filmdəki dəhşətli səhnələrin terrorun din və milliyətinin olmadığını bir daha sübuta yetirdiyini, erməni millətçiləri tərəfindən törədilmiş Xocalı soyqırımının tək azərbaycanlılara qarşı deyil, bütövlükdə, insanlığa qarşı vəhşilik olduğunu söyləyib. İ.Müfti islam dünyası tərəfindən Azərbaycanın haqq səsinin dəstəklənməsi məqsədi ilə beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri qətnamələrin yerinə yetirilməsi üçün erməni millətçilərinə təzyiqlər edilməsinin vacibliyini vurğulamış və Ermənistan rəhbərliyinin bu məsələdə birbaşa məsuliyyət daşdığını deyib.

Sonra səfirliyin birinci katibi T.Qafarov Xocalı soyqırımının törədilməsinə dair siyasi qərarın Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən qəbul edilməsi haqqında faktların mövcudluğunu vurğulamış, bu faciəni törədənlərin bir qisminin müəyyənləşdirilməsi və onların beynəlxalq mühakiməyə cəlb olunması məqsədi ilə axtarışın elan edildiyini söyləyib. T.Qafarov "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində 2008-2009-cu illərdə dünya ölkələrində keçirilmiş tədbirlər haqqında məlumat vermiş, bu kampaniyaya dair internet saytı ilə tədbir iştirakçılarını tanış edib. 2010-cu ildə də dünya dövlətlərinin liderlərinə və beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlandığını vurğulamış, ictimai qurumlarının nümayəndələrini, sadə vətəndaşları bu təşəbbüsə qoşulmağa çağırıb. İştirakçıların əksəriyyəti müraciətə həmrəylik nümayiş etdirərək, adıçəkilən sənədi imzalayıblar.

Tədbir çərçivəsində "Dəyirman" qrupu və Toni Bləkmənnin "Xocalıya ədalət" klipi nümayiş etdirilib.

ZÜMRÜD

“Səs”.- 2010.- 26 fevral.- № 36.- S.2

Xocalıya ədalət!!!

TBMM sədri: "Xocalı faciəsini dünya ictimaiyyəti tanımalıdır"

Ankara şəhərində Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) Mədəniyyət Mərkəzinin binasında "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində İslam Konfransı Gənclər Forumunun (İKGF) təşəbbüsü ilə Türkiyədə nəşr etdirilən "Qarabağ: suallar və faktlar" kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Bu barədə APA-ya İKGF-nin Media Departamentindən bildirilib. Məlumatla görə, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ probleminin tarixi, geosiyasi, hüquqi və mədəni aspektlərini özündə əks etdirən kitabı Azərbaycanın tanınmış alimləri və ekspertləri yazılıb.

Ankarada "Xocalıya Ədalət"

İKGF- nin Türkiyə deputatlarıyla birgə təşkil etdiyi bu tədbirdə **TBMM-in sədri Mehmet Əli Şahin** danışıb. Mehmet Əli Şahin çıxışında Xocalı faciəsinin dünyada tanınmasının vacibliyini xüsusilə vurğulayıb. O, İKGF Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsüylə irəli sürülən "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək, Xocalı qırğınının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün xarici ölkələrdə Türkiyə və Azərbaycan icmalarının birgə səylərinin gücləndirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

"Qarabağ: suallar və faktlar" kitabının təqdimat mərasimində Türkiyə parlamentinin deputatları Cünyed Yüksəl, Azərbaycan-Türkiyə Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri Mustafa Kabakçı, qondarma erməni soyqırımı üzrə tarixçi professor Yusif Halacoğlu, Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Zakir Həşimov çıxış ediblər. Türkiyəli deputatlar öz çıxışlarında kitabın ölkə ictimaiyyətinin Qarabağ münaqişəsi haqqında ətraflı və obyektiv məlumat ala biləcəklərinə ümid etdiklərini bildiriblər.

Tədbirin sonunda mart ayının 2-sinə qədər davam edəcək kampaniyanın 1 illik fəaliyyətini əks etdirən "Xocalıya ədalət" fotosərgisinin açılışı olub. Tədbir Türkiyənin aparıcı KİV-ləri işıqlandırıb.

Qeyd edək ki, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən "Xocalıya Ədalət" kampaniyasına 2009-cu ilin fevralında start verilib və hazırda 30-dan artıq ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilməkdədir. Kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırılması, faciəyə beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsi və beynəlxalq səviyyədə anılmasını təmin etməkdir. Kampaniyanın beynəlxalq əlaqələndirilməsi www.justiceforkhojaly.org saytı vasitəsilə aparılır.

Londonda "Xocalıya Ədalət"

"Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Avropa-Azərbaycan Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə London şəhərində, Temza çayında üzən "Silver Sturgeon" gəmisində Böyük Britaniyanın ictimai-siyasi xadimlərinin, parlamentar və diplomatların iştirakı ilə Xocalı qətliamının 18-ci ildönümünə həsr edilmiş tədbir keçirilib. İKT Gənclər Forumundan APA-ya verilən məlumata görə, innovativ xarakter daşıyan tədbir zamanı Temza çayı üzərində Xocalı faciəsi zamanı həlak olmuş 613 nəfərin adları yazılmış şarlar havaya buraxılıb və eyni sayda qəənfillər çaya atılıb.

Tədbir zamanı amerikalı rep musiqiçisi Toni Blekmen və Azərbaycanın tanınmış rep qrupu "Dəyirman" tərəfindən ifa edilmiş "Xocalıya Ədalət" adlı rep üslubundakı mahnının təqdimatı keçirilib. Sonda iştirakçılar Böyük Britaniyanın baş nazirinə ünvanlanmış petisiyaya imza atıblar. Petisiya Xocalı qətliamını insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və günahkarların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün səyləri gücləndirməyə çağırır.

Böyük Britaniya baş nazirinin katibliyi petisiyanı aldığı rəsmən təsdiqləyib. Bu ilin sonuna qədər Britaniya vətəndaşlarından kampaniyanın saytı (www.justiceforkhojaly.org) vasitəsilə 100 minə qədər imza toplanması planlaşdırılır. Tədbir zamanı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Xocalı faciəsini əks etdirən fotosəkillərdən ibarət rəsm sərgisi də nümayiş etdirilib.

"Xocalı soyqırımı - əsrin yaddaşında"

Mirzə Fətəli Axundov adına Milli Kitabxanada "Xocalı soyqırımı - əsrin faciəsi" adlı sərginin açılışı və "Xocalı soyqırımı rəhbərlərinin yaddaşında" kitabının təqdimat mərasimi keçirilib. Tədbiri Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov açaraq o ağırlı günləri bir daha yada salıb və bu faciənin Azərbaycan xalqının yaddaşından silinməyəcəyini deyib.

Mədəniyyət və turizm nazirinin müavini Sevdə Məmmədaliyeva, rəhbər və informasiya texnologiyaları nazirinin müavini İltimas Məmmədov da xüsusi amansızlıqla törədilmiş qanlı cinayət əməlinə danışıblar. Sonra tədbir iştirakçıları "Xocalı soyqırımı - əsrin faciəsi" adlı sərgi və təqdimatı keçirilən kitabla tanış olublar. Sərgidə

Xocalı faciəsinə həsr olunmuş 200-dən çox müxtəlif dillərdə çap olunmuş kitab, jurnal, qəzet materialları nümayiş etdirilib.

"Hərbi cinayətlər cəzalandırılmalıdır"

Azərbaycan prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzində "Xocalı soyqırımı: siyasi, hüquqi və psixoloji aspektlər" mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. APA-nın xəbərinə görə, tədbirdə əsas məruzəçilər Litva parlamentinin İqtisadiyyat komitəsi sədrinin müşaviri, tarixçi-etnoqraf İmantas Melyantas və "Lazdiyay ulduzu" qəzetinin redaktoru Riçaydas Lapaytis olub.

Riçardis Lapaytis deyib ki, Azərbaycana səfəri təsadüfən Xocalı faciəsinin ildönümünə təsadüf edib. O, 6 dəfə Dağlıq Qarabağda olduğunu, komandirlər və əsgərlərlə söhbət apardığını söyləyib: "İnsanlar kömək gözləyirdi, Avropa isə bunlara göz yumurdu. Jurnalistin vəzifəsi insanlıq əleyhinə cinayətləri qeydə almaqdır. Həmin vaxt erməni diasporası yaxşı işləyirdi və hamı ermənilərin çəkdiyi əzablardan danışırdı. Biz jurnalistlər faktları toplamaq üçün əlimizdən gələni etdik. Çünki faktlar yox olmur. Hərbi cinayətlər cəzalandırılmalıdır".

İmantas Melyantas isə Litva ictimaiyyətinin uzun müddət erməni təbliğatının təsiri altında qaldığını və tədricən bu təsəvvürləri dəyişməyin mümkün olduğunu vurğulayıb: "1989-cu ildə mən özüm də erməni təbliğatının əsiri idim. Bu təbliğat qədər güclü idi ki, deyilənlərin doğru olub-olmadığını heç düşünmürdük. Vaxt keçdikcə aydınlaşdı ki, belə deyil. Mən məsələni öyrəndim və uzun müddət Litvada beyinlərə yeridilənlərə zidd mənzərə ortaya çıxdı". İmantas Melyantas son iki ildə faktoloji materialların ictimaiyyətə təqdim edilməsindən sonra bu məsələyə baxışların dəyişdiyini vurğulayıb.

Niderlandda imzatoqlamanın nəticələri açıqlanacaq

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq informasiya kampaniyasının Niderland Komitəsi Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümüylə bağlı tədbirlər planını təsdiqləyib. Anım mərasimləri 2008-ci ildə Haaqada Azərbaycan-Türkiyə Cəmiyyətinin Xocalı şəhidlərinin xatirəsinə ucaldılmış abidənin qarşısına xatirə çələngi qoymaqla başlayacaq. Həmin gün Amsterdam Açıq Universitetində Xocalı soyqırımına həsr olunmuş konfrans keçiriləcək. Konfransı "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının Niderland Komitəsi və "Anadolulu tələbələr" qeyri-hökumət təşkilatının dəstəyilə baş tutacaq. Konfransda Azərbaycanın Niderland Krallığındakı səfiri Fuad İsgəndərovun, Almaniya da yaşayan yazıçı Orxan Arazın, Türkiyədən gəlmiş məşhur şair Yavuz Bülənd Bakilərin çıxışları nəzərdə tutulur. Daha sonra Amsterdam Universitetinin müəlliməsi, pianoçu Sara Krombaxın ifasında Azərbaycan mahnılarından ibarət matəm konserti keçiriləcək. Tədbirlər çərçivəsində "Xocalıya ədalət tələb edirik" fotosərgisinin təşkili, "Xocalıya ədalət" klipinin təqdimatı da planlaşdırılır. Konfransın sonunda "Xocalıya ədalət" kampaniyasının Niderland Komitəsinin sədri, Kral Ordeni cəngavəri Qert van Dam kampaniyaya dəstək çərçivəsində imzatoqlama kampaniyasının nəticələrini açıqlayacaq. Xatırladaq ki, ötən il dekabrın 10-da - Beynəlxalq İnsan Haqları Günü başlayan kampaniya çərçivəsində 3 mindən artıq imza toplanıb. Tədbir ehsan mərasimilə başa çatacaq.

Xocalı soyqırımı Fransada anılır

Fransada Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi məqsədi ilə bu ölkədə səfərdə olan Azərbaycan nümayəndə heyəti diaspor təmsilçiləri ilə görüşüblər. Bu barədə APA -ya Azərbaycanlıların və digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzindən (ATXƏM) bildirilib. Məlumatla görə, ATXƏM Strasburq "Azərbaycan Evi" ilə birgə Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü ilə bağlı fevralın 24-28-də Paris və Strasburq şəhərlərində silsilə tədbirlər həyata keçirir.

Fevralın 24-də Azərbaycan nümayəndə heyəti Azərbaycanın Fransadakı səfirliyində səfir Elçin Əmirbəyov və Fransadakı diaspor nümayəndələriylə görüşüblər. Görüşdə Fransadakı diaspor təşkilatlarıyla birgə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub. Qərara alınıb ki, Azərbaycanın ümummilli məsələlərinin həll olunması və Azərbaycan həqiqətlərinin daha mütəşəkkil təbliğ olunması üçün birgə əməkdaşlıq səylərini gücləndirmək vacibdir. Görüşdə Azərbaycan nümayəndə heyəti Azərbaycan və Qarabağla bağlı 40-a yaxın (ingilis və fransız dilində) kitab və bukletləri səfirliyə təqdim ediblər.

Dünən isə Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri Strasburqda ITIRI- Yazılı və Sinxron tərcümə və Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunda "Azərbaycan Respublikasının Diaspora siyasəti, icrası və Azərbaycan Diasporasının əsas məsələləri (Qarabağ)" konfransına qatılıblar.

Litva parlamentində Xocalı soyqırımıyla bağlı tədbir keçirilib

Fevralın 24-də Litva Seymində səfirliyimizin təşəbbüsü və Demokratik Siyasət İnstitutunun dəstəyilə Xocalı soyqırımıyla bağlı tədbir keçirilib.

Demokratik Siyasət İnstitutunun rəhbəri, Seymin üzvü Mantas Adomenas çıxışında Xocalı soyqırımı ilə bağlı Litva ictimaiyyətində az məlumat olduğunu, Vilyandə Azərbaycan səfirliyinin açılmasından

sonra bu sahədə xeyli iş görüldüyünü deyib. O, dinc azərbaycanlılara qarşı törədilən Xocalı soyqırımını Serebrenitsa qətləmi ilə eyniləşdirərək, etnik təmizləmə siyasətini pisləyib.

Litva Seymində Azərbaycanla dostluq qrupunun rəhbəri Egidiyus Vareikis Ruandada, Syerra-Leonedə törədilən qətləmlərin Xocalı soyqırımını ilə eyni olduğunu bildirib, buna baxmayaraq, beynəlxalq müstəvidə Xocalı qətləminə hüquqi qiymət verilməsinin gecikdiyinə diqqəti yönəldib.

Litvanın nüfuzlu qurumlarından olan Soyqırım İnstitutunun sabiq direktoru, deputat Dalia Kuodite çıxışında, Litva xalqının da uzun illər genosidə məruz qaldığı üçün azərbaycanlıların faciəsini yaxşı başa düşdüklerini bildirərək, dünyanın istənilən yerində insanlığa qarşı törədilən vəhşiliklərə biganə qalmamağa çağırıb.

Tədbirdə "Salnamə" studiyasında hazırlanan "Dua" filmi də nümayiş olunub. Heydər Əliyev Fondunun hazırladığı "Qarabağ həqiqətləri" toplusu, müxtəlif əyani vəsaitlər, həmçinin səfirlik tərəfindən Litva və ingilis dillərində xüsusi hazırlanmış çap nümunələri sərgilənib.

"İrəli" Avropanın 9 şəhərində aksiyalar keçirəcək

Dünən Tiflisin Şota Rustaveli adına Milli Dram Teatrında Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri Xocalıya həsr olunan xatirə konserti keçirilib. İspaniya, Türkiyə, Ukrayna və İraqın bu ölkədəki səfirlərinin, habelə dövlət rəsmilərinin iştirak etdiyi tədbirdə Azərbaycan və gürcü bəstəkarlarının əsərləri ifa edilib. Konsertdə Azərbaycanın Gürcüstandakı Səfiri Namiq Əliyev çıxış edib. Xatirə konsertində Gürcüstan prezidentinin anası Giuli Alasaniya da iştirak edib.

Xocalı soyqırımının ildönümü münasibətilə "İrəli" İctimai Birliyinin dəstəyilə Avropanın 9 şəhərində aksiyalar və tədbirlər keçiriləcək. Tədbirlər Hollandiya, Böyük Britaniya, Fransa, Almaniya, Ukrayna, Latviya, Litva və Estoniyada təşkil olunur. "İrəli" İctimai Birliyi hazırlıq işlərini yekunlaşdırmaq üzrədir.

"Xalq cəbhəsi".-2010.-26 fevral.-№36.-S.3.

Xocalı faciəsi insanlığa qarşı görünməmiş soyqırımıdır

Fevralın 25-də Parisin "Prəns de Qall" hotelində Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi və ölkəmizin YUNESKO yanında daimi nümayəndəliyi tərəfindən Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü və İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq Üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən "Xocalıya ədalət" kampaniyasının təqdimatı ilə bağlı mərasim keçirilmişdir.

Fransa ictimaiyyəti nümayəndələrinin, azərbaycanlılara qarşı soyqırımı, bir çox ölkələrin səfirlərinin, akkreditə olunmuş diplomatik korpusun əməkdaşlarının, Fransanın ölkəmizdəki keçmiş səfirlərinin, YUNESKO yanında nümayəndəliklərin rəhbərlərinin, faciə ilə bağlı Fransada keçirilən tədbirlərdə iştirak etmək üçün Parisə səfər etmiş Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvlərinin, diaspor təmsilçilərinin, bu ölkədə yaşayan azərbaycanlıların və təhsil alan tələbələrimizin, jurnalistlərin iştirak etdiyi mərasimi açan səfir Elçin Əmirbəyov Xocalı faciəsi barədə ətraflı məlumat vermiş, qana susamış erməni hərbcilərinin Azərbaycanın Xocalı şəhərinə soxularaq bir gecənin içərisində dinc əhaliyə amansızlıqla divan tutduqlarını, hətta qadın, uşaq və yaşlı insanlara belə aman vermədiklərini diqqətə çatdırmış, bu etnik təmizləmə praktikası siyasətinin hələ ötən əsrin əvvəllərindən aparıldığını qeyd etmişdir.

Səfir Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı görünməmiş soyqırımı olduğunu demiş, faciəyə beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən indiyədək hüquqi qiymət verilmə-məsindən təəssüf hissi keçirdiyini bildirmiş, bütün dünya ictimaiyyətinin Xocalı soyqırımı barədə hərtərəfli məlumat əldə etməsinin vacibliyini vurğulamışdır. Bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş bu soyqırımın yaddaşlarda həmişəlik iz saldığını, o dəhşətli gecədən uzun illər keçməsinə baxmayaraq, bu faciə haqqında əsl həqiqətlərin bütün dünyaya çatdırılmasının zəruri olduğunu bildirmişdir. Diplomat İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi və Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı təmsilçisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət" kampaniyasının keçirildiyini və iştirakçıları bu məqsədlə dünyanın müxtəlif ölkələrinin rəsmilərinə ünvanladığı müraciətə imza atmağa çağırılmışdır.

Fransanın Azərbaycandakı ilk səfiri Jan Perren Xocalı faciəsinin ölkəmizdə fəaliyyətə başladığı dövrə təsadüf etdiyini xatırlatmış faciənin XX əsrin ən dəhşətli soyqırımı olduğunu, dinc sakinlərə qarşı əsl qətləmə törədildiyini, şəhər sakinlərinin bir qisminin öldürüldüyünü, bir qisminin əsir götürüldüyünü, canlarını qurtarmaq üçün dağlara qaçan insanların bir çoxunun yolda qışın sərt şaxtasında donduğunu qeyd etmişdir.

Keçmiş səfir həmin dövrdə yaralıların yerləşdiyi xəstəxanalara baş çəkdiyini, onların insanları dəhşətə gətirən gecə barədə söhbətlərini dinlədiyini, xarici jurnalistlərin bu hadisəyə biganə qalmadıklarını, Xocalı faciəsinin yalnız azərbaycanlılara qarşı deyil, bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş bir soyqırımı olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Azərbaycan-Fransa Gəncləri Assosiasiyasının sədri Mirvari Fətəliyeva Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən "Xocalıya ədalət" kampaniyasını təqdim etmişdir. Sonra Xocalı faciəsindən bəhs edən klip nümayiş etdirilmişdir.

Mərasimdə Xocalı faciəsinin xatirəsinə həsr edilmiş klassik musiqi nümunələri ifa olunmuşdur. Sorbon Universitetinin magistrı Səidə Zülfüqarova pianoda və fransız musiqiçisi Prisiy Laşa Sanet skripkada Azərbaycan və Avropa bəstəkarlarının əsərlərini səsləndirmişlər.

İştirakçılar Xocalı soyqırımına dair sərgi ilə tanış olmuşlar. Sərgidə faciə ilə bağlı Heydər Əliyev Fondunun nəşr etdirdiyi, Prezident Administrasiyası, Azərbaycanlıların və Türk Xalqlarının Əməkdaşlığı Mərkəzi tərəfindən təqdim olunmuş kitab və broşürlər, kiçik yaşlı rəssamların çəkdiyi rəsmlər, disklər və kasetlər nümayiş etdirilmişdir.

Əsgər ƏLİYEV
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Paris

“**Xalq qəzeti**”.-2010.-27 fevral.-№ 46.-S.3.

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası bu faciəni dünyada XX əsrin ən qanlı soyqırımlarından biri kimi tanıdıb

XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Qafqazda kütləvi şəkildə məskunlaşdırılan ermənilər az müddət sonra bölgəni sözlən əsl mənasında “qan çanağı”na çeviriblər.

Ermənilərin “böyük Ermənistan” yaratmaq kimi iddialı ideyanın gerçəkləşməsi yolunda atdıqları addımlar azərbaycanlılara qarşı kütləvi qətlərin və soyqırımı aktlarının həyata keçirilməsi ilə nəticələnib. Bu qanlı tarix qısa fasilələrlə bütün XX əsr boyu dönə-dönə təkrarlanıb. Lakin özlərinin uydurma ideyalarının qurbanı olan ermənilər bu gün dünya birliyinin qınaq mənbəyinə, ən əsası isə bir tikə çörəyin əsirinə çevriliblər.

Tarix təsdiq edir ki, ermənilərin Qafqazda törətdikləri qırğınlar və soyqırımı aktları bir niyyətə əsaslanır: nəyin bahasına olursa-olsun Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşmaq və aborigen xalq olduqlarını təsdiqləmək. Bu mənfur niyyəti reallaşdırmağın yolu isə azərbaycanlıların kütləvi soyqırımından, qanlı talanlardan və deportasiya siyasətindən keçir. 1918-ci ilin martında Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində həyata keçirilmiş dəhşətli soyqırımı aktı ermənilərin Qafqazda məskunlaşması üçün bir açar olub. Onlar həmin vəhşi əməlləri ilə bir növ bu bölgədə yaşamaq və Azərbaycan türklərinin tarixi vətəni olan indiki Ermənistan ərazisində dövlət qurmaq niyyətlərini reallaşdırıblar.

Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra xalqımızın tarixi keçmişinin obyektiv mənzərəsini yaratmaq imkanı əldə edilib. Uzun illər gizli saxlanılan, üzərinə qadağa qoyulan həqiqətlər açılıb, təhrif edilmiş hadisələr əsl qiymətini alıb. Ümummillə lider Heydər Əliyevin 1998-ci il martın 26-da imzaladığı Fərmanla 31 mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilib. Bununla da Azərbaycan tarixində erməni məsələsinə münasibətdə yeni strategiya müəyyənləşib. Bu, həm də Azərbaycan xalqının əsrlər boyu üzlaşdığı məhrumiyyətlərə rəhbəri Heydər Əliyev olan dövlətin verdiyi əsl tarixi qiymət idi. Təsədüfi deyil ki, bu proses sonrakı mərhələdə Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti nəticəsində artıq dünya və beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyıblar.

Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə yayılması, qətliama obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində atılan addımları Heydər Əliyev Fondu davam etdirir. Məhz Fondun gərgin əməyi nəticəsində əvvəlki illərdən fərqli olaraq indi dünya ölkələri erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılıb. Bir sıra dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu qurumlar bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini anlayaraq qətliamı kəskin şəkildə pisləyir.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Xocalı faciəsinin ildönümü bu il dünyanın 100-dən artıq nöqtəsində qeyd olunur. Soyqırımına həsr olunmuş silsilə tədbirlər Fondun hazırladığı təbliğat materialları əsasında həyata keçirilir. Mərasimlərin hər il keçirildiyi şəhərlərin sırasına bu il Oslonun da adı əlavə edilib.

Heydər Əliyev Fondunun ayrı-ayrı ölkələrdə geniş miqyasda təşkil etdiyi və faciənin həqiqətlərinin yayılmasına yönəldilmiş anım tədbirləri Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəlik tərəfindən İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu çərçivəsində davam edir.

2008-ci il mayın 8-dən İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumunun (İKGF) Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə təsis edilən, fəaliyyətinə 2009-cu ilin fevralında start verilən və hazırda 30-dan artıq ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq informasiya və təşviqat kampaniyası da bu işə öz töhfəsini verməkdədir. Bu kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırmaq, qətliama beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsinə və bu qanlı qırğının qurbanlarının xatirəsinin anılmasına nail olmaqdır. Kampaniyanın beynəlxalq əlaqələndirilməsi www.justiceforkhojaly.org saytı vasitəsilə aparılır.

Beynəlxalq kampaniya dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı faciəsi ilə bağlı real faktların foto və film sərgiləri, internet, beynəlxalq konfranslar və nümayişlər, o cümlədən aparıcı beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin keçirilməsi vasitəsilə çatdırılmasını nəzərdə tutur. Kampaniya və buna oxşar təşəbbüslər dünyadakı ədalətsizliyi aradan qaldırmaqla, bəşəriyyətə sülh, əmin-amanlıq gətirir. “Xocalıya ədalət” kampaniyası bütün dünyada insanları müharibəyə, ədalətsizliyə qarşı çıxmağa səsəyir. Kampaniya Azərbaycan gəncliyinin Qarabağ həqiqətlərini, münaqişənin həllində ölkəmizin ədalətli mövqeyini və Xocalı soyqırımını bütün təfərrüatı ilə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq baxımından müasir tariximizin mühüm mərhələsi olub.

Leyla xanım Əliyevanın Xocalı soyqırımının daha geniş miqyasda qeyd olunması təşəbbüsü bir sıra ölkələrdə dövlət səviyyəsində dəstəklənib.

Bu il yanvarın 31-də İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İKT Pİ) Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində keçirilən və 51 ölkənin parlament heyətləri başçılarının iştirak etdiyi VI sessiyasında forumun təşəbbüsü ilə “İKGF ilə İKT Pİ arasında əməkdaşlıq haqqında” qətnamə imzalanıb. “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində qəbul olunmuş qətnamədə Xocalı faciəsinə “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhəlinin kütləvi qətləməsi” və “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilib. Qətnamədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına həm milli, həm də beynəlxalq səviyyədə tam dəstək verməyə çağıran bənd də öz əksini tapıb. Bu, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Xocalı faciəsini “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi tanıyan ilk sənəddir.

Uqandada keçirilən tədbirdə iştirak edən dövlətlərin nümayəndələri qətnamənin qəbul edilməsinə yekdilliklə səs veriblər. Sənədin qəbul olunmasında İKT ölkələri parlamentlərinin 10-dan çox sədri və təqribən 100 deputat, mütəbər qurumların nümayəndələri iştirak ediblər.

Nəzərə alsaq ki, İKT Parlament İttifaqı öz sıralarında dünya parlamentlərinin demək olar, dördübirini cəmləşdirir və dünyanın ən böyük parlamentlərarası beynəlxalq qurumlarından, həmin qətnamədə Xocalı qətləməsinin beynəlxalq hüququn normalarına əsasən insanlığa qarşı cinayət adlandırılması Xocalı soyqırımının dünya səviyyəsində tanınmasında, bu cinayəti törədənlərin məsuliyyətə cəlb edilməsində keyfiyyətə yeni bir mərhələ açacaq. Sənəd Ermənistanı da çatdırılacaq. Çünki, Kampalada keçirilən sessiyada beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri, o cümlədən, Ermənistanın da üzv olduğu Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Birliyinin nümayəndələri iştirak ediblər.

Qətnamənin digər bir bəndində “Xocalıya ədalət” kampaniyasına tam dəstək verilib.

Bu, Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə artıq bir ildir ki, fəaliyyət göstərən “Xocalıya ədalət” kampaniyasının növbəti ciddi uğurudur.

Birinci uğuru kampaniya başlandıdan az sonra İKT xarici işlər nazirləri tərəfindən Xocalı faciəsini kütləvi qırğın kimi qiymətləndirmək barədə qətnamənin qəbuluna nail olunmasıdır. Keçən ilin iyulunda isə İKT Gənclər Forumu ilə İSESKO arasında imzalanmış anlaşma nəticəsində Xocalı faciəsi haqqında məlumatın İKT ölkələrinin tarix dərslərinə salınması barədə razılıq əldə edilib.

Bundan əlavə, ötən ilin dekabrında BMT çərçivəsində keçirilən konfransda Xocalı soyqırımı Ruanda, Srebrenitsa, Xolokost kimi dünya tərəfindən tanınmış soyqırımları ilə yanaşı, İnsan Haqları Günündə yada salınıb və bununla əlaqədar BMT-də konfrans keçirilib.

Xalqımız 1948-ci il 9 dekabr tarixli “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması” konvensiyasını rəhbər tutaraq, Ermənistan Respublikasına qarşı BMT-nin Beynəlxalq məhkəməsində iddia qaldırmaq üçün bütün hüquqi əsaslara malikdir. Dünya bilməlidir ki, bu cinayət, təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, həm də bütün bəşəriyyətə qarşı yönəldilib.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının səyi ilə Xocalı qətləməsinin adı İsveçdə yaradılıb və virtual aləmdə geniş vüsət almış mükəmməl “Beynəlxalq Müharibə Qurbanları Memorialı” arxiv layihəsinə daxil edilib. Layihədə kampaniyanın rəsmi saytına istinad edilərək Dağlıq Qarabağ müharibəsi zamanı erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində xüsusi amansızlıqla öldürülənlərin siyahısı yerləşdirilib, faciə saytın istifadəçilərinə XX əsrin ən dəhşətli qətləməsi kimi təqdim edilib (<http://war-memorial.net/Victims-of-the-Khojali-Massacre-1.224>).

Xatırladaq ki, “Beynəlxalq Müharibə Qurbanları Memorialı” layihəsi II Dünya müharibəsindən sonra dünyada baş vermiş müharibələr, soyqırımları və qətləmələrin qurbanları olmuş adamların siyahısını verir, şəkillər və faktlarla birlikdə hadisələrin xülasəsini əks etdirir. XX əsrin ikinci yarısından bu günədək soyqırımı və qətləmələrdə həlak olmuş insanların siyahıyaalma prosesində insan hüquqları ilə məşğul olan institutlar, alimlər, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları, tədqiqatçılar iştirak edirlər.

Beləliklə, görürük ki, Leyla Əliyevanın qətləmə obyektiv qiymət verilməsi təşəbbüsləri dünyanın sülhpərvər qüvvələri, demokratik ölkələri tərəfindən birmənalı dəstəklənib.

Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünya dövlətləri tərəfindən dəstəklənməsi bədnam qonşularımızı yaman qıcıqlandırır.

Ermənistan hökuməti ölkə ərazisində yerli istifadəçilərə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının rəsmi saytına (www.justiceforkhojaly.org) girişi qadağan edib. Yerevandan olan gənc internet istifadəçilərindən biri kampaniyanın Facebook səhifəsində (<http://www.facebook.com/pages/Khojaly-town/Justice-for-Khojaly-Campaign/101823787520?ref=mf>) yazır: “Mənim yüksək keyfiyyətli internetim var, lakin sayta girəndə “qadağandır” sözü yazılır. Mən müxtəlif yerlərdən sayta girməyə cəhd etsəm də, eyni nəticə ilə üzləşirəm”.

Ermənistan əhalisinin, xüsusilə, gənclərin internet saytlara daxil olmaqda üzləşdikləri problem bu ölkədə informasiya azadlığının və insan hüquqlarına dair beynəlxalq öhdəliklərin Ermənistan hakimiyyəti tərəfindən kobud şəkildə pozulmasının sübutudur.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının Facebook səhifəsinin administratoru Elməddin Mehdiyev bildirib ki, həqiqətən Ermənistanda www.justiceforkhojaly.org saytına girişə qadağa qoyulub. Hətta, Ermənistanın internet məkanında sayta bizim tərəfdən qadağa qoyulduğu haqda sayıə yayılıb. Bunun Ermənistan hakimiyyətinin növbəti yalanı olduğunu aşağıdakı faktlar sübut edir:

- Məlum olduğu kimi, sayt kampaniyanın ABŞ-dakı fəalları tərəfindən yaradılıb və bu ilin fevralından dünyanın 101 ölkəsindən 15 min nəfər saytın materialları ilə tanış olub.

- Sayta girişə Azərbaycan ərazisindən məhdudiyət qoyulması texniki baxımdan qeyri-mümkündür.

- Bundan başqa, erməni təbliğatçıları kampaniyanın məqsədlərindən birinin Xocalı faciəsi haqqında düzgün məlumatın məhz, Ermənistan ictimaiyyətinə çatdırılması olduğunu nəzərə almayıblar. Çünki yaradıcılar tərəfindən sayta Ermənistanda girişə qadağa qoyulması məntiqə uyğun deyildir.

Bu faktlara və İKT üzrə mütəxəssislərin rəylərinə əsaslanıb əminliklə demək olar ki, Xocalı qırğını törədən və indiki Ermənistan hakimiyyətində təmsil olunanlar bu faciə barədə düzgün məlumatın Ermənistanda yayılmasının qarşısını almaq üçün ölkədə sayta girişə qadağa qoyublar.

Xocalı faciəsinin dünya dövlətləri tərəfindən soyqırımı kimi tanınması, qətliama ayrı-ayrı ölkələrin qanunverici orqanları tərəfindən obyektiv qiymət verilməsi tarixi zərurət olaraq qalmaqdadır. Artıq bir sıra dövlətlər 1992-ci ilin 25-26 fevralında soydaşlarımıza qarşı törədilmiş etnik təmizləmə cinayətinin əsl mahiyyətini anlayır, qətliama siyasi qiymət verilməsinin bəşəri borc olduğunu başa düşürlər.

Soyqırımın tanınması və qətliama siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər artıq daha ciddi nəticələr verməkdədir.

Dünyanın bir çox nöqtələrində insanlığa qarşı baş verən və həyata keçirilən cinayətlərlə bağlı İKT tərəfindən bir neçə proqram reallaşdırılır. Lakin təhlillər göstərir ki, ən böyük haqsızlıq Xocalı soyqırımı ilə bağlıdır, çünki dünya bu hadisələrin arxasında hansı səbəblərin durduğunu və Dağlıq Qarabağ münafişəsinin təkəverici qüvvəsinin nə olduğu barədə həqiqətlərin heç on faizini də bilmir. Buna görə də, Leyla Əliyevanın təşəbbüsü təqdir olunmalı və alqışlanmalıdır.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası hansısa xalqa qarşı yönəlməyib. Xocalıya ədalət - Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsi və erməni xalqının yoluxucu “böyük Ermənistan” sovinizm ideologiyasından azad edilməsidir, Xocalıya ədalət - həlak olan insanların xatirəsinə münasibətdə ədalətdir.

Xocalıda azərbaycanlıların soyqırımına qarşı etirazını bildirən ilk rusiyalılarından biri, yazıçı, “Qarabağın qanlı girdabı” kitabının müəllifi Yuri Pompeyev 1992-ci il fevralın 26-da olmuş hadisələr barədə öz təəssüratlarını bölüşüb. Onun sözlərinə görə, 1990-ci ilin Qara Yanvarından sonra Azərbaycana qarşı növbəti qanlı aksiyanın hazırlandığı məlum idi. O, sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayının Qarabağdan çıxarılması çağırışı ilə Rusiya rəhbərliyinə teleqram göndərməklə buna mane olmağa çalışmışdı. “Təəssüf ki, bunu etmək mümkün olmadı”, - deyər üzr istəyən yazıçı bildirib.

26 fevral yalnız Azərbaycanda deyil, digər müsəlman ölkələrində də humanitar fəlakət qurbanlarının xatirəsinin anma günü kimi tarixə düşüb. Bu işə faciənin soyqırımı kimi tanınmasına yönəldilmiş addımların nəticəsiz qalmasını sübut edir.

Tarix unudulmaq üçün yazılmır. Erməni vəhşilikləri Azərbaycan tarixinin qanlı yazılmış səhifəsidir. Bu səhifəyə yazılmış cinayətlər xalqımızın qan yaddaşına həkk olunub. Erməni terroru, qətliamı qurbanlarının ruhu bizi qisasa səsəyir.

İnanırıq ki, Xocalı soyqırımını törədənlər öz layiqli cəzalarını alacaq və şəhidlərimizin ruhu dinclik tapacaq. Bu, gec-tez baş verəcək. Çünki, Azərbaycan yerləşdiyi bölgədə söz və nüfuz sahibidir, gündən-günə güclənir və qüdrətlənir. Gücümüz və qüdrətimiz, dövlət başçımızın qətiyyəti sayəsində Azərbaycan xalqının haqq işi qalib gələcək.

AzərTAc

“Yeni Azərbaycan”.-2010.-27 fevral.-№.37.-S.3.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Ukraynada anım mərasimləri keçirilmişdir

Yüz minlərlə soydaşımız yaşayan dost Ukraynada XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ilə bağlı anım mərasimləri keçirilmişdir. Mərasimlərdə erməni şovinist-millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı analoqu olmayan vəhşiliklər törədilməsindən, genosid siyasətindən söhbət açılmış, insan hüquqlarının kütləvi və kobud şəkildə pozulması ilə nəticələnmiş Xocalı soyqırımına hələ də beynəlxalq miqyasda hüquqi qiymət verilmədiyi, terrorçu əməllərə qarşı qəti tədbirlər görülmədiyi təəssüflə qeyd olunmuşdur.

Kiyev şəhərində Ukraynanın bir sıra aparıcı gənclər təşkilatları fəallarının, tarixçi alimlərin, politoloqların və jurnalistlərin qatıldığı mərasimi Ukrayna Avropa gənclər hərəkatının Kiyev şəhər təşkilatının sədri S. Aleksandra açaraq, 18 il bundan öncə Xocalıda ermənilər tərəfindən törədilən bəşəri cinayətin hələ də cavabsız qalmasından danışmışdır. Əsrlər boyu Ukrayna xalqının da dəfələrlə soyqırım və faciələrlə üzləşdiyini bildirən “İrəli” İctimai Birliyinin Ukraynadakı təmsilçisi Cavid Hüseynzadə “Xocalıya ədalət” kampaniyasına qoşulan ukraynalı həmyaşıdlarına minnətdarlığını çatdırmışdır.

Ukrayna Avropa Gənclər Hərəkatı təşkilatının fəallarından Xoleç Alesya, azərbaycanlı gənclərdən Rəhim Haçiyev və başqaları Xocalı faciəsi ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara və dünya birliyinə müraciət etmək üçün imza toplama kampaniyasına qoşulduqlarını bildirmişdir.

Sonra mərasimə qatılanlar Ukrayna dövlət televiziyasının aparıcı jurnalisti Georqi Spasokukotskinin və Azərbaycan televiziyasının Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri Möhsüm Qədiroğlunun ssenarisi əsasında çəkilmiş **“Qarabağ tarixin burulğanında”** sənədli filminə baxmaqla son iki əsrdə erməni və ermənipərəst qüvvələrin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri amansız faciə və soyqırım siyasəti ilə tanış olmuşlar. Filmdə göstərilənlərin sırf tarixi faktlara əsaslandığını bildirən tarixçi alimlərdən Fərhad Turanlı, Nataliya Rudenko və digər çıxış edənlər Xocalı faciəsinin hələ də cəzasız qalmasını bəşər tarixinin qara ləkəsi adlandırmışlar.

Toplantıya qatılanlara həmçinin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən nəşr olunmuş, Qarabağ həqiqətlərini özündə əks etdirən kitablar paylanmışdır.

Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ilə bağlı TREND-in erməni vandalizminə dair çəkdiyi film Ukrayna ictimaiyyətinə təqdim olunmuşdur.

Ukraynanın Donetsk şəhərində TREND Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu layihəsi çərçivəsində erməni vandalizminə dair çəkdiyi “Sözün bitdiyi zaman” adlı sənədli filmin təqdimatı keçirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin həyata keçirdiyi “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin Ukrayna nümayəndəliyinin və Donetsk Azərbaycanlıları Konqresinin birgə təşəbbüsü ilə təşkil olunan təqdimat mərasimində Azərbaycan və Ukraynanın ictimai-siyasi xadimləri, ziyalılar, diaspor fəalları və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak etmişlər.

Təqdimat mərasimini Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin Ukrayna üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri Möhlət Hüseynov açaraq bəşər tarixinin ən qanlı salnaməsi kimi tarixə düşən Xocalı soyqırımından 18 il ötməsinə baxmayaraq, beynəlxalq təşkilatların və dünya birliyinin hələ də bu faciəyə hüquqi-siyasi qiymət verməməsini tarixi ədalətsizlik kimi dəyərləndirmişdir. “Xocalı faciəsi təkcə əlli milyonluq azərbaycanlının deyil, bütün dünyanın faciəsidir. “Mən hesab edirəm ki, dünya birliyi ermənilərin belə bir dəhşətli soyqırım siyasətinə göz yummaqla tarix qarşısında bu faciəni törətmək qədər bir məsuliyyəti öz üzərinə götürüb” deyən M. Hüseynov Azərbaycan və Ukrayna dövlət televiziyalarının birgə layihəsi əsasında çəkilmiş “Qarabağ tarixin burulğanında” filminin o cümlədən TREND Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin çəkdiyi **“Sözün bitdiyi zaman”** adlı sənədli filminin üç dildə Qarabağ həqiqətlərinin və erməni vandalizminin dünya ictimaiyyətinə təqdim edilməsində mühüm rol oynayacağını bildirmiş, və tarixi materiallarla zəngin olan hər iki filmin ssenari müəllifləri Emil Hüseynliyev və Möhsüm Qədiroğluna minnətdarlığını bildirmişdir.

Sonra mərasimə qatılanlar **“Qarabağ tarixin burulğanında”** və **“Sözün bitdiyi zaman”** filmlərinə baxmaqla ermənilərin 1992-ci ildə Xocalı şəhərində uşaqlara, qadınlara, qocalara və dinc əhaliyə qarşı həyata keçirdikləri soyqırım siyasətini özündə əks etdirən vəhşiliklərin bir daha şahidi olublar.

Təqdimat mərasimində çıxış edən Azərbaycan Teleradio Verilişləri QSC-nin Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə xüsusi müxbiri Möhsüm Qədiroğlu son illər Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində həyata keçirilən silsilə tədbirlərin, o cümlədən dövlət səviyyəsində Qarabağ münaqişəsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində təqdim olunan layihələrin maliyyələşdirilməsinin artıq müsbət effekt verdiyini vurğulamışdır. Qeyd etmişdir ki, on il öncə Dağlıq Qarabağ

haqda demək olar ki, heç bir bilgiyə malik olmayan dünya birliyi Azərbaycan dövlətinin apardığı məqsədyönlü siyasəti nəticəsində bu gün ermənilərin tarix boyu Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri işğalçılıq və soyqırım siyasətini tanımaq məcburiyyətində qalıb. İnanıram ki, bu kimi tarixi-faciəvi filmlərə baxan hər bir insan beynəlxalq aləmdə yazıq və məzlum libasına bürünən erməni maskasının altında nələrin gizləndiyini asanlıqla görə bilirlər.

Mərasimdə filmin Ukrayna ictimaiyyətinə təqdim olunmasına verdikləri dəstəyə görə Dünya Azərbaycanlıları Konqresinin Ukrayna nümayəndəliyinin rəhbərliyinə və Azərbaycan Teleradio Verilişləri QSC-nin Ukrayna və Şərqi Avropa ölkələri üzrə təmsilçiliyinə minnətdarlığını bildirən filmin ideya və ssenari müəllifi, TREND NEWS İnformasiya Agentliyinin direktor müavini Emil Hüseynli Qarabağ həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasını dünyanın harasında yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlının mənəvi borcu olduğunu demişdir.

Mərasimdə DAK-ın Ukrayna üzrə nümayəndəliyinin rəhbəri Möhlət Hüseynov qeyd etmişdir ki, “XXI əsr informasiya əsridir. Bu istiqamətdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “biz ermənilərlə informasiya müharibəsində müdafiədən hücumla keçməliyik” çağırışına öz əməli işlərimizlə cavab verməliyik. TREND də bu sahəyə xüsusi diqqət yetirir. Əminəm ki, TREND Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində qarşısına qoyduğu vəzifələri bundan sonra da davam etdirəcək”.

Əsası iki əsr öncə qoyulmuş erməni əks təbliğatının ifşa olunmasında Ukraynadakı Azərbaycan diasporu da əsl vətəndaşlıq mövqeyi nümayiş etdirir.

Bu baxımdan fevralın əvvəlində Ukrayna və Azərbaycan Dövlət televiziyaalarının birgə layihəsi olan “Qarabağ tarixin burulğanında” filminin 48 milyonluq Ukrayna xalqına təqdim olunmasını xarici təbliğat strategiyamızın uğuru adlandırmaq olar. Təbii ki, Xocalı soyqırımının 18-ci ildönümü ərəfəsində tarixi faktlarla zəngin olan belə bir filmin Ukraynanın dövlət televiziyasında efirə verilməsi xəbis erməni saxtakarlığının ortaya çıxmasında müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Tədbirdə Donetsk Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti İqbal Mahmudov, İdarə Heyətinin sədri Müşfiq Vəliyev, Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Donetsk Vilayət təşkilatının sədri Malik Pirverdiyev çıxış edərək erməni diasporuna qarşı effektiv mübarizə aparmaq üçün Azərbaycan diasporunun daha güclü fəaliyyət göstərməsinin vacibliyini vurğulamışlar.

Donetsk Vilayətinin Snejnoy şəhərinin Veteranlar Cəmiyyətinin sədri Valeriy Sokolov çıxışında bildirmişdir ki, ermənilərin Xocalıda törətdiyi soyqırımı bütün dünya ictimaiyyəti bilməlidir. “Xocalı faciəsi təkcə azərbaycanlılara qarşı deyil, insanlığa qarşı törədilmiş bəşəri cinayət kimi qiymətləndirilməlidir. İnanıram ki, beynəlxalq təşkilatlar bu soyqırımı hüquqi-siyasi qiymətini verəcəkdir”.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin Dnepropetrovsk, Kırım, Xarkov və digər regional təşkilatlarında da anım mərasimləri keçirilmişdir.

Qədir Aslan

“Respublika”.-2010.-2 mart.-№ 47.-S.5.

Strasburqda keçirilmiş izdihamlı mitinq Xocalı faciəsinə həsr olunmuşdur

Strasburqda fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evinin təşkilatçılığı ilə şəhərin mərkəzindəki Kleber meydanında Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü ilə əlaqədar izdihamlı mitinq keçirilmişdir.

Mitinqi Azərbaycan Evinin sədri Mustafa Alınca açaraq Xocalı soyqırımının XX əsrin ən dəhşətli faciəsi olduğunu bildirmişdir. O, müasir silahlarla silahlanmış erməni quldurlarının Xocalıya hücum edərək qəddar üsullarla yüzlərlə günahsız insanı qətlə yetirdiklərini, Ermənistanın keçmiş dövlət başçısı Robert Koçaryanın və hazırkı prezident Serj Sarkisyanın bu soyqırımına rəhbərlik etdiklərini, onların indiyədək cəzasız qaldıqlarını mitinq iştirakçılarının diqqətinə çatdırmışdır.

Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilmiş və faciə ilə bağlı mitinq komitəsinin bəyanatı oxunmuşdur.

Xocalı faciəsi ilə bağlı keçirilən silsilə tədbirlərdə iştirak etmək üçün Fransaya gəlmiş Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvlərindən Prezident Administrasiyasının sektor müdiri Qafar Əliyev, Milli Məclisin regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə, Azərbaycanlıların və Türk Xalqlarının Əməkdaşlıq Mərkəzinin sədri İlham İsmayılov və “Kür-Araz” xeyriyyə cəmiyyətinin sədri Akif Kərimov bu mitinqin Avropanın rəmzi paytaxtı Strasburqda təşkil edilməsinin heç də təsadüfi xarakter daşmadığını, qəddar ermənilərin sülhsevər azərbaycanlılara qarşı dəfələrlə soyqırımı törətdiklərini, Ermənistanın apardığı işğalçılıq siyasəti nəticəsində Azərbaycan ərazilərinin 20 faizinin işğal edildiyini, ölkəmizin bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün problemi ilə üzləşdiyini, Xocalı soyqırımından 18 il keçməsinə baxmayaraq dünya ictimaiyyətinin və beynəlxalq təşkilatların susduğunu, hadisəyə hüquqi qiymət verilmədiyini vurğulamışlar. Onlar mitinq iştirakçılarını Xocalı faciəsinə erməni təbliğatının təsiri altına düşmüş hər bir avropalıya olduğu kimi çatdırmağa çağırmışlar. Azərbaycanın tutduğu yolun haqq yolu olduğu və gec-tez bu haqqın öz yerini tutacağı, torpaqlarımızın tezliklə erməni işğalından azad ediləcəyi diqqətə çatdırılmışdır.

Əllərində üçrəngli Azərbaycan bayraqları, “Xocalıya ədalət”, “Xocalı soyqırımı azərbaycanlılara qarşı soyqırımıdır”, “Erməni özbaşınalığına son qoyulsun”, “Müharibə caniləri öz cəzalarını almalıdırlar”, “Heç vaxt bağışlamayacağıq” kimi sözlərin yazıldığı transparantlar tutmuş soydaşlarımız, türk diasporunun təmsilçiləri, qonşu Almaniya və digər yerlərdən gəlmiş azərbaycanlılar və tələbələrindən ibarət mitinq iştirakçıları “Koçaryan canidir!”, “Sarkisyan canidir!”, “Ermənilər, Azərbaycan torpaqlarını azad edin!” və s. şüarlar səsləndirmişlər.

Mitinq zamanı Azərbaycan nümayəndə heyətinin gətirdiyi Xocalı faciəsindən bəhs edən kitab və broşürlər, fotolar nümayiş etdirilmiş, insanlığa qarşı görünməmiş soyqırımı ilə bağlı əsl həqiqətlərin və faktların əks olunduğu fransız dilində yazılmış vərəqələr yerli sakinlərə və şəhərin qonaqlarına paylanılmışdır.

Azərbaycan həqiqətlərinin, o cümlədən Xocalı faciəsi haqqında faktların Avropada getdikcə geniş vüsət almasından vahiməyə düşmüş ermənilər hər yerdə olduğu kimi, Strasburqda da mitinqi pozmağa cəhd göstərmişlər.

Ermənilərin hiyləsini başa düşən mitinq iştirakçıları qanun keşikçilərinə müraciət etmiş və onların növbəti fitnəkarlığının qarşısı alınmışdır.

Mitinq sakit şəraitdə başa çatmışdır.

Əsgər ƏLİYEV
AzərTAC-ın xüsusi müxbiri
Strasburq

“**Xalq qəzeti**”.-2010.-2 mart.-№ 48.-S.2.

Rusiya Dövlət Kitabxanasında professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabının təqdimatı olmuşdur

İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumundan (İKGF) bildirmişlər ki, martın 1-də Moskvada Rusiya Dövlət Kitabxanasının Şərq Ədəbiyyatı Mərkəzində tanınmış rus yazıçısı, professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabının təqdimatı olmuşdur. Moskvanın “Kanonplyus” nəşriyyatı tərəfindən çap etdirilmiş kitab İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində hazırlanmışdır.

Tədbirdə çıxış edən İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında Rusiya oxucusuna həqiqətləri çatdıran bu kitabın əhəmiyyətini vurğulamış, müəllifin Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmləndirilməsində oynadığı roldan bəhs etmişdir. O bildirmişdir: “Professor Pompeyev mürəkkəb bir dövrdə dəfələrlə Qafqazda münaqişə zonalarında olmuş, Qarabağda başlanan separatizmin nəinki Azərbaycanın, ümumilikdə milyonlarla insanın taleyinin birləşdiyi böyük bir ölkənin ərazi bütövlüyünə zərbə vurduğunu öz gözləri ilə görmüşdür”. Leyla xanım Əliyeva, həmçinin kitabın münaqişənin səbəb və ağır nəticələri haqqında Rusiya oxucularında obyektiv fikir yaradacağına əminliyini bildirmişdir.

Kitabın əhəmiyyətindən danışan Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli istiqamətində qətiyyətli fəaliyyətindən bəhs etmişdir.

İKGF-nin baş katibi Elşad İsgəndərov “Xocalıya ədalət” kampaniyasının birillik fəaliyyəti barədə təqdimatla çıxış etmiş, beynəlxalq qurumlar çərçivəsində Xocalı qətliamını törədənləri pisləyən qərarların qəbul edilməsinin əhəmiyyətini vurğulamışdır.

Kitabın müəllifi professor Y. Pompeyev “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstəyini ifadə etmiş, tədbir iştirakçılarında kitabın yaranması ideyasından danışmış, keçən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycan ətrafında informasiya blokadasının aradan qaldırılması uğrunda aparılan mübarizədən bəhs etmişdir. O, ötən ilin avqustunda Bakıya səfəri zamanı ölkədə gedən irimiqyaslı inkişaf və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu istiqamətdə apardığı siyasətlə bağlı onda yaranmış təəssüratları tədbir iştirakçıları ilə bölüşmüşdür. Milli Məclisin deputatı Elmira Axundova münaqişə həll edilməyənədək kitabdakı fikirlərin aktuallığını xüsusi vurğulamışdır. Kitabın təqdimatında Moskva Dövlət Universitetinin professoru Qeorqi Alekseyev, Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin mətbuat üzrə katibi işləmiş, rusdilli “Azərbaycanın panoraması” qəzetinin redaktoru Fərhad Ağamaliyev çıxış etmişlər.

Tədbirdə ziyalılar, ali məktəb tələbələri və KİV nümayəndələri iştirak etmişlər. Tədbir iştirakçıları 2009-cu ildə “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilmiş tədbirləri əks etdirən forosərgi ilə tanış olmuşlar.

Müəllifin siyasi və ictimai xadimlərdən münaqişə ilə bağlı götürdüyü müsahibələr və tarixi sənədlər əsasında tarixi-publisistik janrda yazdığı “Qarabağ gündəliyi” kitabında münaqişənin ilkin dövründən başlayaraq baş verən təlatümlü hadisələrin təhlili verilmişdir. Əsərdə münaqişənin alovlanmasına şərait yaradan, Xocalı soyqırımına aparıcı proseslərdə sovet hakimiyyət qurumlarında təmsil olunan pərdəarxası qüvvələr, erməni lobbisi və onların M. Qorbaçovla gizli münasibətlərindən bəhs edilmişdir. Keçmiş sovet məkanında öz ölkəsinin taleyini düşünən rus ziyalısının mövqeyindən yazılmış bu kitabda çətin siyasi dövrdə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyünün qorunması uğrunda apardığı mübarizəsindən də bəhs edilmişdir.

Kitab keçmiş SSRİ-nin son dövrləri və Azərbaycan xalqının milli-azadlıq hərəkatını öyrənmək istəyən tarixçilər, politoloqlar üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası 2008-ci ilin mayın 8-də, Şuşa şəhərinin işğalının ildönümündə İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülmüşdür və hazırda 30-dan artıq ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilməkdədir. Kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlandırılması, faciəyə beynəlxalq aləmdə siyasi-hüquqi və mənəvi qiymət verilməsini, həmçinin beynəlxalq səviyyədə anılmasını təmin etməkdir. Kampaniyanın beynəlxalq əlaqələndirilməsi www.justiceforkhojaly.org internet saytı vasitəsilə aparılır.

“**Xalq qəzeti**”.-2010.-2 mart.-№ 48.-S.2.

Xocalı faciəsi dünya mətbuatında

"Nezavisimaya qazeta"-da Yevgeni Kriştalyovun "Xocalıya ədalət" sərlövhəli məqaləsi dərc edilib

Rusiyanın "Nezavisimaya qazeta" nəşrinin 26 fevral nömrəsində Yevgeni Kriştalyovun "Xocalıya ədalət" sərlövhəli məqaləsi dərc edilib. AzərTAc həmin məqaləni təqdim edir.

Müharibə qanlı qətl-yama düşmüş xalqlara, sadə insanlara çoxlu əzab və faciə gətirir. Yüzlərlə və minlərlə günahsız adam hərcmərcliyin qurbanı olur və yalnız nəsilərin yaddaşı onların adlarının yaddaşlardan silinməsinə imkan vermir. Qonşular arasında qarşıdurma daha amansız olur. Ermənistan ilə Azərbaycan arasında Dağlıq Qarabağa nəzarət uğrunda döyüşlər qəddarlıq salnaməsinin daha bir səhifəsi olmuşdur.

Fevralın 26-sı Xocalı şəhidlərinin anma günüdür. Dağlıq Qarabağın azərbaycanlılar yaşayan bu şəhərinin adı çoxlarına tanışdır və Xatın, Liditse, Serebrenisa, Sonqminin taleyi ilə müqayisə olunur. 18 il əvvəl Xocalının dinc sakinləri strateji yaşayış məntəqəsini tutmağa çalışan erməni silahlı dəstələrinin mühasirəsinə düşmüşdü. Qarabağda yeganə hava limanı burada yerləşirdi, yol isə birbaşa Azərbaycanın içərilərinə aparırdı. Xocalıların geri çəkilməsi üçün qoyulan yollarda "tələ" qurulmuşdu. Onları gülləbaran edir, yaralı uşaqları qətlə yetirir, əsir götürürdülər. Bu əsirlikdən çoxları geri qayıtmadı. 1992-ci il fevralın 26-na keçən o müdhiş gecədə alov məngənəsindən çoxları keçə bilmədi. Qətləmənin nəticələri dəhşətli idi: 613 nəfər qətlə yetirilmişdir, onların 63 nəfəri uşaq, 106 nəfəri qadın, 70 nəfəri qocadır. Səkkiz ailənin bütün üzvləri məhv edilmiş, 487 adam yaralanmışdır. 1275 nəfər əsir götürülmüş, onların 150-nin taleyi hələ də məlum deyildir.

Azərbaycan Prokurorluğu ətraflı təhqiqat apararaq bu qanlı qətləmənin təşkilatçılarının və icraçılarının törətdiklərini soyqırımı və hərbi cinayət kimi qiymətləndirmişdir. Eyni zamanda, müəyyən edilmişdir ki, keçmiş sovet ordusunun 366-cı alayının hərbiçilərinin də bu qətləmədə əli vardır. 366-cı hərbi birləşmə Dağlıq Qarabağda yerləşdirilmişdi və alayda erməni milliyətindən olan hərbiçilər də qulluq edirdilər.

Faciənin bir çox məqamları həm də beynəlxalq müşahidəçilər - jurnalistlər və hüquq müdafiəçiləri tərəfindən sənədləşdirilmişdir. Rusiyanın tanınmış "Memorial" təşkilatı bu barədə ətraflı məlumat vermiş, şahidlərin dediklərini İnternetdə yerləşdirmişdir. 1992-ci il martın 13-də "İzvestiya" qəzetində müxbir Vadim Belixin reportajı dərc edilmişdi. O, hər bir normal insanın ruhunu lərzəyə gətirə biləcək və şəxsən şahidi olduğu faktları təsvir etmişdir.

Dağlıq Qarabağın Azərbaycan icması Xocalını və onun sakinlərini itirməklə doğma torpaqda yeganə dayağından məhrum olmuşdu. Erməni millətçilərinin bir vaxtlar bərəkətli diyarda törətdiyi etnik təmizləmə, faktiki olaraq, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan icmasının soyqırımı, Xocalı qətləməsi isə bu siyasətin ən müdhiş nöqtəsi idi. "Yaşayış məkanının işğalı" strategiyasının həyata keçirilməsinin kulminasiyası isə 1992-ci ilin mayında Qarabağ azərbaycanlılarının başlıca tarixi mərkəzi - qoruq-şəhər Şuşanın işğalı oldu.

Bununla əlaqədar, Serj Sarkisyanın Britaniya jurnalisti, "Qara bağ" kitabının müəllifi Tomas de Vaala etirafı çox maraqlıdır: "Xocalıya qədər azərbaycanlılar düşünürdülər ki, bizimlə zarafat etmək olar, onlara elə gəlirdi ki, ermənilər mülki əhaliyə əl qaldırmazlar. Biz bu stereotipi qıra bildik". Necə deyərlər, şərhə ehtiyac yoxdur, nə əlavə, nə də ixtisar etmək lüzumsuzdur.

Bu gün Xocalı faciəsinə gətirib çıxarmış o cinayətkar siyasətin davamçıları Dağlıq Qarabağ üçün hansısa öz müqəddəratını təyin etməkdən danışırlar. Eyni zamanda, onlar Qarabağ azərbaycanlılarının əzəli torpaqlarına qayıtması imkanını yada da salmırlar. Onların referendumun bölgənin yalnız erməni sakinlərinin iştirakı ilə keçirilməsi tələbinin məqsədi də məhz budur.

Hazırda Azərbaycan ilə Ermənistan arasında beynəlxalq vasitəçilərin, - burada başlıca rolu Rusiya oynayır, - iştirakı ilə gedən sülh danışıqları yalnız möhkəm sülhü təmin edəcəyi halda məna kəsb edir. Bu cür sülh isə Dağlıq Qarabağın hər iki icmasının - ermənilərin və azərbaycanlıların hüquqlarına riayət olunmasına əsaslanmalıdır. Bu icmaların hər birinin Qarabağın yüksək dağ zirvələrində və sıx meşələrində öz müqəddəs ocaqları vardır. Hər iki icmanın nümayəndələri Qarabağdan olan dahi əcdadlarının xatirəsini əziz tuturlar.

Münaqişə nəticəsində qovulmuş azərbaycanlıların geri qayıtması və Dağlıq Qarabağın, heç olmasa sovet dövründəki kimi, əvvəlki status-kvo vəziyyətinin bərpa edilməsi bölgədə normal həyatın bərpasının baza şərtidir.

Yaxın keçmişə nəzər salsaq, görürük ki, sovet dövrü XX əsrin əvvəllərindəki fikir ayrılığını unutturmuşdu. O zaman da Qarabağ Azərbaycanı qoparmaq istəyirdilər. Lakin elə ilk sistem qeyri-sabitliyi köhnə iddiaları üzə çıxardı, ayrılma məsələsi yenidən qaldırıldı. Bu, barıt çəlləyinin fitilini yandırdı və partlayış, öz növbəsində, ittifaq dövlətinin dağılmasına son qoydu. İndi bunu az-az yada salırlar, çünki xatırlatmağa dəyər ki, fitil, ilk növbədə, Qarabağın idi. Yuqoslaviyanın qanlı parçalanmasını, Kosovodakı indiki vəziyyət mahiyyət

etibarilə Ermənistan-Azərbaycan qarşıdurmasını xatırladır. Serblərin ürəyini - Kosovo diyarını kökləri ilə qoparıb çıxardılar. Azərbaycanın qəlbi Qarabağı da beləcə kökləri ilə çıxarmağa çalışırlar. Xocalı Qarabağın göz yaşları və şəhid qanı hopmuş bir parçasıdır.

Bu gün Azərbaycan yalnız ədalət tələb edir. Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin və bu qurumun rəhbəri Leyla Əliyevanın şəxsən irəli sürdüyü təşəbbüs əsasında həyata keçirilən genişmiqyaslı beynəlxalq informasiya-təbliğat kampaniyası da məhz "Xocalıya ədalət" adlanır. Kampaniyadan məqsəd dünyaya bəşəriyyətə qarşı cinayət, Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətləri yaymaqdır. Fondun aksiyaları artıq bütün dünyada, o cümlədən beynəlxalq təşkilatların ofislərində, habelə BMT-nin Cenevrədəki Baş qərargahında keçirilir

“Səs”.-2010.-2 mart.-№.38.-S.4.

"İRƏLİ" Avropada Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar aksiyalar keçirib

İctimai Birliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, fevralın 26-da Latviyanın paytaxtı Riqadan Estoniyanın paytaxtı Tallinə doğru Xocalı Soyqırımı ilə bağlı "Avtobus turu aksiyası" başlayıb.

Aksiyaya Latviyada yaşayan və təhsil alan latış, italyan, türk, alman, tacik və digər millətləri təmsil edən gənclər qoşulub. Aksiya üçün nəzərdə tutulmuş avtobusun üzərinə öncədən soyqırımı həqiqətləri ilə bağlı şüarların əks olunduğu posterlər və stikerlər yapışdırılıb. Riqadan Tallinə doğru hərəkət edən avtobus yol üzərində müxtəlif şəhərlərdə dayanıb, gənclər mövzu ilə bağlı insanlara məlumat verib. Aksiya iştirakçıları Tallinə çatdığı zaman burada onları digər bir gənclər qrupu qarşılayıb və aksiyaya qoşulublar.

Daha sonra gənclər şəhərdə yürüş keçirib, Tallindəki Ermənistan Milli cəmiyyətinin qarşısında piket keçiriblər. Günorta radələrində isə Estoniya Parlamentinin qarşısında qısa bir yürüş təşkil olunub. Aksiya 27 fevral axşamına qədər davam edib.

Aksiya iştirakçıları üçün "İRƏLİ" ictimai Birliyi tərəfindən xüsusi köynəklər və aksiyada istifadə ediləcək şüarları əks etdirən posterlər hazırlanıb. Tədbirdə istifadə olunmuş kitablar və broşürlər Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təqdim edilib.

Növbəti aksiya 26 fevral saat 9-00-dan 13-00-a qədər Parisin "Pol Klodel" meydanında (Senat yaxınlığında) "İRƏLİ" İctimai Birliyinin və Azərbaycan Fransız Gənclik təşkilatının və Fransadakı Azərbaycan səfirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilib. Hədəf Fransa Senatını məsələdən əgah etmək və onun gələcək iclaslarında Xocalı faciəsinin müzakirəyə çıxmasına nail olmaqdır. Aksiya Fransanın Tuluz, Strasburq, Nant, Bezanson, Marsel, Nansi, Lyon, Paris və s. kimi 10-a yaxın fransız şəhərlərindən Parisə toplanan 150-ə qədər gəncin iştirakı ilə keçirilib.

Aksiya iştirakçıları müxtəlif qruplara ayrılaraq Parisin bir neçə yerli əhalinin daha çox olduğu yerlərində yerli ictimaiyyətin nümayəndələrinə Xocalı qətliamının reallıqlarını və erməni vəhşiliklərini özündə əks etdirən kiçik kitabçalar və bukletlər paylayıb. Bundan əlavə, Aksiyanın kütləvi informasiya vasitələrində işıqlandırılması üçün Fransada onlarla televiziya və radio qurumlarına, müxtəlif elektron informasiya agentliklərinə və qəzetlərə məlumat verilib.

Aksiya dinc xarakter daşıyaraq, nəzərdə tutulmuş yerdə meqofonla şüarların deyilməsi, traktların və kitabların insanlara paylanması və sonda bəyannamənin Senata verilməsi ilə bitib.

Avropanın ən böyük liman şəhəri olan Hollandiyanın Rotterdam şəhərində də silsilə tədbirlər keçirilib. Aksiya fevralın 26-da Rotterdam bələdiyyəsinin önündə baş tutmuş nümayişlə başlayıb. Bundan sonra 200 nəfəri özündə birləşdirən yürüş şəhər mərkəzinə qədər davam edib. Növbəti addım kimi Xocalı soyqırımı ilə bağlı daha ətraflı məlumat vermək və Xocalıda ermənilər tərəfindən törədilən ümumbəşəri cinayəti Hollandiya ictimaiyyətinin nəzərinə çatdırmaq məqsədilə beynəlxalq konfrans təşkil olunub.

Tədbirlər üçün əvvəlcədən Rotterdam şəhərinin meri və polis şefi ilə danışıqlar aparan Hollandiya Azərbaycan Həmrəylik Cəmiyyəti tədbirin keçirilməsi üçün rəsmi icazə ala bilib. Hollandiya-Azərbaycan Həmrəylik Cəmiyyətinin və "İRƏLİ" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə 300-dən artıq yerli və xarici vətəndaş iştirak edib.

"Kaspi".-2010.-2 mart.-№.38.-S.6.

Xocalı faciəsi daim dünya ictimaiyyətinə xatırladılmalıdır

Elşad İsgəndərov: "Ermənilər "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qarşı çox çirkin antitəbliğat aparır"

"Bizə qarşı hücumlar onu deməyə əsas verir ki, bu kampaniya hədəfinə nail olur"

Xocalı soyqırımının dünyada tanındılması istiqamətində İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumu da davamlı olaraq fəaliyyət göstərir. Bu məqsədlə ötən müddət ərzində bir çox işlərin görüldüyünü deyən təşkilatın Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov bu sırada həyata keçirilən "Xocalıya ədalət" kampaniyasını xüsusi qeyd edib. Kampaniyanın getdikcə geniş vüsət aldığını vurğulayan Elşad İsgəndərov "OLAYLAR"-a verdiyi müsahibədə yaxın gələcəkdə bu istiqamətdə görülməli işlər barədə də məlumat verir.

- Elşad müəllim, "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində bu günə qədər hansı işlər görülmüş və görülən işlər sizi qane edirmi?

- İlk öncə onu qeyd edim ki, "Xocalıya ədalət" kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülüb. Kampaniyaya 2008-ci il, mayın 8-də Şuşanın işğal günü start verilib. Ötən müddət ərzində "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində dünyanın əksər ölkələrində bir sıra tədbirlər keçirilib, Azərbaycanın haqq səsi, Azərbaycan torpaqlarının işğal edilməsi, eləcə də ermənilərin Xocalıda həyata keçirdikləri vəhşiliklər barədə bir sıra kitablar çap edilərək yayılıb. Kampaniyaya qoşulanların sayı getdikcə artmaqdadır. Artıq İslam Konfransı Təşkilatına daxil olan ölkələrdə kampaniya geniş vüsət alıb və təşkilata daxil olan ölkələr Xocalıda insanlığa qarşı cinayətin həyata keçirildiyini açıq şəkildə bildirirlər. Buna örnək kimi cari ilin yanvarında İslam Konfransı Təşkilatına daxil olan ölkələrin Parlament Birliyinin qəbul etdiyi qətnaməni göstərmək olar. Bu ilin yanvar ayında İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu tərəfindən irəli sürülmüş qətnamə əsasında 54 ölkənin parlamentariləri təşkilatın Parlament Birliyində ilk dəfə olaraq faciəyə hüquqi qiymət verərək Xocalı soyqırımını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıdılar. İnsanlığa qarşı cinayət eyni zamanda soyqırım və müharibə cinayətlərini özündə ehtiva edən hüquqi anlayışdır.

- Kampaniyanın iştirakçıları əsasən kimlərdir?

- Bizim auditoriyamız əsasən gənclərdən ibarətdir və onlar internetdən aktiv formada istifadə edirlər. İnternetdə seçim edilsə görərik ki, erməni mətbuatında da bir çox materiallar məhz bu kampaniyaya həsr edilib. Ermənilər "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qarşı çox çirkin antitəbliğat aparır. Bu kampaniya demək olar ki, Ermənistan dövləti səviyyəsində həyata keçirilir. Keçən ilin yay aylarından kampaniyanın veb-saytı Ermənistanda qadağan edildi və texniki baxımdan bağlandı. Buna baxmayaraq biz Ermənistandakı istifadəçilər üçün link hazırlamışıq ki, onlar həmin link vasitəsilə də kampaniyaya qoşula bilərlər. Bizim digər bir məqsədimiz də ondan ibarətdir ki, Ermənistan vətəndaşları ölkədəki mövcud faşist rejiminin əleyhinə öz səslərini qaldırınsınlar. O cümlədən onlar Ermənistan rəhbərliyinin öz xalqına, eləcə də Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri cinayətləri bilsinlər.

- Ermənistan xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanın İKT Parlament Birliyinin qəbul etdiyi qətnaməyə verdiyi reaksiya işğalçı ölkənin bu məsələdə ciddi təşvişə düşdüyündən xəbər vermirmi?

- Ermənistan hakimiyyətinin İslam Konfransı Təşkilatının Parlament Birliyində qəbul edilən qətnamədən ciddi təşvişə düşdüyü göz qabağındadır. Toplantıda qəbul edilən qətnamənin ardınca Ermənistan xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyanın bu ölkənin parlamentində çıxış etməsi və öz təmsalında məsləyə aydınlıq gətirmək istəməsi belə deməyə əsas verir. Ermənistan parlamentində keçirilən müzakirə zamanı xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyan belə bir uydurma ilə çıxış edib ki, guya İslam Konfransı Təşkilatının Parlament Birliyində qəbul edilmiş məlum qətnamənin heç bir əhəmiyyəti yoxdur və ümumilikdə İslam Konfransı Təşkilatının özü Parlament Birliyinin qəbul etdiyi qərarlara baxmır və onlara heç bir imza atmır. Ermənistan xarici işlər naziri təşkilatın Parlament Birliyində qəbul edilmiş qətnamənin qeyri-professionalıq və dini təəssübkeşlikdən irəli gəldiyini də iddia edib.

- Ermənistanın belə bir təşvişə düşməsi sizcə, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının uğurundan və əldə edilən nəticələrdən xəbər vermir?

- Əlbəttə ki, bizə qarşı olan hücumlar bir tərəfdən bizi sevindirir. Bizə qarşı edilən hücumlar onu deməyə əsas verir ki, bu kampaniya hədəfinə nail olur. Ermənistanın uzun illər gizlətmək, məsuliyyəti öz üzərində atmaq istədiyi Xocalı soyqırımını tədricən dünyada tanınır. Əgər Xocalı soyqırımını dünyada tanınmasaydı çox kiçik və tükənən resurslara malik olan Ermənistan bu gün əlavə resurslardan istifadə edərək kampaniyaya qarşı əks təbliğata keçməz, onlarla güzgü saytı açmazdı. Ermənistanda Xocalıya ədalət adı altında onlarla güzgü saytı

açılıb ki, bu da dünya ictimaiyyətinin fikrini çaşdırmağa yönəlib. Yəni "Xocalıya ədalət" axtaranlar ermənilərin saytlarına daxil olsunlar.

- İslam Konfransı Təşkilatı Parlament Birliyinin qəbul etdiyi qətnamənin ayrı-ayrı ölkələrin parlamentləri tərəfindən rəsmən təsdiqlənməsi istiqamətində hansı addımlar atılacaq?

- İslam Konfransı Təşkilatı Parlament Birliyinin qəbul etdiyi həmin qərar mühüm bir qərardır. Çünki təşkilatın Parlament Birliyinin Uqandada keçirilən sessiyasında üzv ölkələr parlament sədrləri və vitse-spikerlər səviyyəsində təmsil olunurdular. Yəni bu düşünülmüş şəkildə qəbul edilmiş bir qərar idi. Təbii ki, bu qətnamənin yerli səviyyədə təsdiqlənməsi də milli qanunvericilik səviyyəsində uyğunlaşdırılmalıdır. Bu istiqamətdə geniş coğrafiyanı əhatə edən fəaliyyət həyata keçirilməlidir. Həmin ölkələrdə lobbi kampaniyalarının aparılması, bu ölkələrin parlamentariləri ilə əlaqələrin qurulması nəzərdə tutulur. Qəbul edilmiş qərar əsasında çalışacağıq ki, bu işləri həyata keçirək.

- Sizcə, başladığınız bu kampaniya daha böyük uğurlara imza atmağa imkan yaradacaq?

- Mən bu təbliğatın uğurla aparılacağına öz inamımı bildirmək istəyirəm. Bunun üçün zəmin bizim dövlətimizin qüdrəti və gənclərimizin vətənpərvərliyidir. Bizim təbliğat uzun müddət çox böyük transformasiyalardan keçərək bugünkü mərhələyə çatıb. "Xocalıya ədalət" kampaniyasının bu gün uğurla aparılmasına Azərbaycan prezidentinin həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasət, informasiya kommunikasiya texnologiyalarından geniş və məharətlə istifadə yeni nəsil gənclərin yetişməsi böyük təkan verir. Azərbaycan artıq özünü dünyada tanıdan və haqq səsinə tələb edən bir dövlətdir. Biz "Xocalıya ədalət" kampaniyasını həyata keçirməklə düşünürük ki, Dağlıq Qarabağın işğaldan azad edilməsi işinə də dəstək verəcəyik. Hər bir azərbaycanlı bu işdə öz əməyini əsirgəməməli, üzərinə düşən məsuliyyəti dərk edərək əlindən gələni etməlidir.

- Bu günlərdə "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində hazırlanmış video klipin təqdimat mərasimi keçirildi. Klipin digər ölkələrdə keçirilən təqdimat mərasimləri Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və onun tanınması işinə nə dərəcədə töhfə verəcək?

- "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində çəkilmiş klipin dünyanın bir sıra ölkələrində təqdimat mərasimləri keçirilib. Bu cür təqdimat mərasimləri Meksika, Paris, Vaşinqton, London, Vyana, Vilnüs, Moskva, həmçinin İKT ölkələrinin hər birində reallaşdırılıb. Ayrı-ayrı ölkələrdə keçirilən təqdimat mərasimləri onu deməyə əsas verir ki, apardığımız iş öz müsbət nəticəsini verir və dünya ictimaiyyəti artıq Xocalıda nə baş verdiyini anlayır. Növbəti addımlardan biri kimi dünya liderlərinə imzatoqlama kampaniyası başlayır. 2010-cu il ərzində bu müraciət kampaniyası davam edəcək və ayrı-ayrı ölkə vətəndaşlarından toplanmış 1 milyona yaxın imza dekabrın 10-u, İnsan Haqları Günündə ATƏT-in Minsk Qrupuna daxil olan ölkələrin hökumətləri və parlamentləri, eyni zamanda aparıcı beynəlxalq təşkilatlara - Avropa Birliyi, Avropa Şurası və BMT-yə təqdim olunacaq. Bu kampaniyada əsas iştirakçılar xarici ölkə vətəndaşları olacaq. Texniki baxımdan bir qədər mürəkkəb prosedur olsa da, bu işin öhdəsindən də gəlməyə çalışacağıq. Kampaniya çərçivəsində istənilən xarici ölkə vətəndaşı həm öz dövlətinin parlament rəhbərliyi, eyni zamanda ölkəsinin təmsil olunduğu beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlaya bilər. Bu mərhələ də "Xocalıya ədalət" kampaniyasına diqqətin artırılması məqsədini daşıyır. Eyni zamanda İslam Konfransı Təşkilatı Parlament Birliyinin qərarı əsasında digər ölkələrin parlamentlərinə də müraciət etmək istəyirik. Bununla da Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı cinayət kimi tanınmasını qarşıya məqsəd qoymuşuq.

- Kampaniya davamlı xarakter daşıyacaq?

- Təbii ki, 18 il bundan əvvəl baş vermiş bir faciəni bu gün gündəmə gətirib onun siyasi cəhətdən tanınmasına, eyni zamanda bu cinayətdə iştirak etmiş insanların məsuliyyətə cəlb edilməsinə nail olmaq üçün Xocalı faciəsi daimi olaraq dünya ictimaiyyətinə xatırladılmalıdır. Bu istiqamətdə çoxlu sayda kitablar nəşr edilməsi, zaman-zaman xarici ölkələrdə kütləvi aksiyalar keçirilməsinin tərəfdarıyıq. Eyni zamanda 1990-92-ci illərdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici ölkə jurnalistlərinin bu faciə ilə bağlı xatirələrini əks etdirən sənədli filmin çəkilişini də nəzərdə tutmuşuq.

- İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu çərçivəsində yaxın vaxtlarda Azərbaycanda hansısa bir tədbirin keçirilməsi nəzərdə tutulub?

- Zaman-zaman təşkilatın Gənclər Forumunun bir çox tədbirləri Bakıda keçirilib. Bu yaxınlarda isə İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun Baş Assambleyasının toplantısı olacaq. Həmin toplantıda Assambleyanın rəhbər strukturlarına seçkilər keçiriləcək və qurumun rəhbərliyi yenilənəcək

- Baş Assambleyanın iclası hansı ölkədə keçiriləcək?

- Toplantının ərəb ölkələrindən birində keçirilməsi nəzərdə tutulub. Hazırda 3 ölkənin adı namizəd kimi

irəli sürülüb. Baş Assambleyanın iclası təxminən bu ilin ortalarında baş tutacaq. Hazırda assambleyanın toplantısına hazırlıq istiqamətində müvafiq tədbirlər həyata keçirilir

Süleyman
“Olaylar”.-2010.-5 mart.-№.36.-S.4.

Belarus, Çexiya, Polşa və Avstriyada "Xocalıya ədalət" istənilib

İsmayıl Ağayev: Dövlət strukturlarında, universitetlərdə keçirilən görüşlərdə "Xocalıya ədalət" kampaniyası, erməni işğalçılarının törətdiyi soyqırımı haqda ətraflı məlumat verilib

Azərbaycan tarixinə ən faciəvi hadisələrdən biri kimi düşmüş Xocalı faciəsindən 18 il ötdü. Hər il olduğu kimi bu il də soyqırım qurbanlarının əziz xatirəsi geniş miqyasda anılıb. Dünyanın bir çox ölkəsində yaşayan soydaşlarımız soyqırımın layiqli siyasi və hüquqi qiymət alması naminə tədbirlər keçiriblər. Beynəlxalq Diaspor Mərkəzi (BDM) də millət vəkili Gülər Əhmədova ilə birgə Avropanın 4 ölkəsində tədbirlər təşkil edərək. "Xocalıya ədalət" istəyib. BDM-in sədri İsmayıl Ağayevlə söhbətimiz də məhz təşkilatın Xocalı faciəsi ilə bağlı keçirdiyi tədbirlər barədədir.

- Xocalı faciəsinin ildönümü ilə əlaqədar olaraq BDM fevralın 18-dən 27-dək Belarus, Polşa, Çexiya və Avstriyada təbliğat xarakterli bir sıra tədbirlər keçirməyi planlaşdırmışdı. Bu tədbirləri Azərbaycan Respublikasının Xocalı faciəsinin ildönümü ilə əlaqədar keçiriləcək tədbirlər planına uyğun olaraq, eləcə də İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən "Xocalıya ədalət" kampaniyasına dəstək kimi keçirməyi qərara almışdıq. Nümayəndə heyətinin tərkibinə millət vəkili Gülər xanım Əhmədova, "Diasporun səsi" jurnalının baş redaktoru, professor Vaqif Arzumanlı, BDM aparatının rəhbəri Samir Adıgözəlli, BDM-in Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri Ələmdar Nəbiyev, BDM-in Avropa ölkələri üzrə nümayəndəsi, professor Azər Kərimov və bəndəniz daxil idi. Tədbirlərimiz fevralın 18-də Belarusun paytaxtı Minsk şəhərindən start götürdü. Nümayəndə heyətimiz həmin gün əvvəlcə Azərbaycanın Belaruskdakı səfirliyində oldu. Səfir Əli Nağıyev görüş zamanı səfirliyin fəaliyyəti, Belarusla Azərbaycan arasındakı münasibətlərdən bəhs etdi. O, BDM-in fəaliyyətini, gördüyü işləri yüksək qiymətləndirdi və gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzuladı. Nümayəndə heyətimizin üzvləri isə çıxışlarında Azərbaycan-Belarus münasibətlərindən, Xocalı faciəsindən söz açdılar. Günün ikinci yarısında nümayəndə heyəti Belarus Dövlət iqtisad Universitetinin rektorluğu və professor-müəllim heyəti ilə görüşdü. Universitetin elmi işlər üzrə prorektoru Vladimir Xmelnitski, tədris bölməsinin rəisi, beynəlxalq əlaqələr üzrə koordinator Viktor Afanasyev bu ali təhsil ocağının strukturu və fəaliyyəti barədə bizə məlumat verdi. Nümayəndə heyətinin üzvləri - Azər Kərimov, Vaqif Arzumanlı, habelə Belaruskdakı səfirliyimizin müşaviri Asya Manafova Azərbaycan-Belarus münasibətlərindən və Xocalı soyqırımından danışdılar. Xalqımızın tarixindən, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin real faktlarından söz açan, bu münaqişənin ən qanlı faciəsi olan Xocalı soyqırımı üzərində ətraflı dayanan millət vəkili Gülər Əhmədovanın çıxışı görüş iştirakçılarının böyük marağına səbəb oldu. O, Belarusun ikinci Dünya müharibəsi illərində sakinləri ilə birlikdə yandırılmış Xatın kəndi və 1992-ci il fevralın 26-da erməni terrorçuları və onların əlaltıları tərəfindən Yer üzündən silinmiş Azərbaycanın Xocalı şəhəri arasında paralellər apardı. Mən də bu mövzuda fikirlərimi qarşı tərəfin diqqətinə çatdırdım. Görüşün sonunda nümayəndə heyəti Xocalı faciəsi və Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı sənədlər toplusunu, professor Sabir Əsədovun ingilis dilində nəşr olunmuş monoqrafiyasını, CD-ləri və milli suvenirləri universitetin kitabxanasına hədiyyə etdi. BDM-in Xocalı faciəsi ilə bağlı Belaruskda keçirdiyi tədbirlər fevralın 19-20-də də davam etdirildi. Heyət Yanka Kupala adına Qrodno Dövlət Universitetində, Baranoviç Dövlət Universitetində dəyirmi masalar, parlamentin üzvü Svetlana Piş ilə rəsmi görüş, Baranoviç Şəhər İcra Hakimiyyətində, Şəhər Şurasında görüşlər keçirdi. Görüşlərdə çıxış edən Vaqif Arzumanlı və Gülər Əhmədova "Xocalıya ədalət" kampaniyası haqqında geniş məlumat verdilər.

Belarusdan sonra nümayəndə heyətimiz Polşaya yola düşdü. Nümayəndə heyətini Azərbaycanın Polşadakı səfiri Vilayət Quliyev qarşıladı. Səfirlikdə keçirilən görüşdə Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı keçirilən tədbirlər barədə söhbət açıldı. Varşavadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə de ayrıca görüş keçirdik. Soyqırımının ildönümünə həsr edilən bu görüşdə həm də digər məsələlərlə bağlı müzakirələr aparıldı. Bildirildi ki, Polşa hökumətinin Xocalı faciəsinə siyasi-hüquqi qiymət verməsi üçün səyləri artırmaq gərəkdir. Eyni zamanda, faciələrimizin Polşa ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması üçün diasporumuzun rolunun gücləndirilməsinin zəruriliyi vurğulandı.

Bir gün sonra Çexiyaya yollandıq. Fevralın 23-dən etibarən nümayəndə heyətimizin Çexiyada görüşləri başladı. Qeyd edim ki, BDM-in Avropa nümayəndəliyinin ofisi Çexiyanın Brno şəhərində yerləşir. Odur ki, ilk görüş Brnodakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə oldu. Daha sonra Brnodakı Masarik Universitetinin prorektoru başda olmaqla rəhbərliyi ilə görüşdük. Fevralın 24-də isə universitetin böyük konfrans zalında bu ali təhsil ocağının həm müəllim, həm də tələbə heyətinin iştirakı ilə geniş bir anım mərasimi keçirildi. Mərasimdə Gülər Əhmədova, Vaqif Arzumanlı, Samir Adıgözəlli, Azər Kərimov və Çexiyadakı səfirliyimizin konsulu Rauf

Namazov iştirak edirdi. Tədbirdə Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Xocalı faciəsi ilə bağlı iki saatdan artıq müzakirələr aparıldı. Gülər xanım çıxışını Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi tərəfindən hazırlanmış xəritə üzrə qurdu. Həmin xəritədə Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların Ermənistan tərəfindən işğal faktlarla əsaslandırılmış şəkildə göstərilirdi. Bu çıxış universitetin tələbələri tərəfindən çox diqqətlə dinlənildi və daha sonra bu istiqamətdə suallar verildi.

- Keçirdiyiniz görüşlər zamanı insanlar Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, o cümlədən Xocalı faciəsi ilə bağlı məlumatlara nə cür münasibət bildirirdilər?

- Qeyd edirəm ki, Masarik Universiteti Avropanın öndə gedən ali təhsil müəssisələrindən biridir. Avropa universitetlərinin reyting sıralamasında dördüncü yerdə dayanır. Dünyanın bir çox siyasi xadimlərinin təhsil aldığı bir universitetdir və Xocalı faciəsi ilə bağlı keçirdiyimiz tədbirdə tək-cə xəxialı deyil, Avropanın müxtəlif ölkələrindən gəlib Masarik Universitetində təhsil alan tələbələr iştirak edirdi. Xocalı ilə bağlı məlumatlar onlara çox maraqlı görünürdü, bəlkə də bəziləri Dağlıq Qarabağ haqqında ilk dəfə eşidirdilər. Bilirsinizmi, biz Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zamanı ermənilərin törətdiyi vəhşətlərə bələdik, amma bu barədə ilk dəfə eşidənlər dəhşətə gəlirdilər. Onu da bildirim ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Xocalı faciəsi ilə bağlı hazırlanan film BDM tərəfindən çex dilinə tərcümə edilmişdi və biz filmin DVD-lərini də özümüzə götürmüşdük. Həmin film də görüş zamanı seyr edildi və çox diqqətlə qarşılandı. Universitetin tələbə-müəllim heyətinin bizi doğmalılıq qarşılması, ən sonda xatirə şəkli çəkdirmək istəmələri ondan xəbər verirdi ki, biz Azərbaycanımızı, onun yaşadığı faciələri onlara çatdırma bilməmişik. Fevralın 25-də isə görüşümüz Brnodakı Texnologiya Universitetində davam etdirildi. Universitetin müəllim heyəti ilə görüşdə ötən ilin avqustunda BDM-in dəvətilə Azərbaycana səfər edən professor İvan Meznik də iştirak edirdi. O da Azərbaycana səfəri zamanı aldığı təəssüratlar, Quba məzarlığında gördükləri, qaçqınların yaşayış şəraiti barədə danışdı. Çapka soyadlı tarixçi-alim də bu istiqamətdə geniş çıxış etdi. O, çıxışında maraqlı bir ifadə işlətdi. Dedi ki, "təsəvvür edin, biz 18 il öncə burada əylənəndə, hətta pivə içəndə, Azərbaycanın Xocalı şəhərində hansı vəhşiliklər törədilirdi. Bu dəhşətdir, amma biz bu gün bu barədə xəbər tuturuq". Bu, xəxialı alim tərəfindən səslənən çox dürüst ifadələr idi.

- Bundan sonra hansısa görüşlər keçirildimi?

- Fevralın 26-da nümayəndə heyətinin bir hissəsi - mən və Gülər xanım paytaxt Praqada Azərbaycanın Çexiyadakı səfirliyinin "Xocalı-ya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində keçirdiyi tədbirlərdə iştirak etdik. Azərbaycan diasporunun üzvlərinin də qatıldığı tədbirdə səfir Tahir Tağızadə çıxış etdi. Nümayəndə heyətinin digər üzvləri - Vaqif Arzumanlı və Samir Adıgözəlli isə Avstriyaya səfər etdilər. Paytaxt Vyanaın mərkəzi "Stepan" meydanında "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində böyük bir aksiya keçirilirdi. Meydanda Azərbaycan çadırı qurulmuşdu və bu çadırdə yerləşdirilən iki böyük monitora Xocalı faciəsini əks etdirən və Heydər Əliyev Fondu tərəfindən alman dilində hazırlanmış çox mükəmməl film nümayiş olunurdu.

Bütün bu tədbirlərin yekunu olaraq gəldiyim qənaət budur ki, Xocalı faciəsinin, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin, bütövlükdə Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ölkələrinin diqqətinə çatdırılması istiqamətində hər bir təşkilatın aktiv iştirak etməsi gərəkdir. Bu, Azərbaycan diasporunun dünyanın müxtəlif ölkələrində, xüsusilə də Avropada ciddi şəkildə təşkilatlanmasına istiqamətlənmiş bir hadisədir.

"Yeni Azərbaycan".-2010.-5 mart.-№.41.-S.6.

"Xocalıya ədalət" ədalət istəyir

Aygün Həsənoğlu: "Leyla xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında başlamış "Xocalıya ədalət" kampaniyası böyük səs-küy doğurdu! çünki bu kampaniyaya rəhbərlik edən də, onu hərəkətə gətirənlər də gənclərdir!"

Ermənilərin Azərbaycan türklərinə qarşı törətdikləri soyqırımlarla bağlı bir neçə kitabın müəllifi, filologiya elmləri namizədi, yazıçı-publisist Aygün Həsənoğlunun Canaz.tv müxbirinə müsahibəsini təqdim edirik:

- Aygün xanım, martın 31-də 1918-ci ilin martında erməni daşnaklarının Azərbaycanda törətdikləri soyqırımın ildönümü oldu. Sizcə, indiyə kimi bu məsələni yetərinə dünya miqyasında tanıtdıra bilmişikmi?

Xeyr, biz bu sahədə hələ indi-indi işə başlayırıq. 2006-cı ildə mən Türkiyənin Ankara şəhərində Türk Dünyası İnsan Haqları dənəyinin təşkilatçığı ilə "Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımlar" mövzusunda seminar verərkən 1918-ci ildə, hətta 1988-ci ildən bəri işğal olunmuş torpaqlarımızda ermənilərin vəhşilikləri barədə danışdım. Tədbirin iştirakçıları QHT-lər və araşdırmaçılar, ziyalılar olsa da onlar bu faktları ilk dəfə eşitdiklərini bildirirdilər. 2008-ci ildə İstanbulda MPL TV-də müsahibə verərkən də verilişin aparıcıları söylədiklərimdən heyrlənmişdilər. Hətta mən Azərbaycana qayıdandan sonra müsahibəmi internetdə yerləşdirdilər. Etiraf etməliyik ki, biz çox hay-küy salır, çox danışırıq, amma az işləyirik. İşləyəndə də işi məhz iş bilməyənlərə tapşırıq. 1918-ci il soyqırımı ilə bağlı çoxlu ingilisdilli ədəbiyyat var. Məsələn, Ramsden De Hatvillin "1918-ci il Azərbaycan olayları bir erməninin anılarında" kitabı hələ 1923-cü ildə ABŞ-da nəşr edilib. Türkiyədə də çap olunub, bizdə isə nəşr olunmayıb. Kitabı Türkiyədən gətirmişəm, nəşriyyatlardan birinə təqdim edəcəyəm. Biz heç Xocalı soyqırımını da tanıtdırmamışıq. Necə olur ki, mən, heç bir səlahiyyəti olmayan sadə bir yazıçı, Türkiyədə Ankara Keçiören bələdiyyəsindən xahiş edərək Xocalı soyqırımının rəsmən qəbul edilməsinə nail oluram, amma az qala hər ay Türkiyəyə və başqa ölkələrə səfər edən millət vəkillərimiz, yaxud xaricdəki səfirliklərimiz bunu bacarmırlar? Bax, bunu başa düşə bilmirəm.

- Saxta "erməni soyqırımı" amili demək olar ki bir-birinin ardınca əksər ölkələrin parlamentlərində qaldırılmaqdadır. Türkiyə ilə Azərbaycan bu məsələni önləmək üçün hansı addımları atmalıdırlar? Xüsusilə bu məsələ ilə bağlı vahid strategiya işlənilib hazırlanıbmı?

- Türkiyə addım atmaqda çox gecikib. Türklər nəcib insanlardır, bu zərbəni gözləmədilər. Ancaq mən çox əvvəldən bunu gözləyirdim, "Erməni terroru" fotoalbomunun layihəsini verərkən, "Beynəlxalq terror qurbanları" adlı sərginin layihələrini hazırlayarkən nəzərə almış, ermənilərin Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı törətdiyi terror və soyqırım cinayətlərini paralel surətdə əks etdirmişdim. Ona görə ki, ermənilərin tarixini və fəaliyyət istiqamətlərini yaxşı öyrənmişəm, hansı hərəkət edəcəklərini bilirəm. Azərbaycan nəzərə almalıdır ki, ermənilərin növbəti addımı Qarabağın müstəqilliyinin tanınması və daha sonra Naxçıvan iddiaları olacaq.

Artıq bununla bağlı sənədlər gizli şəkildə hazırlanmaqda və lazımi dairələrə ötürülməkdədir. Bu halda bircə dəqiqə də vaxt itirmək olmaz. Problemə kompleks şəkildə yanaşılmalı, birgə fəaliyyət mexanizmi hazırlanmalıdır. Mən və rəhbərlik etdiyim "BESAM" Beynəlxalq Elmi Araşdırmalar Mərkəzi İctimai Birliyi bu istiqamətdə 10 ciddi layihə hazırlayıb. Təəssüf ki, lazımi dəstəyi görmürəm. çünki bizdə bəzi adamlar burunlarından uzağı görmürlər. Dəhşətli burasıdır ki, verdiyim layihələri öz adlarına çıxıb ala-yarımçıq, necə gəldi həyata keçirirlər ki, bu da lazımı nəticə vermir, ideya da ölür. Adamlar başa düşürlər ki, ən azından işi düz görmək lazımdır. Məqsədlər, vəzifələr, strategiya düzgün müəyyənləşdirilməlidir. Biz, ümumiyyətlə, strategiya və təbliğat barədə yalnız danışırıq. Belə təbliğat aparmazlar. Hesab edirəm ki, Azərbaycan Prezidentinə göndərilən təkliflər, layihələr onun özünə çatsaydı, lazımi işlər görülərdi.

İstedadlı, dünyanın nəbzini tutmağı bacaran, intellektual səviyyəli gəncləri toplamaq, onlara şərait yaratmaq lazımdır. Əgər bu şərait yaradılsa, gənclərimizin qarşısında heç bir qüvvə dura bilməz. Baxın, Leyla xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında başlamış "Xocalıya ədalət" kampaniyası necə səs-küy doğurdu! çünki bu kampaniyaya rəhbərlik edən də, onu hərəkətə gətirən də gənclərdir! Bu gün strategiya hazırlamağı, təbliğat mexanizmini qurmağı gənclərə belə tapşırmaq lazımdır. Əvvəlcə sənədlər toplusu hazırlanmalı, ən azından rəqəmlər dəqiqləşdirilməlidir. Hələ də biz 10-12 min erməninin 1918-ci ildə Azərbaycanda soyqırım törətdiyini deyirik. Amma erməni tarixçisi Hovanisyan o dövrdə 90 min silahlı erməninin Qafqaza köç etdiyini yazır. Fərqi görürsünüzmü?! Bu onu göstərir ki, biz yaxşı işləmirik, heç bir əhatəli strategiyamız yoxdur. Amma hələ gec deyil, çox şey edə bilərik. Bütün istiqamətlərdə görüləcək işləri müəyyənləşdirmək, hədəfləri dəqiqləşdirmək

lazımdır. Mən bu layihəni hazırlamışam, hazırladığım planla qısa müddətdə hər şeyi etmək mümkündür. O şərtlə ki, belə bir dövlət qurumu yaradıldığı halda, onun rəhbərliyi işi bilən, ağıllı bir şəxsə tapşırılsın, öz işçilərinə paxıllıq edən, başqalarının layihəsini öz adına çıxan, iş görmək istəyənləri gözü götürməyən, təbliğata ayrılan pulları özünün xarici səfərlərinə xərcləyən birisinə yox ..

- Misal üçün bu yaxınlarda Azərbaycan Tarix İnstitutun sədri, millət vəkili, professor Yaqub Mahmudov "Hüriyyət" qəzetinə verdiyi açıqlamasında belə bir fikir bildirmişdi ki, Qars şəhərində ermənilərin minlərlə türk insanını vəhşicəsinə öldürdüyü məzar topluluqları hələ də açılmayıb. Nə üçün Türkiyə hökuməti bu topluluqları açıb dünya ictimaiyyətinə həqiqətləri çatdırmır ki, erməni təxribat maşınına zərbələr vurulsun....

- Türkiyə İqdır məzarlarını 1990-cı ildə açmışdı. Mənə elə gəlir ki, biz hər şeydən əvvəl özümüz hərəkət etməliyik. Azərbaycanın Bakı, Şamaxı, Gəncə, Lənkəran, Neftçala şəhərlərində belə Toplum məzarların olduğunu deyirlər. Biz onların hamısını açdıq mı? Torpağı işğal edilən bizik. Nəhayət, Azərbaycan müstəqil ölkədir. öz fəaliyyətini özü müəyyənləşdirməlidir. Biz hələ Qarabağdakı erməni vəhşiliklərini əks etdirən və dünya səviyyəsinə çıxma biləcək bir bədii film də çəkməmişik. Rejissorlarımız həddindən artıq dünyəvi olmaq istəyirlər ki, onlara Oskar-filan versinlər. Mən burada iki-üç dəfə cəhd etdim, amma sponsor tapmağı məndən istədilər Artıq çox yorğunam. Ssenarilərimi Türkiyə studiyalarına təqdim edəcəyəm. Televiziyalar isə Qarabağ problemini artıq köhnəlmiş sayır, bu mövzudan qaçırırlar. Biz beləyiksə, Türkiyədən nə gözləyirik? Türkiyə lazım olanda bütün faktları ortaya qoyacaq. Amma bizdə hələ görməli işlər daha çoxdur. Gör neçə illərdir ermənilərin beynəlxalq məhkəməyə verilməsindən danışıyıq. Bir şey etmədiyimiz üçün isə çox gülünc görünürük. Nələrdənsə ehtiyat edənlər iş görməyi bacarmayanlardır. Hər varianta qarşı ən azı dörd variant hazırlamalısən. Yalnız o zaman qalibsən...

Elnur Eltürk.

“Təzadlar”.-2010.-3-6 aprel.-№ 63/64.-S.13.

Xocalı soyqırımı: Ədalətin zəfər çalması üçün daha nələr edilməlidir?

Bəşər tarixinin on qanlı qətliamlarından birinin yaşandığı XOCALI şəhəri, erməni silahlı dəstələrinin azərbaycanlı əhaliyə qarşı törətdiyi qırğının miqyası barədə dünya ictimaiyyəti nə dərəcədə məlumatlıdır? Biz bu sual ətrafında adətən XOCALI SOYQIRIMI günü ərəfəsində, hər il 26 fevral öncəsi düşünürük? Lakin XOCALI gerçəklərini dünyaya tanımaq, bu soyqırımı faktına beynəlxalq hüquqi qiymətin verilməsinə nail olmaq üçün bu sual hər zaman bizim üçün aktual olmalıdır.

XOCALI SOYQIRIMI müxtəlif beynəlxalq hüquqi sənədlərin əlaqədar maddələrində qadağan olunmuş hərəkətlərə tam ziddiyyət təşkil edir və xüsusilə də Soyqırım Cinayətinin Qarşısının Alınması və Günahkarlarının Cəzalandırılmasına Dair Mükavilənin 2-ci maddəsində "milli, etnik, irqi və ya dini bir qrupu qismən və ya tamamilə məhv etmə" şəklində ifadə olunan "Soyqırım" anlayışı ilə tamamilə üst-üstə düşür. Xocalıda törədilən qırğın BMT Soyqırım Mükaviləsinin 2-ci maddəsinin a) bəndindəki "bir qrupun üzvlərinin qətl edilməsi" və b) bəndindəki "qrup üzvlərinə fiziki və əqli baxımdan ciddi şəkildə zərər verilməsi" şərtlərinə tam uyğun gəlir.

Beynəlxalq hüquq baxımından SOYQIRIM olduğu mübahisəsiz şəkildə ortada olan Xocalı hadisələri üçün ediləcək çox iş var. Şübhəsiz ki, bunların ən əhəmiyyətli ədalətin ortaya çıxması və yerini tapmasıdır. Bu günə qədərki mərhələdə ədalətin ortaya çıxması, XOCALI SOYQIRIMI-nın tanınması, günahkarların cəzalandırılması, zərər çəkmişlərin zərərlərini azacıq da olsa aradan qaldıracaq siyasi və hüquqi xarakterli qərarların alınması üçün səylər sərf edilib. Azərbaycanda və xaricdə təşkil edilən rəsmi tədbirlər, müxtəlif ölkələrdəki tələbə təşkilatları və diaspor qurumları tərəfindən təşkil olunan xarici ölkələrin ictimaiyyətlərini və rəsmilərini məlumatlandırma təşəbbüsləri və s. Fəaliyyətlər olub.

Son illərdə isə bu fəaliyyətlərin koordinasiyası və materiallarla daha çox dəstəklənməsi diqqət çəkir. Leyla Əliyevanın koordinatorluğunu həyata keçirdiyi İslam Konfransı Təşkilatı Gənclik Forumu çərçivəsində aparılan "XOCALI üçün ədalət" beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində daha da sürətlənib. 2007-ci ildə İslam Konfransı Gənclik Forumu Dialoq və Əməkdaşlıq Təşkilatının təklifi ilə "Müsəlman cəmiyyətlərə qarşı 20-ci əsrdə işlənmiş insan hüquqları pozuntularını və faciələrini ortaq xatırlama günü" təşkil edərək "XOCALI üçün ədalət" kampaniyasını 2010-cu ildə bütün Müsəlman ölkələrində xatırlama qərarına alınıb.

30-dan çox ölkədə "XOCALI üçün Ədalət" kampaniyası daxilində fəaliyyətlər təşkil edilərək dünya liderlərinə istiqamətləndirilən çağırışla beynəlxalq ictimaiyyətin diqqəti çəkilib. Toplanan imzalar ABŞ prezidentinə, Konqresə, Avropa Birliyinə və Avropa Parlamentinə və onlarla eyni zamanda dövlət başçılarına göndəriləcək. Bu çərçivədəki fəaliyyətlər siyasi sahələrlə məhdud qalmır. Küçə nümayişləri, sərgilər, müsabiqələr, kitablar və kliplər hazırlanaraq cəmiyyətə sadə dillə, yaşanan vəhşiliyin izah edilməsi, XOCALI soyqırımının 20-ci əsrdə yaşanan ən böyük qırğınlardan biri olduğunun qəbul etdirilməsi və qınanmasının təmin edilməsi məqsəd seçilib.

Bütün bunlar əhəmiyyətli və müsbət olmaqla yanaşı, aşağıdakı məsələlərin də nəzərə alınmasının faydalı olacağını düşünürük.

XOCALI SOYQIRIMI ilə bağlı fəaliyyətlərin mütləq müəyyən bir sistematikaya və plana sahib olması vacibdir. Fəaliyyətlərin daxil və xaricdə bağlı iki əhəmiyyətli istiqaməti olmalıdır. Bu iki istiqamətin əhəmiyyətli məzmun, müddət və taktika fərqliliklərinə sahib olması mümkündür.

XOCALI SOYQIRIMI ilə bağlı fəaliyyətlərin son hədəfi yuxanda da ifadə edildiyi kimi XOCALI SOYQIRIMI-nın tanınması, günahkarların cəzalandırılması, zərər çəkmişlərin zərərlərinin müəyyən dərəcədə də olsa ortadan qaldırılması yoluyla ədalətin yerini tapmasıdır.

Xarakterinə görə XOCALI SOYQIRIMI ilə bağlı fəaliyyətlərin bir hissəsi təbii ki, könüllülük xarakterinə malik olacaq. Fəqət mövzunun əhəmiyyəti və qarşı tərəfin imkan və səyləri diqqətə alınaraq bu işlərin peşəkar səviyyədə aparılması zəruridir. Prosesdə reklam, təbliğat, ictimaiyyətlə əlaqələr, informasiya, lobbicilik və digər təqdimat vasitələrindən peşəkar istifadə edilməsi şərtidir. Siyasi, hüquqi, iqtisadi, mədəni, təhsil, hərbi və digər sahələrdə strateji planlama və strateji idarəetmə modelinə sahib yaxşı təşkilatlanma şərtidir.

Fəaliyyətlərin koordinasiyası, hamılıqla eyni təşkilatda olmasa da müəyyən işlərin ortaq hədəf, imkanlardan ortaq faydalanma şəklində reallaşdırılması əhəmiyyətlidir. Sistemik bütünlük, hədəf ortaqlığı, ifadə bütövlüyü, hədəf kütlənin xüsusiyyətləri diqqətə alınaraq bənzər ya da tamamlayıcı xüsusiyyətli fəaliyyət və şüarlar əhəmiyyətlidir. Prosesdə mesaj bütövlüyünə diqqət yetirilməlidir. Bu mövzuda bu günə qədərki mərhələdə müşahidə edilən əskikliklər aradan qaldırılmalı, fərqli fəaliyyətlərdə ortaq ya da heç olmasa bir-birini tamamlayan mesajlar verilməlidir.

Azərbaycan diaspor təşkilatları arasındakı rəqabətin XOCALI SOYQIRIMI mövzusunda işlərə zərər verməsinə diqqət yetirilməlidir.

Bənzər şəkildə XOCALI SOYQIRIMI mövzusunda görülən işlərin Azərbaycanın daxili siyasi mübahisələrinə qatılmaması da zəruridir. Bu istiqamətdəki fəaliyyətlər daxili siyasətdə müsbət ya da mənfi mənada təbliğat vasitəsi olmamalıdır.

Digər tərəfdən XOCALI SOYQIRIMI insanlığa qarşı cinayətdir və təbii ki, dini və etnik bağ diqqətə alınmadan hər kəsin bu mövzudakı ədalətin yerini tapması üçün dəstəyi əhəmiyyətlidir. Amma, eyni zamanda təbii bağları diqqətə alınaraq, Türk və Müsəlman əhaliyə sahib ölkələrin və xaricdəki Türk mənşəli və Müsəlman kütlələrin-diasporun dəstəyindən xüsusi olaraq faydalanılmalıdır.

Mənfi reaksiyalar, yerli-yersiz, "qan və göz-yaşı ticarəti" görüntüsü meydana gətirəcək fəaliyyətlərdən uzaq durulması zəruridir. Müxtəlif ölkələrdə əhəmiyyətli mövqelərdə olan şəxslərdən və təşkilatlardan yerli-yersiz və həddindən artıq dərəcədə bu sahədə faydalanmaq təşəbbüsləri ilə onların imkan və mövqelərinə zərər verilə bilər. Bu hal uzaq mərhələdə elə bu şəxslərin verə biləcəyi çox zəruri faydalarından məhrum qalmaq mənasına da gəlir.

Əhəmiyyətli məsələlərdən biri də odur ki, həyata keçirdiyimiz tədbirlərin təsirinin azaldılması məqsədilə aparılacaq mümkün qarşı təbliğatlara hazırlıqlı olmaqdır. Bu səbəblə təcili qərar verə biləcək mərkəzlərin mövcud olması, bura sürətli strateji qərarlar ala bilən şəxslərin cəlb edilməsi çox əhəmiyyətlidir.

Təbliğat prosesində sadəcə gerçək dəlillər ilə hərəkət etmək, uğur qazanmaq naminə şişirtmələrdən uzaq durmaq zəruridir. Çünki məqsəd ədalətin ortaya çıxmasıdır. Bu cür səhv addımlar xoş niyyətdən qaynaqlansa da, prosesin ciddiyyətinin azalmasına səbəb ola bilər.

Fəaliyyətlərin məzmunu etibarilə fərqli olması daha yaxşı olar. Sırf XOCALI SOYQIRIMI ilə bağlı; əsas mövzusu XOCALI SOYQIRIMI olan, amma digər mövzuları da əhatə edən; eyni dərəcədəki mövzularından biri XOCALI SOYQIRIMI olan; əsas mövzusu tam fərqli bir mövzu olan, amma münasib yerdə XOCALI SOYQIRIMI gerçəklərini də izah edən əsərlər (siyasi, hüquqi, iqtisadi, hərbi, mədəni, maarifləndirici və s.) ortaya qoyulmalıdır.

Fəaliyyətlərin 20-26 Fevral arası ilə məhdud tutulmaması, il boyunca olması, amma ən azı 1 Fevral - 1 May (müəyyən mərhələdə 31 mart hadisələri də əlavə olunaraq) mərhələsinin sıx olması strateji baxımdan əhəmiyyətlidir. Şübhəsiz ki, fəaliyyətlərin çərçivəsinə və məzmununa dair daha çox şey ifadə edilə bilər. Bu yazıda biz, sadəcə, ümumi məsələlər qeyd etməyə çalışdıq.

**Araz ASLANLI,
Nabat QARAXANOVA**

“525-ci qəzet”.-2010.-9 aprel.-№.61.-S.4.

İslam Konfransı Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurası Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanımışdır

Mayın 20-də Tacikistanın paytaxtı Düşənbədə keçirilən İslam Konfransı Təşkilatı Xarici İşlər Nazirləri Şurasının (İKT XİNŞ) 37-ci sessiyasının yekun iclasında Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (İKGF) fəaliyyəti haqqında qətnamə qəbul edilmişdir. Qətnamədə xüsusi bəndlə İKT üzv dövlətləri, həmçinin İKT-yə bağlı beynəlxalq institutlar "Xocalıya ədalət" kampaniyasının fəaliyyətində aktiv iştiraka və faciənin həm beynəlxalq, həm də milli səviyyədə insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanınmasına çağırılmışdır.

Bu haqda Düşənbədə İKT XİNŞ sessiyasına qatılan forumun nümayəndə heyətinin rəhbəri, İKGF baş katibi Elşad İskəndərov bildirmişdir. Sənəddə Forumun fəaliyyətinə və xüsusilə İSESKO ilə birgə aparılan "İKT ölkələrində XX əsrdə törədilmiş humanitar faciələr" proqramının həyata keçirilməsinə yüksək qiymət verilmişdir. Qətnamə, həmçinin üzv dövlətləri İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən və Xocalı faciəsi haqqında dünya ictimaiyyətinin düzgün və obyektiv məlumatlandırılması məqsədini daşıyan "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasına dəstək verməyə çağırır.

E. İskəndərov sənədi şərh edərkən bildirmişdir ki, bu, BMT-dən sonra ikinci böyük beynəlxalq təşkilat olan İKT-yə üzv 57 dövlətin xarici siyasət idarələri rəhbərlərinin hadisənin miqyasının təyin edilməsi baxımından insanlığa qarşı törədilmiş cinayət ifadəsini istifadə edərək, Xocalı faciəsinin xarakteri haqqında birmənalı olaraq mövqe bildirdikləri ilk qətnamədir. Qeyd olunan ifadə həm siyasi, həm də beynəlxalq-hüquqi tərkibə malikdir, beynəlxalq humanitar hüququn bir çox ciddi pozuntularını, o cümlədən genosid cinayətini əhatə edir.

İKGF-nin baş katibi qeyd etmişdir ki, sənədin konsensusla qəbul edilməsi, həmçinin buna qədər üzv ölkələrin XİN ekspertləri tərəfindən təsdiq edilməsi İKT-nin Xocalı faciəsinin həqiqi xarakteri haqqında əminliyinin güclənməsinin göstəricisidir. Bu sənəd Xocalı faciəsinə cari ilin yanvar ayında İKT Parlamentlər İttifaqı (İKT Pİ) tərəfindən verilən qiyməti təkrarlayır və ümumilikdə Xocalıdakı qətləmin İKT-yə üzv dövlətlərin parlamentləri tərəfindən insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanınması, eləcə də tanınma haqda məsələnin beynəlxalq səviyyəyə qaldırılması üçün ciddi siyasi-hüquqi zəmin hazırlayır. 57 üzv dövlətin belə mövqeyinin formalaşmasında Forumun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət" kampaniyası böyük rol oynamışdır. Qətnamədə kampaniyanın fəaliyyətinə yüksək qiymət verilmiş və üzv dövlətlər onun həyata keçirilməsində aktiv iştirak etməyə çağırılmışdır.

Qeyd edək ki, "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasına 2009-cu ildə beynəlxalq səviyyədə start verilmişdir. Hazırda kampaniyanın fəaliyyəti 35-dən artıq İKT və həmçinin Avropa və Latın Amerikasını ölkələrini əhatə edir.

“**Xalq qəzeti**”.-2010.-21 may.-№ 109.-S.4.

"Xocalıya Ədalət" kampaniyası öz bəhrəsini verir

Ermənistan ciddi təşviş içərisindədir

Son illər ölkəmizin üzləşdiyi problemlər, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü, bu təcavüz nəticəsində Azərbaycan xalqının üzləşdiyi çətinliklər, eləcə də XX əsrin ən dəhşətli hadisəsi olan Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində ayrı-ayrı dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində xeyli işlər görülür. Bu tədbirlərin və görülən işlərin öncüllərindən olan İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumu da davamlı olaraq Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində fəaliyyət göstərir. Hətta İKT Gənclər Forumu bu məqsədlə "Xocalıya Ədalət" adlı kampaniya da həyata keçirir.

Qeyd edək ki, "Xocalıya Ədalət" kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülüb. Kampaniyaya 2008-ci il, mayın 8-də Şuşanın işğal günü start verilib. İndiyə qədər dünyanın təxminən 75 ölkəsindən 130 min insan bu kampaniyayı dəstəkləyib. Ötən müddət ərzində "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində dünyanın əksər ölkələrində bir sıra tədbirlər keçirilib, Azərbaycanın haqq səsi, işğal edilmiş Azərbaycan torpaqları, eləcə də ermənilərin Xocalıda həyata keçirdikləri vəhşiliklər barədə bir sıra kitablar çap edilərək yayılıb. Sevindirici haldır ki, kampaniyaya qoşulanların sayı getdikcə artmaqdadır. Artıq İslam Konfransı Təşkilatına daxil olan ölkələrdə kampaniya geniş vüsət alıb və təşkilata daxil olan ölkələr Xocalıda insanlığa qarşı cinayətin həyata keçirildiyini açıq şəkildə bildirirlər. Buna örnək kimi cari ilin yanvarında İslam Konfransı Təşkilatına daxil olan ölkələrin Parlament Birliyinin qəbul etdiyi qətnaməni göstərmək olar. Bu ilin yanvar ayında İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu tərəfindən irəli sürülmüş qətnamə əsasında 54 ölkənin parlamentariləri təşkilatın Parlament Birliyində ilk dəfə olaraq faciəyə hüquqi qiymət verərək Xocalı soyqırımını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyıblar. Nəzər alaq ki, insanlığa qarşı cinayət eyni zamanda soyqırım və müharibə cinayətlərini özündə ehtiva edən hüquqi anlayışdır.

* * *

Təbii ki, bu amil Ermənistan tərəfini ciddi narahat edən məqamlardandır və işğalçı ölkə hər vasitə ilə "Xocalıya Ədalət" kampaniyasına qarşı əkstəbliqat siyasəti aparır. Bu gün açıq şəkildə müşahidə edilir ki, erməni tərəfi "Xocalıya Ədalət" kampaniyasına qarşı çox çirkin, antitəbliqat həyata keçirir. Ermənistan dövləti səviyyəsində həyata keçirilən bu siyasətin başlıca məqsədi əsl həqiqətləri, erməni vəhşiliklərini ört-basdır etməkdir. Onu da qeyd edək ki, keçən ilin yay aylarından kampaniyanın veb-saytı Ermənistanda qadağan edilib və texniki baxımdan bağlanıb. Bu gün Ermənistan dövləti səviyyəsində "Xocalıya Ədalət" kampaniyasına qarşı edilən hücumlar onu deməyə əsas verir ki, bu kampaniya tədricən hədəfinə nail olur. Məhz həyata keçirilən tədbirlər və bu istiqamətdə görülən işlər nəticəsində Ermənistanın uzun illər gizlətmək, məsuliyyəti öz üzərində atmaq istədiyi Xocalı soyqırımını tədricən dünyada tanınır. Əgər Xocalı soyqırımını dünyada tanınmasaydı çox kiçik və tükənən resurslara malik olan Ermənistan bu gün əlavə resurslardan istifadə edərək kampaniyaya qarşı əks təbliqata keçməzdi.

Bu gün qəti şəkildə demək mümkündür ki, "Xocalıya Ədalət" kampaniyası öz bəhrəsini verir. İndiyə qədər görülən işlər və əldə edilən nailiyyətlər onu deməyə əsas verir ki, çox qısa müddətdə dünya dövlətlər, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar XX sərini ən böyük faciəsi, insanlığa qarşı cinayət sayılan Xocalı soyqırımını tanıyacaq, bu soyqırımını törədənlər beynəlxalq məhkəmələr qarşısında cavab verməli olacaqlar.

Süleyman

"Olaylar".-2010.-23 iyun.-№.101.-S.13.

“Ədalət naminə Dostunu işarələ” aksiyasının ikinci mərhələsinə start verilir

Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun (İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” kampaniyasının “Facebook” səhifəsində start götürmüş “Ədalət naminə Dostunu işarələ” adlı qlobal kampaniyasının birinci mərhələsi uğurla başa çatıb.

Forumun Bakı ofisindən AzərTAC-a bildirişlər ki, kampaniya nəticəsində 4 gün ərzində 5 mindən çox insan “Xocalıya ədalət” kampaniyasının “Facebook” səhifəsinin qonağı olub, 400 nəfər öz dostunu işarələyib. Bunun nəticəsi kimi “Xocalıya ədalət” kampaniyasına yardım olaraq “Save Darfur” (“Darfuru xilas et”) kampaniyasına maliyyə dəstəyi göstərilib. Kampaniya “Facebook” sosial şəbəkəsinin verdiyi imkanlardan istifadə edilməklə Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətləri daha geniş beynəlxalq auditoriyada, xüsusilə “Facebook”un 500 milyon istifadəçisi arasında yaymaq məqsədi güdür. Kampaniyanın birinci mərhələsi “Dostunu işarələ, Darfuru xilas et” adlanır.

Kampaniyanın “Ədalət naminə dostunu işarələ, qlobal istiləşməni dayandır” adlanan ikinci mərhələsinə (<http://www.facebook.com/pages/Justice-for-Khojaly-Campaign/101823787520#!/pages/Justice-for-Khojaly-Campaign/101823787520?v=wall>) oktyabrın 9-da start verilir.

Qeyd edək ki, “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində 2 il ərzində dünyanın 50-yə yaxın ölkəsində müxtəlif tədbirlər və aksiyalar keçirilib. ABŞ-da sosial mövzularda yaradıcılığı ilə tanınmış rep ifaçısı Toni Bləkman və Azərbaycanın rep qrupu “Dəyirman” tərəfindən ifa edilmiş “Xocalıya ədalət” mahnısının təqdimatı Xocalı faciəsi həqiqətlərinin dünyada yayılmasında xüsusi rol oynayıb.

Kampaniyanın fəaliyyətini əlaqələndirən İKGF-nin təşəbbüsü ilə bu il Uqandanın paytaxtı Kampalada İKT-yə üzv dövlətlərin Parlament Birliyi və Düşənbədə keçirilən İKT Xarici İşlər Nazirlərinin Konfransı tərəfindən qəbul edilən sənədlərdə Xocalı soyqırımı insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirilib. Hazırda kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımına dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi-siyasi qiymət verilməsi məqsədilə hazırlanmış petisiyaya (<http://justiceforkhojaly.org/?p=petition>) beynəlxalq imza toplama aksiyası keçirilir.

“Mərkəz”.-2010.-9 oktyabr.-№.185.-S.5.

"Xocalıya Ədalət"

Dünya Azərbaycanlı Gənclər Konqresi kampaniyaya qoşulmuşdur

Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) Avrasiya Regional Mərkəzindən AzərTAc-a bildirmişlər ki, Almaniyanın Frankfurt şəhərində keçirilmiş Dünya Azərbaycanlı Gənclərinin (DAG) I Konqresinin açılış mərasimində DƏ-İKGF-nin baş katibi, səfir Elşad İsgəndərov təbrik nitqi ilə çıxış etmişdir.

E. İsgəndərov xaricdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələri və diasporun gənc fəallarını ölkəmizin milli maraqlarının qorunmasında, xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında məlumatların yaşadıqları və təhsil aldıkları ölkələrin ictimaiyyətinə çatdırılması işində fəal iştirak etməyə çağırılmışdır.

Baş katib İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının vacibliyini vurğulayaraq, azərbaycanlı gəncləri Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı cinayət kimi tanınması üzrə aparılan işlərdə fəal olmağa çağırılmışdır.

E. İsgəndərovun sədrliyi ilə keçirilmiş "Mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafında gənclərin rolu" işçi qrupunda kampaniyanın əlaqələndiricisi, Kolumbiya Universitetinin məzunu Nicat Məmmədli 2008-ci ildən etibarən "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlər barədə məlumat vermişdir. İşçi qrupunun iştirakçıları DƏ-İKGF-nin BMT Sivilizasiyaların İttifaqı prosesində rolu, o cümlədən 2011-ci ildə Bakıda keçirilməsi planlaşdırılan Qlobal Gənclər Sivilizasiyaların İttifaqı Uğrunda Hərəkətinin təsis qurultayı ilə bağlı görülən işlər haqqında danışmışdır.

Tədbirin yekunlarına dair qəbul olunmuş sənəddə "Xocalıya ədalət" kampaniyasına dəstək ifadə olunmuş, xaricdə yaşayan azərbaycanlı gənclərin kampaniyanın həyata keçirilməsində fəal iştirakının vacibliyi vurğulanmışdır.

"İki sahil".-2010.-1 dekabr.-№.223.-S.5.

"Xocalıya ədalət"

Beynəlxalq kampaniyanın on-line aksiyasına start verilib

Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumu (İKGF) və "Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanlı İcması" İctimai Birliyi "Xocalıya ədalət" beynəlxalq təşviqat kampaniyasının on-line fəaliyyətinin təqdimatını keçirib.

APA-nın məlumatına görə, icmanın rəhbəri Bayram Səfərov Xocalı soyqırımını dünya tarixində ən qanlı qırğın adlandıraraq, bir gecədə 613 nəfərin xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirildiyini söyləyib. O bildirib ki, Qarabağ həqiqətlərini dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün dünyanın bir neçə ölkəsində icmanın nümayəndəlikləri yaradılacaq. İcma rəhbəri hamını fəal vətəndaş mövqeyi göstərməyə çağırıb.

İKGF-nin baş katibi Elşad İsgəndərov 2008-ci ildən etibarən kampaniya çərçivəsində görülən işlər, xüsusilə Xocalı faciəsinin "insanlığa qarşı cinayət" kimi tanınması ilə bağlı beynəlxalq qurumların qəbul etdiyi sənədlərin əhəmiyyəti haqqında məlumat verib. "Xocalıya ədalət" kampaniyasına qarşı Ermənistan tərəfindən əks kampaniya aparıldığını söyləyən E. İsgəndərov bildirib ki, bu onu göstərir ki, Xocalı soyqırımını Ermənistan dövləti tərəfindən törədilmiş bir aksiya olub.

Millət vəkili, Xocalı soyqırımının şahidi Elman Məmmədov aparılan kampaniyanın çox lazımlı olduğunu söyləyib. O təklif edib ki, yaradılmış saytda Xocalının tarixi barədə məlumat yerləşdirilsin. E. Məmmədov bu yaşayış məskəninin tarixinin eramızdan əvvəl 3-5-ci əsrə gedib çıxdığını deyib: "Bu ərazilərin türklərə məxsus olduğunu sübut edən çoxlu nişanələr vardı". Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində təbliğatın gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd edən deputat bu işdə Xocalı soyqırımının minlərlə şahidi olan insanlardan istifadə olunmasını təklif edib.

"Xocalıya ədalət" kampaniyasının əlaqələndiricisi Nicat Məmmədov kampaniyanın yeni İnternet saytı, onun Facebook, Twitter, Youtube kimi sosial şəbəkələrdəki fəaliyyəti barədə geniş məlumat verib. O bildirib ki, kampaniya 3 hissədən - siyasi tanıtım, kütləvi aksiyaların keçirilməsi və ictimaiyyətlə əlaqə qurmaqdan ibarətdir.

Bakıda akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərin təmsilçilərinin də iştirak etdiyi tədbirdə, həmçinin Xocavənd rayon icra başçısı Eyvaz Hüseynov, millət vəkili Fuad Muradov və digərləri çıxış ediblər.

"İki sahil".-2010.-16 dekabr.-№.234.-S.11.

**Əbu-Dabi bəyannaməsi 51 dövlətin parlamentini Xocalı faciəsini insanlığa qarşı
törədilmiş cinayət kimi tanımağa çağırır**

**İslam Konfransı Təşkilatı Parlamentlər İttifaqı (İKT Pİ) Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti
Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasına
dəstək olaraq bəyannamə qəbul etmişdir.**

İKT Gənclər Forumunun (İKT GF) İstanbulda yerləşən qərargahından verilən məlumatda deyilir ki, İKT Parlamentlər İttifaqı (İKT Pİ) Şurasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) paytaxtı Əbu-Dabidə keçirilən 13-cü sessiyası öz işini başa çatdırmışdır. Baş katib Elşad İskəndərovun başçılığı ilə Forumun nümayəndə heyəti Şuranın işində iştirak etmişdir.

İKT Pİ Şurası üzv dövlətləri Xocalı faciəsini “insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət” kimi tanımağa çağıran Əbu-Dabi bəyannaməsini qəbul etmişdir. E.İskəndərov demişdir ki, bu, İKT GF-nin təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş “İKT GF və İKT Pİ arasında əməkdaşlıq haqqında” qətnamənin Şura tərəfindən təsdiqlənməsi nəticəsində baş vermişdir. Qətnamənin 3-cü bəndində qeyd edilmişdir ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyır. Sənəddə üzv dövlətlər qeyd olunan cinayətə milli səviyyədə lazımı qiymətin verilməsinə çağırılırlar. İKT Pİ Şurası Leyla xanım Əliyevanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmiş və bu rəy qətnamədə öz əksini tapmışdır. Xatırladaq ki, qətnamə İKT GF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının tərkib hissəsi idi.

Sənədin əhəmiyyətini şərh edərkən İKT GF-nin baş katibi Elşad İskəndərov demişdir: “Məlum olduğu kimi, keçən il faciəyə insanlığa qarşı cinayət kimi prinsipial qiyməti İKT Pİ spikerlərinin konfransı vermişdir. O vaxt rəsmi İrəvan bu hadisəni belə qələmə vermişdi ki, spikerlər diplomat deyil və nəyi imzaladıqlarına baxmırlar. Ötən ildən bəri İKT-yə üzv bəzi ölkələrin parlamentlərinə bu mövqedən imtina etmək üçün təzyiqlər də edilmişdi. Şuranın qətnamə vasitəsilə Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi tanınması həm İKT-nin bu məsələdə prinsipial mövqeyini bir daha nümayiş etdirir, həm də faciənin siyasi yolla tanınması prosesini praktiki müstəviyə keçirir”.

E.İskəndərov əlavə etmişdir ki, qətnamədə təşkilata üzv parlamentlərə birbaşa çağırış vardır və bu, öz növbəsində, faciənin milli səviyyədə hüquqi və siyasi tanınması mərhələsini açır. İKT Pİ-nin dünya parlamentlərinin dördübirini öz sıralarında cəmləşdirdiyini nəzərə alsaq, mühüm siyasi-hüquqi tərkibə malik “insanlığa qarşı cinayət” ifadəsinin istifadə olunması Xocalı faciəsinin ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımını siyasətinin tərkib hissəsi kimi tanınması və cinayəti törədənlərin hüquqi məsuliyyətə cəlb olunması baxımından yeni mərhələdir. Qətnamənin qəbulu ideyası Leyla xanım Əliyevanın “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının milli koordinatorları ilə görüşündə irəli sürülmüş və kampaniyanın fəalları öz ölkələrinin parlamentləri ilə apardıqları lobbicilik fəaliyyəti nəticəsində uğurla reallaşdırılmışdır.

E.İskəndərov daha sonra sessiyanın işi zamanı İKT GF-nin bu təşəbbüsünü fəal şəkildə dəstəkləyən İKT Pİ Katibliyinə, Türkiyə, İordaniya, İran İslam Respublikası, Pakistan, Küveyt və bir sıra digər ölkələrin deputatlarına, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin və Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndələrinə öz minnətdarlığını bildirmişdir.

“Respublika”.-2011.-20 yanvar.-№ 14.-S.4.

Ukraynada "Xocalı ayı" elan olundu

İslam Konfransı Gənclər Forumu, Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyi və Ümumukrayna Gənclər Assambleyasının birgə təşəbbüsü və Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyinin dəstəyi ilə fevral ayı Ukraynada "Xocalı ayı" elan edilib.

Bu barədə APA-ya Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyindən bildirilib. Bununla bağlı növbədənənar toplantı keçirən Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin idarə heyəti fevral ayında Ukraynanın bir çox vilayət və şəhərlərində Xocalı soyqırımı ilə bağlı həyata keçiriləcək tədbirlər planını təsdiqləyib. Toplantıda Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin sədri Anar Tahirov çıxış edərək 2008-ci ildən başlayaraq, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsüylə dünyanın bir çox ölkələrində "Xocalıya Ədalət!" kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirlərin əhəmiyyətindən danışib. Anar Tahirov Xocalı faciəsinin XX əsrin ən amansız faciəsi olduğunu deyib. Qeyd olunub ki, Ukraynada "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində keçiriləcək tədbirlərə Ukraynanın bir sıra yerli gənclər təşkilatları qatılacaq. Fevralın 10-dan başlayaraq, Ukraynanın bir çox vilayət və şəhərlərində silsilə tədbirlər keçiriləcək.

"Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində İslam Konfransı Gənclər Forumunun, Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin və Ümumukrayna Gənclər Assambleyasının birgə təşəbbüsü ilə Ukraynanın Nikolayev, Simferopol, Donetsk, Dnepropetrovsk, Xarkov və Kiyev şəhərlərinin mərkəzi meydanlarında imzatoqlama aksiyası keçiriləcək.

Fevralın 26-da Ukraynanın bir sıra şəhərlərdən gənclərin Kiyev şəhərinə üzərində "Xocalıya ədalət!" sözləri yazılmış avtoyürüşü olacaq. Yürüş iştirakçıları Ermənistanın Ukraynadakı səfirliyinin, ATƏT-in və BMT-nin Ukrayna nümayəndəliklərinin qarşısında etiraz aksiyası keçirəcək, adiçəkilən qurumlara qətnamələr təqdim edəcəklər.

"Xalq Cəbhəsi".-2011.-4 fevral.-№ 21.-S.3.

Hindistanda “Xocalı - Gələcək üçün ibrət” adlı inşa yazı müsabiqəsi keçirilir

Hindistanda “Xocalı - Gələcək üçün ibrət” adlı inşa yazı müsabiqəsi elan olunub. Bu barədə APA-ya Azərbaycanın Hindistandakı səfirliyindən məlumat verib. Səfirliyin dəstəyi və “Athena Ventures” şirkətinin təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımının 19-cu ildönümünə həsr olunmuş “Xocalı - Gələcək üçün ibrət” adlı inşa yazı müsabiqəsinə bütün Hindistan üzrə start verilib. Müsabiqə məktəblilər və universitet tələbələri üçün elan olunub. İştirak etmək istəyənlər qeyd olunan başlıq altında göstərilmiş və digər mənbələrdən istifadə edərək inşa yazmalı və 23 fevral tarixinədək təşkil olunmuş komissiyanın elektron poçt ünvanına göndərməlidir.

Müsabiqə davam etdiyi müddət ərzində bu haqda Hindistanın televiziya və qəzetlərində xəbərlər və elanlar yer alacaq. Müsabiqənin artıq rəsmi internet səhifəsi (www.khojalycontest.com) də hazırlanıb və bu haqda məlumat səfir Tamerlan Qarayevin müsahibəsi ilə yerli telekanalların xəbərlər proqramında yayımlanacaq.

Müsabiqə fevralın 23-də başa çatacaq və fevralın 26-da mükafatların təqdim edilməsi üçün bir günlük seminar keçiriləcək. Seminar zamanı Xocalı soyqırımı haqqında videomateriallar, fotosəkillər nümayiş etdiriləcək, “Xocalıya Ədalət” kampaniyası üçün imza toplanacaq və sonda bütün iştirakçılara sertifikat, qaliblərə isə pul mükafatları təqdim olunacaq.

“Palitra”.-2011.-16 fevral.-№.17.-S.5.

Ukraynada “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində tədbirlərə start verilmişdir

Bakı, 16 fevral (AzərTAc). İslam Konfransı Gənclər Forumunun və Ukrayna Azərbaycanlıları Gənclər Birliyinin birgə təşəbbüsü ilə Ukraynada elan olunmuş Xocalı ayına Nikolayev şəhərindən start verilmişdir.

AzərTAc xəbər verir ki, “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirlər Ukrayna KİV-lərinin diqqətini də cəlb etmişdir.

Nikolayev vilayətinin azsaylı xalqlar üzrə Şurasının sədri Murad Kaymurazov vurğulamışdır ki, Xocalıda olanlar adi faciə deyil, əsl soyqırımı idi. Cinayəti törədənlər cəzalandırılmalıdır ki, bu kimi vəhşiliklər tarixdə bir daha təkrarlanmasın.

AzərTAc
16 fevral 2011-ci il

"Xocalıya ədalət"

Strasburqda Xocalı mitinqi keçiriləcək

Azərbaycanlıların və digər Türkdilli Xalqların Əməkdaşlıq Mərkəzi (AT-XƏM) Strasburq "Azərbaycan Evi" ilə birgə Xocalı faciəsinin 19-cü ildönümü ilə bağlı 2011-ci il fevral ayının 24-27-də Avropanın siyasi paytaxtlarından olan Strasburq şəhərində Fransada fəaliyyət göstərən Türk diaspor təşkilatlarının da geniş dəstəyi ilə silsilə tədbirlər və "Xocalıya ədalət" kompaniyası çərçivəsində (26 fevral, saat 14.00-16.00-da, Strasburq şəhəri, Kleber meydanı) mitinq keçirməyi nəzərdə tutub.

Tədbirlərdə Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibində ATXƏM-in sədri İlham İsmayılov, Prezident Administrasiyası ictimai-siyasi şöbəsinin diasporla iş üzrə sektor müdiri Qafar Əliyev, Milli Məclisin üzvü Fuad Muradov və Dağlıq Qarabağ Azərbaycanlıları İcması İdarə Heyətinin üzvü, Xocalı faciəsinin şahidi Cavid Əliyev iştirak edəcək.

Qeyd edək ki, ATXƏM və Strasburq "Azərbaycan Evi"nin ötən il Xocalı faciəsinin 18-ci ildönümü ilə bağlı Strasburqda keçirdiyi mitinqə ermənilər müdaxilə etməyə çalışaraq, mitinqin baş tutmamasına çalışmışlar. Lakin Strasburq hüquq-mühafizə orqanları yarana biləcək insidentin qarşısını alaraq, erməniləri Kleber meydanından uzaqlaşdırmışlar.

Onu da bildirək ki, bu il Strasburqda keçiriləcək mitinqin daha möhtəşəm keçəcəyini və ermənilərin yenidən mitinqdə insident yaratmaq cəhdləri nəzərə alınaraq

Elxan

"Azad Azərbaycan".-2011.-20 fevral.-№.25.-S.5.

İslam Konfransı Gənclər Forumu Xocalı faciəsi ilə bağlı dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir

Xocalı faciəsinin 19-cu ildönümü ilə bağlı İslam Konfransı Gənclər Forumu (İKGF) "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində dünyanın bir sıra ölkələrində genişmiqyaslı aksiyalar keçirəcəkdir.

Bu barədə İKGF-nin baş katibi Elşad İsgəndərov fevralın 21-də keçirdiyi mətbuat konfransında bildirmişdir.

E. İsgəndərov qeyd etmişdir ki, fevralın 24-dən martın 1-dək dünyanın 30-dək ölkəsində keçiriləcək tədbirlərin əsas məqsədi beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini dünya liderlərinə yönəlcək petisiya kampaniyasına cəlb etməkdir. Kampaniyanın saytında (www.justiceforkhojaly.org) xüsusi petisiya hazırlanmışdır. Bu saytdan əlaqələndiriləcək imzatoqlama aksiyası ABŞ Prezidenti və Konqresinə, Avropa İttifaqına və Avropa Parlamentinə, Avropa Şurasının baş katibi və Parlament Assambleyasına yönəlcəkdir. Dünyanın istənilən dövlətinin vətəndaşı ölkəsinin daxil olduğu beynəlxalq quruma və ölkə rəhbərliyinə ərizə ilə müraciət edərək onları Xocalıda baş vermiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanımağa və bu faciəni törədənlərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsinə dəstək verməyə çağırır. İmzatoqlama kampaniyası bir il ərzində davam etdiriləcək və ilin sonunda fəallar tərəfindən sözügedən qurumların rəhbərlərinə təqdim ediləcəkdir. Eyni zamanda, internet vasitəsilə atılan hər bir imza online rejimdə ünvanına çatdırılacaqdır.

Vurğulanmışdır ki, İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın irəli sürdüyü "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının əsas məqsədi Xocalı qətliamının insanlığa qarşı törədilmiş ən böyük cinayət kimi beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən tanınmasıdır.

E. İsgəndərov bildirmişdir ki, fevralın 25-də Moskvada Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsinə anma mərasimi və Robert Arakelovun "Erməni ziyalısının etirafları" kitabının təqdimatı keçiriləcək, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının saytının yeni versiyası təqdim ediləcəkdir.

Fevralın 24-də Böyük Britaniya Parlamentinin Lordlar palatasında konfrans keçiriləcəkdir. Konfransda Xocalı faciəsini araşdırmış Scott Taylor və Lord Laird çıxış edəcəklər.

Fevralın 26-da isə Berlində Bundestaqın sabiq üzvü E.Lintnerin rəhbərlik etdiyi Alman-Azərbaycan Əlaqələrinin İnkişafı Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Almaniya parlamentinin binasında Xocalı faciəsinin 19-cu ildönümü ilə bağlı konfrans keçiriləcəkdir. Berlin Filarmoniyasında "Berlin Classic Players" orkestrinin konserti olacaqdır.

Bundan əlavə, fevralın 26-da "Xocalıya ədalət" kampaniyasının Litvadakı təmsilçisi Eva Lukasın və Seymin üzvü Mantas Adomentasın birgə təşkilatçılığı ilə Litva parlamentinin Konstitusiya zalında konfrans keçiriləcəkdir. Konfransda Litva Seyminin deputatları, jurnalistlər və ictimai xadimlər iştirak edəcəklər.

Haaqada Sülh sarayının qarşısında isə fevralın 26-da "Xocalıya ədalət" kampaniyasının fəalları tərəfindən çadırlar qurulacaq və gün ərzində Xocalı haqqında ictimaiyyətə ətraflı məlumat veriləcəkdir.

İlk dəfə olaraq cari ildə dünyanın 30 aparıcı ali təhsil ocağında, o cümlədən Mançester, Hyuston, Florida, Linkoping, Berlin, Potsdam və digər universitetlərdə "Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınmasına və cəzalandırılmasına dair beynəlxalq konvensiyanın qüvvəyə minməsinin 60-cı ildönümünə" və Xocalı qətliamının 19-cu ildönümünə həsr edilmiş FM tipli (flashmob) dinc tələbə aksiyaları təşkil ediləcəkdir. Aksiyalarda petisiyalar üçün imzalar toplanacaqdır.

Vurğulanmışdır ki, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının əsas məqsədlərindən biri Xocalı faciəsinin həqiqətlərini beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaqdır. Yanvarın 18-də İKGF-nin təşəbbüsü ilə İKT-yə üzv dövlətlərin Parlament İttifaqı (İKT Pİ) Şurası üzv dövlətləri Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət kimi tanımağa çağıran Əbu Dabi Bəyannaməsini qəbul etmişdir. Bəyannamə İKGF-nin təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş "İKGF və İKT Pİ arasında əməkdaşlıq" haqqında qətnamənin İKT Pİ Şurası tərəfindən təsdiqlənməsi nəticəsində qəbul edilmişdir. Sənəddə vurğulanır ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalının dinc sakinlərinə qarşı törədilmiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi qiymətləndirmişlər.

Qeyd edilmişdir ki, builki tədbirlər çərçivəsində Xocalı hadisələrini əks etdirən əyani vəsaitlər hazırlanmış və diaspor təşkilatlarına göndərilmişdir.

Sonda Xocalı hadisələrini əks etdirən və erməni təbliğatını ifşa edən fotolar, videoçarx göstərilmişdir.

AzərTAc.

Xocalı soyqırımı ilə bağlı beynəlxalq Haaqa Tribunalına müraciət ünvanlanacaq

Xocalı soyqırımı ilə bağlı beynəlxalq Haaqa Tribunalına müraciət ünvanlanacaq. Bu barədə bazar ertəsi Trend Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin konfrans zalında keçirdiyi mətbuat konfransında çıxışı zamanı İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumunun rəhbəri Elşad İskəndərov bildirib.

"Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində onlayn və digər formalarda müraciətlər (petisiya) imzalanır. Bu il həmin petisiya Beynəlxalq Haaqa Tribunalına təqdim olunacaq. Haaqa Tribunalı Xocalı faciəsinə hüquqi qiymət verilməsi baxımından böyük önəm daşıyır", - İskəndərov əlavə edib.

Onun sözlərinə görə, məhkəmənin qərarı bu məsələyə son nöqtəni qoya bilər.

"Soyqırım məsələsinə BMT-nin qərarı ilə yaranan xüsusi məhkəmələrdə baxılır. Bu qərar siyasi xarakter daşıyır, o məhkəmədə təmsil olunan ölkələr və ya onların nümayəndələri siyasi iradəyə tabedirlər. Kampaniyanın məqsədlərindən biri soyqırım ilə bağlı hüquqi sübutların toplanması və təhrif olunmuş məlumatların ifşa olunmasıdır, digər ana xətti hadisəyə ədalətli qiymət verilməsi üçün siyasi əsas qurmaqdır. Bu siyasi əsas bizim məxsus olduğumuz qurum çərçivəsində hazırlanır. İKT xarici işlər nazirləri və Parlament Assambleyası belə bir qərar verib. Biz növbəti qətnamənin İKT dövlət başçıları tərəfindən verilməsi üzərində işləyirik. 190-dan artıq dövlətin təmsil olunduğu BMT-nin 57-dən artıq dövlətinin siyasi iradəsi bu olarsa, bu artıq ciddi şəkildə əsas verir ki, siyasi iradə ortaya qoyulsun və soyqırım faktına ədalətli qiymət verilsin", - İskəndərov vurğulayıb.

İskəndərov onu da bildirib ki, Xocalı soyqırımı ilə bağlı araşdırmalar aparılıb və yeni sənədlər əldə olunub.

"Gələcək il Xocalı soyqırımı ilə bağlı obyektiv hesabat hazırlanaraq beynəlxalq təşkilatlara təqdim olunacaq", - o, əlavə edib.

İskəndərov "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində bu il görülməli digər işlərdən də söz açıb.

"Dünyanın bir sıra aparıcı universitetlərində tədbirlər keçiriləcək. Hyuston, Berlin, Potsdam, ümumilikdə 30-a yaxın universitetdə flaş-mob aksiyalar keçiriləcək. Bu aksiyalar zamanı 100 minə yaxın imzaların toplanması nəzərdə tutulub", - İKT GF-nin rəhbəri bildirib.

Onun sözlərinə görə Moskvada keçiriləcək tədbirdə kampaniyanın yenilənmiş saytının təqdimatı keçiriləcək və "Xocalıya aparın yol" filminin treyləri nümayiş olunacaq.

"Həmin tədbirdə Robert Arakelovun iki kitabının məcmuəsindən ibarət olan "Erməni ziyalısının etirafı" kitabı da təqdim olunacaq. Kitab Yekaterinburq universitetinin professoru tərəfindən təqdim olunacaq. Rusiyanın geniş elmi, ictimai və siyasi dairələrinin də nümayəndələri orada iştirak edəcəklər" - o, qeyd edib.

İskəndərov xatırladı ki, dünyanın ümumilikdə 40-dan çox paytaxt və iri şəhərlərində kampaniyanın təqdimatları keçiriləcək.

1992-ci il fevral ayının 25-26-da erməni silahlı birləşmələri Xankəndidə yerləşən Rusiyaya məxsus 366-cı alayın köməyi ilə azərbaycanlılar yaşayan Xocalı şəhərinə hücum edərək dinc əhaliyə qarşı xüsusi qəddarlıqla müşayiət olunan genosid aktını həyata keçiriblər. Bu faciə nəticəsində 613 dinc sakin qətlə yetirilib, 487 nəfər yaralanıb, 1275 nəfər isə əsir götürülüb. Onlardan bir çoxu əsirlikdən qayıtmayıb və sonrakı taleyi barədə hər hansı məlumat yoxdur. 366-cı alay Xankəndidən çıxarıldıqdan sonra bu hərbi hissəyə məxsus olan silahlı texnikanın mühüm hissəsi erməni separatçılara verilib.

"Yeni Azərbaycan".-2011.-22 fevral.-№.33.-S.6.

“Xocalıya ədalət” daha geniş platformada təbliğ olunacaq

Bu barədə Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov dünən keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verdi.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində bu il dünyanın 42 ölkəsində silsilə tədbirlər keçiriləcək. Bu barədə Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov dünən keçirdiyi mətbuat konfransında məlumat verdi. O dedi ki, bu il “Xocalıya ədalət” kampaniyası üç istiqamətdə həyata keçiriləcək: “Siyasi, hüquqi və mədəni sahələri əhatə edən tanıtma kampaniyası ötən illərdən fərqli olaraq, bu il daha kütləvi xarakter alacaq. Bütün texnoloji vasitələrdən, o cümlədən internet “on-line” xidmətinin imkanlarından istifadə edərək, dünyanın 42 ölkəsində “Xocalıya ədalət” kampaniyası keçiriləcək”.

Baş katibin sözlərinə görə, ABŞ Prezidenti və Konqresinə, Avropa Parlamenti və Komissiyasına, BMT-nin Baş katibinə müraciətlər ünvanlanacaq: “Dünyanın müxtəlif ölkələrində keçirilən aksiyalarla 140 min insandan toplanan imzalar Xocalıda insanlığa qarşı törədilən cinayətə siyasi və hüquqi qiymət verilməsi üçün dünya ölkələrinin parlamentlərinə və hökumətlərinə təqdim ediləcək. Gələn il bu imzaların sayı 1 milyona çatdırılması planlaşdırılır”.

E. İsgəndərov bu ilin mayında xarici və yerli sənət adamlarının iştirakı ilə ərəsəyə gələn “Xocalıya aparan yol” adlı filmin Azərbaycan və dünya ictimaiyyətinə təqdim olunacağını bildirdi. O, həmçinin fevralın 25-də Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın təşkilatçılığı ilə Moskvada keçiriləcək tədbirdə əslən erməni yazıçısı Robert Arakellovun “Erməni ziyalisinin etirafı” adlı ikicildlik kitabının təqdimat mərasiminin olacağını söylədi.

Ermənilərin “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində görülən işlərdən təşvişə düşdüyünü bildirən E. İsgəndərov Ermənistan Prezident Aparatının dünya ictimaiyyətini aldatmaq məqsədi ilə eyni adlı kampaniyaya start verdiyini bildirdi.

Xatırladaq ki, sözü gedən kampaniyaya İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2009-cu ilin fevralında start verilib.

“Zaman”.-2011.-22-23 fevral.-№.24.-S.2.

Dünya Xocalı faciəsinin adını eşidib, miqyasını isə bilmir...

Erməni vəhşətini dünyaya necə tanıdaq?

Qarabağda ermənilərin törətdiyi ən dəhşətli qətləmədən - Xocalı qırğınından daha bir il ötür. 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda ermənilərin silahsız, əliyalın əhaliyə qarşı törədilən amansız qətləmə nəticəsində 613 nəfər şəhid oldu. Öldürülənlərin 63 nəfəri uşaq və yeniyetmə, 106 nəfəri qadın və qız, 70 nəfəri isə ahl adamlardır. Soyqırım nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib. Azərbaycan dövləti və ictimaiyyəti növbəti dəfə dünyanın diqqətini bu qətləməyə cəlb etməyə çalışır, bu məqsədlə ölkə daxilində və xaricində müxtəlif xarakterli tədbirlər keçirilməkdədir.

Məlum olduğu kimi, bu il də Prezident Administrasiyası “Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlər plan”ını qəbul edib. Plana əsasən, Azərbaycanın xaricdəki səfirlik, nümayəndəliklərində və diaspor təşkilatlarında soyqırımla bağlı müxtəlif təbliğat kampaniyalarına start verilib. Bəs Azərbaycan bu qətləməni beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırıb ona adekvat qiymət verilməsinə nə dərəcədə nail ola bilər?

Təhlillər göstərir ki, son iki ildə sözügedən istiqamətdə görülən işlər müəyyən nəticələr verməkdədir. Hazırda dünyanın 60-dan çox ölkəsində təbliğat aparılır. Bir çox ölkələrin parlamentlərində qətləmə qurbanları anılır. Son illərdə Xocalı soyqırımının ildönümünün qeyd olunması Avropa ölkələrində xüsusilə geniş yayılıb. ABŞ, İngiltərə, Almaniya, Danimarka, İndoneziya, Yunanistan, İsrail, Ərəbistan kimi ölkələrdə anımlar təkcə mitinq səviyyəsində yox, müzakirələr, universitetlərdə mühazirələr, diskussiyalar, televiziya proqramlarında verilişlər, müxtəlif yerlərdə sərgilərin təşkil edilməsi müstəvisinə də keçib.

“Xocalıya ədalət kampaniyası” beynəlxalq aksiya keçirib

Qeyd edək ki, qətləmə qurbanlarının anılması, faciənin dünyaya çatdırılması üçün tədbirlərin çoxu prezident İlham Əliyevin qızı, İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun rəhbəri olan Leyla Əliyevanın başçılıq etdiyi “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində keçirilməkdədir. Son iki il ərzində 50-dən artıq ölkədə “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində müxtəlif tədbirlər keçirilib. Kampaniyanın fəaliyyətini əlaqələndirən İKT GF-nin təşəbbüsü ilə Kampalada (Uqanda) İKT Parlament İttifaqının və Düşənbədə (Tacikistan) İKT ölkələri XİN rəhbərlərinin iclaslarında Xocalı qırğını “insanlığa qarşı cinayət” kimi göstərilən sənədlər qəbul edilib. Hazırda kampaniya çərçivəsində dünya ictimaiyyətini Xocalı soyqırımına müvafiq qiymət verməyə çağıran erizə üçün imza toplamaqla bağlı beynəlxalq aksiya keçirilir.

Rep üslublu “Xocalıya ədalət” mahnısı dünyaya yayılıb

Bundan başqa, ABŞ-da sosial mövzularda yaradıcılığı ilə tanınmış rep ifaçısı Toni Bləkman və Azərbaycanın rep qrupu “Dəyirman” tərəfindən ifa edilmiş “Xocalıya ədalət” rep üslublu mahnının təqdimatı Xocalı faciəsi həqiqətlərinin dünyada yayılmasında xüsusi rol oynayb. “Xocalıya Ədalət” rep mahnısının keçirilməsi ötən ilin noyabrında təşkilatın koordinatorlarının toplantısında qərara alınıb. Yaradıcı üslubla Xocalı faciəsini çatdırmaq məqsədi güdən bu layihə həm yerli, həm də xarici musiqiçilər tərəfindən hazırlanıb. Rep bütün dünyada populyar bir üslub olduğundan, bu üslub seçilib. “Xocalıya Ədalət” rep mahnısının aranjimançısı tanınmış səs rejissoru, 3 dəfə “Qremmi” mükafatı laureatı **Qordon Vilyamsdır**. Mahnının sözlərinin müəllifi və ifaçısı isə **Toni Bləkməndir**. Onunla yanaşı, Azərbaycanın rep qrupu “**Dəyirman**” da mahnını ifa edib.

Hazırda kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımına dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi-siyasi qiymət verilməsi məqsədilə beynəlxalq imzatoplama aksiyası keçirilir. www.justiceforkhojaly.org. Sözügedən sayt ingilis dilindədir, orada Xocalı həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün kifayət qədər geniş məlumat bazası yerləşdirilib. Amma fevralın 25-də Moskvada saytın yeni versiyasının təqdimatı keçiriləcək. Bundan başqa, tədbirdə Bakı sakini Robert Arakelovun “Erməni intellegentinin etirafı” adlı kitabın da təqdimatı olacaq.

Bəs bunlar yetərlidirmi? Faciənin aksiyalarda, tədbirlərdə yox, dövlətlərin rəsmi sənədlərində soyqırım kimi təsdiqlənməsi üçün daha nələr edilə bilər?

Ermənilər qondarma soyqırımla bağlı superdövlət olan ABŞ-da bir sıra mühüm qərarlar qəbul etməyə nail olub. Görəsən, Amerika dövləti müasir tariximizin ən dəhşətli hadisələrindən olan Xocalı soyqırımını tanıya bilərmi? **ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Terri Davidsonun**

daha öncə “Yeni Müsavat”a verdiyi açıqlamada da göstərilib ki, ABŞ bu məsələdə ehtiyatlı mövqe tutur: “Mən həm ABŞ dövləti, həm də öz adımdan Xocalıda baş vermiş böyük faciə ilə bağlı təəssüf hissi keçirirəm. Bu faciə bir daha onu göstərir ki, biz gərək Qarabağ münaqişəsində uzunmüddətli sülhü əldə etməyə çalışaq. Ənənəvi olaraq hər il aprelin 24-də ermənilərlə bağlı bəyanat verilir. Amma Dövlət Departamenti, yaxud Ağ Evin işçiləri nə baş verdiyi barədə öz fikirlərini deyə bilmir. Burada əsas məsələ budur ki, siyasətçilər yox, cəmiyyətlər vaxtilə baş verənlər barədə düşünməlidir. Xocalıya gəldikdə bu, dəhşətli hadisədir”.

Dünya mətbuatı Xocalı faciəsi barədə nə yazır?

Amma bu təbliğatın nəticəsində zaman-zaman dünya mətbuatında da bu mövzuya yer ayrılır. **Fransalı jurnalist Can-iv Yunet** yazırdı: “... Biz Xocalı faciəsinin şahidləri olduq, yüzlərlə həlak olmuş dinc əhali cəsədi gördük -qadın, uşaq qoca və Xocalı müdafiəçilərinin meyitləri. Bizə vertolyot verdilər, amma ermənilər bizim vertolyotu atəşə tutdular. Dəhşətli mənzərə idi. Mən müharibələr haqqında alman faşistlərinin qəddarlığı barədə çox eşitmişəm. Amma 5-6 yaşlı uşaqları, dinc əhalini öldürən ermənilər onları üstələdilər”.

“**İzvestiya**”nın müxbiri **V.Belix** Xocalı təəssüratlarından belə bəhs edirdi: “... arabir Ağdama sağ girovlara dəyişdirilmiş meyitlər gətirilirdi. Amma gecə vəhşətində belə şey xəyala gətiriləsi deyil: çıxarılmış gözlər, sivrilmiş qulaqlar, soyulmuş dərilər, kəsilmiş başlar... İlgəncələrin həddi hüdudu yoxdur”.

Fransanın nüfuzlu “Le Monde” qəzeti də hadisəni diqqətdən kənar qoymamışdı: “Ağdamda olan xarici jurnalistlər Xocalıda öldürülmüş qadın və uşaqların meyitləri arasında baş dərisi soyulmuş, dırnaqları çıxarılmış meyitlər gördülər. Bu, Azərbaycanın təbliğatı deyil, reallıqdır”.

Osman Gündüz: “Əvvəl proses pərakəndə olsa da, son vaxtlar sistemlilik var”

Ekspertlər isə təbliğat üçün daha genişmiqyaslı işlərin görülməsinin vacibliyini vurğulayır. **Azərbaycan İnternet Forumun rəhbəri, ekspert Osman Gündüz** son dövrlər Azərbaycanın maraqlarının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasıyla bağlı iş aparıldığını dedi. Onun sözlərinə görə, əvvəllər bu proses bir qədər pərakəndə olsa da, indi sistemlilik özünü göstərir: “Amma o da nəzərə alınmalıdır ki, Azərbaycan bu cür sistemli informasiya siyasətini son bir neçə ildə apardığından ermənilərin 50 illik informasiya gücünü yara bilməyib. Hazırda çox cüzi sahələr qalıb ki, ermənilər orda at oynadırlar. Bu sahələr də tədricən əhatə olunmaqdadır. Amma bu işin sistemli davam etdirilməsinə ehtiyac var. Məhz işin problemlı tərəfini mən burada görürəm. Çünki Qarabağ mövzusuyla bağlı yeni məlumatların işlənilməsinə və onların dünyaya çatdırılmasına ehtiyac var. Bu yeni məlumatlar da elmi araşdırmalar, yeni faktların tapılıb dünyaya çatdırılması kimi olmalıdır. Buna da dövlətin qayğısı və maliyyəsi lazımdır. Digər tərəfdən, cəmiyyətin də aktiv şəkildə bu prosesə cəlb olunmasına ehtiyac var”.

Fazil Mustafa: “Hədəfimiz bu prosesi siyasi, hüquqi qiymətləndirmə ilə yekunlaşdırmaqdır”

Deputat Fazil Mustafa da son dövrlər bu istiqamətdə görülən işlərin intensivliyinə toxundu. Amma müsahibimiz hesab edir ki, kampaniya hələ istənilən nəticəni vermir. Bunun bariz nümunəsi hələ heç bir xarici ölkənin parlamentində Xocalı ilə bağlı qərarın qəbul olunmamasıdır. Müsahibimiz bildirdi ki, hazırda kampaniyanın ağırlığı Türkiyənin üzərində aparılır. Onun sözlərinə görə, orda təbliğata xüsusi ehtiyac yoxdur: “Çünki qonşu və qardaş ölkə olaraq bu faciədən artıq xəbərdardır. Avropada, Amerikada cəmiyyətləri məlumatlandırmaq, parlamentlərdə qərarlar qəbul etdirmək lazımdır. Doğrudur, lobbiçilik edilir, pul verilir. Amma məsələnin nəticəvi tərəfləri zəifdir”.

Şamil Sabiroğlu: “Hazırda əsas məqsədimiz beynəlxalq ictimai məhkəmənin keçirilməsidir”

Xocalı Soyqırımını Tanıtma İctimai Birliyinin sədri Şamil Sabiroğlu da son 4-5 ildə təbliğat sahəsində xüsusi canlanma olduğunu söylədi. Onun sözlərinə görə, hazırda Xocalı ilə bağlı cəmi iki qeyri-hökumət təşkilatı fəaliyyət göstərir. Bunlardan biri rəhbəri olduğu qurum, digəri isə rəhbəri dünyasını dəyişdiyi üçün fəaliyyətini donduran Xocalı Yaddaş Muzeyidir: “Hazırda bizim təşkilatın əsas hədəfi erməni təcavüzü ilə bağlı beynəlxalq ictimai məhkəmənin keçirilməsidir. İctimai məhkəmənin çox böyük effekti olur. Həmin o məhkəmədə Avropanın ən məşhur KİV-ləri iştirak edəcək. Əgər ictimai məhkəmə reallaşsa, Azərbaycan beynəlxalq dünyada böyük imic qazanacaq”.

Ş.Sabiroğlu Xocalı ilə bağlı kitab hazırladıqlarını və onun Türkiyədə çap olunacağını dedi. Bundan başqa, regional televiziyanın dəstəyi ilə Xocalı şahidlərinin təqdimatında faciə ilə bağlı film çəkilir: “Bu film ingilis dilinə tərcümə olunaraq, bütün dünyaya çatdırılacaq. Çingiz Mustafayev, Seyidağa Mövsümlünün Xocalı ilə bağlı dəyərli kadrları var. Bu kadrlar indi erməninin əlində olsaydı, dünyanı dağıdardılar. Həmin vasitələrin dünyaya çatdırılması üçün lazımı maliyyə və güc səfərbər olunmalıdır”.

Sevinc TELMANQIZI.

“Yeni Müsavat”.-2011.-24 fevral.-№ 50.-S.11.

“Xocalıya ədalət”

YAP Gənclər Birliyinin bu adda təşkil etdiyi tədbirdə bir daha faciə qurbanlarının xatirəsi yad edildi, soyqırımı törədənlərin layiqli cəzalarını almaları istiqamətində söylərin daha da artırılmasının vacibliyi diqqətə çatdırıldı

Dünən “Park Inn” otelində Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkilatçılığı ilə “Xocalıya ədalət” adlı tədbir keçirildi.

Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra hadisədən bəhs olunan sənədli film nümayiş olundu.

Sonra tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov bildirdi ki, Xocalı soyqırımı Azərbaycan tarixinə ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri kimi daxil olmuşdur. Azərbaycan xalqı 200 il ərzində erməni millətçi-şovinstlərinin davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinə məruz qalmışdır. Soydaşlarımız tarixi torpaqlarından qovulmuş, qaçqın və məcburi köçkünə çevrilmişdir.

Tarixə qısaca nəzər salan S. Orucov bildirdi ki, 1988-ci ildən Dağlıq Qarabağ ətrafında başlayan hadisələr, erməni ideoloqlarının “dənizdən dənizə böyük Ermənistan” adlı sərsəm bir ideyasını reallaşdırmaq cəhdi kəndlərin, şəhərlərin dağılması, on minlərlə günahsız insanın ölümü, yüz minlərlə azərbaycanlının öz tarixi torpaqlarından didərgin düşməsi ilə nəticələndi.

Bütün beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq Ermənistan dövləti Dağlıq Qarabağı özünə birləşdirmək istəyir, bu yolda bütün cinayət və vəhşiliyə hazır olduqlarını nümayiş etdirirlər. XX əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımı cinayətkar erməni siyasətinin nəticəsidir. XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş ən ağır cinayətlərdən biridir. Xocalı soyqırımı ötən əsrin Xatın, Xirosima, Naqasaki və Sonqmi kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayanır.

“Cinayət cəzasız qalmamalıdır. Ermənistanın hərbi-siyasi təcavüzü dünya ictimaiyyəti tərəfindən ittiham edilməlidir. Beynəlxalq təşkilatlar, dünya dövlətlərinin parlamentləri Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarında törətdiyi hərbi cinayətə - Xocalı soyqırımına, əsl soyqırım hadisəsi kimi siyasi-hüquqi qiymət verməlidirlər” söyləyən YAP sədrinin müavini, icra katibi Əli Əhmədov bildirdi ki, belə toplantıların keçirilməsi ilk öncə Xocalı faciəsinin unudulmaması məqsədini daşıyır. “Azərbaycan xalqı, xüsusilə gənclərimiz bu soyqırımı unutmamalı, onu qəlblərində yaşatmalı, faciəni törədənlərin bu cinayətə görə layiqli cəzalarını almaları üçün əllərindən gələni etməlidirlər. Bu tədbirlərin keçirilməsində digər məqsəd isə ondan ibarətdir ki, Xocalı faciəsinə bəşəriyyətin diqqətini yönəldək. Dünya dövlətləri, təşkilatları Xocalı faciəsinin həqiqətlərini bilsələr ona düzgün qiymətin verilməsinə nail ola bilərik. Düşünürəm ki, bütün vətəndaşlarımız Xocalı faciəsinin bütün beynəlxalq təşkilatlar qarşısında XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri kimi tanınmasına nail olmaq üçün söylərini daha da artıracaqlar.”

Ə. Əhmədov qeyd etdi ki, dəfələrlə dünyanın ikili siyasətindən narahatlığımızı ifadə etmişik. “Bu gün də o mövqeyimizdəyik. Təəssüf hissi ilə bildirmək istəyirik ki, ayrı-ayrı beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətində ikili standartlardan istifadə olunur. Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə qiymətinin verilməsi ilə bağlı da bu mövqeni görürük. Azərbaycan dövləti bununla bağlı etirazını bildirir. Digər tərəfdən o da məlumdur ki, Azərbaycan dövləti, qeyri-hökumət təşkilatları, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində genişmiqyaslı işlər aparılır. Azərbaycan gəncləri, diaspor təşkilatlarının nümayəndələri bu faciənin həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərirlər. Amma bununla yanaşı görüləsi işlər də çoxdur. İkili standartların mövcud olmasına baxmayaraq, hər birimiz mövcud imkanlardan istifadə edərək beynəlxalq təşkilatlar qarşısında bu faciə ilə bağlı həqiqətlərin tanınmasına nail olmalıyıq. Beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər olunmalı, piketlər keçirilməli və digər mühüm vasitələrdən istifadə edilməlidir. Bu işlər yalnız Xocalı faciəsinin ildönümü günlərində deyil, hər zaman həyata keçirilməlidir.”

YAP sədrinin müavini bildirdi ki, qarşımızda duran əsas vəzifələrdən biri də bu olmalıdır ki, bu cinayəti törədənlər qanun qarşısında cavab versinlər. “Bununla bağlı Azərbaycan dövlətinin, Prezident İlham Əliyevin mövqeyi aydındır. Təəssüf hissi ilə qeyd etmək lazımdır ki, bu günədək faciəni törədənlər nəinki məsuliyyətə cəlb olunmayıb, hətta bəzi hallarda onlar siyasətlə də məşğul olurlar.”

Tədbirdə bəzi dövlətlərin ölkəmizdəki səfirlərinin iştirakını nəzərə alaraq, Ə.Əhmədov bildirdi ki, dünya dövlətləri, təşkilatlar bu faciə ilə bağlı həqiqətləri olduğu kimi qəbul etməli, ədalətli mövqelərini nümayiş etdirməlidirlər.

Tədbirdə çıxış edən YAP Binəqədi rayon Gənclər Birliyinin sədri Qüdsi Bayramov, YAP Sabunçu rayon Gənclər Birliyinin üzvü Lamiyə Cəlilova, şəhid atası Məhəmməd Şükürov erməni vəhşiliyindən geniş

bəhs etdilər. Bildirdilər ki, dünyada qəbul olunmuş beynəlxalq konvensiyalar, ümumbəşəri qanunlar Xocalı faciəsi kimi soyqırımları pisləyir, yolverilməz olduğunu təsdiqləyir. Dünya bilməlidir ki, bu cinayət, təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, həm də bütün bəşəriyyətə qarşı yönəldilmişdir.

Sonda Xocalı faciəsinə həsr olunmuş şeirlər səsləndirildi.

Yeganə Əliyeva

“İki sahil”.-2011.-24 fevral.-№.35.-S.4.

**Markos Peres: "Xocalı yer üzündən hər hansı təbii fəlakət nəticəsində deyil,
məhz insan əliylə silinib"**

Xocalıya ədalət

Mexiko şəhərində Xatirə və Dözümlük Müzeyində Xocalı soyqırımının 19-cu ildönümüylə əlaqədar "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində "Bir daha soyqırma yol verilməsin!" mövzusunda konfrans keçirilib. Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyindən APA-ya verilən məlumata görə, tədbirdə Azərbaycan səfiri İlqar Muxtarov, Meksika-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri, deputat Markos Peres, Meksika Hökuməti yanında İnsan Hüquqları Komissiyasının Koordinatoru Leonardo Mier və "Xocalıya Ədalət" beynəlxalq kampaniyasının Meksika üzrə koordinatoru Ximena Olqin çıxış ediblər. Konfransda giriş sözü ilə çıxış edən Olqin Xocalı soyqırımı haqda və Xocalıda baş vermiş qəddar cinayətlərin beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması istiqamətində "Xocalıya Ədalət" kampaniyasının fəaliyyəti barədə məlumat verib.

Səfir İlqar Muxtarovun çıxışından öncə, Xocalı qətliamı qurbanlarının xatirəsini konfrans iştirakçıları bir dəqiqəlik sükutla yad edib. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və münafiqənin tarixi kökləri, son iki yüz il ərzində xalqımıza qarşı törədilmiş etnik təmizləmə və deportasiya siyasəti, Xocalı soyqırımını əks etdirən video və fotosəkillər, habelə Azərbaycanın tarixi xəritələri əsasında təqdimatla çıxış edən səfir İlqar Muxtarov tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumat verib. O, Azərbaycanın tarixi ərazilərinin bölünməsi, XX əsr ərzində baş vermiş deportasiya və Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzünün nəticələrindən bəhs edib, həmçinin Ermənistanın hazırkı prezidenti Serj Sarkisyanın Xocalıda baş vermiş soyqırımın müqəssirləri sırasında olduğunu söyləyib.

Meksika-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun sədri Markos Peres, Xocalıda baş vermiş hadisələri soyqırım adlandıraraq, "Xocalının yer üzündən hər hansı təbii fəlakət nəticəsində deyil, məhz insan əli ilə dünya xəritəsindən silindiğini" bildirib. O, Xocalı sözünün Azərbaycan xalqı üçün xüsusi məna kəsb etdiyini və məhv edilmiş şəhərin insanların ürəyində daim yaşayacağını söyləyib. Markos Peres Meksika Konqresinin də sözügedən hadisələrə laqeyd qalmayacağını və Xocalı soyqırımını haqda öz ədalətli mövqeyini bildirəcəyinə inandığını söyləyib.

Meksika İnsan Hüquqları Komissiyasının Koordinatoru Mier tədbirə dəvət edildiyi üçün öz təşəkkürünü bildirərək, təmsil etdiyi qurumun Xocalıda baş vermiş insanlığa qarşı cinayətlər kimi hadisələrə heç vaxt etinasız qalmadığını və Meksika İnsan Hüquqları Komissiyasının Xocalı hadisələrinin araşdırılması istiqamətində əməkdaşlıq etməyə hazır olduğunu bildirib. O, bu kimi cinayətlər və işğal nəticəsində həyatlarını itirmiş insanların xatirəsinin yad edilməsinin vacibliyini qeyd edərək, həmçinin bu dəhşətli hadisə zamanı müxtəlif fiziki, mənəvi və maddi mərhumiyyətlərlə qarşılaşmış insanların qayğısına qalmağın zəruriliyini söyləyib. Mier bildirib ki, Xocalıda baş vermiş qeyri-insani cinayətlər beynəlxalq səviyyədə artıq öz təsdiqini tapmış olsa da, bu hadisələr hələ də sadəcə faciə adlandırılır və bu kimi cinayətlərin dünyanın hər hansı bir nöqtəsində yenidən baş verməsinin qarşısını almaq üçün Beynəlxalq Məhkəmə və İnsan Hüquqları institutları ilə sıx əməkdaşlıq etmək vacib əhəmiyyət kəsb edir.

Tədbir zamanı, həmçinin 2010-cu ildə Azərbaycanın Meksikadakı Səfirliyi tərəfindən Xocalı soyqırımından bəhs edən və ispan dilində ilk dəfə olaraq hazırlanmış sənədli film və "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində aparılan fəaliyyəti əks etdirən fotosəkillər nümayiş etdirilib, habelə 2010-cu ildə Mexiko şəhərində təqdimatı keçirilmiş www.justiciaparajodyali.org internet sahifəsi barədə məlumat verilib. Konfrans iştirakçılarına, üzərində "Justicia para Jodyali" (Xocalıya Ədalət) yazılmış köynəklər, ispan dilində "Xocalı soyqırımı" sənədli filminin diskləri, Xocalı faciəsindən bəhs edən buklet və döş nişanları təqdim edilib.

Konfrans iştirakçıları həmçinin "Dünya liderlərinə müraciət" ("petition") kitabına imza atıblar.

"Xalq Cəbhəsi".-2011.-25 fevral.-№ 36.-S.5.

**Türkiyənin nüfuzlu "Hürriyyət" qəzeti Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti
Leyla xanım Əliyevanın müsahibəsini dərc etmişdir**

Türkiyənin nüfuzlu "Hürriyyət" qəzeti 26 fevral tarixli nömrəsində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın müsahibəsini dərc etmişdir.

Qəzet yazır ki, Xocalı soyqırımının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması məqsədilə "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində daha bir layihənin - Azərbaycanın məşhur rep qrupu "Dəyirman"ın və ABŞ Xarici İşlər Nazirliyinin xoşməramlı səfiri Toni Bləkmən ilə birlikdə ifa etdiyi "Xocalıya ədalət" klipinin ərsəyə gəlməsinə Leyla xanım Əliyeva yaxından dəstək vermişdir.

"Hürriyyət"ə müsahibəsində Leyla xanım Əliyeva demişdir: "Xocalıya ədalət" istəyən hər bir kəs insanlığın səsinə dinləmiş olar. Dünya ictimaiyyəti Xocalı qətliamından sonra konkret və işlək bir mexanizm yaratmamışdır. Təəssüf ki, hələ də bu faciəyə ikili standartlardan yanaşılır. Ermənilər "dünya bunu tez unudar" düşüncəsi ilə bir gecədə 613 nəfəri qətlə yetirmişlər. Qətlə yetirilənlər arasında 106 qadın, 63 uşaq vardır. Səkkiz ailə tamamilə məhv edilmişdir.

Bu gün güvənə biləcəyimiz dövlətimiz vardır. Bu cinayəti bütün dünyada tanımaq məqsədi ilə 2009-cu ildən etibarən "Xocalıya ədalət" kampaniyasına başlamışıq. Kampaniyamızın uğurla davam etməsi üçün www.justiceforkhojaly.org saytını yaratmışıq. Qardaş Türkiyə Respublikasına və türk xalqına bizə verdiyi dəstəyə görə təşəkkürlərimizi bildiririk.

Kampaniya çərçivəsində 30 ölkədə tədbirlər keçirilir. Vaşinqton, Ankara, Brüssel, Cakarta, Ottava, Berlin, Abu-Dabi, Paris və San-Paulu kampaniyanın həyata keçirildiyi şəhərlərdən bir neçəsidir".

"Xalq qəzeti".-2011.-27 fevral.-№ 46.-S.2.

Moskvada "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində konfrans keçirilmişdir

Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiyadakı nümayəndəliyi, Ümumrusiya Azərbaycanlılar Konqresi, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatı (RAGT) İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu ilə birlikdə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq informasiya kampaniyası çərçivəsində ermənilərin Azərbaycanın Xocalı şəhərində törətdikləri faciənin 19-cu ildönümünə həsr edilmiş konfrans keçirmişlər.

"Prezident-hotel" mehmanxana kompleksinin "Bolşoy Petrovski" zalında keçirilmiş konfransda Xocalı faciəsi haqqında həqiqətin, bu barədə obyektiv informasiyanın dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına və təsirkarların məsuliyyətə cəlb edilməsinə yönəlmiş "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlər müzakirə edilmişdir.

Konfransın rəsmi hissəsini İKT Gənclər Forumunun baş katibi Elşad İsgəndərov açmışdır. O, Azərbaycanın bu məsələdə haqlı mövqeyini dəstəkləyən konfrans iştirakçılarına təşəkkürünü bildirmiş və xüsusi qeyd etmişdir ki, "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının məqsədi təkcə Xocalı faciəsinin deyil, başqa etnik təmizləmələrin də qurbanları üçün ədalətə nail olmaqdır.

Sonra bu kampaniyanın təşəbbüsçüsü, RAGT-nin sədri, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İKT Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyeva çıxış etmişdir.

Leyla Əliyeva qeyd etmişdir ki, Xocalının dinc sakinlərinə qarşı törədilmiş, günahsız insanların, o cümlədən uşaqların, qadınların və qocaların həyatına son qoymuş soyqırımı aktı yaddaşımızda Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixində ən dəhşətli və qanlı faciə kimi həmişəlik qalacaqdır. Onun sözlərinə görə, bu gün bu zalda iştirak edənlər, eləcə də "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasını dəstəklədiklərini bildiren milyonlarla insan bu faciəyə beynəlxalq birlik tərəfindən hansı hüquqi, mənəvi və insani qiymət verilməsinə əsla biganə qala bilməz. Leyla Əliyeva demişdir ki, Xocalıda törədilmiş cinayətin icraçıları və sifarişçilərinin indiyə qədər layiqli cəza almaması dəhşətli haqsızlıqdır.

O demişdir: "Bizim kampaniyanın məqsədi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, qaçqınların və məcburi köçkünlərin düşdüyü ağır vəziyyət haqqında bütün həqiqəti dünya birliyinə çatdırmaqdır. Torpaqlarımız hələ də işğal altındadır, erməni çəlladlar öz tamahkar məqsədlərinə çatmaq üçün günahsız insanları amansızcasına qətlə yetirmişlər. Xocalı faciəsinin beynəlxalq birlik tərəfindən insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı aktı kimi tanınmasına nail olmaq hər bir azərbaycanlının vəzifəsi, o cümlədən mənim də vəzifəmdir. Bu cinayət bir daha təkrarlanmamalıdır".

Leyla Əliyeva bildirmişdir ki, Heydər Əliyev Fondu dalbadal neçənci ildir ki, dünyanın 70 ölkəsində Xocalı faciəsinə həsr edilmiş tədbirlər keçirir. Fond konfranslar, xatirə gecələri təşkil edir, kitablar, bukletlər dərc edir, DVD-disklər buraxır, filmlər çəkir. 2008-ci ildə başlanmış "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində bütün dünyada yüzlərlə aksiya keçirilir. Avropa İttifaqının üzvü olan dövlətlərin demək olar ki, hamısında, MDB, Asiya, Cənubi və Şimali Amerika ölkələrində konfranslar, seminarlar, piketlər keçirilir. Bu kampaniya sayəsində bir sıra beynəlxalq forumlar Xocalı faciəsinə tanınmışlar. Bir ay bundan əvvəl fondun və İKT Gənclər Forumunun təşəbbüsü ilə 31 ölkənin deputatları Xocalı faciəsinə insanlığa qarşı cinayət kimi tanınmışlar. Bu gün dünyanın 20 ölkəsində aparıcı universitetlər arasında gənclərin fleşmobları keçirilir. Bununla bərabər, keçən il bizim kampaniyanın yeni mərhələsi - dövlət və hökumət başçılarına, ATƏT-in Minsk qrupuna, AŞ PA-ya, BMT Baş Katibliyinə, dünya parlamentlərinə və beynəlxalq təşkilatlara ünvanlanmış, bu faciəni soyqırımı aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanımaq tələbi irəli sürülən petisiya və müraciətlər yayılması mərhələsi başlanmışdır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti demişdir ki, petisiyanın mətni saytımızda yerləşdirilmişdir və artıq 140 mindən çox insan həmin mətni imzalamışdır.

Leyla Əliyeva qeyd etmişdir ki, bu gün təşkilat öz saytının daha dolğun və maraqlı olan yeni versiyasını təqdim edir. O demişdir: "Bu gün biz Robert Arakelovun kitabını da təqdim edirik, Bu kitabda Xocalı faciəsi haqqında obyektiv və düzgün informasiya verilir. Rəmzi haldır ki, bizim kampaniyanın ən mühüm tədbirlərindən biri dalbadal neçənci ildir ki, Moskvada keçirilir. Axı Rusiya Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini tənzimləmək potensialına malikdir və bu məsələdə müsbət rol oynaya bilər. Rusiya cəmiyyətinin nümayəndələri birincilər sırasında Xocalıya gedənlərdən və vəziyyəti obyektiv qiymətləndirənlərdən olmuşlar. Buna görə də biz bu gün bu zalda Rusiya cəmiyyətinin nümayəndələrini görməyə şadiq, kədərimizə şərik olduqlarına və bizi dəstəklədiklərinə görə onlara ürəkdən təşəkkür edirik. Bu dəhşətli cinayətə heç cür haqq qazandırmaq olmaz, Azərbaycan xalqı bu faciəyə böyük ürəkəğrısı ilə tab gətirmişdir və biz bu cür faciənin bir daha təkrarlanmasına yol verə bilmərik".

Leyla Əliyeva ümid etdiyini bildirmişdir ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tezliklə dinc yolla öz həllini tapacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, qaçqınlar və məcburi köçkünlər öz doğma torpaqlarına, öz evlərinə qayıdacaqlar.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu Xocalı faciəsinə həsr edilmiş beynəlxalq kampaniyanın əhəmiyyəti və ölkə rəhbərliyinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli tənzimlənməsinə yönəlmiş fəaliyyəti haqqında geniş məruzə ilə çıxış etmişdir.

ÜAK-ın prezidenti Məmməd Əliyev, Milli Məclisin deputatı, yazıçı-publisist Elmira Axundova, Ural Federal Universitetinin Avropa tədqiqatları kafedrasının müdiri professor Aleksandr Nesterov, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının Moskva üzrə əlaqələndiricisi Kristina Mojayeva və rusiyalı politoloq Aleksey Vlasov öz çıxışlarında xalqımızın faciəsi barədə həqiqətin dünyaya çatdırılması üçün ölkəmizin informasiya siyasətinin müxtəlif aspektlərinə toxunmuş, ədalətli olmağa, bu qanlı cinayətin təqsirkarlarını beynəlxalq hüquq və ümumbəşəri normalar çərçivəsində məsuliyyətə cəlb etməyə çağırmışlar.

Tədbir iştirakçıları www.justiceforkhojaly.org saytında yerləşdirilmiş petisiya ilə tanış olmuş və elə oradaca həmin sənədi imzalamışlar.

Tədbirdə 600-dən çox qonaq, o cümlədən Türkiyənin və Paraqvayın RF-dəki səfirləri, Moskvada akkredite edilmiş diplomatik missiyaların, Rusiya XİN-in, ziyalılardan, paytaxtın elmi və yaradıcı dairələrinin, Azərbaycan diasporunun, KİV-lərin nümayəndələri, habelə Moskva və regionların ali məktəblərinin tələbələri iştirak etmişlər.

Tədbir iştirakçılarına Robert Arakelovun "Erməni ziyalısının etirafı" kitabının nüsxələri paylanmışdır.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, gənclər Heydər Əliyev Fondunun və RAGT-nin təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət" kampaniyasını Rusiyanın 27 regionunda davam etdirmişlər.

**Asya HACIZADƏ,
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Moskva**

“Azərbaycan”.-2011.-26 fevral.-№ 46.-S.3.

Xocalı soyqırımı dünyanın əksər ölkəsində anılıb

Həftəsonu dünyanın əksər iri şəhərlərində Xocalı soyqırımı ilə bağlı diasporumuzun, səfirliklərimizin təşkilatçılığı ilə tədbirlər keçirilib.

Fransanın paytaxtı Parisin mərkəzi meydanlarından biri olan Chatelet meydanında Xocalı soyqırımının 19-cu ildönümünə həsr olunmuş dinc aksiya keçirilib. Azərbaycan Fransız Gənclik Assosiasiyasının təşəbbüsü və Azərbaycanın Fransadakı səfirliyinin dəstəyi ilə fevralın 25-də keçirilən aksiyaya Paris və digər şəhərlərdə təhsil alan tələbələrle yanaşı diasporumuzun nümayəndələri də qoşulublar. Üç saatdan artıq davam edən nümayişdə Xocalı faciəsi və “Xocalıya Ədalət” kampaniyası ilə bağlı şüarlar altında “Xocalı uşaqların gözü ilə” adlı rəsm sərəgisi təqdim edilib. Qarabağ həqiqətlərini Fransa və dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq məqsədilə tariximizin qanlı səhifələrini özündə əks etdirən maarifləndirici materiallar (broşürlər, kitablar, CD/DVD, bəyannamə) şəhər sakinlərinə paylanıb. Soyqırımı təsdiq edən imzalar toplanaraq Fransa Milli Assambleyasına təqdim edilib. Daha sonra isə tədbir aksiya iştirakçılarının “Xocalıya Ədalət!”, “Qarabağa azadlıq!” şüarlarının sədəları altında Fransadakı Ermənistan səfirliyinə yürüşü ilə başa çatıb.

Berlinin mərkəzi meydanlarından biri olan Braytşaydplatza yerləşən Sınıq Kilsənin qarşısında Xocalı soyqırımının 19-cu ildönümü ilə əlaqədar böyük nümayiş keçirilib. Nümayiş Berlində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evi, Alman-Azərbaycan Həmrəylik Cəmiyyəti, Almaniyaadakı Azərbaycanlıların Koordinasiya Mərkəzi tərəfindən təşkil olunub.

Nümayişdə Xocalı faciəsini əks etdirən fotomateriallar, erməni millətçilərinin qanlı hərəkətlərini açıqlayan, “Xocalıya Ədalət” kampaniyasının şüarlarından istifadə olunub, informasiya vərəqələri paylanıb. Xocalı haqqında həqiqətləri işıqlandıran yazılı material alman ictimaiyyətinə paylanıb. Mitingdə eyni zamanda Xocalı qətləminə dünya ictimaiyyəti tərəfindən siyasi qiymət verilməsinə dair bəyanat-çağırış oxunub. Nümayişdə həmçinin türk və yəhudi diaspor nümayəndələri iştirak edib.

Gənclər üçün Təhsil Mərkəzi və Alman-Azərbaycan Dialoq Platformunun birgə təşkilatçılığı ilə Almaniyanın Kassel şəhərində də etiraz nümayişi keçirilib.

Əsas məqsədi Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətləri Almaniya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq olan nümayişin keçirilməsinə Azərbaycanın Almaniyaadakı səfirliyi və “Xocalıya Ədalət” kampaniyası dəstək verib. Yüzlərlə insanın iştirak etdiyi nümayişə azərbaycanlı və türk tələbələr, diaspor nümayəndələri və yerli türk icmasının nümayəndələri qoşulub.

İsveç Azərbaycanlıları Federasiyasının rəhbəri Səttar Sevin bu ölkə parlamentinin baş katibinin köməkçisi Ulf Kristofferssonla görüşərək ona Xocalı soyqırımına dair bəyanatı təqdim edib. U. Kristoffersson bu bəyanatı İsveç parlamentinin sədrinə və onun köməkçilərinə, eləcə də xarici işlər naziri Karl Bildtə təqdim edəcəyini söyləyib. S. Sevin U. Kristofferssona Xocalı soyqırımı haqqında ətraflı məlumat verib və ermənilərin Xocalı şəhərinə hücum edərək burada yaşayan dinc sakinlərə qarşı qətləmin həyata keçirdiyini bildirib. U. Kristoffersson görüş zamanı aldığı məlumatı müvafiq instansiyalara çatdıracağını bildirib. Görüşdə S. Sevin İsveç parlamenti baş katibinin köməkçisinin diqqətinə Stokholmun Sergel meydanında Xocalı soyqırımı qurbanlarının 19-cu ildönümü münasibətilə aksiya keçirəcəklərini çatdırıb.

İslam Konfransı Gənclər Forumunun, Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin və Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin birgə təşəbbüsü və Azərbaycan səfirliyinin dəstəyilə Kiyev ART Qalereya Sərgi Salonunda Ukrayna Rəssamlar İttifaqının üzvü Rasim Seydimovun əsərlərindən ibarət “Xocalı harayı” adlı rəsm sərəgisinin açılışı olub. Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresi adından beynəlxalq təşkilatları və dünya birliyini Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verməyə səsləyən diaspor rəhbərlərindən İlqar Abbasov və Akif Gülməmmədov Ermənistan dövlətinin Xocalı soyqırımına görə tarix qarşısında cavab verməsinin vacibliyini vurğulayıblar. Milli Məclisin deputatı Musa Qasımlı çıxışında bildirib ki, ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdikləri işğalçılıq və soyqırım siyasətinə beynəlxalq ictimaiyyət biganə yanaşmamalıdır. Qeyd edək ki, “Xocalı harayı” adlı sərəgi mart ayının 2-dək davam edəcək.

İsrail deputatı ölkəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini bildirdi

“İsrail-Azərbaycan” Beynəlxalq Assosiasiyası (AZİZ) və İsrailin Azərbaycan diasporu Xocalı soyqırımının 19-cu ildönümünü qeyd ediblər. Xocalı soyqırımı qurbanlarının anım gününü “İsrail-Azərbaycan” Beynəlxalq Assosiasiyasının prezidenti İosif Şaqal açıb: “1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlıların keçmiş Sovet Ordusunun 366-cı alayının dəstəyilə Xocalıya hücum etməsi dinc insanlara qarşı

törədilmiş ən qanlı cinayətlərdən biridir. Həmin faciədən 19 il keçsə də, Azərbaycan vətəndaşları və əslən Azərbaycan Respublikasından olanlar Xocalı qətliamının adı gələndə hələ də ürək ağrısını unuda bilmirlər. Həç bir şübhə doğurmur ki, bu tək hərbi cinayət yox, həm də erməni millətçiləri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla həyata keçirilən etnik təmizləmə idi”.

Milli Məclisin deputatı Qənirə Paşayeva İsraildəki Azərbaycan diasporunun bu tədbirin təşkil olunması və keçirilməsindəki rolunu yüksək qiymətləndirdi. Xocalı soyqırımına toxunan deputat bəyan etdi ki, Xocalıda ermənilər tərəfindən insanlıq əleyhinə cinayət törədilib: “Dinc Azərbaycan əhalisi yalnız azərbaycanlı olduqları üçün amansızlıqla qətlə yetirilib. Ermənilərin vəhşiliyini bütün dünya bilməlidir və cinayətkarlar beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidirlər.

Yəhudi xalqı Xocalı soyqırımı ilə nəticələnmiş erməni faşizmini hamıdan yaxşı anlaya bilər. Azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilmiş bu soyqırım insanlığa qarşı törədilmiş ən dəhşətli cinayətlərdən biridir və dünya ictimaiyyətinin buna öz münasibətini açıqlaması vacibdir”. “İsrail-Azərbaycan” Parlamentlərarası Komissiyasının sədri deputat Robert İlatov qeyd etdi ki, Xocalıdakı faciə Azərbaycan xalqının dəhşətli faciəsidir. İsrail deputatı onun ölkəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini bildirdi. İsrail-Azərbaycan əlaqələrindən danışan deputat iki ölkə arasında qarşılıqlı münasibətlərin genişlənməsinə və möhkəmlənməsinə inandığını söylədi.

Türkiyənin nüfuzlu “Hürriyyət” qəzeti 26 fevral tarixli nömrəsində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın müsahibəsini dərc edib. Qəzet yazır ki, Xocalı soyqırımının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması məqsədilə “Xocalıya Ədalət” kampaniyası çərçivəsində daha bir layihənin - Azərbaycanın məşhur rep qrupu “Dəyirman”ın və ABŞ Xarici İşlər Nazirliyinin xoşməramlı səfiri Toni Bləkmənlə birlikdə ifa etdiyi “Xocalıya Ədalət” klipinin ərsəyə gəlməsinə Leyla xanım Əliyeva yaxından dəstək verib. Müsahibəsində Leyla Əliyeva deyib: “Xocalıya Ədalət” istəyən hər bir kəs insanlığın səsinə dinləmiş olar. Dünya ictimaiyyəti Xocalı qətliamından sonra konkret və işlək bir mexanizm yaratmayıb. Təəssüf ki, hələ də bu faciəyə ikili standartlardan yanaşılır. Ermənilər “dünya bunu tez unudar” düşüncəsi ilə bir gecədə 613 nəfəri qətlə yetiriblər. Qətlə yetirilənlər arasında 106 qadın, 63 uşaq var. Səkkiz ailə tamamilə məhv edilib. Bu gün güvənə biləcəyimiz dövlətimiz vardır. Bu cinayəti bütün dünyada tanıtmaya məqsədi ilə 2009-cu ildən etibarən “Xocalıya Ədalət” kampaniyasına başlamışıq. Kampaniyamızın uğurla davam etməsi üçün “www.justiceforkhojaly.org” saytını yaratmışıq. Qardaş Türkiyə Respublikasına və türk xalqına bizə verdiyi dəstəyə görə təşəkkürlərimizi bildiririk.

Kampaniya çərçivəsində 30 ölkədə tədbirlər keçirilir. Vaşinqton, Ankara, Brüssel, Cakarta, Ottava, Berlin, Abu-Dabi, Paris və San-Paulu kampaniyanın həyata keçirildiyi şəhərlərdən bir neçəsidir”.

Təbrizdə Xocalı soyqırımı qurbanları yad edilib

Təbrizdə 60 min azarkeşin iştirak etdiyi yerli “Traktor” futbol klubunun matçı zamanı stadionda Azərbaycan və ingilis dillərində “1992-ci ildə Xocalıda soyqırım baş verib” plakatları qaldırılıb. Qum şəhərində yerləşən Beynəlxalq İslam Universitetində isə bu şəhərdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələr “Xocalı günü” adlı anım tədbiri təşkil ediblər. Tələbələr çıxış edib, Xocalı sakinlərinin başına gətirilən faciələr haqda danışdılar. Həmçinin universitetdə Xocalı faciəsini əks etdirən sərgi təşkil olunub. Sərgi iştirakçılarında Xocalı faciəsi haqda məlumat verilib. Qeyd edək ki, Beynəlxalq İslam Universitetində 70-dən çox ölkədən gələn tələbələr təhsil alırlar. Onlar da azərbaycanlı tələbələrin təşkil etdikləri anım mərasiminə qatılıblar.

Nigar

“Palitra”.-2011.-1 mart.-№.22.-S.6.

İslam Konfransı Təşkilatı Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı birmənalı mövqe nümayiş etdirir

Qurumun qəbul etdiyi qətnamədə ermənilər tərəfindən törədilən Xocalı soyqırımının anım gününün keçirilməsi ilə bağlı müddəa yer alır

Azərbaycanla İslam Konfransı Təşkilatı (İKT) arasındakı əməkdaşlıq münasibətləri xarici siyasət kursumuzun prioritet istiqamətlərindən sayılır. İKT 1969-cu ildə Rabatda (Mərakeş) müsəlman ölkələrinin dövlət və hökumət başçılarından ibarət olaraq yaradılıb, 60-a yaxın dövləti özündə birləşdirir. Bəzi ölkələrin müsəlman icmalarının, habelə bir sıra beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri İKT yanında müşahidəçi statusuna malikdirlər. İKT Birləşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) ilə sıx əməkdaşlıq edir. 1975-ci ildən bəri BMT yanında müşahidəçi statusu alıb. 1972-ci ildə qəbul edilmiş nizamnaməyə görə, İKT-nin ali orqanı dövlət və hökumət başçılarından ibarətdir. Baş katibliyin tərkibində bir sıra şöbələr, o cümlədən, sosial-iqtisadi, elm və texnika, Asiya məsələləri, Afrika məsələləri, beynəlxalq məsələlər, informasiya, insan hüquqları və azsaylı dini icma məsələləri, müsəlmanların qeyri-hökumət təşkilatları məsələləri şöbələri və başqa şöbələr fəaliyyət göstərir.

Ötən həftə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Ciddə şəhərində keçirilmiş İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) iqtisadi, mədəni və sosial məsələlər üzrə komissiyasının 34-cü sessiyasında Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumu (DƏ İKGF) haqqında qətnamə layihəsi yekdilliklə qəbul olunub. DƏ İKGF-nin nümayəndəliyinin rəhbəri, Forumun baş katibi Elşad İsgəndərov bildirib ki, qətnamənin vacib maddələrindən biri “XX əsrdə İKT-yə üzv ölkələrində humanitar faciələr üzrə Anma günü proqramı” çərçivəsində “Xocalıya ədalət” Beynəlxalq kampaniyasına həsr olunub. Xüsusilə, qətnamə layihəsi dövlət nümayəndələrini, həmçinin, İKT institutlarını Xocalı kütləvi qırğınının insanlıq əleyhinə yönəlmiş cinayət kimi həm milli zəmində, həm də beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində öz fəaliyyətlərini gücləndirməyə çağırır. Bundan əlavə, qətnamə layihəsində BMT-nin Sivilizasiyaların İttifaqı uğrunda Alyansı prosesində gənclərin rolunun gücləndirilməsi sahəsində, xüsusilə, DƏ İKGF-nin İKT-nin tərəfdaşı kimi bu il aprelin 9-dan 11-dək Bakıda təsis edilən Sivilizasiyaların İttifaqı Uğrunda Qlobal Gənclər Hərəkatının yaradılmasında Forumun rolu yüksək qiymətləndirilib.

Sessiyada çıxış edən E.İsgəndərov Azərbaycanın birinci xanımı, YUNESKO-nun və İSESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Milli Məclisin deputatı Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2007-ci ilin noyabrında Bakıda təsis edilmiş hərəkatın davamı olaraq Qlobal Gənclər Hərəkatının əhəmiyyətindən, Forumun müsəlman gəncliyin inkişafına yönəlmiş fəaliyyətindən, o cümlədən, islamofobiya ilə mübarizədə Forumun aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığından bəhs edib.

Ümumiyyətlə, vurğulamaq lazımdır ki, İKT ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələr çoxşaxəli və davamlı xarakterə malikdir. Qeyd olunduğu kimi, Azərbaycan Respublikasının İslam Konfransı Təşkilatı ilə əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı ölkəmizin xarici siyasət kursunda prioritet istiqamətlərdəndir və strateji əhəmiyyət kəsb edir. Dövlətimiz öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra keçmiş sovet respublikaları arasında ilk olaraq İKT-yə üzv olmaq barədə müraciət edib.

Qurumla ölkəmiz arasındakı münasibətlər Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışının ardından daha möhkəm xarakter alıb. 1994-cü ilin may ayından etibarən Ümummilli lider Heydər Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfirinə İKT Baş Katibliyi yanında Daimi Nümayəndə səlahiyyətləri verildikdən sonra Ər-Riyaddakı səfirliyimiz vasitəsilə mənzil-qərargahı Səudiyyə Ərəbistanının Ciddə şəhərində yerləşən İKT Baş Katibliyi və onun müxtəlif qurumları, o cümlədən, İslam İnkişaf Bankı ilə səmərəli iş aparılmağa başlanılıb.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1994-cü ilin iyul ayında Səudiyyə Ərəbistanına səfəri Azərbaycan-İKT əməkdaşlığının gələcək inkişafı üçün zəmin yaratmaqla yanaşı, səfər əsnasında Onun müqəddəs Kəbədə Ümrə ziyarəti, keçirdiyi məhsuldar görüşlər bütün İslam dövlətlərinin ölkəmizə maraq və diqqətini artırdı. Ümummilli liderin İKT baş katibi ilə 1994-cü ilin noyabrında Bakıda keçirdiyi görüşlər, həmin ilin dekabrında İKT dövlət və hökumət başçılarından ibarət VII Zirvə Konfransında iştirakı və İKT baş katibi, həmçinin, bir sıra üzv dövlətlərin xahişilə Asiya ölkələri qrupu adından çıxışı Azərbaycanın mövqeyini təşkilat daxilində daha da möhkəmlətdi və üzv dövlətlər tərəfindən dəstəklənməsi imkanlarını artırdı. Bunun nəticəsində, İKT Zirvə görüşləri tarixində ilk dəfə, Kasablankada “Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi haqqında” siyasi qətnamə qəbul edildi, həmin ildən etibarən İKT-nin BMT ilə əməkdaşlığı üzrə müzakirə edilən problemlər siyahısına “Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi” mövzusunun mütəmadi salınmasına nail olunub.

Qeyd olunmalıdır ki, gərgin əməyin nəticəsi kimi, siyasi qətnamənin adının dəyişdirilərək daha da gücləndirilməsi və “Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü haqqında” başlığı ilə ilk dəfə, 1996-cı ilin dekabrında Cakartada keçirilmiş İKT xarici işlər nazirlərinin 24-cü Konfransı və 1997-ci ilin dekabrında Tehranda keçirilmiş İKT dövlət və hökumət başçılarının 8-ci Zirvə görüşündə qəbul edilməsi bu məsələyə dair Azərbaycanın haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında önəmli rol oynayıb. Xatırladaq ki, siyasi qətnamədə, üzv dövlətlərin erməni təcavüzünü qətiyyətlə pisləməsi, Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərindən dərhal, qeyd-şərtsiz çıxmasının tələb edilməsi, bu problemə dair baş katibin ənənəvi illik hesabatları, İKT çərçivəsində keçirilən görüşlərdə qəbul edilən yekun bəyannamələrin müvafiq bəndlərində səsləndirilən müddəalar, habelə qondarma “Dağlıq Qarabağ Respublikası”nda keçirilmiş müxtəlif qeyri-qanuni seçkilərin beynəlxalq hüquq normalarına zidd və İKT-yə üzv ölkələr tərəfindən tanınmayan amil kimi qiymətləndirilməsi erməni tərəfinin İKT dövlətlərinə narazılığını bildirməsi ilə müşayiət olursa da, əks-rezonans doğurub və qeyd olunan qərar və qətnamələr əsasında həm İKT qurumları, həm də üzv dövlətlər tərəfindən Azərbaycana o zaman çox vacib olan geniş humanitar yardım fəaliyyəti həyata keçirilib.

Azərbaycan da öz növbəsində İKT çərçivəsində İslam dünyasının problemlərinə dair aparılan müzakirələrdə, qərar və qətnamələrin qəbul edilməsində, həmçinin, Fələstin probleminə münasibətdə daim konstruktiv mövqelərdən çıxış edib, birmənalı və dəyişməz mövqeyini nümayiş etdirib. Son illər Azərbaycan-İKT münasibətləri keyfiyyətcə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2005-ci ilin dekabrında İKT-nin Məkkədə keçirilmiş 3-cü fəvqəladə Zirvə görüşündə iştirakı, Onun təşəbbüsü ilə 2006-cı ilin 19-21 iyun tarixlərində Bakıda İKT xarici işlər nazirlərinin növbəti 33-cü Konfransının keçirilməsi, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il 10-11 iyun tarixlərində Bakıda “Mədəniyyətlərarası Dialoqda Qadınların rolunun genişləndirilməsi” mövzusunda beynəlxalq forum, İKT Turizm nazirlərinin Bakı Konfransı, Düzümlülüyün və qarşılıqlı anlaşmanın inkişafında KİV-in rolu, digər konfrans və tədbirlərə Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi yuxarıda qeyd olunan siyasətin tərkib hissəsi kimi dəyərləndirilə bilər. Azərbaycan İKT-nin müxtəlif təşkilatları ilə də sıx əməkdaşlıq edir.

Bu baxımdan Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyəti xüsusilə təqdirəlayiqdir. Həmin fəaliyyətin nəticəsidir ki, 2006-cı ildə İSESKO-nun baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri sivilizasiyaların yaxınlaşmasındakı fəaliyyətinə görə Mehriban xanım Əliyevaya İSESKO-nun xoşməramlı səfiri adının verilməsi haqqında diplom təqdim edib. Həmçinin, 2008-ci ilin iyununda Bakıda keçirilən “Mədəniyyətlərarası Dialoqda Qadınların rolunun genişləndirilməsi” mövzusunda beynəlxalq forumda iştirak edən İKT baş katibi E.İhsanoğlu humanitar sahədəki fəaliyyətinə görə Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya “İKT-nin humanitar məsələlər üzrə xüsusi elçisi” statusuna dair diplom təqdim edib. Əlamətdardır ki, İslam ölkələrinin daxil olduğu təşkilatın bu yüksək adlarına layiq görülən ilk qadın məhz Azərbaycanın birinci xanımadır.

Qurumun 11-ci Zirvə Konfransında İKT-nin yeni Nizamnaməsi qəbul edilib ki, bu beynəlxalq təşkilatın əsas sənədinin məqsəd və məramları bölməsində Azərbaycan nümayəndə heyətinin məqsədyönlü işi və israrlı mövqeyi nəticəsində işğal altında olan dövlətlərin öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi hüququnun üzv dövlətlər tərəfindən birmənalı dəstəklənməsi barədə müddəanın təsbit edilməsi ölkəmiz üçün gələcək xarici siyasət kursunun istiqamətləndirilməsində müstəsna əhəmiyyət kəsb edir. Təsədüfi deyil ki, 2008-ci ildə BMT Baş Assambleyasının 62-ci Sessiyasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin təqdim etdiyi “Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərindəki vəziyyət” adlı qətnamənin qəbul edilməsində İKT-yə üzv olan dövlətlərin mövqeyi həlledici rol oynayıb.

Təşkilatın bu ilin fevralında keçirilən İKT xarici işlər nazirlərinin 36-cı iclasında da analoji mövqeyi bir daha vurğulanıb. İclasda bir daha qeyd olunub ki, Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını işğal edib və BMT-nin məlum 4 qətnaməsini yerinə yetirməyib. Quruma üzv olan ölkələrin xarici işlər nazirlikləri Ermənistanı işğaldan əl çəkməyə çağırıb.

Təşkilatın Azərbaycanın bir nömrəli probleminin həllində ölkəmizə verdiyi dəstək bununla da yekunlaşmır. 2009-cu ildən İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət” kampaniyası keçirilir. Kampaniya çərçivəsində Xocalı qətliamının adı İsveçdə yaradılmış və virtual aləmdə geniş vüsət almış “Beynəlxalq Müharibə Qurbanları Memorialı” arxiv layihəsinə daxil edilib. Layihədə kampaniyanın rəsmi saytına istinad edilərək Dağlıq Qarabağ müharibəsi zamanı erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində xüsusi amansızlıqla öldürülən qurbanların siyahısı yerləşdirilib, faciə saytın istifadəçilərinə XX əsrin ən dəhşətli qətliami kimi təqdim edilib. Xocalı qətliamının adı Əlcəzair,

Srebrenitsa, Darfur, Madaqaskar, Nigeriya, Ruanda, Vyetnam və başqa yerlərdə törədilmiş soyqırımları və qətlialmlarla bir sırada çəkilib.

Bununla yanaşı, 2010-cu ilin yanvarın 31-də İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının Uqandanın Kambala şəhərində keçirilən və 51 ölkənin parlament nümayəndələrinin iştirak etdiyi VI konfransında “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına dəstək çərçivəsində xüsusi qətnamə qəbul edilib. Qətnamədə bildirilib ki, İslam Konfransı Təşkilatı Parlament İttifaqı İslam Konfransı Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən və erməni hərbi birləşmələri tərəfindən Azərbaycanın Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğın haqqında tarixi həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına yönələn “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasını dəstəkləyir: “Üzv dövlətlərin parlamentlərini insanlığa qarşı bu cinayəti düzgün və müvafiq şəkildə tanımağa, sözügedən kampaniyaya milli və beynəlxalq səviyyədə tam dəstək verməyə çağırır”.

Qeyd etmək lazımdır ki, bu sənəd beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Xocalı faciəsini insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk qətnamədir. Qeyd edilməlidir ki, qətnaməni qəbul edən dövlətlərin sırasında Ermənistanın da üzv olduğu Qara dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Birliyinin nümayəndələri də iştirak ediblər. Bu isə Azərbaycan həqiqətlərinin daha bir beynəlxalq təşkilat tərəfindən də qəbulunun təmali sayıla bilər.

Qeyd olunmalıdır ki, “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində əldə olunan ilk uğur İKT xarici işlər nazirləri tərəfindən Xocalı faciəsini kütləvi qırğın kimi qiymətləndirmək barədə qətnamənin qəbul edilməsi sayıla bilər. 2009-cu ilin iyul ayında isə İKT Gənclər Forumu ilə İSESKO arasında imzalanmış anlaşma nəticəsində Xocalı faciəsi haqqında məlumatın İKT ölkələrinin tarix dərslərlərinə daxil edilməsi barədə razılıq əldə olunub. Bundan əlavə, ötən ilin dekabrında BMT çərçivəsində keçirilən konfransda Xocalı soyqırımı Ruanda, Srebrenitsa, Xolokost kimi dünya tərəfindən tanınmış soyqırımları ilə yanaşı, İnsan Haqları günündə gündəmə gətirilib və bununla əlaqədar BMT-də konfrans keçirilib.

Pərviz SADAYOĞLU

“Yeni Azərbaycan”.-2011.-3 may.-№77.-S.7.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində bir milyon imza toplanacaq

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində 2012-ci ildə bir milyona yaxın imza toplanacaq

Merkez.az xəbər verir ki, bu barədə Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) Baş katibi Elşad İsgəndərov bildirib. Onun sözlərinə görə, DƏ-İKGF tərəfindən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində soyqırımın 20-ci ildönümü ilə bağlı gələn il silsilə tədbirlər həyata keçiriləcək. Kampaniya çərçivəsində beynəlxalq ictimaiyyətə faciə ilə bağlı sənədli filmin təqdim olunması və 50-dək xarici ölkədə kütləvi aksiyaların keçirilməsi planlaşdırılır.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan 57 ölkədən 51-nin DƏ-İKGF-nin də üzvü olduğunu deyən E. İsgəndərov bildirib ki, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində Forum bir sıra proqramlar həyata keçirib.

Nigar Etibar

“Mərkəz”.-2011.-24 noyabr.-№215.-S.12.

YAP Gənclər Birliyi “Xocalı soyqırımını tanı!” kampaniyasına start verib

Kampaniya çərçivəsində ilk olaraq Xocalı soyqırımını əks etdirən fotosəkillər və statistik rəqəmlər Fransa prezidenti Nikola Sarkoziyə, bu ölkənin Senatının və Milli Assambleyasının, həmçinin, hökumət üzvlərinin elektron ünvanlarına göndərilib

Fransa Senatı tərəfindən uydurma “erməni soyqırımı”nı inkar edənlərə qarşı məsuliyyət müəyyən edən qanunun qəbul edilməsi Azərbaycan cəmiyyətinin kəskin etirazı ilə qarşılanıb. Azərbaycan gəncliyinin aparıcı qüvvəsi olan Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi (YAP GB) də Senatın bu addımına ciddi etiraz edir. Belə ki, YAP GB-nin üzvləri bununla bağlı hər bir senatora etiraz müraciəti ediblər. Müraciətdə bu sənədin heç bir fakta əsaslanmadığı qeyd olunur, eləcə də, ermənilərdən məzlum xalq obraz yaratmaq cəhdləri pislənilir.

YAP-ın gəncləri Fransa parlamentarilərindən tarixdə baş verməmiş hadisəyə görə qanun qəbul etməyi yox, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 20 il öncə törədilmiş Xocalı soyqırımını tanımağı tələb ediblər. Yeri gəlmişkən, Yeni Azərbaycan Partiyasının Gənclər Birliyi Xocalı soyqırımının dünya miqyasında tanıtılması istiqamətində növbəti addım atıb. Belə ki, dünəndən etibarən YAP gəncləri “Xocalı soyqırımını tanı!” kampaniyasına start verib. Kampaniya çərçivəsində nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlara, tanınmış siyasətçilərə, dövlət və hökumət nümayəndələrinə, parlamentarilərə Xocalı soyqırımını əks etdirən fotofaktların və statistik göstəricilərin ünvanlanması nəzərdə tutulur.

İlk olaraq isə partiyanın Gənclər Birliyinin adından Fransa prezidenti Nikola Sarkoziyə, bu ölkənin parlamentinin yuxarı və aşağı palatasının-Senatın və Milli Assambleyanın, həmçinin, hökumətinin hər bir üzvünə fərdi qaydada “Xocalı soyqırımını tanı!” başlığı altında müraciət ünvanlanıb.

Kampaniya ilə bağlı YAP Gənclər Birliyinin mərkəzi ofisinin rəhbəri Sərraf Hüseynov bildirib ki, Fransa Senatı tərəfindən məlum qanunun qəbul olunması Türkiyəni narahat etdiyi kimi ona qardaş olan Azərbaycanı da narahat edir: “Azərbaycan ictimaiyyətinin fəal hissəsi olaraq YAP gəncləri kimi məsələyə münasibətimizi bildirmək qərarına gəldik. Fransa uydurma “erməni soyqırımı”nı tanımaqdan sonra, yaxın keçmişdə baş verən Xocalı soyqırımına diqqət yetirməlidir. Ona görə də, ilk olaraq “Xocalı soyqırımını tanı!” kampaniyasını Fransadan başlamalı olduq. Burada Xocalı soyqırımını əks etdirən fotolar və hadisə haqqında statistik məlumat da əksini tapıb. Bildiyiniz kimi, bu il Dağlıq Qarabağ probleminin həlli ilə məşğul olan ATƏT-in Minsk qrupunun yaradılmasının 20 ili tamam olur. Fransa da Minsk qrupunun həmsədrələrindən biridir. Amma uydurma “erməni soyqırımı” ilə bağlı qanun qəbul etməsi ilə Fransa artıq özünün qərəzli mövqeyini ortaya qoymuş oldu. Ona görə də, biz bu kampaniya çərçivəsində ilk olaraq Fransanın prezidentinə, parlamentarilərinə, hökumət nümayəndələrinə Xocalı soyqırımı haqqında məlumat göndərməyi qərara aldığımız. Bu kampaniya fevral ayının sonuna qədər davam edəcək. Xocalı soyqırımını əks etdirən faktlar bu müddət ərzində Fransa prezidenti və uydurma “soyqırımı” haqqında qanunun müəllifi olan Valeria Boyerin elektron ünvanına isə hər gün göndəriləcək”.

S.Hüseynov onu da bildirib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət” kampaniyası həyata keçirilir, bu soyqırımın dünyada tanıtılması istiqamətində böyük işlər görülür. Onun fikrincə, bu işlərin davamlılığı öz effektini verir: “Biz də belə qərara gəldik ki, bu kampaniyayı yalnız bir gün ərzində yox, indidən başlayaraq fevralın sonuna qədər davam etdirək və bu faktları təkrar-təkrar elektron ünvanlara göndərək. Bu məsələ Fransa ilə məhdudlaşmır, Xocalı soyqırımı haqqında həmin məlumatlar digər dövlətlərə və beynəlxalq təşkilatlara da göndəriləcək. Məsələn, ATƏT-in, Avropa Şurasının rəsmi şəxslərinə, Rusiyanın parlamentarilərinə, ABŞ-ın konqresmenlərinə, rəsmi nümayəndələrinə, “erməni soyqırımı”nı tanıyan digər şəxslərə bu məlumatlar göndəriləcək. Eləcə də, bu faktları təkcə BMT-nin Baş ofisinə deyil, onun təşkilatlarının elektron ünvanlarına da göndərəcəyik. Onlar bilməlidirlər ki, tarixdə mövcud olmayan hadisələri qabardıb millətləri bir-birinə qarşı qoymaqdan sonra, yaxın keçmişdə baş verən Xocalı soyqırımına münasibət bildirmələri daha yaxşı olardı”.

YAP Gənclər Birliyinin sədr müavini Aygün Əliyeva da bildirib ki, Fransa parlamentinin belə bir qanun qəbul etməsi Azərbaycan ictimaiyyətinin haqlı narazılığına səbəb olub. Onun sözlərinə görə, demokratik dəyərlərin beşiyi sayılan Avropada belə bir qərarın qəbul olunması təbii ki, Azərbaycan tərəfindən də birmənalı qarşılanmır: “YAP Gənclər Birliyi olaraq biz də istədik ki, məhz bu hadisəyə öz münasibətimizi bildirək. Çünki bu, həm hüquqi, həm də tarixi baxımdan səhv bir addımdır. İstər insan hüquqları baxımından, istərsə, Avropa insan haqları Konvensiyasına görə, insanların ifadə və düşüncə azadlığını məhdudlaşdırmaq olmaz. Bu qərar isə insanların fikir azadlığının boğulması deməkdir. Fransa həm də ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olduğu üçün bu qərarı qəbul etməməli idi. Düşünürəm ki, bu, təkcə Türkiyəyə qarşı yönəlmiş qərar deyil, həmçinin,

Azərbaycana qarşı yönəlib. Türkiyə ölkəmizin strateji müttəfiqidir. Və hadisələrə münasibətimizi bu səviyyədə göstərməliyik. Biz gənclər olaraq ilk növbədə Fransanın 1000 nəfərə yaxın nümayəndəsinə bu müracəti göndərmişik. Əsas məqsədimiz ondan ibarətdir ki, tarixdə olmayan məsələni qabartmaqdan, yaxın keçmişdə baş verən, canlı şahidlərinin olduğu faciələri tanımaları lazımdır. Biz bundan sonra da Qarabağ həqiqətlərinin beynəlxalq təşkilatlara çatdırılması istiqamətində mühüm işlər görəcəyik”.

Məsələ ilə bağlı YAP Gənclər Birliyinin mərkəzi ofisinin təşkilati işlər üzrə koordinatoru Vüsalə Niftəliyeva isə bildirib ki, Fransada erməni diasporu və lobbisinin güclü olması faktdır və bu qərar hansısa siyasi qüvvənin seçkilərdə qalib gəlməsi üçün atılan addımlardan biridir. “Amma bu qərarla Fransa Senatı Avropa dəyərlərini heçə saymış oldu. O cümlədən, Fransa humanizm prinsipindən çıxış etmədiyini nümayiş etdirdi. Heç bir həqiqətə söykənməyən bu qanun bütün Türk dünyasına qarşı yönəlib. Amma bütün bunların əvəzində Xocalı soyqırımını tanımaq daha ədalətli olardı. Ona görə də, bu istiqamətdə işlərimizi davam etdirəcəyik. Gənclər olaraq məsələyə biganə yanaşmırıq. Bildiyiniz kimi, bu günlərdə Avropa Şurasında Xocalı soyqırımını haqqında sənəd yayılıb və sənəddə Xocalının insanlığa qarşı cinayət olduğu bildirilir. Mən inanıram ki, həyata keçirdiyimiz tədbirlər nəticəsində dünya Xocalı soyqırımını tanıyacaq. Bunun üçün əlimizdən gələni edəcəyik”.

Qeyd edək ki, fransız dilində Xocalı soyqırımını ilə bağlı faktları əks etdirən məlumatda məhz bunlar yer alıb: “1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə. Azərbaycan Respublikası, Xocalı şəhəri. Erməni hərbi birləşmələri Xocalı şəhərinə hücum etmişdir. Bu amansız hücumun nəticəsində Xocalı əhalisindən 613 nəfər öldürülmüş, 487 nəfər şikəst olmuş, 1275 nəfər dinc sakin - qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir götürülərək ağılasıgmaz zülm və işgəncələrə məruz qalmışdır. 150 nəfərin taleyi hələ də məlum deyildir.

Xocalıda öldürülmüş 613 nəfərdən 106 nəfəri qadın, 63 nəfəri uşaq, 70 nəfəri qoca insanlar olmuşlar.

8 ailə bütövlükdə məhv edilmiş, 24 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirmişdir.

Əlavə xatırlatma: Azərbaycanın ərazisinin 20 faizi erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmişdir. Bir milyondan yuxarı azərbaycanlı öz yaşayış məskənlərindən qovulmuş, minlərlə insan həlak olmuşdur. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993 - cü ildə qəbul etdiyi qətnamələrlə - 822, 853, 874, 884 - pislənmiş və işğal olunmuş ərazilərin azad olunması tələb edilmişdir. Münaqişənin sülh yolu ilə aradan qaldırılması məqsədilə, 1992-ci ildə yaradılmış ATƏT - in Minsk qrupunun bu il 20 ili tamam olur. Ancaq hələ də Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqları Ermənistan ordusunun nəzarəti altındadır. Fransa ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsidir. Biz sizə müraciət edirik:

BƏS, SİZ, FRANSA QANUNVERİCİLƏRİ-SENATORLAR, PARLAMENTARİLƏR, HÖKUMƏT ÜZVLƏRİ, XOCALI SOYQIRIMINA NƏ ZAMAN MÜNASİBƏT BİLDİRƏCƏKSİZ? ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr ölkəsi kimi, Fransa Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarının Ermənistan ordusundan azad edilməsini nə vaxt tələb edəcək?”.

Bir daha vurğulayaq ki, eyni məzmununda müraciətlər müxtəlif dillərdə xarici ölkələrin parlament və hökumət üzvlərinə göndəriləcək və bu aksiya davam etdiriləcək.

Nardar BAYRAMLI

“Yeni Azərbaycan”.-2012.-28 yanvar.-№16.-S.4.

"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində Niderland parlamentinə faciənin iyirminci ildönümü ilə əlaqədar müraciət və bu soyqırımın tanınmasına dair 1 milyon yerli vətəndaşın imzalar toplusu təqdim edilmişdir

Fevralın 14-də "Xocalıya ədalət" kampaniyasının Niderlandda fəaliyyət göstərən nümayəndələri, "Azərbaycanın Holland Dostları" Cəmiyyətinin təmsilçiləri Azərbaycan diasporunun digər fəalları ilə birgə Niderland parlamentinin xarici əlaqələr komissiyasının rəhbəri Nebahat Albayrak, bu komissiyanın katibi T.Van Toor, Niderland Əmək və Xristian Demokrat partiyalarından parlamentin deputatları Yeroen de Lange və Coşkun Görüzlə görüşmüşlər.

"Xocalıya ədalət" kampaniyasının yerli əlaqələndirici komitəsinin sədri, Niderlandın milli qəhrəmanı, Oranje-Nassau Kral ordeni cəngavəri Gert van Dam Xocalı soyqırımı barədə ətraflı məlumat verərək, 20 il öncə ermənilər tərəfindən mülki azərbaycanlılara qarşı törədilmiş bu beynəlxalq cinayətə məsuliyyət daşıyanların cəzalandırılmasını tələb etmiş və bu faciənin Niderland parlamentində gündəmə gətiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirmişdir. Çıxışının sonunda Gert van Dam parlament nümayəndələrinə "Qarabağ" adlı kitabını təqdim edərək, dünyanın ən demokratik ölkələrindən biri sayılan Niderland Krallığının parlamenti və ictimaiyyəti tərəfindən Xocalı faciəsi ilə bağlı Avropa dəyərlərinə əsaslanan ədalətin bərpa edilməsi üçün dəstək xahiş etmişdir.

Daha sonra "Azərbaycanın Holland Dostları" Cəmiyyətinin icraçı direktoru Marion van der Vegt söz alaraq bildirmişdir ki, 100 il öncə ermənilərlə bağlı hətta tarixçilər tərəfindən sübuta yetirilməyən naməlum hadisələrə siyasi don geydirmək əvəzinə, cəmi 20 il bundan əvvəl Xocalıda törədilmiş və artıq tam təsdiqlənmiş vəhşiliklərə Niderland və beynəlxalq birlik tərəfindən hüquqi və siyasi qiymət verilməlidir.

Gert van Dam və Marion van der Vegt Xocalı soyqırımına siyasi və hüquqi qiymət verilməsini tələb edən "Milyon imza - bir istək" toplusunu təqdim etmiş, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarının tezliklə azad ediləcəyinə, regionda sülhün və insan hüquqlarının bərqərar olunmasına Niderland parlamentinin də öz töhfəsinin verəcəyinə ümidvar olduqlarını bildirmişlər.

Eyni zamanda, ATƏT-in və Avropa Şurası Parlament Assambleyasının üzvləri olan bu deputatlar Xocalı soyqırımına dair müraciətin Niderland parlamentində baxılmasına nail olacaqlarına söz vermişlər.

Niderland parlamentinin xarici əlaqələr komissiyasının rəhbəri Nebahat Albayrak bu yaxınlarda Vyanada ATƏT ilə Avropa Şurasının birgə təşkil edəcəyi toplantıya qatılacağını və bu məsələnin iclasın gündəliyinə salınması üçün çalışacağını qeyd etmişdir.

Görüşdə iştirak etmiş Niderland jurnalistləri Azərbaycan nümayəndə heyətinin müraciətinin Niderland parlamentinə təqdim olunmasını yerli mətbuatda geniş işıqlandırmışlar.

"Xalq qəzeti".-2012.-18 fevral.-№ 39.-S.2.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində İstanbulda rəsm və foto sərgisi açılmışdır

Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclik Forumunun (DƏİKGF) təşkilatçılığı ilə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində İstanbuldakı "Taksim" metrosunun sərgi salonunda Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə bağlı rəsm və foto sərgisi açılmışdır.

Sərginin açılış mərasimində çıxış edən DƏİKGF-nin nümayəndəsi Nabat Qaraxanova 2008-ci ildə Forumun mədəniyyətlərarası dialog üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlərdən ətraflı danışmışdır. Məhz bu səylər nəticəsində keçən ay İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqı Xocalı qətliamını soyqırımı kimi tanımış, Pakistan, Meksika parlamentləri də müvafiq addımlar atmışlar. Türkiyə və Azərbaycanda bütün gənclər bu təşəbbüsə daha çox dəstək olmalı, Xocalı soyqırımının bütün dünyada tanınması üçün səylərini birləşdirməlidirlər.

N.Qaraxanova bildirmişdir ki, Türkiyə parlamenti Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclik Forumunun tədbirlərinə diqqəti artırmışdır. Yaxın günlərdə Türkiyə Böyük Millət Məclisində Xocalı soyqırımı haqqında kitabın təqdimatı, rəsm və foto sərgisi təşkil olunacaqdır.

Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulu Həsən Zeynalov Forumun mədəniyyətlərarası dialog üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə aparılan "Xocalıya ədalət" kampaniyasının öz bəhrəsini verdiyini, artıq bütün dünyada bu soyqırımının geniş tanınması prosesinin davam etdiyini vurğulamışdır. Baş konsul Xocalı qətliamının BMT-nin Soyqırımı Konvensiyasının bütün maddələrinə uyğun olduğunu, vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş dinc insanların məhz etnik mənsubiyyəti - türk olduqları üçün soyqırımına məruz qaldıqlarını demişdir.

Azərbaycan gənclər və idman nazirinin müavini İntiqam Babayev, Türkdilli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının baş katibi Xəlil Akınçı, Milli Məclisin deputatı, "İrəli" gənclər hərəkatının sədri Ceyhun Osmanlı, Mərmərə Universitetinin dosenti Nəsrin Sarıəhmədovlu Xocalı soyqırımı və Azərbaycanda əsrlər boyu ermənilərin törətdikləri qətlialardan ətraflı bəhs etmişlər. Onlar Türkiyə vətəndaşlarını, habelə qardaş ölkədə yaşayan azərbaycanlı və digər xalqların nümayəndələrini fevralın 26-da Taksim meydanında Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar keçiriləcək mitinqə qatılmağa dəvət etmişlər.

Xocalı sakini Anar Yusifov bildirmişdir ki, bu soyqırımında onun 18 qohumu erməni vandalizminin qurbanı olmuş, bir çoxu isə itkin düşmüşdür. Bu şəhidlərin ruhu o zaman dinclik tapacaqdır ki, Xocalı və işğal edilmiş digər ərazilərimiz azad olunacaqdır. Bunun üçün lazım gələrsə, xalqımız hər bəş yolu ilə torpaqlarımızı düşmən tapdağından qurtaracaqdır.

Sonra mərasim iştirakçıları Xocalı soyqırımı haqqında sənədli filmə baxmış, sərgi ilə tanış olmuşlar.

Oqtay BAYRAMOV
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
İstanbul

“Xalq qəzeti”.-2012.-18 fevral.-№ 39.-S.2.

«Xocalıya ədalət» kampaniyası 2012-ci il üçün tədbirlər proqramını açıqlamışdır

Fevralın 22-də İslam Konfransı Gənclər Forumunun (İKGF) baş katibi, səfir Elşad İsgəndərov "Xocalıya ədalət" kampaniyasının 2012-ci il üçün tədbirlər proqramı ilə bağlı mətbuat konfransı keçirmişdir. AzərTAc xəbər verir ki, konfransda çıxış edən Elşad İsgəndərov hazırda Xocalı soyqırımının 20 illiyi ilə əlaqədar "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində dünyanın bir sıra ölkələrində tədbirlərin keçiriləcəyini demişdir. Aksiyaların 50-dən çox ölkədə keçirildiyini deyən Elşad İsgəndərov buna bir neçə amilin təsir göstərdiyini bildirmişdir. O, İKGF-nin təşəbbüsü ilə 51 ölkənin parlament nümayəndələrinin Xocalı qırğını soyqırımı aktı kimi tanımasının kampaniya fəalları üçün böyük stimul olduğunu demişdir. İKGF-nin baş katibi aksiyaların Xocalı soyqırımının 20 illiyi ilə üst-üstə düşməsinin tədbirlərə əlavə kütləvilik verdiyini, bu təşəbbüsə istər diaspor, istərsə də xarici ictimai təşkilatları təmsil edən yeni qurumların da qatıldığına bildirmişdir.

E.İsgəndərov fevralın 14-dən başlayaraq Niderland, Polşa, Macarıstan, İsveçrə, BƏƏ, Ukrayna və Türkiyənin bir sıra şəhərlərində Xocalı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində konfransların, "dəyirmi masalar"ın, rəsm sərəgilərinin, etiraz nümayişləri və digər məlumatlandırma aksiyalarının keçirildiyini demişdir. O, bu tədbirlər çərçivəsində Hollandiya Parlamentinə ünvanlanmış Xocalı soyqırımına hüquqi qiymət verilməsini tələb edən müraciətə 1 milyon imzanın toplanmasını və Budapeştdə faciəni ilk dəfə hüquqi məsuliyyət kimi dəyərləndirən konfransın keçirilməsini yüksək qiymətləndirmişdir.

Bildirilmişdir ki, fevralın 24-də Sarayevoda Xocalı və Srebrenitsa qətliaamları qurbanlarının xatirəsini əbədiləşdirən ikili abidələrin açılış mərasimi keçiriləcəkdir. Mərasimdə "Xocalıya ədalət" kampaniyasının təşəbbüskarı, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva, eləcə də Bosniya və Herseqovinanın hökumət nümayəndələrinin iştirak edəcəyi gözlənilir. Tədbir çərçivəsində Dobriņa gimnaziyasının tələbələri üçün "Xocalı" filmi də nümayiş etdiriləcəkdir.

Fevralın 28-də isə Moskvada "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində Avropa kinematografçıları tərəfindən çəkilməmiş Xocalı soyqırımından bəhs edən filmin təqdimatı keçiriləcəkdir.

Kampaniya çərçivəsində fevralın 22-dən 29-dək Buxarestdə Rumıniya Yazıçılar İttifaqı və Diplomatik Akademiyada Xocalı faciəsinə həsr olunmuş konfransların keçirilməsi planlaşdırılır. Fevralın 26-da isə Buxarestin mərkəzi meydanında Xocalı qırğını ilə bağlı məlumatlar və fotolar paylanılacaqdır.

Ottava, Toronto və Monrealda fəaliyyət göstərən Azərbaycan icmalarının iştirakı ilə ölkə parlamentinin, eləcə də Ermənistanın bu ölkədəki səfirliyi qarşısında planlaşdırılan etiraz mitinqi isə fevralın 24-də keçiriləcəkdir.

Fevralın 23-dən 26-dək isə Berlində "Almaniyada Xocalı günləri" proqramı çərçivəsində bir neçə tədbir keçiriləcəkdir. Alman professoru R.Kipkenin "Azərbaycan-Ermənistan münasibətləri və Azərbaycan-Ermənistan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", kanadalı alim S.Teylorun "Uzlaşmayan ziddiyyətlər: Türkiyə, Ermənistan və Azərbaycan" kitablarının təqdimatı keçiriləcəkdir. Həmçinin "Xocalı uşaqların gözləri ilə", "Ağdam ruhlar şəhəri" rəsm sərəgisinin, "Biz geri qayıdacağıq" bədii filminin nümayişi də planlaşdırılır.

Estoniyada fevralın 26-da keçiriləcək tədbirdə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının estoniyalı məruzəçisi, "Azərbaycan məktubları" kitabının müəllifi Andres Herkel çıxış edəcəkdir. Tədbirdə Avropa Parlamentinin beş deputatı da iştirak edəcəkdir.

İstanbulun Taksim meydanında isə fevralın 26-da ASAİF-in təşkilatçılığı və "Xocalıya ədalət" kampaniyasının əməkdaşlığı ilə "Biz hamımız Xocalıdanıq" şüarı altında etiraz nümayişi keçiriləcəkdir.

Tədbir çərçivəsində Fransa Milli Assambleyasının binasında fevralın 27-də "Xatirə səciyyəli qanunlar və bilinməyən soyqırımlar" adlı beynəlxalq konfrans keçiriləcəkdir. Tədbirdə fransalı senatorların, bu ölkədə akkreditə olunmuş səfirlik nümayəndələrinin, eləcə də bir sıra alimlərin iştirakı da gözlənilir.

Kiyevdə Ukrayna Azərbaycanlıları Gənclər Birliyinin təşkilatçılığı ilə fevralın 23-24-də kampaniya çərçivəsində ölkə ictimaiyyətini məlumatlandırmaq məqsədilə soyqırımından bəhs edən filmin nümayişi olacaqdır. Həmçinin Kiyevdəki beynəlxalq təşkilatların nümayəndəlikləri qarşısında etiraz aksiyasının keçirilməsi də planlaşdırılır.

Brüsseldə fevralın 28-də Xocalı qırğınına həsr olunmuş "dəyirmi masa" keçiriləcəkdir. Tədbirdə Milli Məclisin deputatı Rövşən Rzayev, Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru Fərhad Bədəlbəyli, Xocalı faciəsinin şahidi Anar Usubov çıxış edəcəklər. Tədbir çərçivəsində qarabağlı uşaqların rəsm əsərlərindən ibarət sərqi də təşkil olunacaqdır.

Həmin gün Avropa Komissiyasının qarşısında Şuman meydanında Azərbaycan-Belçika Dostluq Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımı ilə bağlı etiraz nümayişi keçiriləcək, Avropa və Belçika Parlamentlərinin deputatlarına müraciət ünvanlanacaqdır.

Baş katib kampaniyanın Facebook səhifəsinə dəstək verən istifadəçilərin sayının 50-dən artıq ölkədən olmaqla 30.000 nəfəri keçdiyini də diqqətə çatdırmışdır.

E.İsgəndərov Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən, faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi sahədə tanınmasına yönəlmiş "Xocalıya ədalət" kampaniyasının dünyanın 35-dən çox ölkəsində uğurla həyata keçirildiyini demişdir.

Sonda jurnalistlərin sualları cavablandırılmışdır.

“Azərbaycan”.-2012.-23 fevral.-№ 43.-S.4.

Xocalı soyqırımı haqqında "Sonu olmayan dəhliz" adlı sənədli filmin siqnal variantının təqdimatı keçirilmişdir

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva tədbirdə iştirak etmişdir

Martın 11-də Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə "Nizami" Kino Mərkəzində "Qafqazda sülh" beynəlxalq layihəsi çərçivəsində Avropa kinematoqrafçılarının birgə istehsalı olan "Sonu olmayan dəhliz" adlı sənədli filmin siqnal variantının təqdimatı olmuşdur.

Təqdimat "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat kampaniyası çərçivəsində keçirilmiş və Xocalı faciəsinin 20 illiyinə həsr olunmuşdur.

Təqdimat mərasimində Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva iştirak etmişdir.

Böyük Britaniya, Litva, Estoniya və Finlandiya kinematoqrafçılarından ibarət yaradıcı qrupun çəkdiyi film 1992-ci ilin 26 fevral gecəsində baş vermiş insan faciəsindən bəhs edir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva tədbirdə çıxış edərək filmin yaradıcı qrupunun işini yüksək qiymətləndirmişdir.

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının təşəbbüskarı Leyla xanım Əliyeva bildirmişdir ki, bu film Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında mühüm rol oynayacaqdır. Xocalı soyqırımı nəinki Azərbaycan xalqının, eləcə də bu faciə haqqında heç olmasa bir dəfə məlumat almış və onun nəticələrini görmüş hər bir vicdanlı insanın ağrısıdır.

Leyla xanım Əliyeva demişdir: "Xocalı faciəsi Azərbaycan xalqının və hər birimizin silinməz ağrısıdır. Bu hadisə 20 il bundan əvvəl baş verib, lakin öldürülmüş günahsız insanların xatirəsi daim ürəyimizdə yaşayacaqdır. Göstəriləcək film xarici jurnalistlər tərəfindən hazırlanmışdır. Bu film 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda törədilən faciədən bəhs edir. Fikrimcə, bu film həmin dəhşətli hadisələri dəqiqliyi ilə və faktlarla əks etdirir. Bildiyiniz kimi, bu il Azərbaycan xalqı Xocalı faciəsinin 20 illiyini qeyd edir və biz bununla əlaqədar dünyanın bir çox yerlərində müxtəlif tədbirlər keçirmişik. Bu dəhşətli faciədə günahsız yerə öldürülən və işgəncəyə məruz qalan qocaların, qadınların və körpələrin xatirəsi daim ürəyimizdə yaşayacaqdır. Biz inanırıq ki, bu dəhşətli faciə tezliklə beynəlxalq qiymətini alacaq, hadisənin günahkarları isə cəzalandırılacaqlar".

Daha sonra Leyla xanım Əliyeva qeyd etmişdir ki, 2012-ci ildə İslam Konfransı Gənclər Forumunun xətti ilə Xocalı faciəsinin siyasi və hüquqi aspektlərdən tanınması, o cümlədən ədalətin tam bərqərar olması istiqamətində fəaliyyət davam etdiriləcəkdir.

Tədbirdə filmin əsasını təşkil edən müstəqil tədqiqatın müəllifi, litvalı jurnalist Riçardas Lopaytis çıxış edərək demişdir: "Ağdamda könüllü kimi yardım etdiyim vaxtlar və daha sonra münaqişə bölgəsinə etdiyim səfərlər zamanı şahidi olduğum hadisələri öz gündəliyimdə yazırdım. Keçən illər ərzində mən yazılarıma dəfələrlə qayıdıb: "Kim? Niyə? Nə üçün?" suallarına cavab tapmağa çalışırdım. Biləndə ki, mənim həmyerlilərim, kinematoqrafçılar bu suallarla və bir növ şahid kimi mənim qeydlərimlə maraqlanırlar, filmə iştirak etmək qərarına gəldim".

Jurnalist daha sonra qeyd etmişdir ki, filmə Ermənistan və Azərbaycanda münaqişəyə dair rəsmi dairələrin mövqeyi əksini tapmamışdır. Ona görə də hər iki ölkədə yaradıcı heyətin mövqeyi ilə razılaşmayanlar da ola bilər. Mənim üçün əsas olan bütün dünyanın Xocalı haqqında bilməsidir. Məhz bu, ədalətin bərpa olunmasının əsas şərtidir.

Leyla xanım Əliyevanın və "Xocalıya ədalət" kampaniyasının fəaliyyətini yüksək qiymətləndirən litvalı jurnalist, həmçinin qeyd etmişdir ki, kampaniyanın peşəkarcasına aparılması və obyektivliyi, çəkiliş qrupuna siqnal nümayişinin məhz kampaniya çərçivəsində keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilməsinə təsir göstərmişdir. "Mən çox istərdim ki, bu film Ermənistanda da göstərilsin. Bu, dialoqun başlanmasına, heç olmasa, humanitar xarakter daşıyan bu məsələdə ortaq məxrəcin tapılmasına kömək edərdi", - deyərək R.Lopaytis əlavə etmişdir.

Dövlət və hökumət nümayəndələrinin, Milli Məclisin deputatlarının, tanınmış elm və mədəniyyət xadimlərinin iştirak etdiyi tədbirdə film nümayiş olunmuşdur.

Böyük məharət və zəhmət hesabına ekranlaşdırılan filmə Xocalı dəhşətləri bir daha tarixi faktlarla öz əksini tapmışdır. Faciə zamanı əsir düşmüş xocalılı musiqi müəllimi, rusiyalı hərbi fotomüxbir, ailəsinin əksər üzvlərini Xocalı qırğınında itirmiş və əsir düşmüş qadın, 1992-ci ilin fevralında öz taleyində dönüş yaratmış litvalı jurnalist Riçardas Lopaytis faciədən 20 il sonra başladığı müstəqil jurnalist araşdırmasının iştirakçıları

olmuşlar. Filmdə müxtəlif insan taleləri ilə bərabər, SSRİ-nin süqutu dövrünə və Qarabağ münaqişəsinə dair şahidlərin xatirələri də öz əksini tapmışdır.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri keçmiş sovet imperiyasının 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin və ağır texnikasının köməyi ilə Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğın nəticəsində 613 nəfər qətlə yetirilmiş, 1000-dən çox adam yaralanmış, 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirmiş, 150 insan isə itkin düşmüşdür.

"Xocalıya ədalət" Beynəlxalq məlumat kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2009-cu ildə irəli sürülmüşdür. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi cəhətdən tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 35-dən çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir.

Bu ilin yanvarında İKGF-nin təşəbbüsü ilə 51 ölkəni özündə birləşdirən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqı Xocalı faciəsini soyqırımı aktı kimi tanımışdır. Oxşar qərarlar Meksika və Pakistan parlamentlərində də qəbul edilmişdir.

Tədbirin iştirakçılarna Leyla Əliyevanın ideya müəllifi olduğu, ingilis və rus dillərində hazırlanmış "Xocalı. 20 il, 10 hekayət. Bunlar həqiqət ola bilərdi..." kitabları təqdim edilmişdir.

"Xalq qəzeti".-2012.-13 mart.-№ 58.-S.7.

“Sonu olmayan dəhliz”, yaxud Günayın səssiz harayı

Mart ayının 11-də Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı faciəsinin 20 illiyinə həsr olunmuş filmin təqdimatında iştirak etdik. Film Böyük Britaniya, Litva, Estoniya və Finlandiya kinematoqrafçılarında ibarət yaradıcı qrupun birgə əməyinin məhsulu idi. Film Xocalı soyqırımının törədildiyi tarixdə yəni, 1992-ci ilin fevralın 25-dən 26-na keçən gecədə baş verən hadisələrə işıq tuturdu. Qeyd etmək lazımdır ki, film həmin gün törədilən soyqırımı faktına yeni yanaşma olmaqla modern təbliğat metodlarına cavab verən tərzdə çəkilmişdir.

Film həm hadisə zamanı soyqırımı məruz qalmış insanların ümumi taleyindən bəhs edir, həm də bir neçə ailənin fərdi faciəsində lokalizə edilərək həm ümumi statistik xarakter, həm də fərdi emosional xarakter daşıyırdı. Filmin rejissoru və yaradıcı heyəti içərisində yer alan jurnalist hadisənin iştirakçısı olduğu üçün bu, bir növ həm də həmin jurnalistin həyatından epizodlar idi. Bir sözlə, film yüksək peşəkarlıq və keyfiyyətlə çəkilmişdi və Xocalı soyqırımını dünya ictimaiyyətinə olduğu kimi təqdim edə biləcək keyfiyyətdə idi.

Filmə litvalı jurnalist o dövrdə bu hadisələrin iştirakçısı olub və o faciə şəraitində tanıdığı insanlarla sonra da əlaqə saxlamaqla həmin insanları çəkdiyi filmin qəhrəmanları kimi təqdim edib. Filmin orijinallığı ondan ibarət idi ki, bu, birbaşa insanların emosionalına, duyğularına müraciət etməklə ümumi soyqırımı kimi ifadə etdiyimiz söz birləşməsinin altında nə qədər dərin kədərli, faciəvi və qeyri-insanı hadisələrin olduğunu göstərir.

İkigünlük körpənin faciəvi taleyi

Təqdim edilən filmin qəhrəmanlarından biri həmin gecə (bir gün öncə) dünyaya yenicə körpəsini gətirmiş anadır. Bu ananın körpəsi cəmi 2 gün əvvəl dünyaya göz açıb. Həyata vəsiqə alar-almaz erməni vandalları tərəfindən törədilən vəhşiliklərin şahidi olub. Filmə müəllif həmin gecə soyqırımından qaçıb xilas olmağa çalışarkən anasının qucağından yerə düşən bir körpənin o dövrdə lentə alınmış kadrlarını nümayiş etdirir. Sonda isə həmin qız artıq 19 il sonra on doqquz yaşlı gənc kimi kadrlarda yer alır. Amma bu gənc aldığı zədə nəticəsində danışa bilmir. Valideynləri onun adını Günay qoyublar. Təəssüf ki, Günay 19 yaşında olsa belə, günü ayı görsə də insanlara həyat bəxş edə, bu gözəlliklərin adını belə söyləyə bilmir. Əslində, Günay o dövrdə əlbəttə ki, nə baş verdiyini anlamamışdı. Sonrakı illərdə də Günay nə olduğunu, necə olduğunu bilməmişdi. Çünki o, əqli və zehni baxımdan bu hadisələri anlayacaq vəziyyətdə deyildi. O gecə baş verən hadisə Günayın dünya həqiqətlərini dərk etməkdən məhrum etmişdi. Amma buna baxmayaraq, soyqırımının baş verdiyi gecə Günayın yaddaşında iz buraxmasa belə, onun baxışlarında kök salmışdı. Filmin sonunda hələ film çəkilərkən sağ olan və ailəsi ilə birlikdə yaşayan Günay kadrlarda əks olunur. Qeyri-müəyyən nəzərləri ilə yaradıcı heyətinin ona verdiyi suallara laqeyd-laqeyd baxır. Əslində, bu laqeydlikdə bir tənə, bir çağırış, bir haray var. Bu haray ədalət istəyi harayıdır. Sanki bu soyqırımının bütün fiziki və mənəvi əzabları Günayın baxışlarında toplaşmışdır. Ona görə də filmə Günayın baxışlarının səssiz harayı onu seyr edən hər bir insanın qəlbinə riqqətə gətirməklə ədalətə səsləyir. Bu baxışlar əlbəttə ki, təkcə Günayın qorumağa deyil, onu həm də xoşbəxt etməyə borclu olan bizlərə yönəlmiş baxışlar deyildi. Bu baxış eyni zamanda dünyaya, bəşəriyyətə, bütövlükdə insanlara doğru dikilmişdi. Bu baxışlardakı haray, çırpınıs insanları ədalətə çağırırdı. Görəsən, biz insanlar milliyətimizdən asılı olmayaraq, Günayın bu harayına cavab verə biləcəyikmi?! Günayın baxışının istədiyi bu ədaləti nəhayət bərpa edə biləcəyikmi?!

Danışa bilsəydi görəsən, Günay bizlərə nə deyərdi...

Filmin sonunda kadrlarda yazılan yazılardan məlum olur ki, Günay 2011-ci ildə dünyasını dəyişib. Film çəkiləndə Günayın anasının dediyi arzular dilə gətirilir: “Bircə bu qızı müalicə edərdi bilsəydim”, - deyir. Görəsən, Günay müalicə olunsaydı, nələr danışardı, nələr anladardı. Görəsən, Günayın hafizəsi yerində olsaydı, nə istədiyini hansı sözlərlə və necə deyərdi?! Amma bunlar olmadı. Məncə, Günay deyə biləcəyi, demək istədiyi sözləri baxışları ilə ən gözəl şəkildə dedi. Bizlər o baxışdakı harayı bu gün dilimizlə, bu baxışlardakı ədalət istəyini bu gün sözlərimiz, yazımız, qələmimizlə dünyaya çatdırmalıyıq və çatdırırıq.

Filmə təqdirəlayiq məsələlərdən biri də, baş vermiş hadisələrin məntiqli izahı və erməni iddialarına onların öz dili ilə cavab verməsi idi. Yaradıcı heyətin və ideya müəlliflərinin məharətlə istifadə etdiyi metod filmə erməniləri ifşa edir. Kadrlarda Xocalıya hücum planını hazırlayan bir hərbiçi və bir hərbi komandir danışdırılır. Onların hər ikisi iddia etməyə çalışırlar ki, Xocalı vacib strateji bir nöqtə olduğundan, müharibə şəraitində oranın boşaldılması şərt idi və ordan əhalinin tərək edilməsi ilə bağlı bir neçə dəfə xəbərdarlıq edilmişdi. Çox böyük məharətlə filmə erməni hərbi cinayətkarlarının irəli atdığı bu iddia onların öz dilləri ilə alt-üst edilir.

Soyqırımı törəmənlərin etirafları

Və ən sonda nəhayət filmdə erməni hərbi cinayətkarlarının söylədikləri onların böyük komandirlərinin və ən böyük cinayətkarın dili ilə etiraf edilir. Hər nə qədər bu cinayətkarlar filmdə özlərini suçsuz kimi təqdim etməyə çalışsalar da Sarkisyan adlanan cani - o dövrdə Xocalı soyqırımı hadisəsində birbaşa iştirak edən və əlində silah o kadrlarda görünən cani, sonda Böyük Britaniya qəzetlərinin birinə verdiyi müsahibəsində soyqırımını belə etiraf edir: “Azərbaycanlılar inanmırdılar ki, biz dinc əhalini qırarıq, onlara qarşı silah işlədə bilərik. Lakin biz Xocalıda bu soyqırımı törətməklə, dinc əhalini qətlə yetirməklə bu stereotipi qıra bildik”.

Məhz Xocalı soyqırımını törətmiş və bu işə rəhbərlik etmiş bir şəxsin rəsmi etirafının filmdə öz əksini tapması hesab edirik ki, olduqca vacib bir fakt olmaqla həm də bir yenilik idi. Bu, bizə imkan verir ki, gələcəkdə Xocalı soyqırımını törəmənlərin beynəlxalq hərbi tribunaldakı cəzalanmasını hüquqi baxımından əsaslandıraraq.

Filmə Xocalı soyqırımını törədən cinayətkarların cinayət əməlləri, qeyri-insani hərəkətləri çox dəqiqliklə öz əksini tapıb. İdeyanın düzgün qoyulması çəkiliş zamanı məhz bu soyqırımına məruz qalmış insanların və həmin gecə faciə ilə üzləşmiş insanların filmin qəhrəmanı kimi seçilməsi, iki ailənin təmsalında bu faciənin dünya ictimaiyyətinə anladılması Xocalı soyqırımının dünyaya tanıtılmasında keyfiyyətə yeni bir metodun tapılması deməkdir. Eyni zamanda, filmə faciəni törəmənlərin öz dilləri ilə soyqırımı törətdiklərini etiraf etmələri də təbliğat baxımından da bizə böyük üstünlük verir. Həmçinin, Xocalı soyqırımının beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən hüquqi nöqtəyi-nəzərdən qiymətləndirilməsi üçün bizə yeni əsaslar yaratmış olur. Filmin sonunda bir erməni etiraf edir ki, bu, insanlığa qarşı törədilmiş bir cinayətdir və erməni olaraq, həmvətənlərinin həmin hərəkətlərdən utanır. Bu etiraf da ilk olmaqla əlbəttə ki, müsbət bir haldır. Filmə erməni qeyd edir ki, mən əminəm ki, biz Xocalı soyqırımını törəmənlərin cəza aldıklarını yaşadığımız dövrdə görəəcəyik.

O gün gələcək..!

Biz də əminik ki, görəəcəyik. Amma bizim arzumuz bir az daha fərqlidir. Biz onların cəzalandırıldığını görənlərin sırasında deyil, biz onları cəzalandıranların sırasında olmalıyıq. Onları biz cəzalandıracağıq. Başqaları cəzalandırırsa hesab edirik ki, biz Günayın səssizcə haray çəkən baxışları, eləcə də öz vicdanımız qarşısında daima özümüzü günahkar hiss edirik. Ona görə də biz əlbəttə ki, Xocalı soyqırımını törəmənlərdən hesab soracağıq. Hesab edirəm ki, bu film Günayın səssiz harayını, Günayın baxışlarından dalğa-dalğa içimizə axan və qəlbimizi parçalayan ədalət istəyinə verilən cavablardan biri idi. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində həyata keçirilən bu layihə Günayın səssiz harayının film vasitəsilə dünyaya çatdırılması idi. Əminik ki, ölkəmizdə həyata keçirilən dövlət və ordu quruculuğu işi nəticə etibarlı ilə torpaqlarımızın azad olunmasına, günahsız insanların qisasının alınmasına gətirib çıxaracaqdır. O gün gələcək, mütləq gələcək! O günü bizlərə hər gün biraz daha da yaxınlaşdıran addımlardan biri də Heydər Əliyev Fondunun çəkdiyi “Sonu olmayan dəhliz” filmidir...

Hikmət BABAĞLU

“Yeni Azərbaycan”.-2012.-14 mart.-№47.-S.4.

"Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində 100-dən çox məcburi köçkün ailə ərzaq ilə təmin olunmuşdur

"Xeyirxahlıq nümunəsini Leyla xanım Əliyevadan götürürük..."

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun (İƏT GF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasının təşkilatçılığı, həmçinin İƏT Gənclər Forumu Avrasiya Regional Mərkəzinin (İƏT GF ARM) və Azərbaycan Gənc Sahibkarlar Şəbəkəsinin (AGSS) fəal iştirakı ilə müqəddəs Ramazan ayı münasibəti ilə "Qızılqum" sanatoriyasında məskunlaşmış Xocalıdan və digər işğal edilmiş bölgələrdən olan 100-dən çox məcburi köçkün ailəsinə bayram ərzaq bağlamaları paylanmışdır.

Ərzaq İƏT GF və AGSS-in təşəbbüsü ilə bir neçə gün əvvəl təşkil edilmiş xeyriyyə iftarı proqramından yığılan ianələrin hesabına alınmışdır.

Artıq üçüncü ildir ki, İƏT GF-nin təşəbbüsü ilə Ramazan ayında xeyriyyə iftarları təşkil olunur. İlk dəfə iki il əvvəl bu cür xeyriyyə iftarından toplanmış vəsait bir və ya hər iki valideynindən məhrum uşaqların olduğu ailələrə, keçən Ramazanda toplanan vəsaitlər Somalidə aclıq fəlakəti ilə üzləşmiş insanlar üçün ərzaq toplayan kampaniyaya bəxş edilmiş, builki isə aztəminatlı qaçqın və məcburi köçkün ailələrinə paylanmışdır.

Bu ildən həmin kampaniyaya AGSS də qoşulmuşdur. Qeyd edək ki, bu təşkilat təsis qurultayı keçən il Bakıda keçirilən və İƏT GF-nin təşəbbüsü ilə yaradılmış "İslam ölkələri Gənc Sahibkarlar Beynəlxalq Şəbəkəsinin" milli qurumu kimi bu il qeydiyyatdan keçərək fəaliyyətə başlamışdır.

İƏT GF ARM-in rəhbəri Elçin Əsgərov bildirmişdir: "Xeyriyyə iftarlarının təşkilinin əsas məqsədi imkansız ailələrə yardım və dəstək göstərilməsi kimi Azərbaycanda əvvəllər daim mövcud olmuş xeyriyyə ənənələrinin dirçəldilməsi, bu ənənələrə yerli iş adamlarının cəlb edilməsi, İslam dininin insansevərlik missiyasını praktik ənənəyə çevirmək təşəbbüsü olmuşdur. Bu cür xeyriyyə aksiyalarının gələcək illərdə də təşkil edilməsi nəzərdə tutulmuşdur".

GSŞ-nin prezidenti Xalq İldırımzadə isə demişdir ki, başçılıq etdiyi qurum İƏT GF ilə əməkdaşlıq edərək xeyriyyə aksiyalarını təkcə Ramazan ayı və iftarlar ilə məhdudlaşdırmaq fikrində deyildir. Bu ildən yardım aksiyalarının daha geniş və əhatəli təşkil edilməsi, onlara daha çox qurumun, fiziki şəxslərin, iş adamlarının cəlb edilməsi, kimsəsiz uşaqlar, imkansız ailələr üçün milli layihələrin icrası da nəzərdə tutulmuşdur. "Xeyirxahlıq nümunəsini İƏT Gənc Sahibkarlar Şəbəkəsinin yaradılmasının təşəbbüskarı Leyla xanım Əliyevadan götürürük", - deyərək X.İldırımzadə vurğulamışdır.

"Xalq qəzeti".-2012.-23 avqust.-№ 186.-S.2.

“Xocalıya ədalət” - İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin dövlət başçıları kampaniyasına tam dəstək vermişlər

Qahirə Kommünikəsi Xocalı qətliamını soyqırımı aktı kimi tanımışdır

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) quruma üzv ölkələrin dövlət başçılarının iştirakı ilə fevralın 6-7-də Misirin paytaxtı Qahirədə keçirilən XII sessiyası Xocalı faciəsini soyqırımı aktı və insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi tanımışdır.

Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏİKGF) Qahirə sammitində iştirak edən nümayəndəsi Elməddin Mehdiyevin AzərTAc-a verdiyi məlumata görə, həmin qərar zirvə görüşünün yekun Kommünikəsində bütün üzv ölkələrin konsensusu əsasında əksini tapmışdır.

İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva tərəfindən təsis edilmiş “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası Kommünikenin “Humanitar məsələlər” başlığı altında qəbul edilən bəndində 57 ölkənin dövlət başçıları tərəfindən alqışlanmışdır. Həmin bənddə “1992-ci ilin fevralında Ermənistan Respublikasının hərbi qüvvələri tərəfindən Xocalıda törədilən qətliam soyqırımı və insanlığa qarşı cinayət” adlandırılır. Bu bəndə əsasən, üzv dövlətlər kampaniyanın işində fəal iştirak etməyə, milli və beynəlxalq səviyyədə bu soyqırımı aktının insanlığa qarşı cinayət kimi tanınmasına səy göstərməyə çağırılır.

DƏİKGF-nin İstanbul ofisinin əməkdaşı Elməddin Mehdiyev sənədin əhəmiyyətini vurğulayaraq bildirmişdir ki, 2008-ci ilin mayında DƏİKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlayan kampaniya Xocalıda baş verənlər haqqında dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq və hadisəyə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi məqsədini daşıyır. Bu baxımdan faciənin mühüm beynəlxalq sənədlərdə öz əksini tapması və tanınması kampaniyanın fəaliyyət istiqamətlərindən biri olmuşdur.

Bu çərçivədə DƏİKGF-nin apardığı iş nəticəsində Xocalı faciəsi 2012-ci ilin noyabrında Cibutidə keçirilən İƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 39-cu sessiyasında insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı aktı kimi tanınmışdır. Bu ilin yanvarında Sudanın paytaxtı Xartumda keçirilən İƏT Parlamentlər İttifaqının 8-ci sessiyası da DƏİKGF-nin hazırlamış olduğu qətnamə əsasında faciəni insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı aktı kimi tanımışdır.

Bütün bu işlərin məntiqi davamı olaraq Qahirə zirvə görüşündən əvvəl İKGF-nin baş katibi Elşad İsgəndərov təşkilata üzv ölkələrə kampaniyaya dəstək verilməsi ilə bağlı məktub göndərmiş və zirvə görüşündə İƏT-in ən ali orqanı səviyyəsində kampaniyanın apardığı haqq işə tam dəstəyini vermişdir.

E.Mehdiyev zirvə görüşündə qərarın qəbul olunması zamanı xüsusi fəallıq nümayiş etdirmiş Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndə heyətinə, eləcə də bizə dəstək vermiş Türkiyə, Misir, Küveyt və Pakistan heyətlərinə təşəkkürünü bildirmişdir. Vurğulamışdır ki, bu qərar “Xocalıya ədalət” kampaniyası qarşısında qoyulan məqsədlərə tam nail olmaq üçün üzv ölkələrdə yeni imkanlar açmış və Xocalı soyqırımının tanınması məsələsini müsəlman dünyasının müştərək hədəfinə çevirmişdir.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası 2008-ci il mayın 8-də - Şuşanın işğalının ildönümü günü Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüşdür. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 35-dən çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir.

“İki sahil”.-2013.-9 fevral.-№25.-S.30.

İnsanlığa qarşı cinayət

Tarixin müxtəlif dövrlərində ermənilər tərəfindən soyqırımına məruz qalan Azərbaycan xalqı növbəti belə faciə ilə 1992-ci ilin qarlı qışında Xocalıda üzləşdi. Sovet imperiyasının süqutu ilə yaranan mürəkkəb tarixi və ictimai-siyasi şəraitdə dövlət müstəqilliyini yenidən qazanan Azərbaycanın üzləşdiyi ərazi itkisi ilə yanaşı, əsrin ən dəhşətli faciələrindən birini yaşaması ölkənin yeni tarixinə qara hərflərlə yazıldı.

Heydər Əliyev Fondu Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında mühüm işlər görür

Xocalı faciəsinin dünyada tanınması istiqamətində Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ardıcıl və sistemli tədbirlər həyata keçirilir. Hər il Prezident Administrasiyası tərəfindən tədbirlər proqramı təsdiqlənir və icra edilir. Həmçinin Azərbaycanın yeni müstəqillik tarixinə qanla yazılmış Xocalı faciəsi hər zaman ölkəmizdə, dünyanın müxtəlif dövlətlərində yaşayan soydaşlarımız və digər dost xalqların nümayəndələri tərəfindən ürək ağrısı ilə xatırlanır. Faciənin hər ildönümündə dünyanın bir çox ölkəsində Xocalı qurbanlarının əziz xatirəsi anılır, mitinqlər, aksiyalar keçirilir, ermənilərin vəhşiliklərini əks etdirən fotosəkillər, filmlər nümayiş etdirilir. Nüfuzlu qəzetlərdə faciəyə həsr olunmuş məqalələr çap olunur, televiziya və radioda verilişlər səslənir.

Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə yayılması, qətləmə obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlərdə Heydər Əliyev Fondunun müstəsna rolu var. Məhz bu fondun dəstəyi ilə Xocalı faciəsinin ildönümü hər il dünyanın 100-dən artıq yerində qeyd olunur. Soyqırımına həsr olunmuş silsilə tədbirlər fondun təmin etdiyi təbliğat materialları əsasında həyata keçirilir. Artıq bu fondun səmərəli fəaliyyəti sayəsində əvvəlki illərdən fərqli olaraq indi dünya ölkələri erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılır. Bir sıra dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu qurumlar bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini anlayaraq qətləmə kəskin şəkildə pisləyirlər. Fondun həyata keçirdiyi "Qarabağ həqiqətləri" silsiləsi və işğal olunan ərazilərdə mədəni-tarixi abidələrin dağıdılması ilə bağlı ingilis dilində nəşr olunan kitab və bukletlər də xaricdə yayımlanır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlamış "Xocalıya ədalət" kampaniyası ildən-ilə daha da genişlənməkdədir. Artıq bu aksiyaya dünyanın əksər ölkələrində yüzlərlə insan qoşulub.

Ümumiyyətlə, İKT-nin Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda Gənclər Forumu da Ermənistanın işğalçı mövqeyinin dünya miqyasında pislənməsi istiqamətində fəal iş aparır. Forum hələ 2007-ci ilin payızında Bakıda "Gənclər sivilizasiyaların alyansına tərəfdardır" təşəbbüsü çərçivəsində təsis edilmiş "Sivilizasiyaların alyansı" Beynəlxalq Gənclər Hərəkatına da müraciət edərək, ona tərəfdaşları olan nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə Ermənistanın həm dinc azərbaycanlıların, həm də öz vətəndaşlarının qanını axıtmış sərsəm rejiminin fitnəkar hərəkatlarını dünya birliyinə çatdırmağı təklif edib. Təklifdə belə fikirlər də yer almışdı ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə potensial baxımdan sivilizasiyalararası münasibətlərin kəskinləşməsinə gətirib çıxara biləcək bir münaqişə kimi baxılsın. Ermənistanda hakimiyyətə gəlmiş S.Sarkisyanın bu cür siyasəti dünyanın enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm rol oynayan Cənubi Qafqaz regionunda sabitliyin ciddi şəkildə pozulmasına gətirib çıxara bilər. Xatırladaq ki, onlarca ölkənin gənclər təşkilatlarını birləşdirən İKT-nin Gənclər Forumu İslam Konfransı Təşkilatının affilyasiya edilmiş təsisatının və BMT-nin "Sivilizasiyaların alyansı" qurumunun rəsmi tərəfdaşdır.

İKT Gənclər Forumu idarə heyətinin 2008-ci ilin aprelində Küveytdə keçirilən 6-cı sessiyasında isə Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva forumun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq məsələləri üzrə birinci baş əlaqələndiricisi seçildi. Bu, İKT Gənclər Forumunun Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına daha çox diqqət ayırmasında mühüm rol oynadı. Məhz bunun nəticəsi idi ki, həmin il mayın 17-də İstanbulda İKT Gənclər Forumunun və İSESCO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş İKT ekspertlərinin ikigünlük iclasında Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" kampaniyası İKT ekspertləri tərəfindən dəstəkləndi və 26 fevral - Xocalı soyqırımı gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakət qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul olundu. Bundan əlavə, Xocalı qətləməsinin islam ölkələrində dərsliklərə daxil edilməsi ilə bağlı təklifin də İKT nazirlərinin toplantısına təqdim edilməsi razılaşdırıldı. İKT-nin üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Kampalada (Uqanda) başa çatmış konfransında İKT-nin Gənclər Forumunun sivilizasiyaların alyansı üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" təşəbbüsü təsdiq edildi. Bu barədə İKT

xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında xüsusi qətnamə qəbul olundu. Qətnamənin xarici işlər nazirləri tərəfindən dəstəklənməsi dünyanın 57 ölkəsində müvafiq kampaniyanın həyata keçirilməsi üçün siyasi-hüquqi baza yaradılmasına gətirib çıxardı.

Qətnaməyə görə, İKT üzvü olan ölkələrdə humanitar faciələrin qurbanlarının xatirə günü təsis edilir. Qətnamədə Xocalı faciəsinin də daxil olduğu bu siyahı təsdiq edilməklə yanaşı, XX əsrdə müsəlman ölkələri xalqlarının məruz qaldıqları fəlakətlər, təcavüzlər və etnik təmizləmələr haqqında düzgün informasiyanın yayılması üçün kampaniyalar keçirilməsi nəzərdə tutulur.

2009-cu ilin mayında isə İKT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Dəməşqdə keçirilən 36-cı konfransında nazirlər Gənclər Forumu haqqında qəbul etdikləri yekun qətnamədə "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" kampaniyasını tam dəstəkləyərək üzv ölkələri bu kampaniyada fəal iştiraka çağırmışlar.

2011-ci ilin əvvəllərində isə İslam Konfransı Təşkilatı Parlamentlər İttifaqı Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq bəyannamə qəbul edib. İKT Parlamentlər İttifaqı Şurasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin paytaxtı Əbu-Dabidə keçirilən 13-cü sessiyasında şuraya üzv dövlətlərin qəbul etdikləri Əbu-Dabi bəyannaməsində Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət kimi tanımağa çağırılır. Bu, İKT GF-in təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş "İKT GF və İKT Pİ arasında əməkdaşlıq haqqında" qətnamənin şura tərəfindən təsdiqlənməsi nəticəsində baş verib. Qətnamənin 3-cü bəndində qeyd edilib ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğınını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyır. Sənəddə üzv dövlətlər qeyd olunan cinayətə milli səviyyədə lazımı qiymətin verilməsinə çağırılırlar. İKT Pİ Şurası Leyla xanım Əliyevanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib və bu rəy qətnamədə öz əksini tapıb.

Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və hadisənin dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi-siyasi və mənəvi qiymətləndirilməsinə nail olmağa yönəlmiş "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası dünyanın bir çox ölkəsində yüzlərlə könüllü tərəfindən uğurla həyata keçirilib.

Ötən il fevralın 26-da Bakıda Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar keçirilən ümumxalq yürüşü də faciə qurbanlarının xatirəsini ehtiramla yad etmək və erməni faşistləri tərəfindən insanlığa qarşı törədilmiş bu vəhşi cinayəti yenidən dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq məqsədi daşıyırdı. Ön sırada Prezident İlham Əliyevin olduğu və 100 minə yaxın insanın iştirak etdiyi bu yürüş göstərdi ki, Azərbaycan dövləti və xalqı Xocalı soyqırımı qurbanlarının qanını yerdə qoymayacaq. Həm qisas alınacaq, həm də düşmən beynəlxalq miqyasda tam ifşa olunana qədər bu istiqamətdə mükəmməl işlər həyata keçiriləcək.

Həyata keçirilən bu cür mühüm işlərin nəticəsidir ki, Pakistan və Meksika parlamentləri, ABŞ-ın ayrı-ayrı ştatları bu qırğının soyqırımı aktı kimi tanınması haqqında qətnamələr qəbul ediblər.

Artıq Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində beynəlxalq hüquq və normaları, ədalət meyarı Azərbaycanın tərəfindədir və bunu dünya ictimaiyyəti də birmənalı olaraq qəbul edir. Beynəlxalq birliyin tamhüquqlu üzvü olan Azərbaycan hələlik münaqişənin sülh yolu ilə həlli üçün səylərin davam etdirilməsini zəruri saysa da, ərazi bütövlüyünün pozulması ilə uzun müddət barışmaq niyyətində deyil. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Ermənistanın münaqişənin hamılıqla qəbul olunmuş norma və prinsiplərlə həllinə razılıq verməyəcəyi, təcavüzkarlıq siyasətini davam etdirəcəyi təqdirdə, Azərbaycanın öz torpaqlarını azad etmək üçün hərbi əməliyyatlara başlayacağını qətiyyətlə bəyan edib. Bu, Azərbaycan xalqının müstəsna hüququdur və onu heç bir dövlət bu yoldan çəkəndirə bilməz. Heç kimdə şübhə yoxdur ki, Ermənistan tezliklə işğal etdiyi əraziləri azad edəcək, həmçinin xalqımıza qarşı ağır cinayətlərə yol verənlər, o cümlədən Xocalı faciəsini törədənlər bir gün ədalət məhkəməsi qarşısında dayanacaqlar.

“Azərbaycan”.-2013.-22 fevral.-№ 41.-S.4.

Bakıda “Xocalıya ədalət” kampaniyası: siyasi-hüquqi qiymətləndirmədə beynəlxalq əməkdaşlıq və həmrəylik” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilmişdir

Fevralın 23-də Lökbatan qəsəbəsindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyətinin (RİH) və Yeni Azərbaycan Partiyasının birgə təşkilatçılığı ilə "Xocalıya ədalət" kampaniyası: siyasi-hüquqi qiymətləndirmədə beynəlxalq əməkdaşlıq və həmrəylik" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilmişdir.

AzərTAC xəbər verir ki, konfransın iştirakçıları əvvəlcə mərkəzdə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri qoymuş, Xocalı faciəsinə həsr edilmiş sərgi ilə tanış olmuşlar.

Konfransı açan Qaradağ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Süleyman Mikayılov Xocalı faciəsinin Azərbaycan tarixində ən qanlı hadisələrdən biri olduğunu vurğulamış, erməni silahlı dəstələri tərəfindən xalqımıza qarşı törədilən, dünyada misli görünməmiş vəhşilik və qəddarlıqdan danışmışdır. Bildirilmişdir ki, bu qanlı soyqırımı nəticəsində bir gecədə Xocalıda günahsız 613 nəfərin, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qocanın həyatına son qoyulmuş, 487 dinc sakin ağır yaralanaraq şikəst olmuş, 1275 nəfər əsir və girov götürülmüşdür. İtkin düşmüş 150 nəfərin taleyi indiyədək məlum deyildir.

Vurğulanmışdır ki, ümummillə lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdıandan sonra Xocalı faciəsinə siyasi-hüquqi qiymət verilmişdir. Ulu öndərin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev ölkəmizlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində məqsədyönlü iş aparır.

Sonra Heydər Əliyev Fondunun Xocalı soyqırımı ilə bağlı hazırladığı film nümayiş olunmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov çıxış edərək tədbirin əhəmiyyətini vurğulamışdır. Bildirilmişdir ki, XX əsrin ən qanlı faciələrindən olan Xocalı soyqırımını törədənlər layiq olduqları cəzayı almalıdırlar. Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni silahlı birləşmələrinin keçmiş sovet ordusunun Xankəndidəki 366-cı motoatıcı alayı ilə birgə törətdikləri cinayət bəşər tarixinin ən qanlı səhifələrindəndir. Xocalı faciəsi ilə bağlı həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmağın hər bir Azərbaycan vətəndaşının borcu olduğunu deyən Əli Həsənov qeyd etmişdir ki, günahsız insanlara qarşı törədilmiş bu dəhşətli qırğına beynəlxalq aləm hələ də biganəlik nümayiş etdirir.

Ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən danışan Əli Həsənov Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində 20 faiz torpaqlarımızın işğal olduğunu və bir milyondan artıq azərbaycanlının öz doğma yurdlarından zorla çıxarıldığını diqqətə çatdırmışdır. Qeyd edilmişdir ki, əhalisinin sayı təxminən yeddi min nəfər olan Xocalı Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin ən iri yaşayış məkanlarından biri idi. Dağlıq Qarabağla əlaqə mühüm strateji əhəmiyyətə malik Xocalı vasitəsilə qurulurdu.

Vurğulanmışdır ki, Xocalıya hücum zamanı dinc əhalinin çıxması üçün dəhliz yaradılmamışdı. Buna görə də şəhərdən çıxmaq istəyən əhalidən 613 nəfər qətlə yetirilmiş, qadınlara, körpələrə, yaşlılara belə, aman verilməmişdir. Soyqırımı qurbanları məhz azərbaycanlı, müsəlman olduqları üçün qətlə məruz qalmışlar.

Diqqətə çatdırılmışdır ki, işğal olunmuş torpaqlarımızda bütün yaşayış məskənləri, incəsənət, mədəniyyət nümunələri, təhsil və səhiyyə ocaqları, bir sözlə, bütün infrastruktur dağıdılaraq yerlə yeksan olunmuşdur. Ermənilər bütövlükdə Azərbaycana qarşı işğalçılıq müharibəsi həyata keçirərək əhalimizin 30 minə yaxınını qətlə yetirmiş, 50 minə yaxın vətəndaşımız yaralanaraq sağlamlığını itirmişdir. Beynəlxalq qurumlar Ermənistanı işğalçı dövlət adlandırmış və Azərbaycan torpaqlarını tərk etməsi tələbini irəli sürmüşlər. Buna baxmayaraq, Ermənistan münaqişə ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurasının və digər beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri qətnamələrin heç birinə məhəl qoymur.

Əli Həsənov diqqətə çatdırmışdır ki, dünyanın bir neçə dövlətində Xocalı faciəsi soyqırımı kimi tanınmış və bununla bağlı qərarlar qəbul olunmuşdur. Kolumbiya, Meksika, Pakistan, Çexiya və Rumıniya parlamentlərində və müxtəlif strukturlarında Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verilmişdir. ABŞ-ın altı ştatında artıq Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verilmişdir. Hazırda bu faciənin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılır. Bu istiqamətdə Azərbaycanın xarici ölkələrdəki səfirlikləri, konsulluq və nümayəndəlikləri, eləcə də diaspor təşkilatlarımız tərəfindən Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilir, dünya ictimaiyyəti məlumatlandırılır. Öminəm ki, söylərimiz nəticəsiz qalmayacaq, Xocalı soyqırımına tezliklə bütün dünya ictimaiyyəti tərəfindən müvafiq qiymət veriləcəkdir.

Tədbirdə çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin müavini-icra katibi Əli Əhmədov fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda ermənilərin törətdikləri vəhşilikdən danışmışdır. Bu qətləmin ermənilərin azərbaycanlılara qarşı ərazi iddiaları ilə əlaqəli olduğunu deyən Əli Əhmədov bildirmişdir ki, hazırda dünyada Azərbaycana qarşı böyük bir ədalətsizlik müşahidə olunur. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğal olunması və bir milyona yaxın soydaşımızın qaçqın, köçkün vəziyyətində yaşaması çox

böyük ədalətsizlikdir. Lakin ən böyük ədalətsizlik ermənilərin bu hərəkətlərinə sivil bəşəriyyətin, dünya ictimaiyyətinin biganə yanaşaraq göz yummasıdır. Məhz bu cür haqsızlıqların qarşısının alınmaması Xocalı faciəsinə səbəb olmuşdur.

Dünyanın bir çox ölkələrində Xocalı soyqırımı ilə bağlı anım mərasimlərinin keçirildiyini qeyd edən Əli Əhmədov belə tədbirlərin təşkilinin önəmini vurğulamışdır. Bildirilmişdir ki, bu faciənin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində mühüm addımlar atılır. Artıq bir sıra ölkələrdə Xocalı soyqırımı ilə bağlı qərarların qəbul olunması sevindirici haldır. Təəssüf ki, hələ də həmin soyqırımı cinayətini törədənlər cəzalarını almamış, beynəlxalq tribunala verilməmişlər.

Konfransda çıxış edən rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Əli Abbasov Xocalıda ermənilərin törətdikləri qətliamlardan danışmış, bu faciənin dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınması istiqamətində görülən işlərin əhəmiyyətini vurğulamışdır. Qeyd edilmişdir ki, bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun və bir sıra qurumların gördüyü işlər təqdirəlayiqdir. Bunun nəticəsində artıq bir neçə ölkə bu qanlı Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilən bir vəhşilik kimi qəbul etməkdədirlər. Bu yaxınlarda Ağ Evin rəsmi səhifəsində yerləşdirilən petisiyalar üçün qısa bir müddətdə tələb olunan səsərin toplanaraq Prezident Barak Obama Administrasiyasının diqqətinin bu məsələyə yönəldilməsi bu istiqamətdə atılan addımlardan biridir. Xocalı faciəsinin dünya tarixində qalması üçün əlimizdən gələni əsirgənməliyik.

Vurğulanmışdır ki, XX əsrin sonunda baş vermiş bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəldilən ən ağır cinayətlərdən biridir.

Xocalı faciəsi ilə bağlı fikirlərini tədbir iştirakçıları ilə bölüşən Milli Məclisin deputatı Mixail Zabelin 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə ermənilər tərəfindən şəhərin dinc sakinlərinə qarşı törədilmiş soyqırımı ilə bağlı ətraflı məlumat vermiş, kütləvi qırğın hadisəsinin bəşər tarixində misli görünməmiş cinayət olduğunu diqqətə çatdırmışdır. Qeyd edilmişdir ki, bütün dünya ermənilərin bu vəhşiliyindən xəbər tutmalı və onu törədənlər cəzalarını almalıdırlar. Xocalı faciəsi Azərbaycan xalqına qarşı misli görünməmiş kütləvi və amansız qırğın aktı və ermənilərin dövlət müstəqilliyimizi, ərazi bütövlüyümüzü hədəf götürmüş məqsədyönlü irticaçı siyasətinin növbəti qanlı səhifəsi olmaqla, insanlığa qarşı yönəlmiş irimiqyaslı cinayət idi.

Konfrans işini bölmə iclasları ilə davam etdirmişdir.

Tədbirdə Azərbaycanın dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, ictimaiyyətin nümayəndələri, eləcə də Türkiyədən, Bolqarıstandan, Ukraynadan, Moldovadan, Makedoniyadan və başqa ölkələrdən ekspertlər iştirak etmişlər.

Fevralın 24-də tədbir iştirakçıları Quba soyqırımı məzarlığını ziyarət edəcəklər və bununla da, konfrans işini başa çatdıracaqdır.

“Azərbaycan”.-2013.-24 fevral.-№ 43.-S.2.

İsraildə “Xocalıya ədalət” fotosərgisi açılıb

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində 2013-cü ilin fevralında Tel-Əviv universitetinin Diaspora Muzeyində açılan fotosərgi İsrailin digər bir böyük şəhəri Netanyada davam edir.

APA-nın xəbərinə görə, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə aparılan “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində İsraildəki fotosərgilərin təşkilini Heydər Əliyevin Fondunun və "STMEGI" Dağ Yəhudilərinin Beynəlxalq Təşkilatının dəstəyi ilə “İsrail-Azərbaycan” Beynəlxalq Assosiasiyası (Azİz) həyata keçirir.

Ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi soyqırımı əks etdirən sənədli fotolar Netanya şəhərinin mərkəzi kitabxanasında sərgilənir. Sərginin açılış mərasimində Netanya şəhərinin bələdiyyə üzvləri, ictimai təşkilatların rəhbərləri, müxtəlif cəmiyyətlərin təmsilçiləri, şəhər sakinləri və İsrail kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri iştirak edib. Azİz-in idarə heyətinin üzvü, beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Arye Qut tədbiri açaraq Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecənin dəhşətlərindən danışdı. A.Qut bildirib ki, misli görünməmiş vəhşiliklə törədilmiş Xocalı soyqırımı XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biridir: “Bu fotosərgidə gordüyünüz sənədli şəkillər, dəhşətli dərəcədə dözülməz səhnələr Azərbaycan xalqının ürəyində sağalmaz yara açır. Azərbaycanın ən qədim yaşayış məntəqələrindən biri - Xocalı şəhəri bir gecədə yerlə-yeksan edilərək yandırılıb, dinc əhalisi qətləndirilib. Erməni silahlı qüvvələri və mızdırlı dəstələri şəhəri tərk etməyə macal tapmayan əhaliyə aman verməyib. Erməni silahlı birləşmələrinin vəhşiliyi nəticəsində 613 nəfər qətlə yetirilib, 487 nəfər əlil olub, 1275 dinc sakin – qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir götürülərək görünməmiş işgəncələrə, təhqirlərə və həqarətə məruz qalıb”.

A.Qut deyib ki, dünya bu cinayətin təkə Azərbaycan xalqına deyil, həm də bütün bəşəriyyətə qarşı yönəldiyini bilməlidir: “Faktlar təsdiq edir ki, Xocalı şəhərinin dinc əhalisinin düşünülmüş şəkildə qətlə yetirilməsi bu insanlara təkə azərbaycanlı olduqlarına görə kütləvi divan tutmaq məqsədi daşıyır. Bu gün Ermənistanda yüksək vəzifə tutan insanlar - Seyran Ohanyan, Serj Sarkisyan, habelə Robert Koçaryan və başqaları törədilmiş soyqırımın günahkarları kimi beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidir. Cinayət cəzasız qalmamalı, dünya ictimaiyyəti hərbi-siyasi təcavüzə görə Ermənistanı qarşı ittiham irəli sürməlidir. Beynəlxalq qurumlar, dünya ölkələrinin parlamentləri Ermənistanın Azərbaycan ərazisində törətdiyi Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüquqi, siyasi qiymət verməlidir”.

Tədbirdə çıxış edən Netanya şəhərinin bələdiyyə üzvü, vəkil Vaqif Əliyev qeyd edib ki, Xocalı qətləmi təkə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bəşəriyyətə qarşı yönəldilib: “Xocalıdakı qanlı qırğınlara həsr olunmuş bu fotosərgi məni çox sarsıtdı. Bu soyqırımın hərbi cinayət və etnik təmizləmə olmasına heç bir şübhə yoxdur”.

Netanya şəhəri bələdiyyə şurasının üzvü, "Bizim ev Netanya" təşkilatının sədri Boris Tsirulnik də səyyar fotosərgidəki şəkilləri görə sarsıldığını bildirib: "Biz yəhudilər 70 il öncə Holokostu yaşadığımızı düşünürdük ki, heç kim daha belə qətləmləri yaşamayacaq. Fəqət 20 il öncə bu qanlı faciəni Xocalı sakinləri yaşadı. Azərbaycanlıları Holokost soyqırımını yaşamış yəhudilər hamıdan yaxşı anlaya bilər”.

“İsrail-Azərbaycan” Assosiasiyasının baş direktoru Lev Spivak tədbirdə iştirak etdiklərinə görə hamıya minnətdarlığını bildirib. Spivak Azərbaycan icmasına daim diqqət yetirdiyinə və Xocalı qətləmi ilə bağlı çıxışına görə Netanya şəhər bələdiyyə şurasına təşəkkür edib.

“525-ci qəzet”.-2013.-11 oktyabr.-№187.-S.2.

“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq informasiya kampaniyası yeni aksiyaya başlayır

"Xocalıya ədalət" Beynəlxalq informasiya kampaniyası yeni aksiyaya başlayır.

Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumundan AzərTAc-a bildirmişlər ki, Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ərəfəsində bu faciə haqqında daha dolğun və əhatəli informasiyanın yeni, maraqlı və kreativ ideyalar vasitəsilə dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün öz təkliflərini təqdim etmək istəyən hər bir kəs kampaniyaya müraciət etməyə dəvət olunur.

Aksiyanın məqsədi Xocalıda baş verənlərin beynəlxalq səviyyədə soyqırımı kimi tanıtılması yolunda Xocalı faciəsi haqqında məlumatların dünya ictimaiyyəti arasında daha geniş yayılması və akademik səviyyədə görüləcək işlərin miqyasının artırılmasından ibarətdir. Aksiyada həm Azərbaycan, həm də əcnəbi vətəndaşların iştirakı mümkündür.

Aksiyaya dəstək olmaq və iştirak etmək istəyən hər kəs öz təkliflər paketini elektron şəkildə bu il dekabrın 15-dək jfk.campaign@gmail.com ünvanına göndərə bilər. Layihələr "Xocalıya ədalət" kampaniyasının mütəxəssisləri tərəfindən qiymətləndiriləcək və yekunda seçilmiş təkliflərin təşəbbüskarları ilə görüş keçiriləcəkdir.

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq informasiya kampaniyası 2008-ci il mayın 8-də - Şuşanın işğalının ildönümü günündə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialog üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüşdür. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 35-dən çox ölkəsində fəaliyyətini uğurla həyata keçirir.

“Azərbaycan”.-2013.-26 oktyabr.-№ 236.-S.7.

Avropa Parlamentində “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində beynəlxalq konfrans keçirilmişdir

Avropa Parlamentinin Brüsseldəki mənzil-qərargahında “Etnik təmizləmə və insanlıq əleyhinə törədilmiş cinayətdən sonra cəzasızlıq və məsuliyyət” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun (DƏ-İKGF) mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə keçirilən tədbirin məqsədi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında obyektiv məlumatların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və Xocalı faciəsinə beynəlxalq birlik tərəfindən ədalətli siyasi-hüquqi qiymət verilməsi olmuşdur.

DƏ-İKGF və Sosial Birlik Naminə Avropa Müsəlmanlarının Təşəbbüsü (EMİSCO) təşkilatı tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun dəstəyi ilə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirdə Avropa Parlamentinin deputatları, Belçikada akkredite olunmuş xarici ölkələrin səfirləri, müxtəlif beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri və nümayəndələri iştirak etmişlər.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının əlaqələndiricisi Sevinc İsgəndərovanın verdiyi məlumata görə, konfransın açılışında çıxış edən Avropa Parlamentinin Avstriyadan və Böyük Britaniyadan olan deputatları Karin Kadenbaç və Sajjad Karim bütün dövrlərdə və hər yerdə, xüsusilə də Xocalıda insanlığa qarşı törədilmiş qətlamların dünyada sülh və sabitliyin pozulmasına rəvac verdiyini bildirmiş, bu cür qırğınları bəşəriyyət əleyhinə cinayət kimi dəyərləndirərək pisləmişlər.

Azərbaycanın Belçikadakı səfiri Fuad İsgəndərov, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Avropa İttifaqı üzrə nümayəndəsi Arif Məmmədov çıxış edərək Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizinin işğalı, bir milyondan artıq azərbaycanlının məcburi köçkünə çevrilməsi barədə məlumat vermiş, xüsusi amansızlıqla törədilmiş Xocalı soyqırımının günahkarlarının hələ də cəzasız qaldıqlarını diqqətə çatdırmışlar.

Açılış mərasimindən sonra beynəlxalq konfrans işini panel iclasla davam etdirmişdir.

İclasda Sevinc İsgəndərova tərəfindən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı olmuşdur.

Məruzəçilər Jan Mukimbiri, Mark Barvik, Özbil Bıyıklı, Vüsal Qurbanov və Amir Foratan insanlıq əleyhinə cinayətlərin bütün bəşəriyyətə zərər verdiyini bildirmiş, bu cinayətləri törədənlərin cəzalandırılmasının vacibliyini vurğulamışlar. Onlar Xocalıda törədilən qətləmi pisləmiş, bu faciənin soyqırımı aktı olduğunu bildirmiş və ona Ruandadakı, Srebrenitsadakı, Sudandakı soyqırımın kimi beynəlxalq siyasi-hüquqi qiymət verilməsinin vacibliyini vurğulamışlar. Müzakirələr zamanı səsləndirilmiş fikirlər sistemləşdirilərək birgə bəyannamə şəklində imzalanmış və beynəlxalq təşkilatlara təqdim edilmişdir.

Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, DƏ-İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmışdır. Kampaniyanın fəaliyyəti nəticəsində Xocalı qətləmi İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Dövlət Başçıları Şurası və Parlament Assambleyası, həmçinin Pakistan və Meksika parlamentləri tərəfindən soyqırımı aktı kimi tanınmışdır.

“Xalq qəzeti”.-2013.-7 dekabr.-№ 270.-S.3.

Xocalı faciəsi beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınır

Leyla xanım Əliyeva: “Dünya Xocalı barədə bilməlidir ki, bu cür qətlər və cinayətlər gərək heç yerdə təkrar olunmasın”

Müasir dövrümüzdə dünya Azərbaycan reallıqlarına biganə qala bilmir. Həqiqətlər birmənalı, qeyd-şərtsiz qəbul olunur. Buna səbəb ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzu ilə yanaşı, onun gerçəklikləri, inkişafı, sülhsevərliyi, humanizm prinsipləri ilə yaşaması, maddi-mənəvi dəyərləridir. Dünya ilə sərhədsiz münasibət quran Azərbaycan müxtəlif qitələrdə öz sözünü əməli çərçivəsində deyə bilər. İstənilən bir sahədəki nailiyyətlərimiz Azərbaycan məfhumunu dünyaya yaxınlaşdırıb. Bu baxımdan Heydər Əliyev Fondunun da həyata keçirdiyi layihələr geniş sferanın əhatəliyi və əhəmiyyəti baxımından önəmlidir. Sosial, mədəniyyət, səhiyyə, elm, təhsil və digər sahələrdə həyata keçirdiyi layihələr dünya ölkələrində ölkəmizin həqiqətlərini saysız insanlara təqdim edir. Belə ki, fondun dəstəyi ilə keçirilən tədbirlər, gerçəkləşən layihələr Qərbi ilə Şərqi qovuşmasında bir körpü rolunu oynayır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində tədbirləri xüsusi qeyd etməliyik. 1992-ci ildə fevralın 26-na keçən gecə erməni silahlıların Azərbaycanın Xocalı şəhərinə soxularaq 613 dinc insanı, 63 uşağı, 106 qadını və 70 qocanı qətlə yetirməsi dünya ictimaiyyətinə faktların dili ilə çatdırılır. Belə bir hadisəni törədənələrə dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi və mənəvi qiymət verilməlidir. “Dünya Xocalı barədə bilməlidir ki, bu cür qətlər və cinayətlər gərək heç yerdə təkrar olunmasın” - deyən Leyla Əliyeva 2008-ci il mayın 8-də “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının keçirilməsi təşəbbüsünü irəli sürüb. Kampaniyanın məqsədi bu faciə barədə dünya ictimaiyyətinə məlumat verməkdir. Artıq neçə illərdir ki, Avropanın, Asiyanın, Afrikanın, Şimali və Cənubi Amerikanın onlarla ölkəsində bu faciəyə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Tədbirlər çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar təşkil olunur, kitablar nəşr edilir, filmlər çəkilir. “Xocalıya ədalət” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınıb. Pakistan, Meksika, Çexiya, Kolumbiya, Bosniya və Herseqovina parlamentləri Xocalı faciəsini soyqırımı və Azərbaycana qarşı cinayət aktı kimi tanıyırlar. ABŞ-ın Vest Virjiniya, Pensilvaniya, Missisipi, Meyn, Texas, Arkanzas, Oklahoma, Nyu-Meksiko, Tennesi ştatlarının qanunverici orqanlarında da Xocalı faciəsi ilə əlaqədar qətnamələr qəbul edilib.

Bu istiqamətdə tədbirlər davam etdirilir. Artıq dünyada insanlar həqiqəti yalandan ayırmağı bacarır. Xocalı kimi faciələrin dünyanın heç bir yerində təkrar olunmaması naminə Xocalı unudulmamalıdır. Xocalı faciəsi öz miqyasına və qəddarlığına görə bəşəriyyət əleyhinə ən ağır cinayətlərlə bir sıraya qoyula bilər. Bu günlərdə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xarici İşlər Nazirləri Şurası Xocalı qətləmini soyqırımı aktı kimi tanıyan növbəti sənəd qəbul edib. Belə ki, dekabrın 9-11-də Qvineyanın paytaxtı Konakridə Nazirlər Şurasının 40-cı sessiyasında belə bir qərar verilib. Qətnamə layihəsində Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dair xüsusi bənd ayrılıb. Bu bənddə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat kampaniyası alqışlanır və üzv dövlətlər kampaniyanın işində fəal iştirak və lazımı səylər göstərməyə çağırılır.

Onu da vurğulayım ki, Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümü ərəfəsində Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət” kampaniyası yeni aksiyaya keçirir. Aksiyanın məqsədi Xocalıda baş verənlərin beynəlxalq səviyyədə soyqırımı kimi tanıtılması yolunda Xocalı faciəsi haqqında məlumatların dünya ictimaiyyəti arasında daha geniş yayılması və akademik səviyyədə görüləcək işlərin miqyasının artırılmasından ibarətdir.

Xocalı soyqırımı təkcə Azərbaycanın deyil, bütün dünyanın, bəşəriyyətin faciəsidir. Xocalı soyqırımı bütün bəşəriyyətə qarşı törədilən cinayətdir. Həmin insanlar yalnız etnik mənsubiyyətlərinə - azərbaycanlı olduqlarına görə, amansızcasına öldürülüb, işgəncələrə məruz qalıb və şikəst ediləblər. Xocalı soyqırımı dünya ictimaiyyətinə çatdırılmalı və bu istiqamətdə gerçəkləşən layihələrin coğrafi məkanı ilbəl genişlənməlidir.

Nəzakət Ələddinqizi

“Səs”.-2013.-14 dekabr.-№ 238.-S.4.

«Xocalıya ədalət» çağırışı artıq beynəlxalq tələbə çevrilir

***Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumu bu istiqamətdə
mühüm platformalardan biridir***

Vüsal QURBANOV,

Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda

İslam Konfransı Gənclər Forumunun regional ofisinin əməkdaşı

Bu gün Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi xarici siyasətin ən mühüm məziyyətlərindən biri ölkəmizin global informasiya məkanında mövqeyini möhkəmləndirməsi, xüsusən erməni diasporunun, Ermənistan dövlətinin və onun havadarlarının ölkəmizə qarşı apardığı informasiya müharibəsinin qarşısının alınması, hücumçu diplomatiya yolu ilə üstünlüyün əldə edilməsidir. Fəxarət hissi ilə deyə bilərik ki, Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində ötən 10 ildə ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun artması Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına əlavə imkanlar yaradıb.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair həqiqətlərin dünyaya çatdırılması, Ermənistanın işğal siyasətinin ifşa edilməsi, işğalçı dövlətə beynəlxalq təzyiqlə gücləndirilməsi cəmiyyətin hər bir üzvünün, o cümlədən biz gənclərin ümdə vəzifələrindən biridir. Hazırda Azərbaycanın fəal gəncləri öz məsuliyyətlərini dərinəndən dərk edir, malik olduqları imkanlar çərçivəsində bu məsələdə fəal vətəndaşlıq mövqeyi ortaya qoyurlar. 2004-cü ildə Azərbaycan gənclərinin təşəbbüsü ilə İslam Konfransı Təşkilatının 35 üzv ölkəsindən olan gənclər təşkilatlarının iştirakı ilə təsis edilən və İKT yanında üzv-qurum statusuna malik olan Dialog və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumu (DƏ İKGF) bu vəzifələrin həyata keçirilməsində beynəlxalq status daşımaqla bizim ən mühüm platformalarımızdan biridir. Eyni zamanda, belə bir forum İKT üzv dövlətlərin gənclər təşkilatlarının fəaliyyətini əlaqələndirmək və İKT-nin gündəliyində duran məsələləri beynəlxalq təşkilat və forumlarda müdafiə etmək imkanını yaradıb.

Forum 2007-ci ilin payızında Bakıda "Gənclər sivilizasiyaların alyansına tərəfdardır" Təşəbbüsü çərçivəsində təsis edilmiş "Sivilizasiyaların alyansı" Beynəlxalq Gənclər Hərəkətinə müraciət edərək ona tərəfdaşları olan nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar vasitəsilə Ermənistanın və Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin fitnəkar hərəkətlərini dünya birliyinə çatdırmağı təklif edib. Təklifdə bu fikirlər yer alıb ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə potensial baxımdan sivilizasiyalararası münasibətlərin kəskinləşməsinə gətirib çıxara biləcək bir münaqişə kimi baxılsın. Təklifdə göstərilib ki, Ermənistanda hakimiyyətə gəlmiş S.Sarkisyanın bu cür siyasəti dünyanın enerji təhlükəsizliyi üçün mühüm rol oynayan Cənubi Qafqaz regionunda sabitliyin ciddi şəkildə pozulmasına gətirib çıxara bilər.

İKT Gənclər Forumu İdarə Heyətinin 2008-ci ilin aprelində Küveytdə keçirilən 6-cı sessiyasında isə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın forumun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq məsələləri üzrə baş əlaqələndiricisi seçilməsi qurumun işinin canlandırılması ilə yanaşı, Azərbaycan həqiqətlərinin məhz gənclərimiz tərəfindən beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması işinə mühüm təkan verdi, forumun Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına daha çox diqqət ayırmasında mühüm rol oynadı. Məhz bunun nəticəsində həmin il mayın 17-də İstanbulda İKT Gənclər Forumu və İSESCO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş iclasda Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" kampaniyası hər kəs tərəfindən dəstəkləndi və 26 fevral - Xocalı soyqırımı gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edildi.

Bundan sonra İKT-nin üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Uqandada keçirilmiş konfransında "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" təşəbbüsü təsdiq edildi. Bu barədə İKT xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında xüsusi qətnamə qəbul olundu. 2009-cu ilin mayında İKT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Dəməşqdə keçən 36-cı konfransında nazirlər Gənclər Forumu haqqında qəbul etdikləri yekun qətnamədə "Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq" kampaniyasını tam dəstəkləyərək üzv ölkələri bu kampaniyada fəal iştiraka çağırıblar. 2011-ci ildə isə İKT Parlamentlər İttifaqı (İKT Pİ) tərəfindən bu kampaniyaya dəstək olaraq bəyannamə qəbul edilib. İKT Parlamentlər İttifaqı Şurasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində keçirilən 13-cü sessiyasında şuraya üzv dövlətlərin qəbul etdikləri Əbu-Dabi bəyannaməsində Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət kimi tanımağa çağırılır. Bu, İKT GF-nin təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş "İKT GF və İKT Pİ arasında əməkdaşlıq haqqında" qətnamənin şura tərəfindən təsdiqlənməsi nəticəsində baş verib. Qətnamənin 3-cü bəndində qeyd edilib ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən

Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyır. Sənəddə üzv dövlətlər qeyd olunan cinayətə milli səviyyədə lazımı qiymətin verilməsinə çağırılırlar.

2012-ci il yanvarın 30-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (2011-ci ildə İKT-yə üzv olan ölkələrin Xarici İşlər Nazirləri Şurasının qərarı ilə təşkilatın adı dəyişdirilərək İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı adlandırılıb) üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İƏT Pİ) İndoneziyada keçirilən 7-ci sessiyasında "Azərbaycan Respublikasına qarşı Ermənistan Respublikasının təcavüzü" adlı ənənəvi olaraq qəbul edilən qətnaməyə İKGF-nin təşəbbüsü ilə xüsusi bənd əlavə edilib. Xocalı faciəsinə həsr edilən bənddə qeyd edilir ki, konfrans üzv ölkələrin parlamentlərini 2012-ci ildən etibarən 26 fevral 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirilən və soyqırımı xarakteri daşıyan kütləvi qırğını müvafiq şəkildə tanımağa çağırır və Xocalı qırğını törədənləri məsuliyyətə cəlb etməyi tələb edir.

2008-ci ildən bu vaxtadək 60-dək ölkədə azərbaycanlı gənclərin iştirakı ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət" kampaniyası qarşıya qoyduğu məqsədə çatmaq yolunda mühüm uğurlara imza atıb. Təsədüfi deyil ki, artıq beynəlxalq ictimaiyyət erməni quldur birləşmələri tərəfindən Azərbaycan xalqının başına gətirilən bu soyqırımı münasibətini ortaya qoyur. Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsini tələb edən, Ermənistanı təcavüzkar dövlət kimi tanıyan çoxsaylı qətnamələr qəbul edən İƏT Xocalı soyqırımını tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır. Pakistan, Meksika və Kolumbiya kimi dövlətlərin parlamentlərində Xocalı soyqırımı rəsmən tanınıb. Eyni zamanda, ABŞ-ın Xocalı soyqırımını tanıyan və bu cinayəti pisləyən ştatlarının sayı durmadan artmaqdadır. Çexiya Respublikası Avropa İttifaqının üzvləri arasında Ermənistanı dinc Xocalı sakinlərinin qətləminə görə rəsmən pisləyən və bu hərəkətləri insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk dövlətə çevrilib. Daha sonra isə Bosniya və Herseqovina parlamenti Xocalı faciəsini tanıyan qətnamə qəbul edib.

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciətində deyib: "Azərbaycan dövləti erməni faşistlərinin törətdiyi Xocalı faciəsi haqqındakı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və beynəlxalq aləmdə soyqırımı kimi tanınması istiqamətində iyirmi ilə yaxındır ki, məqsədyönlü və sistemli iş aparır. Son illərdə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində soydaşlarımızı təmsil edən çoxsaylı vətəndaş cəmiyyəti institutları, gənclər təşkilatları və diaspor qurumları bu sahədə hakimiyyət strukturları ilə birgə səmərəli fəaliyyət göstərirlər. Artıq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzü ifşa olunur və dünya ictimai fikri Xocalı həqiqətlərini qəbul etməyə başlayır".

Göründüyü kimi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ probleminin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Xocalı soyqırımına lazımı hüquqi qiymətin verilməsi işində gənclərimiz mütəmadi olaraq fəaliyyət göstərir, DƏ İKGF kimi nüfuzlu platformadan uğurla yararlanmaqla bu istiqamətdə həyata keçirilən dövlət siyasətinə mühüm dəstək verirlər.

Bu il DƏ İKGF İstanbulda dünyanın 40 ölkəsindən 50-dən artıq universitetini təmsil edən 170-dən çox gənc və 10 minə yaxın tələbə arasında onlayn sorğu keçirib. Sorğuya əsasən, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İƏT coğrafiyasında "İlin dövlət başçısı" seçilib. Prezident İlham Əliyev "İlin dövlət başçısı" seçilərkən Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi altında əldə olunmuş nailiyyətlər, o cümlədən Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi və bu mövqedən İƏT ölkələrinin maraqlarının müdafiəsi, Fələstin Dövlətinə Yardım üzrə İslam Maliyyə Təhlükəsizliyi Şəbəkəsinin təsis konfransı və Qüds şəhərinin inkişafına yardım üzrə donor konfransına 2013-cü ilin iyununda Bakıda ev sahibliyinin edilməsi, bütövlükdə Azərbaycanın İƏT-in islam həmrəyliyi istiqamətində fəaliyyətinə dəstəyi, həmçinin Cənubi Qafqazın ilk məscidi və islam sivilizasiyasının incisi sayılan Şamaxı məscidinin bərpası təşəbbüsləri nəzərə alınıb.

Bu gün Azərbaycanla İƏT arasında sıx əməkdaşlıq mövcuddur. Azərbaycanın haqq mövqeyini ifadə edən İƏT ölkələri həmçinin ölkəmizin BMT Təhlükəsizlik Şurasına seçilməsində də dəstək nümayiş etdiriblər. Prezident İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti nəticəsində İƏT ölkələri ilə münasibətlər getdikcə genişlənir. Bundan irəli gələrək İƏT Gənclər Forumunun iştirakçıları arasında da əlaqələr dərinləşir və inkişaf edərək yeni məzmun alır.

Bəşəriyyət tarixində ən dəhşətli kütləvi terror - Xocalı soyqırımı

Leyla Əliyeva: “Bu gün dünyada özgə torpaqlarının işğalına, təcavüzə və kütləvi qətlərə yer yoxdur”

Xocalı faciəsi tarixin amansız soyqırımı kimi Azərbaycanın XX əsr salnaməsinin silinməz hissəsidir. Bu soyqırımı ifadəsinin arxasındakı böyük məna yükü onun bəşəriyyət üçün nə qədər amansız və təhlükəli olduğunu göstərir. Dünya tarixində az sayda yaşanan soyqırımı insanlığa qarşı bir siyasət olduğundan, irqindən-dinindən asılı olmayaraq, birmənalı qəbul edilir və bunu törədənələrə yüzilliklərin məsafəsində lənətlər yağdırılıb, siyasi toqquşmalarda psixoloji anları yaşadanlar tarixin tribunasında cavab verməli olurlar. Qətiyyətlə demək olar ki, Xocalı faciəsi öz miqyasına və qəddarlığına görə bəşəriyyət əleyhinə olan ən ağır cinayətlərlə bir sıradadır. Xocalı faciəsi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən dəhşətli səhifəsini təşkil edir.

Dövlət səviyyəsində görülən tədbirlər, eləcə də mövcud hüquqi çərçivələr Xocalı şəhərində azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımına görə cinayətkarların cəzalandırılmasının labüdlüyünə olan inamı gücləndirir.

Xocalı faciəsinə, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə dair informasiya materiallarının yayılmasında Heydər Əliyev Fondunun fəal mövqeyini də xüsusi qeyd etməliyik. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası Xocalı soyqırımı və Qarabağ münaqişəsi barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində səmərəli fəaliyyətdədir. Belə ki, “Xocalıya ədalət” kampaniyası Xocalı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq məqsədini qarşıya qoyduğundan hazırda bu kampaniya əksər ölkələrdə keçirilir və onun nəticəsi olaraq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament İttifaqı Xocalıda törədilmiş vəhşilikləri soyqırımı kimi tanıyıb. Bundan əlavə, Xocalı dəhşətləri Meksika və Pakistan parlamentləri tərəfindən də soyqırımı kimi qəbul olunub. Faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi cəhətdən tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya uğurla həyata keçirilir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində yaradılan sayt uğurlu layihələr sırasındadır ki, burada “Xocalı soyqırımı, Xocalıya ədalət” şüarı altında “Qarabağ”, “Xocalı”, “Fotoarxiv”, “Videoarxiv” və “Müraciətlər” bölmələri var. “Qarabağ” bölməsində Qarabağın tarixi, ermənilərin Qarabağa köçürülməsi, erməni təcavüzü və sair materiallar yerləşdirilib. “Xocalı” bölməsində isə “Xocalının alınmasına səbəb olan amillər”, “Şahidlərin gördükləri”, “Azad dəhliz”, “366-cı motoatıcı alayının rolu” və “Xocalıda soyqırımı qurbanları” adlı materiallar var. Bütün bu və ya digər materiallar, foto və videomateriallar Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında mühüm rola malikdir. Münaqişə nəticəsində 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarlarının Azərbaycanın Xocalı şəhərini zəbt edərək, şəhərin 613 dinc sakinini, o cümlədən 106 qadını, 63 uşağı və 70 nəfər ahıl insanı amansızlıqla qətlə yetirməsi müxtəlif vasitələrlə dünya ictimaiyyətinə ötürülür. Bildiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Böyük Britaniya, Litva, Estoniya və Finlandiya kinematoqrafçılarından ibarət yaradıcı qrupun çəkdiyi “Sonu olmayan dəhliz” adlı sənədli filmi 1992-ci ilin 26 fevral gecəsində baş vermiş insan faciəsindən, Xocalı soyqırımından bəhs edir. Bu film Xocalıda törədilən həmin dəhşətli hadisələri dəqiqliyi ilə və faktlarla əks etdirir. Böyük məharət və zəhmət hesabına ekranlaşdırılan filmdə müxtəlif insan taleləri ilə bərabər, SSRİ-nin süqutu dövrünə və Qarabağ münaqişəsinə dair şahidlərin xatirələri də öz əksini tapıb. Təbii ki, belə bir filmin avropalı kinematoqrafçıların əli ilə ərsəyə gəlməsi elə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq istiqamətində görülən işlərin davamıdır.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Leyla Əliyevanın ideya müəllifi olduğu, ingilis və rus dillərində hazırlanan “Xocalı. 20 il, 10 hekayət. Bunlar həqiqət ola bilərdi...” kitabları bu dəhşətli faciədən söz açır. ABŞ-ın Vest Virciniya ştatında, İsrailin Afula şəhərində, Romada və onlarla belə xarici ölkələrdə “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində təşkil olunan müxtəlif məzmunlu tədbirlər Azərbaycan həqiqətləri ilə insanları üz-üzə qoyur. Leyla Əliyeva çıxışlarının birində belə deyir: “Biz çox ümid edirik ki, dünya birliyi səsimizi eşidəcək və bu problem tezliklə öz ədalətli həllini tapacaqdır, çünki bu gün dünyada özgə torpaqlarının işğalına, təcavüzə və kütləvi qətlərə yer yoxdur. Mən inanıram ki, azərbaycanlılar lap yaxın gələcəkdə öz doğma torpaqlarına qayıdacaqlar”.

Azərbaycan xalqı Xocalı faciəsinin 22-ci ildönümü ərəfəsindədir. Unudulmayan, ağırlı tariximizi qeyd edir və “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində bununla əlaqədar dünya ölkələrində müxtəlif tədbirlər keçirilir. Belə ki, İsrailin Lod şəhərində Heydər Əliyev Fondunun və şəhər bələdiyyəsinin dəstəyi ilə “İsrail-Azərbaycan” Beynəlxalq Assosiasiyası tərəfindən “Xocalıya ədalət” adlı fotosərgi erməni cəlladlarının soyuq qış gecəsində 613 nəfəri məhv etdikləri, çoxlarını görünməmiş işgəncələrə, təhqir və həqarətlərə məruz qoyduqları Xocalı qırğınının bütün bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş cinayət olduğunu bir daha nümayiş etdirir. İsrail

parlamentinin deputatı Şuli Mualem fotosərgidə gördüklərindən dəhşətə gəldiyini gizlədə bilməmişdir: “İnanıram ki, Xocalı ədaləti zəfər çalacaq, azərbaycanlı qaçqınların hüquqları bərpa olunacaq”.

Tədbirdə Lod şəhərinin meri Yair Revivo isə çıxışında Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətini pislədiyini bildirib. Bütün bunlar göstərir ki, Leyla xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə aparılan “Xocalıya ədalət” kampaniyası beynəlxalq aləmdə böyük rezonans doğurur. Bu gün artıq Xocalı soyqırımına beynəlxalq aləmdə hüquqi-siyasi qiymət verilir.

Nəzakət Ələddinqızı

“Səs”.-2014.-7 fevral.-№ 22.-S. 5.

Leyla Əliyeva: «Xocalıya ədalət!» (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)» ikicildiyi çapdan çıxmışdır

Əsrlər boyu xarici istilalara, qəsblərə məruz qalmış xalqımızın qan yaddaşında Xocalı faciəsi - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin davam etdiyi son 26 ildə ermənilər tərəfindən törədilmiş ən dəhşətli soyqırımı aktlarından biri dərin iz qoymuşdur.

Ermənistanın bu gün də davam edən hərbi təcavüzü ilə üz-üzə qalmış Azərbaycan ermənilər tərəfindən uydurulmuş "Dağlıq Qarabağ problemi", o cümlədən XX əsr dünya tarixinin ən qəddar soyqırımı aktı olan Xocalı faciəsi haqqında tarixi həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində bünövrəsini ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu siyasi kurs bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərəarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-də elan edilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası da bu siyasi kursun həyata keçirilməsində, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında uzaqgörənliklə düşünülmüş uğurlu bir strategiyadır. "Xocalıya ədalət!" əslində "Azərbaycana ədalət!" deməkdir. Bu kampaniyaya qoşulmaq isə vətəninə, xalqını sevən hər bir azərbaycanlının borcudur.

Yazıçı-publisist, əməkdar jurnalist Vasif Səmədov və tanınmış alim Rövşən Vəlizadənin bu yaxınlarda çapdan çıxmış "Leyla Əliyeva: "Xocalıya ədalət!" (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)" ikicildiyi müəlliflərin gərgin araşdırmaları, yorulmadan apardıqları tədqiqatlar nəticəsində ərsəyə gələn dəyərli mənbədir.

AzərTAC xəbər verir ki, "CBS Polyqrafic production" nəşriyyatında nəfis tərtibatla çapdan çıxmış bu kitablar hazırlanarkən Respublika Baş Prokurorluğunun, Milli Təhlükəsizlik və Daxili İşlər nazirliklərinin birgə yaratdıqları istintaq qrupunun materiallarından və AzərTAC-ın fotoarxivindəki şəkillərdən istifadə edilmişdir.

Kitablar "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının 5 illiyi münasibətilə nəşr olunmuşdur.

Bu nəşrlərdə beynəlxalq terrorizmin bir qolu olan erməni terror təşkilatlarının Azərbaycan torpaqlarında tarixin müxtəlif dövrlərində, xüsusilə ötən əsrin son illərində Ermənistan silahlı birləşmələrinin və onların havadarlarının köməyi ilə işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisində, o cümlədən Xocalı şəhərində törətdikləri kütləvi qırğından, vəhşilikdən, soyqırımından bəhs edilir.

İkicildikdə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində beynəlxalq aləmdə həyata keçirilən təqdirəlayiq tədbirlərdən söhbət açılır. Zəngin fakt və sənədlərlə, sübutlarla əhatələnmiş bu kitab dünyada terrora və zülmə, işgəncəyə və amansız qətləmlərə qarşı mübarizədə tarixi həqiqətlərin önəmli bir toplusu kimi oxucuların diqqət mərkəzində olacaqdır.

Müəlliflərin araşdırmalarına xüsusi rəyin və nəşrə "Ön söz"ün müəllifi Milli Məclisin deputatı, Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, AMEA-nın müxbir üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Rafael Hüseynovdur.

Rafael Hüseynov ikicildiyə "Ön söz"ündə qeyd etmişdir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın dünya boyu gerçəkləşdirdiyi və çox uğurlu bəhrələr verən "Xocalıya ədalət!" hərəkəti həm içdən gələn vətənpərvərlik duyğularının hökmü, həm də damarlarında axan qanın diktəsi kimi qavranılmalıdır. Xocalı faciəsini dünya boyunca bir soyqırımı olaraq tanımaq həqiqətdə dünya erməniçiliyinin vətənimizə və millətimizə qarşı onillər boyu apardığı soyqırımı siyasətinin anatomiyasını açmaqdır. Kitablarda ortaya qoyulan bir-birindən ifşaedici, danılmaz sübutlar, məntiqi dəlillər bir daha isbat edir ki, Xocalı faciəsi ermənilərin və erməniçiliyin Azərbaycan xalqına qarşı sistemli soyqırımı siyasətinin bariz ifadəsi olmaqla yanaşı, beynəlxalq terrorizmin insanlığa qarşı indiyədək törədilmiş cinayətlərinin ən ağırlarındandır. Düşmənlərimizi bir qədər də yaxşı tanımağımız, dünyanın da bizim hansı düşmənlə üz bəz olduğumuzu bir qədər də dəqiq bilməsi üçün bu kitabın cildləri ən mötəbər körpülərdəndir.

AMEA-nın İnsan Hüquqları İnstitutunun Emi Şurasının qərarı ilə nəşr edilmiş monoqrafiyanın baş elmi məsləhətçisi Milli Məclisin deputatı, bu elmi müəssisənin direktoru, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Aytən Mustafayevadır.

Onun fikrincə, tədqiq olunan mövzunun yaddaşlardan silinməyən uzun bir tarixi olsa da, bu mövzuya yanaşma tərzini, onun ideyası yenidir. Artıq dünyada böyük nüfuz qazanmış Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, fondun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın "Xocalıya ədalət!" çağırışına münasibət əvvəlki illərdən tam fərqlidir.

Dünyanın terror tarixində qeyd olunur ki, beynəlxalq terrora qarşı cəmi yeddi strategiya mövcuddur. Heç kəs şübhə etməsin ki, yaşadığımız yüzillikdə yaranmış bu strategiya tarixdə məhz "Leyla Əliyeva strategiyası" kimi qalacaq, təhlil olunacaqdır.

Müəlliflərin məqsədləri Xocalı faciəsinin əsl mahiyyətini, cinayətkarları və onların havadarlarını dünyaya bəyan etmək, ikili standart mövqeyində dayanmış ayrı-ayrı dövlətləri, bəzi beynəlxalq təşkilatları haqqın səsinə səs verməyə çağırmaq, onları beynəlxalq qurumların bu faciə ilə əlaqədar və eləcə də insan hüquqları və azadlıqları haqqında qəbul edilmiş qərarlarına, müraciətlərinə hörmətlə yanaşmağa çağırmaq, həm beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində, həm də əxlaqlı, saf siyasi yanaşma yolu ilə Xocalı faciəsinə hüquqi və siyasi qiymət vermək istəyidir.

Kitabın mahiyyəti göstərir ki, "Xocalıya ədalət!" çağırışı beynəlxalq terrora qarşı mübarizədə humanizm dəyərləri üzərində köklənmiş güclü və yeni strateji modeldir. Şübhəsiz, təqdim edilən kitabları oxuyan və obyektiv təhlil edən hər kəs bu modelin böyüklüyünü və əhəmiyyətini dərk edəcək və gələcək mübarizəmiz, qələbəmiz üçün lazımı nəticələr çıxaracaqdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın, fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində qiymətli kəlamlarının da yer aldığı bu kitab mövzu ilə bağlı çoxsaylı materialları əhatə edir.

Müəlliflər nəşrin birinci cildində yer almış "Xocalıya ədalət!" yeni yüzilliyin strateji modeli kimi... və ya "Xocalıya ədalət!" Azərbaycanlılar üçün yeni ideologiya" başlıqlı yazıda qeyd edirlər ki, ideoloji çağırış çərçivəsində biz beynəlxalq terror təşkilatlarının, erməni silahlı birləşmələrinin Dağlıq Qarabağı necə dağıdıb viran qoyduqlarını təhlil etməyi bacarmalıyıq. Belə bir yanaşma metodunu verən "Xocalıya ədalət!" çağırışı imkan yaradır ki, terrora məruz qalmış insanlarımız və ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrimiz haqqında ictimaiyyəti, eləcə də bəşəriyyəti, demokratik institutları məlumatlandıraraq, "Xocalıya ədalət!"in siyasi uğurlarından biri də budur.

Qeyd edilir ki, strateji model olaraq "Xocalıya ədalət!" çağırışı düzgün seçilmişdir. Böyük əzmkarlıqla yuxusuz gecələr, gərgin zəhmət hesabına dünya miqyasında hazırlanıb keçirilən tədbirlər, görülən işlər, cəsarətli gedişlər, düşünülmüş siyasi kurs öz bəhrəsini vermişdir. Artıq erməni təbliğat maşını "Xocalıya ədalət!"in qarşısında duruş gətirə bilmir.

Kitabın ulu öndər Heydər Əliyevin 1994-cü il sentyabrın 20-də BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasındakı çıxışı ilə başlanan ikinci cildində "Xocalıya ədalət!" çağırışının tarixi zərurətdən yaranması, bu müraciətin siyasi coğrafiyası, onda mədəni irsin qorunması məsələləri araşdırılmış, bu beynəlxalq kampaniya beynəlxalq terrora və müharibəyə qarşı qəhrəmanlıq abidəsi kimi qiymətləndirilmişdir. Qeyd olunmuşdur ki, səhifələrə köçürülmüş tariximizin qan yaddaşını artıq vərəqləmək vaxtıdır. Bu gün bəşəriyyəti terror nəticəsində zülm və işgəncələrdən əziyyət çəkən milyonlarla insanın taleyi uğrunda mübarizəyə çağıran "Xocalıya ədalət!" adlı mənəvi bir cəbhə mövcuddur. Nə qədər ki terror və amansızlıq, müharibə var, bu ideoloji cəbhə də həmişə yaşayacaqdır.

İkinci cildə Xocalı soyqırımı qurbanlarının, ümumilikdə həmçinin azyaşlı, yetkinlik yaşına çatmayanların, rayonun qəsəbə və kəndləri üzrə qətlə yetirilənlərin, diri-diri yandırılanların, faciədən sonra indiyədək itkin düşənlərin və digər istiqamətlərdə konkret siyahılar da yer almışdır.

Kitablarda Azərbaycan, ingilis, türk və digər dillərdən olmaqla yüzlərlə mənbədən, eləcə də internet resursları da daxil olmaqla ümumilikdə 350-dək mənbədən istifadə edilmişdir.

Bəli, bu gün "Xocalıya ədalət!" dünyanı gəzir, beynəlxalq kürsülərdən insanları haqsızlığa, zülmə və zülmkarlığa, terrorçuluğa... qarşı mübarizəyə çağırır.

Güclü, təkzibedilməz məntiqi fakt və sübutlar, dəlillər və sənədlər əsasında ərsəyə gəlmiş bu kitablar müvafiq mövzuda elmi-tədqiqat aparən alimlərimiz, yazıçı və jurnalistlərimiz, siyasətçilərimiz üçün çox zəngin materiallar toplusudur.

Əminik ki, hər kəs bu nəşrlərdən bəhrələnən "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının fəal iştirakçısına çevriləcək, ədalətin təntənəsinə, zəfər çalmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

"Azərbaycan".-2014.-18 fevral.-№ 35.-S.7.

Xocalı həqiqətləri Qərbi Balkanlarda geniş yayılır

Yadımdadır, mən Qərbi Balkan bölgəsinə yeni gələndə burada insanlar Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, əldə etdiyi uğurlar barədə çox az məlumata malik idilər. Həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, işğal olunmuş ərazilərimizdə ermənilərin apardıqları etnik təmizləmə nəticəsində yurd-yuvalarından didərgin düşmüş həmvətənlərimiz barədə, demək olar ki, heç nə bilmirdilər.

Bəşəriyyətin yaşadığı ən qanlı faciələrindən biri - Xocalı soyqırımının ildönümü yaxınlaşdıqca dünyanın müxtəlif ölkələrində erməni hərbi təcavüzünün ağır nəticələri, törədilmiş soyqırımı ilə bağlı həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması naminə təşəbbüsçüsü Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva olan "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində Azərbaycanın xaricdəki diplomatik nümayəndəliklərinin, eləcə də diaspor və azərbaycansevərlərin bilavasitə iştirakı ilə genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir. Bu baxımdan Azərbaycan Respublikasının Bosniya və Herseqovinadakı diplomatik missiyası da istisna təşkil etmir.

Son dövrdə bütün istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar sahələrdə Azərbaycan-Bosniya əməkdaşlığı dinamik inkişaf edir. Xüsusilə iki ölkə arasında mədəni əlaqələr zəngin tarixə malikdir. Bosniyanın paytaxtı Sarayevodakı Qazi Xosrov bəy kitabxanasında dahi Azərbaycan şairləri Nizami Gəncəvinin və Məhəmməd Füzulinin əsərlərinin əlyazmalarının aşkarlanması buna əyani sübutdur. İkitərəfli dostluq əlaqələrinin göstəricisi olaraq 2011-ci ildə Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və tapşırığı ilə Azərbaycan dövlətinin maddi dəstəyi hesabına Sarayevoda şəhərdəki Bakı küçəsində yenidənqurma və bərpa işləri aparılmış, həmin il noyabrın 8-də küçənin rəsmi açılış mərasimi keçirilmişdir.

Eləcə də son vaxtlar iki ölkə rəsmilərinin qarşılıqlı səfərləri həyata keçirilmiş, o cümlədən 2012-ci ilin noyabrın 5-6-da Baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubov, 2013-cü il fevralın 18-19-da isə iqtisadi inkişaf naziri Şahin Mustafayev və xarici işlər nazirinin müavini Xələf Xələfovun daxil olduğu Azərbaycan nümayəndə heyəti Bosniyada səfərdə olmuşlar.

Azərbaycan və Bosniya xalqlarının taleyində bənzər cəhətlərdən biri də hər iki xalqın amansız təcavüzə məruz qalması, bəşəriyyətə qarşı qəsd kimi dəyərləndirilən faciələr - Xocalı və Srebrenitsa soyqırımlarını yaşamasıdır. Xocalı şəhidlərinin xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq memorial kompleksin məhz Bosniyanın paytaxtında ucaldılması ciddi tarixi, siyasi və mənəvi əhəmiyyət kəsb edir.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Xocalını işğal etmiş, mühasirəyə düşən şəhərdə qalmış təqribən 2500 sakinə 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i ahıl və qoca olmaqla 613-ü amnsızlıqla qətlə yetirilmişdir. Soyqırımı nəticəsində 8 ailə tamamilə məhv edilmiş, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirmiş, 76-ı uşaq olmaqla 487 nəfər yaralanmış, 1275 nəfər əsir, 150 nəfər itkin düşmüşdür.

2012-ci il fevralın 24-də Sarayevoda şəhərdə, Dobrinia çayının sahilində Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə Azərbaycan-Bosniya dostluq parkı salınmış, parkda Xocalı və Srebrenitsa soyqırımlarını əks etdirən memorial kompleks yaradılmışdır. Abidənin üzərində "Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə (Azərbaycan, 25-26 fevral 1992-ci il)" sözləri həkk edilmişdir. Hazırda park və abidə paytaxt sakinlərinin və şəhərin qonaqlarının ziyarətə gahına çevrilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva açılış mərasimində iştirak etmiş və nitq söyləmişdir. Tədbirdə Bosniya və Herseqovina Rəyasət Heyətinin üzvü Bəkir İzzətbeqoviç, nəqliyyat və rabitə naziri Dəmir Hacıç, parlamentin üzvləri, həmçinin ölkənin tanınmış ictimai, dövlət və din xadimləri, ziyalıları iştirak etmişlər. Yeri gəlmişkən, Bosniya və Herseqovina Xocalıda soyqırımı baş verəndən bəri dünyada bu faciənin qurbanlarının xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq bütöv memorial kompleksin yaradıldığı ilk ölkədir.

Prezident İlham Əliyevin Balkanlarda müəyyənləşdirdiyi uğurlu xarici siyasət kursunun əməli nəticəsi olaraq Bosniya və Herseqovina Parlament Məclisi Xalqlar Palatasının 2013-cü il fevralın 26-da keçirilmiş iclasında mütləq səs çoxluğu ilə Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünə və Xocalı soyqırımına dair rəsmi sənəd - "Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün tanınması və hörmət olunması" barədə qətnamə qəbul olunmuşdur.

Bosniyada mövcud mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitə, çoxsaylı çətinliklərə, təzyiqlərə və maneələrə baxmayaraq, Azərbaycan dövləti tərəfindən qarşıya qoyulmuş vacib məsələnin - Xocalı soyqırımının tanınması hər bir azərbaycanlının, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının uğuru, şəxsən Prezident İlham Əliyevin əməli fəaliyyətinin məntiqi nəticəsi kimi nəzərdən keçirilməlidir.

Azərbaycan və Bosniya xalqları arasında dostluq münasibətlərinin daha da inkişaf etdirilməsi, təbliğat işində Xocalı faciəsinə beynəlxalq ictimaiyyət, eləcə də keçmiş Yuqoslaviya üzrə Haaqa Tribunalı tərəfindən soyqırımı kimi rəsmən tanınan Srebrenitsa faciəsi ilə birgə baxılması misilsiz əhəmiyyət kəsb edir.

Avropanın mərkəzində yerləşən, 1992-1995-ci illərdə qanlı müharibəyə səhnə olmuş, Srebrenitsa soyqırımını yaşamış ölkə olaraq Bosniyada yerli parlamentin Xocalı soyqırımını tanıyan sənəd qəbul etməsi, şübhəsiz, dünyada və Avropada ictimai rəyin formalaşmasında və digər ölkələrin parlamentləri tərəfindən bu cür addımların atılmasında mühüm rol oynayacaqdır.

Şahin HACIYEV,
Belqrad Universitetinin tələbəsi

“Azərbaycan”.-2014.-18 fevral.-№ 35.-S.6.

Ukraynada "Xocalı ayı"

Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin, Ümumukrayna Gənclər Assambleyasının və ASAİF-in "Xocalıya Ədalət" kampaniyası çərçivəsində Ukraynada elan etdiyi "Xocalı ayı" ilə bağlı tədbirlərə Odessa şəhərindən start verilib.

UAGB-nin mətbuat xidmətindən AzərTac-a verilən məlumata görə, anım mərasimində iştirak edən azərbaycanlı və ukraynalı gənclər, diplomatlar və bir sıra xalqların diaspor təmsilçiləri öncə Xocalı qurbanlarının xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Anım mərasimində Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin Odessa vilayət təşkilatının sədri Samirə Əliyeva çıxış edərək son iki əsrdə ermənilərin Azərbaycanda həyata keçirdikləri işğalçılıq və soyqırım siyasətini tarixi faktlarla tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

1992-ci il fevral ayının 26-da erməni silahlı dəstələrinin Xocalı şəhərində uşaqlara, qadınlara, qocalara və dinc əhaliyə qarşı həyata keçirdikləri misli görünməmiş vəhşiliklərdən söz açan Azərbaycanın Ukraynadakı səfirliyinin 1-ci katibi Sabir Rzayev, Ukrayna Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin sədri Anar Tahirov və digər şəxslər aradan 22 il keçməsinə baxmayaraq dünya birliyinin və beynəlxalq təşkilatların Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verməmələrini tarixi ədalətsizlik kimi səciyyələndiriblər.

Mərasimə qatılanlar Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış "Xocalı harayı" filminə baxmaqla ermənilərin 22 il bundan öncə azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri bəşəri cinayətlə tanış olublar.

"Xocalı faciəsini törədənlər beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidir". Filmə baxdıqdan sonra bu müraciətlə çıxış edən Odessa meri yanında Gənclər Təşkilatının sədri İna Tımçik və digər ukraynalı gənclər indiyədək belə bəşəri cinayətə göz yuman dünya birliyini haqqa və ədalətə səsləyərək qeyd ediblər ki, Xocalı faciəsi dünyada baş verən ən amansız qətlialmlardan biridir: "Biz təəssüflənirik ki, indiyədək beynəlxalq təşkilatlar belə bəşəri cinayətə hüquqi-siyasi qiymət verməyib. Əminik ki, gec-tez dünya birliyi Xocalı faciəsini soyqırım aktı kimi tanımaq məcburiyyətində qalacaq".

Tədbirdə Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verilməsi ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciət qəbul olunub.

"İki sahil".-2014.-15 fevral.-№ 28.-S.6.

Xocalısız 22 il

Fəridə Şəmsi

Azərbaycan İstiqlal Muzeyinin direktoru

Düz 22 il əvvəl - 1992-ci il fevralın 26-da erməni işğalçıları xalqımıza qarşı misli görünməmiş cinayətə əl atdılar.

Soyuq qış günündə Xocalıya hücum edən ermənilər əliyalın, heç bir silah-sursatı olmayan əhaliyə divan tutdular. Yüzlərlə soydaşımız - qadınlar, qocalar, uşaqlar amansızcasına qətlə yetirildilər. Xocalının üç min nəfərlik əhalisinin beşdə biri - 613 nəfər güllələndi. Onlardan 106 nəfəri qadın, 59 nəfəri 18 yaşına qədər uşaq və yeniyetmə, 70 nəfəri isə qocalar idi. Erməni cəlladlar 8 ailəni son nəfərinə qədər qətlə yetirdilər. Xocalıda baş verən qətlə nəticəsində 25 azyaşlı uşaq hər iki valideynini itirdi. Bu faciə 230 nəfər uşağın valideynlərindən birini itirməsinə səbəb oldu. Mənfur düşmənlər Xocalını işğal edən zaman şəhər sakinlərindən 487 nəfər əlil oldular. İtkin düşən 115 nəfərin taleyindən isə hələ də heç bir xəbər yoxdur.

Tarix heç nəyi unutmur və 22 il keçməsinə baxmayaraq, bu gün bütün dünya bu faciədən danışır. Hər il olduğu kimi, bu il də Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı təkcə respublikamızın şəhər və rayonlarında deyil, xarici ölkələrdə də sərgilər, konfranslar, dinc aksiyalar təşkil olunur.

Xocalı soyqırımı “Beynəlxalq Müharibə qurbanları Memorialı” layihəsinə daxil edilib. “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş koordinatoru xanım Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 8 may 2008-ci ildə elan edilib, “Xocalıya ədalət” kampaniyasının rəsmi internet saytı istifadəyə verilib və orada Xocalı faciəsi qurbanlarının siyahısı nəşr edilib, Qarabağ müharibəsi haqqında geniş məlumat verilib.

Hər il Azərbaycan İstiqlal Muzeyi bu tarixə həsr olunmuş tədbirlər keçirir. Biz, hər dəfə dəhşətli hadisənin şahidləri olan Xocalı sakinləri ilə görüşərək yeni səpkidə bu mövzunu işıqlandırmğa çalışırıq. Ötən illərdə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyası, Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, Qərb Universiteti, Əziz Əzimzadə adına İncəsənət Kolleci, Tofiq İsmayılov adına “Uşaq Dünyası” qalereyasının iştirakı ilə cavan rəssamların sərgisi keçirilmişdi.

2007-ci ildə olan sərgi müsabiqə xarakteri daşıyırdı. Tələbələrin əsərləri əvvəlcədən anonim şəkildə qoyulub və hər bir bəyənilən əsərə muzeyə gələn qonaqlar tərəfindən nişanlar yapışdırılıb və səsvermənin nəticələri üzrə ən yaxşı əsərlərin müəllifləri fəxri fərman və hədiyyələr ilə mükafatlandırılıb.

Bu növ tədbirlər cavanların fəallığını artırır və yaradıcılıq işi prosesində təsvir etdikləri vəziyyət haqqında düşünməyə və onun tarixini daha dərinədən öyrənməyə vadar edir. Cavan rəssamların keçmiş sərgiləri, onların bu dəhşətli hadisənin şahidləri olmamağına baxmayaraq, baş vermiş hadisələrə öz fikirləri və mövqeləri olmuşdur.

2009-cu ildə muzey işçilərində belə bir fikir yarandı ki, “Xocalı həqiqətləri” adlı sərgi keçirilsin və tədbirə Xocalı sakinlərini dəvət edib sərgidə onların baş vermiş dəhşətli hadisə zamanı özləri ilə götürə bildikləri şəxsi əşyaları muzeydə nümayiş olunsun. Bu elə də asan məsələ deyildi. Bu hadisəni yaşamış bir çoxları o hadisəni təkrar yada salmaq istəmirdilər, danışmağa başlayanda isə onları dayandırmaq mümkün olmurdu. Həmin görüşlərdə tanınmış fotoqraf Tahir Cəfərov iştirak edirdi və biz onun sayəsində bugünkü gündə Xocalıların həyatını təsvir edən böyük foto arxiv yığmışıq. “Xocalı həqiqətləri” sərgisində şəkillər ilə bahəm faciə şahidlərinin əşyaları nümayiş olunub. Xocalılar bu əşyaları ürək ağrısı ilə vermişdilər, çünki bu, onların yaxınlarından qalan yeganə xatirə idi. Hər bir ailədə bir və ya iki əşya vardı, axı insanlar öz evlərindən qaçan zaman heç bir əşya götürməyə macal tapmamışlar. Bunlar “Quran”, fotoşəkillər, şəxsi sənədlər, uşaq paltarları, kəlağayı, bıçaq və bir-biriləri ilə əlaqədar olmayan və təəssüf ki, özündə dərin faciəli məna daşıyan çox müxtəlif əşyalar idi. Bu əşyalar və sərgidə nümayiş olunan Tahir Cəfərovun şəkillərindən hazırlanmış disk şəhər əhalisinin və şəhərimizə gələn qonaqların diqqətini cəlb etdi.

Xocalı faciəsi mövzusunda bir çox heykəltəraş və rəssamlar müraciət ediblər. Yalnız bir çoxları etiraf edirlər ki, bu, güc və sağlamlığı azaldan çətin bir işdir. Əvvəlki illər ərzində biz bu mövzuya aid fərdi sərgilər keçirmişik.

2006-cı ildə rəssam Sabir Çopurovun qeyri-adi neft üsulu ilə çəkdiyi əsərlərdən ibarət sərgisi, 2010-cu ildə isə Azərbaycanın Xalq rəssamı, heykəltəraş Xanlar Əhmədovun sərgisi keçirilib.

2012-ci ildə rəssam Nazim Məmmədovun fərdi sərgisini təşkil elədik. 2011-ci il fevral ayında Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən “Xocalı soyqırımı” adlı sərgi-müsabiqə keçirilib və Nazim Məmmədov həmin

müsabiqənin qaliblərindən biri olub. Sərgidən sonra rəssam Xocalı faciəsini əks etdirən iki rəsm əsərini Azərbaycan İstiqlal Muzeyinə bağışlayıb və bu əsərlər indi muzeyin ekspozisiyasında nümayiş olunur. 22 fevral 2012-ci ildə “Sənədlər sübut edir” adlı tədbir təşkil olunub.

“Məhkum olunmuş Xocalı” kitabının yazılmasında tanınmış publisist-jurnalist, “Bakinski raboçi” qəzetinin baş redaktor müavini, Qaçqın və Məcburi köçkünlərin müdafiə Mərkəzinin sədri Tatyana Çaladze Respublika Prokurorluğunun arxivində olan materiallardan istifadə etmişdir. Buraya Xocalı faciəsi şahidlərinin istintaq sənədləri, hadisənin baş verdiyi yerə baxış zamanı tərtib olunan protokollar daxildir. İş yekunlaşdırdıqdan sonra o, 1500-dən çox sənədi muzeyə təhvil verib. Onların bir hissəsi sərgidə tamaşaçılara təqdim olunub.

Muzeyin fondu daim yeni eksponatlarla zənginləşdirilir. Bu il muzeyə Xocalı faciəsi ilə bağlı yeni eksponatlar təqdim olunub. “Yarat!” Müasir incəsənət məkanın iştirakçısı gənc rəssam Mehriban Şəmsəddinskaya özünün “Boşalmış damarlar” adlı əsərini bizim muzeyə təqdim edib. Gənc rəssam Nazim Məmmədov Xocalı faciəsinə həsr olunmuş öz eskizlərini muzeyə hədiyyə edib. Həmçinin, Xocalının müdafiəsi zamanı qəhrəmancasına həlak olmuş Milli qəhrəmanların və şəhidlərin şəxsi əşyaları da muzeyə təqdim olunub. Beləliklə, 2014-cü ilin 25 fevral sərgisində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş yeni eksponatlar nümayiş olunacaq.

Bizim muzeyimizin əsas məqsədi - gəncləri vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etməkdir. Bu mövzu hər zaman diqqət mərkəzində olmalı, milli qəhrəmanların, şəhidlərin vətən uğrunda mübarizəsi bugünkü nəslə təbliğ olunmalıdır.

Biz, tariximiz barəsində bütün materialları, o illərin bütün fotoşəkillərini yığmaq, hazırkı nəsillərdə tarixi bilgilərə maraq yaratmaq üçün əlimizdən gələni edəcəyik.

“Palitra”.- 2014.- 18 fevral.- № 29.- S. 12.

“Xocalıya ədalət!” çağırışına dünya qoşulur

Artıq erməni təbliğat maşını bu kampaniyanın qarşısında duruş gətirə bilmir

“Dünya Xocalı barədə bilməlidir ki, bu cür qətlər və cinayətlər heç yerdə təkrar olunmasın. Biz bu istiqamətdə işimizi davam etdirəcəyik, hələ çox işlər görəcəyik və mən inanıram ki, tezliklə dünyanın bir çox ölkəsi bu soyqırımını tanıyacaq, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ədalətli həllini tapacaq. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək və bütün qaçqınlar və məcburi köçkünlər doğma torpaqlarına, evlərinə qayıdacaqlar”. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın 2008-ci il mayın 8-də elan edilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində səsləndirdiyi bu fikirlərə artıq dünyanın bir çox sülhsevər xalqları səs verib. Xocalı soyqırımını haqqında həqiqətin dünyada bilinməsi, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımını aktı kimi tanınması üçün həyata keçirilən məqsədyönlü fəaliyyət istiqamətlərindən olan “Xocalıya ədalət” kompaniyası soyqırımın tanınması üçün dünya xalqlarını birliyə çağırır.

Heydər Əliyev Fondu bir neçə ildir Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində bu faciə ilə əlaqədar tədbirlər keçirir. Tədbirlər çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar keçirilir, kitablar nəşr olunur, filmlər çəkilir. “Xocalıya ədalət” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınıb. Bu gün etdiklərimizin heç biri Xocalı soyqırımının yaralarını sağalda bilməz. Bizim edə biləcəyimiz yalnız həmin dəhşətli tarixi yad etmək və qətləmə zamanı öldürülən və ya ömürlük əlil olan uşaq, qadın və kişiləri unutmamaqdır” - deyər Leyla Əliyeva bildirib.

22 il bundan əvvəl törədilən Xocalı faciəsi əsrlər boyu xarici istilalara, qəsblərə məruz qalmış xalqımızın qan yaddaşında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin davam etdiyi illər ərzində ermənilər tərəfindən törədilmiş ən dəhşətli soyqırımını aktlarından biri kimi anılır. Ermənistanın bu gün də davam edən hərbi təcavüzü ilə üz-üzə qalmış Azərbaycan ermənilər tərəfindən uydurulmuş “Dağlıq Qarabağ problemi”, o cümlədən XX əsr dünya tarixinin ən qəddar soyqırımını aktı olan Xocalı faciəsi haqqında tarixi həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində bünövrəsi ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin qoyduğu siyasi kurs bu gün prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilən “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası da bu siyasi kursun həyata keçirilməsində, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında uzaqgörənliklə düşünülmüş uğurlu bir strategiyadır. “Xocalıya ədalət!” əslində “Azərbaycana ədalət!” deməkdir. Bu kampaniyaya qoşulmaq isə Vətənimizi, xalqımızı sevən hər bir azərbaycanlının borcudur.

“Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!”

Yazıçı-publisist, Əməkdar jurnalist Vasif Səmədov və tanınmış alim Rövşən Vəlizadənin bu yaxınlarda çapdan çıxmış “Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” ikicildliyi də “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının 5 illiyi münasibətilə nəşr olunub.

Nəşrlərdə beynəlxalq terrorizmin bir qolu olan erməni terror təşkilatlarının Azərbaycan torpaqlarında tarixin müxtəlif dövrlərində, xüsusilə ötən əsrin son illərində Ermənistan silahlı birləşmələrinin və onların havadarlarının köməyi ilə işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisində, o cümlədən Xocalı şəhərində törətdikləri kütləvi qırğından, vəhşilikdən, soyqırımından bəhs edilir.

İkicildlikdə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində beynəlxalq aləmdə həyata keçirilən təqdirəlayiq tədbirlərdən söhbət açılır. Zəngin fakt və sənədlərlə, sübutlarla əhatələnmiş bu kitab dünyada terrora və zülmə, işgəncəyə və amansız qətləmələrə qarşı mübarizədə tarixi həqiqətlərin önəmli bir toplusu kimi oxucuların diqqət mərkəzində olacaqdır.

AMEA-nın müxbir üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Rafael Hüseynov ikicildliyə “Ön söz”ündə qeyd edib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın dünya boyu gerçəkləşdirdiyi və çox uğurlu bəhrələr verən “Xocalıya ədalət!” hərəkəti həm içdən gələn vətənpərvərlik duyğularının hökmü, həm də damarlarında axan qanın diktəsi kimi qavranılmalıdır. Xocalı faciəsini dünya boyunca bir soyqırımını olaraq tanıtmmaq həqiqətdə dünya erməniçiliyinin Vətənimizə və millətimizə qarşı onillər boyu apardığı soyqırımını siyasətinin anatomiyasını açmaqdır. Kitablarda ortaya qoyulan bir-birindən ifşaedici, danılmaz sübutlar, məntiqi dəlillər bir daha isbat edir ki, Xocalı faciəsi ermənilərin və erməniçiliyin Azərbaycan xalqına

qarşı sistemli soyqırımı siyasətinin bariz ifadəsi olmaqla yanaşı, beynəlxalq terrorizmin insanlığa qarşı indiyədək törədilmiş cinayətlərinin ən ağırlarındandır.

Hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Aytən Mustafayeva qeyd edib ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” çağırışına münasibət əvvəlki illərdən tam fərqlidir: “Heç kəs şübhə etməsin ki, yaşadığımız yüzillikdə yaranmış bu strategiya tarixdə məhz “Leyla Əliyeva strategiyası” kimi qalacaq, təhlil olunacaqdır”.

Kitabın mahiyyəti göstərir ki, “Xocalıya ədalət!” çağırışı beynəlxalq terrora qarşı mübarizədə humanizm dəyərləri üzərində köklənmiş güclü və yeni strateji modeldir. Şübhəsiz, təqdim edilən kitabları oxuyan və obyektiv təhlil edən hər kəs bu modelin böyüklüyünü və əhəmiyyətini dərk edəcək və gələcək mübarizəmiz, qələbəmiz üçün lazımı nəticələr çıxaracaqdır.

Müəlliflərin məqsədləri Xocalı faciəsinin əsl mahiyyətini, cinayətkarları və onların havadarlarını dünyaya bəyan etmək, ikili standart mövqeyində dayanmış ayrı-ayrı dövlətləri, bəzi beynəlxalq təşkilatları haqqın səsinə səs verməyə çağırmaqdır. Həmçinin beynəlxalq qurumların bu faciə ilə əlaqədar və eləcə də insan hüquqları və azadlıqları haqqında qəbul edilmiş qərarlarına, müraciətlərinə hörmətlə yanaşmağa çağırmaq, həm beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində, həm də əxlaqlı, saf siyasi yanaşma yolu ilə Xocalı faciəsinə hüquqi və siyasi qiymət vermək istəyidir.

Nəşrin birinci cildində yer alan “Xocalıya ədalət!” yeni yüzilliyin strateji modeli kimi... və ya “Xocalıya ədalət!” azərbaycanlılar üçün yeni ideologiya” başlıqlı yazıda qeyd edirlər ki, ideoloji çağırış çərçivəsində biz beynəlxalq terror təşkilatlarının, erməni silahlı birləşmələrinin Dağlıq Qarabağı necə dağıdıb viran qoyduqlarını təhlil etməyi bacarmalıyıq. Belə bir yanaşma metodunu verən “Xocalıya ədalət!” çağırışı imkan yaradır ki, terrora məruz qalmış insanlarımız və ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrimiz haqqında ictimaiyyəti, eləcə də bəşəriyyəti, demokratik institutları məlumatlandıraraq. “Xocalıya ədalət!”in siyasi uğurlarından biri də budur.

Qeyd edilir ki, strateji model olaraq “Xocalıya ədalət!” çağırışı düzgün seçilib. Böyük əzmkarlıqla yuxusuz gecələr, gərgin zəhmət hesabına dünya miqyasında hazırlanmış keçirilən tədbirlər, görülən işlər, cəsarətli gedişlər, düşünülmüş siyasi kurs öz bəhrəsini verib. Artıq erməni təbliğat maşını “Xocalıya ədalət!”in qarşısında duruş gətirə bilmir.

Bu gün bəşəriyyəti terror nəticəsində zülm və işgəncələrdən əziyyət çəkən milyonlarla insanların taleyi uğrunda mübarizəyə çağıran “Xocalıya ədalət!” adlı mənəvi bir cəbhə mövcuddur. Nə qədər ki, terror və amansızlıq, müharibə var, bu ideoloji cəbhə də həmişə yaşayacaqdır.

İkinci cildə Xocalı soyqırımı qurbanlarının, ümumilikdə, həmçinin azyaşlı, yetkinlik yaşına çatmayanların, rayonun qəsəbə və kəndləri üzrə qətlə yetirilənlərin, diri-diri yandırılanların, faciədən sonra indiyədək itkin düşənlərin və digər istiqamətlərdə konkret siyahılar da yer alıb.

Kitablarda Azərbaycan, ingilis, türk və digər dillərdən olmaqla yüzlərlə mənbələrdən, eləcə də internet resursları da daxil olmaqla, ümumilikdə 350-dək mənbədən istifadə edilib.

Soyqırımın tanınması üçün

Bu gün “Xocalıya ədalət!” dünyanı gəzir, beynəlxalq kürsülərdən insanları haqsızlığa, zülmə və zülmkarlığa, terrorçuluğa qarşı mübarizəyə çağırır.

Türkiyə parlamentində Xocalı soyqırımının tanınması üçün Türkiyə-Azərbaycan dənəyi qardaş ölkənin parlament üzvlərinə müraciət ünvanlayıb. Sənəddə erməni vəhşiliyinin pisləyən qanun layihəsinin qəbul olunması öz əksini tapıb. Türkiyə-Azərbaycan dənəyinin hazırladığı müraciətdə bildirilir ki, bir çox ölkələr və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar Xocalı soyqırımı ilə bağlı qərar qəbul edib. Belə ki, 2012-ci ildə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin üzvü Sinan Oğan Xocalıda baş verənlərin soyqırımı kimi tanınmasını nəzərdə tutan qərar layihəsinin müzakirəyə çıxarılmasını təklif edib. Müraciətdə həmin qərar layihəsinin yenidən parlamentarilərin müzakirəsinə çıxarılması və dəstəklənməsi tələb olunur. Qərar layihəsinin müəllifi, millət vəkili Sinan Oğan isə həmkarlarının Xocalı soyqırımı ilə bağlı təşəbbüsə dəstək verəcəklərinə inandığını bildirib.

Xocalı soyqırımının Türkiyə Parlamenti tərəfindən tanınması üçün qardaş ölkədə fəaliyyət göstərən soydaşlarımız da səylərini davam etdirir.

“İslahatçı Gənclər” İctimai Birliyi İstanbul Türk Ocağı Gənclik Qolları ilə birgə Türkiyənin İstanbul şəhərində 20-26 fevral tarixlərində Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümünə həsr olunmuş “Xocalıya ədalət” həftəsi keçirəcək. Bu barədə məlumat verən birliyin sədri Fərid Şahbazlı qeyd edib ki, artıq ikinci ildir ki, “İslahatçı Gənclər” İstanbul Türk Ocağı Gənclik Qolları ilə birgə Türkiyə ictimaiyyətinin diqqətini Xocalı faciəsinə yönəltmək üçün silsilə tədbirlər həyata keçirir: “Bu həftəlik çərçivəsində müxtəlif konfrans salonları və universitetlərdə Türkiyənin tanınmış ictimai-siyasi xadimlərinin, elm adamlarının, fəal gənclərinin, eyni zamanda Azərbaycandan gələn qonaqların iştirakı ilə Xocalı dəhşətlərindən bəhs edən çoxsaylı müzakirələr,

panellər və görüşlər baş tutacaq. Bununla yanaşı, Türkiyə mediasının diqqətini Xocalı soyqırımı və onun acı nəticələrinə daha çox yönəltmək üçün KİV-lərdə çoxsaylı çıxışlar nəzərdə tutulub. Yaxın günlərdə isə “Xocalıya ədalət” həftəsi ilə bağlı təbliğat xarakterli elanlar İstanbulun bütün mərkəzi ünvanlarında yerləşdiriləcək. Həftəlik çərçivəsində təbliğat xarakterli bir sıra digər mühüm addımların da atılması nəzərdə tutulub. Biz Türkiyədəki tərəfdaşlarımızla birgə qardaş ölkə ictimaiyyətinin diqqətini bir insanlıq cinayəti olan Xocalı soyqırımı və Dağlıq Qarabağın ermənilər tərəfindən işğalına yönəltmək üçün əlimizdən gələni edəcəyik”. Fərid Şahbazlı eyni zamanda qeyd edib ki, dünyanın bir çox ölkələrində “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər 22 il bundan öncə ermənilərin Xocalı şəhərində törətdikləri soyqırımı siyasətinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında müstəsna rol oynayıb: “Düşünürəm ki, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlılar Xocalı dəhşətlərinin yaşadıkları ölkənin ictimaiyyətinə çatdırılması üçün bacardığını əsirgəməməlidir”.

“Khojaly Genocide”

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Koreya dilində Xocalı soyqırımı haqqında sayt fəaliyyətə başlayıb. Azərbaycanın Koreya Respublikasındakı səfirliyinin dəstəyi ilə “BUTA” Azərbaycan-Koreya Tələbə Təşkilatının yaratdığı “Khojaly Genocide” adlı internet və Facebook səhifəsi (www.khojaly.or.kr; www.facebook.com/KhojalyKR) Koreya ictimaiyyətini bu faciə barədə məlumatlandırmaq məqsədi daşıyır. Saytda Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaranma səbəbləri, 1992-ci ilin fevralında Ermənistan silahlı qüvvələrinin Xocalı şəhərində mülki əhaliyə qarşı törətdiyi soyqırımına aid məlumatlar, foto və videomateriallar yerləşdirilib. Saytda bir neçə ölkənin parlamenti və beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən bu qanlı hadisələrin soyqırımı kimi tanınması, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası haqqında məlumatlar da yer alıb.

Təranə Məhərrəmov

“Kaspi”.-2014.-19 fevral.-№ 29.-S.6.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının 5 illik fəaliyyəti və perspektivlərinə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir

Fevralın 24-də “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının 5 illik fəaliyyətinin yekunları və gələcək planları ilə bağlı tədbir keçirilmişdir.

Kampaniyanın əlaqələndiricisi Nicat Məmmədli tədbiri açaraq indiyədək həyata keçirilmiş layihələr, əldə edilmiş nailiyyətlər, məlumatlandırma sahəsində görülmüş işlər barədə ətraflı məlumat vermişdir.

Bildirilmişdir ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının yaradılması təşəbbüsü 2008-ci il mayın 8-də, Şuşanın işğalının ildönümü günü Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüşdür. Faciənin mənəvi, siyasi və hüquqi müstəvidə tanınmasına yönələn bu kampaniya hazırda dünyanın 40-dan çox ölkəsində uğurla həyata keçirilməkdədir.

N.Məmmədli Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2014-cü il 13 fevral tarixli “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncamının tarixi əhəmiyyət daşıdığını və müvafiq istiqamətdə fəaliyyət göstərməyə böyük dəstək olduğunu vurğulamış, dövlətimizin başçısına dərin minnətdarlığını bildirmişdir.

Tədbirdə kampaniyanın əlaqələndiricisi Sevinc İsgəndərova, hüquq məsləhətçisi Vüsal Qurbanov gələcəkdə görülməli işlər barədə məlumat vermişlər.

Bildirilmişdir ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) və ona bağlı qurumların qəbul etdiyi sənədlərin əsas müddəaları, o cümlədən faciəyə “kütləvi qırğın” və “insanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilməsi gələcəkdə bu soyqırımını törədənlərin hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsinə imkan yaradacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin direktoru Fərhad Məmmədov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərhad Hacıyev “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının əhəmiyyətini vurğulamış və müvafiq sahədə işlərin bundan sonra da davam edəcəyini bildirmişlər.

Çıxışlarda bu sahədə akademik araşdırmaların aparılmasının vacibliyi xüsusi qeyd edilmişdir.

Tədbirdə son beş ildə Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində görülmüş işlərə dair elektron təqdimat keçirilmişdir.

Qeyd olunmuşdur ki, kampaniyanın 40-dək ölkədə milli koordinatorluğu yaradılmış, İƏT-in zirvə toplantısı və ona aid qurumlar çərçivəsində faciə ilə bağlı indiyədək 10-a yaxın qətnamə qəbul edilmiş, məşhur amerikalı reper Toni Bləkmənin ifasında “Xocalıya ədalət!” videoklipi yayımlanmış, avropalı rejissorların iştirakı ilə “Sonu olmayan dəhliz” sənədli filmi çəkilmiş, Qarabağ həqiqətləri ilə bağlı Rusiya ictimaiyyəti üçün iki kitab nəşr olunmuş, bütövlükdə 5 il ərzində 200-dək müxtəlif xarakterli tədbir həyata keçirilmişdir.

Diqqətə çatdırılmışdır ki, yaxın illər ərzində dünyanın aparıcı ölkələrində faciə ilə bağlı elektron sərgilərin təşkili, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi ilə birgə xarici ekspertlərin iştirakı ilə tədqiqatların aparılması üçün təqaüdlərin təsis olunacağı nəzərdə tutulmuşdur.

Tədbirdə çıxış edən “İrəli” İctimai Birliyinin sədri Rauf Mərdiyev, “Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması” İctimai Birliyinin əlaqələndirmə şurasının sədri Orxan Əkbərov, Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının baş katibi Seymur Hüseynov kampaniya çərçivəsində təmsil etdikləri qurumların birgə fəaliyyətinin vacibliyini vurğulamışlar.

Sonda “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma və təbliğat kampaniyasının koordinatorluğu ilə “Azərbaycan Respublikası Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması” İctimai Birliyi, Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatları Milli Şurası və “İrəli” İctimai Birliyi arasında kampaniyanın səmərəliliyini və bundan sonra daha geniş miqyasda fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

“Xalq qəzeti”.-2014.-25 fevral.-№ 41.-S.4.

“Xocalıya ədalət!” tarixi zərurətdən yarandı

Vasif SƏMƏDOV,
əməkdar jurnalist, yazıçı-publisist,

Rövşən VƏLİZADƏ,
professor, politoloq

Xəbər verdiyimiz kimi, Xocalı soyqırımının ildönümü ərəfəsində yazıçı-publisist, əməkdar jurnalist Vasif Səmədovun və politoloq, professor Rövşən Vəlizadənin “Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” üçcildliyinin ilk iki cildi çapdan çıxmışdır. Bu fundamental nəşrdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə aparılan beynəlxalq kampaniyanın genişmiqyaslı işi, Xocalı həqiqətləri ilə bağlı bir sıra mühüm tarixi-hüquqi sənədlər və aksiyanın gedişində əldə edilən uğurlar əhatəli əksini tapmışdır. Müəlliflərin kampaniyanın tarixi əhəmiyyətindən və gedişindən bəhs edən yaxısını oxuculara təqdim edirik.

Ən çətin dəqiqələrdə belə, həqiqəti demək, ədalətin və haqqın keşiyində dayanmaq insandan həmişə, cəsarət tələb edib. Amerikalı sosioloq Rark Robert isə (1864-1944) iddia edir ki, həqiqəti deməklə iş bitmir. Ən başlıca məqamlardan biri dediyin həqiqəti, ədaləti müdafiə etməkdir. Prezident Heydər Əliyevin 30 iyul 1997-ci ildə etdiyi çıxışa (ABŞ, Vaşinqton) diqqət yetirək.

Bu cəsarətli çıxış Azərbaycan və beynəlxalq ictimaiyyət üçün çox vacib, həm də əhəmiyyətli idi. Ulu öndər Heydər Əliyev Ağ Ev rəhbərliyinə, konqresmenlərə, güclü siyasi xadimlərə, dövlət nümayəndələrinə və iş adamlarına kəskin bir mövqedən xatırladırdı: “Amerika dövlətinin, cəmiyyətinin dünyada ən böyük xüsusiyyəti onun ədalətli olmasıdır. Amma ABŞ Konqresinin belə ədalətsiz hərəkəti (söhbət torpaqlarımızı işğal edən erməni separatçılarının Konqres tərəfindən müdafiə olunması və ədalətsiz qərarların verilməsindən gedir - V.S., R.V.) Amerikanın ümumi işinə heç uyğun gəlmir. Biz bu məsələləri qaldırarkən bəzən deyirlər ki, bunlar erməni diasporunun, lobbisinin təsiri altında olublar. Mən bəzən düşünürəm - erməni lobbisi Amerikanın hakimiyyət dairələrindən güclüdürmü? Mən belə düşünmək istəmirəm. Mənə deyirlər ki, Amerikada bir milyon erməni yaşayır. Amerikanın 300 milyon əhalisi var. Əgər bir milyon erməni sizin başınıza bu işi gətirəcəksə, onda bir azdan sonra Amerikada da bir erməni dövləti yaranacaqdır, bu təhlükənin qarşısını alın.”

Bu iradəli çıxış, sanki, bir çox diplomatları silkələmişdi. Bu gün isə həmin o cəsurluğu, yəni düşməne qarşı barışmaz mövqedən çıxış etməyi, ona fürsət və aman verməməyi ən ağır və tənha qalan vaxt “Ədalət yürüşü” ilə düşmənin sinəsindən vurub, ən yüksək tribunalardan yerə salmaq kimi yüksək prinsipləri biz “Xocalıya ədalət!” çağırışının fəaliyyətində görürük. “Xocalıya ədalət!” Azərbaycan xalqının ən qüdrətli siyasi, mənəvi-psixoloji səngəridir.

Xocalıya Ədalət!” Beynəlxalq erməni terroruna qarşı mübarizədə yeni strateji model olaraq yaranmışdır. 2008-ci ilin mayın 16-da İstanbuldakı “Qrand Cəvahir” hotelində İslam Konfransı Təşkilatının (İTK) Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə başlanmış ikigünlük iclasda İKT-nin humanitar faciələr üzrə ekspertləri XX əsrdə müsəlman xalqlarına qarşı törədilmiş soyqırımı aktlarını müzakirə etdilər. İclasda Türkiyə və Azərbaycanın mədəniyyət nazirliklərinin nümayəndələri, deputatlar, İslam ölkələri gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri və diplomatlar iştirak edirdilər. İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq” kampaniyası çərçivəsində aparılan müzakirələrdə, aksiyalarda ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərdən ətraflı bəhs olunmadaqdır.

Forumun baş katibi Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, son illər dünyada getdikcə artan islamofobiya meyilləri və Qərb ölkələrinin tətbiq etdikləri ikili standartlar ucbatından müsəlmanlara qarşı törədilmiş soyqırımlar lazımi qiymətini almamışdır. Azərbaycanda, Bosniya və Herseqovinada, Türkiyənin şərqi vilayətlərində dinc əhalinin vəhşicəsinə qətlə yetirilməsinə dair sənədlər, filmlər, fotoşəkillər bütün dünyada daha fəal yayılmalıdır. İslam ölkələrində vahid soyqırımı qurbanları gününün təsis edilməsi təklifi də İKT rəhbərliyinə təqdim olunmuşdur. Bütün bu işlərin səmərəliliyinin artırılması məqsədini daşıyan Fəaliyyət Proqramı da geniş müzakirə edilmişdir.

İstanbulda İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu və İSESKO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş İKT ekspertlərinin ikigünlük iclasında yekun sənəd qəbul olunmuşdur. Elşad İsgəndərov bildirmişdir ki, İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun

mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət - Qarabağa azadlıq” kampaniyası İKT ekspertləri tərəfindən dəstəklənmiş və 26 Fevral Xocalı Soyqırımı Gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul olunmuşdur.

Bundan əlavə, Xocalı qenosidinin İslam ölkələrində dərsləklərə daxil edilməsi ilə bağlı təklif də İKT nazirlərinin toplantısına təqdim ediləcəyi qeyd olunmuşdur. Qəbul olunmuş sənəddə Xocalı soyqırımının Avropa, Asiya və Afrika ölkələri regional parlamentlərarası Assambleyalarının dialoqu zamanı bəşəriyyətə qarşı kütləvi qırğın kimi tanınması barədə məsələ də qaldırılması da nəzərdə tutulmuşdur. Toplantı iştirakçıları Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə hazırlanmış və Xocalı soyqırımından bəhs edən sərgi ilə, habelə Bosniya və Herseqovində, Fələstində törədilmiş qətlialmlardan bəhs edən fotosəkillərlə də tanış olmuşlar. Müzakirələrin yekununa dair qəbul olunmuş sənəd İKT Mədəniyyət Nazirləri Şurasına təqdim olunacağı barədə məlumat verilmişdir.

İslam Konfransı Təşkilatının üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Kampalada (Uqanda) başa çatmış konfransında İKT-nin Gənclər Forumunun sivilizasiyaların alyansı üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət- Qarabağa azadlıq” təşəbbüsü təsdiq edilmişdir. İKT-nin dialoq və əməkdaşlıq uğrunda Gənclər Forumunun (İKT GF) katibliyindən bildirmişlər ki, bu barədə İKT xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında xüsusi qətnamə qəbul edilmişdir. Qətnamənin bu kampaniyaya həsr edilmiş xüsusi paraqrafının layihəsi Azərbaycan XİN nümayəndə heyəti tərəfindən İKT GF-in ənənəvi qətnaməsinə daxil edilmiş və Ciddədə İKT-nin ekspertlərinin iclasında dəstəklənmişdir.

Qətnamənin xarici işlər nazirləri tərəfindən dəstəklənməsi dünyanın 57 ölkəsində müvafiq kampaniyanın həyata keçirilməsi üçün siyasi-hüquqi baza yaratmışdır. Qətnaməyə görə, İKT üzvü olan ölkələrdə humanitar faciələrin qurbanlarının Xatirə günü təsis edilir. Qətnaməyə əsasən, Xocalı faciəsinin də daxil olduğu bu siyahı təsdiq edilməklə yanaşı, XX əsrdə müsəlman ölkələri xalqlarının məruz qaldığı humanitar fəlakətlər, təcavüzlər və etnik təmizləmələr haqqında düzgün informasiyaların yayılması üçün kampaniyalar keçirilməsi nəzərdə tutulurdu.

Qətnaməyə əsasən, 2009-2010-cu illərdə keçirilmiş Xatirə günü çərçivəsində öncül tədbir kimi, Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət- Qarabağa azadlıq” təşəbbüsü təsdiq edilmişdi. Qətnamədə İKT üzvü olan ölkələrdə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal edilməsi barədə dəqiq məlumatın yayılması, eləcə də kampaniyanın tezisinin imici barədə rəylərin yerləşdirilməsi üçün informasiya veb-portalı yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Kampaniyanın əsas tezisini açıqlayan ən yaxşı fotomaterialları əsasında fotosərgilər təşkil edilir. Həmin fotosərgilər beynəlxalq təşkilatların qərargahlarında təqdim edilir. Mətbuat üçün brifinqdə çıxış edən Leyla Əliyeva onun təşəbbüsünün nüfuzlu beynəlxalq təşkilat tərəfindən bəyənilməsinə razılıq hissi ilə qeyd etmişdir. Leyla Əliyeva demişdir: “Bu sənədin qəbul edilməsi Azərbaycan torpaqlarının işğalı faktının beynəlxalq birlik tərəfindən getdikcə daha çox dərk olunmasını və təcavüzkarın mənəvi-siyasi baxımdan daha da təcrid edilməsini əks etdirir. Qətnamə Dağlıq Qarabağ münacişəsi haqqında həqiqəti İKT üzvü olan ölkələrdə və mədəniyyətlərarası dialoq vasitəsilə qlobal səviyyədə gənc nəslə çatdırmaq üçün imkan yaradır. Qətnamə bu təşəbbüsün həyata keçirilməsində foruma geniş səlahiyyətlər verir. Bir sözlə, qarşıda görüləsi işlər çoxdur”. Kampaniya çərçivəsində aparıcı beynəlxalq təşkilatların parlament birlikləri tərəfindən Xocalı faciəsinin soyqırım kimi tanınmasına nail olmaq nəzərdə tutulur. İKT xarici işlər nazirlərinin bundan əvvəl, 2007-ci ilin may ayında İslamabadda keçirilmiş sessiyasında İKT Gənclər Forumunun təşəbbüsü ilə Xocalı faciəsinə siyasi qiymət verilmişdir.

İKT-nin Gənclər Forumu İKT-nin affiliasiya edilmiş təşkilatı statusuna malik olan beynəlxalq qurumdur. Forum 2004-cü ilin dekabr ayında yaradılmışdır. Onun mənzil-qərargahı İstanbulda yerləşir. Azərbaycanın Səudiyyə Ərəbistanı Krallığındakı səfirliyi tərəfindən Xocalı soyqırımının 17-ci ildönümü ilə əlaqədar təşkil edilmiş anım mərasimi və İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə irəli sürülən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının təqdimatı keçirilmişdi. Ər-Riyad şəhərinin aparıcı konfrans zallarının birində Xocalı faciəsinə əks etdirən kitab və materiallardan ibarət guşə yaradılmış, Xocalı soyqırımı və erməni terroru haqqında filmlər nümayiş etdirilmiş, müvafiq çıxışlar və diskussiyalar təşkil olunmuşdu. Eyni zamanda, “Xocalı uşaqların gözü ilə” rəsm sərgisi keçirilmişdi. Tədbirlərdə İslam Konfransı Təşkilatına üzv dövlətlərin, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının dövlət və hökumət üzvləri, eləcə də Ər-Riyaddakı xarici ölkələrin, beynəlxalq təşkilatların, Azərbaycan və türk diaspor təşkilatlarının və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin iştirakı baş tutdu. Bu, siyasi bir hadisə idi. Azərbaycan tarixinin beynəlxalq erməni terroruna qarşı mübarizədə yeni bir strateji səhifəsi belə yarandı.

Azərbaycanın Misir Ərəb Respublikasındakı səfirliyi İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə elan edilmiş “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Misirdə və eyni zamanda, akkreditə olunduğu Liviya Cəmahiriyyəsində tədbirlər keçirilmişdi. O vaxt həmin tədbirlərdə Azərbaycan icmasının, “Vətən” tələbə təşkilatının, Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin nümayəndələrinin, habelə Misir-Azərbaycan Parlamentlərarası dostluq qrupu üzvləri iştirak etmişdilər. Fevrahn 26-da Misirin ən qabaqcıl xəbər televiziya kanalı olan və bir neçə dildə yayımlanan “Nile Akhbar” kanalında Azərbaycanın Misirdəki o vaxtkı səfiri Faiq Bağirovun müsahibəsi və Xocalı hadisələrindən bəhs edən “Məhv edilmiş şəhər” filmi ərəb dilində nümayiş etdirilmişdi.

Bundan başqa, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən faciə ilə bağlı hazırlanmış təbliğat materialları, səfirliyin xüsusi xəbər bülleteni, Misirdə fəaliyyət göstərən “Vətən” tələbə təşkilatı tərəfindən ərəb dilində nəşr edilən “Azərbaycan” qəzetinin faciəyə həsr olunmuş xüsusi sayı, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası və kampaniyanın internet səhifəsi haqqında məlumatlar Misir və Liviyanın Xarici İşlər nazirliklərinə, parlamentlərinə, Ərəb Dövlətləri Liqasına, bu ölkələrdə fəaliyyət göstərən hökumət və qeyri-hökumət təşkilatlarına, ictimai-mədəni və təhsil müəssisələrinə, kitabxanalara, diplomatik nümayəndəliklərə, beynəlxalq və regional təşkilatların ofislərinə göndərilmişdir.

Beynəlxalq aləmdə, artıq, xanım Leyla Əliyeva fenomeni formalaşmaqda idi. Məsələn, 2009-cu ilin fevralın 24-də Böyük Britaniyanın tanınmış tədqiqat mərkəzlərindən sayılan İmperiya Hərb Muzeyində Xocalı soyqırımı qurbanlarının anma mərasimi və “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyasının təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Tədbirdə Britaniya Parlamentinin üzvü Mayk Henkok, dövlət qurumlarının, o cümlədən xarici işlər nazirliyinin rəsmiləri, Londonda akkreditə olunmuş səfirliklərin nümayəndələri, Qafqaz regionu üzrə ixtisaslaşmış tədqiqat mərkəzlərinin təmsilçiləri, curnalistlər, Azərbaycan və türk icmalarının üzvləri iştirak etmişdilər. Tədbiri giriş sözü ilə açan səfir Fəxrəddin Qurbanov Xocalı faciəsinin xalqımızın tarixində qanlı səhifələrdən biri olduğunu vurğulamış, faciə qurbanlarının yalnız azərbaycanlı olduqları üçün kütləvi qətlə məruz qaldıqlarını qeyd etmişdir. O, eyni zamanda, faciəyə indiyə qədər beynəlxalq ictimaiyyət və əlaqədar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müvafiq siyasi və hüquqi qiymət verilmədiyinə təəssüf etdiyini diqqətə çatdırmışdır...

Beləliklə 5 ildir ki, “Xocalıya ədalət!” uğurlu marafonunu ardıcıl davam etdirir.

“Xalq qəzeti”.-2014.-26 fevral.-№ 42.-S.9.

İsrailin 10 şəhərində “Xocalıya ədalət!” sərgisi keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və “İsrail-Azərbaycan” Beynəlxalq Assosiasiyasının (“Azİz”) təşkilatçılığı ilə baş tutan “Xocalıya ədalət!” sərgisi İsraildə böyük maraqla izlənilib. Faciənin 22-ci ildönümü ərəfəsində İsrailin müxtəlif guşələrindən olan insanlar bir il əvvəl açılmış “Xocalıya ədalət!” fotosərgisinin bağlanış mərasimində iştirak etmək və 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən o müdhiş gecədə əvəzəilməz itkilər vermiş Azərbaycan xalqı ilə həmrəy olduqlarını bir daha nümayiş etdirmək üçün “Şimon Peres Dünya Mərkəzi”nə gəliblər.

“Azİz” Beynəlxalq Assosiasiyasının mətbuat katibi Arye Guddan aldığımız məlumata əsasən, “Xocalıya ədalət” sərgisi ötən il İsrailin 10 şəhərini dolaşib. Sərgi ilə minlərlə israili tanış olub. Onların arasında faciə barədə məlumatı olanlar da olub, bəzində ilk dəfə eşidənlər də. Buna baxmayaraq, sərgi istisnasız olaraq hər kəsdə silinməz təəssürat oyadıb və bir daha sübut edib ki, mərhəmətin və insanlığın nə milliyyəti, nə də dini vardır.

Sərginin bağlanış mərasimində İsrail daxili işlər nazirinin müavini Faina Kirşenbaum, Knessetin deputatları Yoel Razvozov, Rina Frenkel, Fuad Ben-Eliezer, elmi və yaradıcı ziyalıların, KİV-lərin nümayəndələri iştirak ediblər. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı Fuad Muradov tədbirdə iştirak etmək üçün İsrailə gəlib.

Gecəni “Azİz” Assosiasiyası nəzdində Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru Yeganə Salman açıb. Çıxışının birinci hissəsini Xocalı faciəsinə həsr edən Y. Salman ikinci hissədə “Azİz” Assosiasiyasının ötən il gördüyü işlərdən danışdı. Xanım Salman Sofa Landverə və Faina Kirşenbauma, habelə sərginin şəhərlər üzrə bütün təşkilatçılara minnətdarlığını bildirib.

Sonra “Azİz”in prezidenti Aleks Miller çıxış edərək deyib: “Bu gün biz bura Xocalı şəhərinin xüsusi amansızlıqla məhv edilmiş dinc sakinlərinin xatirəsini anmağa toplaşmışıq. Dünya bu faciə barədə həqiqəti bilməlidir. Ümidvaram ki, İsraildə bizim, buna bənzər təşkilatların başqa ölkələrdə gördükləri bütün işlər Azərbaycan xalqının ədalətə nail olmasına, sülh və əmin-amanlıq əldə etməsinə kömək edəcəkdir”. A. Miller İsrail və Azərbaycan xalqlarının yaxınlaşması üçün “Azİz” fəalları minnətdarlığını bildirib. O, çıxışının sonunda sərgiyə gələnlərin ürək sözlərini yazdıqları “Rəy kitabı”nı təntənəli şəkildə Fuad Muradova təqdim edib.

Çıxışında sərgi təşkil etmək ideyasının necə yarandığını xatırladan Milli Məclisin deputatı Fuad Muradov Azərbaycanın düşdüyü geosiyasi vəziyyət və həmin vəziyyətin günahsız qurbanları barədə həqiqi informasiyanın dünya xalqlarına çatdırılması üçün mümkün olan hər şeyi etmiş Heydər Əliyev Fondunun və fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü olan “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının gördüyü böyük işdən danışdı. O deyib: “Biz heç nə zəbt etməmişik və başqasının heç nəyi bizə lazım deyildir. Ölkədə bir milyondan artıq qaçqın var və onların yaşaması üçün az-çox münasib şərait yaratmağa yalnız bu yaxınlarda nail olmuşuq. Lakin onların hamısı doğma yurd-yuvalarına qayıtmaq istəyir...”

Təcavüzkarlıq və zorakılıq Ermənistanı yaxşı heç nə verməmişdir. Bu gün bu respublika müflisləşmək həddindədir. Biz erməni xalqının pisliliyini istəmirik. Ona yalnız yaxşılıq və əmin-amanlıq arzulayırıq. Lakin korrupsiyaya qurşananlar və təcavüzkarlar Ermənistanda hakimiyyət başında olduqca, xalqın rifahı və Azərbaycan xalqı ilə sülh böyük sual altındadır. Biz dialoqa hazırıq. Lakin bu gün Azərbaycanın və Ermənistanın dinc yanaşı yaşamasında maraqlı olmayan çoxsaylı qüvvələr vardır. Həmin qüvvələr bilməlidirlər ki, Azərbaycan əvvəlki deyildir və yenidən vətəndaşlarının qanının tökülməsinə yol verməyəcəkdir”.

Sonra Litva rejissoru Mindauqas Urbanoviçyusun çəkdiyi “The Endless Korridor” (“Sonsuz dəhliz”) sənədli filmi nümayiş etdirilib. Gecənin sonunda İsrail Yazıçılar İttifaqının üzvü, şairə Batsion Abramovanın Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş şeirləri səslənib, həlak olanların ruhuna dualar oxunub.

Rauf KƏNGƏRLİ.

“Xalq qəzeti”.-2014.-27 fevral.-№ 43.-S.2.

“Xocalıya Ədalət!” çağırışının tarixi kökü

Kitab “Xocalıya Ədalət!” Beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının 5 illiyi münasibətilə nəşr edilmişdir.

“Xocalıya Ədalət!” kampaniyasının yaradılması təşəbbüsü 2008-ci il 8 may tarixində, Şuşanın işğalının ildönümü günü Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyeva tərəfindən irəli sürülmüşdür. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 40-dan çox ölkəsində uğurla həyata keçirilməkdədir.

Tarix boyu belə olub: dərk olunmayan həqiqət və yaxud dərdə çevrilmiş ədalət. Elə bir dərdə ki, insan, həqiqi bəşər övladı ona qarşı mübarizə meydanlarına atılmış, amma ölüm-dirim savaşında məğlub olmamışdır. İnsan Hüquqları İnstitutunun yaradıcısı, mərhum professor Rövşən Mustafayev “Azərbaycan dövlətçiliyi” kitabında yazır: “...Azərbaycan torpağı, onun isti qucağı lap qədimlərdən bəri insanları özünə cəlb etmişdir. Minlərlə insan axını bu torpaqdan keçərək vəcdə gəlmiş, yeni ilham, yeni ideyalar almışdır. Od ətrafında gələcək barədə dərin-dərin düşüncələr içində yeni təlimlər doğularaq zəvvarlara verilmiş, onların vasitəsilə də dünyaya yayılmışdır.

...Və əgər əvvəllər bizim məmləkətə yeni fikir, yeni ideya dalınca gəlirdilərsə, indi bu torpağa, onun hər qarışına acgöz ehtiraslı xəyanətkar əli uzanmışdır. Azərbaycan atəşini söndürmək istəyiblər.

Öz tarixinin qan yaddaşına bir çox mədəniyyətləri və dinləri köçürən, dünyanı rəngarənglik spektoru kimi dərk edən bizlər üçün bir şey aydındır: vətən və vətəndaşlıq ideyası hər şeydən ucadır. Dünyanın tarixi də bu həqiqəti dəfələrlə sübut etmişdir”.

Fransanın tərəqqi əsrinin (XV əsrin sonu — XVI əsrin əvvəli) siyasi olimpinin ən ciddi şəxsiyyəti sayılan Nikollo Makiavelli demişdir: “Söhbət vətən və vətəndaşlıq borcundan gedəndə nəyin ədalətli, nəyin ədalətsiz, nəyin xeyirxah, nəyin qəddar, nəyin təqdirəlayiq, nəyin biabırçı olması fikrinə qətiyyətlə əhəmiyyət verilməməlidir. Hər şeyi yaddan çıxarıb, yalnız ölkənin varlığını və azadlığını xilas etmək üçün fəaliyyət göstərmək lazımdır”.

Qarşımızdakı bu kitab zaman-zaman dövlətçiliyimizə zərbələr endirən, onun ünvanına şər və böhtanlar deyən, torpağını, milli-mənəvi xəzinəsini oğurlayan, adamlarını güllədən və süngülərdən keçirən, yurd yerlərini xarabazara çevirən və bütün bunlardan ləzzət alanlara... daxili və xarici düşmənlərə, Beynəlxalq terrorun bir qolu olan erməni terror birləşmələrinə, erməni silahlı birləşmələrinə və separatçı dəstələrinə qarşı qəzəb və nifrətlə yazılıb. Əslində bu kitab Xocalıda törədilən cinayətlərin, terror hadisələrinin, bir sözlə, bəşəri nifrətə layiq erməni vandalizminin anatomiyasıdır.

Mən sülhsevər insanları, ərazi və ölkələri təlatüm və səksəkədə, qorxu altında saxlayan Beynəlxalq terrorun bir qolu olan erməni terroru ilə bağlı Azərbaycanda öz diplomatik missiyalarını yerinə yetirən Avropanın, eləcə də qərbin nüfuzlu diplomatlarına, ictimai-siyasi xadimlərinə, NATO generallarına belə bir sual verdim: hər il ABŞ Dövlət Departamenti tərəfindən dünyada mövcud olan terror təşkilatlarının adları açıqlanır, xüsusi siyahılar tərtib olunur. Amma hansı səbəbdənsə türk dünyasında, eləcə də Avropada, Asiyada, Afrikada... nəhayət, Qərbin bir sıra ərazilərində və Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ ərazisində, xüsusən Xocalı yaşayış məntəqəsində insanları vəhşicəsinə, xüsusi amansızlıqla məhv edən, kütləvi qırğınlar və soyqırımlar törədən, bir milyon vətəndaşımızı yurdundan didərgin salan, mədəni, mənəvi dəyərlərimizi məhv edən, insanlarımızı mənəvi, fauna və floramızı ekoloji terrora məruz qoyan bədnam “ASALA”, “DPO”, “Haydad”... kimi terrorçu dəstələrin və qruplaşmaların adları həmin sənədlərdə qeyd olunmur. Nə üçün? Sonradan bu sualın cavabı bizim üçün aydın oldu. Yəqin etdik ki, bu sənədlər ABŞ Dövlət Departamentində elə ermənilər tərəfindən hazırlanır.

Azərbaycan xalqı artıq bu yanaşmanı yaxşı dərk edir... Şübhə etmirəm ki, belə ikili yanaşma çox uzun sürməz. İşğalçı dövləti və onun terrorçu qruplarını himayə edənlərə bütün bunlar başucalığı gətirmir. İnsanları indi aldatmaq mümkün deyil.

Bu kitablar dünyaya kimin kim olduğunu bir daha açıb göstərir, əsl terrorçuları və onların maliyyə mənbələrini, eləcə də onları dəstəkləyənlərin əsl xislətini ifşa edir. ABŞ Konqresinin və Dövlət Departamentinin kitabxanalarına, “The Vashington Post” (ABŞ) qəzetinə Beynəlxalq terrorla, onun bir qolu olan erməni terroru ilə bağlı çox mühüm sənədlərin açıqlanmasını verən Azərbaycan milli təhlükəsizlik nazirinin müavini, general-mayor Hafis Musayev fikirlərində xatırladır: “...Azərbaycan həmişə sülhün və ədalətin keşişində olub. Bizim

torpaqlarımız və insanlarımız hər cür terrora məruz qalıb. Azərbaycan Sizlərdən nə istəyir?.. İstəyir ki, hər kəsi öz adı ilə çağırırsız. Terrorçu dəstələrin siyahısı hazırlanarkən, ermənilərin bir qayda olaraq, törətdikləri cinayətlərin əsl mahiyyəti açılib göstərsin. Mən Konqres kitabxanasında Amerika xalqı üçün bir kitab qoydum. İstərdim xalq o kitabı oxusun... O həqiqəti, Xocalı ədalətini, Qarabağ həqiqətini dərk etsin”.

Kitablarda qoyulan mövzunun yaddaşlardan silinməyən uzun bir tarixi olsa da, bu mövzuya yanaşma xətti, onun ideyası yenidir. Artıq dünyada özünə böyük nüfuz qazanmış Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Fondun Rusiya Federasiyasındakı Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın “Xocalıya Ədalət!” çağırışına münasibət əvvəlki illərdən tam fərqlidir. Dünyanın terror tarixində qeyd olunur ki, Beynəlxalq terrora qarşı cəmi yeddi strategiya mövcuddur. Heç kəs şübhə etməsin ki, yaşadığımız yüzillikdə yaranmış bu strategiya tarixdə məhz “Leyla Əliyeva strategiyası” kimi qalacaq, təhlil olunacaq.

Erməni terrorçuları işğal etdikləri Azərbaycan torpaqlarında, Dağlıq Qarabağın yaşayış məntəqələrində, xüsusilə Xocalı ərazisində kütləvi qırğınlarla törətdikləri genosidə görə BMT sənədlərinin, Konvensiya və qərarların, layihə və planların, müharibə və işgəncələr əleyhinə çıxarılan hökmlərin, direktivlərin üstündən saymazayana xətt çəkməli oldular. İnsan hüquqları ilə bağlı bütün beynəlxalq öhdəliklər tamamilə pozuldu. Xocalıda pozulan insan hüquqları sahəsindəki beynəlxalq normativlərə gəlincə, onlar belə qeyd edilir:

—İnsan hüquqları sahəsində əsas baza prinsiplərini əks etdirən beynəlxalq müqavilələr. Məsələn, BMT Nizamnaməsi; 1948-ci il tarixli İnsan hüquqları haqqında Ümumi Bəyannamə; BMT Nizamnaməsinə müvafiq olaraq dövlətlər arasında dostluq münasibətlərinə və əməkdaşlığa aid beynəlxalq hüququn prinsipləri haqqında 1970-ci il tarixli Bəyannamə; 1975-ci il tarixli ATƏM-in Helsenki Yekun Aktı və s.;

—İnsan hüquqları sahəsində ümumi (universal və regional) normalar.

Məsələn, İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında 1966-cı il tarixli Beynəlxalq Pakt; Mülki və siyasi hüquqlar haqqında 1966-cı il tarixli Beynəlxalq Pakt; İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında 1950-ci il tarixli Avropa Konvensiyası; İnsan və xalqların hüquqları haqqında 1981-ci il tarixli Afrika xartiyası və s.;

—İnsan hüquqları sahəsində ayrı-ayrı münasibətlərin tənzimlənməsinə yönəlmiş normalar (universal və regional): Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında 1948-ci il Konvensiyası; Kəlləliyin, qul ticarətinin və kəlləliyə oxşar institut və ədalətlərin ləğv edilməsi haqqında 1956-cı il Konvensiyası; İşgəncə və qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və ya cəza əleyhinə 1984-cü il Konvensiyası; İşgəncənin və ya qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftar və ya cəzanın qarşısının alınması haqqında 1987-ci il Avropa Konvensiyası və s.;

—Ayrı-ayrı hüquqların və qrup şəxslərin hüquqlarının müdafiəsi istiqamətində qəbul edilmiş normalar: Qadınların siyasi hüquqları haqqında 1952-ci il Konvensiyası; Uşaq hüquqları haqqında 1989-cu il Konvensiyası; Bütün əməkçi miqrantların və onların ailə üzvlərinin hüquqlarının müdafiəsi haqqında 1990-cı il Beynəlxalq Konvensiyası; Milli azlıqların müdafiəsi haqqında 1995-ci il Çərçivə Konvensiyası; Aparteid cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında 1973-cü il Beynəlxalq Konvensiyası; Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında 1979-cu il Konvensiyası, Təhsil sahəsində ayrı-seçkilik əleyhinə 1960-cı il YUNESKO Konvensiyası və s.;

—İnsan hüquqları sahəsində tövsiyə xarakterli normalar. Məsələn, İnkişafa olan hüquq haqqında 1986-cı il tarixli Bəyannamə, Yetkinlik yaşına çatmayan şəxslərə münasibətdə ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsinə dair BMT-nin 1985-ci il tarixli Minimal standart qaydaları; Milli, etnik, dil və dini azlıqlara mənsub olan şəxslərin hüquqları haqqında 1992-ci il Bəyannaməsi və s.

Müəlliflərin bu kitabı nəşr etdirməkdə məqsədləri Xocalı faciəsilə bağlı törədilən qırğınların əsl mahiyyətini, cinayətkarları və onların havadarlarını dünyaya bəyan etmək, ikili standart mövqeyində durmuş ayrı-ayrı dövlətləri, bəzi beynəlxalq təşkilatları haqqın səsinə səs verməyə çağırmaq, beynəlxalq qurumların bu faciə ilə əlaqədar və eləcə də insan hüquqları və azadlıqları haqqında qəbul edilmiş qərarlara, müraciətlərə hörmətlə yanaşmaq, həm beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində və həm də əxlaqlı, saf siyasi yanaşma yolu ilə Xocalı faciəsinə hüquqi və siyasi qiymət vermək istəyidir. Hadisələrdə iştirak edən silahlı erməni quldur birləşmələrinin fakt və sənədlərlə ifşa olunması üçün burada kifayət qədər həm daxili, həm də xarici arxivlərdən yığılmış sənədlər vardır.

Müəlliflər bu tədqiqat əsərlərilə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın “Xocalıya Ədalət!” çağırışına qoşulduqlarını bəyan edir, güclü, təkzibedilməz məntiqi fakt və sübutlar, dəlillər və sənədlərlə bu mövzuda elmi-tədqiqat işləri ilə məşğul olan alimlərimiz, yazıçı və jurnalistlərimiz, siyasətçilərimiz üçün çox zəngin materiallar toplusu yaratmışlar. Bu icicillik kitabdan bəhrələnən hər kəs, inanırıq ki, ədalət soracağına çıxmış vətəndaşımız Leyla xanımın bu

müqəddəs kampaniyasının aktiv iştirakçılarında çevriləcək, ədalətin təntənəsinə, zəfər çalmasına öz töhfəsini verəcəkdir.

Bu kitabın mahiyyəti göstərir ki, “Xocalıya Ədalət!” çağırışı yeni yüzillikdə beynəlxalq terrora qarşı mübarizədə humanizm dəyərləri üzərində köklənmiş güclü və yeni strateji modeldir. Şübhəsiz, kitabları oxuyan və bunları obyektiv təhlil edən hər kəs bu modelin böyüklüyünü və əhəmiyyətini hiss edəcək, görəcək və gələcək mübarizəmiz, qələbəmiz üçün lazımı nəticələr çıxaracaqdır.

Müəlliflər belə qənaətə gəlirlər ki, “Xocalıya Ədalət!” heç də təsadüfən siyasi meydana çıxmayıb. Onun böyük ictimai-məntiqi mahiyyəti olduğu kimi, güclü siyasi-fəlsəfi dəyərləri də diqqətdən yayın bilməz.

Əliyevlər ailəsi haqqında xeyli filmlər çəkilib, kitablar nəşr edilib. Amma fikrimcə, milyonlarla insanı (istər dost olsun, istərsə də düşmən, fərq etməz) tərbiyələndirən, onlara dünyanı dərk etdirən, təmiz, saf əqidə və zəngin mənəvi dəyərlər altında yaşamağa çağıran, zülmə, ədalətsiz işlərə qarşı barışmaz olmağa... çağıran fəlsəfi elementlər, məsələlər, həyat və cəmiyyəti, dövlət və xalqı birləşdirən, sintez edən tezislərdən yaddan çıxanı, toxunulmayırsa da, onu axtaranlar bu ailənin təmsalında tapa bilərlər.

Düşmən bizim üçün sürgünlər də təşkil etsə, bizləri, övladlarımızı, ailələrimizi diri-diri yandırsa da, kütləvi qətləmlər törətsə də, canımızdakı və qanımızdakı “Vicdan”, “Namus”, “Millət”, “Torpaq”, “Şərəf”, “Ləyaqət”, “Ədalət”, “Kişilik”... sözlərini çəkib çıxara bilmədi... Qeyd edim ki, bu sözlərin hər biri Beynəlxalq terrora və onun bir qolu olan erməni terroruna qarşı mübarizədə ən ciddi səngərdir. Mən Əliyevlər ailəsini məhz bu məğlubedilməz səngərdə görürəm. Fikrimcə, dünyada elə bir ikinci nəsil yoxdur ki, dünya şöhrətli siyasətçi və dövlət xadimi ilə yanaşı, orada beş nəfər elmin, təhsilin və tərbiyənin ən yüksək pilləsində dayanaraq “Akademik” kimi şərəfli bir adı daşısın. Varmı? Hələ ki, yoxdur... (Şübhəsiz, bütün bunlara düşmən heç vaxt sevinməz). Bu gün Əliyevlər ailəsi də başqa ailələr kimi itirilmiş torpaqlarımız uğrunda, yandırılan və viranə qalan Xocalı haqqında, ümumən Dağlıq Qarabağ haqqında, köçkün və qaçqın insanlar haqqında, tökülən şəhid qanı haqqında... ədalət prinsipilə beynəlxalq kürsülərə yol alıb. Bu ailə dünyaya anlatmaq istəyir ki, yer üzündə, bəşəriyyətə nəfəs verən, ona dayaq olan bir söz də var: “Ədalət”. Hələ ki, bu söz düşmən lüğətində yox dərəcəsinədir. Olsaydı onlar bu amansız, qatı cinayətləri törətməzdilər. Mənim fikrimcə, alimlərimiz, tədqiqatçılarımız, elm adamlarımız Azərbaycanın Şərəf və Ləyaqəti uğrunda vuruşurlarsa, ağsaqqallarımız və ağbırəklərimiz, qadınlarımız kişilərimizlə birlikdə Namus və Kişilik uğrunda döyüslərə atılıbsa, cavanlarımız, gənc oğlan və qızlarımız ilə Ədalət və Torpaq uğrunda mübarizədə meydanlardadır. Artıq ot kökü üstə bitib. Geriyə yol yox dərəcəsinədir. Bu yolu isə Azərbaycana Əliyevlər ailəsi açdı.

Yolun başlanğıcında, ən çətin, kəşmə-kəşli cığırlarında, sıldırım, buzlu-qırovluqayalarında isə... Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin özü dayandı... Ulu Öndər tarixin Şərəf və Ləyaqət kürsüsündə dayanaraq, xalqına, millətinə müraciət etdi, itirilmiş və yaxud erməni terroruna məruz qalaraq işğal olunmuş torpaqlarımızla bağlı xatırladı: “...Qarşımızda duran əsas vəzifələrdən biri son əsrdə xalqımıza qarşı həyata keçirilən soyqırımı haqqında indiki və gələcək nəsillərdə möhkəm milli yaddaş formalaşdırmaq, bu faciəyə bütün dünyada siyasi və hüquqi qiymət verilməsinə nail olmaq, onun ağır nəticələrinin aradan qaldırılmasına və bir daha belə halların təkrar olunmamasına çalışmaqdır. Bunun üçün isə yalnız möhkəm və yenilməz milli birlik nümayiş etdirməliyik. Xalqımıza qarşı törədiləcək hər cür xəyanətin və təcavüzün qarşısını hamımız üçün ali məqsəd olan müstəqil Azərbaycan dövləti uğrunda dönməz mübarizə əzmi və iradəsi ilə almaq olar...”

Fikrimcə, bu siyasi-fəlsəfi müraciətin özəyini xalq və millət üçün ədalətin bərqərar olunması uğrunda aparılacaq mübarizənin nüvəsi təşkil edirdi. O, xüsusən erməni təcavüzünün nəticəsi olaraq itkin düşmüş öz yaxın və əzizlərinin taleyini bugünədək bilməyən, erməni terroruna məruz qalmış minlərlə insanın faciəsini öz faciəsi bilirdi. Xocalı soyqırımını bağışlamaq heç cür mümkün deyildi. Ulu Öndər Heydər Əliyev hər çıxışında, hər görüşündə irqindən, dinindən və dilindən asılı olmayaraq təkrar-təkrar xatırladırdı: “...Ermənistanın təcavüzü başlanandan indiyə qədər təxminən 16 min azərbaycanlı şəhid tələf olmuş, 22 minə qədər adam yaralanmış, bir milyona yaxın adam isə qaçqın düşmüşdür. İndi qaçqınlarımızın, məcburi köçkünlərimizin sayı bir milyondan artıqdır. Kəndlərimiz, şəhərlərimiz, qəsəbələrımız viran olmuşdur... Lakin Xocalı faciəsi bunların ən dəhşətli olmuşdür. Bütün bu qanlı faciələrin qarşısının alınmasında, o cümlədən Xocalı faciəsinin baş verməsində, şəhərin təpədən dırnağa qədər silahlanmış amansız düşmənlə üz-üzə müdafiəsiz qalmasında erməni qəsbkarları ilə bərabər, Azərbaycanın o zamankı rəhbərliyi, habelə hakimiyyət uğrunda hər cür yolverilməz vasitələrlə mübarizə aparın müxalifət qüvvələri də birbaşa məsuliyyət daşıyırlar... Faciə haqqında dünya ictimaiyyətinə geniş məlumat vermək, beynəlxalq aləmə həyəcan təbili çalmaq əvəzinə, Xocalı dəhşətlərinin həqiqi miqyasını xalqdan gizlətməyə cəhd etmiş, tam fəaliyyətsizlik və xalqın taleyinə biganəlik nümayiş etdirmişlər...”

Dünyanın nüfuzlu dövlət və siyasi xadimi ümummillə liderimizin bu çağırışı isə bugünkü nəsə, eləcə də gələcək nəsə əsl xəbərdarlıq idi. Düşmən bu xəbərdarlıqdan həmişə qorxub. Məhz buna görə də Xocalı soyqırımını təsdiq edən fakt və sənədləri təkzib etmək üçün ABŞ-ın və Fransanın erməni diaspor təşkilatları 2003-cü il fevralın 26-da Vaşinqtonda bir araya gələrək, iş adamlarını və siyasətçiləri özündə birləşdirən “Xüsusi komitə” yaratdılar. Komitə üzvlərinin vəzifəsi, əsasən, beynəlxalq miqyasda Xocalı ilə bağlı baş verənləri təkzib etmək, bütün günahları Azərbaycanın üzərində saxlamaq idi. Amma alınmadı. Millət artıq oyanmışdı. O, indi ağı qaradan seçə bilirdi. O vaxt dünyanın ən məşhur telekanallarında, mətbuat səhifələrində bəşəriyyət üçün belə bir sual qoyulmuşdu: “Cənablar! Azərbaycanda nə baş verib?..” Və yaxud, “Azərbaycan torpaqlarının ermənilər tərəfindən işğalından, külü göyə sovrunan Xocalı olaylarından xəbəriniz varmı?..”

Amma dünya hələ də baş verənlərə biganəliyində idi. Heç nə baş verməmiş kimi, hamı susurdu. Ulu öndər, artıq Xocalı faciəsinin bütün dünyada tanınması və ona beynəlxalq hüquqi-siyasi qiymətin verilməsilə bağlı, eləcə də bu faciənin təşkilatçılarının, ideoloqlarının və icraçılarının dünya ictimaiyyətinin gözündə ifşasına və cəzalandırılmasına nail olmağın Milli Fəaliyyət Proqramını vermişdi. Bu proqramın həyatda öz təsdiqini tapması bir tərəfdən Xocalı müdafiəçilərinin və şəhidlərinin ruhu qarşısında bizim insanlıq və vətəndaşlıq borcumuz, digər tərəfdən isə, insanlığa qarşı yönəlmiş bu cür qəddar cinayətlərin gələcəkdə bir daha təkrar olunmamasına xidmət edərdi.

Bu, ulu öndərin qarşısında dayanan, onun taleyinə düşən tarixi bir missiya idi və o bu missiyanı şərəf və ləyaqətlə yerinə yetirmişdi... Erməni separatçıları isə o vaxt və bugünün özündə belə tələsərək, dünyanın ən məşhur kitabxanalarında Xocalı faciəsini təsdiq edən kəşfiyyat sənədlərini, politoloqların açıqlamalarını, fotosəkilləri, qovluqları ya məhv edirlər, ya da oğurlayıb aradan çıxarmaqla məşğuldurlar. Maraqlı idi, bir ayın içərisində (2005-ci ilin aprel ayı) “Böyük Ermənistan”ın ideoloqlarından olan Z.Balayanın dünyanın erməni mətbuatında 36

dəfə çıxışı verildi. Çünki o, qorxurdu. Bu gün də erməni siyasətçiləri tarixin və Azərbaycanda doğulan yeni nəsillərin üsyanından ehtiyat edirlər. Və yaxud Kaliforniyanın Qlendil şəhər meri Ara Naçaryan ABŞ Prezidenti Barak Obama ilə bir kollecdə oxuduğundan istifadə edərək, Xocalı həqiqətlərini öyrənmək istəyən Prezidentə erməni diasporunun hazırladığı, hadisələri təhrif edən “Xocalı fotoalbomu” vermişdi. Kanadada erməni diasporunun orqanı olan “Abaqa” (“Gələcək”) qəzetində isə “Vətən yaddaşlarda” və “Qərblər evi” cəmiyyətləri Xocalı hadisələrini ört-basdır etməyə cəhd edən ardıcıl yazılar verir, müsabiqələr keçirirdilər. Məsələn, məlumata görə, “Vətən yaddaşlarda” erməni cəmiyyətinin liderləri Avropa Şurasında təmsil olunan erməni millət vəkillərinə ünvanladığı müraciətlərdə tələb edirdilər: “...Nəyin bahasına olursa-olsun, Siz Avropa Şurasının sənədlərindən “işğalçı” sözünü çıxarmağa çalışın. Bu da sizlərin erməni xalqı önündə ən böyük missiyanız olardı...”.

Azərbaycanda böyük quruculuq işlərini və ulu öndərin siyasi proqramlarını, dövlətçiliyimiz üçün vacib olan ideyaları cəsarətlə həyata keçirən Prezident İlham Əliyevin Xocalı hadisələrinə yanaşma metodu zamanın tələblərinə uyğun olaraq, ardıcıl, kəskin və barışmaz oldu. Faktiki, Xocalı soyqırımına Azərbaycanın yanacaq resurslarında gözü qalan Avropanın, Asiyanın, Amerikanın, Afrikanın... neft və qaz səltənəti hesab etdikləri Azərbaycanın haqlarını müdafiə edən hüquqi, siyasi qiymət verilməsi ədalətli yanaşma baxımından heç də asan məsələ deyildi. Dini və iqtisadi maraqların toqquşduğu, baş-başa dayandığı məqamlar hiss olunmaqda idi. Ata Heydər Əliyev siyasi kursunun oğul İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl, zamanın tələblərinə uyğun olaraq cəsarətlə, şərəflə davam etdirilməsi erməni diaspor təşkilatlarını, faktiki olaraq, iflic vəziyyətində qoymuşdu.

Bakıda Heydər Əliyev Fondunun yaradılması isə erməni hakimiyyətini, beynəlxalq aləmdə erməni separatçıları çəşirdi. Ermənilər bundan sonra dünyada anti-azərbaycan təbliğatını daha da genişləndirmək məqsədilə yeni strateji taktiki seçimlər etmək zəruriyyətilə üzləşdilər.

Prezident İlham Əliyev isə Xocalı faciəsilə bağlı fikirlərini bir daha açıqladı: “Haqq anı gəlib çatmışdır. Terrorizmi birbaşa və ya dolayısı ilə dəstəkləyən hər bir ölkə və ya təşkilat, beynəlxalq birlik tərəfindən məsuliyyətə cəlb olunmalıdır. Azərbaycan terrorizmdən çox əziyyətlər çəkmişdir. Ermənistanın təcavüzü başlandığı andan erməni terrorçu qrupları tərəfindən Azərbaycana qarşı 32 terror aktı törədilmişdir. Erməni terrorçularının Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi terror aktları Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana genişmiqyaslı təcavüzünün əsas elementlərindən biridir. Bu terrorizmin nəticəsi kimi on minlərlə azərbaycanlı öldürülmüş, bir milyon adam qaçqın vəziyyətinə düşmüş, Azərbaycan ərazisinin 20 faizi Ermənistan tərəfindən işğal olunmuşdur”.

Bu elə bir vaxtda deyilirdi ki, onda Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, millət vəkili Mehriban xanım Əliyeva yeni bir missiyanı dünyada həyata keçirməkdə idi. Mehriban xanım dünyanın ən ali məclislərində, yığıncaq və simpoziumlarda, konfranslarda insanlara və bəşəriyyətə sülh və əmin-amanlıq arzulayan

Azərbaycan xalqının qədim və zəngin tarixi, mənəvi dəyərlərindən, bugünkü nailiyyətlərindən... danışır, onu təbliğ edir, dünya dövlətləri ilə yanaşı, öz imzasını qoyurdu. Şübhəsiz, bu imza sözün əsl mənasında düşməni sarsıdan, paxıl və xainləri mənən sındırıb nəfəsini kəsən Azərbaycan imzası idi...

Fondun RF-dəki Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla xanım Əliyeva isə tamam başqa bir missiyanı icra edir. O, artıq “Xocalıya Ədalət!” çağırışını ideoloji bir bazaya çevirmişdi. Bu çağırış, doğrudan da, Beynəlxalq erməni terroruna qarşı mübarizədə güclü strateji bir model kimi diqqəti cəlb etdi.

Xatırladım ki, müəlliflərin ərsəyə gətirdikləri bu ikicildlik kitab elmi-tədqiqat əsəri kimi Beynəlxalq erməni terrorizminin vəhşiliklərini, cinayətlərini təsdiq və ifşa edən şahid ifadələri, sənədlər, sübutlar və s. faktlar toplusu kimi diqqəti cəlb edir. “Leyla Əliyevanın “Xocalıya Ədalət!” çağırışı Beynəlxalq erməni terroruna qarşı mübarizədə yeni strateji modeldir” adlı kitabı müəlliflərin vətəndaş yanğısıyla apardıqları gərgin elmi axtarışları, zəhmətləri sayəsində ərsəyə gətirib, dünya ictimaiyyətinə, tariximizə, gələcək nəsillərə təqdim etdikləri dəyərli töhfəsidir.

Həyat davam edir. “Xocalıya Ədalət!” artıq dünyanı gəzir, beynəlxalq kürsülərdən insanları haqsızlığa, zülmə və zülmkarlığa, terrorçuluğa... qarşı mübarizəyə çağırır.

Azərbaycan tarixinin qan yaddaşından qarşımızdakı bu kitabların səhifələrinə köçürülmüş erməni şovinistlərinin müxtəlif dövrlərdə xalqımıza qarşı törətdikləri fiziki, mənəvi, ekoloji terrorlar faktlarını təsdiq edən sənəd və sübutlarla tanış olduqca onlara qarşı nifrətimizi bir daha artırır. Bu tarixi vəhşilikləri, Xocalı soyqırımını törədən cinayətkarların və onların havadarlarının Beynəlxalq tribunallarda mühakimə edilib cəzalandırılmaları üçün qüvvələrimizi səfərbər edib, beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində torpaqlarımızı erməni təcavüzkarlarından azad etməliyik. Bu istiqamətdə Azərbaycanın ümummillə lideri Heydər Əliyevin xalqımızın istəkləri üzərində bünövrəsini qoyduğu siyasi, strateji və tarixi kurs Prezidentimiz İlham Əliyev başda olmaqla dövlətimiz, hökumətimiz tərəfindən mütəşəkkil, ardıcıl və inamla həyata keçirilir.

“Xocalıya Ədalət!” kampaniyasının yüksək səviyyədə təşkil edilib keçirilməsi nəticəsində bir çox dövlətlərdə haqq, ədalət naminə ictimai fikrin formalaşması rəsmi dairələrdə də bu məsələyə tarixi həqiqətlər baxımından yanaşma zəruriyyəti yaradırdı. Belə ki, müəlliflərin qeyd etdiyi kimi, 18 il ardıcıl olaraq Ağ Ev üçün ABŞ Dövlət Departamentinin hazırladığı “Beynəlxalq Terror Təşkilatlarının Siyahısı”na “ASALA” Erməni Silahlı Terror Birləşməsinin adı salınmırdı. Niyə? Nə üçün? Məgər dünya birliyi “ASALA” erməni terror təşkilatının mövcudluğundan, törətdiyi terror aktlarından, cinayətlərdən, erməni vandalizmindən xəbərsiz idimi? ABŞ-dakı erməni diasporu, lobbisi və digər ictimai təşkilatları, erməni iş adamlarının yaratdıqları maliyyə mənbələri, xüsusilə Erməni Milli Azadlıq cəbhəsinin üzvləri “ASALA”nın bu rəsmi siyahıya salınmasına maneçilik törədirdilər. Maraqlı bir fakt diqqəti cəlb edir, demə terror təşkilatlarının siyahısını ABŞ-ın Dövlət Departamentində Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin polkovniki, milliyətcə erməni olan Martin Abramyan adlı şəxs hazırlayırmış. 2013-cü ilin oktyabrında Martin Abramyan öz vəzifəsindən uzaqlaşdırılır və sonra “ASALA” Erməni Terror Təşkilatının adı ABŞ Dövlət Departamentinin hazırladığı “Beynəlxalq Terror Təşkilatlarının Siyahısı”na salınır. Ümid edirik ki, ABŞ-ın MKİ “ASALA”nın tam ifşası üçün özünün arxiv materiallarını dünya ictimaiyyətinə açacaqdır.

“Ədalət” sözü müqəddəs kəlmədir. Misir ehramlarının birində hansısa bəşər övladı öz qanı ilə, kimlədirsə öyrənib əzbərlədiyi “Mən ədalət istəyirəm” ifadəsini yazmışdı...

Ənənəyə fikir verin: Ulu öndər Heydər Əliyev... Prezident İlham Əliyev... Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO və İSESKO-nun sülhməramlı səfiri, millət vəkili Mehriban xanım Əliyeva... və Fondun vitse-prezidenti, RF-dəki Moskva Nümayəndəliyinin rəhbəri, “Xocalıya Ədalət!” çağırışının təşəbbüskarı və təşkilatçısı Leyla xanım Əliyeva... Bütün bunlar ədalətin bitib-tükənməyən təntənəsi, müdriklərimizin söylədikləri “Ot kökü üstə bitər” zərb-məsələsinin mahiyyəti, fəlsəfəsidir.

Eləcə də bu düşüncələrimiz, qələmə aldığımız və təhlillərimizin nəticələri “Ot kökü üstə bitər” fəlsəfəsinin davamıdır. Həmçinin bütün bu tarixi ənənədə ədalət axtarışı, ədalət istəyi olub. Vaxt, zaman gələcək ədalət istəyini pozan, onu dağıdıb məhv edənələr üçün... bütün bunlar dözülməz zülm və işgəncə zəncirlərinə çevriləcək... Azərbaycan xalqının düşmənlərinin mühakiməsi üçün tarixin Nürnberq məhkəməsindən də qorxulu məhkəmələri qurulacaq. Mən buna inanıram. Leyla xanım Əliyevanın “Xocalıya Ədalət!” çağırışının təntənəsinə inanıram.

Elçin VƏLƏDOĞLU.

Leyla ƏLİYEVA: Azərbaycan xalqının ruhunu heç vaxt, heç kim heç nə ilə qıra bilməz

Fevralın 27-də Moskvada “AZIMUT Moscow Olympic Hotel” mehmanxanasında Xocalı soyqırımının 22-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilmişdir.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva iştirak etmişdir.

Mehmanxananın foyesində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən təşkil olunmuş “Uşaqlar və müharibə” mövzusunda rəsm sərəgisində uşaq evləri yetirmələrinin əl işləri nümayiş etdirilmişdir. Balaca rəssamların əsərlərində müharibəyə, şəərə və ədalətsizliyə etiraz öz əksini tapmışdır. Monitora Azərbaycanın Qarabağ regionunun müharibə zamanı dağıdılmış şəhər və kəndlərini əks etdirən kadrlar göstərilmişdir.

Salona toplaşanlar soyqırımı qurbanlarının xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad etmişlər.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının təşəbbüsçüsü Leyla ƏLİYEVA tədbirdə çıxış edərək demişdir:

– Bu gün biz “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini yad etmək üçün toplaşmışıq. Bu kampaniya 5 il əvvəl Moskvada start götürmüşdür. Kampaniyanın başlıca məqsədi 22 il əvvəl Azərbaycanın Xocalı şəhərində törədilmiş faciə haqqında həqiqi informasiyanı dünya ictimaiyyətinə çatdırmaqdır. Artıq 5 ildir ki, bu fevral günlərində dünyanın 70-dən çox ölkəsində müxtəlif millətlərin, dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri Xocalı faciəsinin qurbanları barədə haqq səslərini ucaldırlar.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları Azərbaycanın Xocalı şəhərini ələ keçirdilər və nəticədə 613 nəfər dinc sakin, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca amansızlıqla qətlə yetirildi, min nəfərdən çox insan şikəst oldu. Bu faciə Azərbaycan tarixində ən dəhşətli, qanlı və müdhiş səhifələrdən biridir. Əlbəttə, bu gün biz nə etsək də o günahsız adamları həyata qaytara, öz yaxınlarını itirmiş insanların dərini yüngülləşdirə, hər bir azərbaycanlının ürəyindəki yaranı sağalda bilməyəcəyik. Lakin “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bu müddət ərzində böyük iş görülmüş və nəticələr əldə edilmişdir.

Mən son 5 ildə bu kampaniyanın başlıca layihələrindən və nailiyyətlərindən sizə danışmaq istərdim. Ötən 5 ildə dünyanın 70-dən çox ölkəsində hər il Xocalı ilə bağlı konfranslar, sərgilər təşkil olunur. Kampaniyanın saytı 5 dildədir. Bu gün “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının çağırışı BMT, Avropa Parlamenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) tribunallarından, dünyanın hər yerində universitetlərdə, gənclər klublarında, habelə məscidlərdə, kilsələrdə və sinaqoqlarda səslənir. Bu çağırış cavabsız qalmamışdır. Kampaniya nəticəsində 6 ölkənin və ABŞ-ın 14 ştatının parlamentləri Xocalı faciəsinə soyqırımı aktı kimi tanımışdır. Bir neçə gün bundan əvvəl İƏT-in üzvü olan 53 ölkənin parlamentləri xüsusi qətnamə ilə təsdiq etmişlər ki, Xocalıda soyqırımı törədilmişdir. Bundan əvvəl İƏT-in üzvü olan 57 dövlətin başçıları tərəfindən analoji sənədlər qəbul olunmuşdur. Ankara, Sarayev, Haaqa, Meksiko şəhərlərində Xocalı abidələri ucaldılmışdır. Keçən il iyulun 9-da - Srebrenitsa qurbanlarının milli matəm günündə Sarayevonun mərkəzində bütün gün ərzində işıqlandırılmış monitora Xocalıya ədalət çağırışı səslənmişdir. Xocalı haqqında müntəzəm olaraq kitablar çap edilir, bukletlər, məlumatlar nəşr olunur, filmlər çəkilir. Bu filmlərdən birinin qəhrəmanı, helikopter pilotu Leonid Kravets bu gün bizimlədir. Mən 1992-ci ildə günahsız insanları xilas edərək göstərdiyi cəsarətə, bu faciə haqqında bütün həqiqəti danışmaqla nümayiş etdirdiyi igidliyə görə ona “çox sağ olun” deyirəm.

Bu gün kampaniyamızın fəaliyyətinin yeni mərhələsi başlanır. Biz əldə etdiklərimizlə kifayətlənmək niyyətində deyilik, irəlidə hələ çox layihələrimiz və tədbirlərimiz vardır. İnanıram ki, dünyada Xocalı hadisələrini soyqırımı kimi tanıyan ölkələrin sayı ildən-ilə artacaqdır. Tezliklə isə dünya birliyi bu faciəyə ədalətli hüquqi və mənəvi qiymət verəcəkdir.

XXI əsrdə kütləvi qətlərə, qanlı qırğına və soyqırımına yer olmamalıdır. Bu gün Azərbaycan müxtəlif sahələrdə uğurları ilə bütün dünyanı heyran qoyan, iqtisadiyyat, idman, mədəniyyət, elm sahələrində dinamik inkişaf edən, abadlaşan güclü, müasir və müstəqil dövlətdir. Azərbaycan regionun lideridir. Zaman göstərmişdir ki, Azərbaycan xalqının ruhu qırılmamışdır. Çünki Azərbaycan xalqının ruhunu heç vaxt, heç kim heç nə ilə qıra bilməz. İnanıram ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tezliklə bərpa olunacaq, bütün qaçqınlar və məcburi köçkünlər doğma yurd-yuvalarına, doğma torpaqlarına qayıdacaqlar.

* * *

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu çıxışında bildirmişdir ki, son illər ölkəmiz Xocalı faciəsinə diqqəti təkə Azərbaycanın dərdi kimi deyil, həm də beynəlxalq ədalətə çağırış kimi cəlb edə bilmişdir və bu da

respublikamızın dünyadakı mövqeyinin möhkəmlənməsinin növbəti təsdiqidir. Səfir “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının təşəbbüskarı olan Leyla Əliyevaya dərin minnətdarlığını bildirmişdir. “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məqsədyönlü fəaliyyəti sayəsində son bir neçə ildə bir çox beynəlxalq təşkilatlar müvafiq qətnamələr qəbul etmiş, bir sıra ölkələrdə Xocalıda törədilən hərbi cinayətlərin tanınması prosesi genişlənir.

Səfir sonda demişdir: “Ümidvaram ki, nəhayət dünya Xocalının və xocalılıların harayını aydın eşidəcək, tarixin bu qara səhifəsindən ibrət dərsi götürəcək ki, gələcəkdə etnik təmizləmələrə və dinc əhaliyə divan tutulmasına yol verilməsin”. P.Bülbüloğlu bildirmişdir ki, gənclərin və gələcək nəsillərin Azərbaycanın müstəqilliyi və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçən qəhrəman Vətən övladlarını unutmaması çox vacibdir.

Sonra Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin prezidenti Məmməd Əliyev, Azərbaycanın Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Elşad İsgəndərov, Rusiyanın Yəhudi Dini İcmaları və Təşkilatları Konqresinin vitse-prezidenti Zinovi Koqan, 1992-ci ildə faciə yerindən videoçəkilişlərin aparıldığı helikopterin komandiri Leonid Kravets çıxışlarında bildirmişlər ki, Xocalı faciəsi dünya tarixində ən qanlı soyqırımlarından biridir. Onlar Xocalı faciəsinin günahkarları barədə həqiqətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində görülən işlərdən danışmışlar.

Sonra “Cəhənnəmi görəndə pilot” sənədli filmi nümayiş etdirilmişdir.

Tədbirin sonunda ehsan verilmişdir.

Gecədə Rusiya ictimaiyyətinin, Moskvada akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələri, siyasətçilər, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin əməkdaşları, Ümumrusiya Azərbaycanlıları Konqresinin, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin üzvləri iştirak etmişlər.

Fəridə ABDULLAYEVA,
AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
Moskva

“Xalq qəzeti”.-2014.-1 mart.-№ 45.-S.3.

İnsanlıq meyarı ilə Ziyahı sözü

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının 5 illiyi tamam olur

Rahid ULUSEL,

fəlsəfə elmləri doktoru, professor,

Fəlsəfə Cəmiyyətləri Beynəlxalq Federasiyasının üzvü

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, fondun Rusiya Nümayəndəliyinin rəhbəri, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası 5 il ərzində dünyanın aparıcı humanitar aksiyalarından birinə çevrilmişdir.

İnsanların dərdinə yanan bir qəlbi var Azərbaycan Prezidentinin qızı Leyla Əliyevanın. O, son beş il ərzində insanlıq meyarı ilə düşünüb fəaliyyət göstərməyin bu gün faciələri səngimək bilməyən dünya üçün nə qədər gərək olduğunu sübut edir. Heç şübhəsiz ki, humanizm – bütün zamanlar üçün sivilizasiyanın ən böyük dəyəri, bəşəriyyətin inkişafının ən mühüm şərtidir. Humanizm fəlsəfəsinin tərəqqisi ilə beynəlxalq insan hüquqları müasir dünya siyasətinin aparıcı platformasına çevrilməkdədir. Buna görə də hazırda dünya ictimaiyyəti qlobal konfliktlərə qarşı qlobal həmrəyliyi yeganə alternativ kimi təqdir edir. Bu gün bütün dünyada həyata keçirilən humanitar aksiyalar arasında belə bir həmrəylik platformasından çıxış edən, humanizm prinsiplərini özünün başlıca meyarına çevirən bir gənc hərəkət də var: “Xocalıya ədalət!”

“Xocalıya ədalət!” - ədalətsizliyə üsyan deməkdir. 5 il ərzində getdikcə böyüyən, beynəlxalq miqyasda tərəfdarlarının sayını artıran bu hərəkətin başında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva dayanır. Leyla xanım Əliyevanın üzərinə götürdüyü missiya milli-siyasi mənafelemizin, ərazi bütövlüyümüzün qorunması vəzifələrinə bilavasitə bağlı olsa da, daha geniş beynəlxalq spektrdə insan hüquqları ideyasını möhkəmləndirən məzmun kəsb edir. Belə ki, bu aksiyaların həyata keçirilməsi ilə dünya insanları imperiya çaynağından qopan, yeni yaranmış müstəqil dövlətlərə kobud müdaxilə ilə separatçılıq meyillərini qızıqdırmağın, yerli vətəndaşları terrora, qaçqınlığa, heç nə ilə əvəz olunmayan böyük itkilərə məruz qoymağın necə ağır nəticələr verdiyinə şahid olurlar. İnsanların bir-birinə mərhəmət, şəfqət, xeyirxahlıq hissi oyanır, şərə, ədalətsizliyə, haqsızlığa müqavimət hissi səfərbər olur. Azərbaycanlı qızı Leyla xanım Əliyeva Xocalı faciəsi timsalında insanlıq dramına siyasətçilərdən tutmuş adi vətəndaşlara qədər hamını həssas münasibət göstərməyə çağırır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, fondun Rusiya Nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyeva rəhbərlik etdiyi hərəkətin 5 illik fəaliyyətinin nəticələrini yığcam şəkildə dilə gətirərək deyir: “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bu müddət ərzində böyük iş görülmüş və nəticələr əldə edilmişdir. Mən son 5 ildə bu kampaniyanın başlıca layihələrindən və nailiyyətlərindən sizə danışmaq istərdim. Ötən 5 ildə dünyanın 70-dən çox ölkəsində hər il Xocalı ilə bağlı konfranslar, sərgilər təşkil olunur. Kampaniyanın saytı 5 dildədir. Bu gün “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının çağırışı BMT, Avropa Parlamenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) tribunallarından, dünyanın hər yerində universitetlərdə, gənclər klublarında, habelə məscidlərdə, kilsələrdə və sinaqoqlarda səslənir. Bu çağırış cavabsız qalmamışdır. Kampaniya nəticəsində 6 ölkənin və ABŞ-ın 14 ştatının parlamentləri Xocalı faciəsini soyqırımı aktı kimi tanımışdır. Bir neçə gün bundan əvvəl İƏT-in üzvü olan 53 ölkənin parlamentləri xüsusi qətnamə ilə təsdiq etmişlər ki, Xocalıda soyqırımı törədilmişdir. Bundan əvvəl İƏT-in üzvü olan 57 dövlətin başçıları tərəfindən analoji sənədlər qəbul olunmuşdur. Ankara, Sarayev, Haaqa, Meksiko şəhərlərində Xocalı abidələri ucaldılmışdır... Xocalı haqqında müntəzəm olaraq kitablar çap edilir, bukletlər, məlumatlar nəşr olunur, filmlər çəkilir... Bu gün kampaniyamızın fəaliyyətinin yeni mərhələsi başlanır. Biz əldə etdiklərimizlə kifayətlənmək niyyətində deyilik, irəlidə hələ çox layihələrimiz və tədbirlərimiz vardır. İnanıram ki, dünyada Xocalı hadisələrini soyqırımı kimi tanıyan ölkələrin sayı ildən-ildə artacaqdır. Tezliklə isə dünya birliyi bu faciəyə ədalətli hüquqi və mənəvi qiymət verəcəkdir. XXI əsrdə kütləvi qətlərə, qanlı qırğına və soyqırımına yer olmamalıdır... Zaman göstərmişdir ki, Azərbaycan xalqının ruhu qırılmamışdır. Çünki Azərbaycan xalqının ruhunu heç vaxt, heç kim, heç nə qıra bilməz. İnanıram ki, Azərbaycanın ərazi

bütövlüyü tezliklə bərpa olunacaq, bütün qaçqınlar və məcburi köçkünlər doğma yurd-yuvalarına, doğma torpaqlarına qayıdacaqlar”.

Leyla Əliyevanın fəaliyyətinin əsas platformasını təşkil edən humanizm – müharibə və konfliktlərin yaratdığı faciələrə sipər çəkmək iradəsini əks etdirdiyi üçün, görün ətrafına dünyada nə qədər tərəfdaş (onların da ön cinahını gənclər - gələcəyin mübarizləri təşkil edir) toplayıb! Kampaniyanın Xocalı faciəsini soyqırımı aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanımaq tələbi irəli sürən müraciətini artıq bütün dünyada on minlərlə insan imzalayıb! Azərbaycan milli mənəviyyatının ən yaxşı dəyərlərini – vicdan, ədalətlik, mübarizlik, insansevərlik keyfiyyətlərini özündə birləşdirən Leyla xanım Əliyevanın fəaliyyəti həqiqətən də dünya birliyində, siyasətdə və əxlaqda humanizm tendensiyasını dərinləşdirən proseslərin mühüm tərkib hissəsidir. Leyla xanım Əliyevanın humanitar istiqamətdəki fəaliyyəti mədəniyyət və incəsənət sferalarını da əhatə etdikcə, həmin fəaliyyətin konturları genişlənir, ideya və məzmun cəhətdən konseptuallaşır. Onun təqdimatında qoyulan problemlər həmişə ürəkdən gəldiyi və reallığı əks etdirdiyi üçün auditoriyanın da yüksək səmimiyyəti və ilq reaksiyası ilə qarşılır. Leyla xanım Əliyeva beynəlxalq məclislərdə Azərbaycan həqiqətlərindən, Azərbaycanın Qarabağda tapdalanan haqqından danışır. Bu sözlər zərif bir azərbaycanlı qadının dilindən deyilsə də, qılınc kimi kəsərli olur. Onun nitqlərinin məntiqi qarşısında insanlığa düşmənliyin çürük ideologiyası tərsiləh vəziyyətinə düşür. Leyla xanım Əliyevanın müasir dünyanın mütərəqqi humanizmini dəstəkləyən və irəli aparıcı fəaliyyəti gerçəkdən güclü iradənin və tükənməz enerjinin təəcəssümüdür.

AMEA İnsan Hüquqları İnstitutu Elmi Şurasının qərarı ilə nəşr edilmiş, yazıçı-publisist, əməkdar jurnalist Vasif Səmədov və tanınmış alim, professor Rövşən Vəlizadənin “Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)”

3 cildlik monumental kitabı da Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyasının 5 illiyinə həsr edilmişdir. Bu yaxınlarda geniş elmi ictimaiyyətin, dövlət nümayəndələrinin iştirakı ilə həmin üçcildliyin ilk iki cildinin təqdimatı keçirilmişdir. Aktual mövzu və problematikası ilə diqqəti cəlb edən bu kitab haqqında Azərbaycan və xarici kütləvi informasiya vasitələrində sanballı məqalə və resenziyalar çap edilmiş, dolğun rəylər səslənmişdir. Kitabın mənim məmnuniyyətlə redaktoru olduğum üçüncü cildi də artıq nəşr olunur. Sonuncu cildin özünəməxsusluğu ondadır ki, burada “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyasının beş illik fəaliyyətinin nəticələrinin dəyərləndirilməsinə xüsusi diqqət verilmiş, əgər belə demək mümkünsə, 100 illik erməni təbliğatını alt-üst edən beş yaşlı “Xocalıya ədalət!” hərəkatının milli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə gördüyü işlərin əhəmiyyəti üzə çıxarılmışdır.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın sərrast qeyd etdiyi kimi, ermənilər bu cinayətləri “XX əsrin sonlarında, düz Avropanın kənarında törətmişlərsə”, deməli, erməni separatçıları dünyaya sırımaq istədikləri yalanların tam əksinə olaraq, bəşəriyyəti irəli aparıcıların – suverenitet və demokratiyaya ehtiram bəsləyənlərin, insanlıq dəyərlərini uca tutanların, müharibəyə “Yox!” deyənlərin deyil, bəşəriyyəti geriyyə çəkənlərin – daim savaşa və konfliktlərdən bəhrələyənlərin, qan və göz yaşlarına susayanların, humanizmin bütün əxlaqi, mənəvi və siyasi dəyərlərini əzib-təpədalayanların yanındadırlar. Kitabın ortaya qoyduğu danılmaz faktlar bir daha sübut edir: əslində, “Böyük Ermənistan” və “fövqəlməniçilik” – arxaik imperializmin bir fiksiyasıdır ki, hamıdan çox elə ermənilərin özü bu xəstə təxəyyüllərinin ilğım-obrazından ziyan çəkmişlər. Ermənilər tarix boyu dövlətlərarası münasibətlərin qaydalarını riyakarlıqla pozduqlarından və ən yaxın qonşularına belə xəyanətəkar pusquda durduqlarından, özlərinə heç bir etibarlı dost-xalq qazana bilməmiş, həmişə böyük dövlətlərin yedəyində getməyə, daha doğrusu, sürünməyə özlərini məhkum etmişlər. Ona görə də qonşularının torpaqları hesabına “böyük dövlət” olmaq arzuları həmişə gözlərində qalmışdır. Ancaq bu arzu öz nüvəsində kin, nifrət, qəddarlıq, hiylə, yalan, rəzalət, düşmənçilik, siyasi əxlaqsızlıq alovunu kükrədənərək həmişə ətrafına zəhər saçmışdır. Bu zəhərin region dövlətlərinin sağlam atmosferini bütün mənələrdə (psixoloji, siyasi, diplomatik, hərbi-ekspansionist, bakterioloji...) necə korladığını kitab əyani faktlarla sübuta yetirir.

“Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” əsəri, ilk növbədə, Azərbaycanın ayrılmaz parçası Qarabağın işğaldan azad edilməsi uğrunda ümummillə lider Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən ideoloji-diplomatik mübarizənin hazırkı mərhələsində həmin prosesə təkzibolunmaz fakt və dəlillər arsenalı verməsinə görə böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu kitab, heç bir şübhə yeri qoymadan, tam mənası ilə sübut edir ki, Ermənistan və onun havadarlarının qabaqcadan planlaşdırılmış ssenari əsasında Azərbaycanın Qarabağ ərazisini işğal etmələri əvvəldən axıradək qanlı cinayətlərlə baş tutan proses olmuşdur; torpağı zəbt

edilən bir ölkənin müdafiəsiz insanları, ən elementar beynəlxalq hüquq normaları tapdalana-tapdalana, ən antihumanist üsulların amansız tətbiqi ilə qırılıb-çatılmışdır; burada yalnız bir məqsəd olub: İnsanları öldürmək və onların yaşadığı torpağı ələ keçirmək! Bu prosesin hər iki xəttində – həm müstəqil bir dövlətin – Azərbaycanın Qarabağ ərazisinin işğal edilməsində, həm də hərbi konfliktə iştirak etməyən silahsız dinc əhalinin soyqırımı uğradılmasında Ermənistan və onun havadarları beynəlxalq hüququn bütün prinsiplərini pozmaqla, azərbaycanlılar nümunəsində bütün insanlığa qarşı böyük cinayət işləmişlər. İndi zaman çatıb: Dünyanın hər yerində olduğu kimi, Azərbaycanda da qanlı cinayətlərə yol vermiş insanlıq qatilləri cəzalandırılmalı və yalnız özgə torpaqlarını tutmaq məqsədləri ilə həyata keçirilən işğalçılıq faktı qətiyyətlə təsdiq edilərək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmalıdır.

Bu mənada Vasif Səmədov və Rövşən Vəlizadənin müəllifləri olduğu bu kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin irəli sürdüyü (Cənab Prezident bəyan edir: “Bu gün dövlətin rəsmi qurumları ilə yanaşı, bütün vətəndaşlarımız, soydaşlarımız, geniş ictimaiyyət Ermənistan - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilmiş soyqırımı siyasəti haqqında həqiqətlərin və faktların dünya parlamentlərinə, beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması üçün ardıcıl və davamlı fəaliyyət göstərməlidirlər”) vəzifələri tam yerinə yetirir və Leyla Əliyevanın 5 il öncə başladığı və artıq dünyanın 50-dən artıq ölkəsinin qoşulduğu “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının humanist mahiyyətini bütün aspektləri ilə göstərərək, insanlığın bu çağırışına daha biganə qalmağın mümkün olmadığını və ermənilərin həm episentri kimi Azərbaycan ərazisində, həm də dünyanın başqa yerlərində törətdiyi beynəlxalq terror aktlarına qanunla adekvat tədbir görülməsi tələbindən çıxış edir.

Vasif Səmədov və Rövşən Vəlizadə ermənilərin soyqırım siyasətinin anatomiyasını açaraq, ədalətə söykənən insanlığı həmin siyasətin yeridilməsi prosesində baş verən hadisələrə, işlədilər amansız texnologiyalara diqqət yetirməyə çağırırlar. Bu faktlar göstərir ki, ermənilər öz məqsədlərinə çatmaq üçün heç nədən çəkinməmişlər. Müəlliflər Dağlıq Qarabağda, Xocalıda qırğınlar törətmiş 366-cı alaydakı 02270 sayılı hərbi hissənin əks-kəşfiyyat şöbəsinin rəisi Vladimir Savelyevin 8 il ərzində (1992 - 2000) BMT, Avropa Şurası, Baş Kəşfiyyat İdarəsi və s. instansiyalara təqdim etdiyi “Məxfi arayışı” və onun ətrafında cərəyan edən hadisələri analitik təhlildən keçirirlər. Xocalı genosidindən dəhşətə gəlmiş bir hərbi-kəşfiyyatçının bu etiraf-sənədi rus və ermənilərdən ibarət olan həmin alayın necə və hansı şəraitdə yalnız azərbaycanlılardan ibarət olan bu yaşayış məntəqəsini və onun çoxsaylı əhalisini məhv etməsini bəlli edir.

Kitabın müəllifləri araşdırmaları ilə o reallığa da aydınlıq gətirirlər ki, həqiqətən də erməni terrorizminin episentri - Azərbaycandır və bu dağıdıcı zəlzələnin dalğaları bütün dünyaya yayıldığından, o, mahiyyətcə beynəlxalq terrorizmdir: beynəlxalq erməni terrorizmi dünyanın bir çox ölkələrində şəbəkələnmiş, başlıca olaraq, dünyanın türk dövlətlərinə (əsasən, Azərbaycan və Türkiyəyə) qarşı funksiyalaşdırılmış cinayətkar bir qurumun təhlükəli ideologiyasıdır; beynəlxalq erməni terrorizmi sözün əsl mənasında tək-cə ayrı-ayrı dövlətləri təhdid edən hadisə deyil, beynəlxalq təhlükəsizliyin özünü sarsıdan, beynəlxalq səviyyədə sabitliyi, dinc-yanaşı yaşamaq prinsiplərini pozan, dövlətlərarası münasibətləri dramatikləşdirən, dünya birliyinə doğru inkişafı ləngidən və xüsusilə milli dövlətlərin suverenliyinə yönəlmiş fəaliyyətləri təhrik edən antihumanist təmayüldür.

Kitabın əsas mövzusu Xocalı soyqırımı olsa da, əslində, o, bütün Qarabağ faciəsini bütün spektrləri və kəskinliyi ilə əks elətdirir. Burada nə tarix, nə psixologiya unudulur: bəlli edilir ki, ermənilərin Azərbaycana qarşı torpaq iddiaları, azərbaycanlılara qarşı əsassız qisasçılığı və absurd düşmənçiliyi etnopsixologiyanın dərin qatlarında cücərdilərək, zaman-zaman yeni nəsillərə ötürülür. Bu isə tarixdə bənzəri olmayan xəstə erməni mənəviyyatının hər dəfə yeni riyakarlıq qiyafəsində, lakin köhnə xislətində peyda olmasına gətirib çıxarır. Ona görə də 1918-ci ildə yenə də rus şovinistlərinin əli və silahı ilə Azərbaycanda qırğınlar törətmiş erməni ilə 1992-ci ilin fevralında Xocalıda soyqırımını həyata keçirən erməni arasında heç bir fərq yoxdur. Müəlliflər hətta genetikanı zədələyən səbəbləri ortaya çıxararkən, alimlərin gəldiyi müvafiq elmi nəticələrə də istinad edirlər. İngilis psixoloqu Maykl Frayd Rusiya Federasiyasının erməni məktəblərində apardığı tədqiqatları digərləri ilə müqayisə edərək yazır: “Rusiya Federasiyasında Günəşin rəngini, Orta Asiyada Ay işığından tökülən rəngi, Ermənistanda qara rəngi, Gürcüstanda narıncı rəngi, Azərbaycanda isə dənizin tünd mavi rəngini çox sevirlər. Mənim ən çox qorxduğum qara rəngdir. Çünki qara rəng gen kodlarını terrora hazırlayır”.

Kitabın müəllifləri də ermənilərin qara rəngli beynəlxalq terrorunu insanlığa yağı kəsilmiş təhlükə mənbəyi kimi xarakterizə edərək, onların bütün əməllərinin “düyün nöqtəsi” olaraq Xocalı faciəsini önə çəkirlər. Müəlliflər göstərilən fakt üzrə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İnsan Hüquqları İnstitutunun ekspert komissiyasının hazırladığı siyasi-hüquqi sənədə istinad edərək, Xocalı soyqırımının beynəlxalq cinayət kimi səciyyəsinə verir, həmin soyqırımın belə bir statusda tanınmasının beynəlxalq hüquqi bazasını və nəticələrini müəyyən edirlər: “...Beləliklə, ermənilər tərəfindən Xocalı əhalisi olan etnik azərbaycanlılara qarşı törədilmiş

bütün əməllər beynəlxalq hüquq sənədlərinə uyğun olaraq soyqırımı kimi qiymətləndirilir və beynəlxalq hüquq prinsiplərinə görə bəşəriyyətə qarşı cinayət sayılır”.

Ümumən Qarabağda, konkret olaraq Xocalıda törədilən müharibə cinayətlərinin, soyqırımı aktlarının tarixi köklərini və hazırkı reallıqlarını təhlil edən müəllif-analitiklər həmin cinayətlər prosesinə və 20 ildən artıq davam edən işğal faktına dünya ictimaiyyətinin diqqətini yönəldərək, beynəlxalq erməni terroruna qarşı müqavimət hərəkatını formalaşdırmış “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının həm xalqımız, həm də bütövlükdə tərəqqipərvər bəşəriyyət üçün böyük önəm daşıyan fəaliyyətini qiymətləndirirlər. Göstərilər ki, “Xocalıya ədalət!” strateji proqramı - bütün platformasına görə zülmə, ədalətsizliyə qarşı fəal mübarizə hərəkatının layihəsidir; “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq aksiyası - bütün dünyada əzilən, günahsız, təqib olunan, qaçqın və köçkün halına düşən, evlərini, yurdlarını, doğmalarını itirən, işgəncələrə məruz qoyulan milyonlarla insanın faciəli həyat durumuna həssaslığı özündə əks etdirən humanist ideologiyanın həyata keçirilməsidir; “Xocalıya ədalət!” nidası – bir körpənin belə qana boyanmış telini görmək istəməyənlərin, əksinə, terroru, qanı, dağıntı, fəlakəti vasitə sayanları haqq divanına çəkməyə qüdrəti çatanların getdikcə güclənən səsidir; “Xocalıya ədalət!” harayı – 2012-ci ilin 22 noyabrında Vatikan qəzetinin yazdığı kimi, “bəşəriyyətin, bütün əsrlərin çağırışıdır”; “Xocalıya ədalət!” çağırışı - XXI əsrin dövlətləri və xalqlarının bir-birinə ehtiram ruhunda inkişaf edən münasibətlərinə sədəqətin ifadəsidir! Azərbaycan öz kökündən, tarixindən gələn məhz belə yenilməz mənəviyyətə, mərd mübarizə əxlaqına malikdir!

Həmin mübariz əxlaq sədəqətlə yazılmış kitabın üçüncü cildi hələ ictimaiyyətə bəlli olmayan bir çox faktların üzə çıxarılması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. Məsələn, kitabın “Millətçi erməniləri ifşa edən faktlar, etiraflar” bölümündə tanınmış erməni mütəfəkkiri, öz milli tarixinə şovinist həmvətənlərindən fərqli olaraq, tamamilə realist yanaşan Ovanes Tumanyanın 1910-cu ildə çap edilmiş “Bədnam xalq” əsəri təqdim olunur. Bu tipli faktlar bir daha təsdiqləyir ki, erməni riyakarlığı hətta onların özlərinin əsl ziyalıları, yaradıcı adamlarını da bezdirib və ümumiyyətlə, erməni ictimai-siyasi dünyagörüşü dərin ziddiyyət və böhranlar içərisində boğulur. “Erməni mənşəli dünya alimləri və elmi ictimaiyyət tarixi həqiqətləri saxtalaşdırmaqda erməni həmkarlarını ittiham edirlər” bölümündə isə mövzunun adından da göründüyü kimi, erməni saxtakarlığına qarşı onların öz dilindən amansız faktlar ortaya çıxarılır, elmi meyarlara ehtiram bəsləyən dünya alimləri tərəfindən ermənilərin quraşdırdığı “tarix” və “həqiqət” rədd edilir. Ermənilərin ardıcıl olaraq rədd edilən, yalnız gerçək tarix və həqiqətin təhrif edilməsindən ibarət olan mövqelərini bu gün “dəstəkləmək” artıq dünya alimləri, siyasətçiləri, publisistləri tərəfindən absurd sayılır və getdikcə mümkünsüzləşir. Müasir dünyanın dəyişən və yeniləşən siyasəti də Azərbaycanın bütün cinahlar üzrə apardığı böyük və yenilməz mübarizənin nəticəsi olaraq, təbii şəkildə yalan təməlli erməni mövqeyini qorumaq üçün artıq heç bir dayağın qalmadığı reallığına və dövlətimizin haqq işini müdafiə etməyin zərurətinə gəlməkdədir.

Geniş ictimaiyyətə təqdim olunan bu üçcildlik kitabın müasir tariximiz və mədəniyyətimiz üçün əhəmiyyəti həqiqətən böyükdür: ondan orta və ali məktəb müəllimlərindən, şagird və tələbələrdən tutmuş dövlət məmurlarına, diplomatlara qədər hamı yetərincə istifadə edə bilər. Buna görə də onun Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin xətti ilə ölkəmizin bütün kitabxanalarına yerləşdirilməsi, Təhsil Nazirliyinin xətti ilə tədris vəsaiti kimi istifadə olunması, Xarici İşlər Nazirliyinin xətti ilə beynəlxalq təşkilatlara, elmi-siyasi tədqiqat mərkəzlərinə, diplomatik korpuslara çatdırılması, Xarici ölkələrdə Yaşayan Azərbaycanlılarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin xətti ilə dünya azərbaycanlıları arasında yayılması, beynəlxalq konfransların aktual mövzu və problemlər sferasına gətirilməsi və xüsusilə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının rəsmi dillərinə tərcümə edilməsi zəruridir. Qan yaddaşı ilə yazılmış bu əsər həm ölkəmizdə, həm də xaricdə milli dünyagörüşünə malik olan, Vətən torpağının bütövlüyünü düşünən və onun uğrunda fədakar mübarizəsini əsirgəməyən hər bir azərbaycanlının stolüstü kitabı olmalıdır.

Vasif Səmədov və Rövsən Vəlizadənin “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq hərəkatının faktlar qaynağı saydığımız bu sanballı tədqiqatı Qarabağ uğrunda vuruşan kitab-silah funksiyasında nəinki indi, nəinki Qarabağ işğaldan azad edilən prosesdə, hətta azad edildikdən sonra da gərəyimiz olacaq. Çünki ermənilər çox məkrlidir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunandan sonra da məhz belə güclü faktlar arsenalı ilə gələcək mübarizələrə hazır olmalıyıq!.. Qarabağ uğrunda mübarizənin yeni mərhələsində beynəlxalq erməni terroruna qarşı mükəmməl strateji platformanı modelləşdirən bu əsər danılmaz tutarqalar toplusu, hədəf müəyyənliyi ilə Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə yönəlmiş və yönələcək hər cür təxribat və təhdidləri önləməyə, ifşa etməyə açar verən bir ideoloji-diplomatik silahdır əlimizdə.

“Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” üçcildliyinin sonuncu cildi çapdan çıxmışdır

Ermənilər tərəfindən uydurulmuş “Dağlıq Qarabağ problemi”, o cümlədən XX əsr dünya tarixinin ən qəddar soyqırımı aktı olan Xocalı faciəsi haqqında tarixi həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində bünövrəsini ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qoyduğu siyasi kurs bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-də elan edilən “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyası da bu siyasi kursun həyata keçirilməsində, xüsusilə Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında uzaqgörənliklə düşünülmüş uğurlu bir strategiyadır.

Yazıçı-publisist, Əməkdar Jurnalist Vasif Səmədov və tanınmış alim Rövşən Vəlizadənin bu yaxınlarda çapdan çıxmış “Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” üçcildliyinin III cildi Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində son illərdə görülmüş məqsədyönlü işlərlə bağlı müəlliflərin gərgin araşdırmaları, yorulmadan apardıqları tədqiqatlar nəticəsində ərsəyə gələn dəyərli mənbədir.

AzərTAc xəbər verir ki, “CBS Polyqrafic production” nəşriyyatında nəfis tərtibatla çapdan çıxmış III cild hazırlanarkən də əvvəlki cildlərdə olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun, Milli Təhlükəsizlik və Daxili İşlər nazirliklərinin birgə yaratdıqları istintaq qrupunun materiallarından və AzərTAc-ın fotoarxivindəki fotosəkillərdən istifadə edilmişdir.

Kitabda beynəlxalq terrorun bir qolu olan erməni terrorçularının müxtəlif tarixi dövrlərdə Azərbaycan torpaqlarında, xüsusilə ötən əsrin son illərində Ermənistan və onun havadarlarının köməyi ilə işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ ərazisində, o cümlədən Xocalı şəhərində törətdikləri kütləvi qırğınlardan, vəhşiliklərdən, soyqırımından bəhs edilir.

Nəşrdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Fondun Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəliyinin rəhbəri Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində beş il ərzində beynəlxalq aləmdə həyata keçirilmiş təqdirəlayiq tədbirlərdən söhbət açılır. Bəri başdan qeyd etmək lazımdır ki, zəngin fakt və sənədlərin, sübutların əksini tapdığı bu kitab dünyada terrora və zülmə, işgəncəyə və amansız qətlialmlara qarşı mübarizədə tarixi həqiqətlərin önəmli toplusu kimi diqqət mərkəzində olacağı şübhəsizdir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İnsan Hüquqları İnstitutunun elmi şurasının qərarı ilə nəşr edilmiş bu kitab “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyasının 5 illiyi münasibətilə nəşr olunmuşdur.

Faciənin mənəvi, siyasi və hüquqi müstəvidə tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 70-dən çox ölkəsində uğurla həyata keçirilməkdədir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban Əliyevanın, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində qiymətli kəlamlarının da yer aldığı bu kitab mövzu ilə bağlı çoxsaylı materialları əhatə edir. Xocalı faciəsi ilə bağlı bütün hadisələri mütəmadi izləyən müəlliflər nəşrin üçüncü cildinə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” 2014-cü il 13 fevral tarixli Sərəncamını da daxil etmişlər.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın isə kitabda yer aldığı “Biz, sağ qalanlar, bu faciə haqqında həqiqəti bütün dünyaya çatdırmalı, baş vermiş hadisəyə beynəlxalq siyasi və hüquqi qiymət verilməsinə nail olmalıyıq” kimi mübariz ruhlu fikirləri hər bir azərbaycanlına Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında fəal olmağa səsleyir.

Kitabın redaktorları fəlsəfə elmləri doktoru, Fəlsəfə Cəmiyyətlərinin Beynəlxalq Federasiyasının üzvü, professor Rahid Ulusel və Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistikanın nəzəriyyəsi və təcrübəsi kafedrasının doktorantı Leyla Məmmədovadır.

“Alim mövqeyi” rubrikasında fəlsəfə elmləri doktoru, professor Rahid Uluselin “İnsanlıq meyarı ilə” yazısında cari ildə nəşrin I və II cildlərinin geniş ictimaiyyətin, dövlət nümayəndələrinin iştirakı ilə təqdimatının keçirildiyini xatırlayaraq aktual mövzu və problematikası ilə diqqəti cəlb edən bu kitablar haqqında Azərbaycan

və xarici kütləvi informasiya vasitələrində sanballı məqalə və resenziyaların çap edildiyini, dolğun rəylərin səsləndiyini diqqətə çatdırmışdır.

Vurğulanmışdır ki, sonuncu cildin özünəməxsusluğu “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyasının beş illik fəaliyyətinin nəticələrinin dəyərləndirilməsinə xüsusi diqqətin yetirilməsində və əgər belə demək mümkündürsə, 100 illik erməni təbliğatını alt-üst edən beş yaşlı “Xocalıya ədalət!” hərəkatının milli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə gördüyü işlərin əhəmiyyətinin üzə çıxarılmasındadır.

Kitabın ortaya qoyduğu danılmaz faktlar bir daha sübut edir ki, əslində “böyük Ermənistan” və “fövqəlmənçilik” – arxaik imperializmin bir fiksiyasıdır. Hamıdan çox elə ermənilərin özləri bu xəstə təxəyyüllərinin ilğım-obrazından ziyan çəkmişlər. Ermənilər tarix boyu dövlətlərarası münasibətlərin qaydalarını riyakarlıqla pozduqlarından və ən yaxın qonşularına belə xəyanət etdiklərindən, özlərinə etibarlı dost-xalq qazana bilməmiş, həmişə böyük dövlətlərin yedəyində getmiş, özlərini sürünməyə məhkum etmişlər. Onların öz qonşularının torpaqları hesabına “böyük dövlət” olmaq arzusu öz nüvəsində kin, nifrət, qəddarlıq, hiylə, yalan, rəzalət, düşmənçilik, siyasi əxlaqsızlıq alovunu kükrədərək həmişə ətrafına zəhər saçmışdır. Bu zəhərin region dövlətlərinin sağlam atmosferini bütün mənalarda (psixoloji, siyasi, diplomatik, hərbi-ekspansionist, bakterioloji...) necə korlandığını kitab əyani faktlarla sübut edir.

“Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” (Beynəlxalq erməni terroruna qarşı yeni strateji model)” əsəri, ilk növbədə, Azərbaycanın ayrılmaz parçası olan Qarabağın işğaldan azad edilməsi uğrunda ümummilli lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən ideoloji-diplomatik mübarizənin hazırkı mərhələsində həmin prosesə təkrar olunmaz fakt və dəlillər arsenalı verməsinə görə böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bu kitab tam mənası ilə sübut edir ki, Ermənistanın və onun havadarlarının qabaqcadan planlaşdırılmış ssenarisi əsasında Azərbaycanın Qarabağ ərazisini işğal etmələri əvvəldən axıradək qanlı cinayətlərlə baş tutan proses olmuşdur. Torpağı zəbt edilən bir ölkənin insanları, ən elementar beynəlxalq hüquq-normaları tapdalana-tapdalana, ən antihumanist üsulların amansız tətbiqi ilə qırılıb-çatılmışlar. Məqsəd isə insanları öldürmək və onların yaşadıkları torpaqları ələ keçirmək olmuşdur. Bu prosesin hər iki xəttində - həm müstəqil bir dövlətin – Azərbaycanın Qarabağ ərazisinin işğal edilməsində, həm də hərbi münaqişədə iştirak etməyən silahsız dinc əhalinin soyqırımında Ermənistan və onun havadarları beynəlxalq hüququn bütün prinsiplərini pozmaqla, azərbaycanlıların nümunəsində bütün insanlığa qarşı böyük cinayət işlətmişlər. Dünyanın hər yerində olduğu kimi, Azərbaycanda da qanlı cinayətlərə yol vermiş qatillər cəzalandırılmalı və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olunmalıdır.

Yazıçı-publisist, Əməkdar Jurnalist Vasif Səmədov və tanınmış alim Rövşən Vəlizadə ermənilərin soyqırımı siyasətinin anatomiyasını açaraq, ədalətə söykənən insanlığın həmin siyasətin yeridilməsi prosesində baş verən hadisələr, işlədilən amansız texnologiyalara diqqət yetirməyə çağırırlar. Bu faktlar göstərir ki, ermənilər öz çirkin məqsədlərinə çatmaq üçün heç nədən çəkinməmişlər.

Müəlliflər Xocalıda qırğın törətmiş 366-cı alaydakı 02270 saylı hərbi hissənin əks-kəşfiyyat şöbəsinin rəisi Vladimir Savelyevin 8 il ərzində (1992-2000) BMT, Avropa Şurası, Baş Kəşfiyyat İdarəsi və digər instansiyalara təqdim etdiyi “Məxfi arayış”ı və onun ətrafında cərəyan edən hadisələri analitik təhlil etmişlər. Xocalı soyqırımından dəhşətə gəlmiş bir hərbi-kəşfiyyatçının bu etiraf-sənədi həmin alayın necə və hansı şəraitdə yalnız azərbaycanlılardan ibarət bu yaşayış məntəqəsini və onun çoxsaylı əhalisinin məhv etməsini təsdiqləyir.

Kitabın müəllifləri o reallığa da aydınlıq gətirirlər ki, həqiqətən də erməni terrorizminin episentri – Azərbaycandır və bu dağıdıcı zəlzələnin dalğaları bütün dünyaya yayıldığından, o, mahiyyətcə beynəlxalq terrorizmdir. Beynəlxalq erməni terrorizmi dünyanın bir çox ölkələrində şəbəkələnmiş, başlıca olaraq, dünyanın türk dövlətlərinə (əsasən, Azərbaycan və Türkiyəyə) qarşı funksiyalaşdırılmış cinayətkar bir qurumun təhlükəli ideologiyasıdır. Beynəlxalq erməni terrorizmi sözün əsl mənasında tək-cə ayrı-ayrı dövlətləri təhdid edən hadisə deyil, beynəlxalq təhlükəsizliyi sarsıdan, dinc yanaşı yaşamaq prinsiplərini pozan, dövlətlərarası münasibətləri dramatikləşdirən, dünya birliyinə doğru inkişafı ləngidən və xüsusilə milli dövlətlərin suverenliyinə qarşı yönəlmiş fəaliyyətləri təhrik edən antihumanist təmayüldür.

Kitabın əsas mövzusu Xocalı soyqırımı olsa da, əslində o, Qarabağ faciəsini bütün spektrləri və kəskinliyi ilə əks etdirir. Burada nə tarix, nə də psixologiya unudulur. Bəlli edilir ki, ermənilərin Azərbaycana qarşı torpaq iddiaları, azərbaycanlılara qarşı əsas qısasçılığı və absurd düşmənçiliyi etnopsixologiyanın dərin qatlarında cücərdilərək, zaman-zaman yeni nəsillərə ötürülür. Bu isə tarixdə bənzəri olmayan xəstə erməni mənəviyyatının hər dəfə yeni riyakarlıq qiyaafəsində, lakin köhnə xislətində peyda olmasına gətirib çıxarır.

Müəlliflər hətta genetikanı zədələyən səbəbləri aşkara çıxararkən, alimlərin müvafiq elmi nəticələrinə, o cümlədən ingilis psixoloqu Maykl Fraydın Rusiya Federasiyasının erməni məktəblərində apardığı tədqiqatlara istinad etmişlər.

Kitabın müəllifləri ermənilərin qara rəngli beynəlxalq terrorunu insanlığa yağı kəsilmiş təhlükə mənbəyi kimi xarakterizə edərək, onların bütün əməllərinin “düyün nöqtəsi” olaraq Xocalı faciəsini önə çəkmişlər.

Ümumən Qarabağda, konkret olaraq Xocalıda törədilən müharibə cinayətlərinin, soyqırımı aktlarının tarixi köklərini və hazırkı reallıqlarını təhlil edən müəllif-analitiklər həmin cinayətlər prosesinə və 20 ildən artıq davam edən işğal faktına dünya ictimaiyyətinin diqqətini yönəldərək, beynəlxalq erməni terroruna qarşı müqavimət hərəkatını formalaşdırmış “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının həm xalqımız, həm də bütövlükdə tərəqqipərvər bəşəriyyət üçün böyük önəm daşıyan fəaliyyətini qiymətləndirirlər.

Kitabda göstərilir ki, “Xocalıya ədalət!” strateji proqramı – bütün platformasına görə zülmə, ədalətsizliyə qarşı fəal mübarizə hərəkatının layihəsidir. Bu beynəlxalq aksiya bütün dünyada əzələn, günahsız, təqib olunan, qaçqın və köçkün halına düşən, evlərini, yurdlarını, doğmalarını itirən, işgəncələrə məruz qalan milyonlarla insanın faciəli həyat durumuna həssaslığı özündə əks etdirən humanist ideologiyanın həyata keçirilməsidir. “Xocalıya ədalət!” nidası – bir körpənin belə qana boyanmış telini görmək istəməyənlərin, əksinə, terroru, qanı, dağıntını, fəlakəti vasitə sayanları haqq divanına çəkmək qüdrəti çatanların getdikcə güclənən haqq səsidir. “Xocalıya ədalət!” – 2012-ci ilin 22 noyabrında Vatikan qəzetinin yazdığı kimi, bəşəriyyətin, bütün əsrlərin çağırışıdır. “Xocalıya ədalət!” – XXI əsrin dövlətləri və xalqlarının bir-birinə ehtiram ruhunda inkişaf edən münasibətlərinə sədaqətin ifadəsidir! Azərbaycan öz kökündən, tarixindən gələn məhz belə yenilməz mənəviyyətə, mərd mübarizə əxlaqına malikdir!

Həmin mübariz əxlaq sədaqətlə yazılmış kitabın III cildi hələ ictimaiyyətə bəlli olmayan bir çox faktların üzə çıxarılması baxımından olduqca əhəmiyyətlidir. Məsələn, kitabın “Millətçi erməniləri ifşa edən faktlar, etiraflar” bölümündə tanınmış erməni yazıçısı, öz milli tarixinə şovinst həmvətənlərindən fərqli mövqedə yanaşan Ovanes Tumanyanın 1910-cu ildə çap olunmuş “Bədnam xalq” məqaləsində deyilir: “Əgər bizdə müdriklik, mərdlik və sağlam intuisiya kimi keyfiyyətlər varsa, onda biz bütün bunlara göz yummamalı, elə düşünməməliyik ki, bizim insanlar mənəvi cəhətdən tamamilə korlanmışdır. Xəstəliyə qarşı mübarizənin birinci şərti, sağalmağın əsas şərti odur ki, biz öz bədbəxtliyimizi öz vicdanımız qarşısında və bütün dünya qarşısında etiraf edək.

Onda xilasedici mənlük şüuru oyanacaq, biz özümüzü təkmilləşdirməyə və nəcib əməllərə meyl edəcəyik.

Başqa yol yoxdur. Həqiqi qurtuluş içəridən gəlməlidir, çünki bizim iç dünyamız xəstədir”.

Bu tipli faktlar erməni riyakarlığının hətta onların öz ziyalılarını, yaradıcı adamlarını da bezdirdiyini, ümumiyyətlə, erməni ictimai-siyasi dünyagörüşünün dərin ziddiyyət və böhranlar burulğanında boğulduğunu bir daha təsdiqləyir.

Nəşrin “Erməni mənşəli dünya alimləri və elmi ictimaiyyət tarixi həqiqətləri saxtalaşdırmaqda erməni həmkarlarını ittiham edirlər” bölümündə isə mövzunun adından görüldüyü kimi, erməni tarixi saxtakarlığına qarşı onların öz dilindən amansız faktlar ortaya çıxarılır, elmi meyarlara ehtiram bəsləyən dünya alimləri tərəfindən ermənilərin quraşdırdıqları “tarix” və “həqiqət” rədd edilir.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının hərbi prokuroru Xanlar Vəliyevin “Soyqırımı insanlığa qarşı amansız cinayətdir” sərəlvhəli yazısında ermənilərin Xocalıda törətdikləri soyqırımı dəhşətləri konkret rəqəmlər və faktlar əsasında tam dolğunluğu ilə öz əksini tapmış, qətləmin təşkilatçılarının və icraçılarının öz layiqli cəzalarına çatacaqlarına əminlik ifadə olunmuşdur.

Geniş ictimaiyyətə təqdim olunan bu üçcildlik kitabın müasir tariximiz və mədəniyyətimiz, gənclərimizin hərbi-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi üçün böyük əhəmiyyəti vardır. Ondan orta və ali məktəb müəllimləri, şagird və tələbələr, əsgər və zabitlər, dövlət məmurları, diplomatlar yetərinə istifadə edə bilərlər. Buna görə də nəşrin Mədəniyyət və Turizm, Təhsil nazirliklərinin xətti ilə ölkəmizin bütün kitabxanalarında yerləşdirilməsi, xüsusilə müəllim və şagirdlərin, tələbələrin mütaliə etmələri və eyni zamanda, tədris vəsaiti kimi istifadə olunması, Xarici İşlər Nazirliyinin xətti ilə beynəlxalq təşkilatlara, elmi-siyasi tədqiqat mərkəzlərinə, diplomatik korpuslara çatdırılması, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin xətti ilə dünya azərbaycanlıları arasında yayılması, beynəlxalq konfransların aktual mövzu və problemlər sferasına gətirilməsi və xüsusilə BMT-nin rəsmi dillərinə tərcümə edilməsi zəruridir.

Qan yaddaşı ilə yazılmış bu üçcildlik əsər həm ölkəmizdə, həm də xaricdə milli dünyagörüşünə malik, Vətən torpağının bütövlüyünü düşünən və onun uğrunda fədakar mübarizəsini əsirgəməyən hər bir azərbaycanlının stolüstü kitabı olmalıdır.

Vasif Səmədov və Rövşən Vəlizadənin bu sanballı tədqiqatı Qarabağ uğrunda vuruşan kitab-silah funksiyasında nəinki indi, nəinki torpaqlarımız işğaldan azad edilən prosesdə, eləcə də sonra gərəyimiz olacaqdır. Qarabağ uğrunda mübarizənin yeni mərhələsində beynəlxalq erməni terroruna qarşı mükəmməl strateji platformanı modelləşdirən bu əsər danılmaz maraqlar toplusu, hədəf müəyyənliyi ilə Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı hər hansı təxribat və təhdidləri önləməyə, ifşa etməyə açar verən bir ideoloji silahdır.

Kitabda diqqəti cəlb edən məqamlardan biri də öz doğma yurd-yuvasından didərgin düşmüş qaçqın və məcburi köçkün həyatını yaşayan soydaşlarımızın mədəni-maarif, sosial, ailə və məişət problemlərinin həllində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Heydər Əliyev Fondunun, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin və bütövlükdə Azərbaycan hökumətinin çoxşaxəli qayğılarından bəhs edilməsi, maraqlı təhlillərin aparılmasıdır.

Müəlliflərin araşdırmalarına xüsusi rəyin və nəşrə “Ön söz”ün müəllifi, Milli Məclisin deputatı, Avropa Şurası Parlament Assambleyasındakı Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü, AMEA-nın müxbir üzvü, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Rafael Hüseynovdur.

AMEA-nın İnsan Hüquqları İnstitutunun elmi şurasının qərarı ilə nəşr edilmiş elmi monoqrafiyanın baş elmi məsləhətçisi, Milli Məclisin deputatı, bu elmi müəssisənin direktoru, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Aytən Mustafayevadır.

Nəşrin sonunda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın “Kampaniya davam edir. Məqsədimiz Xocalı hadisələri barədə dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq və beynəlxalq hüquqi müstəvidə tanınmasına nail olmaqdır” kimi müdrik kəlamları bizləri bir daha müvafiq istiqamətdə fədakar olmağa çağırır.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının beş illik uğurlu fəaliyyətindən bəhs edən bu kitab bütövlükdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın - nəcib, humanist, müqəddəs və həm də çətin, lakin şərəfli bir missiyanı layiqincə yerinə yetirən bir Azərbaycan xanımının bəşəriyyətə ədalət çağırışı ilə yaşayan, işləyən bir insan ömrünün salnaməsidir.

Tədqiqatda Azərbaycan, ingilis, rus dillərində, həmçinin qəzet və jurnallardan, internet resursları olmaqla 103 mənbədən istifadə edilmişdir.

“Xalq qəzeti”.-2014.-6 iyun.-№ 118.-S.4.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası uğurla davam etdirilir

Vətənpərvərliyin və xeyirxahlığın təcəssümü

Ceyhun ƏLƏKBƏROV,

“Soyqırımı Həqiqətlərinin Tanındılması”

İctimai Birliyinin sədri

Heydər Əliyev Fondu ictimai statusla fəaliyyət göstərməsinə baxmayaraq, dövlət başçısı İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli siyasətə öz töhfəsini verir. Xalqın milli mədəniyyətinin, milli-mənəvi dəyərlər sisteminin yad təsirlərdən qorunmasında, cəmiyyətdə saflıq, nəciblik, xeyirxahlıq kimi dəyərlərin təbliğində müstəsna rol oynayır.

Fəaliyyət göstərdiyi müddətdə ulu öndərin mərhəmət, nəciblik və yüksək humanizmə əsaslanan ali ideyalarının ictimai şüurda möhkəmlənməsinə çalışan, millətin gələcəyi naminə bir sıra strateji əhəmiyyətli layihələri inamla həyata keçirən Heydər Əliyev Fondu cəmiyyətdə yüz minlərlə insanın ümid və pənah yerinə çevrilmişdir.

Fondun prezidenti, UNESCO-nun və ISESCO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən çoxşaxəli layihələri birləşdirən ümumi ortaq xətt məhz milli genofondun qorunması, saf dəyərlərin ictimai şüurda möhkəmlənməsidir. Bu gün Mehriban xanım Əliyevanın adı gələndə Azərbaycan vətəndaşının düşüncəsində əsas yeri onun milli mədəniyyətimiz qarşısında göstərdiyi misilsiz xidmətləri dayanır. Azərbaycan musiqisinin, muğamının, aşıq sənətinin, cazın, estradanın, incəsənət sahələrinin inkişafı 10 il bundan əvvəlki ilə müqayisədə heyrətləndiricidir. Elə buna görə də 2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki yorulmaz səylərinə görə Mehriban xanım Əliyeva UNESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür.

Qarşıya qoyduğu xeyirxah məqsədlərlə Heydər Əliyev Fondu nəinki respublika hüdudlarında, eləcə də beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz və etimad qazana bilmişdir. Məhz bu fəaliyyətin nəticəsi olaraq fondun prezidenti, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyeva iki mötəbər mükafata - Fransa dövlətinin “Şərəf Legionu” ordeninə və UNESCO-nun “Qızıl Motsart” medalına layiq görülmüşdür. Bütün bu saysız-hesabsız mükafatlar, əslində, ölkəmizin birinci xanımının yüksək intellektual səviyyəsindən və bacarıqlı lider olmasından xəbər verir. Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti mədəniyyətimizin, milli irsimizin qorunması sahəsində mövcud olan boşluğu aradan qaldırdı. Xalq onun timsalında öz mədəniyyətinin etibarlı hamisini tapdı. Onun təşəbbüsü ilə bir sıra möhtəşəm layihələr həyata keçirildi.

Fondun prezidenti Mehriban Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 10 illiyinə həsr olunmuş mərasimdə bildirmişdi: “On il bundan əvvəl - 2004-cü il mayın 10-da Heydər Əliyev Fondu öz fəaliyyətinə başladı. Fond müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin əsaslarını qoymuş, müstəqil Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və mənəvi dirçəlişini təmin etmiş şəxsin adını daşıyır. Biz fəaliyyətimizin ilk günündən atığımız addımlarla, gördüyümüz işlərlə bu yüksək ada layiq olmağa çalışmışıq. On il ərzində biz xeyli nailiyyətlər əldə etmişik. Bizim ən böyük nailiyyətimiz və uğurumuz Azərbaycan xalqının inamını və etimadını qazanmağımızdır. Bu, əvəzsiz bir mükafatdır”.

Bu gün Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi kompleks tədbirlər nəticəsində xalqın milli kimliyində bir oyanış baş vermiş və son illər mədəniyyətini, keçmişini, milli varlığını özündə yaşadan Azərbaycan gənliyinin formalaşmasında bir təkən olmuşdur. Bütün bu işləri reallaşdırmaq üçün insanda ilk növbədə böyük vətənpərvərlik hissi olmalıdır. Fondun minlərlə insanın köməyinə çatması, müalicəyə ehtiyacı olanları dünyanın ən yüksək səhiyyə müəssisələrinə göndərməsi, evə, maddi dəstəyə ehtiyacı olanlara, xüsusilə valideynsiz uşaqlara sahib çıxması onun fəaliyyətinin ən böyük istiqamətlərindəndir. Heydər Əliyev Fondu XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri sayılan Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanındılması üçün də əlindən gələni edir. Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşan “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bu acı həqiqətin dünyada tanındılması, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün məqsədyönlü işlər həyata keçirilir.

Son illər Kanada, Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan İslam Respublikası, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya və İordaniyanın parlamentləri Xocalı soyqırımını tanımışlar. ABŞ-ın Vest Virciniya ştatının qanunverici orqanının Nümayəndələr Palatasında Xocalı faciəsi ilə bağlı bir müddət əvvəl qətnamə qəbul edilmişdir. Qətnamədə Xocalıda törədilmiş cinayətlərin 1988-ci ildən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda erməni hərbi qüvvələri tərəfindən həyata keçirilən təcavüzün tərkib hissəsi olduğu qeyd edilir. Bundan əvvəl isə Kaliforniya, Massaçusets, Texas, Nyu Cersi, Meyn, Nyu Meksika, Arkanzas, Corciya, Oklahoma, Tennesi, Pensilvaniya, Konnektikut, Florida, Missisipi ştatlarının qanunverici orqanlarında da müvafiq qətnamələr qəbul olunmuş, Xocalıda qırğın törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması tələb edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü əsasında İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Gənclər Forumunun dünyanın 40-dan çox ölkəsində həyata keçirdiyi “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məqsədi də beynəlxalq ictimaiyyəti bu qanlı hadisə ilə bağlı ətraflı məlumatlandırmaqdır. 2014-cü ildə də bu istiqamətdə zəruri tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Xocalı sakini olaraq mən və bütün xocalılılar Heydər Əliyev Fondunun üzərinə götürdüyü bu missiyanın uğurla nəticələncəyinə ümid edirik. Çünki hələ də dünya birliyi erməni vandalları tərəfindən başımıza gətirilən bu müsibətə tam məsuliyyətlə yanaşmır, xalqımızın dərdinə ədalətsiz münasibət göstərir. Biz əminik ki, fond Ermənistanın təcavüzkarlıq siyasətinin ifşası, Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, habelə işğal nəticəsində tarixi torpaqlarından didərgin düşmüş məcburi köçkünlərin hüquqlarının beynəlxalq miqyasda qorunması istiqamətində bundan sonra da əzmlə fəaliyyət göstərəcək.

“Azərbaycan”.-2014.-28 avqust.-№ 185.-S.2.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının əlaqələndiricilərinin toplantısı keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının oktyabrın 10-da İstanbulda növbəti təqdimat mərasimi və milli əlaqələndiricilərin toplantısı keçirilib.

Mərasimdə əvvəlcə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası haqqında film nümayiş olunub. Sonra ötən illər ərzində kampaniyanın fəaliyyətini əks etdirən geniş təqdimat keçirilib. Təqdimat zamanı İOT Gənclər Forumunun beynəlxalq ədalətə çağırış layihələri, bu layihələrin dünyada müsəlmanlara qarşı baş vermiş, insanlığa zidd cinayətlər haqda məlumatların beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, hüquqi qiymət verilməsi sahəsində əhəmiyyətindən danışılıb, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası zamanı əldə edilən uğurların bu baxımdan önəm daşdığı qeyd olunub.

Tədbirdə çıxış edən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının əlaqələndiriciləri öz ölkələrində bu kampaniya çərçivəsində həyata keçirdikləri işlərdən danışdıblar, kampaniyanın İslam həmrəyliyi baxımından əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıblar.

Daha sonra “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının milli əlaqələndiriciləri nümayəndə heyətlərinə müraciət edərək kampaniyaya qoşulmağa və öz ölkələrində bu kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı haqda məlumatların ictimaiyyətə daha geniş çatdırılması və hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində birgə fəaliyyət göstərilməsinə çağırıblar.

Tədbir iştirakçıları bu çağırışa müsbət yanaşaraq hər biri öz ölkəsində “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının milli əlaqələndirici özəklərinin yaradılması və fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi ilə bağlı ümumi qərar qəbul ediblər. Kampaniyanın işinin daha uğurlu təşkili üçün əlaqələndirmə işinin qurulması ilə bağlı qısa seminar da keçirilib.

Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumat kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-də - Şuşanın işğalı günü irəli sürülüb. Faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 35-dən çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir.

“Azərbaycan”.-2014.-12 oktyabr.-№ 221.-S.2.

Xocalıya ədalət tələb edən petisiyaya start verildi - See more at

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumat kampaniyası çərçivəsində bu faciəni törətmiş cinayətkarların hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üzrə petisiyaya start verilib.

Trend xəbər verir ki, petisiyada Xocalıda baş verən kütləvi qırğının 53 ölkəni təmsil edən Parlament İttifaqı, 7 ölkə parlamenti və ABŞ-ın 16 ştatının qanunverici orqanı tərəfindən “insanlığa qarşı cinayət” və “soyqırım aktı” kimi tanınması qeyd olunur. Xüsusilə, bu sənəddə son zamanlar 100 il öncə baş verən hadisələrə istinad edən erməni lobbisi və onların maliyyələşdirdiyi təbliğatçıların Xocalı faciəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətindən gizlətməsi cəhdləri göstərilir.

Dünya liderlərinə, KİV-lərə, bütün vicdanlı insanlara ünvanlanan bu petisiyada Xocalı faciəsini törətmiş adamların cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və faciəni “insanlığa qarşı cinayət” və “soyqırım aktı” kimi qiymətləndirilməsi çağırışı edilir.

Petisiyanı imzalamaq istəyənlər bu linkə daxil ola bilərlər “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayıb və hal-hazırda 50-dən artıq ölkədə həyata keçirilməkdədir. Kampaniya nəticəsində dünyanın bir sıra parlamentləri, həmçinin İƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurası və İƏT Parlament İttifaqı tərəfindən Xocalı qətləmi soyqırım aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanınıb.

“Palitra”.-2015.-13 fevral.-№ 28.-S.6.

“Xocalıya ədalət, gələcək üçün ibrət”

İndoneziyada mövzusunda seminar keçirilib

İndoneziya Universiteti, Ədalət və Sülh üzrə Beynəlxalq Gənclər Cəmiyyəti, Həbib Mərkəzi və Abdurrahman Vahid Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə İndoneziya Universitetində “Xocalıya ədalət, gələcək üçün ibrət” mövzusunda seminar keçirilib.

Azərbaycanın İndoneziyadakı səfirliyindən APA-ya verilən məlumata görə, seminar da İndoneziya hökumətinin rəsmiləri, parlament nümayəndələri, İndoneziya İnsan Haqları Komissiyasının və ölkədə akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərin təmsilçiləri iştirak ediblər. Yerli dövlət televiziyası TVRİ və digər çoxsaylı KİV nümayəndələrinin iştirak etdikləri və geniş işıqlandırdıqları seminar da universitetin professorları, təşkilatçı qurumların rəhbərləri, İnsan Haqları Komissiyasının və “The Jakarta Post” qəzetinin nümayəndələri və digər tanınmış şəxslər çıxış ediblər.

Ədalət və Sülh üzrə Beynəlxalq Gənclər Cəmiyyətinin fəalları çıxışlarında gəncləri insan haqlarının və ədalətin müdafiəsi naminə “Xocalıya ədalət” şüarı altında Ermənistan səfirliyinin qarşısında etiraz aksiyası keçirməyə çağırıblar. İnsan Haqları Komissiyasının nümayəndəsi Elfansuri və digər çıxışçılar iştirakçılara Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və dinc əhaliyə qarşı törətdikləri cinayətlər barədə məlumat verib, Xocalı soyqırımını törədənlərin mühakimə olunmasının vacibliyini vurğulayıb və öz səlahiyyətləri çərçivəsində bunun üçün çalışacaqlarını bildiriblər.

Seminarın sonunda 1 ay əvvəl elan olunmuş “Xocalıya ədalət, gələcək üçün ibrət” adlı yaradıcılıq müsabiqəsinin müddətinin fevralın 20-dək uzadıldığı bildirilib. Müsabiqənin iştirakçıları Xocalı soyqırımını təsvir edən əsərlərini (rəsm, musiqi, toxuculuq, video klip, heykəltəraşlıq və digər əl işləri) Ədalət və Sülh üzrə Beynəlxalq Gənclər Cəmiyyətinə təqdim edirlər. Seminar iştirakçılarına “Azərbaycana İndoneziyadan baxış”, “İrs” jurnalları, Xocalı soyqırımını barədə faktlar toplusunun ingilis və İndoneziya dili versiyaları və digər vəsaitlər paylanılıb.

Qeyd edək ki, seminarın təşkilatçılarının bütün ünvanlara, o cümlədən Ermənistanın Cakartadakı səfirliyinə də göndərilmiş dəvətnamələrə Azərbaycanın səfirliyi tərəfindən tərtib olunmuş “Xocalı soyqırımı” adlı ingilis və bahasa dilində faktlar və sənədlər toplusundan ibarət kitab da əlavə olunub. Seminar da iştirak edərək çoxsaylı suallar və qınaqlar qarşısında aciz qalmaq və ya iştirakdan imtina edərək təqsirli olduqlarını qiyabi etiraz etmək dilemması ilə üzləşmiş Ermənistan səfirliyi çəşqınlıq içərisində hər üç təşkilatçı quruma zəng edərək tədbirin ləğv olunmasına çalışıb. Səfir Tamerlan Qarayev həm seminardakı çıxışı, həm də seminardan sonra TVRİ kanalına müsahibəsi zamanı Ermənistan səfirliyinin bu tədbirin ləğvinə çalışmaq la özünü ifşa etdiyini və müstəqil QHT-lərdən ibarət olan təşkilatçıların proqramlarına müdaxilə edərək onlara hörmətsizlik etdiyini bildirib.

Seminarın sonunda təşkilatçı fəallar həm Xocalı soyqırımı ilə bağlı, həm də Ermənistan səfirliyinin seminara mane olmaq cəhdlərinə qarşı ciddi etiraz aksiyası keçirəcəklərini, Cakartanın mərkəzi küçəsində və Ermənistan səfirliyinin qarşısında nümayiş təşkil edəcəklərini bildiriblər. TVRİ kanalı seminarla bağlı xəbəri günün əsas xəbər saatında ingilis və İndoneziya dillərində nümayiş etdirib.

“İki sahil”.-2015.-14 fevral.-№ 29.-S.26.

“Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə” adlı kitab rus və türk dillərində nəşr edilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində “Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə” adlı kitab Avropa Azərbaycan Cəmiyyəti tərəfindən Sankt-Peterburqda və İstanbulda rus və türk dillərində nəşr edilib.

Avropa Azərbaycan Cəmiyyətindən AzərTAc-a bildirilib ki, ilk dəfə ingilis dilində nəşr olunan bu toplu ötən il Londonun “İTHACA Press” nəşriyyatında çap edilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva kitaba “Ön söz” yazıb. “Ön söz”də deyilir: “...1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə müasir tarixin ən faciəli qətlialarından biri baş vermişdir. Ermənistan silahlı qüvvələri keçmiş sovet qoşunlarının bölgənin mərkəzi Xankəndidə dislokasiya edilmiş hərbi hissəsinin köməyi ilə Xocalı şəhərinin dinc azərbaycanlı əhalisinə qarşı etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirmişdir. Bu hadisə dünya mediasının o zaman bölgədə olan bütün nümayəndələri və hadisədən xəbər tutan informasiya agentlikləri tərəfindən kütləvi qətlial kimi qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan xalqı baş verənləri dərin kədər hissi ilə qarşılımış, qətlial qurbanlarını şərəflə dəfn etmiş, bu amansız faciədən xilas olanların yenidən həyata bağlanması üçün var qüvvəsini səfərbər etmişdir”.

“Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə” (“Khojaly Witness of a war crime. Armenia in the dock”) kitabı Xocalı soyqırımı haqqında Qərbdə ingilis dilində çap edilən ilk müstəqil nəşrdir. Kitabda Xocalı hadisələrinin şahidlərinin müsahibələri, faciə barədə beynəlxalq dövrü mətbuatın materialları, xarici tədqiqatçıların mövqeyi, beynəlxalq təşkilatların hesabatları və xarici fotoqraflar tərəfindən çəkilmiş nadir fotolar yer alıb.

Bu kitabın nəşri “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının missiyasının həyata keçirilməsi işinə beynəlxalq dəstək olub. Bunu nəzərə alaraq, kitabın bir sıra dillərə tərcümə edilməsi məqsədəuyğun hesab edilib.

“Xalq qəzeti”.-2015.-18 fevral.-№ 38.-S.5.

Bütün dünya "Xocalıya Ədalət" deyir

Azərbaycan diaspor təşkilatları Norveç parlamenti qarşısında aksiya keçirəcək

Norveç Azərbaycanlıları Gənclər Təşkilatı (UNAYOF) və Oslo Azərbaycan Evi Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar fevralın 26-da Norveç parlamentinin binası qarşısında mitinq təşkil edəcək. Aksiyada hər iki təşkilatın üzvləri, Azərbaycan diasporunun fəal nümayəndələri və Azərbaycan icmasına yaxın olan norveçlilərin iştirakı planlaşdırılıb. Mitinqdə 1992-ci ildə Azərbaycanın Xocalı şəhərində ermənilər tərəfindən soyqırıma məruz qalması, günahsız insanların qətlə yetirilməsi bir daha yerli ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılacaq və faciəyə Norveç parlamentinin hüquqi qiymət verməsi tələbi irəli sürüləcək. Aksiyanın keçirilməsi üçün müvafiq qurumlardan icazə alınıb.

Qeyd edək ki, 2005-ci ildə yaradılan Norveç Azərbaycanlıları Gənclər Təşkilatı və 2012-ci ildə təsis edilən Oslo Azərbaycan Evi Dağlıq Qarabağ münacişəsi, Xocalı soyqırımı və ermənilərin törətdiyi digər vəhşiliklərin Norveç ictimaiyyətinə çatdırılması, azərbaycanlıların yerli cəmiyyətə inteqrasiyası, Azərbaycan mədəniyyətinin, tarixinin təbliği istiqamətində uğurlu layihələrə imza atıb. BAK Xocalı soyqırımı əlaqədar Bəyannamə qəbul edib Benilüks Azərbaycanlılar Konqresi Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar Avropa İnstitutlarının rəhbərlərinə və Avropa Parlamentinin 751 millət vəkilinə ünvanlanan Bəyannamə qəbul edib. Bəyannamədə Avropa parlamentlərinin, beynəlxalq təşkilatların və dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılır ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Xocalı şəhərində törədilən kütləvi qırğın ən ağır cinayətlərdən biridir: "Bir gecədə şəhərin əksəriyyəti yaşlı, uşaq və qadın olan 613 dinc sakininin vəhşiliklə qətlə yetirilməsi XX əsrin ən dəhşətli faciəsidir".

Benilüks Azərbaycanlılar Konqresi dünya ictimaiyyətinə müraciət edərək insanlığa qarşı törədilən Xocalı soyqırımını tanımağı və günahkarların ədalət məhkəməsinə çağırılmasını tələb edir. Bəyannamə müəllifləri həmçinin, Avropanın beynəlxalq təşkilatlarını və parlamentariləri öz nüfuzundan istifadə edərək bir milyon azərbaycanlı məcburi köçkün və qaçqının öz torpağına təhlükəsiz qayıtmasını təmin etməyə çağırıb. Bəyannamə Avropa Parlamenti, Avropa Komissiyası və Avropa Şurasının prezidentlərinə, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı, "Amnesty International", "Human Rights Watch" təşkilatlarına, Niderland, Belçika və Lüksemburq parlamentlərinə göndərilib. Qeyd edək ki, Belçika, Niderland və Lüksemburqdakı 15-ə yaxın Azərbaycan diaspor təşkilatını özündə birləşdirən Benilüks Azərbaycanlıları Konqresi Azərbaycan həqiqətlərinin Avropada yayılması, Dağlıq Qarabağ münacişəsi barədə yaşadığı ölkələrin ictimaiyyətini məlumatlandırılması və erməni lobbisinə qarşı mütəşəkkil mübarizə istiqamətində uğurlu fəaliyyət göstərir. Türkiyənin İzmit şəhərində Xocalı abidəsi ucaldılır 1992-ci il fevralın 26-da Xocalı şəhərində Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən törədilən soyqırım aktının unudulmaması və faciə qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün Türkiyənin Kocaeli vilayətinin İzmit şəhərində abidə ucaldılacaq. Türkiyə Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyası (TADEF) ilə İzmit Bələdiyyəsinin birgə layihəsi olan abidənin artıq inşasına başlanılıb. İzmit şəhəri, Yenişəhər məhəlləsindəki parkda ucaldılacaq abidə Bələdiyyənin Park və Baxçalar müdirliyi tərəfindən hazırlanan layihə əsasında inşa edilir.

Layihəyə görə abidənin ümumi hündürlüyü 2,5 metr təşkil edir. Abidədə Azərbaycan və Türkiyənin qardaşlığını tərənnüm edən bayraq simvolları, şəhidlərin ölməzliyini bildirən səmaya doğru ucalan sütunlar qoyulacaq. Bundan başqa, soyqırımı əks etdirən fotolardan istifadə ediləcək, abidənin kənarlarındakı lövhələrdə Xocalıda qətlə yetirilmiş 613 nəfərin adları həkk olunacaq Parkda hər iki ölkənin bayraqları ilə yanaşı, Azərbaycan milli naxışları, buta və digər simvollar əks olunacaq. Abidənin bu il aprelin 22-də açılışı nəzərdə tutulub. Millət vəkili Qənirə Paşayeva İstanbulda Xocalı Soyqırımı ilə bağlı tədbirdə çağırış edib: Etnik kimliyindən və dini inancından asılı olmayaraq insanlığın yanında olanlar "Xocalıya Ədalət" deyənlərə dəstək verməlidir". Xəzər regionu ölkələrini əhatə edən və Türkiyənin tanınmış nəşrlərindən olan "Hazar World"un jurnalının təşkil etdiyi "Ermənistanın işğalı altındakı Qarabağ" mövzulu "Xəzər Qısa Film" müsabiqəsinin mükafatlarının təqdimat mərasimində çıxış edən millət vəkili Qənirə Paşayeva iştirakçılara Qarabağ münacişəsi, Xocalı Soyqırımı barədə geniş məlumat verdikdən sonra bu soyqırım zamanı valideynlərini itirən uşaqlar, onların yaşadığı acılardan danışsın və etnik kimliyindən, dinindən və inancından asılı olmayaraq insanlığın yanında olanlar və bu insanlıq əleyhinə cinayəti işləyənlərin ədalət qarşısında cavab verməsini istəyənlər Xocalıya ədalət deyənlərin yanında olmalıdır deyib. "Son iki gündür hamımız bir şok keçirdik. Bir qızımızın, bacımızın vəhşicəsinə qətl edilməsi şokunu. Ona Allahdan rəhmət diləyir, ailəsinin acısını paylaşırıq. İki gündür Özgəcanın gözləri, 23 ildir Xocalıda şiddətə məruz qalaraq qətl edilən qadınlarımızın, uşaqlarımızın gözləri gözlərimizin önündən getmir! Biz heç bir zaman, dünyanın heç bir yerində insanların öldürülməsinə tərəfdar

olan bir cəmiyyət, millət olmadıq, amma "Şarlı Ebdo" üçün yürüş edən qərb liderləri, yüzlərlə insanı Ermənistan əsgərləri tərəfindən qətl edilərkən niyə yürüş keçirmədilər? Niyə səslərini heç eşitmədik?

Ölənlər hansı millətdən olursa-olsun əvvəlcə insandı. Biz hələ də o səsləri eşitmirik! Bu bir insanlıq utancıdır! Biz sadəcə, ədalət istəyirik! Xocalıda, Qaradağlıda soyqırım törədən cinayətkarlar Ermənistanda önəmli vəzifədədirlər. Hələ də ədalət qarşısında törətdikləri cinayətə görə cavab verməyiblər. Dünyanın insan haqları deyərək bar-bar bağırən təşkilatları, dövlətləri, 1 milyon insanın öz evində yaşama hüququnun Ermənistan tərəfindən pozulmasına səs çıxartmırlar! Xocalı soyqırımının növbəti ildönümü ilə diaspor təşkilatları geniş təbliğat kampaniyasına başlayıb Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü bu il dünya ölkələrində yaşayan soydaşlarımız, Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən daha geniş miqyasda qeyd olunur. Soydaşlarımız bu tədbir və aksiyalarla 23 il əvvəl Azərbaycan xalqının məruz qaldığı qətlə, erməni vəhşiliklərini yaşadıkları ölkənin ictimaiyyətinə və xalqına çatdırmağa çalışırlar. Azərbaycan diaspor təşkilatları Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlamış "Xocalıya Ədalət!" beynəlxalq kampaniyasında aktiv iştirak edirlər. ABŞ-ın Nyu-York şəhərində - BMT-nin mənzil qərargahının, Vaşinqtonda isə Ermənistan səfirliyi qarşısında etiraz aksiyalarının keçirilməsi, Los-Anceles, San-Fransisko, Hyuston, eləcə də digər şəhərlərdə yerli və xarici gənclər arasında faciə ilə bağlı debatların, konfrans, dəyirmi masa və anım mərasimlərinin təşkili planlaşdırılıb. Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar Almaniya, Niderland, Belçika, Danimarka, İsveçrə, Polşa, İsveç, Finlandiya, Latviya, Litva, Estoniya, Rumıniya, Macarıstan, Çexiyada fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən Xocalı soyqırımına həsr olunmuş müxtəlif səpkili tədbirlərin reallaşdırılması nəzərdə tutulub. Avropanın bir sıra şəhərlərinin mərkəzi küçə və meydanlarında yürüş, etiraz aksiyaları keçiriləcək, bəzi şəhərlərin ictimai nəqliyyatında Xocalı soyqırımından bəhs edən videoçarxın nümayişi, fotosərgilərin təşkili, fotostendlərin qurulması planlaşdırılıb. Bundan başqa, bir sıra ölkələrin yerli kütləvi informasiya vasitələrində Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunmuş materialların dərci nəzərdə tutulub. Xocalı faciəsinin 23-cü ildönümü ilə əlaqədar Rusiyanın, Ukraynanın bir çox bölgələrində, Belarus və Moldovada da faciəyə həsr olunmuş silsilə tədbirlər keçiriləcək. Faciənin növbəti ildönümü ilə əlaqədar Türkiyə, Gürcüstan, Qazaxıstanda geniş təbliğat kampaniyasının aparılması nəzərdə tutulub. Texas parlamenti Xocalı faciəsi ilə bağlı yeni qətnamə qəbul edib Texasın paytaxtı Ostin şəhərində Xocalı qətliamının ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Azərbaycanın ABŞ-dakı səfirliyindən verilən məlumata görə, tədbirdə Texas ştatı Senatu və Nümayəndələr palatasının üzvləri, həmçinin Amerikada yaşayan Azərbaycan icmasının nümayəndələri iştirak ediblər. Tədbirdə çıxış edən Texas Nümayəndələr palatasının üzvü Rafael Ançiya Azərbaycanın ABŞ-ın önəmli müttəfiqi olduğunu, ABŞ və NATO-ya Balkan, İraq və Əfqanıstanda əhəmiyyətli dəstəyini, həmçinin Azərbaycanın regionun enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfəsini vurğulayıb. O, Xocalı qətliamından danışaraq Azərbaycan torpaqlarının indiyədək işğal altında olduğunu bildirib. Bundan sonra söz alan Texas Nümayəndələr Palatasının üzvü və Komitə sədri Cozef Desitel (Joseph D. Deshotel) Azərbaycana səfər etdiyini qeyd edib. Ölkəmizdən olduqca xoş təəssüratlarla döndüyünü deyən Texaslı millət vəkili ABŞ-ın dostu olan Azərbaycana həmkarlarını səfər etməyə çağırıb.

Yerli demokratların ən fəal nümayəndələrindən olan Roberto Alonso (Roberto Alonzo) bəyan edib ki, Xocalı qətləmi kimi faciələr hər zaman xatırlanmalıdır və məhz buna görə də biz bu dəhşətli faciənin qurbanlarının xatirəsini anmaq üçün yığışanlara qatılıırıq. Azərbaycan Respublikasının ABŞ-dakı səfirliyinin müşaviri Məmməd Talıbov tədbirdə çıxış edərək Xocalı qətliamının hər bir Azərbaycanlının qəlbində sızlayan yara və Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən qanlı və qara səhifəsi olduğunu bildirib. O, Xocalının işğalı zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən şəhərin yüzlərlə günahsız sakininin qəddarcasına məhv edildiyini, burada qadın, uşaq və qocaların fərq qoyulmadan qətlə yetirildiyini qeyd edib. Azərbaycanlı diplomat bu tədbirin vacibliyindən danışaraq Texas ştatının Xocalı qətliamını rəsmi tanıyan ştatlar sırasında olmasına görə təşəkkürünü bildirib. O, habelə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn prinsipləri əsasında həll olunması məqsədilə səylərin artırılmasının önəmini vurğulayıb. Azərbaycanlı diplomat iki ölkə arasında münasibətlərin strateji xarakter daşdığını, Azərbaycanın terrorçuluğa qarşı mübarizə, enerji təhlükəsizliyi və digər sahələrdə ABŞ üçün önəmini qeyd edərək bu kontekstdə Cənubi Qaz Dəhlizinin növbəti prioritet layihə olduğunu qeyd edib. Eyni zamanda Azərbaycan diplomatı Texas ştatı Nümayəndələr Palatasının üzvü Cin Vuya (Gene Wu) Xocalı qətləmi ilə bağlı bir neçə gün əvvəl verdiyi bəyanata görə təşəkkürünü bildirib. Qeyd edək ki, Texas Xocalı qətliamını tanıyan on beş ABŞ ştatlarından biridir.

“Paralel”.-2015.-20 fevral.-№ 33.-S.10.

Londonda “Sonsuz Dəhliz” filminin təqdimatı olub

Orxan İsmayılov

AzərTAc-ın xüsusi müxbiri
London

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən "Xocalıya ədalət" ("Justice for Khojaly") beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Londonda "Endless Corridor" ("Sonsuz dəhliz") sənədli filminin təqdimatı keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TEAS) direktoru Lionel Zetter "Xocalıya ədalət" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası haqqında ətraflı məlumat verib. Kampaniyanın 100-dən artıq ölkəni əhatə etdiyi və beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini Xocalı soyqırımına yönəltdiyini bildirib. Xocalı soyqırımı haqqında məlumat verən L.Zetter Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən bəhs edib, münaqişə nəticəsində 1 milyondan artıq soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdüyünü, yüzlərlə insanın amansızcasına qətlə yetirildiyini diqqətə çatdırıb. Ədalətin tezliklə bərpa olunacağına ümidvar olduğunu vurğulayıb.

Filmin litvalı prodüseri Aleksandr Brokas ekran əsərinin necə ərsəyə gəldiyi barədə məlumat verib. A.Brokas sənədli filmin sadəcə Azərbaycanda deyil, bütün dünyada ədalətsizlik, zülm və soyqırımlarına son qoymağa kömək edəcəyinə inandığını ifadə edib.

Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfiri Tahir Tağızadə sənədli filmi yüksək qiymətləndirib. Səfir “bir canı qorumaq dünyanı qorumaqdır” (Oskar Schindler) sözlərini sitat gətirərək vurğulayıb ki, ermənilər Xocalıda yüzlərlə insanı amansızcasına öldürüblər. “Sonsuz dəhliz” filmi həmin insanların acı xatirəsini yad etmək baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir.

“Xocalı faciəsi heç vaxt unudulmamalıdır. Ona görə yox ki, biz eyni şəkildə qisas almaq istəyirik. Ona görə ki, biz ədalət istəyirik. Biz bu cür hadisələrin bir daha təkrarlanmamasını istəyirik” – deyərək T. Tağızadə vurğulayıb. “Xocalıya ədalət” kampaniyasının bir çox cəhətdən əhəmiyyətini diqqətə çatdıran səfir qeyd edib ki, kampaniya nəticəsində beynəlxalq ictimaiyyət artıq Xocalıda törədilən soyqırımından və ölkəmizə qarşı edilən ədalətsizlikdən xəbərdardır.

Səfir tədbir iştirakçılarında Xocalı qurbanlarını yad etdiklərinə görə minnətdarlığını ifadə edib.

Çıxışlardan sonra sənədli filmə baxış olub.

“Sonsuz dəhliz” filminin layihəsi litvalı jurnalist, 1992-ci ilin fevralında Xocalıda baş vermiş qətləmin ertəsi gün hadisə yerində olan Riçard Lapaitisin xatirələri əsasında ərsəyə gəlib. Filmdə Riçard Lapaitis o vaxtdan bəri unuda bilmədiyi Xocalı faciəsini uzun illər sonra hərbi müxbir kimi ictimaiyyətə çatdırır. O, Xocalı soyqırımından sağ çıxanlarla yenidən görüşür və ermənilərin atəşi altındakı “sonsuz dəhliz”də özünə nicat yolu axtararkən yaxınlarını itirənlərin ürək dağlayan hekayələrini dinləyir.

Filmdə dağlar əhatəsində yerləşən Xocalı şəhərində Ermənistan və keçmiş sovet ordusunun Xankəndində dislokasiya olunmuş 366-cı alayının əsgərləri tərəfindən müdafiəsiz azərbaycanlılara qarşı törədilən kütləvi qırğın barədə həqiqətlər əksini tapır. Əlli qonşusunun həyatını xilas etmiş, lakin həyat yoldaşını itirmiş və aylarla işgəncələrə dözməli olduğu əsirlikdə qalmış bir musiqçinin təsirli hekayəsi tamaşaçıların diqqətinə çatdırılır.

Xatırladaq ki, müstəqil prodüserlər litvalı Aleksandr Brokas və amerikalı Cerald Rafşunun birgə ərsəyə gətirdikləri “Sonsuz dəhliz” erməni təcavüzünün qorxunc simasını üzə çıxaran, Xocalı qırğınının ağlagəlməz dəhşətlərini əks etdirən sənədli filmidir. Premyerası ötən il iyulun 1-də Londonda keçirilən film Azərbaycan, türk, fransız, italyan, ispan və alman dillərinə subtitrlərlə tərcümə edilib, rus dilində isə dublyaj olunub.

“Azərbaycan”.-2015.-21 fevral.-№ 41.-S.2.

Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi Brüsseldə yad edilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Avropada və Türkiyədə silsilə tədbirlər davam edir.

Belçikanın paytaxtı Brüsseldə, “Bozar” incəsənət mərkəzində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan konsertə 400-dən artıq qonaq - diplomatlar, ictimaiyyət nümayəndələri, Belçikada fəaliyyət göstərən Avropa İttifaqı qurumlarının təmsilçiləri və media mənsubları qatılıblar.

Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin Belçikadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Mark Vervilghen çıxışında bildirib ki, tədbir 2008-ci il mayın 8-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində təşkil edilib. Kampaniyanın uğurla həyata keçirilməsi regionda ədalətin bərpasına beynəlxalq dəstəyin təzahürüdür. Bu dəstək Avropa, Amerika, Asiya və Afrikanın yüz ölkəsində keçirilən tədbirlər vasitəsilə nümayiş etdirilib.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan M.Vervilghen qeyd edib ki, Azərbaycanın əzəli torpaqlarının işğal altında olması səbəbindən azərbaycanlı məcburi köçkünlər öz doğma yurd-yuvalarına qayıda bilmirlər. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnamə qəbul etməsinə və ATƏT-in Minsk qrupunun 21 ildən artıq vasitəçilik missiyası həyata keçirməsinə baxmayaraq, problemin həlli istiqamətində danışıqlarda heç bir irəliləyiş yoxdur.

Flandriyanın Mədəniyyət naziri Sven Gatz qeyd edib ki, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində anım konsertinin təşkil edilməsi biz avropalılara Dağlıq Qarabağda, xüsusilə də Xocalıda baş verən dəhşətli hadisələri xatırlamağa imkan yaradır.

Azərbaycanın Belçikadakı səfiri və eyni zamanda Avropa İttifaqı yanında nümayəndəliyinin rəhbəri Fuad İsgəndərov deyib ki, Xocalı faciəsi 1992-ci ilin fevralında baş vermiş qorxunc vəhşilik idi. Eyni vəhşilik sonradan Balkanlarda da baş verdi.

Səfir bildirib ki, Azərbaycan müasir, dünyəvi və sürətlə inkişaf edən ölkədir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə baxmayaraq Azərbaycan öz stabilliyini qoruyub saxlayır, inkişaf edir və regionun liderinə çevrilib. “Təəssüf ki, ərazimizin 20 faizi hələ də erməni silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır və müntəzəm olaraq ölkəmizə qarşı bir sıra hallarda təxribatlar aparılır. Bununla belə, biz münaqişənin sülh yolu ilə həllinə inanırıq və ümid edirik ki, Avropa və beynəlxalq ictimaiyyət bu yolda öz köməyini əsirgəməyəcək. Bu axşam biz Azərbaycan xalqını, Dağlıq Qarabağı xatırlayırıq və xüsusilə də Xocalıda həlak olanların ruhunu yad edirik”, - deyə diplomat bildirib.

Konsert proqramında fransız bəstəkarı Pyer Tiloyun “Xocalı 613” əsərinin Belçika premyerası da keçirilib. Musiqiçilər Sabina Rakçeyeva (skripka), Annaliza Klement (klarnet) və Maqma String kvartetindən ibarət olub.

“Xalq qəzeti”.-2015.-22 fevral.-№ 42.-S.3.

Ankarada Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə bağlı anım mərasimi keçirilib

Sabir ŞAHTAXTI,

AzərTAc-ın xüsusi müxbiri

Ankarada İNDEX - Azərbaycanın İnsan Kapitalının İnkişafı Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü olan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov, Türkiyə Prezidentinin Baş müşaviri İbrahim Kalın və digər rəsmi şəxslərin qatıldığı mərasimdə Azərbaycan və Türkiyə parlamentlərinin üzvləri, elm və mədəniyyət xadimləri, Ankarada təhsil alan tələbələr, ölkə ictimaiyyətinin bütün təbəqələrindən olan insanlar iştirak ediblər.

Əvvəlcə iştirakçılar tədbirin keçirildiyi “Congressium” Beynəlxalq Mərasimlər Mərkəzində Xocalı soyqırımını əks etdirən və Azərbaycanın dilbər guşəsi olan Qarabağa dair nadir fotolardan ibarət sərgilərə baxıblar. Xocalı soyqırımına dair sərginin keçirildiyi salonda Azərbaycana qarşı zaman-zaman törədilən işğalçılıq siyasətinin acı nəticələri ilə bağlı sənədli film nümayiş olunub.

Mərasimin rəsmi hissəsində İNDEX-in sədri Rəşad Abdullayev çıxış edib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov mərasimdə çıxış edərək, Xocalı soyqırımının ermənilərin uzun illərdən bəri Azərbaycanda və Türkiyədə törətdikləri cinayətlərin ən dəhşətli olduğunu deyib. Əli Həsənov bildirib ki, işğalçı Ermənistanın keçmiş və hazırkı rəhbərləri müasir dünyanın gözü qarşısında həyata keçirilən bu hərbi cinayətdə iştiraklarını etiraf etməklə, hətta bundan qürur duyduqlarını bildirməklə, əslində sülhsevər dünya ictimaiyyətinə qarşı meydan oxuyurlar. Ermənistanın işğalçılıq siyasəti Azərbaycan xalqının dinc həyatına, mənəvi-psixoloji sabitliyinə, intellektual enerjisinə qarşı yönəldilmiş məqsədyönlü təcavüzdür.

Əli Həsənov diqqətə çatdırıb ki, hər il dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı minlərlə anım mərasimləri keçirilir, kitablar yazılır, filmlər çəkilir. Bundan məqsəd Azərbaycan xalqının uzun illər ərzində məruz qaldığı təcavüz barədə dünya ictimaiyyətini dolğun məlumatlandırmaq, erməni yalanlarını, o cümlədən saxta “erməni soyqırımı” iddiasını ifşa etməkdir.

Türkiyə xalqının hər zaman Azərbaycan ilə həmrəy olduğunu bildirən Türkiyə Prezidentinin Baş müşaviri İbrahim Kalın qeyd edib ki, ölkəsi həm Türkiyə və Ermənistan, həm də Azərbaycan ilə Ermənistan arasında, o cümlədən bütün Qafqazda sülhün və əmin-amanlığın olmasını istəyir. Lakin bunun üçün ilk növbədə Ermənistan işğalçılıq siyasətindən əl çəkməli, azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlər doğma yurdlarına qayıtmalı, Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı əsassız iddialara son qoyulmalıdır.

Xocalı soyqırımının ilk növbədə insanlığa qarşı törədilmiş hərbi cinayət olduğunu diqqətə çatdıran Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Nəcdət Ünüvar bildirib ki, dünya ictimaiyyətinin bu məsələyə biganə qalmağa mənəvi haqqı yoxdur.

Mərasim iştirakçıları Qarabağ bölgəsindən olan həmyerlimiz Rəşad Zeynallının çıxışını ürək sızıltısı ilə dinləyiblər.

Çıxış edənlər şəhidlərimizin ruhuna rəhmət diləyərək, əminliklə bildirdilər ki, dünya ictimaiyyəti tərəfindən Xocalı faciəsinin soyqırımı aktı kimi tanınması davam edəcək, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və digər beynəlxalq qurumların Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasına dair qərar və qətnamələri yerinə yetiriləcək.

Mərasimdən sonra Əli Həsənov media təmsilçilərinə geniş müsahibə verib.

“Xalq qəzeti”.-2015.-24 fevral.-№ 43.-S.4.

Avropa və Türkiyədə xocalı soyqırımı ilə bağlı keçirilən silsilə tədbirlər davam edir

"Xocalıya ədalət" kampaniyası Avropa, Amerika, Asiya və Afrikanın yüzdən çox ölkəsində keçirilir

Almaniyanın Nordrayn-Vestfaliya federal əyalətində fəaliyyət göstərən Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin təşkilatçılığı və Türkiyə Gənclər Təşkilatının (TGB) dəstəyi ilə keçirilən konfransda soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla edildikdən sonra Azərbaycan və Türkiyənin dövlət himnləri səslənib. Daha sonra Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin sədr müavini Faiq Məmmədov konfransı giriş sözü ilə açaraq iştirakçılara təşəkkür edib. Professor Mehmet Perinçek apardığı çoxsaylı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri və arxiv sənədlərinə əsaslanan çıxış edərək iştirakçıları "Böyük Ermənistan" adlı xəyali dövlət yaratmaq məqsədilə 1890-cı ildə yaradılan "Daşnaksütun" partiyası, erməni milli hərəkatının qəsbkar siyasəti haqqında məlumatlandırıb. M. Perinçek daha sonra çar Rusiyasının himayəsi altında erməni dövlətinin yaradılması, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsi məsələsinə tarixi nəzər salıb. Türkiyəli alim bu barədə dərc etdirdiyi kitabları haqqında məlumat verib, bu nəşrlərdən sitatlar gətirib. Qeyd edək ki, Mehmet Perinçek qondarma erməni soyqırımının beynəlxalq yalan olduğunu bildirən və buna görə İsveçrədə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunan Doğu Perinçeyin oğludur.

Daha sonra Azərbaycan həqiqətləri barədə çıxış edən millət vəkili Qənirə Paşayeva erməni yalanlarını ifşa etmək, bu barədə Almaniya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq üçün Azərbaycan və Türk gənclərini daha fəal olmağa çağırır. O, gənclərin daha çox müxtəlif arxivlərdə araşdırmalar aparmasını, erməni yalanlarının tarixi faktlarla ifşa edilməsinin və arxiv materialları əsasında müxtəlif dillərdə kitabların dərcinin vacib olduğunu vurğulayıb. Tədbirdə çıxış edən Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin sədri Təranə Tağıyeva isə Xocalı soyqırımı haqda Avropa ictimaiyyətinin geniş məlumatlandırılması istiqamətində görüləcək işlər barədə danışıb, hər kəsi bu fəaliyyətdə birliyə və aktiv olmağa dəvət edib. Çıxışlardan sonra konfrans iştirakçıları arasında müzakirələr aparılıb. Konfransda Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatları, o cümlədən Kölndəki Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Evinin, Hannoverdə fəaliyyət göstərən "Xəzər" Alman-Azərbaycan Cəmiyyətinin, Bielefeld Atatürkçü Düşüncə Dərnəyinin rəhbərləri və üzvləri iştirak edib. Konfransın keçirildiyi Bielefeld Universitetin foyesində "Xocalı soyqırımı" adlı informasiya stendi qurulub. Stenddə Xocalı dəhşətlərini əks etdirən kitab, jurnal, broşür və digər əyani vəsaitlər nümayiş etdirilib, tələbələrə və qonaqlara faciə haqqında geniş məlumat verilib. Almaniyanın Bielefeld şəhərində həm də "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində kütləvi yürüş-mitinq keçirilib.

Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümünə həsr olunmuş aksiyada Almaniyanın Bielefeld, Hannover, Hamburg və digər şəhərlərində yaşayan 400-dən çox soydaşımız, Türkiyə icmasının, yerli ictimaiyyətin nümayəndələri, iş adamları, ictimai-siyasi xadimlər iştirak edib. Almaniyanın Nordrayn-Vestfaliya federal əyalətində fəaliyyət göstərən Alman-Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin təşkilatçılığı və Türkiyə Gənclər Birliyinin (TGB) dəstəyi ilə keçirilən yürüş-mitinq Bielefeld şəhərinin mərkəzi meydanından başlayıb. Mitinqdə Azərbaycan və alman dillərində Xocalı soyqırımı haqqında məlumat verilib. Aksiyada çıxış edənlər Almaniya hökumətini bu faciəni soyqırım kimi tanımağa çağırıblar. Mitinqin sonunda Azərbaycan-Alman Dostluq Cəmiyyətinin qəbul etdiyi Bəyannamə oxunub. Çoxlu sayda Azərbaycan və Türkiyə bayraqlarının dalğalandığı yürüş zamanı şəhər sakinlərinə soyqırımı dair kitab, jurnal və broşürlər paylanıb. Əllərində Xocalı dəhşətlərini əks etdirən fotosəkillər, plakat və şüarlar tutan aksiya iştirakçıları Azərbaycan və alman dillərində "Qarabağa azadlıq!", "Xocalıya ədalət!", "Ermənistan qəsbkarları Azərbaycan ərazisindən rədd olsun!" kimi şüarlar səsləndiriblər. Avstriyada fəaliyyət göstərən "Azərbaycan Akademik Birliyi" fevralın 21-də Vyana şəhərinin mərkəzində yerləşən Ştefan meydanında Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar kütləvi aksiyaya keçirib. İslam Konfransı Gənclər Forumunun Avrasiya Regional Mərkəzindən verilən məlumata görə, "Xocalıya ədalət" beynəlxalq təbliğat və məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində baş tutan aksiyada təşkilatın üzvləri, bu ölkədə yaşayan soydaşlarımız və türk diasporunun nümayəndələri iştirak ediblər. Vyananın mərkəzi Ştefan meydanında qurulan çadırdə Xocalı soyqırımını və ümumiyyətlə, Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalı barədə gerçəklikləri əks etdirən müxtəlif dillərdə kitablar, broşürlər və digər informasiya materialları nümayiş etdirilib. Tələbə cəmiyyətinin üzvləri üzərində "Xocalıya ədalət!" yazılan böyük ölçülü şüarla meydandan keçən insanların diqqətini aksiyaya yönəldib, maraq göstərən insanları, Ermənistanın işğalçı siyasətinin ağır humanitar nəticələri, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi kökləri, "Xocalıya ədalət" kampaniyasının məram və məqsədləri haqqında daha ətraflı məlumatlandırılar.

Meydanda quraşdırılan ekranlarda Xocalı soyqırımı haqqında video və fotomateriallar, o cümlədən, sənədli filmlər nümayiş olunub. Sonra tədbir iştirakçıları Vyana şəhərinin mərkəzi küçələri ilə Ştefan meydanından Avstriya parlamentinin önünə qədər yürüş edib, eləcə də şəhərin mərkəzi küçələri, Prezident Administrasiyası, Nazirlər Kabineti, bir sıra nazirliklər və mühüm dövlət strukturları yerləşən məkanlarda Xocalı faciəsi haqqında informasiya vərəqələrini Vyana sakinlərə paylayıblar. Tədbir Avstriya parlamenti önündə yekunlaşıb. "Xocalıya Ədalət" Kampaniyasının bu il elan etdiyi "Yalanla mübarizə üçün alov yandır" (Light a Fire to Fight the Liar) devizi altında aksiya iştirakçıları, erməni yalanları ilə mübarizəyə çağıran və beynəlxalq ictimaiyyətə yönələn petisiyanı yayıb, Xocalı soyqırımı qurbanlarının ruhunun xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq parlamentin önündəki meydanda şam düzüblər. "Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İKGF-nin Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü 2009-cu ildən keçirilir və hazırda 50-dən artıq ölkədə mütəmadi əsasda fəaliyyət göstərməkdədir.

Xocalı faciəsinə beynəlxalq səviyyədə siyasi-mənəvi və hüquqi qiymətin verilməsi məqsədini daşıyan kampaniya nəticəsində dünyanın bir sıra parlamentləri, həmçinin İƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurası və İƏT Parlament İttifaqı tərəfindən Xocalı qətliamı soyqırımı aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanınıb. İstanbulda Xocalı soyqırımını anım yürüşü keçirilib. İstanbulda Xocalı soyqırımını lənətləyən yürüş və mitinq keçirilib. Turançı Hərəkət Platformasının koordinatorluğu ilə keçirilən yürüş iştirakçıları yol boyu "Qarabağ Türküdü, Türkün qalacaq!", "Xocalıya ədalət, Qarabağa azadlıq" şüarları səsləndiriblər. Kadıköy meydanında keçirilən mitinqdə çıxış edən Azərbaycan millət vəkili Sabir Rüstəmxanlı ermənilərin 300 ildən bəri türklərə qarşı həyata keçirdikləri soyqırımlardan danışdı. Mitinqin sonunda Xocalı şəhidlərinin xatirəsi yad edilib. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Avropa və Türkiyədə keçirilən silsilə tədbirlər davam edir. Fevralın 19-da Belçikanın paytaxtı Brüssel şəhərində "Bozar" incəsənət mərkəzində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş konsertə 400-dən artıq qonaq - diplomatlar, ictimaiyyət nümayəndələri, Belçikada fəaliyyət göstərən Avropa İttifaqı qurumlarının təmsilçiləri və media mənsubları qatılıblar. AAC-nin Belçikadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Mark Vervilghen çıxışında bildirib ki, tədbir 2008-ci il mayın 8-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə yaradılan "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində təşkil edilib. Kampaniyanın uğurla həyata keçirilməsi regionda ədalətin bərpasına beynəlxalq dəstəyin təzahürüdür. Bu dəstək Avropa, Amerika, Asiya və Afrikanın yüz ölkəsində keçirilən tədbirlər vasitəsilə nümayiş etdirilib. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə toxunan M. Vervilghen qeyd edib ki, Azərbaycanın əzəli torpaqlarının Ermənistanın işğalı altında olması faktı üzündən azərbaycanlı məcburi köçkünlər öz doğma yurd-yuvalarına qayıtmaq iqtidarında deyil.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnaməyə və ATƏT-in Minsk qrupunun 21 ildən artıq vasitəçilik missiyasını həyata keçirməsinə rəğmən danışıqlarda heç bir irəliləyiş yoxdur. Belçikanın Flandriya inzibati regionunun mədəniyyət naziri Sven Gatz çıxışında qeyd edib ki, "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində anım konsertinin təşkil edilməsi avropalılara Dağlıq Qarabağda, xüsusilə də Xocalıda baş verən dəhşətli hadisələri xatırlamağa kömək edir. Azərbaycanın Belçika Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri və eyni zamanda Azərbaycanın Avropa İttifaqı yanında Nümayəndəliyinin başçısı Fuad İsgəndərov vurğulayıb ki, Xocalı faciəsi 1992-ci ilin fevralında baş vermiş qorxunc vəhşilik idi: "Eyni vəhşilik sonradan Balkanlarda da baş verdi. Azərbaycan unikal, müasir, dünyəvi və inkişaf etmiş ölkədir. Davam etməkdə olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə rəğmən Azərbaycan öz stabilliyini saxlamağa, inkişaf etməyə və regionun mühüm lideri olmağa nail olub. Təəssüf ki, ərazilərimizin təxminən 20 faizi hələ də erməni silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır və müntəzəm olaraq ölkəmizə qarşı bir sıra zorakılıqlar və təxribatlar aparılır. Bununla belə, biz münaqişənin sülh yolu ilə həllinə inanırıq və ümid edirik ki, Avropa və beynəlxalq ictimaiyyət bu həll yolunda öz köməyini əsirgəməyək. Bu axşam biz Azərbaycan xalqını, Dağlıq Qarabağı xatırlayırıq və xüsusilə də Xocalıda həlak olanların ruhunu yad edirik". Konsert proqramında fransız bəstəkarı Pyer Tiloyun "Xocalı 613" əsərinin Belçika premyerası da keçirilib. Musiqiçilər isə Sabina Rakçeyeva (skripka), Annaliza Klement (klarnet) və Maqma Strinq kvartetindən ibarət olub.

“Xocalıya ədalət!” flaşmobunun təqdimatı

Taleh Turqut

Fevralın 23-də Nəsimi rayon İcra Hakimiyyəti Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Nəsimi rayon Təşkilatı ilə birgə 26 fevral Xocalı soyqırımına həsr olunmuş “Justice for Khojaly” (“Xocalıya ədalət”) kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirmişdir.

Tədbir Xocalı hadisələrini əks etdirən bədii kompozisiya ilə başlamışdır.

Bildirildi ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İKGF-nin mədəniyyətlərarası dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 70-dən çox ölkədə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası nəticəsində dünyanın bir sıra ölkələrinin parlamentləri, eləcə də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı xarici işlər nazirləri Şurası və İƏT Pİ tərəfindən Xocalı qətliamı soyqırımı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanınmışdır. Həmçinin, ABŞ-ın 20-dək ştatında bu hadisə soyqırımı kimi qəbul edilmişdir.

Nəsimi rayon İH və YAP Nəsimi rayon Təşkilatının birlikdə hazırladığı “Justice for Khojaly” adlı flaşmob göstərisinin təqdim edilməsində başlıca məqsəd də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə reallaşan “Xocalıya ədalət” kampaniyasına dəstək olaraq, Xocalı həqiqətlərini sosial şəbəkələr vasitəsilə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaqdır. Flaşmobun hazırlanmasında 1500-ə qədər YAP-ın gənc üzvləri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı Nəsim Məhəməliyev qeyd etdi ki, Xocalı soyqırımının baş verməsi o dövrdə Azərbaycanda mövcud olan ictimai-siyasi proseslərin fonunda bir sıra xarici və daxili qüvvələrin təsiri ilə baş vermişdir. Vurğulandı ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin o zaman SSRİ rəhbərliyində tutduğu vəzifədən uzaqlaşmasından sonra ermənilərin azərbaycanlılara qarşı hücumları sürətlə genişləndi və Sumqayıt hadisələri, 20 yanvar faciəsi, Xocalı soyqırımı və s. kimi qətliamlar baş verdi. Natiq qeyd elədi ki, son illərdə Azərbaycan rəhbərliyinin apardığı məqsədyönlü təbliğat siyasəti nəticəsində Xocalı qətliamı bir sıra ölkələr tərəfindən soyqırımı faktı kimi tanınsa da, təəssüf ki, hələ də əsas beynəlxalq təşkilatlar hadisəyə hüquqi-siyasi qiymət verməməklə ədalətsiz və ikili mövqe nümayiş etdirirlər.

Sonra Milli Məclisin deputatı, YAP Nəsimi rayon Təşkilatının sədri Mələhət İbrahimqızı bildirdi ki, əslində, yüz ildən artıqdır ki, ermənilərin bizə qarşı soyqırımları ardıcıl olaraq davam etdirilib. Xocalı hadisəsi isə təkcə azərbaycanlılara deyil, ümumi insanlığa qarşı yönəlmiş cinayətdir. M. İbrahimqızı sözügedən flaşmobun hazırlanmasından bəhs edərək, bildirdi ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva və Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın bu istiqamətdə gördüyü işlər dünya ictimaiyyətində Xocalı həqiqətlərinin tanınmasında mühüm rol oynamışdır. Lakin hələ şox iş görülməlidir və “Justice for Khojaly” flaşmobu da bu məqsədlə hazırlanmışdır.

“İki sahil”.-2015.-24 fevral.-№ 35.-S.11.

"Xocalıya ədalət!" kampaniyası dünyanın 40-dan çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir

"Qoy belə faciələrin tariximizin səhifələrini bir daha ləkələməsinə heç zaman yol verilməsin"

Meksikanın tanınmış "ANAHUAC" universitetində Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar konfrans keçirilib. Azərbaycanın Meksika Birləşmiş Ştatlarındakı səfirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, "ANAHUAC" Universitetinin professoru Xuan Manuel Ferezin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə universitetinin müəllim-tələbə heyəti iştirak edib. Konfransı giriş sözü ilə açan professor Xuan Manuel Ferez Azərbaycanın üzləşdiyi işğal və etnik təmizləmə siyasətinin tarixi mərhələləri və bu kontekstdə ermənilərin Azərbaycana köç tarixi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin təfərrüatları, Xocalı soyqırımı, habelə münaqişəyə dair BMT TŞ-nin məlum qətnamələri və ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyəti barədə tədbir iştirakçılarında geniş məlumat verib.

Tədbirdə çıxış edən Səfir İ. Muxtarov Ermənistanın işğalçılıq siyasəti və Xocalı soyqırımından geniş bəhs edib. Sonra Azərbaycanın tarixi torpaqları və sərhədləri, strateji-coğrafi yerləşməsi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyəti və dünya demokratiya tarixinə töhfələri, Azərbaycanda sovet hakimiyyəti illəri, xalqımızın öz istiqlaliyyəti uğrunda mübarizəsi, Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərinin qonşu Ermənistan tərəfindən işğalı və bu ərazilərdə Azərbaycanın tarixi və mədəni irsinin məhvi, Xocalı soyqırımının təfərrüatları, münaqişənin həlli ilə əlaqədar aparılan uzun danışıqlar prosesi mövzularında geniş slayd prezentasiya edilib. Konfrans iştirakçılarında səfirlik tərəfindən ispan dilində hazırlanan "Xocalıda soyqırımı" jurnalı paylanıb. Konfransın yekununda səfir İ. Muxtarov tədbir iştirakçılarının suallarını cavablandıraraq, habelə universitetin kitabxanasına Azərbaycanın tarixi və mədəniyyəti, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə müxtəlif çap materialları hədiyyə edilib. İndoneziyada "Xocalıya ədalət!" çağırışı ilə kütləvi yürüş keçirilib İndoneziyanın paytaxtı Cakarta şəhərində İslam Konfransı Gənclər Forumunun dəstəyi ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində yürüş və İndoneziyanın, həmçinin Cənub-Şərqi Asiyanın ən böyük məscidində minlərlə insanın iştirakı ilə soyqırım qurbanlarının xatirəsinin anım mərasimi keçirilib. Cakartanın mərkəzi küçələrində keçirilən kütləvi yürüşdə azərbaycanlı tələbələrlə yanaşı, xeyli sayda indoneziyalı da iştirak edib. Onlar İndoneziya və ingilis dilində Xocalıya ədalət, Ermənistanın aqressiv siyasətindən əl çəkməsi və işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxmasını tələb edən şüarlar səsləndiriblər. Azərbaycan diaspor fəali, tələbə Elmar İskəndərov yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinə Azərbaycan həqiqətləri haqqında məlumat verib. Cakartanın "İstiqlal" məscidində Xocalı qurbanlarının ruhuna qılınan namazda minlərlə adam, o cümlədən dövlət qurumlarından olan yüksək vəzifəli şəxslər və din xadimləri iştirak edib.

Azərbaycanlı tələbə Elmar İskəndərov və "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq informasiya kampaniyasının İndoneziya üzrə koordinatoru İmas Choirun Nisa Fujati Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü, Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonların işğalı, həmçinin Xocalı soyqırımı haqqında camaat namazına gələn minlərlə insana geniş məlumat verib, onları Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında dəstək olmağa və soyqırım qurbanlarının ruhuna dua etməyə çağırıblar. Bundan başqa, İslam Konfransı Gənclər Forumunun İndoneziya nümayəndəliyi İndoneziya prezidentinə, parlamentinə və eyni zamanda Cakartada yerləşən Ermənistan səfirliyinə minlərlə İndoneziyalı tərəfindən imzalanmış petisiya təqdim etməyi planlaşdırıb. Xatırladaq ki, "Xocalıya ədalət!" kampaniyası 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayıb. Hazırda faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya dünyanın 40-dan çox ölkəsində uğurla həyata keçirilir. Aviqdor Liberman Xocalı soyqırımının həsr olunmuş tədbirdə iştirak edəcək Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar İsrail-Azərbaycan Beynəlxalq Assosiasiyası (Azİz) tərəfindən İsraildə silsilə tədbirlər keçirilir. Təşkilat "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində sabah Akko şəhərində Azərbaycan və İsrail dövlət xadimlərinin iştirakı ilə Xocalı soyqırımına həsr edilən anım mərasimi təşkil edəcək. Azİz-dən verilən məlumata görə, mərasimdə İsrail Baş nazirinin müavini, xarici işlər naziri, Knessetin deputatı Aviqdor Liberman, Azİz-in prezidenti, Knessetin deputatı Aleks Miller, Milli Məclisin deputatı, "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının nümayəndəsi Fuad Muradov və digər rəsmi şəxslərin, həmçinin İsraildəki Azərbaycan diaspor nümayəndələrinin iştirakı planlaşdırılır. Tədbirdə Xocalı soyqırımı, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının işğal etməsinə, erməni vəhşiliklərinə dair çıxışlar olacaq, faciədən bəhs edən film nümayiş etdiriləcək və soyqırımın dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmasına dair müzakirələr aparılacaq. İsrail-Azərbaycan Beynəlxalq Assosiasiyasının üzvü olan Afula Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən də,

Xocalı soyqırımına həsr edilən anım mərasiminin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, İsrail-Azərbaycan Beynəlxalq Assosiasiyası 2007-ci ildə yaradılıb.

Təşkilatın təsis qurultayı və bir sıra tədbirləri Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə keçirilib. İsrail Baş nazirinin müavini Aviqdor Liberman Azİz-in fəaliyyətini daim yüksək qiymətlədirib, assosiasiyanın təşəbbüsü ilə keçirilən bir neçə tədbirdə şəxsən iştirak edib. İsrail-Azərbaycan Beynəlxalq Assosiasiyası "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində, Azərbaycan həqiqətlərinin İsrail ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində bir sıra layihələr həyata keçirir. Azərbaycanlılar Kölnün mərkəzi meydanında etiraz aksiyası keçirib Azərbaycanlılar Almanyanın Köln şəhərinin mərkəzində yerləşən Dom kilsəsinin qarşısındakı meydanda Xocalı soyqırımının 23-cü ildönümü ilə əlaqədar etiraz aksiyası keçirib. Kölnə fəaliyyət göstərən Alman Azərbaycan Mədəniyyət Evinin təşkil etdiyi mitinqdə azərbaycanlılarla yanaşı, bu şəhərdə yaşayan türk icmasının nümayəndələri də iştirak edib. Meydanın mərkəzində qurulan tribunada Alman Azərbaycan Mədəniyyət Evinin rəhbərləri səsgücləndiricilər vasitəsilə alman, ingilis, fransız və türk dillərində Azərbaycan həqiqətləri, Xocalı soyqırımı ilə bağlı çıxışlar ediblər. Aksiya iştirakçıları əllərində Azərbaycan və Türkiyə bayraqları tutaraq "Xocalıya ədalət!" şüarları səsləndiriblər. Tədbirin keçirildiyi meydanda, həmçinin sərgi-çadır qurularaq ermənilərin 23 il əvvəl Xocalıda törətdiyi vəhşilikləri əks etdirən fotolar, informativ plakatlar, kitablar, broşurlar nümayiş etdirilib.

Aksiya çərçivəsində yerli sakinlərə və Dom meydanını ziyarət edən çox sayda turistə Xocalı həqiqətlərindən danışılıb, onlara bu faciədən bəhs edən materiallar paylanılıb. 250 nəfərdən çox insanın iştirak etdiyi tədbir Alman Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi, Türkiyə Gənclik Birliyi və digər təşkilatların dəstəyi ilə baş tutub. ABŞ-ın Corciya ştatının qubernatoru Natan Dil Xocalı soyqırımının ildönümü ilə bağlı bəyanat imzalayıb. Azərbaycanın Los Ancelesdəki baş konsulluğundan verilən məlumata görə, bəyanatda qubernator N. Dil Corciya ştatı adından 23 il bundan əvvəl Xocalıda baş verən qətləmlə bağlı kədərini ifadə edərək, bu faciəvi günü yad edənlərə qoşulduğunu bildirib. Bəyanatda qeyd olunur ki, 1992-ci ildə Azərbaycanda törədilən bu amansız qətləmlə nəticəsində 600-dən çox mülki insan həyatını itirib. Həmçinin vurğulanır ki, gələcəkdə belə dəhşətli hadisələrin baş verməməsi üçün bu kimi faciəvi günlərin yad edilməsi olduqca önəmlidir. Sonda Qubernator Xocalı qətləmlərinin ildönümü ilə bağlı tədbirlərin təşkilini təqdir edib: "Qoy belə faciələrin tariximizin səhifələrini bir daha ləkələməsinə heç zaman yol verilməsin". Qeyd edək ki, bu, Corciya qubernatoru tərəfindən Xocalı soyqırımının tanınması ilə bağlı imzalanmış ilk rəsmi sənəddir. Gürcüstanın Bolnisi şəhərində Xocalı qurbanlarının xatirəsi anılıb "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində Gürcüstanın Bolnisi şəhərində soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb.

Marneuli Azərbaycanlıların Mədəniyyət Mərkəzinin Gənclər şöbəsinin dəstəyi ilə Bolnisi Azərbaycanlılarının Mədəniyyət Mərkəzinin təşkil etdiyi tədbirdə əsasən azərbaycanlı və gürcü gənclər, hər iki xalqı təmsil edən ziyalılar iştirak edib. Qətləmlə nəticəsində şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayan "Xocalıya ədalət! beynəlxalq kampaniyası haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, məhz bu kampaniyanın uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində Xocalı və Qarabağ həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırılır. Kampaniya çərçivəsində artıq bir neçə ildir ki, Gürcüstanda da sistemli təbliğat işlərinin aparıldığı qeyd edilib. Anım mərasimində çıxış edən ziyalılar tədbirin əsas iştirakçısı olan gənclərə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının işğal etməsi, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və bu müharibənin ən dəhşətli qətləmlərini Xocalı soyqırımı haqqında ətraflı məlumat verib. Bir gecədə bütün şəhəri yer üzündən silən, dinc sakinləri isə işgəncələrlə qətlə yetirən Ermənistan hərbi birləşmələrinin vəhşilikləri haqqında gənclərlə müzakirələr aparılıb. Çıxış edənlər gürcü xalqının da Ermənistanın azərbaycanlıların qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı biganə qalmadığını, baş verənlərlə əlaqədar dərin təəssüf hissi keçirdikərini deyib. Azərbaycan və gürcü ziyalıları tezliklə dünya ictimaiyyətinin Azərbaycan həqiqətlərinə laqeyd qalmayacağına, Xocalıya ədalətin bərpa olunacağına, bu dəhşətli qətləmlərin günahkarlarının cəzalandırılacağına inandıqlarını vurğulayıb. Tədbirdə iştirak edən çox sayda gürcü gənc "Xocalıya ədalət!" imzatoqlama aksiyasına qoşularaq azərbaycanlı gənclərlə həmfikir olduqlarını nümayiş etdiriblər. Qeyd edək ki, Gürcüstanda "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində elan olunan Xocalı ayı ərzində ölkənin 9 regionunda müxtəlif səpkili tədbirlər keçirilməkdədir.

Leyla Əliyeva hər kəsi “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına qoşulmağa çağırır

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidentinin təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımı barədə nəşr və videomateriallardan ibarət yeni toplu hazırlanıb. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində yeni toplu nəşr olunub. Xocalı faciəsinin 23-cü ildönümü ilə əlaqədar hazırlanan “Xocalıya ədalət!” adlı bu topluda dünya ictimaiyyətinə 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə baş verən cinayət barədə həqiqətlər çatdırılır.

Topluya Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” kampaniyası ilə bağlı videomüraciətindən, Ermənistan silahlı qüvvələri və keçmiş sovet ordusunun Xankəndi şəhərində yerləşən 366-cı motoatıcı alayının dinc əhalini qətlə yetirməsindən, Xocalı şəhərində soyqırımı törətməsindən bəhs edən sənədli filmdən ibarət 2 DVD, kitab, buklet, eləcə də Xocalıdakı hadisələrin fotoları, “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının yeni loqosu və promo məhsullarının olduğu fləşkart daxildir. Həmçinin topluda Xocalı soyqırımı ilə bağlı tərtib edilmiş elektron təqdimat da var. Hazır formada olan bu təqdimatdan müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri zamanı, xüsusən də xarici auditoriya üçün geniş istifadə edilməsi nəzərdə tutulub.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın videomüraciətində XX əsrdə dünyada baş vermiş və dünya ictimaiyyətinin qarşısını almaqda çətinlik çəkdiyi faciəvi hadisələrdən biri kimi Xocalı soyqırımına diqqət yönəldilir və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü çərçivəsində törədilmiş bu hadisənin təfərrüatları, baş verdiyi şərait və fəsadları barədə məlumat verilir. Müraciətdə törədilmiş əməllərə görə ədalətin təmin edilməsinin vacibliyi vurğulanır və son illər Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində dünya ictimaiyyətinin söylərinin artmasının, o cümlədən bir çox dövlətlərin qanunverici orqanlarında soyqırımı ilə bağlı qəbul olunan qətnamələrin bu baxımdan əhəmiyyəti qeyd edilir.

“1990-cı illərin əvvəlində Azərbaycan qonşu Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüzə məruz qalıb və bunun nəticəsində bu gün də torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır. Müharibəyə gətirib çıxaran bu təcavüz 30 min insanın ölümünə, 1 milyona yaxın azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün, minlərlə insanın isə itkin düşməsinə səbəb olub. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində bir sıra cinayətlər törədilib, Xocalı şəhəri isə ən amansız və dəhşət dolu cinayətlərin qurbanı olub”, – deyər Leyla Əliyeva dünya ictimaiyyətinə videomüraciətində bildirib.

“Xocalı soyqırımı həm də öz həyatı naminə olsa belə qonşusunu, yaxınını, dostunu qırğınlardan müdafiə edən insanların mərdliyinin nümunəsidir. Hazırda biz bütün əzminizi, dəyanətimizi cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunmasına, belə kütləvi vəhşilik və soyqırımının bir daha təkrarlanmaması istiqamətində səfərbər etməliyik. İyirimi ildən artıq müddət keçməsinə baxmayaraq, Xocalıda törədilən soyqırımına görə heç kəsin məsuliyyətə cəlb edilməməsi doğru hal deyildir. Baş verənlərə görə cəzasızlıq regionda sülhün əldə edilməsinə və ədalətin bərpa olunmasına əsas maneədir.

Müsbət haldır ki, Xocalıda ermənilərin törətdiyi soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması uğrunda başladığımız kampaniya son illər bir sıra dövlətlər tərəfindən dəstəklənib. Eləcə də bir sıra ölkələrin qanunverici orqanları Xocalı soyqırımını tanıyıb. Bu dəstək bizi ədalət uğrunda mübarizəni davam etdirməyə sövq edir. Bu, bizdə ədalətin bərpa olunacağına, günahkarların məsuliyyətə cəlb ediləcəyinə ümid yaradır. Kampaniyaya göstərilən dəstəyə görə təşəkkür edirik və inanırıq ki, bu faciə barədə daha çox insan eşidəcək və bu ədalət kampaniyasına qoşulacaq.

Hər kəsi bu faciə barədə məlumatları öz ölkəsində yaymaq üçün bizim kampaniyaya qoşulmağa çağırıram. Hesab edirəm ki, sizin dəstəyinizlə Xocalıda ədalət bərpa olunacaq”, – deyər Leyla Əliyeva qeyd edib.

Topluya daxil olan sənədli filmə isə izləyicilərə Xocalı soyqırımının dünyada tanınmış digər soyqırımları ilə oxşarlığı göstərilir, soyqırımının törədilməsi, miqyası, nəticələri barədə məlumatlar və xəritələr təqdim olunur.

“Xocalıya ədalət” adlı kitabda və bukletdə faciəyə dair fotolar, hadisənin törədildiyi gecə yaşanan qanlı cinayətlərə dair faktlar təqdim edilir. Kitabda, həmçinin Xocalıda törədilmiş əməllərin hüquqi qiymətləndirilməsi, Ermənistanın və onun rəsmilərinin məsuliyyətinin beynəlxalq hüquqi əsasları izah olunur. Bundan əlavə, kitabda Xocalı soyqırımını işıqlandıran beynəlxalq mətbuat vasitələri, bu cinayəti soyqırımı kimi tanıyan ölkələr, həmçinin “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində görülməli işlər təqdim olunur.

Nəşr olunan topluda “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının yeni loqosu da təqdim edilir. Kampaniyanın loqosu Xocalıda yarımçıq qalmış taleləri simvolizə edən, fevral ayında çiçək açan badam ağacının qorpmuş çiçəyini

özündə əks etdirir. Qeyd edək ki, badam çiçəkləməyə başlayan ilk ağacdır. Badam ağacı qış fəslinin sonunda çiçək açır və bu səbəbdən çoxları ona yazın müjdəçisi kimi baxır. Loqodakı badam çiçəyi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun qədim yaşayış məskəni olan Xocalıda 1992-ci ilin fevral ayında törədilmiş soyqırımına münasibətdə ədalətin təmin edilməsinə və bu cür qəddar əməllərin təkrar olunmamasına ümidi əks etdirir. Qopmuş ləçək həm də Azərbaycan ərazisinin

20 faizinin işğal edildiyini göstərir.

İngilis və rus dillərində hazırlanan “Xocalıya ədalət” toplusu gələcəkdə digər dillərdə də təqdim olunacaq. Bu toplu Xocalı faciəsini dünyada tanıtmaya istəyənlər üçün həm də bir əyani vəsait rolu oynayacaq.

Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanılıb. Kampaniyanın məqsədi Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünyada yayılması, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaqdır. Bu günədək Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində bu faciə ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Tədbirlər çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar keçirilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınıb.

“Xocalıya ədalət” adlı yeni sənədli filmə bu linkdən baxmaq olar.

“Xalq qəzeti”.-2015.-27 fevral.-№ 46.-S.3.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası qarşıya qoyduğu hədəflərə çatır

Nurlan Qələndərli

Leyla xanım Əliyeva: Hər kəsi bu faciə barədə məlumatları öz ölkəsində yaymaq üçün bizim kampaniyaya qoşulmağa çağırıram. Hesab edirəm ki, sizin dəstəyinizlə Xocalıda ədalət bərpa olunacaq

Azərbaycanın dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən birini ölkə həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması təşkil edir. Eyni zamanda, Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayonun Ermənistanın işğalından azad edilməsi istiqamətində göstərilən fəaliyyətin tərkib hissəsi olaraq Azərbaycan həqiqətlərinin təbliği, xalqımıza qarşı törədilən vəhşiliklərin dünyaya çatdırılması məqsədilə daim iş aparılır. Bu baxımdan, XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımının dünyada tanınması böyük önəm daşıyır. Hadisənin detalları erməni qəsbkarlarının etnik mənsubiyyətinə görə azərbaycanlıları, bütöv bir şəhərin əhalisini məhv etmək məqsədilə törətdiyi insanlıq əleyhinə cinayətin məhz soyqırımı olduğunu nümayiş etdirir.

Xocalı həqiqətlərinin dünyada tanınması, bu faciənin beynəlxalq miqyasda ifşası sahəsində xeyli iş görülüb

Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində görülən işlər çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Fond Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, ölkəmizin üzləşdiyi təcavüzkarlıq faktının ifşası istiqamətində məqsədyönlü və ardıcıl iş aparır. Fondun dəstəyi ilə hər il müxtəlif ölkələrdə Xocalı faciəsinə həsr olunmuş konfranslar, tədbirlər keçirilir, bu istiqamətdə xüsusi təbliğat aparılır. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası da real və konkret nəticələrini verməkdədir. Bu kampaniya təkcə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) ölkələrini əhatə etmir, Avropa məkanında, ABŞ-da, Rusiyada da bu deviz altında genişmiqyaslı tədbirlər keçirilir. Bu kampaniya çərçivəsində görülən işlər dünya ictimaiyyətinin Qarabağ münaqişəsi və Xocalı soyqırımı həqiqətlərindən xəbərdar olmasına imkan verir.

Qeyd etdiyimiz kimi, son illər Xocalı həqiqətlərinin dünyada tanınması, Ermənistanın həyata keçirdiyi bu cinayətin beynəlxalq miqyasda ifşası sahəsində xeyli iş görülüb, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya Federasiyasındakı Nümayəndəliyi tərəfindən təsis olunan “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq İnformasiya və Təşviqat Kampaniyası bu istiqamətdə mühüm nailiyyətlərə imza atıb. Vurğulayaq ki, 2010-cu ildə İƏT-ə üzv ölkələrin parlamentləri “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını dəstəkləyən xüsusi qətnamə qəbul edib. Qətnamədə Xocalı faciəsi “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhaliyə qarşı kütləvi soyqırımı” və “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi qiymətləndirilib. Bu istiqamətdə görülən işlərin davam etdirilməsi və “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının beynəlxalq səviyyədə genişləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2014-cü il fevralın 13-də “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncam imzalayıb.

Beynəlxalq kampaniya dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı faciəsi ilə bağlı real faktların foto və film sərgiləri, internet, beynəlxalq konfranslar və nümayişlər, o cümlədən aparıcı beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin keçirilməsi vasitəsilə çatdırılmasını nəzərdə tutur. Kampaniya və buna oxşar təşəbbüslər dünyadakı ədalətsizliyi aradan qaldırmaqla, bəşəriyyətə sülh, əmin-amanlıq gətirir. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası bütün dünyada insanları müharibəyə, ədalətsizliyə qarşı çıxmağa səsləyir. Kampaniya Azərbaycan gəncliyinin Qarabağ həqiqətlərini, münaqişənin həllində ölkəmizin ədalətli mövqeyini və Xocalı soyqırımını bütün təfərrüatı ilə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırması baxımından müasir tariximizin mühüm mərhələsi olub.

Leyla xanım Əliyevanın Xocalı soyqırımının daha geniş miqyasda qeyd olunması təşəbbüsü bir sıra ölkələrdə dövlət səviyyəsində dəstəklənib.

Ümumiyyətlə, bu günədək Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində bu faciə ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Tədbirlər çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar keçirilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası konkret nəticələr verməkdədir

Sevindirici haldır ki, görülən işlər öz nəticələrini verməkdədir. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqının, Meksika, Pakistan, Çexiya, Peru, Kolumbiya, Panama, Honduras və Sudan parlamentlərinin müvafiq sənədlərində Xocalıda törədilmiş kütləvi qətlərin soyqırımı aktı olduğu təsdiq edilib. Rumıniya, Bosniya və Herseqovina, Serbiya, İordaniya parlamentləri, eləcə də, Amerika Birləşmiş Ştatlarının 17 ştatının icra və qanunvericilik orqanları Xocalı faciəsinə dair müvafiq qətnamələr qəbul ediblər.

Bu və digər faktlar beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycan həqiqətlərinə verdiyi qiymətin göstəricisidir. Müxtəlif dövlət və ştatların Xocalı soyqırımını tarixi gerçəklik kimi tanıması Azərbaycanın dövlət və ictimai qurumlar səviyyəsində illərlə bu istiqamətdə apardığı davamlı fəaliyyətin nəticəsidir. Bu, o deməkdir ki, artıq beynəlxalq ictimaiyyət ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi soyqırımı və digər vəhşiliklərlə bağlı daha yaxşı məlumatlıdır. Beynəlxalq ictimaiyyətin həqiqətləri bilməsi isə tarixi təhrif edən yalan məlumatların sürətlə yayılmasının və möhkəmlənməsinin qarşısını alır.

Sözsüz ki, qazılan uğurlar, Azərbaycanın bu sahədə artan fəallığı, ölkəmizin informasiya müharibəsində erməni diasporunun və lobbisinin fəaliyyətini geridə qoyması işğalçı ölkə rəhbərliyinin təşviş və narahatlığını da artırmaqdadır. Çünki Azərbaycanın məqsədyönlü və həqiqətə söykənən təbliğat strategiyası əsl soyqırımının nədən ibarət olduğunu və kimin soyqırımı məruz qaldığını tarixi faktlar əsasında açıq şəkildə ortaya qoyur.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası uğurla davam etdirilir

Yeri gəlmişkən, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımı barədə nəşr və videomateriallardan ibarət yeni toplu hazırlanıb. Xocalı faciəsinin 23-cü ildönümü ilə əlaqədar hazırlanan “Xocalıya ədalət!” adlı bu topluda dünya ictimaiyyətinə 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə baş verən cinayət barədə həqiqətlər çatdırılır.

Topluya Leyla Əliyevanın “Xocalıya ədalət!” kampaniyası ilə bağlı videomüraciətindən, Ermənistan silahlı qüvvələri və keçmiş sovet ordusunun Xankəndi şəhərində yerləşən 366-cı motoatıcı alayının dinc əhalini qətlə yetirməsindən, Xocalı şəhərində soyqırımı törətməsindən bəhs edən sənədli filməndən ibarət 2 DVD, kitab, buklet, eləcə də Xocalıdakı hadisələrin fotoları, “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının yeni loqosu və promo məhsullarının olduğu fləşkart daxildir. Həmçinin topluda Xocalı soyqırımı ilə bağlı tərtib edilmiş elektron təqdimat da var. Hazır formada olan bu təqdimatdan müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri zamanı, xüsusən də xarici auditoriya üçün geniş istifadə edilməsi nəzərdə tutulub.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın videomüraciətində XX əsrdə dünyada baş vermiş və dünya ictimaiyyətinin qarşısını almaqda çətinlik çəkdiyi faciəvi hadisələrdən biri kimi Xocalı soyqırımına diqqət yönəldilir və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü çərçivəsində törədilmiş bu hadisənin təfərrüatları, baş verdiyi şərait və fəsadları barədə məlumat verilir. Müraciətdə törədilmiş əməllərə görə ədalətin təmin edilməsinin vacibliyi vurğulanır və son illər Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində dünya ictimaiyyətinin səylərinin artmasının, o cümlədən, bir çox dövlətlərin qanunverici orqanlarında soyqırımı ilə bağlı qəbul olunan qətnamələrin bu baxımdan əhəmiyyəti qeyd edilir.

“1990-cı illərin əvvəlində Azərbaycan qonşu Ermənistan tərəfindən hərbi təcavüzə məruz qalıb və bunun nəticəsində bu gün də torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır. Müharibəyə gətirib çıxaran bu təcavüz 30 min insanın ölümünə, 1 milyona yaxın azərbaycanlının qaçqın və məcburi köçkün, minlərlə insanın isə itkin düşməsinə səbəb olub. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində bir sıra cinayətlər törədilib, Xocalı şəhəri isə ən amansız və dəhşət dolu cinayətlərin qurbanı olub”, - deyərək Leyla Əliyeva dünya ictimaiyyətinə videomüraciətində bildirib.

Qeyd edilib ki, Xocalı soyqırımı həm də öz həyatı naminə olsa belə qonşusunu, yaxınını, dostunu qırğınlardan müdafiə edən insanların mərdliyinin nümunəsidir: “Hazırda biz bütün əzmimizi, dəyanətimizi cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunmasına, belə kütləvi vəhşilik və soyqırımının bir daha təkrarlanmaması istiqamətində səfərbər etməliyik. İyirmi ildən artıq müddət keçməsinə baxmayaraq, Xocalıda törədilən soyqırımına görə heç kəsin məsuliyyətə cəlb edilməməsi doğru hal deyildir. Baş verənlərə görə cəzasızlıq regionda sülhün əldə edilməsinə və ədalətin bərpa olunmasına əsas maneədir.

Müsbət haldır ki, Xocalıda ermənilərin törətdiyi soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması uğrunda başladığımız kampaniya son illər bir sıra dövlətlər tərəfindən dəstəklənib. Eləcə də bir sıra ölkələrin qanunverici orqanları Xocalı soyqırımını tanıyıb. Bu dəstək bizi ədalət uğrunda mübarizəni davam etdirməyə sövq edir. Bu, bizdə ədalətin bərpa olunacağına, günahkarların məsuliyyətə cəlb ediləcəyinə ümid yaradır. Kampaniyaya

göstərilən dəstəyə görə təşəkkür edirik və inanırıq ki, bu faciə barədə daha çox insan eşidəcək və bu ədalət kampaniyasına qoşulacaq.

Hər kəsi bu faciə barədə məlumatları öz ölkəsində yaymaq üçün bizim kampaniyaya qoşulmağa çağırıram. Hesab edirəm ki, sizin dəstəyinizlə Xocalıda ədalət bərpa olunacaq”.

Topluya daxil olan sənədli filmdə isə izləyicilərə Xocalı soyqırımının dünyada tanınmış digər soyqırımları ilə oxşarlığı göstərilir, soyqırımının törədilməsi, miqyası, nəticələri barədə məlumatlar və xəritələr təqdim olunur.

“Xocalıya ədalət!” adlı kitabda və bukletdə faciəyə dair fotolar, hadisənin törədildiyi gecə yaşanan qanlı cinayətlərə dair faktlar təqdim edilir. Kitabda, həmçinin, Xocalıda törədilmiş əməllərin hüquqi qiymətləndirilməsi, Ermənistanın və onun rəsmilərinin məsuliyyətinin beynəlxalq hüquqi əsasları izah olunur. Bundan əlavə, kitabda Xocalı soyqırımını işıqlandıran beynəlxalq mətbuat vasitələri, bu cinayəti soyqırımı kimi tanıyan ölkələr, həmçinin, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində görülən işlər təqdim olunur.

Nəşr olunan topluda “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının yeni loqosu da təqdim edilir. Kampaniyanın loqosu Xocalıda yarımçıq qalmış taleləri simvolizə edən, fevral ayında çiçək açan badam ağacının qopmuş çiçəyini özündə əks etdirir. Qeyd edək ki, badam çiçəkləməyə başlayan ilk ağacdır. Badam ağacı qış fəslinin sonunda çiçək açır və bu səbəbdən çoxları ona yazın müjdəçisi kimi baxır. Loqodakı badam çiçəyi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunun qədim yaşayış məskəni olan Xocalıda 1992-ci ilin fevral ayında törədilmiş soyqırımına münasibətdə ədalətin təmin edilməsinə və bu cür qəddar əməllərin təkrar olunmamasına ümidi əks etdirir. Qopmuş ləçək həm də Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin işğal edildiyini göstərir.

İngilis və rus dillərində hazırlanan “Xocalıya ədalət!” toplusu gələcəkdə digər dillərdə də təqdim olunacaq. Bu toplu Xocalı faciəsini dünyada tanıtmmaq istəyənlər üçün həm də bir əyani vəsait rolu oynayacaq.

Beləliklə, “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının uğurla davam etdirilməsi nəticəsində erməni vandallarının soyqırımı siyasəti beynəlxalq səviyyədə daha geniş miqyasda ifşa edilir. Bir sözlə, Azərbaycanın hücum diplomatiyasına paralel olaraq aparılan bu kampaniya məqsədi, məramı və nəticələri etibarilə sadalananlar nöqtəyi-nəzərindən təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirilir.

“Yeni Azərbaycan”.-2015.-28 fevral.-№ 39.-S.3.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası Dublin radiosunda

Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TEAS) London ofisinin ictimaiyyətlə əlaqə və marketing məsələləri üzrə direktoru Leon Kuk İrlandiyanın 103.2 FM dalğasında yayımlanan Dublin şəhər radiosunun “Mediascope” proqramına müsahibə verib. Proqramın aparıcısı Ellen Qanningin suallarını cavablandıran Leon Kuk Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində görülməli işlər, həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlər barədə ətraflı məlumat verib.

L.Kuk deyib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə törədilmiş Xocalı qətliamı Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zamanı öz qəddarlığı ilə seçilən ən dəhşətli qanlı hadisə olub. 106-sı qadın, 63-ü uşaq, 70-i qoca olmaqla 613 nəfər qəddarlıqla qətlə yetirilib. Keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayının dəstəyi ilə erməni silahlı qüvvələri şəhəri tərk etməyə çalışan mülki əhaliyə qarşı hücumu keçərək onlarla amansız davranıb. Həmin müdhiş gecədən 23 il keçməsinə baxmayaraq, heç kəs bu soyqırımı ilə bağlı mühakimə edilməyib, Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsi qarşısında cavab verməyib. TEAS Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tərəfindən başlatılan “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Dublin də daxil olmaqla Avropanın bir çox şəhərlərində tədbirlər təşkil edərək, avropalıları bu dəhşətli qətliam haqda məlumatlandırmağa çalışır.

Faciə ilə bağlı çəkilmiş “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi barədə danışan L.Kuk deyib: “Sonsuz dəhliz” litvalı rejissor və prodüser Andreas Brokas, ABŞ Prezidenti Cimmi Karterin administrasiyası zamanı Ağ Evin ictimaiyyətlə əlaqə üzrə direktoru vəzifəsində çalışmış Cerard Rafşunun prodüserliyi ilə çəkilmiş bir saatlıq sənədli filmdir. 15 ölkəni təmsil edən peşəkarlardan ibarət yaradıcı heyətin 5 illik əməyi nəticəsində ərsəyə gəlmiş bu film Xocalı qətliamının baş verdiyi gecə təmas xəttinin yaxınlığında olan və son 23 il ərzində gördüklərindən söhbət açan jurnalist Riçard Lapaytisin Azərbaycana dönüşündən bəhs edir. O, təmas xəttinə səfər edərək, qətliamdan sağ çıxmış xocalılılarla yenidən görüşür. Filmdə, həmçinin həmin gecə öz məkrli planlarını həyata keçirən erməni komandirləri ilə müsahibələr də yer alıb. Filmdə sağ qalan insanların həyat hekayələri, onlara kömək etmiş insanlar, o cümlədən müharibənin amansızlığı barədə danışılır”.

Filmin yaradıcı heyətinin erməni komandirlərinin həmin gecə barədə danışımasına nail olması barədə sualı cavablandıran L.Kuk bildirib: “Bu, özü-özlüyündə bir dönüşdür. Lakin qəribəsi budur ki, əks tərəfdə olan şəxslərin bu qətliamda rol oynadıqlarını etiraf etmələrinə baxmayaraq, beynəlxalq ictimaiyyət işğal altındakı torpaqları Azərbaycanın suveren ərazisi kimi tanıyan BMT Təhlükəsizlik Şurasının və Avropa Parlamentinin qətnamələrinin hələ də həyata keçirilməsinə təkid etmir”.

L.Kuk bildirib ki, film Dublindən başqa London, Paris, Brüssel, Berlin, Vilyus, Moskva, İstanbul, Ankara və Berndə nümayiş olunub. Hazırda Avropa və ABŞ-in aparıcı telekanalları ilə danışıqlar aparılır. Lakin ötən illər ərzində, yəni 2008-ci il mayın 8-dən etibarən Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlatılan “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində dünyanın 100-dən artıq ölkəsində film nümayişləri, konsert, yürüşlər də daxil olmaqla müxtəlif xarakterli tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Müxtəlif sahənin nümayəndələri, sırayı vətəndaşlar, media təmsilçiləri, diplomatik korpusun nümayəndələri, o cümlədən siyasətçilər bu tədbirlərə gəlməkdə, baş verənlərə şahidlik etməkdə sərbəstdirlər.

Biz mümkün qədər mesajımızı geniş kütlələrə çatdırmaqda maraqlıyıq. Xüsusən də jurnalist və siyasətçilərin öz gördüklərini cəmiyyətin digər üzvlərinə çatdırmağını istərdik. Düşünürük ki, “Sonsuz dəhliz” filmi hər bir insanın ürəyində dərin iz buraxacaq. Ona görə də hər kəs ona baxmalıdır. Hazırda danışıqlar gedir. Ümid edirik ki, bu il ərzində dünyanın aparıcı telekanalları bu filmi nümayiş etdirməyə hazır olacaq.

L.Kuk deyib: “Biz faciə ilə bağlı “Müharibə cinayətinin Xocalı şahidi. Ermənistan müttəhim kürsüsündə” adlı kitab da nəşr etmişik. Bu kitab Xocalı qətliamı barədə Qərbdə ingilis dilində işıq üzü görən ilk müstəqil nəşrdir. İnkaredilməz faktları özündə birləşdirən bu nadir kitaba Xocalı şahidlərinin ifadələri, beynəlxalq mətbuatda dərc edilən materiallar, beynəlxalq təşkilatların hesabatları və xarici fotoqraflar tərəfindən çəkilən nadir şəkillər daxil edilib.

E.Kuk bu filmin insanlarda Xocalı həqiqətləri ilə bağlı məlumatın artırılması baxımından önəmini qeyd edib. O deyib ki, Xocalı faciəsi körfəz müharibəsi, Balkan savaşı, Ruanda hadisələri ilə eyni vaxta təsadüf etdiyi üçün beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətindən kənar qalıb. Lakin qətlə yetirilən insanların sayından asılı olmayaraq, bu, 23 il öncə baş vermiş çox dəhşətli bir hadisədir. Cəmi bir nəsil öncə öz doğmalarını itirmiş insanların ailələri, qohumları hələ də bu faciəni unuda bilmirlər. Azərbaycanda bir milyondan artıq qaçqın və məcburi

köçkün var ki, hələ də öz doğma evlərinə qayıda bilmir. Azərbaycan ərazisinin 20 faizi hələ də Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altındadır. Məhz buna görə də insanlar bu təcavüzün acı nəticələrini gündəlik həyatlarında hiss edirlər. Məhz bu səbəbdən biz bu mesajı dünyaya çatdırmağa çalışırıq.

Jurnalistin “həmin axşam Dublindəki tədbirdə oxşar vəziyyətlə çox yaxından tanış olan və bu məsələnin tezliklə həllinin vacibliyini vurğulayan siyasətçilər Pət Keri və Terri Leyden də orada idilər. Diplomatik korpusun nümayəndələrini və jurnalistləri filmə tanış etdikdə, hansısa bir nəticə hasil oldumu? Ümumiyyətlə, sizə diplomatik və media dairələrindən hər hansı bir reaksiya daxil olurmu?” sualına cavabında L.Kuk deyib: “Media ilə bağlı danışdıqda əlbəttə, xüsusilə film nümayişindən sonra bu tədbiri və ümumiyyətlə, münaqişəni işıqlandırmaq istəyən jurnalistlər oldu. Diplomatik ictimaiyyətə gəldikdə isə, Azərbaycanın mövqeyi beynəlxalq ictimaiyyətin əksər üzvləri tərəfindən dəstəklənir. Kolumbiya, Çexiya, Rumıniya, Serbiya, Peru, Panama, Pakistan, Meksika və digər ölkələr öz milli parlamentlərində Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıblar. Digər ölkələrin də məsələyə bu cür qiymət verməsini istəyirik”.

“Mediada məqalələrin dərc olunmasından əlavə, daha nəyə nail olmaq istəyirsiniz? Filmin televiziyalarda yayımından sonra insanların sizinlə “Twitter” vasitəsilə əlaqə saxlamasını istəyirsiniz? Ümumiyyətlə, sırası insanlar sizin üçün nə edə bilər?” sualına cavab verən L.Kuk bildirib: “Onlar öz siyasətçilərinə, media vasitələrinə müraciət edə bilərlər. Müxtəlif internet saytları var ki, oradakı məcburi köçkün və qaçqınların doğma yurdlarına qayıtmalarına dəstək verən pətişiyaları imzalaya bilərlər. Təbii ki, əsas hədəf cinayətkarların məhkəmə qarşısında cavab verməsidir. Xocalı qətliamı zamanı hərbi komandirlərdən biri olmuş Ermənistanın hazırkı prezidenti Serj Sarkisyan 2000-ci ildə münaqişə ilə bağlı britaniyalı jurnalist Tomas de Vaala müsahibəsində bu ifadələri işlətməmişdir: ”Xocalıya qədər azərbaycanlılar düşünürdülər ki, ermənilər mülki əhaliyə qarşı əl qaldıra bilən bir xalq deyil. Biz bu stereotipi sındırdıq və bunlar baş verdi”. Beləliklə, Ermənistanın prezidenti boynuna alır ki, onlar mülki əhalini hədəf olaraq seçmişdilər. Bu, yanlışdır, bu, ədalətsizlikdir və düşünürük ki, beynəlxalq ictimaiyyət və sırası vətəndaşlar bu məsələdən agah olmalıdırlar.

Sonda L.Kuk qeyd edib ki, insanlar www.teas.eu internet səhifəsinə girməklə bu kampaniyaya dəstək verə bilərlər. Yaxud www.justiceforkhojaly.org kampaniyasının internet səhifəsinə daxil olmaqla bu dəhşətli qətliama qarşı başladılmış kampaniyaya dəstək olmaq üçün öz ad və soyadlarını yaza bilərlər.

“Xalq qəzeti”.-2015.-11 mart.-№ 55.-S.4.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində təqdimat keçirilib

Bakı, 12 fevral, AZƏRTAC

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Dialoq və Əməkdaşlıq üzrə Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-dən başlayan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində dövlət qurumları, gənclər təşkilatları və ali təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr olunan təqdimatlar təşkil edilir.

Bu il ilk belə təqdimat fevralın 12-də Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində keçirilib. Təqdimat zamanı “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyəti çərçivəsində Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması istiqamətində atılan addımlar, hazırlanan müxtəlif nəşr, video və digər təbliğat vasitələri barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, kampaniyanın dəstəyi ilə bu günədək müxtəlif ölkələrdə Xocalı faciəsinə həsr olunan çoxsaylı tədbirlər keçirilib, geniş təbliğat-təşviqat işi aparılıb. Kampaniyanın fəaliyyəti nəticəsində bir sıra dövlətlərin parlamentləri tərəfindən Xocalı hadisələrinin rəsmi şəkildə soyqırımı kimi tanınması və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün pislənməsinə nail olunub.

Təqdimat mərasimində gələn həftədən fəaliyyətə başlayacaq “Xocalıya ədalət” saytı ilə bağlı da məlumat verilib.

Sonda Komitə əməkdaşlarının “Xocalıya ədalət” kampaniyasının fəaliyyəti ilə bağlı sualları cavablandırılıb, təklif və şərtləri dinlənilib.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının əsas məqsədi Xocalı soyqırımına beynəlxalq səviyyədə adekvat siyasi-hüquqi qiymətin verilməsi, ədalətin təmin olunması və soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsindən ibarətdir.

Qeyd edək ki, kampaniyanın beynəlxalq səviyyədə fəaliyyəti ilə yanaşı, Xocalı soyqırımını ilə bağlı dövlət qurumları və ictimai təşkilatlar tərəfindən aparılan təbliğat-təşviqat işlərinin səmərəliliyinin artırılması və bu fəaliyyətin əlaqələndirilməsinin gücləndirilməsi məqsədilə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tərəfindən Azərbaycanda “Xocalıya ədalət” Beynəlxalq Kampaniyası İctimai Birliyi təsis edilib. İctimai Birlik tərəfindən soyqırımı həqiqətlərinin çatdırılması üçün müxtəlif vasitələr, o cümlədən Xocalı faciəsi barədə müfəssəl məlumatların toplandığı resurs bazası olmaqla yanaşı, internet istifadəçilərinin kampaniyanın gedişatında iştirak etmək imkanı yaradan interaktiv platforma kimi çıxış edən internet səhifəsi, soyqırımı həqiqətləri barədə çap materialları, Xocalı faciəsi ilə bağlı bütün aspektləri əhatə edən “PowerPoint” formatında təqdimat, soyqırımının fəsadlarını əks etdirən foto və videomaterialların əks olunduğu multimedia dəsti və s. hazırlanıb.

AZƏRTAC
12 fevral 2016-cı il

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində təqdimat keçirilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə aparılan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımına həsr olunmuş təqdimat tədbiri keçirilib. Tədbir Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, tədbiri giriş sözü ilə açan əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov son yüzilliklərdə, hətta sovet dönməsində belə erməni millətçi-şovnistləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə, soyqırım siyasətindən bəhs edib: “Bu mənfur siyasətin davamı olaraq, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələrinin o zaman sovet ordusunun Xankəndi şəhərindəki 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin iştirakı ilə Azərbaycanın Xocalı şəhərinə hücum edərək, azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qanlı soyqırım aktı ümumən bəşərə, insanlığa qarşı ən qatı cinayətlərdən biri kimi tarixə həkk olunub. Həmin qanlı aksiya zamanı içərisində uşaqların, qadınların və qocaların da olduğu 613 nəfər azərbaycanlı xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilib. Bu kütləvi qırğın zamanı 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 nəfər uşaq hər iki valideynindən və 130 nəfər uşaq valideynlərinin birindən məhrum olub. Eyni zamanda 487 nəfər soydaşımız ağır xəsarətlər alıb, 150 nəfərinin taleyi hələ də məlum olmayan 1275 nəfər girov götürülüb və Xocalı şəhəri ağır hərbi texnikadan istifadə olunmaqla darmadağın edilib”.

S. Müslümov Azərbaycana qarşı təcavüzü davam etdirən Ermənistanın ölkəmizin ərazisinin 20 faizini işğal etdiyini, nəticədə 1 milyondan artıq azərbaycanlının doğma yurd-yuvalarından didərgin düşdüyünü, bu münaqişə zamanı 20 min soydaşımızın öldürüldüyünü, xeyli sayda azərbaycanlının əlil olduğunu qeyd edib: “Xocalı soyqırımına ilk dəfə siyasi qiymət verilməsi yönündə işlərə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən başlanılıb. Hələ 1994-cü ildə Ulu öndərimizin təşəbbüsü ilə Milli Məclis “Xocalı soyqırımını günü haqqında” qərar qəbul edib, 26 fevral günü – “Xocalı soyqırımını və milli matəm günü” kimi qəbul olunub və bütün beynəlxalq təşkilatlar bu barədə məlumatlandırılıb”.

Nazir Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınmasının Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasət kursunda mühüm yer tutduğunu vurğulayıb, dövlət başçısının bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirləri diqqətə çatdırıb: “Xocalı soyqırımını barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, onun beynəlxalq səviyyədə tanınması məqsədilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən də olduqca fəal və məqsədyönlü işlər aparılır”.

S. Müslümov Xocalı soyqırımını ilə bağlı tarixi faktlar barədə beynəlxalq ictimaiyyətin dolğun şəkildə məlumatlandırılmasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlanılan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının əhəmiyyətini vurğulayıb: “Kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımını ilə bağlı beynəlxalq səviyyədə məqsədyönlü təbliğat tədbirləri həyata keçirilir, Azərbaycan haqq səsi dünyaya çatdırılır. Leyla Əliyeva tərəfindən ölkəmizdə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası İctimai Birliyinin təsis edilməsi də milli səviyyədə bu tədbirlərin genişləndirilməsinə və əlaqələndirilməsinə, təbliğat-təşviqat işlərinin səmərəliliyinin artırılmasına yönəlib. Bugünkü tədbirin məqsədi də həmin İctimai Birliyin Xocalı soyqırımını ilə bağlı müxtəlif təbliğat vasitələri və informasiya resursları əsasında hazırladıkları təqdimatla tanış olmaqdır”.

Tədbirdə Xocalı soyqırımını ilə bağlı qısametrajlı film nümayiş etdirilib.

“Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası İctimai Birliyinin baş mütəxəssisi Fərid Cəfərov kampaniyanın Xocalı soyqırımına beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi fəaliyyət, soyqırım haqqında hazırlanan müxtəlif təbliğat və maarifləndirmə vasitələri (nəşr, internet səhifəsi, sosial media və digər) barədə təqdimatla çıxış edib. O, kampaniya çərçivəsində aparılan işlərin müsbət nəticələrini də qeyd edib, Xocalı hadisələrinin rəsmi şəkildə soyqırımını kimi tanıyan, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü pisləyən dövlətlərin sayının getdikcə artdığını bildirib.

Tədbirdə “Xocalıya ədalət” kampaniyasının fəaliyyəti ilə bağlı suallar da cavablandırılıb, təkliflər səslənib, fikir mübadiləsi aparılıb.

525-ci qəzet.-2016.-18 fevral.-№ 31.-S.15.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının istifadəyə veriləcək saytında soyqırımı ilə bağlı aksiyalara qoşulmaq olar

Bakı, 18 fevral, AZƏRTAC

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Dialog və Əməkdaşlıq üzrə Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-dən başlayan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində fevralın 18-də Dövlət İdarəçilik Akademiyasında (DİA) tələbə və müəllim heyətinin iştirakı ilə tədbir keçirilib.

“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq Kampaniyası İctimai Birliyi dövlət qurumları və ictimai təşkilatlar tərəfindən aparılan təbliğat-təşviqat işlərinin səmərəliliyinin artırılması və bu fəaliyyətin əlaqələndirilməsinin gücləndirilməsi məqsədilə dövlət qurumları, gənclər təşkilatları, ali təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr olunan təqdimatlar təşkil edir.

DİA-da keçirilən tədbir zamanı “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində müxtəlif ölkələrdə həyata keçirilən tədbirlər, Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması istiqamətində görülən işlər barədə məlumat verilib. Qeyd edilib ki, kampaniyanın fəaliyyəti nəticəsində bir sıra dövlətlərin parlamentləri tərəfindən Xocalı hadisələrinin rəsmi şəkildə soyqırımı kimi tanınmasına və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün pislənməsinə nail olunub.

DİA-nın rektoru, akademik Urxan Ələkbərov bildirib ki, Xocalı soyqırımı barədə dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılması işində dövlət strukturları ilə yanaşı, ictimai birliklər də mühüm rol oynayır. O qeyd edib ki, Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması istiqamətində Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti xüsusi yer tutur. Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması üzrə misilsiz xidmətlər göstərir.

Rektor deyib ki, bu kampaniya yalnız beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı faciəsi barədə məlumatlandırmaq deyil, həm də dünyada oxşar hadisələrin baş verməməsinə çağırış məqsədi daşıyır.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Xocalı soyqırımına həsr olunan film nümayiş etdirilib.

Xocalı soyqırımına beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində aparılan işlər, hazırlanan müxtəlif təbliğat və maarifləndirmə vasitələri barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, yaxın günlərdə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının faciə barədə müfəssəl məlumatların toplandığı, resurs bazası olan saytı istifadəyə veriləcək. Sayt internet istifadəçilərinə, o cümlədən gənclərə kampaniyanın gedişatında iştirak etmək imkanı yaradan interaktiv platforma rolunu oynayacaq. Hər kəs “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına könüllü kimi qoşulmaqla yanaşı, bu sayt vasitəsilə həyata keçiriləcək müxtəlif aksiyalarda da fəal iştirak edə bilər.

AZƏRTAC
18 fevral 2016-cı il

“Xocalıya ədalət” kampaniyası fəaliyyətini genişləndirir

Leyla RƏŞİD,

Bakı Dövlət Universitetinin doktorantı

“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyası beynəlxalq humanitar hərəkatların avanqardı kimi, müasir dünyada ədalət və həqiqətin dayağı olmaq missiyasını həyata keçirənlər sırasında layiqli yer tutur. 2008-ci il mayın 8-də Şuşanın işğalının ildönümü günü Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialoq və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlayan “Xocalıya ədalət” kampaniyası hazırda 80-dən artıq ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla həyata keçirilir.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinin dünya birliyində ifşası yönündə Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyət istiqamətlərindən biri kimi yaradılan “Xocalıya ədalət” modeli Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında, kütləvi qırğın aktına hüquqi-siyasi qiymətin verilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Məhz sözügedən beynəlxalq kampaniyanın sistemli fəaliyyətinin nəticəsi olaraq, bu gün dünya dövlətləri əvvəlki illərdən fərqli, erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılır. Dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları, aparıcı dövlətləri bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini getdikcə daha çox anlayır, qətləmə kəskin şəkildə pisləyir, təcavüzkarla təcavüzə məruz qalanı tanıyırlar. Aparılan məqsədyönlü tədbirlərin nəticəsində Pakistan, Meksika, Kolumbiya, Rumıniya, Bosniya və Herseqovina dövlətlərinin parlamentində, eləcə də ABŞ-ın bir sıra ştatları bu qətləmə soyqırımı aktı kimi tanımış və xüsusi qətnamə qəbul etmişlər. Artıq dünyanın iri şəhərlərində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə abidələr ucaldılır, küçə və parklara Xocalı adı verilir. Görülən məqsədyönlü və səmərəli işlər nəticəsində “Xocalıya ədalət”in miqyası hər il durmadan genişlənir, bu istiqamətdə aparılan fəaliyyət müsbət nəticələrini verir. Bütün bunlar “Xocalıya ədalət”in xalqın mövqeyini əks etdirən qeyri- rəsmi diplomatiya - xalq diplomatiyası olduğunu deməyə əsas verir. Bu diplomatiya dövlətimizin xarici siyasətini əks etdirməklə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin demokratik yolla həllində olduqca əhəmiyyətlidir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası Azərbaycan xalqının mübarizə ruhunu sarsıtmaq istəyənlərə, Qafqazda müstəqil və güclü bir türk dövlətinin mövcudluğunu gözügötürməyənlərə, erməni terrorçuluğuna və təcavüzünə qarşı hazırlanmış çoxspektrli informasiya mübarizəsi, insanlıq dəyərlərinə ehtiram bəsləyən humanist taktika, eyni zamanda, yeni diplomatik cəbhədir. Bu ideyanın fəlsəfəsi ondan ibarətdir ki, millətin azadlığı və bütövlüyü onun mübarizə ruhundadır. Özünə qapanıb ağılamaq millətin mübarizə ruhunu öldürür, əzmini sarsıdır. Sadəcə, ağılamaq deyil, dərdimizə, faciəmizə, məruz qaldığımız haqsızlıqlara dünyanı tarixi faktlarla inandırmaq gərəkdir. Xocalı həqiqətlərini, haqq səsimizi dünyaya yaymaq gərəkdir: biz dünya ictimaiyyətindən yalnız bunu - cinayətkarlara cəza, Xocalıya ədalət istəyirik. Bu mübarizədə millət olaraq bizim silahımız yalnız tarixi həqiqətlər, danılmaz faktlar və onları beynəlxalq birliyə funksional səviyyədə qəbul etdirmək səylərimizdir. Erməni cinayətini, qəddarlığını, vəhşiliyini ifşa edən və Xocalı həqiqətinin bətnindən doğan doğru sözün, düzgün mövqeyin qüdrətini biz son altı ilin nəticələri ilə gördük.

Dünyanın bir sıra dövlətləri ilə əməkdaşlıq, Azərbaycan xalqının işğala məruz qalması ilə bağlı faktların beynəlxalq aləmə çatdırılması ilə xaricdə ictimai rəyi formalaşdırmaq, xarici auditoriyanı məlumatlandırmaq və beləliklə də, Azərbaycanın xarici siyasətinin prioriteti olan Dağlıq Qarabağ məsələsinin ədalətli həlli, Xocalı soyqırımına hüquqi, siyasi, mənəvi qiymətin verilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərmək “Xocalıya ədalət” xalq diplomatiyasının strategiyasıdır.

“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində təşkil olunan aksiyalar, tədbirlər planı bu fikri bir daha təsdiq edir. Dünyanın müxtəlif şəhərlərində Xocalı soyqırımı mövzusunda keçirilən elmi-praktik konfranslar, xatirə gecələri, “Xocalıya ədalət” informasiya veb-saytının təqdimatı ilə əlaqədar genişmiqyaslı aksiyalar, “Uşaqlar və müharibə” mövzusunda müxtəlif rəsm sərgiləri, fotosərgilər Azərbaycan xalqı ilə dünya xalqları arasında mədəni, mənəvi körpü yaradır. Eyni zamanda, incəsənətin, mədəniyyətin dili ilə Xocalı soyqırımı beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılır. Bu tədbirlərin digər aspekti kimi, tanınmış rus yazıçısı, professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi” kitabı, Robert Arakelovun “Erməni ziyalısının etirafı” kitabı, “Qafqazda sülh” beynəlxalq

layihəsi çərçivəsində Avropa kinematoqrafçılarının birgə istehsalı olan “Sonu olmayan dəhliz” adlı sənədli filmi, “Xocalı. 22 il. 10 hekayə, bunlar gerçək ola bilərdi” kitabı böyük əhəmiyyət kəsb edir. İnformasiya cəmiyyətinin formalaşdığı qloballaşma, modernləşmə dövründə xalq diplomatiyasının çox geniş yayılmış formalarından biri kimi çıxış edən sosial şəbəkələr Facebook, Twitter və s. kütləvi kommunikasiyanı, informasiya və təbliğatı təmin edir. Digər tərəfdən, rəsmi diplomatiyadan fərqli olaraq, xalq diplomatiyasında iştirakçıların sayı qeyri-məhdud olur. Kütləvi diplomatiyada vətənə sadıq, milli maraqları təmsil edən şəxslərin sosial statusu da müxtəlifdir. Bu baxımdan, xalq diplomatiyası olaraq xarakterizə etdiyimiz “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri Xocalı soyqırımının, Qarabağ həqiqətlərinin internet resursları, sosial şəbəkələr vasitəsilə işıqlandırılması, dünyaya çatdırılmasıdır. “Facebook” səhifəsində “Ədalət naminə dostunu işarələ” qlobal aksiya, Koreya dilində Xocalı haqqında saytın yaradılması, “BUTA” Azərbaycan-Koreya tələbə Təşkilatının xətti ilə “Kojaly genocide” adlı internet və facebook səhifəsi dünya ictimaiyyətini bu faciə barədə məlumatlandırmağa xidmət edir.

Azərbaycan həqiqətlərinin tanınması istiqamətində azərbaycanlı gənclərin iştirak etdiyi bir sıra milli təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq edən kampaniya xaricdə təhsil alan və məzun olmuş Azərbaycanlı Gənclərin Beynəlxalq Forumu, Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması, “İrəli” İctimai Birliyi internet resurslarında-sosial şəbəkələrdə təbliğat kampaniyasını həyata keçirir. Həmin kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı gənclərin maarifləndirilməsi və dünya ictimaiyyətinə informasiya ötürmək məqsədilə dünyanın əksər ölkələrinin təşkilatlarına, rəsmi qurumlarına, qərarverici şəxslərinə elektron məktublar yazılmış, yerli və beynəlxalq elektron şəbəkələrdə “History of Tragedy” video klipi və soyqırımı ilə bağlı digər audio-video materiallar yerləşdirilmişdir. Dünyanın 30-a yaxın universitetində keçirilmiş “flash-move” aksiyasında isə azərbaycanlı tələbələrle yanaşı, əcnəbi gənclərin də iştirak etməsi, dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan 125 mindən çox insanın kampaniyaya qoşulması “Xocalıya ədaləti”in beynəlxalq aləmdə tanınması deməkdir.

“Xocalıya ədalət” kampaniyasının xalq diplomatiyası olmasına əsas verən digər önəmli faktor beynəlxalq təşkilatların üzvü olan şəxslərin kampaniyada iştirakının təmin olunmasıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, indiyədək kampaniyaya dünyanın 125-dən çox təşkilatı qoşulmuşdur. Xocalı faciəsinə beynəlxalq aləm tərəfindən ədalətli siyasi- hüquqi qiymətin verilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edən, Avropa Parlamentinin müxtəlif ölkələrindən olan deputatlarının, nümayəndələrinin də iştirakı ilə reallaşan beynəlxalq konfranslar artıq ənənə halını almış, əhatə dairəsi, coğrafiyası genişlənmişdir.

“Xocalıya ədalət” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyasının ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər silsiləsi göstərir ki, kampaniya dövlət siyasətinin böyük əhəmiyyət kəsb edən strateji mərhələlərindən biri kimi Xocalı soyqırımına, Qarabağ həqiqətlərinə dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi, siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi, eyni zamanda, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində uğurla davam etdirilən alternativ siyasətdir. Soyqırımının tanınması prosesinin sürətlənməsi, bu kampaniyaya getdikcə daha çox insanın qoşulması, “Xocalıya ədalət”in fəaliyyətinin səmərəli nəticələri kampaniyanın genişlənərək xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə edən, ümumən dünyada soyqırımı, terror, işğala qarşı təbliğat aparan, humanist, xalq diplomatiyası olduğunu deməyə əsas verir.

Azərbaycan bütün dünyaya səslənir: Xocalıya ədalət!

“BİZ DAHA ÇOX İŞ GÖRƏRƏK ERMƏNİSTANIN TƏCAVÜZKAR MAHİYYƏTİNİ BEYNƏLXALQ İCTİMAİYYƏTİN DİQQƏTİNƏ ÇATDIRMALIYIQ”

Ceyhun ABASOV

Azərbaycan tarixinin qanlı günlərindən biri olan Xocalı soyqırımının 24-cü anım günü yaxınlaşır. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi ən böyük terror-soyqırım aktlarından biri həyata keçirilib. Ermənilər Xankəndidə yerləşən 366-cı motoatıcı alayın zirehli texnikası və hərbi heyətinin köməyi ilə Xocalı şəhərini işğal ediblər. Hücumdən əvvəl, fevralın 25-i axşam şəhər toplardan və ağır artilleriyadan şiddətli atəşə tutulub. Nəticədə, fevralın 26-ı səhər saat 5 radələrində Xocalı tam alova bürünüb. Mühasirəyə alınan şəhərdə təqribən 2500 nəfər Xocalı sakini Ağdam rayonunun mərkəzinə çatmaq ümidi ilə şəhəri tərk edib. Lakin bir günün içində yer üzündən silinən şəhəri tərk edən 2500 Xocalı sakinindən 63-ü uşaq, 106-ı qadın, 70-i qoca və ahlı insanlar olmaqla - 613 nəfəri düşmən gülləsinə tuş gələrək həyatını itirib, 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib. Bu soyqırım aktı nəticəsində yaralanan 487 nəfərdən 76-sı uşaq idi. 1275 xocalılı əsir, 150-i isə itkin düşüb.

Hazırda Xocalı soyqırımının tanınması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilib. Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, beynəlxalq aləmdə yayılması, eləcə də bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində davamlı olaraq işlər görülür.

Xocalıda baş vermiş qanlı hadisələr haqqında dünya ictimaiyyətini məlumatlandırmaq məqsədi ilə ilk dəfə olaraq Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 8 may 2008-ci ildə “Justice for Khojaly” (“Xocalıya ədalət”) kampaniyasına start verilib. İndiyədək bu qanlı faciəni 8 ölkə - Pakistan, Kolumbiya, Bosniya və Hersoqovina, Peru, Honduras, Sudan tanıyıb, Rumıniya Xocalı soyqırımı ilə bağlı bəyanat qəbul edib. 57 ölkənin üzv olduğu İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı da Xocalı soyqırımını tanıyıb.

Bundan əlavə, 2010-cu ildə ABŞ-ın Massaçusets, 2011-ci ildə Texas, Nyu-Cersi, 2012-ci ildə Corciya, Men, 2013-cü ildə Nyu-Meksiko, Arkanzas, Missisipi, Oklahoma, Tennessi, Pensilvaniya, Qərbi Virciniya, Konnektikut, Florida, 2014-cü ildə İndiana, 2015-ci ildə Arizona, Yuta, 2016-cı ildə isə Nebraska, Havay, Montana ştatları Xocalı soyqırımını rəsmi olaraq tanıyıblar.

Başqa dövlət, ştat və təşkilatların da Xocalı soyqırımını tanıması istiqamətində fəaliyyət davam etdirilir.

Məsələ ilə bağlı Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni bildirib ki, “Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində soyqırım aktının beynəlxalq müstəvidə tanınması istiqamətində aparılan məqsədyönlü fəaliyyət yüksək qiymətləndirilməlidir: “Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən kampaniya uğurla davam etməkdədir. Artıq Xocalı soyqırımını 10-a yaxın ölkə tanıyıb. Bu faciə ABŞ-ın 20 ştatında insanlığa qarşı həyata keçirilmiş böyük qətlə kimi qəbul olunub”.

R.Zeyni hesab edir ki, Azərbaycan həm dövlət, həm də ictimaiyyət səviyyəsində daha çox iş görməlidir: “Biz bu, soyqırım aktının beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində təbliğat işlərini daha da sürətləndirərək Ermənistanın təcavüzkar mahiyyətini bütün dünya insanının diqqətinə çatdırmalıyıq. Hazırda həm dövlət, həm diaspor, həm də vətəndaş cəmiyyəti institutları səviyyəsində fəaliyyət aparılmaqdadır. Məqsəd beynəlxalq ictimaiyyətə daha çox məlumat ötürməklə soyqırımı hüquqi qiymətin verilməsinə nail olmaqdır”.

Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin sədri, politoloq Ramiz Aliyev isə bildirib ki, Xocalı soyqırımı əsrin ən böyük faciələrindən biridir: “Çünki bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına, türk dünyasına qarşı törədilmiş faciə yox, insanlığa qarşı yönəlmiş misli görünməyən dəhşətli bir faciədir. Bu faciəni bütün dünyanın görməsi və ona hüquqi qiymətin verilməsi vacibdir. Bu soyqırım 24 il öncə erməni hərbi birləşmələri tərəfindən törədilib. Təəssüflər olsun ki, dünyanın Azərbaycana və türk dünyasına qarşı olan iki standart siyasəti hələ də imkan verməyib ki, Xocalı soyqırımı bütün dünya dövlətləri və beynəlxalq təşkilatlarda öz hüquqi statusunu alsın. Düzdür, bir neçə ölkə, ABŞ ştatları Xocalı Soyqırımına hüquqi qiymət verərək soyqırım kimi tanıyıb, erməni təcavüzünü pisləyiblər. Ancaq haqq budur ki, insan hüquq və azadlıqlarından ağır dolusu danışan bütün ölkə və təşkilatlar bu soyqırımı tanımayıb. Lakin birmənalı şəkildə haqq-ədalətin yanında olan hər bir dövlət əsrin faciəsi olan Xocalı soyqırımını tanımalıdır. Bu faciəni törədənlər isə Haqq Məhkəməsində mühakimə olunmalı, öz cəzasını almalıdırlar”.

R.Aliyev qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev var gücü ilə çalışır ki, dünya dövlətləri ədalətli qərar çıxararaq Xocalı Soyqırımını tanınsınlar: “Prezident xalqımızın seçdiyi və güvəndiyi bir lider olaraq bu yolda əlindən gələni artıqlaması ilə edir. Mən xüsusi ilə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, millət

vəkili Mehriban Əliyevanın bu istiqamətdə apardığı uğurlu işləri qeyd etməliyəm. Eyni zamanda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri Leyla Əliyevanın xidmətlərini xüsusi ilə vurğulamaq istədim. Məhz onun ideyası əsasında “Xocalıya ədalət” kampaniyasına start verilərək dünyanın hər bir yerində təbliğat işləri aparılır. Aparılan uğurlu kampaniya nəticəsində dünyanın bir çox şəhərlərində Xocalı soyqırımını ilə bağlı məlumatlar insanlara çatdırılıb və aidiyyəti təşkilatlara bu faciəni özündə əks etdirən əyani vəsaitlər təqdim edilib”.

Politolaq hesab edir ki, hər bir azərbaycanlı Leyla Əliyevanın bu uğurlu təşəbbüsünə qoşulmalı və var gücü ilə dəstək olmalıdır: “Xüsusən də xaricdə yaşayan soydaşlarımız bu işdə fəal rol oynamalıdırlar”.

Qeyd edək ki, UBM Group “Justice for Khojaly” təşəbbüsünü dəstəkləməklə və bu kampaniya çərçivəsində, müasir vasitələrdən istifadə etməklə, Xocalı həqiqətlərini geniş coğrafiyada beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmağı qarşısına məqsəd qoyub.

Məlumat üçün bildiririk ki, UBM Group Azərbaycan xalqının üzləşdiyi faciələr barədə dünya ictimaiyyətini əhatəli şəkildə məlumatlandırmaq üçün, korporativ sosial məsuliyyət proqramı çərçivəsində ardıcıl layihələr həyata keçirməyi qərara alıb. Şirkətin 20 Yanvar hadisələrinin 26-cı ildönümü ərəfəsində reallaşdırdığı məlumatlandırma kampaniyası həm yerli və xarici mediada, həm də sosial şəbəkələrdə geniş işıqlandırılıb. UBM Group Xocalı faciəsi zamanı həlak olanların əziz xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq, fevralın 15-dən daha geniş arealı əhatə edən yeni məlumatlandırma kampaniyasına start verib.

UBM Group Facebook, Twitter, Instagram və YouTube sosial şəbəkələrdə Justice for Khojaly! “Xocalıya ədalət!” adlı səhifə yaradaraq, fəal təbliğat kampaniyasına start verib.

Bunun üçün şirkət tərəfindən xüsusi hazırlanmış posterlər, rəsm əsərləri və video kadrlar həmin səhifədə yerləşdirilib. Bu təbliğat materialları bütün dünyanı əhatə etməklə 5 dildə - ingilis, fransız, alman, rus və Azərbaycan dillərində hazırlanıb .

UBM Group hər bir həmvətənimizi bu işdə fəal iştirak etməyə dəvət edir.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Qardabanidə anım tədbiri keçirilib

Qardabani, 23 fevral, AZƏRTAC

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Dialog və Əməkdaşlıq üzrə Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Gürcüstanda, azərbaycanlıların yığcam yaşadıkları Qardabani rayonunda anım tədbiri keçirilib.

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Qardabani rayon rəhbərliyi, səfirliyin nümayəndələri, Azərbaycan və gürcü ictimaiyyətinin təmsilçiləri, məktəblilər iştirak ediblər.

Tədbirin keçirildiyi Dostluq Evinin foyesində Xocalı faciəsini əks etdirən fotostend quraşdırılmışdı.

Dostluq Evinin direktoru Şəmistan Vəliyev tədbiri açıqdan sonra Azərbaycanın və Gürcüstanın dövlət himnləri səsləndirilib, şəhidlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Xocalı faciəsindən bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilib.

Rayon bələdiyyəsinin sədr müavini Rəfi Orucov, icra hakimiyyəti başçısının müavini Dünyamalı Hacıyev, Nəzərli kənd orta məktəbinin müəlliməsi Vəfa Abdullayeva və başqaları çıxış edərək Xocalı soyqırımının baş vermə səbəbləri, acı nəticələri barədə ətraflı məlumat veriblər. Dünyanın aparıcı ölkələrinin bu faciəyə hələ də hüquqi və siyasi qiymət vermədikləri təəssüflə qeyd olunub. Bildirilib ki, dünyada hökm sürən ikili standartlar və cəzasızlıq erməni qəsbkarlarını daha da azğınlaşdırır, onları daha böyük cinayətlərə sövq edir.

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirinin müavini Dursun Həsənov çıxışında ölkələrimiz arasındakı əlaqələrdən söz açıb, qardaş və dost gürcü xalqının nümayəndələrinin də bu cür tədbirlərdə iştirakının vacibliyini xüsusi qeyd edib. Bildirib ki, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bu il anım tədbirlərinin Gürcüstanda, azərbaycanlıların yığcam yaşadıkları bütün bölgələrdə keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Sonda məktəblilər şeirlər söyləyiblər.

Xətayi Əzizov
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Qardabani

23 fevral 2016-cı il

**“Xocalıya ədalət” kampaniyası çərçivəsində Braziliyada “Sonsuz dəhliz” filmi
təqdim edilib**

Bakı, 25 fevral, AZƏRTAC

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Azərbaycanın Braziliyadakı Səfirliyində “Sonsuz dəhliz” sənədli filminin təqdimatı olub.

Səfirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin dəstəyi ilə keçirilən təqdimat mərasimində əvvəlcə Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra Xocalı soyqırımı və Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi hərbi təcavüz haqqında ətraflı məlumat verilib. Səfir Elnur Sultanov çıxışında Xocalıda azərbaycanlılara qarşı xüsusi amansızlıqla törədilmiş cinayətə beynəlxalq səviyyədə siyasi və hüquqi qiymət verilməsinin və bu cinayəti törədənlərin cəzalandırılmasının zəruriliyini vurğulayıb. O, bu istiqamətdə 2008-ci ildən etibarən Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində görülmüş işlər haqqında danışıb.

Səfir “Sonsuz dəhliz” filminin Xocalı hadisələrinin şahidi olan litvalı jurnalist Riçard Lapaitisin xatirələri əsasında çəkildiyini bildirib. O, bu filmin bir çox Avropa ölkələrində nümayiş etdirildiyini deyərək bunun Xocalı soyqırımı və Ermənistan - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin kökləri və nəticələri barədə Braziliyada məlumatlılığın artırılmasına xidmət edəcəyini diqqətə çatdırıb. Çıxışının sonunda E.Sultanov Ermənistanın Azərbaycana qarşı törətdiyi təcavüzün nəticələrini göstərən xəritəni və “Xocalıya ədalət” kampaniyasının loqosunu nümayiş etdirib.

Ölkənin Deputatlar Palatasında Braziliya-Azərbaycan dostluq qrupunun prezidenti deputat Klaudio Kajado ilk növbədə Xocalı faciəsi ilə əlaqədar Azərbaycan tərəfinə başsağlığı verib. O, Azərbaycanın Xocalı şəhərində Ermənistanın silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlıların qətlə yetirildiyini bildirərək BMT-nin prinsip və qətnamələrinin, insan hüquqlarının pozulduğunu, habelə Xocalı qətliamının bütün dünya üçün faciəvi nəticələrə səbəb olduğunu vurğulayıb. O, Azərbaycanın məcburi köçkün və qaçqınlarının öz doğma torpaqlarına geri qayıtmasının zəruriliyini qeyd edərək çıxışını “Xocalıya ədalət!” sözləri ilə yekunlaşdırıb.

Film tədbirdə iştirak edən bir sıra xarici ölkələrin səfirləri, Braziliya parlamentinin, akademik dairələrin və yerli ictimaiyyətin nümayəndələri tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

AZƏRTAC
25 fevral 2016-cı il

“Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının yeni internet səhifəsi istifadəyə verilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə 2008-ci ildə təsis edilən “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyasının yeni internet səhifəsi istifadəyə verilib (www.justiceforkhojaly.org).

AZƏRTAC xəbər verir ki, yeni səhifə bir çox fərqli xüsusiyyətlərlə yanaşı, Xocalı soyqırımı ilə bağlı hərtərəfli resurs mənbəyi rolunu oynayır.

Belə ki, internet səhifəsində Xocalı şəhərinin işğaldan əvvəlki vəziyyəti, onun coğrafiyası, tarixi, iqtisadiyyatı və demoqrafik vəziyyəti barədə ətraflı məlumat toplanıb. Xocalı ilə bağlı saytda yerləşdirilmiş tarixi faktlar ermənilərin bu əraziyə olan iddialarının əsassız olduğunu bir daha sübut edir.

Bundan başqa saytda Xocalı soyqırımından sonra qırğın törədilən ərazidə yerli və xarici müxbirlər tərəfindən çəkilmiş foto və video materiallar, şahid ifadələri, sənədli filmlər, Xocalı hadisələri ilə bağlı 1992-ci ildə beynəlxalq mətbuatda dərc edilmiş məqalələr, xarici müəlliflərə məxsus araşdırmalar, tarixi sənədlər və s. faydalı materiallar təqdim olunur. İnternet səhifəsində, həmçinin “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyası tərəfindən Xocalı hadisələri ilə bağlı hazırlanmış xüsusi təqdimat da (“PowerPoint” formatında) yerləşdirilib. Bu təqdimatdan istifadə etməklə, istənilən şəxs təhsil aldığı təhsil müəssisəsi və ya fəaliyyət göstərdiyi kollektivdə Xocalı soyqırımı həqiqətlərini çatdırma bilər.

Xocalı soyqırımına dair mühüm məlumatların toplandığı geniş resurs mənbəyi olan internet səhifəsi ictimaiyyətə beynəlxalq kampaniyanın fəaliyyətində yaxından iştirak etmək imkanı yaradan interaktiv platformadır. Saytda kampaniyada iştirakın müxtəlif üsulları barədə geniş məlumat verilir.

“Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyası hər kəsi internet səhifəsində təklif olunan üsul və vasitələrindən, həmçinin kampaniyanın digər onlayn resurslarından (www.facebook.com/JFKCampaign, [instagram/justiceforkhojaly](https://www.instagram.com/justiceforkhojaly)) istifadə etməklə, Xocalı soyqırımı barədə maarifləndirmə işinə töhfə verməyə çağırır. “Xocalıya Ədalət” beynəlxalq kampaniyası www.justiceforkhojaly.org səhifəsinə öz internet səhifələrində keçid (banner) yerləşdirmək niyyətində olan təşkilatlar/qurumlardan kampaniya ilə (info@justiceforkhojalycampaign.org, 4976316) əlaqə saxlamalarını xahiş edir.

Səs.-2016.-25 fevral.-№ 36.-S. 3.

**Londonda Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr edilən ənənəvi anım konserti
Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak edib**

London, 27 fevral, AZƏRTAC

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Londonda Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TEAS) təşkilatçılığı ilə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə həsr edilən ənənəvi anım konserti keçirilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə iştirak edib.

Anım konsertinin tamaşaçıları arasında rəsmi şəxslər, Azərbaycanın Böyük Britaniyadakı səfirliyinin əməkdaşları, bu ölkədə fəaliyyət göstərən Azərbaycan təşkilatlarının təmsilçiləri, ictimaiyyətin nümayəndələri, Londonda yaşayan həmvətənlərimiz və müxtəlif universitetlərdən tələbələr də olublar.

Konsertdən əvvəl çıxış edən TEAS-ın direktoru Lionel Zetter Xocalı soyqırımı haqqında məlumat verib. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən bəhs edən L.Zetter ədalətin tezliklə bərpa ediləcəyinə inandığını deyib.

Sonra Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Tale Heydərov çıxış edərək Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən danışıb. O, Ermənistanın hərbi təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin işğal olduğunu, 1 milyondan artıq soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdüyünü bildirib. TEAS-ın sədri Xocalı faciəsi zamanı yüzlərlə əliyalın soydaşımıza divan tutulduğunu vurğulayıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyəti haqqında məlumat verən Tale Heydərov kampaniya çərçivəsində Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində görülən uğurlu işlərdən də bəhs edib.

Anım konsertində azərbaycanlı musiqiçilər Səbinə Rakçeyeva, Nəzrin Rəşidova (skripka), Rafiq Rüstəmov (tar), Günel Mirzəyeva, Ayan Salahova (piano), Camal Əliyev (çello), Selcan Nəsibli (soprano), həmçinin Aleksander Cermanoviç (piano) və “Deco” ansamblının ifasında Fikrət Əmirovun, Qara Qarayevin, Vasif Adıgözəlovun, G.Perqolesinin, J.Massenetinin repertuarından musiqilər səsləndirilib.

Orxan İsmaylov
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
London

27 fevral 2016-cı il

Yekaterinburqda “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində anım tədbiri keçirilib

Yekaterinburq, 27 fevral, AZƏRTAC

Azərbaycanın Rusiyanın Yekaterinburq şəhərindəki baş konsulluğu və Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin (ÜAK) Sverdlovsk vilayətindəki “Azərbaycan” ictimai təşkilatının təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə fevralın 26-da “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində anım tədbiri keçirilib.

Azərbaycanın Yekaterinburqdakı baş konsulluğunun məlumatına görə, tədbirdə şəhərdə yaşayan soydaşlarımız, vilayət və şəhər administrasiyasının nümayəndələri, Sverdlovsk vilayətində akkreditə olunmuş diplomatik nümayəndəliklərin və fəaliyyət göstərən milli icmaların təmsilçiləri, jurnalistlər iştirak ediblər.

Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildikdən sonra Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə çəkilən və Xocalı hadisələri haqqında geniş məlumat verən film nümayiş etdirilib.

Konfransda Azərbaycanın Yekaterinburq şəhərindəki baş konsulu Sultan Qasimov çıxış edərək 24 il əvvəl Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni quldurları tərəfindən törədilmiş qanlı hadisələr barədə ətraflı məlumat verib. O, Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş bu faciəni XX əsrin ən qanlı hadisələrindən biri adlandırır. Baş konsul erməni quldur dəstələrinin Xocalı şəhərinə basqını nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qocanın öldürüldüyünü, 1000 nəfər müxtəlif yaşlı dinc sakinin aldığı güllə yarasından əlil olduğunu, 8 ailənin tamamilə məhv edildiyini, 25 uşağın hər iki valideynini, 130 uşağın isə valideynlərindən birini itirdiyini qeyd edib. S.Qasimov Xocalı soyqırımının Azərbaycan tarixində ən dəhşətli və faciəli səhifələrdən biri olduğunu diqqətə çatdıraraq, bu hadisələrin erməni millətçi-şovinistlərinin davamlı olaraq Azərbaycan xalqına qarşı 200 il ərzində həyata keçirdikləri etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin göstəricisi olduğunu vurğulayıb.

Baş konsul qeyd edib ki, bu faciə təkcə Azərbaycan xalqına deyil, bütün insanlığa, bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş, əsrin Xatın, Xirosima, Naqasaki və Sonqmi kimi dəhşətli faciələri ilə bir sırada dayanan ən ağır cinayətlərdən biridir.

S.Qasimov son bir necə il ərzində Heydər Əliyev Fondunun vitse–prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bütün dünyada keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası barədə geniş məlumat verib, bu kampaniyanın nəticəsi kimi Xocalı hadisələrinin soyqırımı aktı kimi dünyanın 10-dan artıq ölkəsinin parlamentləri və ABŞ-ın 20-dən çox ştatı tərəfindən tanındığını və pisləndiyini bildirib.

Daha sonra çıxış edən Sverdlovsk vilayətinin “Azərbaycan” ictimai təşkilatının sədri Şahin Şıxlinski, professor Niyaz Vəliyev, Ural Dövlət Universitetinin beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Vladislav Belayev, Ural Dövlət Dağ Mədən Universitetinin sosial layihələr idarəsinin rəhbəri Natalya Sareqorodseva və başqaları Xocalı faciəsini dünya tarixində olan soyqırımları ilə müqayisə edərək faciənin miqyasından bəhs ediblər.

Sverdlovsk vilayətində yaşayan azərbaycanlı gənclər də Xocalı faciəsi barədə həqiqətlərin yayılması işinə öz töhfələrini veriblər. Baş konsulluğun təşkilatçılığı ilə Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin Ural Federal Universitetində təhsil alan üzvləri “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində tədbir keçiriblər.

Tədbir iştirakçıları faciə haqqında videofilmlərə və sənədli lentlərə baxış təşkil ediblər, erməni faşistlərinin vəhşiliyindən və faciənin miqyasından bəhs edən mühazirələrlə çıxış ediblər.

Tədbir iştirakçıları universitetin elan guşələrində əvvəlcədən hazırlanmış Xocalı faciəsi haqqında plakatlar yerləşdirib və ali məktəbin tələbələrinə flayerlər paylayıblar. Eyni zamanda, sosial şəbəkələrdə #xocalıyaədalət kampaniyasına qoşulmaq üçün fotolar çəkdiriblər.

Fəridə Abdullayeva
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Yekaterinburq

27 fevral 2016-cı il

Leyla Əliyeva: Bütün dəhşətlərə baxmayaraq, xalqımızın ruhu qırılmadı

Moskva, 29 fevral, AZƏRTAC

Fevralın 29-da “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində “Redisson Royal Moskva” mehmanxanasının konfrans zalında Azərbaycan və Rusiya rəssamlarının əsərlərindən ibarət “Yaddaş” sərgisi açılıb.

Sərgidə Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (RAGB) üzvü olan fəal tələbələr və onların rusiyalı dostları onlayn rejimdə Xocalı, müharibə, sülh və ədalət mövzularında rəsmlər çəkiblər.

Salona toplaşanlar Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirdə çıxış edərək bildirib ki, Xocalı faciəsi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən qanlı və amansız səhifəsidir. O deyib: “Bu münaqişə artıq 30 ilə yaxındır ki, davam edir. Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi işğal altındadır. Ölkədə bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün var. Zəbt olunmuş torpaqlarda arxitektura şedevrləri, tarixi abidələr məhv edilib, bu diyarda Azərbaycan mədəniyyəti ilə bağlı bütün əlamətlər silinib”.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti həmin dəhşətli gecədən söz açaraq deyib: “Erməni silahlıları 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərini işğal edərək, 613 dinc sakini, o cümlədən 63 uşaq, 106 qadın və 70 qocanı amansızlıqla qətlə yetiriblər. Gələcək həkimlərin, mühəndislərin, müəllimlərin, Azərbaycanı daha yaxşı, işıqlı və maraqlı edə biləcək insanların həyatı yarımçıq qaldı. Beynəlxalq ictimaiyyət bu faciəyə ədalətli qiymət verməli, günahkarlar isə cəzalandırılmalıdır”.

Leyla Əliyeva bildirib ki, 2008-ci ildə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası start götürüb. Onun məqsədi dünya ictimaiyyətini bu faciə barədə məlumatlandırmaq və belə bir qətləmin heç vaxt və heç yerdə təkrarlanmamasına nail olmaqdır. Kampaniya çərçivəsində artıq 700 mindən çox imza toplanıb. “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını dünyanın onlarca ölkəsi dəstəkləyir. Kanada, Meksika, Peru, Pakistan, Serbiya, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Sudan, Panama və Honduras parlamentləri, ABŞ-ın 20-dən çox ştatının qanunverici orqanları, habelə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalıda soyqırımı faktını tanıyırlar. Biz ən yüksək beynəlxalq təşkilatlara, o cümlədən BMT-yə və Haaqa Beynəlxalq Məhkəməsinə petisiyalar təşkil edirik. Bizim səsimiz dünyanın ən mühüm konfrans və forumlarında eşidilir. Bosniyanın paytaxtı Sarayevoda Srebrenitsa və Xocalı soyqırımları qurbanlarının xatirəsinə abidə ucaldılıb. Faciə haqqında hər cür informasiyanın yer aldığı “Xocalıya ədalət” saytı açılıb. Biz bu dəhşətli faciə barədə filmlər çəkir, kitablar çap edirik. Artıq uzun illərdir ki, dünyanın bir çox ölkələrində Xocalıya həsr olunmuş konfrans, sərgi və seminarlar keçirilir. Fəallarımız sayəsində bizim kampaniyanı 115 təşkilat və 120 mindən çox adam dəstəkləyir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti qeyd edib ki, Azərbaycan həmişə tolerant və multikultural ölkə olub. Müxtəlif millətlərdən və dinlərdən olan insanlar burada sülh və həmrəylik şəraitində yaşayıb və yaşayırlar. O deyib: “Bütün dəhşətlərə baxmayaraq, xalqımızın ruhu qırılmadı. Xocalı qurbanlarının xatirəsi qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Biz Azərbaycan rəssamlarının və uşaqların rəsm əsərlərindən ibarət sərgi hazırladıq. Siz bu faciəni incəsənət adamlarının gözü ilə görüb duya bilərsiniz. Ola bilsin ki, bu əsərlərdə hədsiz qəm və kədər var. Amma biz səmimi qəlbədən inanırıq ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi tezliklə öz ədalətli həllini tapacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, bütün qaçqınlar və məcburi köçkünlər öz evlərinə, doğma yurd-yuvalarına qayıdacaqlar”.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu bildirib ki, dünyanın harasında yaşayırlarsa yaşasınlar, azərbaycanlıların indiki nəsilləri üçün “Xocalı” sözü ümumi ağrı-acıya çevrilib. Səfir deyib: “Bu gün burada gənclərin sayı çoxdur. Mən buna ürəkdən sevinirəm. Çünki gənclərimiz vətənpərvərlik ruhunda böyüyür və möhtərəm Prezidentimizin gənclərin qarşısına qoyduğu məqsəd və vəzifələri başa düşürlər. “Xocalı” sözü həddi-hüdudu olmayan ədalətsizliyin və vəhşiliyin timsalıdır. Azərbaycan xalqı məhz bu söz vasitəsilə müasir hüquqda bəşəriyyət əleyhinə cinayət kimi müəyyən edilən amansızlıqların ən qorxunc təzahürlərini yaşayır”.

Səfirin fikrincə, həyatın özü belə bir əbədiyaşar həqiqəti təsdiq edir: cəzasız qalan cinayətlər yeni və daha ağır cinayətlər doğurur. Diplomət deyib: “Buna görə vurğulamaq istəyirəm ki, Xocalı faciəsinin ağrı-acısını hiss etmək, onu qeyd-şərtsiz pisləmək təkcə bizim xalqın qayğısı deyil, həm də bütün xoşməramlı insanların əxlaqi-hüquqi seçimi olmalıdır. Bu baxımdan mən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində böyük işlər görən Leyla xanım Əliyevaya “Çox sağ olun” demək istəyirəm. Bu zərif və gözəl xanım bütün fəaliyyətini bu məsələyə həsr edib və özünün qısa çıxışında bu yolda əldə edilən bir sıra nailiyyətləri sadalayıb. Artıq dünya üzünü bu faciəyə doğru çevirir və anlamağa başlayır ki, gələcəkdə belə bir qırğının dünyanın heç bir ölkəsində təkrarlanmaması üçün onu pisləmək lazımdır”.

Rusiya Yazıçılar İttifaqının üzvü, Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının akademiki, kulturologiya doktoru, professor Yuri Pompeyev bildirib ki, 24 il bir nəslin yaşdır. O, “Xocalıya ədalət!” kampaniyasından danışaraq vurğulayıb ki, “ədalət” açar sözdür: “Amma ədalətə nail olmaq və bu sözün miqyasını əhatə etmək də çox çətinidir. Mənim bu kampaniyaya aidiyyətim var. Mən həmişə ona hay verirəm. Cənubi Qafqazdakı hadisələrə bu şəkildə cəlb olunmağım sayəsində son illər bütün maraq və gücümü həmin ağrıya sərf edirəm ki, əhali ən azı 24 il əvvəl o vaxtkı Qarabağın bu kiçik şəhərində baş verənlərdən xəbərdar olsun”.

Sərgidəki əsərlərin çoxunda tankların təsvir olunduğunu bildirən Y.Pompeyev deyib: “Tanklar 366-cı alay deməkdir. Düzdür, bu tanklar nə yaşıl, nə də qırmızı rəngdə olub. Onları ağ rəngə boyamışdılar ki, sovet ordusuna məxsus olduğunu gizlətsinlər. Ancaq o vaxt bu alay millətçi nasist qüvvələrin sərəncamında idi. Çünki Serj Sarkisyan o dövrdə Ermənistan ordusunun rəhbərlərindən biri idi. Bu, rüsvayçılıqdır. Bu fakt mütləq Rusiya Federasiyasının indiki vətəndaşlarının diqqətinə çatdırılmalıdır və mən də bunu etməyə çalışıram”.

Rusiya Dövlət Dumasının deputatı, Rusiya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Dmitri Savelyev deyib ki, hər bir insanın din, siyasət, mənəvi azadlıq hüququ var. Hər kəsin həm də xatırlamaq kimi alınmaz hüququ var. Xocalı faciəsinə bənzər faciələrin unudulması yeni-yeni fəlakətlərə yol açmağa bilər. Deputat deyib: “Vətəndaşlar yalnız dövlətləri güclü olan təqdirdə özlərini təhlükəsizlikdə hiss edə bilərlər. Müstəqil Azərbaycan Xocalı faciəsindən keçən onilliklər ərzində daha möhkəm, daha qüdrətli olub, dünya arenasında müstəqil oyunçuya və Cənubi Qafqazda sülhün qarantına çevrilib. Bu gün azərbaycanlılar əmin ola bilərlər: onların ölkəsi onları müdafiə edəcək!”

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Moskvaya gəlmiş Xocalı faciəsinin şahidləri - hər iki valideynini itirmiş Həmayil Xəlilova və Murad Hüseynov, habelə Xocalı hadisələrinin şahidi, hazırda Tula şəhərində yaşayan Mənsurə Həbibullina da tədbir iştirakçıları arasında olublar.

Tədbirdə Rusiya ictimaiyyətinin, Moskvada akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələri, siyasətçilər, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin əməkdaşları, Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin, Ümumrusiya Azərbaycanlılar Konqresinin, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin təmsilçiləri iştirak ediblər.

Fəridə Abdullayeva
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Moskva

29 fevral 2016-cı il

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasına dəstək məqsədilə silsilə tədbirlər keçiriləcək

Gənclər və İdman Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Gənclər Fondu və Gənclər Təşkilatları Milli Şurası Xocalı faciəsinin 25-ci ildönümündə Azərbaycan reallıqlarının, soyqırımı faktının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə fevralın 20-dən 26-dək “Xocalıya ədalət!” (Justice For Khojaly) kampaniyası çərçivəsində bir sıra fəaliyyətlər həyata keçirəcək.

Bununla bağlı “dəyirmi masa” ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gənclər kampaniyaya qoşulmaq üçün khojaly.nayora.az saytına daxil olub, müvafiq onlayn fəaliyyətlərlə bağlı ətraflı məlumat ala və bu fəaliyyətlərə dəstək ola bilərlər.

Qeyd edək ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə start verilib. Kampaniya Xocalı soyqırımı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri və nəticələri, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionu və digər ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması məqsədi daşıyır.

AZƏRTAC
2017, 19 fevral

Madridə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirilib

Aygün Əliyeva

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Madrid

İspaniyanın paytaxtı Madridə Xocalı Soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində litvalı rejissor Andreas Brokasın Xocalı qətliamının qurbanlarına ithaf olunan və bir çox beynəlxalq mükafatlara layiq görülmüş “Sonsuz dəhliz” sənədli filminin təqdimatı keçirilib.

Ölkəmizin İspaniyadakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən təqdimat mərasimində İspaniyada fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun rəhbərləri və əməkdaşları, dövlət rəsmiləri, Konqres və Senatın üzvləri, yerli kütləvi-informasiya vasitələrinin, ictimaiyyətin, İspaniyadakı Azərbaycan diasporunun nümayəndələri iştirak ediblər. Əvvəlcə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış “Xocalıya Ədalət!” adlı videoçarx nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycanın İspaniyadakı səfiri Anar Məhərrəmov, Xocalı soyqırımı barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verib, bu faciənin təkcə azərbaycanlılara deyil, bütün insanlığa qarşı törədilmiş ağır cinayət olduğunu və ermənilər tərəfindən bir gecədə 613 günahsız insanın amansızlıqla qətlə yetirildiyini bildirib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində nümayiş olunan və Xocalı faciəsini əks etdirən “Sonsuz Dəhliz” sənədli filmindən söz açan səfir A.Məhərrəmov filmin Xocalı hadisələrinin şahidi olan litvalı jurnalist Riçard Lapaitisin və rusiyalı jurnalist Viktoriya İvlevanın xatirələri əsasında çəkildiyini bildirib. Sənədli filmin adının təsadüfi seçilmədiyini və sonsuz dəhlizin erməni terrorçularının guya dinc əhalinin Xocalıdan çıxması üçün açdığı yolu simvolizə etdirdiyini bildiren səfir A.Məhərrəmov erməni silahlı qüvvələrinin məhz bu dəhlizlə xilas olmağa çalışan silahsız Xocalı sakinlərini pusquya salaraq XX əsrin ən böyük cinayətlərindən birini törətdiyini qeyd edib. Xalqımıza qarşı aparılan etnik təmizləmə siyasəti olan Xocalı faciəsinin törədilməsindən 25 il keçməsinə baxmayaraq, faciə dəhşətlərinin hələ də unudulmadığını qeyd edən səfir Azərbaycan xalqının öz torpaqlarının işğalı ilə heç zaman barışmayacağını və işğal altında olan bütün torpaqların tezliklə azad ediləcəyini vurğulayıb.

Daha sonra çıxış edən Türkiyənin İspaniyadakı səfiri Ömər Önhon Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ağır nəticələri barədə danışaraq, Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizinin işğal edildiyini, bir milyondan çox insanın doğma yurdlarından didərgin düşdüyünü qeyd edib. Ö.Önhon 25 il əvvəl dünya birliyinin gözü qarşısında erməni millətçiləri tərəfindən bəşəriyyətə qarşı cinayət törədildiyini bildirib, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən bu qətləmə siyasəti hüquqi qiymətin verilməsinin və cinayətkarların cəzalandırılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Daha sonra çıxış edən İspaniya Senatının üzvü Jordi Çukla Xocalı faciəsini XX əsrin ən dəhşətli və ən qəddarcasına törədilmiş faciələrindən biri olduğunu qeyd edib, BMT-nin əsas prinsip və normalarının, insan hüquqlarının kobudcasına pozulduğunu bildirib. İspaniyanın yalnız Xocalı soyqırımını deyil, dünyada baş verən bütün qırğınları və insanlığa qarşı törədilmiş təcavüzləri hər zaman pislədiyini vurğulayan senator, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarının tezliklə azad olunacağına və Xocalı soyqırımının növbəti ildönümünə həsr olunacaq anım tədbirinin Dağlıq Qarabağda – Xocalıda keçiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

ATƏT-in Parlament Assambleyasının insan hüquqları, demokratiya və humanitar yardım komissiyasının keçmiş prezidenti, İspaniyanın dövlət vəkili, akademik Xesus Lopes Medel çıxış edərək Xocalıda dinc sakinlərin, xüsusən də uşaqların xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilməsinin, insanlara qarşı işgəncələrin verilməsi faktlarının onu kədərləndirdiyini qeyd edib. O, Xocalıda törədilənləri insanlığa sığmayan vəhşilik adlandıraraq və bu hadisələrə dünya birliyi tərəfindən hüquqi qiymət verilməsinə ümid etdiyini vurğulayıb. X.L.Medel Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildiyini, işğalın 3 onilliyə yaxındır davam etməsinə baxmayaraq, beynəlxalq qurumların bu məsələyə lazımı diqqət və ədalətli münasibət göstərmədiyini təəssüflə vurğulayıb.

Daha sonra “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi nümayiş etdirilib. Filmin nümayişindən sonra tədbir iştirakçıları tərəfindən verilmiş müsahibələrdə filmin onlarda böyük təəssürat yaratdığı bildirilib, dinc Xocalı sakinlərinə qarşı erməni vəhşiləri tərəfindən törədilmiş soyqırımın beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən pislənilməsinin, onu törədənlərin isə öz layiqli cəzalarını çəkməsinin vacibliyi qeyd edilib.

Qeyd edilməlidir ki, Avropa Azərbaycan Cəmiyyəti (TEAS) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində təqdim olunan “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi prodüser Aleksandras Brokas (Litva) və nüfuzlu “Grammy Award” mükafatçısı Cerald Rafşun (ABŞ) tərəfindən çəkilib. Film britaniyalı aktyor, BAFTA mükafatçısı Ceremi Ayronz tərəfindən səsləndirilib. Film Xocalı dəhşətlərinin şahidi olan litvalı jurnalist Riçard Lapaitisin və rusiyalı jurnalist Viktoriya İvlevanın faciədən 20 il sonra yenidən Azərbaycana gələrək qətliamdan xilas olmuş hadisə şahidləri ilə görüşlərində lentə alınmış xatirələri və Ermənistan tərəfindən faciənin təşkilində birbaşa iştirak etmiş şəxslərlə müsahibəsi əsasında qurulub. Burada Qarabağın Azərbaycan tarixi və mədəniyyəti üçün əhəmiyyətinə dair süjetlərə yer verilib. Filmdə Xocalı qırğınına dair indiyədək az məlum olan yeni faktlar, sənədlər və vaxtilə çəkilmiş videogörüntülər və fotomateriallara istinad edilir, qətliam haqqında həqiqətlər təsirli şəkildə tamaşaçıya çatdırılır.

Xalq qəzeti.-2017.-23 fevral.- № 41.-S.7.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası bu soyqırımını bütün dünyaya tanıdır

Gülbahar İSMAYILOVA,

Balakən rayon dövlət notariat kontorunun dövlət notariusu vəzifəsini icra edə

Ötən ay Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Xocalı soyqırımının iyirmi beşinci ildönümü haqqında sərəncam imzalayıb. Həmin sərəncamı oxuyan istənilən azərbaycanlı 25 il əvvəl ermənilərin öz havadarlarının köməyi ilə xalqımızın başına gətirdikləri qanlı müsibətin yaddan çıxarmaması üçün mütləq nə isə etmək istəyir. Heç bir tədbir keçirmək, hansısa tribunadan çıxış etmək imkanı olmayan soydaşlarımız isə məhz mənim kimi, bu faciə ilə bağlı olan tarixi sənədləri növbəti dəfə nəzərdən keçirməklə kifayətlənilər. Çünki həmin tarixi sənədlərin dövrü olaraq izlənilməsi insandakı unutulmuş kimi mənfə keyfiyyətin aradan qalxmasına səbəb olur.

Fikrimcə, Xocalı faciəsi haqqında ən müfəssəl, dəqiq məlumatları Prezident Kitabxanasının elektron resurslarından almaq olur. Belə də etdim. Həmin kitabxananın müvafiq səhifəsi ilə maraqlananda isə məlum oldu ki, bu faciənin bütün dünyada tanınması istiqamətində ən geniş təbliğat tədbirlərini “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası aparıb. Elə dövlət başçımızın Xocalı məzmunlu sonuncu sərəncamında da bu barədə fikir vardır: “Geniş vüsət almış “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində gerçəkləşdirilən tədbirlərin nəticəsi olaraq dünyanın bir sıra ölkələrində bu soyqırımı ilə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilsə də, belə ağır hərbi cinayət beynəlxalq miqyasda hələ ki, öz hüquqi qiymətini almamışdır”.

Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası (ing. Justice for Khojaly) - Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətin dünyada çatdırılması, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün həyata keçirilən məqsədyönlü fəaliyyət istiqamətlərindən biri kimi 2008 -ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmışdır. Adını çəkdiyimiz kitabxananın elektron resurslarında bu kampaniyanın ölkəmizdə və dünyada həyata keçirdiyi yüzlərlə səmərəli və əhəmiyyətli tədbir haqqında dəyərli məlumatlar vardır.

Həmin məlumatlardan biri daha çox diqqətimi çəkdi. Məlumat belə idi: “Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımı həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə 2008-ci ildə təsis edilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyasının yeni internet səhifəsi (www.justiceforkhojaly.org) istifadəyə verilib”.

Öyrəndim ki, yeni səhifə bir çox fərqli xüsusiyyətləri ilə yanaşı, həm də Xocalı soyqırımı ilə bağlı hərtərəfli resurs mənbəyi rolunu oynayır. Belə ki, internet səhifəsində Xocalı şəhərinin işğaldan əvvəlki vəziyyəti, onun coğrafiyası, tarixi, iqtisadiyyatı və demoqrafik vəziyyəti barədə ətraflı məlumat toplanıb. Xocalı ilə bağlı saytda yerləşdirilmiş tarixi faktlar ermənilərin bu əraziyə olan iddialarının əsassız olduğunu bir daha sübut edir.

Bundan başqa, saytda Xocalı soyqırımından sonra qırğın törədilən ərazidə yerli və xarici müxbirlər tərəfindən çəkilmiş foto və videomateriallar, şahid ifadələri, sənədli filmlər, Xocalı hadisələri ilə bağlı 1992-ci ildə beynəlxalq mətbuatda dərc edilmiş məqalələr, xarici müəlliflərə məxsus araşdırmalar, tarixi sənədlər və s. faydalı sənədlər təqdim olunur. İnternet səhifəsində, həmçinin "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası tərəfindən Xocalı hadisələri ilə bağlı hazırlanmış xüsusi təqdimat da yerləşdirilib. Bu təqdimatdan istifadə etməklə, istənilən şəxs təhsil aldığı məktəbdə və ya fəaliyyət göstərdiyi kollektivdə Xocalı soyqırımı həqiqətlərini çatdıra bilər.

Xocalı soyqırımına dair mühüm məlumatların toplandığı geniş resurs mənbəyi olan internet səhifəsi (www.justiceforkhojaly.org) ictimaiyyətə beynəlxalq kampaniyanın fəaliyyətində yaxından iştirak etmək imkanı yaradan çox əhəmiyyətli platformadır. Saytda kampaniyada iştirakın müxtəlif üsulları barədə də geniş məlumat verilir.

Xatırladım ki, mənim bu məzmunlu yazı qələmə almaq fikrim yox idi. Sadəcə, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, faciənin dəhşətlərini unutmamaq məqsədilə tarixi faktları və sənədləri növbəti dəfə izlədim. Ancaq qeyd etdiyim bu məlumatları oxuyandan sonra öz fikirlərimi hörmətli oxucularla bölüşmək qənaətinə gəldim ki, onların diqqətini həm Prezident Kitabxanası əməkdaşlarının yaratdığı elektron resurslara, həm də “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının reallaşdırdığı tədbirlərin miqyasına yönəldim.

Onu da vurğulamaq lazımdır ki, itkilərimiz nə qədər çox, kədərimiz nə qədər böyük olsa da, təsəllimiz də tükənən deyil. Elə cənab Prezidentin yuxarıda adını çəkdiyim sərəncamında da həmin nikbin notlar qabardılır: “2016-cı ilin aprel ayında növbəti dəfə atəşkəs rejimini pozan Ermənistanın təxribatına cavab olaraq Azərbaycan Ordusu tərəfindən torpaqlarımızın bir qisminin işğalçılardan azad edilməsi ölkəmizin ərazi bütövlüyünü hərbi yolla bərpa etmək üçün bizim kifayət qədər hərbi gücümüz, iqtisadi potensialımız və siyasi iradəmiz olduğunu bir daha sübuta yetirmiş, beynəlxalq ictimaiyyətə mövcud status-kvonun qəbul edilməzliyini nümayiş etdirərək, işğalçı qüvvələrin torpaqlarımızdan çıxarılması tələbini yenidən gündəmə gətirmişdir”

Xalq qəzeti.-2017.-24 fevral.-№42.-S.9.

“Xocalıya ədalət!” İslam dünyasında tam dəstəklənir

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımını kütləvi qətlə və insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır

Gövhər BAXŞƏLİYEVƏ,

Milli Məclisin deputatı, İOT Parlament İttifaqında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin rəhbəri

Zəmanəmizin ən dəhşətli cinayətlərindən olan Xocalı soyqırımı XX əsrin digər soyqırımı aktları ilə (Xolokost, Babiy Yar, Xatın və s.) müqayisə oluna bilər. Beynəlxalq qanunvericilik bu kimi cinayətləri birmənalı şəkildə soyqırımı hesab edir və onları insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayət kimi qiymətləndirir. Azərbaycan rəhbərliyi, hökuməti, Milli Məclisi, ictimaiyyəti, qeyri-hökumət təşkilatları beynəlxalq təşkilatlarda və dünya dövlətlərinin parlamentlərində Xocalı qətləsinə əsl soyqırımı və insanlığa qarşı hərbi cinayət kimi siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində qətiyyətli addımlar atmış və atmaqdadır.

XX əsrin başlanğıcından erməni daşnakları tərəfindən xalqımıza qarşı dəfələrlə soyqırımı aktları həyata keçirilmişdir (1905, 1918, 1948 və s. illərdə). Əsrin sonuna yaxın Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayırmaq, Ermənistanla birləşdirmək məqsədilə hərbi əməliyyatlara başlanılmış və bu zaman dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə və kütləvi qətləmə aktları həyata keçirilmişdir. Dinc azərbaycanlı əhalisi öz dədə-baba torpaqlarında amansız işgəncələrə məruz qalaraq qovulmuş, evləri yandırılmış, minlərlə insan, o cümlədən uşaqlar, qadınlar və qocalar qətlə yetirilmiş, girov götürülmüş, əsirliyin bütün acılarını yaşamış, itkin düşmüşlər.

Bu cinayətlərdən ən dəhşətli Xocalıda baş vermişdir. Doğma torpaqlarını qoruyan azərbaycanlıları qorxutmaq və onların mübarizə əzmini qırmaq məqsədilə həyata keçirilmiş hərbi əməliyyat nəticəsində kütləvi qətləmə və insanlığa qarşı əsl cinayət baş vermişdir.

BMT Baş Məclisi 9 dekabr 1948-ci ildə “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında” 260 sayılı xüsusi qətnamə ilə konvensiya qəbul etmişdir. Xocalı qətləməsi bu konvensiyada soyqırımı cinayətinə verilmiş tərifi tam uyğun gəlir, yəni, öncədən planlaşdırılmış kütləvi qırğın aktı Qarabağda yaşayan insanları məhz azərbaycanlı olduqlarına görə tamamilə məhv etmək məqsədi ilə törədilmişdir. Hətta qaçıb xilas olmaq istəyən dinc sakinləri erməni hərbiçiləri təqib edərək qətlə yetirmişlər.

Azərbaycan Milli Məclisi bu cinayətin soyqırımı kimi tanınması və ona insanlığa qarşı hərbi cinayət kimi siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində ardıcıl iş aparır. MM rəhbərliyi, beynəlxalq təşkilatlarda parlamentimizi təmsil edən nümayəndə heyətləri, deputatlar Azərbaycan həqiqətlərini, Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzünü, zaman-zaman xalqımıza qarşı həyata keçirilən soyqırımı aktlarını, o cümlədən Xocalı qətləməsi beynəlxalq miqyasda tanıtmaq üçün sistemli fəaliyyət göstərirlər.

Beynəlxalq səhnədə Xocalı qətləməsi məhz soyqırımı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyan ilk təşkilat İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı olub. Qeyd olunmalıdır ki, bu təşkilatda ölkəmizə dair bütün təqdim etdiyimiz qətnamə layihələrinin hər hansı düzəliş etmədən qəbul olunması bir daha təsdiq edir ki, islam aləmi problemlərimizlə yaxından tanışdır və bizi dönmədən dəstəkləyir. Bu da öz növbəsində ölkə Prezidenti tərəfindən düzgün qurulmuş xarici siyasətimizin və aparılan fəal təbliğatın nəticəsidir.

2006-cı ildə Misir Ərəb Respublikasının paytaxtı Qahirədə İOT Parlament İttifaqının V sessiyasında çıxış edərək Azərbaycan barədə, 70 ilin qadağasına baxmayaraq xalqımızın islami dəyərlərə və əqidəsinə sadiq qaldığı haqda məlumat verdik. Ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu daxili və xarici siyasət haqqında məlumat verdikdən sonra dedim: “Fevralın 26-da mənim xalqımın tarixində ən böyük faciələrdən biri baş verib. 1992-ci ilin məhz bu günündə erməni işğalçıları tərəfindən Xocalı adlı Azərbaycan şəhəri yerlə yeksan edilmiş, 613 dinc sakin, o cümlədən 63 uşaq və 106 qadın vəhşicəsinə öldürülmüşdür. 1275 sakin - qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir aparılmış, olmanın təhqir və işgəncələrə məruz qalmışlar. 150 əsir, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağın taleyi bu günə qədər məlum deyil. Bundan başqa, Azərbaycan erməni terrorçularının və eləcə də ASALA kimi məşhur terror təşkilatının genişmiqyaslı fəaliyyəti üçün poliqona çevrilmişdir. Ermənilərin törətdikləri 30-dan artıq terror aktları nəticəsində iki mindən çox günahsız Azərbaycan vətəndaşı qətlə yetirilmiş, on minlərlə insan xəsarət almışdır.

Erməni silahlı qüvvələrinin torpaqlarımızdan çıxarılmasını tələb edən BMT-nin məlum 4 qətnaməsini, beynəlxalq təşkilatların qərarlarını, o cümlədən İslam Konfransı Təşkilatı kimi çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın Ermənistanın işğalçılıq siyasətini pisləyən, zəbt olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsini tələb edən

qətnamələrini qulaqardına vuran Ermənistan bu günə kimi Azərbaycan torpaqlarını işğal altında saxlayaraq Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizama salınması prosesinə böyük maneələr törədir. Yeri gəlmişkən Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Ermənistanı işğalçı, Dağlıq Qarabağ ermənilərini separatçı adlandıran qətnamənin qəbul edilməsini də burada xatırlatmaq istərdim.

Bununla əlaqədar Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün aradan qaldırılması, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə beynəlxalq hüquq normaları və prinsiplərinə uyğun şəkildə həll edilməsi istiqamətində səylərinizi bundan sonra da əsirgəməməyə çağırırıq və hazırkı sessiyanın yekun sənədlərinə Azərbaycan nümayəndə heyətinin təqdim etdiyi Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü pisləyən qətnamələrin əlavə edilməsinin vacibliyini diqqətinizə çatdırırıq.”

Sonrakı illərdə Azərbaycan nümayəndə heyəti İOT Pİ-nin bütün konfrans və sessiyalarında (İstanbul, Qahirə, Əbu-Dabi, Kuala-Lumpur, Palembang, Dəməşq, Bağdad, Ankara, Niamey, Tehran, Xartum, Bamako və s.) iştirak edərək çoxsaylı çıxışları zamanı daim Dağlıq Qarabağ problemi, Xocalı soyqırımı barədə ətraflı məlumat vermişlər.

2011-ci ildə isə İslam Konfransı Təşkilatı Parlamentlər İttifaqı (İKT Pİ) Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq bəyannamə qəbul edilmişdir. İKT Parlamentlər İttifaqı Şurasının Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) paytaxtı Əbu-Dabidə keçirilən 13-cü sessiyasında şuraya üzv dövlətlərin qəbul etdikləri Əbu-Dabi bəyannaməsində Xocalı faciəsini insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət kimi tanımağa çağırılır. Bu, Milli Məclis nümayəndə heyəti tərəfindən irəli sürülmüş İKT GF və İKT Pİ arasında əməkdaşlıq haqqında qətnamənin şura tərəfindən təsdiqlənməsi nəticəsində baş vermişdir. Qətnamənin 3-cü bəndində qeyd edilmişdir ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyır. Sənəddə üzv dövlətlər qeyd olunan cinayətə milli səviyyədə lazımı qiymətin verilməsinə çağırılırlar.

Qətnamədə təşkilata üzv parlamentlərə birbaşa çağırış vardır və bu, öz növbəsində, faciənin milli səviyyədə hüquqi və siyasi tanınması mərhələsini açır.

2012-ci il yanvarın 30-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İOT Pİ) İndoneziyanın Palembang şəhərində keçirilən 7-ci sessiyası “Azərbaycan Respublikasına qarşı Ermənistan Respublikasının təcavüzü” adlı ənənəvi olaraq qəbul edilən qətnaməyə Milli Məclisin nümayəndə heyətinin təşəbbüsü və təklifi ilə xüsusi bir bənd əlavə edilib. Xocalı faciəsinə həsr edilən paragrafda qeyd edilir ki, təşkilat üzv-ölkələrin parlamentlərini 2012-ci ildən etibarən (faciənin 20 illiyi) 26 fevral 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirilən və soyqırımı xarakteri daşıyan kütləvi qırğını müvafiq şəkildə tanımağa çağırır və Xocalı qırğını törədənləri məsuliyyətə cəlb etməyi tələb edir.

Sözügədən bəndə əsasən, İOT Parlament İttifaqı aşağıdakıları qərara almışdır:

a) Qurum, 26 fevral 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirmiş kütləvi qətləmi soyqırımı kimi tanıyır;

b) İOT Parlament İttifaqı üzv ölkələri faciənin 20-ci ildönümünün təsadüf etdiyi 2012-ci ildən etibarən, Xocalı qırğına yuxarıda göstərilən şəkildə siyasi qiymət verməyə çağırır;

c) İOT Parlament İttifaqı Xocalı qırğını törədənlərin ədalət məhkəməsinə cəlb edilməsini tələb edir.

Xocalı faciəsi beynəlxalq təşkilatlar sırasında ilk dəfə olaraq İOT tərəfindən soyqırımı aktı kimi tanınmışdır. Bu, Xocalı faciəsinin, ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı apardıqları birəsrlik soyqırımı siyasətinin tərkib hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması üçün zəmin yaradır. Həmçinin bənddə öz əksini tapmış cinayəti törədənlərin məsuliyyətə cəlb edilməsi tələbi, qətləmdə iştirak etmiş hüquqi və fiziki şəxslərin Azərbaycan Respublikası tərəfindən cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün atıla biləcək addımlara hüquqi əsas yaratmışdır. Nəhayət, İOT Parlament İttifaqı tərəfindən, üzv dövlətlərin parlamentlərinə ünvanlanmış çağırış, İOT-ə üzv ölkələrin parlamentləri ilə Xocalı faciəsinin soyqırımı kimi tanınması məsələsinin gündəliyə çıxarılması üçün əlverişli şərait yaradır.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Parlament İttifaqının 21-22 yanvar 2013-cü ildə Sudan Respublikasının Xartum şəhərində keçirilmiş sessiyasında yekun bəyannaməyə Azərbaycan nümayəndə heyətinin təşəbbüsü ilə aşağıdakı bəndlər əlavə edilmişdir:

1. Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzünü və 26 fevral 1992-ci ildə Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni silahlı qüvvələri tərəfindən törədilmiş soyqırımı qəti pisləyir; bu cinayəti törədənləri cəzalandırmaq məqsədilə ədalət məhkəməsinə cəlb olunmasını tələb edir.

2. Üzv dövlətləri 26 fevral 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın mülki vətəndaşlarına qarşı törədilmiş soyqırımı tanımağa çağırır.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının 21-22 yanvar 2013-cü ildə Sudan Respublikasının Xartum şəhərində keçirilmiş sessiyasında qəbul olunan “Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzünə dair” qətnamənin mətninə aşağıdakı hissə əlavə edilmişdir:

“Sessiya üzv dövlətləri 1992-ci il fevralın 26-da Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın mülki vətəndaşlarına qarşı törədilmiş soyqırımını tanımağa, faciənin 20-ci ildönümü olan 2012-ci ildən başlayaraq bu cinayəti törədənləri cəzalandırmaq məqsədilə ədalət məhkəməsinə cəlb olunması üçün digər mühüm tədbirləri görməyə çağırır”.

Qeyd olunmalıdır ki, İÖT Pİ-də Xocalı soyqırımının tanınmasında və müvafiq sənədlərdə əksini tapmasında “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasının təşəbbüskarı, Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla xanım Əliyevanın xüsusi rolu olmuşdur.

Görülən çoxsaylı işlərin nəticəsidir ki, İÖT Pİ sonuncu Bamako sessiyasında (23-28 yanvar, 2017) Milli Məclis nümayəndə heyətinin təqdim etdiyi Xocalı soyqırımının 25 illiyinə dair xüsusi qətnamə qəbul edilmişdir.

“1992-ci il Xocalı soyqırımının qurbanlarının xatirəsinin anılmasına dair”

Qətnamə, Bamako 2017

İÖT üzv dövlətləri Parlament İttifaqının Nizamnaməsindən və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Xartiyasından irəli gələn prinsip və məqsədlərindən çıxış edərək;

İslam Sammiti, İÖT Xarici İşlər Nazirlərinin iclasları, habelə İÖT Parlament İttifaqı tərəfindən indiyə kimi qəbul olunmuş Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzünə dair qətnamələri bir daha təsdiq edərək;

İÖT Pİ üzv dövlətlərinin parlamentləri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü, siyasi müstəqillik və suverenliyinin, habelə münafişinin Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində həllinin davamlı dəstəklənməsini bir daha vurğulayaraq;

BMT Təhlükəsizlik Şurasının Azərbaycan Respublikasının ərazinin işğalını tənqid edən, Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü və suverenliyini, beynəlxalq sərhədlərin toxunulmazlığını və torpaqların hərbi güc vasitəsilə işğalının yol verilməzliyini dəstəkləyən və Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrini bir daha xatırladaraq;

Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı davamlı təcavüzündən, ərazilərin qeyri-qanuni işğalı, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin, habelə BMT Təhlükəsizlik Şurasının, İÖT və digər beynəlxalq təşkilatların müvafiq qətnamələrinin kobud şəkildə pozulmasından ciddi narahatlığını bildirərək;

Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasının işğal olunmuş ərazilərində qeyri-qanuni və provokativ siyasətindən, xüsusilə də həmin ərazilərin fiziki, demografik, iqtisadi və mədəni xarakterinin dəyişdirilməsi məqsədilə həyata keçirilən fəaliyyətdən ciddi narahatlığını vurğulayaraq;

Münafişə ərzində Ermənistan Respublikası tərəfindən yürüdülməli və gələcək pozuntular üçün münbit şərait yaradan siyasətdən, xüsusilə beynəlxalq humanitar hüquq və beynəlxalq insan hüquqlarının kobud şəkildə pozuntusu, mülki vətəndaşların öldürülməsi, etnik təmizləmə, əsirlərin tutulması və saxlanması, müharibə əsirlərinə qarşı pis rəftar, yaşayış məskənlərinin dağıdılmasından olduqca mütəəssir olaraq;

Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü ərzində beynəlxalq humanitar hüquq və beynəlxalq insan hüquqlarının ciddi pozuntulara görə məsuliyyət daşıyanların cinayət fəaliyyətinə görə ədalət məhkəməsi qarşısında hesab vermələrinin vacibliyini vurğulayaraq, habelə bu siyasətin qurbanlarına effektiv hüquqi müdafiə və təminatın ödənilməsinin təmin olunması, bu məsələ ilə əlaqədar milli və beynəlxalq səviyyədə praktiki addımların atılmasının vacibliyini vurğulayaraq;

Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü ərzində törədilmiş beynəlxalq humanitar hüquq və beynəlxalq insan hüquqlarının pozuntusunun cəzasız qalmasına son qoyulmasının ədalətin təmin edilməsinə, gələcək pozuntuların qarşısının alınmasına, mülki müdafiə və sülhün bərqərar edilməsinə şərait yaradacağından əminliyini ifadə edərək;

Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının torpaqlarının qeyri-qanuni işğalının davam etməsini, beynəlxalq humanitar hüquq və beynəlxalq insan hüquqlarının ciddi pozuntusunu qınayan bir sıra dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar qəbul etdiyi qətnamə və qərarları alqışlayaraq;

Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində 1992-ci ilin fevral ayında Azərbaycanın mülki vətəndaşlarına qarşı törədilmiş kütləvi vəhşiliyi insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı kimi şiddətlə qınayır;

İÖT Pİ üzv parlamentlərini Xocalı şəhərində və Azərbaycan Respublikasının işğal edilmiş digər ərazilərində törədilmiş cinayətin müharibə cinayəti, insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı kimi tanınması üçün bütün söylərini əsirgəməməyə çağırır;

“İÖT Anım günü proqramı” çərçivəsində təşviq edilən və Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Xocalı şəhərində 1992-ci ilin fevral ayında törədilmiş azərbaycanlıların soyqırımı tarixi həqiqətlərinin üzə çıxarılması məqsədi daşıyan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq vətəndaş maarifləndirilməsi kampaniyasını alqışlayır;

Bütün İÖT üzv parlamentlərini bu kampaniyayı dəstəkləməyə və onun fəaliyyətində iştirak etməyə çağırır”.

Bununla da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqı 1992-ci ildə Xocalı şəhərində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş cinayəti insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı kimi bir daha tanıyıb və üzv parlamentləri Xocalı soyqırımını tanımağa çağırıb. Habelə Parlament İttifaqı “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını dəstəklədiyini bir daha təsdiqləyib.

Sessiyada qəbul olunan üçüncü qətnamə “İÖT Pİ və DƏ İKGF arasında əməkdaşlıq” adlanır. İÖT Pİ və Dialoq və Əməkdaşlıq uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumu arasında əməkdaşlığı nəzərdə tutan qətnamə DƏ İKGF Mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş koordinatoru Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyasına İÖT üzv ölkələri parlamentləri səviyyəsində dəstəyin verilməsini, Xocalı qətliamının soyqırımı və insanlığa qarşı törədilmiş cinayət kimi qiymətləndirilməsini, cinayətkarların beynəlxalq səviyyədə məsuliyyətə cəlb edilməsinə çağırış edilməsini nəzərdə tutur. Sənəddə cari ildə Xocalı qətliamından 25 il ötməsi xüsusi vurğulanır.

Sessiya 139 bənddən ibarət yekun Bamako Kommunikesini qəbul etməklə işini tamamladı. Bəyannamənin 3 bəndi (85, 86, 87) “Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü” başlığı altında birləşdirilib və 86 sayılı bənd Xocalı haqqındadır:

Azərbaycan ərazilərində qədim İslam abidələrinin və mədəni irsin kütləvi məhv edilməsi ilə nəticələnən məscidlərə və müqəddəs İslam məkanlarına təcavüzü qınayır; 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə bir neçə saat ərzində Azərbaycanın Xocalı şəhərində baş vermiş 613 mülki vətəndaşın, o cümlədən 106 qadın və 63 uşağın dəhşətli qətliamını pisləyir;

Azərbaycan Respublikası hökumətinin və xalqının ölkələrinin müdafiəsinə yönəlmiş söyləri ilə tam həmrəy olaraq və onlara dəstəyimizi ifadə edərək, daimi yaşayış yerlərini məcburi tərk etmiş azərbaycanlı qaçqın və köçkünlərə humanitar köməyin göstərilməsinə, onların evlərinə qayıtmalarına yardım edilməsinə çağırırıq.

Azərbaycan.-2017.-25 fevral.-№43.-S.7.

Xocalı soyqırımının 25 illiyi ilə bağlı “Sonsuz dəhliz” filminin nümayişi olub Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva filmə baxıb

Fevralın 26-da Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində Nizami Kino Mərkəzində “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi nümayiş olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva filmin nümayişindən əvvəl Nizami Kino Mərkəzinin foyesində Xocalı faciəsi zamanı lentə alınmış şəkillərdən ibarət fotosərgi ilə tanış olub.

Filmin nümayişində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul əməkdaşları, Milli Məclisin deputatları, Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun, beynəlxalq təşkilatların, Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TEAS) və digər qurumların nümayəndələri iştirak ediblər.

Əvvəlcə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Məlumat verildi ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlanılıb. Kampaniya Xocalı soyqırımının, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri və nəticələri, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionu və digər ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması məqsədi daşıyır. Kampaniyanın fəaliyyəti, həmçinin Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsi, sağ qalmış ailələrə dəstək göstərilməsi, bu hadisələrin yaddaşlarda yaşadılması, xüsusən də gənc nəsil tərəfindən unudulmamasına yönəlib.

Kampaniya qlobal səviyyədə fəaliyyət göstərmək, öz müraciətlərini çatdırmaq üçün müxtəlif kommunikasiya vasitələri və resurslarından, o cümlədən media, internet və canlı tədbirlərdən fəal şəkildə istifadə edir. Beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə əsas diqqət kütləvi qırğınlara, etnik təmizləmə, irqi və ya dini ayrı-seçkilik hallarına qarşı güclü müqavimət nümayiş etdirməyə, qırğından sağ çıxmış xocalılılar ilə həmrəylik ifadə etməyə və azərbaycanlılara qarşı ermənilər tərəfindən törədilmiş cinayətlərə görə cəzasızlıq halları ilə mübarizəyə yönəlib.

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə çəkilən “Sonsuz dəhliz” filmində Ermənistan silahlı qüvvələrinin törətdikləri Xocalı soyqırımının şahidləri olan jurnalistlər Riçardas Lapaitis (Litva) və Viktoriya İvlevanın (Rusiya) faciədən 20 il sonra Azərbaycana gələrək, qətlə qatılan xilas olmuş şəxslər ilə görüşlərində lentə aldıkları xatirələrdən bəhs edilir, yeni sənədlər, faktlar və xronikalar ilə hadisələrin obyektiv mənzərəsi canlandırılır. Nümayişdən əvvəl filmin rejissoru Aleksandras Brokas, jurnalist Riçardas Lapaitis və Xocalı soyqırımının şahidi Valeh Hüseynov çıxış ediblər.

Aleksandras Brokas deyib: “Şeytanın ayaq açıb oynaması üçün yeganə lazım olan bir şey varsa, o da yaxşı insanların süst oturması idi. Ola bilsin, bu, yeganə səbəbdir ki, biz 7 il əvvəl vaxt və təzadları düşünmədən sonu görünməyən yola çıxdıq. Mən bizə etimad göstərmiş, nəinki evlərinin, qəblələrinin də qapısını açmış insanlara təşəkkür edirəm. Yalnız onlar deyə bilirlər ki, insan gözləri qarşısında ailəsi qətlə yetiriləndə hansı hissləri keçirir. Onlar bilirlər ki, müharibə dustağı olmaq və ya işgəncə nədir. Onların adları çoxlarına məlum deyil: jurnalistlər Riçardas Lapaitis, Viktoriya İvleva, sağ qalmış Mehriban ana, musiqiçi və müəllim Valeh, bizim operator Seyidağa və həmçinin həmin qırğından sonra sağ qalmış gənc qız. Filmə onların və digər şahidlərin söylədikləri təqdim olunub. Fikrimizcə, bu sənədli filmi çəkdiyimiz zaman bundan artıq göz yaşını görmək mümkün deyildi. Ağrı, əzablar böyük idi. Lakin hər zaman kamera istiqamətlənir, işıqlar salınır və biz hər bir kadrda göz yaşları görürdük. Auditoriya inana bilmirdi ki, bu cür vəhşilik indiki dövrdə də mümkündür”.

“Sonsuz dəhliz” sənədli filminin indiyədək dünyada yarım milyarda yaxın insan tərəfindən izləndiyini deyən A.Brokas Leyla Əliyevaya və “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına təşəkkürünü bildirdi. O dedi ki, bu film bir neçə xarici dilə tərcümə olunub. Film bu günədək “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bir sıra ölkələrdə, o cümlədən 60-dan artıq kinofestivalda nümayiş etdirilib, ABŞ-ın “Accolade Film Competition” adlı nüfuzlu kino nəşrinin “Global Film Awards” müsabiqəsinin “Humanitar mükafatı”na layiq görülüb, Madrid Tenerife Beynəlxalq Film Festivalı isə “Sonsuz dəhliz” filmi “Ən Yaxşı Sənədli Film” və Aleksandras Brokası “Ən Yaxşı Sənədli Film Rejissoru” nominasiyaları üzrə qalib elan edib. “Fərəhlənirik ki, sənədli filmə baxanlar Xocalı soyqırımından sağ çıxmış insanlarla həmrəylik ifadə ediblər. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan xalqı artıq tənha deyil. Filmin bütün beynəlxalq mükafatlarını Xocalı faciəsində və Qarabağ müharibəsində həlak olmuş insanlara ithaf edirik. Bütün bu yorulmaz fəaliyyət nəticəsində biz illər boyu çalışdıq və müşahidə etdik ki, Azərbaycan xalqı cəsur, sülhsevər, mehriban və müdrik xalqdır”, - deyən A.Brokas vurğulayıb.

Litvalı jurnalist Riçardas Lapaitis çıxış edərək deyib: “Azərbaycanlılara qarşı törədilmiş Xocalı soyqırımının bu gün 25 illiyi tamam olur. 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı birləşmələri 366-cı motoatıcı alayın Xankəndidəki texnikası və şəxsi heyətinin köməyi ilə blokadada olan Xocalı şəhərinə hücum ediblər. Mən Litva Jurnalistlər İttifaqının üzvü kimi 1992-ci ildə erməni silahlı dəstələrinin Xocalı şəhərinin dinc əhalisinə qarşı törətdikləri vəhşiliyin şahidi oldum. Ermənistan bu cinayəti inkar edir. Lakin müəyyən edilib ki, 1992-ci il fevralın 25-də saat 19.50-də Ermənistanın müdafiə naziri Dağlıq Qarabağ ərazisində yerləşən bütün hərbi birləşmələrə tam döyüş hazırlığı barədə əmr verib. Bu qanlı qırğına erməni millətçiləri əvvəlcədən hazırlanmışdılar. Təkcə Qarabağ ermənilərindən deyil, Suriya, Yaxın Şərq, Fransa və digər yerlərdən cəlb olunmuş müddətli döyüşçülərdən istifadə edilib və o zaman bu işdə Daşnaksütyun partiyası böyük rol oynayıb. Vurgulamaq istəyirəm ki, “sərbəst dəhliz” haqqında mif o zaman yaranmışdı. Xocalıda dinc əhaliyə qarşı vəhşilik törədən hər kəs, o cümlədən Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan və başqaları hələ ki, öz vicdanları qarşısında cavab verirlər. Ümid edirəm ki, bir gün ədalət zəfər çalacaq və bu hadisəni törədənlər beynəlxalq tribunaldə cavab verəcəklər. Çünki Xocalı sakinləri özgə ərazidə deyil, öz torpaqlarında, ata-baba yurdlarında qətlə yetiriliblər”.

Xocalı soyqırımının şahidi Valeh Hüseynov da ağırlı-acılı hisslərini bölüşərək deyib: “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi Xocalı həqiqətlərini üzə çıxarıb. Həmin gecə mən də Xocalıda idim. O zaman yenicə ailə qurmuşdum. Topların, tankların, raketlərin qarşısında biz əliyalın idik. İnsanların bir hissəsi Xocalının küçələrində qırıldı, sağ qalanlar meşəyə qaçdılar. Səhərdəki yol getdik. Mən həmin gecə meşədə həyat yoldaşımdan ayrı düşdüm. Mən onu tapanda artıq gec idi, onu öldürmüşdülər. Həmin gecə mən də əsir düşdüm. Erməni vəhşiliyi haqqında əvvəllər də eşitmişdim, lakin əsirlikdə bunun əyani şahidi oldum. Xocalı faciəsi haqqında günlərlə, aylarla danışa bilərəm. Orada olan hər bir epizod mənim yaddaşımdadır. Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında gördüyü böyük işlərə görə Leyla Əliyevaya minnətdarlığımı bildirirəm. Məhz “Xocalıya ədalət!” kampaniyası sayəsində bütün dünya Xocalı əhalisinin soyqırımına məruz qaldığı barədə daha ətraflı məlumat aldı. Bu soyqırımı ermənilərin təkcə azərbaycanlılara deyil, insanlığa qarşı cinayətidir. Arzu edirəm ki, torpaqlarımız sülh yolu ilə geri alınsın və sizi Qarabağda qarşılayaq”.

Sonra film nümayiş olundu.

Ekran əsərində Riçardas Lapaitis o vaxtdan bəri unuda bilmədiyi Xocalı faciəsini və Dağlıq Qarabağ münaqişəsini iyirmi ildən sonra hərbi müxbir kimi ictimaiyyətə çatdırır. O, Xocalı faciəsindən sağ çıxanlarla yenidən görüşür və ermənilərin atəşi altında “sonsuz dəhliz”də nicat yolu axtararkən yaxınlarını itirənlərin ürəkdağlayan hekayələrini dinləyir.

Qeyd edək ki, Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin dəstəyi ilə Amerika və Litva kinematoqrafçıları tərəfindən çəkilən “Sonsuz dəhliz” sənədli filminin premyerası 2014-cü il iyulun 1-də Londonda Britaniya Film və Televiziya İncəsənəti Akademiyasında (BAFTA) keçirilib.

AZƏRTAC
2017, 26 fevral

Tbilisidə "Xocalıya ədalət!" aksiyası keçirilib

Tbilisidəki Şota Rustaveli prospektində "Xocalıya ədalət!" yürüş-aksiyası keçirilib. APA-nın Gürcüstan bürosunun məlumatına görə, tədbirdə gürcü və azərbaycanlı tələbələr iştirak ediblər.

Borçalı İrəli İctimai Birliyinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə keçirilən mitinqdə 5 mindən çox Xocalıdan bəhs edən buklet paylanılıb.

Aksiya iştirakçıları Rustaveli metrosunun qarşısından başlayaraq, Gürcüstan parlamentinin Tbilisidəki binasının qarşısındakı yürüş keçiriblər. Yürüşdə "Xocalıya ədalət!" və digər şüarlar səsləndirilib. Yol boyu Xocalı soyqırımının tarixindən bəhs edən bukletlər paylanılıb.

Borçalı İrəli İctimai Birliyinin sədri Məhəbbət İmanov APA-ya açıqlamasında bildirib ki, aksiyanın keçirilməsində məqsəd soyqırımı dünya ictimaiyyətinə çatdırmaqdır: "Aksiya çərçivəsində Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə bağlı Gürcüstan ictimaiyyətinə, xüsusən Tbilisinin mərkəzindəki Rustaveli prospekti boyunca və digər küçələrdə Xocalı soyqırımını təbliğ etdik, bukletlər payladıq. Bununla yanaşı, parlamentin binası qarşısında 150 nəfər gənc toplaşaraq Xocalıya aid şüarlar səsləndirildi, Xocalıya ədalət tələb olundu. Aksiyada Azərbaycan və Gürcüstan bayraqlarını dalğalandırdıq. Tədbirdə beynəlxalq hüquq təşkilatlarını Xocalı soyqırımına hüquqi qiymət verilməsinə səslədik, Gürcüstan və Azərbaycanın işğal olunan 20 faiz torpaqlarının azad olunmasını tələb etdik".

Xalq qəzeti.-2017.-26 fevral.-№44.-S.5.

Dünya artıq Xocalı faciəsini bəşəriyyətə qarşı soyqırımı kimi qəbul edir

Azərbaycan dövlətinin və Heydər Əliyev Fondunun “Xocalıya ədalət!” kampaniyası hədəflərinə doğru inamla davam edir

Rəşad CƏFƏRLİ

Xocalı faciəsinin dünyada tanınması istiqamətində ardıcıl və sistemli tədbirlər həyata keçirilir. Hər il Azərbaycan Prezidenti Administrasiyası tərəfindən tədbirlər proqramı təsdiqlənir və icra edilir. Həmçinin Azərbaycanın yeni müstəqillik tarixinə qanla yazılmış Xocalı faciəsi hər zaman ölkəmizdə, dünyanın müxtəlif dövlətlərində yaşayan soydaşlarımız və digər dost xalqların nümayəndələri tərəfindən ürək ağrısı ilə xatırlanır. Faciənin hər ildönümündə dünyanın bir çox ölkəsində Xocalı qurbanlarının əziz xatirəsi anılır, mitinqlər, aksiyalar keçirilir, ermənilərin vəhşiliklərini əks etdirən fotosəkillər, filmlər nümayiş etdirilir. Nüfuzlu qəzetlərdə faciəyə həsr olunmuş məqalələr çap olunur, televiziya və radioda verilişlər yayımlanır.

Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, beynəlxalq aləmdə yayılması, bu qətliama obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlərdə Heydər Əliyev Fondunun müstəsna rolu var. Məhz bu fondun dəstəyi ilə Xocalı faciəsinin ildönümü hər il dünyanın müxtəlif yerlərində qeyd olunur. Soyqırımına həsr olunmuş silsilə tədbirlər fondun təmin etdiyi təbliğat materialları əsasında həyata keçirilir. Heydər Əliyev Fondunun səmərəli fəaliyyəti sayəsində, əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq, indi beynəlxalq ictimaiyyət erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan cinayətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılır. Bir sıra dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu qurumlar bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini anlayaraq qətliamı kəskin şəkildə pisləyirlər.

Beynəlxalq səviyyədə böyük dəstək

Azərbaycanın fəal gəncləri də bu məsələdə öz məsuliyyətlərini dərindən dərk edir, malik olduqları imkanlar çərçivəsində fəal vətəndaşlıq mövqeyi ortaya qoyurlar. 2004-cü ildə Azərbaycan gənclərinin təşəbbüsü ilə İslam Konfransı Təşkilatının (İKT) 35 üzv ölkəsindən olan gənclər təşkilatlarının iştirakı ilə təsis edilən İslam Konfransı Gənclər Forumu (İKGF) bu vəzifələrin həyata keçirilməsində beynəlxalq status daşımaqla ən mühüm platformalardan biridir.

İKGF İdarə Heyətinin 2008-ci ilin aprelində Küveytdə keçirilən 6-cı sessiyasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın forumun mədəniyyətlərarası və sivilizasiyalararası dialoq məsələləri üzrə baş əlaqələndiricisi seçilməsi qurumun işinin canlandırılması ilə yanaşı, Azərbaycan həqiqətlərinin məhz gənclərimiz tərəfindən beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması işinə mühüm təkan verdi, forumun Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalına daha çox diqqət ayırmasında mühüm rol oynadı. Məhz bunun nəticəsində həmin il mayın 17-də İstanbulda İKGF və İSESCO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilmiş iclasda Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanmış “Xocalıya ədalət!” kampaniyası dəstəkləndi və 26 fevral - Xocalı Soyqırımı Gününün İKT ölkələrində humanitar fəlakətlər qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması barədə qərar qəbul edildi. Xocalı qətliamının İslam ölkələrində dərsliklərə daxil edilməsi ilə bağlı təklifin də İKT nazirlərinin toplantısına təqdim edilməsi razılaşdırıldı. İKT üzvü olan ölkələrin xarici işlər nazirlərinin Kampala (Uqanda) konfransında isə “Xocalıya ədalət!” təşəbbüsü təsdiq edildi. Bu barədə İKT xarici işlər nazirlərinin konfransının 35-ci sessiyasında xüsusi qətnamə qəbul olundu. Qətnamənin xarici işlər nazirləri tərəfindən dəstəklənməsi dünyanın 57 ölkəsində müvafiq kampaniyanın həyata keçirilməsi üçün siyasi-hüquqi baza yaradılmasına gətirib çıxardı.

2009-cu ilin mayında İKT Xarici İşlər Nazirləri Şurasının Dəməşqdə keçirilən 36-cı konfransında nazirlər Gənclər Forumu haqqında qəbul etdikləri yekun qətnamədə “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını tam dəstəkləyərək üzv ölkələri bu kampaniyada fəal iştiraka çağırtdılar.

İki il sonra İKT Parlamentlər İttifaqı (Pİ) “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq bəyannamə qəbul edib. Əbu-Dabidə qəbul olunan bəyannamədə Xocalı faciəsinə insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət kimi tanımağa çağırıldı. Qətnamənin 3-cü bəndində qeyd edilib ki, İKT Pİ-yə üzv parlamentlər erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın Xocalı şəhərində dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilmiş kütləvi qırğını insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyır. Sənəddə üzv dövlətlər qeyd olunan cinayətə milli səviyyədə

lazımi qiymətin verilməsinə çağırılırlar. İKT Pİ Şurası Leyla Əliyevanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib və bu rəy qətnamədə öz əksini tapıb.

2012-ci il yanvarın 30-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (2011-ci ildə İKT-yə üzv olan ölkələrin Xarici İşlər Nazirləri Şurasının qərarı ilə təşkilatın adı dəyişdirilərək İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı adlandırılıb) üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İƏT Pİ) İndoneziyada keçirilən 7-ci sessiyasında “Azərbaycan Respublikasına qarşı Ermənistan Respublikasının təcavüzü” adlı qəbul edilən qətnaməyə İKGF-nin təşəbbüsü ilə xüsusi bənd əlavə edilib. Xocalı faciəsinə həsr edilən bənddə qeyd olunur ki, konfrans üzv ölkələrin parlamentlərini 2012-ci ildən etibarən 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirilən və soyqırımı xarakteri daşıyan kütləvi qırğını müvafiq şəkildə tanımağa çağırır və Xocalı qırğını törədənləri məsuliyyətə cəlb etməyi tələb edir.

Strateji məqsəd Xocalı faciəsinə beynəlxalq hüquqi-siyasi qiymətin verilməsidir

Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınması, ona hüquqi-siyasi qiymətin verilməsi, Ermənistan hökuməti tərəfindən bu soyqırımına görə rəsmi üzr istənilməsi, belə hadisələrin bir daha törədilməyəcəyinə təminat, vurulmuş maddi-mənəvi ziyana görə kompensasiyanın ödənilməsi “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının əsas məqsədləridir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri və nəticələri, o cümlədən Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ regionu və digər ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması da qarşıya qoyulan əsas hədəflərdir. Kampaniyanın fəaliyyəti həmçinin Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsinə, bu cinayətin törədilməsinə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin cəzalandırılmasına, sağ qalmış ailələrə dəstək göstərilməsinə, bu hadisələrin yaddaşlarda yaşamasına, xüsusən də gənc nəsil tərəfindən unudulmamasına yönəlib.

Kampaniya global səviyyədə fəaliyyət göstərmək və öz müraciətlərini çatdırmaq üçün müxtəlif kommunikasiya vasitələri və resurslarından, o cümlədən media, internet və canlı tədbirlərdən fəal şəkildə istifadə edir. Bu çərçivədə təşkil edilən tədbirlərdə əsas diqqət kütləvi qırğınlara, etnik təmizləmə və irqi, etnik və ya dini ayrı-seçkilik hallarına qarşı güclü müqaviməti nümayiş etdirməyə, Xocalı soyqırımı qurbanları ilə həmrəyliyi ifadə etməyə və Xocalıda azərbaycanlılara qarşı törədilmiş cinayətlərə görə cəzasızlıq halları ilə mübarizəyə yönəlib.

Kampaniya bir çox ölkədə səmərəli şəkildə fəaliyyət göstərir və hazırkı tarixdə 120 mindən çox şəxs və 115 təşkilat onun fəaliyyətini dəstəkləyir. Sosial şəbəkələr, sərgilər, toplantılar, müsabiqələr, konfranslar, seminarlar və digər oxşar tədbirlər kampaniyanın məqsədlərinə çatmaq üçün istifadə olunan digər səmərəli vasitələri təşkil edir.

Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyanların sayı artır

Prezident İlham Əliyev Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciətində deyib: “Azərbaycan dövləti erməni faşistlərinin törətdiyi Xocalı faciəsi haqqındakı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və beynəlxalq aləmdə soyqırımı kimi tanınması istiqamətində iyirmi ilə yaxındır ki, məqsədyönlü və sistemli iş aparır. Son illərdə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində soydaşlarımızı təmsil edən çoxsaylı vətəndaş cəmiyyəti institutları, gənclər təşkilatları və diaspor qurumları bu sahədə hakimiyyət strukturları ilə birgə səmərəli fəaliyyət göstərirlər. Artıq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzünü ifşa olunur və dünya ictimai fikri Xocalı həqiqətlərini qəbul etməyə başlayır”.

2008-ci ildən bu vaxtadək onlarla ölkədə keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası qarşıya qoyduğu məqsədə çatmaq yolunda mühüm uğurlara imza atıb. Təsadüfi deyil ki, artıq beynəlxalq ictimaiyyət erməni quldur birləşmələri tərəfindən Azərbaycan xalqının başına gətirilən bu soyqırımına münasibətini ortaya qoyur. Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunmasını tələb edən, Ermənistanı təcavüzkar dövlət kimi tanıyan çoxsaylı qətnamələr qəbul edən İƏT Xocalı soyqırımını tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır. 15 ölkə Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıb. Bunlar Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, Sudan, İordaniya, Honduras, Qvatemala, Panama, Sloveniya, Cibuti və Şotlandiyadır. Eyni zamanda ABŞ-ın Xocalı soyqırımını tanıyan və bu cinayəti pisləyən ştatlarının sayı durmadan artmaqdadır. Hazırda belə ştatların sayı 21-dir: Massaçusets, Texas, Nyu Cersi, Meyn, Nyu Meksika, Arkanzas, Corciya, Oklahoma, Tennesi, Pensilvaniya, Konnektikut, Florida, Missisipi, Qərbi Virjiniya, İndiana, Yuta, Nebraska, Havay,

Montana, Arizona və Aydaho ştatları. Corciya ştatının Nümayəndələr Palatasının 1594 sayılı qətnaməsində Amerika qanunvericiləri tərəfindən qəbul olunan sənədlərdə ilk dəfə olaraq Xocalıda törədilən qırğına görə Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyanın adı qeyd olunub.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə hüquqi-siyasi qiymət verilməsi, erməni yalanlarının ifşası istiqamətində olduqca uğurlu layihələrdəndir. Bu cür tanınmalar isə cinayəti törədənələrə cəzasızlığın çox sürə bilməyəcəyi və gec-tez ədalətin zəfər qazanacağı barədə siyasi müraciətin ünvanlanması üçün vacibdir və göründüyü kimi, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası hədəflərinə doğru inamla davam edir.

Azərbaycan.-2017.-26 fevral.-№44.-S.1.

Dünya “Xocalıya ədalət!” deyir

Soyqırımını ittiham edən ölkələrin sayı davamlı surətdə artır

Elçin CƏFƏROV

Ötən əsrin ən dəhşətli cinayət hadisələrindən sayılan Xocalı soyqırımı təkcə Azərbaycan xalqının yox, həm də bütün bəşəriyyətin qəlbində sağalmayan yara hesab olunur. Burada erməni cəlladlarının xüsusi amansızlıqla törədiyi kütləvi qətləri əks etdirən məlumatlar hələ də bütün dünyanı sarsıdır. Ermənilər tərəfindən bu qanlı qırğının törədildiyi vaxtdan 25 il keçsə də, faciənin dəhşətləri hələ də unudulmayıb.

Əksinə, qarşıda duran başlıca məqsədlərdən biri dünyanın çox dövlətinin, beynəlxalq ictimaiyyətin daha çox nümayəndələrinin bu faciədən xəbər tutmasına nail olmaqdır. Azərbaycanın hücumçu diplomatiya xəttinin elə ən vacib istiqamətlərindən biri də məhz Ermənistanın davam edən işğalçı siyasətinin beynəlxalq aləmdə daim gündəmdə qalması, həmçinin Xocalı soyqırımının tanınması, ona lazımı hüquqi qiymətin verilməsidir.

Bu yöndə həm dövlət səviyyəsində, həm də ictimai-siyasi qurumların vasitəsilə xeyli iş görülüb. Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin nəticəsi olaraq törədilmiş cinayətlər, xüsusilə Xocalı soyqırımı haqqında sübut və dəlillər dünya ictimaiyyətinə ardıcıl olaraq çatdırılmaqdadır. Heydər Əliyev Fondunun bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirlər, o cümlədən "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində görülən işlər siyasi və təşviqat baxımından bu gün oldukça əhəmiyyətli rol oynayır.

15 ölkə və bir beynəlxalq təşkilat bu faciəyə siyasi qiymət veriblər

Məhz bütün bunların nəticəsidir ki, Xocalı soyqırımını tanıyan ölkələrin sayı davamlı surətdə artır. Artıq 15 ölkə Xocalı soyqırımını beynəlxalq hüquq normaları müstəvisində tanıyıblar.

Bu ilin fevral ayının əvvəllərində Şotlandiya Parlamentində təmsil olunan bütün siyasi partiyaların ümumi razılığı ilə Xocalı soyqırımına siyasi qiymət verilməsi qərara alınıb və bu məqsədlə Xocalı soyqırımının 25 illiyi ərəfəsində həmin qanlı qırğına siyasi qiymət verilməsi haqqında qətnamənin mətni Parlamentin sayında yerləşdirilib. Şotlandiya Parlamenti üzvlərinin mütləq əksəriyyəti öz adlarını qətnamə Layihəsinin mətninə əlavə etməklə təklif olunan sənədin qəbul edilməsinə dəstək veriblər.

Elə cari ilin yanvar ayında daha bir ölkə, Cibuti Respublikası bu məsələdə Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyib. Cibuti Respublikasının parlamenti, Milli Assambleya Xocalı soyqırımını pisləyib və ona siyasi-hüquqi qiymət verib. Bununla bağlı qəbul edilən qətnamədə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğalı və 1992-ci il fevralın 26-da Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı törədilmiş qətləli soyqırım aktı və insanlıq əleyhinə cinayət kimi tanınır, günahkarların müvafiq beynəlxalq alətlərə uyğun olaraq cəzalandırılmalı olduğu bəyan edilir. Milli Assambleya bu qətnamədə Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə hörmətini bir daha təsdiq edir, habelə BMT Nizamnaməsi və beynəlxalq hüquqa əsasən güc tətbiq etməklə ərazilərin işğal edilməsinin qəbul edilməz olduğunu vurğulayır.

Cibuti parlamenti BMT Baş Assambleyasının və Təhlükəsizlik Şurasının, eləcə də digər beynəlxalq təşkilatların Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasına dair qətnamələrinin yerinə yetirilməsini tələb edir, eyni zamanda beynəlxalq ictimaiyyəti və beynəlxalq təşkilatları bu qərarların yerinə yetirilməsi üçün Ermənistana təzyiq göstərməyə çağırır. Qətnamədə Ermənistanın təcavüzünün qurbanları olan bir milyondan artıq azərbaycanlının taleyi və böhranlı vəziyyətindən, eləcə də humanitar problemlərin miqyasından dərin narahatlıq ifadə olunur, beynəlxalq ictimaiyyət münacişinin həllinə maksimum töhfə verməyə çağırılır.

Ümumiyyətlə, Xocalı soyqırımını tanıyan ölkələrin sayı son illər ərzində davamlı şəkildə artır. Məsələn, 5 il əvvəl Meksika Senatı Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıb. Senatın qərarının əhəmiyyəti həm də ondan ibarətdir ki, ilk dəfə olaraq Xocalı soyqırımını xarici parlament tərəfindən qanunvericilik aktı səviyyəsində tanımışdır. Bundan əlavə, bu qərar ən böyük və aparıcı Latın Amerikası dövlətlərindən birinin parlamenti tərəfindən qəbul olunub.

2012-ci ildə Pakistan Senatının Xarici əlaqələr komitəsi də Xocalı şəhərində mülki əhaliyə qarşı törədilmiş soyqırımı pisləyən qətnamə qəbul edib. Burada erməni vəhşiliklərinə beynəlxalq hüquqi qiymət verilməsinin vacibliyi də diqqətə çatdırılır.

2012-ci ilin 24 aprel tarixində Kolumbiya parlamenti 102 deputatın lehinə səsverməsi nəticəsində Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıb. Həmin il İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini soyqırımını olaraq qəbul edib.

2013-cü ildə Peru parlamentində Xocalı soyqırımını ilə bağlı məsələ deputatlar tərəfindən müzakirəyə çıxarılarq qərar qəbul olunub. Qərarda deyilir ki, 1987-ci ilin sonlarında Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin son mərhələsi başlayıb və ermənilər tərəfindən Xankəndidəki azərbaycanlı əhaliyə qarşı hücumlarla daha da kəskinləşib: "1988 və 1989-cu illərdə ermənilərin hücumlarının sayının artması və sonrakı illərdə keçmiş SSRİ-də siyasi stabiliyin olmaması yüz minlərlə azərbaycanlının deportasiya olunmasına gətirib çıxarıb. 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərində azərbaycanlılara qarşı dəhşətli qətləmə baş verib. Qətləmə nəticəsində qadın və uşaqların da daxil olduğu 613 insan öldürülüb, 1275 nəfər girov götürülüb, 150 nəfər itkin düşüb, 76-sı azyaşlı olmaqla 487 nəfər əlil edilib, 26 uşağın hər iki, 130 uşağın isə ən azı bir valideyni qətlə yetirilib. Soyqırımını kimi qiymətləndirilən və tam şəkildə sənədləşdirilmiş bu hücumun ardınca Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı yeddi rayon Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub".

Qərarda daha sonra BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu münaqişə ilə bağlı 4 qətnamə qəbul etdiyi vurğulanır və qətnamələrdən ətraflı söz açılır. Həmçinin qeyd edilir ki, bu qətnamələrlə BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası suverenliyə hörmət, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq sərhədlərin pozulmazlığı prinsiplərini bir daha təsdiq edib. Qəbul olunmuş qərarda münaqişə nəticəsində Azərbaycan Respublikasına on milyardlarla dollar ziyanın dəyməsi də öz əksini tapıb.

Eyni zamanda Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, Sudan, İordaniya, Honduras, Qvatemala, Panama və Sloveniya parlamentləri də Xocalı hadisəsini rəsmən soyqırımını olaraq qəbul edib.

ABŞ-ın 21 ştatı qətnamə qəbul edib

ABŞ Xocalı ilə bağlı ümumi olaraq mövqeyini qətiləşdirməsə də, onun artıq 21 ştatı-Massaçusets, Texas, Nyu Cersi, Meyn, Nyu Meksika, Arkanzas, Corciya, Oklahoma, Tennesi, Pensilvaniya, Konnektikut, Florida, Missisipi, Vest Virciniya, İndiana, Yuta, Nebraska, Havay, Montana, Arizona və Aydaho soyqırımını ilə bağlı qərar, qətnamə qəbul edib.

Hələ 2010-cu il fevralın 25-də Massaçusets ştatının Nümayəndələr Palatası Xocalıda qırğın törədilməsi faktının tanınması haqqında qətnamə qəbul edib. Bundan bir il sonra Texas ştatı Ermənistan tərəfindən Xocalıda çox ağır cinayət törədilməsi faktını kimi qəbul edilib. ABŞ-ın Kaliforniya ştatında da Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanıyan qətnamə və proklamasiyalar qəbul etməsi Ermənistanın işğalçı dövlət kimi ifşasına xidmət edir.

Xocalı soyqırımının 20-ci ilində ABŞ-ın Nyu Cersi ştatının qubernatoru Kris Kristi və vitse-qubernator, leytenant Kim Qadaqno Nyu Cersi ştatının Xocalı qətləmə qurbanlarına ehtiramlarını ifadə edərək birgə bəyanat yayıblar. Bəyanatda qeyd olunur: "Nyu Cersi ştatı adından, biz ABŞ-Azərbaycanlıları Şəbəkəsi erməni və rus əsgərləri tərəfindən Dağlıq Qarabağ müharibəsinin dəhşətli faciəsindən qaçmağa cəhd edərkən yüzlərlə etnik azərbaycanlının qətlə yetirildiyi Xocalı qətləməsinin 20-ci ildönümünü yad edən hər kəslə həmrəy olduğumuzu bildiririk".

2012-ci ilin martında Meyn ştatının Nümayəndələr Palatası Xocalı soyqırımının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar qətnamə qəbul edib. Sənədin qəbul edilməsinin təşəbbüskarları ştatın Nümayəndələr Palatasının üzvü Enn Haskell və Meyn ştatından senator Castin Alfond olub. Nyu Meksika ştatının Senatı da Xocalı faciəsini tanıması barədə bəyanat yayıb. Sənəddə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən, 1992-ci il fevralın 25-26-da Xocalı şəhərinin işğalı zamanı erməni silahlı qüvvələrinin dinc Azərbaycan əhalisinə qarşı törətdiyi qırğından söhbət açılır.

Beynəlxalq ictimaiyyət Xocalı qətləməni tanımalıdır

Ümumiyyətlə, bu məsələdə Azərbaycanla həmrəy olan ölkələrin sayı ilbəil artır. Moldova parlamentinin deputatı, parlamentin Xarici siyasət və Avropaya inteqrasiya üzrə komissiyasının sədr müavini Sergey Stati vurğulayıb ki, Xocalı faciəsi dünya birliyinə siyasi, millətçi ambisiyaların və işğalçılığın nəyə başa gələ biləcəyi barədə dünya birliyinin fikirləşməsinə imkan verir.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Moldova, Ukrayna, Belarus, Rumıniya və Polşadakı nümayəndəliyinin rəhbəri Aureliya Qriqoriu vurğulayıb ki, Xocalıda Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımının tanınması Xocalı faciəsi üzrə beynəlxalq tribunal yaradılması və bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bu ağır cinayətin

bilavasitə iştirakçılarının və təqsirkarlarının beynəlxalq cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi prosesində mühüm mərhələdir: "Sağlam düşüncəli bütün insanlar Xocalı qətləmini tanımalı, beynəlxalq ictimaiyyət isə bu hadisələrdən ibrət dərsi almalıdır. O dəhşətli hadisələr ətrafında informasiya blokadası axır ki aradan qalxıb. İnanmaq çətindir ki, azərbaycanlılara münasibətdə bu vəhşiliklər və barbarlıq lap yaxın vaxtlarda, təxminən 25 il bundan əvvəl törədilib. Moldova parlamenti səviyyəsində Xocalı soyqırımının tanınması məsələsi qaldırılanda Moldovanın bir sıra qeyri-hökumət təşkilatları bu ölkədə Xocalıya ədalətin bərqərar olması kampaniyası keçirilməsində bilavasitə iştirak etmək arzularını bildirdilər".

Bir neçə gün əvvəl isə Avstraliya İttifaqı Parlamentinin Senatında Avstraliya Liberal Partiyasının üzvü, senator Kris Bak Xocalı faciəsi ilə bağlı çıxış edib. O çıxışında Azərbaycan xalqının ölkə tarixinin ən qanlı faciəsinin 25-ci ildönümünü qeyd edəcəyini bildirib. O, həmin gün qadınlar və uşaqlar da daxil olmaqla 600-dən çox mülki şəxsin öldürüldüyünü diqqətə çatdırıb. K.Bak fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın Xocalı şəhərini işğal etdiyini, erməni əsgərləri tərəfindən insanların öldürüldüyünü və ya donmağa məhkum edildiyini vurğulayıb. Senator həmin gecə törədilmiş hadisələrin xarakter etibarilə faciəvi və dəhşətli olduğunu bildirərək 1990-cı illərdə baş vermiş müharibənin fəlakətli fəsadlarının hələ də davam etdiyini söyləyib.

Onu da qeyd edək ki, Xocalı soyqırımının dünyaya çatdırılması ilə əlaqədar Heydər Əliyev Fondu xüsusi layihələr həyata keçirir. Bu layihələr çərçivəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin Xocalıda törətdiyi qırğınla bağlı Rusiya, Türkiyə, Fransa, Macarıstan, Rumıniya, Belçika, Avstriya, Almaniya, Çexiya, İsveçrə və dünyanın bir çox ölkələrində silsilə tədbirlər keçirilib və keçirilməkdədir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın da Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanınmasında böyük rolu olub. Hələ 2009-cu ildə onun təşəbbüsü ilə başlanmış "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətin dünyaya çatdırılmasında bu gün də vacib rol oynayır. Dünyada bu faciəyə hüquqi qiymət verənlərin sayının artması isə Ermənistanın törətdiyi cinayətin mahiyyətindən xəbər tutanların sayını sürətlə artırır.

Azərbaycan.-2017.-26 fevral.-№44.-S.3.

Moskvada Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünə həsr olunmuş “Yaddaşın əbədiliyi” adlı gecə keçirilib

Fevralın 28-də Moskvada, “Ukrayna” mehmanxanasının konqres salonunda “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünə həsr olunmuş “Yaddaşın əbədiliyi” adlı gecə keçirilib.

Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi, Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Birliyi və Ümumrusiya Azərbaycanlılar Konqresi tərəfindən təşkil edilmiş xatirə gecəsində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva iştirak edib.

Konqres salonunun foyesində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən, Xocalı soyqırımından bəhs edən ədəbiyyat, bukletlər təqdim olunub, “Xocalının 25 sakininin taleyi” adlı sərgi açılıb. Stendlərdə Xocalı dəhşətini yaşamış insanların həyat hekayətləri təqdim edilib. “Xocalının 25 sakininin taleyi” bukleti Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində nəşr edilib.

Konqres salonunun foyesində quraşdırılan böyük monitorlarda Xocalı faciəsindən bəhs edən videomateriallar nümayiş olunub.

Tədbir çərçivəsində Xocalı sakini Dürdanə Ağayevanın “8 gün erməni əsirliyində. Xocalılı qızın xatirələri” kitabının təqdimatı olub. Kitabda Xocalı soyqırımını yaşamış və ermənilərə əsir düşmüş 20 yaşlı azərbaycanlı qızın faciəli taleyindən söhbət açılır. Xatirə gecəsində iştirak edən D.Ağayeva erməni əsirliyində yaşadığı dəhşətlərdən, məruz qaldığı amansız işgəncələrdən, faciəli hadisələrdən sonrakı həyatından və bu hadisələrin onun taleyində və yaddaşında buraxdığı qorxunc izlərdən söhbət açıb.

S.Stroqanov adına Moskva Dövlət Sənaye-İstehsalat Akademiyasının tələbələri onlayn rejimdə Xocalı, müharibə, sülh və ədalət mövzularında şəkillər çəkiblər.

Gecənin rəsmi hissəsi Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla anılması ilə başlayıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsinə anmağa gələnlərin hamısına təşəkkür edərək deyib: “1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı birləşmələri Azərbaycanın yuxuda olan Xocalı şəhərini işğal edərək 613 dinc sakini, o cümlədən 106 qadını, 63 uşağı və 70 qocanı xüsusi amansızlıqla qətlə yetiriblər, 8 ailə tamamilə məhv edilib, 1275 adam əsir götürülüb. Deyilənə görə, zaman yaraları sağaldır, acı anlar yaddaşdan silinir. Amma zaman bizim yaraları sağaltmaqda acizdir. Xocalı qurbanları yaddaşımıza əbədi həkk olunub”.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti vurğulayıb ki, o dəhşətli faciədən 25 il ötür. Xocalı qırğımından sağ çıxmış uşaqlar böyüyüblər və artıq özləri valideyn olublar. Amma onlar indiyə qədər öz evlərinə, doğma torpaqlarına qayıda bilmirlər. Bu, ağırlı və ədalətsiz vəziyyətdir. Dünya birliyinin bu faciəyə hüquqi qiymət verməsi, günahkarların cəzalandırılması çox əhəmiyyətlidir.

Leyla Əliyeva deyib: “Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq 30 ilə yaxındır ki, davam edir, torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır, ölkədə bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün var. Azərbaycan həmişə öz tolerantlığı ilə tanınan sülhsevər ölkədir. Əsrlərdir ölkəmizdə müxtəlif millətlərin, dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri dinc şəraitdə yaşayır, qonşu ölkələrlə mehriban münasibətlərimiz var. Amma bu gün rəhmsiz olmağa hazırıq, çünki ərazi bütövlüyümüzü müdafiə edirik, öz torpağımız uğrunda mübarizə aparırıq”.

2008-ci ildə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının start götürdüyünü xatırladan Leyla Əliyeva deyib: “Kampaniya dünya birliyinə bu dəhşətli faciə haqqında düzgün informasiya çatdırmaq məqsədi daşıyır. Bu günlər dünyanın, demək olar, bütün ölkələrində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Biz konfranslar, seminarlar, sərgilər təşkil edir, filmlər çəkir, kitablar nəşr edirik. Bu günlərdə Vilyus, Bern, Afina, London və Parisdə matəm konsertləri olub, Berlində sərgi təşkil edilib, Bosniya və Herseqovinada Xocalı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib. Xocalıda baş verən dəhşətlərdən söhbət açan “Sonsuz dəhliz” filminin bu yaxınlarda ABŞ-da təqdimatı olub. Bu film münaqişə tərəflərinin heç birinə aidiyyəti olmayan, böyük bəşəri dəyərlərə malik insanlar tərəfindən çəkilib”.

Azərbaycan ilə Rusiyanın uzun illər dostluq və mehriban qonşuluq münasibətləri ilə bağlı olduğunu qeyd edən Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti deyib: “Bu gün burada bizi dəstəklədiyinizə və ağırı-acımızı bölüşdüyünüzdə görə sizə bir daha təşəkkür etmək istəyirəm. Biz əldə etdiklərimizlə kifayətlənməyəcəyik və

mümkün olan hər şeyi edəcəyik ki, dünya bu dəhşətli faciədən xəbər tutsun. Çünki belə bir faciə dünyanın heç bir ölkəsində təkrar olunmamalıdır”.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının dünyanın onlarla dövləti tərəfindən dəstəkləndiyini diqqətə çatdıran Leyla Əliyeva deyib: “Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Serbiya, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Sudan, Panama, Honduras, İndoneziya parlamentləri, ABŞ-ın 20-dən çox ştatının qanunverici orqanları, habelə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyıb. Bu yaxınlarda Cibuti Milli Assambleyası və Şotlandiya parlamenti də Xocalı soyqırımını pisləyən qətnamələr qəbul edib”.

Leyla Əliyeva Xocalının sağ qalmış sakinlərindən 25-nin həyat hekayətinin təqdim olunduğu bukletlər və Dürdanə Ağayevanın “8 gün erməni əsirliyində. Xocalılı qızın xatirələri” kitabı haqqında da məlumat verib. O, arzu edən hər kəsi “www.justiceforkhojaly.org” saytı vasitəsilə kampaniyanı dəstəkləməyə çağıraraq deyib: “Bu kitabı sarsıntı keçirmədən oxumaq mümkün deyil. Kitabda bu zavallı qadının üzləşdiyi bütün dəhşətlərdən və işgəncələrdən danışılır. Özünün də dediyi kimi, 8 gün 800 il kimi uzanıb”.

Leyla Əliyeva çıxışını belə tamamlayıb: “Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan xalqının əzmi qırılmayıb və bu gün Azərbaycan güclü, müstəqil və inkişaf edən ölkədir. Xocalı qurbanlarının xatirəsi bizim düşüncələrimizdə, gördüyümüz işlərdə və qəlbimizdə yaşayır. Biz inanırıq ki, ədalət tezliklə zəfər çalacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, bütün sakinlər, məcburi köçkünlər öz doğma yurd-yuvalarına qayıdacaqlar”.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu deyib ki, beynəlxalq ictimaiyyət və təşkilatlar özlərini yalnız kənar müşahidəçi kimi aparıblar və keşiyində durmalı olduqları bütün yüksək prinsip və idealların Azərbaycanda necə tapdalandığını səssiz müşahidə etməyə üstünlük veriblər. Bu amansız gecənin “müəllifləri” layiq olduqları cəzanı almayıblar. Diplomət deyib: “Mən ölkəmin səfiri, mədəniyyət xadimi, zəngin həyat təcrübəsi olan bir insan kimi Xocalı faciəsinin beynəlxalq səviyyədə tanınması prosesinin təşəbbüskarı olduğuna görə Leyla Əliyevaya xüsusi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Təsadüfi deyil ki, “ədalət” kampaniyasının əsas sözüdür. Əminəm ki, Xocalıya münasibətdə ədalətin təntənəsinə nail olmaq təkcə bu faciənin qurbanlarının xatirəsi qarşısında borcumuz deyil, həm də öz xalqlarının gələcəyinə və bütövlükdə dünyaya görə məsuliyyət daşıyan bütün insanların vəzifəsidir”.

Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının Beynəlxalq Məsələlər Komitəsinin sədri Leonid Slutski bildirib ki, Xocalıda baş verənlərə ədalətli qiymət verilməlidir. O deyib: “Bu hadisələrin iştirakçıları 100 il sonra deyil, bizim günlərdə, bizim nəslin sağlığında mühakimə edilməlidir. Dağlıq Qarabağ kimi qanlı münaqişələrin həllini bizim nəvələrimizə, hətta uşaqlarımıza saxlamağa haqqımız yoxdur”.

Rusiya Dövlət Dumasının deputatı, Rusiya-Azərbaycan Dövlətlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Dmitri Savelyev bildirib ki, həmin gün Xocalıda cinayət törədən adamların heyvani hissləri baş qaldırıb. O deyib: “Onları insan adlandırmaq olmaz. Bu yırtıcılar şəfqət və mərhəmət kimi hisslərdən tamamilə uzaqdırlar. Axı təkcə böyükklər, döyüş qabiliyyətli kişilər deyil, qocalar, qadınlar, uşaqlar həlak olublar. Bu dəhşətli cinayət təkcə Azərbaycana qarşı deyil, bütün bəşəriyyətə qarşı törədilib”.

D.Savelyev vurğulayıb ki, həm Rusiyada, həm də bütün dünyada bu cinayətə dövlət səviyyəsində qiymət verilməlidir. O deyib: “O cümlədən bizim parlament də qiymət verməlidir. Bu bərədə ucadan danışmaq lazımdır, çünki əgər sussağ, belə cinayətlər Yer kürəsinin başqa nöqtələrində də təkrarlanacaq və qurbanların sayı xeyli çox olacaq. Məhz buna görə biz qətlə yetirilmiş günahsız kişilərin, qadınların, uşaqların və qocaların xatirəsini hər il anırıq. Ürəyində bu ağrını daşıyan hər bir kəs özünü insan adlandırma bilər”.

Sonra Rusiyanın Xalq Artisti Aleksandr Rudinin rəhbərliyi ilə “Musica Viva” Moskva Kamera Orkestrinin konserti olub.

Xatirə gecəsində Rusiya ictimaiyyətinin nümayəndələri, bir çox ölkələrin Moskvada akkreditə olunmuş səfirləri, tanınmış siyasətçilər iştirak ediblər.

Fəridə Abdullayeva
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Moskva

Xalq qəzeti.-2017.-2 mart.- № 47.-S.5.

"Xocalıya ədalət" kampaniyası - erməni vəhşiliklərinin dünya boyu ifşa aksiyası...

Nahid SALAYEV,

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyilə çap olunur.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin gedişində ermənilərin Azərbaycana qarşı etnik təmizləmə siyasətinin ən qanlı səhifələrindən biri sayılan Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində görülən işlər qarşı tərəfin gedərək ciddi narahatlığına yol açmaqdadır. Burada açıq etiraf edilir ki, Dağlıq Qarabağ konfliktini, o cümlədən Xocalı məsələsində Azərbaycanın atdığı addımlar dünyada ermənilərin mövqeyinə baxışın dəyişməsinə səbəb olur.

Ermənistanın "Joxovurd" qəzeti belə bir məqama diqqət çəkir ki, ötən illər ərzində Azərbaycan diplomatiyası, erməni tərəfindən fərqli olaraq, daha fəal, çevik olub. Nəticədə dünyada Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyənlərin sayı artır və hətta erməni lobbisi belə bunun qarşısını almaqda acizlik çəkir.

Digər tərəfdən o da etiraf edilir ki, Xocalı məsələsində də Azərbaycan diplomatiyası kifayət qədər səmərəli fəaliyyət göstərir. Nəticə etibarilə bunu soyqırım kimi tanıyan dünya ölkələrinin sayı artır. Perspektivdə soyqırımı tanıyan ölkələrin sayının daha da çoxalması isə Ermənistanı indiki ilə müqayisədə daha çətin vəziyyətdə qoyacaq. Daha bir maraqlı məqam odur ki, Xocalı soyqırımının dünyanın ən müxtəlif ölkələrində tanınması da ermənilərdə böyük narahatlığa yol açır. Hesab edilir ki, bu addım da Ermənistan üçün ciddi zərbə olacaq. Çünki erməni diplomatiyasının fəaliyyət göstərmədiyi, səfirliyinin olmadığı ölkələrdə belə Azərbaycan Xocalı soyqırımını tanıdır. Bu həqiqətə qarşı isə Ermənistan hansısa formada müqavimət göstərə bilmir. Məhz bu hal ermənilər üçün daha bir ciddi diplomatik məğlubiyyət anlamına gəlir.

Eyni zamanda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirlər fonunda erməniləri başqa bir məqam da ciddi şəkildə narahat etməkdədir. Belə ki, "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində keçirilən tədbirlərin baş tutduğu ölkələrdə ictimai, siyasi, dövlət xadimlərinin, vətəndaş cəmiyyəti üzvlərinin, media təmsilçilərinin həmin tədbirlərə qatılması faciənin geniş rəqəsdə tanınmasına xidmət edir. Başqa sözlə, həmin şəxslər vasitəsilə xarici ölkə cəmiyyətlərində daha çox insan Xocalı soyqırımından xəbərdar olur. Məsələn, bu günlərdə Sankt-Peterburqda Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar xatirə gecəsi keçirilib. Bura Rusiyanın ictimai və siyasi xadimləri, diaspor təşkilatlarının nümayəndələri, Azərbaycan xalqının dərdinə şərik olan insanlar toplaşmış. Nəticədə 1992-ci il fevralın 26-na keçən gecə Xocalı şəhərində dəhşətli faciə barədə xəbər tutanların sayı bir qədər də artıb. Elə erməni mediası da diqqəti ona yönəldir ki, Azərbaycan Qarabağ məsələsində bağlı xaricdə keçirdiyi tədbirlərdə uğurlu taktika seçib və mövqeyini xarici ölkələrin ictimai-siyasi xadimlərinin vasitəsilə də gedərək gücləndirir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Sankt-Peterburqda Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar xatirə gecəsi də məhz "Xocalıya ədalət" kampaniyasının tərkib hissələrindən biri olub. Bir daha xatırladaq ki, bu kampaniya beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı hadisələri barədə daha geniş məlumatlandırmaq məqsədi daşıyır. Tarixi gerçəkliyin düzgün əks etdirilməsi və bu qorxunc cinayəti törədənlərin mühakimə edilməsi baxımından bu kampaniya böyük əhəmiyyət daşıyır.

"Xocalıya ədalət" kampaniyasının olduqca mühüm və ermənilər üçün kabusə çevrilən tərəflərindən biri də odur ki, bu vəhşiliyi pisləyənlərin, ermənilərin əməllərinə hüquqi qiymət verməyə çağıranların sayı artır. Məsələn, Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar İtaliyanın Neapol şəhərində baş tutan anım tədbirində Neapol-Bakı Assosiasiyasının prezidenti Cüzeppe Kaniliya yaşananları dəhşətli hal, erməni vəhşiliyinin bariz nümunəsi adlandıraraq, günahkarların cəzalandırılmasının vacibliyini önə çəkib. Polşanın Vrotslav Universitetində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbirdə eyni mövqeni universitetin rektoru Adam Yezerski də sərgiləyib. Həmçinin diqqəti ona yönəldib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycana hərbi təcavüzü nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb.

Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümü ilə əlaqədar Yaponiya ictimai-siyasi dairələrinin, elmi mərkəzlərin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə paytaxt Tokioda keçirilən tədbirlərdə də bu qəbildən olan məsələlərə geniş diqqət yetirilib. Sasakava Sülh Fondunun baş elmi işçisi, professor Akira Matsunaqa Xocalı soyqırımının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən qanlı səhifəsi olduğunu, bu faciənin yenidən təkrar olunmaması üçün cinayətkarların cəzalandırılmasının vacibliyini bildirib. Xocalı soyqırımı haqqında dünya, o cümlədən Yaponiya ictimaiyyətinin kifayət qədər məlumatlı olmadığını qeyd edən professor Azərbaycanın ədalətli mövqeyi haqqında məlumatların hər zaman ermənilər tərəfindən təhrif edildiyini nəzərə

çatdırıb. Yaponiyada Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin yayılması üçün söylərini əsirgəməyəcəyini bildirib. Tarixə nəzər salan professor hazırda Ermənistanın yerləşdiyi ərazilərin vaxtilə Azərbaycana məxsus olduğunu vurğulayaraq, bu ölkənin Azərbaycana qarşı təcavüzünün xaricdəki erməni lobbisi və digər qüvvələr tərəfindən dəstəkləndiyini bildirib. Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycana qarşı ikili standartların mövcudluğunu qeyd edən A.Matsunaqa Ermənistanın təcavüzkar dövlət kimi tanındılmasının vacibliyini vurğulayıb.

Yenə Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə ərsəyə gələn, ABŞ və Litva kinematoqraflarının birgə istehsalı olan, çoxsaylı beynəlxalq mükafatlara layiq görülmüş "Sonsuz dəhliz" sənədli filmi də keçirilən tədbirlərdə Xocalı faciəsinin dünyaya çatdırılmasında önəmli əhəmiyyətə malikdir. Bu il dünyanın müxtəlif ölkələrində nümayiş edilən filmə Çexiya ictimaiyyəti də baxmaq imkanı əldə edib. Bununla Çexiya ictimaiyyəti də ona şahidlik edib ki, Xocalı soyqırımı Azərbaycanın müasir tarixində ən dəhşətli hadisədir. Çexiya parlamentinin vitse-spikeri Voytek Filip bu xüsusda bildirib: "Biz Dağlıq Qarabağ müharibəsinin ən kədərli hadisələrindən biri olan Xocalı qətliamı şəhidlərinin əziz xatirəsini yad etdik. 1992-ci il fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə 106 qadın, 63 uşaq və 70 qoca da daxil olmaqla, 613 nəfər mülki şəxs həyatını itirib. Biz bu vəhşiliyi unuda bilmərik və unutmamalıyıq. Təəssüf ki, azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkünlər Azərbaycanın ərazisi olan Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayonun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmasına görə hələ də öz doğma torpaqlarına qayıda bilmir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinə baxmayaraq, hələ də irəliləyiş yoxdur".

Avropa Azərbaycan Cəmiyyətinin (TEAS) direktoru Lionel Zetter isə bildirib: "Xocalı soyqırımının 25-ci ildönümünü yad etmək üçün ötən həftə ərzində TEAS London, Paris, Berlin, Brüssel, Bern, Cenevrə, Afina, Vilnüs və Avropanın digər şəhərlərində fotosərgilər, anım konsertləri və "Sonsuz dəhliz" filminin nümayişlərini təşkil edib. Daha əvvəl biz Xocalıya həsr olunmuş ənənəvi anım konsertini keçirmək üçün Parisdəki kilsələrin birində toplaşmışdıq. Olduqca hirsli və aqressiv olan ermənilər kilsəni mühasirəyə alaraq konsertin baş tutmaması üçün əllərindən gələni etməyə çalışırdılar. Məmnuniyyətlə bildirmək istəyirəm ki, konsert çox uğurla keçdi".

Xocalı soyqırımının canlı şahidi və "Sonsuz dəhliz" filminin baş qəhrəmanı, litvalı jurnalist Riçards Lapaitis isə bildirib: "Xocalı şəhərində baş vermiş qırğının 25-ci ildönümünü yad edirik. Həmin müdhiş gecə erməni hərbi qüvvələri Xankəndidə dislokasiya olunmuş keçmiş sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayının iştirakı ilə Xocalı şəhərinə hücum edərək dinc əhaliyə divan tutub. Ermənistan Xocalıdakı qanlı hadisələrə görə məsuliyyəti öz üzərinə götürüb. Hücum etmək haqqında əmr fevral 25-də, saat 20:50-də faksla Xankəndiyə göndərilmişdi. Ermənistanın Müdafiə Nazirliyi həmin faktı təsdiq etmişdi ki, onun Dağlıq Qarabağdakı hərbi qüvvələri döyüş hazırlığı vəziyyətinə gətirilərək hücum əmri verilib. Erməni millətçiləri tərəfindən həyata keçirilmiş bu qırğın keçmiş sovet məkanında törədilmiş ən dəhşətli vəhşilik olub. Ermənistanın hazırkı prezidenti Serj Sarkisyan da daxil olmaqla, Xocalının mülki əhalisinə qarşı bu təcavüz aktında iştirak edənlərin hamısı birbaşa məsuliyyət daşıyır. Ümidvaram ki, bir gün ədalət qalib gələcək və bu qırğının törədilməsində günahkar olan şəxslər Haaqada Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin hakimləri qarşısında cavab verəcəklər".

Qeyd edək ki, "Sonsuz dəhliz" filmi 2015-2016-cı illər ərzində beynəlxalq səviyyədə uğurlu premyerasından sonra xarici kinotənqidçilər tərəfindən müsbət qiymətləndirilib. Film ABŞ-da keçirilən nüfuzlu "Akkolad Qlobal Film" müsabiqəsində "Ən yaxşı tamaşa", Madrid şəhərində keçirilən Tenerife Beynəlxalq Film Festivalında "Ən yaxşı sənədli film" və "Sənədli filmin ən yaxşı rejissoru", Milan Beynəlxalq Kinematoqrafçılar Festivalında isə "Sənədli filmin ən yaxşı montajı" mükafatlarına layiq görülüb. Ekran əsəri, həmçinin, bir çox xarici kanallarda nümayiş etdirilib.

Beləliklə, yuxarıda qeyd edilənlərdən də aydın şəkildə göründüyü kimi, "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində baş tutan tədbirlər mühüm nəticələrini verir. Bütün bunlar eyni zamanda Qarabağ həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, erməni vəhşiliklərinin hansı fəsadlara gətirib çıxara biləcəyinə dair bilgilərin, məlumatların beynəlxalq aləmə təqdim olunması baxımından da böyük önəm kəsb edir. Elə erməniləri narahat edən əsas məqamlar da məhz bunlardır və düşmən tərəf Azərbaycanın bu gedişlərinə getdikcə daha az qüvvə ilə müqavimət göstərə bilir. Əksər hallarda isə bu müqavimətin hansısa ciddi effekti də olmur. Çünki həqiqətləri Azərbaycanın həyata keçirdiyi fəaliyyət nəticəsində görünlər erməni vandallarını yaxına buraxmaq belə istəmir. Əksinə, erməni işğalını, onun nəticələrini pisləyənlərin sayı artır, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycana qarşı ikili standartların aradan qaldırılmasını tələb edənlər çoxalır. Təbii ki, bu vəziyyət də ermənilər üçün yeni diplomatik məğlubiyyətlərə yol açır, düşmənin mövqelərini sürətlə zəiflədir. Hərb cəhəbində olduğu kimi, indi diplomatiyada da Azərbaycan düşmən üzərində böyük üstünlüyə malikdir. Bu üstünlüklər isə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini daha çəvik hala gətirir.

Bakı xəbər.-2017.-3 mart.-№40.-S.9.

“Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının Mərakeşdə təqdimatı keçirilib

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun (İƏT GF) təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “İslam Dünyası Gənclər Paytaxtı” layihəsi çərçivəsində Mərakeş Krallığının Fəs şəhərində “Ekstremizm və zorakılığın qarşısının alınmasında gənclərin rolu” mövzusunda beynəlxalq forum təşkil olunub.

İƏT GF-dən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, forumda İƏT-ə üzv ölkələrdən gənc liderlər və gənclər hərəkatlarının nümayəndələri, aparıcı universitetlərin professorları, müxtəlif beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatlarının rəhbərləri və təmsilçiləri, eləcə də yerli dövlət qurumlarının rəsmiləri iştirak ediblər.

Forumda son dövrdə müasir dünyanın bəlasına çevrilən, əsasən də müsəlman ölkələrini hədəf alan ekstremizm, radikalizm və münafiqşəhər fonunda zorakılığın qarşısının alınması və bu istiqamətdə gənclərin qarşısında duran vəzifələr müzakirə olunub, müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Tədbirdə İƏT Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilən və Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında obyektiv məlumatların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Xocalı faciəsinə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən ədalətli siyasi-hüquqi qiymətin verilməsi məqsədi daşıyan “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyasının təqdimatı keçirilib.

İƏT Gənclər Forumunu təmsil edən Sevinc İsgəndərova “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq kampaniyası ilə bağlı təqdimatla çıxış edərək, onun məqsəd və vəzifələri, eləcə də 2009-cu ildən etibarən kampaniya çərçivəsində görülən işlər barədə məlumat verib.

Mərakeşin Gənclər və İdman Nazirliyinin rəhbər nümayəndələri, hüquqşünaslar və ekspertlər çıxışlarında belə faciələri, o cümlədən Xocalıda insanlıq əleyhinə törədilən soyqırımını pisləyib, bu cür qətlialmların bəşəriyyətə qarşı ən qanlı cinayət olduğunu bildirişlər.

Xatırladaq ki, “Xocalıya Ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası 2009-cu ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İƏT Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayıb. Əllidən artıq ölkəni əhatə edən kampaniyanın uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində dünyanın bir sıra ölkələrinin parlamentləri, həmçinin İƏT Xarici İşlər Nazirləri Şurası və İƏT Parlament İttifaqı Xocalı qətlialmını soyqırımını aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyıb.

İki sahil. - 2017.- 25 noyabr. - № 216. - S. 5.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyada soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır

Anar Miriyev

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman) Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar bəyanat yayıb. Bu barədə Ombudsman Aparatından məlumat verilib.

Bəyanatda deyilir ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni silahlı birləşmələrinin keçmiş sovet ordusunun Xankəndindəki 366-cı motoatıcı alayı ilə birgə törətdiyi cinayət beynəlxalq hüquq baxımından məhz soyqırımı kimi qiymətləndirilməlidir. Bu alayın çoxsaylı ağır texnikası qəfildən şəhərə yeridilib, cinayətkarlar şəhəri tərk etmək məcburiyyətində qalan dinc azərbaycanlıları amansızcasına qətlə yetirib, yaşayış evləri və sosial infrastruktur tamamilə dağıdılıb və yandırılıb.

Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər soydaşımızın, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qocanın həyatına son qoyulub, yüzlərlə dinc sakin ağır yaralanıb, 1275 nəfər girov götürülüb. Həmin kütləvi qırğın həyata keçirilərkən 8 ailə bütünlüklə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərinin birini itirib, əsir və girov götürülənlərə amansız işgəncələr verilib. Bu zaman insanların əsas hüquqları, ən başlıcası, yaşamaq hüququ kütləvi şəkildə pozulub.

Bu faciə erməni millətçilərinin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqına qarşı uzun müddət məqsədyönlü şəkildə davam etdirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətini bir daha təsdiq edib, məqsədi soydaşlarımızı öz tarixi torpaqlarından qovmaq və əzəli Azərbaycan ərazilərində “böyük Ermənistan” dövləti yaratmaq olub. Bu hadisələr sırasında 100 illiyini qeyd etdiyimiz, 31 mart 1918-ci il tarixdə azərbaycanlılara qarşı törədilən, dünya tarixində özünün ağır nəticələri ilə seçilən soyqırımı da xüsusi yer tutur.

Xocalı soyqırımını törətməklə hərbi təcavüzün miqyasını daha da genişləndirən və ölkəmizin ayrılmaz tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağı və ətraf yeddi rayonu işğal edən Ermənistanın apardığı etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində torpaqlarımızın 20 faizi işğala məruz qalıb, 20 min soydaşımızın həyatına son qoyulub, bir milyondan çox soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb, onların hüquqları kütləvi şəkildə kobudcasına pozulub. Bu işğal zamanı erməni millətçiləri və terrorçuları Xocalı şəhərindən başqa, Azərbaycanın Kərkicahan, Malıbəyli, Quşçular, Qaradağlı, Ağdaban kəndlərində və digər yaşayış məntəqələrində də kütləvi qırğınlar törədiblər.

Bəyanatda deyilir ki, Ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin 1994-cü ildə Xocalı soyqırımı ilə bağlı xüsusi müraciəti olub, həmin ilin fevralında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Xocalı soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verib.

İşğal edilmiş Dağlıq Qarabağ və yeddi ətraf rayonun Azərbaycan Respublikasının ayrılmaz tərkib hissəsi olduğunu beynəlxalq hüquq, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü il tarixli məlum 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri, BMT Baş Məclisinin “Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət” adlı 2008-ci il 14 mart tarixli qətnaməsi, AŞPA-nın 2005-ci il tarixli 1416 sayılı qətnaməsi və 1690 sayılı tövsiyəsi, Avropa Parlamentinin Dağlıq Qarabağla bağlı 2013-cü il 23 oktyabr tarixli qətnaməsi bir daha sübut edir. Lakin erməni tərəfi hər zaman olduğu kimi, qeyri-konstruktiv mövqe nümayiş etdirərək, atəşkəs rejimini mütəmadi olaraq pozur, regionda sülhün bərqərar olmasına maneçilik törədir.

Ermənistanın mülki əhaliyə qarşı yönəlmiş soyqırımı siyasəti bu gün də davam etdirilir, dinc əhalinin, o cümlədən uşaqların qətlə yetirilməsi ilə nəticələnir.

Azərbaycan tərəfi 30 ilə yaxın davam edən bu təcavüzə son qoyulmasına, sülhün bərqərar edilməsinə mütəmadi olaraq səylər göstərir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev münafiqənin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq, ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsinin, zəbt olunmuş Azərbaycan torpaqlarından işğalçı qüvvələrin çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı ədalətli mövqeyini dəfələrlə nüfuzlu beynəlxalq qurumların, o cümlədən BMT Baş Məclisinin tribunalardan bəyan edib.

Hər il olduğu kimi, bu il də həmin soyqırımının dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılması məqsədilə müvafiq Sərəncamla “Xocalı soyqırımının iyirmi altıncı ildönümünün keçirilməsinə dair tədbirlər planı” təsdiq edilib və icra olunur.

Bəyanatda vurğulanır ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bir çox ölkələrdə və şəhərlərdə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyaya soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Ermənistanı təcavüzkar, Xocalı faciəsini isə soyqırımı kimi tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır.

Artıq Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, Sudan, İordaniya, Honduras, Qvatemala, Panama, Sloveniya, Cibuti və Paraqway parlamentləri Xocalı soyqırımını beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanaraq tanıyıblar.

ABŞ-ın 22 ştatı - Massaçusets, Texas, Nyu-Cersi, Meyn, Nyu-Meksika, Arkanzas, Corciya, Oklahoma, Tennesi, Pensilvaniya, Konnektikut, Florida, Missisipi, Vest Virciniya, İndiana, Yuta, Nebraska, Havay, Montana, Arizona, Aydaho və Nevada ştatlarının qanunverici orqanlarında da müvafiq qətnamələr qəbul olunub.

Xocalıda erməni qəsbkarları tərəfindən törədilən bu kütləvi insan qırğını genosid faktıdır və insanlığa qarşı ən ağır cinayətlərdəndir. Belə ki, BMT Baş Məclisinin 1946-cı il 11 dekabr tarixli 96 (I) saylı qətnaməsində göstərilir ki, genosid insan qruplarının yaşamaq hüququnu pozmaqla yanaşı, BMT-nin məqsəd və vəzifələrinə, ümumbəşəri dəyərlərə tamamilə ziddir və dünya birliyi tərəfindən pislənir.

Genosid cinayətinin əlamətləri BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 (III) saylı qətnaməsi ilə qəbul olunmuş "Genosid cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması haqqında" Konvensiyada müəyyən edilib. Xocalı soyqırımı zamanı baş vermiş cinayət əməllərinin qabaqcadan düşünülmüş qaydada, milli əlamətinə görə insanların kütləvi şəkildə məhv edilməsi niyyəti ilə törədilməsi onun genosid aktı olduğunu sübut edir. Azərbaycana qarşı təcavüz zamanı bu Konvensiyada təsbit olunmuş genosid cinayətini təşkil edən bütün əməllər tətbiq olunub. Lakin təəssüf ki, tarix boyu azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımı aktları, o cümlədən Xocalı soyqırımı beynəlxalq aləmdə hələ də öz hüquqi-siyasi qiymətini almayıb, bu beynəlxalq cinayəti təşkil edənlər və törədənlər məsuliyyətə cəlb edilməyib, onlara layiq olduqları cəzalar verilməyib və bu məqsədlə hər hansı bir tədbir görülməyib.

"Həmin faciə zamanı qətlə yetirilənlərin, şəhidlərimizin əziz xatirəsini dərin hüznə yad edərək, yuxarıda qeyd olunanları, habelə beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini rəhbər tutaraq, bildirirəm ki, bu hadisə xüsusi beynəlxalq komissiya tərəfindən araşdırılmalı, səlahiyyətli beynəlxalq qurumlar tərəfindən genosid aktı kimi tanınmalı, cinayət törədənlərə qarşı cəza tədbirləri tətbiq edilməlidir. Hər bir dövləti, beynəlxalq təşkilatları bir daha bu soyqırımını ədalət naminə tanımağa, onu törədənlərin cəzalandırılması üçün həmrəyliyə və səyləri artırmağa çağırıram.

26 il əvvəl törədilmiş Xocalı soyqırımına beynəlxalq miqyasda hüquqi-siyasi qiymət verilməli, Ermənistan münafiqə ilə bağlı qəbul olunmuş məlum beynəlxalq sənədlərin qərarlarına riayət etməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, qaçqın və məcburi köçkün soydaşlarımızın pozulmuş hüquqları bərpa olunmalı, azərbaycanlı əsir və girovlar azad edilməli, onlar öz doğma yurdlarına qayıtmalı, habelə günahsız, dinc insanları qətlə yetirən cinayətkarlar tezliklə ədalət məhkəməsi qarşısında cavab verməli və cəzalandırılmalıdır", - deyə ombudsman bəyanatda qeyd edir.

Palitra.-2018.-13 fevral.-№28.-S.11.

Qardabani rayonundan olan gənclər “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına fəal qoşulublar

Fevralın 22-də Gürcüstanda azərbaycanlıların yığcam yaşadıkları Qardabani rayonunda Xocalı soyqırımına həsr olunmuş anım tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Qardabani rayonundan olan gənclərin “Xocalıya ədalət!” kampaniyasına fəal qoşulduqları vurğulanıb. Qeyd olunub ki, onlar Xocalı faciəsinə beynəlxalq ictimaiyyət və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tam hüquqi, siyasi qiymət verilən günədək mübarizə aparacaqlar.

“Gürcüstan Gənclərinə Yardım və Maarifləndirmə” Təşkilatının təşkil etdiyi tədbirdə Qardabani rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə yanaşı, Azərbaycanın bu ölkədəki səfirliyinin əməkdaşları, paytaxt Tbilisi və Marneuli rayonundan olan ziyalılar iştirak ediblər.

Təşkilatın sədr müavini Hacı Hacıyev tədbiri giriş sözü ilə açıdıqdan sonra Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra səfirliyin məsul əməkdaşı Rəhim Rəhimzadə çıxış edərək Ermənistanın işğalçılıq siyasəti və Azərbaycana qarşı elan olunmamış müharibə ilə bağlı iştirakçılara geniş məlumat verib, soyqırımı nəticəsində 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i qoca olmaqla 613 nəfər Xocalı sakininin qətlə yetirildiyini, 8 ailənin tamamilə məhv edildiyini, 1275 xocalılığın əsir götürüldüyünü diqqətə çatdırıb. Rəhimzadə dünya ictimaiyyətinin diqqətinin bu hadisəyə yönəldilməsinin vacibliyini qeyd edib.

Gürcüstan Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Hüseyn Yusubov Azərbaycan xalqının erməni millətçiləri tərəfindən davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırımı siyasətinə məruz qalmasından, öz tarixi torpaqlarından qovularaq qaçqın və məcburi köçkünə çevrilməsindən danışaraq, Xocalı soyqırımının heç zaman unudulmayacağını vurğulayıb. O, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 366-cı motoatıcı alayın zirehli texnikasının və hərbi heyətinin köməyi ilə Xocalı şəhərinin işğal edildiyini, mühasirəyə alınan şəhərin yandırıldığını bildirib.

Marneulidəki Azərbaycanlıların Mədəniyyət Mərkəzinin gənclər şöbəsinin müdiri Nərgiz Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası haqqında məlumat verib.

Digər çıxış edənlər Azərbaycan xalqının başına gətirilmiş bəlalardan söhbət açıblar.

Sonra məktəblilər Xocalı faciəsinə həsr olunmuş şeirlər söyləyiblər.

Sonda Xocalı soyqırımından bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilib.

Xətayi Əzizov,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Tbilisi

AZƏRTAC
2018, 22 fevral

Xocalı soyqırımının əsl səbəbkarları hələ də cəzalandırılmayıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təşviqat kampaniyası çərçivəsində İsveçrədə Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə bağlı silsilə tədbirlər keçirilib.

Ölkənin paytaxtı Bern şəhərinin mərkəzi “Waisenhausplatz” meydanında baş tutmuş aksiya azərbaycanlıların İsveçrədəki Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən təşkil olunub.

Aksiyada Xocalı faciəsi zamanı həlak olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbirdə çıxış edən natiqlər Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya Ədalət” kampaniyası barədə danışıqlar. Bildirilib ki, Xocalı soyqırımının baş verdiyi amansız hadisələrdən 26 il ötsə də, faciənin əsl səbəbkarları hələ də cəzalandırılmayıb və Ermənistanda yüksək vəzifələr tuturlar. Azərbaycanlı dinc əhaliyə qarşı törədilən soyqırımı aktına İsveçrə və dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi qiymətin verilməsinin vacibliyini vurğulanıb.

Daha sonra aksiya iştirakçıları tərəfindən üzərində “Xocalıya ədalət!”, “Xocalı hadisələrinə siyasi qiymət verilməlidir!”, “Biz torpaqlarımızın azad olunmasının tələb edirik” kimi sözlər yazılan transparantların və ermənilərin qəddarcasına qətlə yetirdikləri Xocalı şəhidlərinin fotolarının əks olunduğu lövhələr nümayiş etdirilib.

Aksiya çərçivəsində həmçinin “Waisenhausplatz” meydanında Xocalı soyqırımı qurbanlarına həsr olunan fotosərgi də təşkil edilib. Sərgidə qanlı gecəyə aid şəkillər, uşaqlar tərəfindən „Xocalı uşaqların gözü ilə“ mövzusunda çəkilən rəsm əsərləri və dünyanın ən nüfuzlu mətbu orqanlarında qətlə barədə dərc olunmuş məqalələr nümayiş etdirilib. Sərgi yerli əhali və qonaqlar tərəfindən maraqla qarşılanıb. Aksiya təşkilatçıları sərgini izləyən şəxslərə soyqırım barədə əlavə məlumatlar verib və onların suallarını cavablandırıb.

Eyni zamanda, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü və Xocalı soyqırımı haqqında faktların əks olunduğu yüzlərlə məlumat kitabçaları hazırlanaraq müxtəlif yerlərdə əhali arasında paylanıb.

Aksiyada o cümlədən soyqırım qurbanlarının xatirəsinə hazırlanmış üzərlərində „Justice for Khojaly“ internet saytının loqosu əks olunan 613 ədəd qara şar şəhər sakinlərinə paylanıb və tədbirin sonunda meydandan havaya buraxılıb.

Elgün Niftəli,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Bern

AZƏRTAC
2018, 22 fevral

**“Xocalıya ədalət!” kampaniyasında fəal iştirak etmək bütün soydaşlarımızın
mənəvi borcudur**

Gözəl İsgəndərova,

Zaqatala rayonu, 2 saylı Notariat Kontorunun xüsusi notariusu

Xocalı hadisələri bir daha onu göstərdi ki, ermənilər Azərbaycanın təkcə torpaqlarına göz dikmək, ərazimizi qəsb etmək yox, xalqımıza qarşı soyqırımı törətmək kimi vəhşi bir yola düşmüşlər. Bu, Xocalı hadisələrində özünü açıq-aşkar büruzə verdi. O dəhşətli gecədə Azərbaycan xalqının ürəyinə bir süngü taxıldı. O süngü indiyədək bizi sızıldadır.

Heydər ƏLİYEV
Ümummilli lider

Erməni qəsbkarlarının yüz illər boyu xalqımıza qarşı törətdiyi terror və təxribatların öz layiqli cavabını alması üçün çoxsaylı müraciətlər, bəyanatlar, çıxışlar oxumuşuq. Həmin sənədlərin hamısı ədalətli, qətiyyətli, tarixi dəlil-sübutlarla əsaslandırılmış mənbə kimi yüksək qiymətləndirilir. Ancaq etiraf etməliyəm ki, həm azərbaycanlıların soyqırımı, həm 20 Yanvar faciəsi, həm də Xocalı faciəsi barədə ən dəyərli fikirləri ulu öndərimiz Heydər Əliyevin dilindən eşitmişik.

Ümummilli liderimiz Xocalı faciəsi barədə danışarkən demişdir: “Biz öz inamımızı itirməməliyik, məsləkimizdən, tutduğumuz yoldan çəkinməməliyik. Tutduğumuz bu yol Azərbaycanın müstəqilliyidir, milli azadlığıdır, müstəqil Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi əbədi olmasıdır. Tutduğumuz yol bizim mənəvi dəyərlərimizə, adət ənənələrimizə, dinimizə, dilimizə, tariximizə sədaqətimizdir. Bunlara nə qədər sadıq olsaq, bugünkü ağır şəraitin səbəblərini bir o qədər dərk edəcəkdir, bir-birimizə əl tutacağıq, kömək edəcəyik, erməni qəsbkarlarının qarşısını da alacağıq. Torpaqlarımızı da azad edəcəyik və xalqımızı, respublikamızı bu böhran vəziyyətindən də çıxaracağıq”.

Ulu öndər Azərbaycan xalqına bu cümlələrlə müraciət edəndə hələ müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyası da qəbul edilməmişdi, ölkə iqtisadiyyatının ağır günləri də davam edirdi, o ağır faciələrin yaraları da sayalanmamışdı. Amma cəbhədə atəşkəsə nail olunmuş və dünya tarixinə “Əsrin müqaviləsi” kimi düşən möhtəşəm sənəd imzalanmışdı. Həmin günlər bizim ən böyük sərvətimiz xalqın Heydər Əliyevə olan inamı və Heydər Əliyevin öz xalqına xidmət etmək istəyi idi. Nəticədə biz qüdrətli, müstəqil Azərbaycan dövləti yaratdıq və bu dövlət erməni qəsbkarlarının törətdiyi bütün cinayətlərin, o cümlədən Xocalı faciəsinin dünya ictimaiyyətinə məhz tarixi faktlar əsasında çatdırılmasını təmin etdi.

Mən Xocalı faciəsi barədə kitablarda, ölkənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələrində, Prezident Kitabxanasının elektron resurslarında, Heydər Əliyev Fondunun rəsmi sənədlərində, müxtəlif dövlət qurumlarının və nazirliklərin saytlarında verilmiş materialların əksəriyyəti ilə tanışam. Daha doğrusu, bir vətəndaş borcu olaraq bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumatları izləyirəm. Etiraf edirəm ki, Xocalı faciəsi barədə nə isə öyrənmək məqsədilə əl atdığım istənilən mənbə sənə yetərinə məlumat verir. Ancaq onu da etiraf etməliyik ki, artıq bizi o məlumatlar deyil, faciənin beynəlxalq aləmdə tanınması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər və həmin təbliğatın nəticələri maraqlandırır.

Qətiyyətlə deyə bilərik ki, bu istiqamətli ən yaxşı materialları Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə yaradılmış “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının sənədləri arasında tapırıq. Xatırladaq ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası (ing. Justice for Khojaly) – Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətin dünyada bilinməsi, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün həyata keçirilən məqsədyönlü fəaliyyət istiqamətlərindən biridir.

Həm adıçəkilən kampaniyanın saytında, həm də Leyla Əliyevanın şəxsi veb-səhifəsində “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası haqqında kifayət qədər material vardır. Mən onlardan biri barədə söz açmaq istəyirəm. Haqqında danışmaq istədiyim tədbir ötən il keçirilsə də, bu kampaniyanın əhəmiyyətinin göstəricisi kimi kifayət qədər maraqlıdır.

“Moskvada Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunmuş “Yaddaşın əbədiliyi” adlı gecə keçirilib” adlı materialda bildirilir ki, Rusiya paytaxtındakı “Ukrayna” mehmanxanasının konqres salonunda “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının ildönümünə həsr olunmuş “Yaddaşın əbədiliyi” adlı gecə keçirilib. Bildirilir ki, Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi, Rusiyanın Azərbaycanlı

Gənclər Birliyi və Ümumrusiya Azərbaycanlılar Konqresi tərəfindən təşkil edilmiş xatirə gecəsində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva iştirak edib.

Daha maraqlı məqam isə ondan ibarət idi ki, Konqres salonunun foyesində Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən, Xocalı soyqırımından bəhs edən ədəbiyyat, bukletlər təqdim olunmuş, “Xocalının 25 sakininin taleyi” adlı sərgi açılmışdı.

Ancaq təşkilatçılar faciənin miqyası barədə təsəvvür yaratmaq məqsədilə bilavasitə canlı şahidlərin sözündən istifadə etməyi üstün tutublar. Xocalı sakini Dürdanə Ağayevanın “8 gün erməni əsirliyində. Xocalılı qızın xatirələri” kitabının təqdimatı olub. Kitabda Xocalı soyqırımını yaşamış və ermənilərə əsir düşmüş 20 yaşlı azərbaycanlı qızın faciəli taleyindən söhbət açılır. Xatirə gecəsində iştirak edən D. Ağayeva erməni əsirliyində yaşadığı dəhşətlərdən, məruz qaldığı amansız işgəncələrdən, faciəli hadisələrdən sonrakı həyatından və bu hadisələrin onun taleyində və yaddaşında buraxdığı qorxunc izlərdən söhbət açıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva deyib: “1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı birləşmələri Azərbaycanın yuxuda olan Xocalı şəhərini işğal edərək 613 dinc sakini, o cümlədən 106 qadını, 63 uşağı və 70 qocanı xüsusi amansızlıqla qətlə yetiriblər, 8 ailə tamamilə məhv edilib, 1275 adam əsir götürülüb. Deyilənə görə, zaman yaraları sağaldır, acı anlar yaddaşdan silinir. Amma zaman bizim yaraları sağaltmaqda acizdir. Xocalı qurbanları yaddaşımıza əbədi həkk olunub”.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti əlavə edib ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq 30 ilə yaxındır ki, davam edir, torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır, ölkədə bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün var. Azərbaycan həmişə öz tolerantlığı ilə tanınan sülhsevər ölkədir. Əsrlərdir ölkəmizdə müxtəlif millətlərin, dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri dinc şəraitdə yaşayır, qonşu ölkələrlə mehriban münasibətlərimiz var. Amma bu gün rəhmsiz olmağa hazırıq, çünki ərazi bütövlüyümüzü müdafiə edirik, öz torpağımızı uğrunda mübarizə aparırıq.

Xüsusilə qeyd edilməli məqamlardan biri də odur ki, bu kampaniya dünya birliyinə Xocalı faciəsi haqqında düzgün informasiya çatdırmaq məqsədi daşıyır. Bu günlər dünyanın, demək olar, bütün ölkələrində Xocalı faciəsinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir. Heydər Əliyev Fondu konfranslar, seminarlar, sərgilər təşkil edir, filmlər çəkir, kitablar nəşr edir. Fondun xətti ilə Vilyus, Bern, Afina, London və Parisdə matəm konsertləri olub, Berlində sərgi təşkil edilib, Bosniya və Herseqovinada Xocalı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilib. Xocalıda baş verən dəhşətlərdən söhbət açan “Sonsuz dəhliz” filminin ABŞ-da da təqdimatı olub. Bu film münaqişə tərəflərinin heç birinə aidiyyəti olmayan, böyük bəşəri dəyərlərə malik insanlar tərəfindən çəkilib.

Əlavə edək ki, “Xocalıya ədalət!” kampaniyası dünyanın onlarla dövləti tərəfindən dəstəklənir. Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Serbiya, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Sudan, Panama, Honduras, İndoneziya parlamentləri, ABŞ-ın 20-dən çox ştatının qanunverici orqanları, habelə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyıb. Ötən il Cibuti Milli Assambleyası və Şotlandiya parlamenti də Xocalı soyqırımını pisləyən qətnamələr qəbul ediblər.

Erməni vandalizminin ən qanlı aksiyalarından olan xocalı faciəsi barədə qələmə aldığımız sətirləri bilavasitə “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyasının təşəbbüskarı Leyla xanım Əliyevanın fikirləri ilə tamamlayırıq: “Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan xalqının əzmi qırılmayıb və bu gün Azərbaycan güclü, müstəqil və inkişaf edən ölkədir. Xocalı qurbanlarının xatirəsi bizim düşüncələrimizdə, gördüyümüz işlərdə və qəlbimizdə yaşayır. Biz inanırıq ki, ədalət tezliklə zəfər çalacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək, bütün sakinlər, məcburi köçkünlər öz doğma yurd-yuvalarına qayıdacaqlar”.

Xalq qəzeti.-2018.-23 fevral.-№42.-S.8.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində işləri daha da sürətləndirib, səmərəsini artırıb

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Nazim İbrahimov www.yap.org.az saytına müsahibə verib

- Nazim müəllim, Xocalı soyqırımının növbəti ildönümüdür və xalqımızın başına gətirilən bu faciə ən qanlı, amansız qətlə kimi tarixin yaddaşına düşüb. Erməni təcavüzünü ifşa edən, ermənilərin insanlığa zidd olaraq açıq şəkildə soyqırımı törətməsini pisləyən, Ermənistanın işğalçı dövlət olduğunu təsdiqləyən ardıcıl fəaliyyətə rəğmən, ermənilərin və ermənipərəst qüvvələrin saxta təbliğatı erməni qəddarlığının bu acı nəticəsinin bütün dünya ictimaiyyəti tərəfindən birmənalı olaraq qəbul edilməsində süni maneələrə səbəb olur...

- Biz yüz illərdir anti-Azərbaycan, antitürk ideologiyası altında yalan və saxta təbliğatla dünyanı çaşdırmağa çalışan bir ideologiya ilə mübarizə aparırıq. Ona görə də biz Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti olaraq Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə və azərbaycanlıların tarix boyunca erməni təcavüzünə uğramasına ədalətli beynəlxalq qiymətini verilməsi üçün çalışmalıyıq. Yəni mübarizəmiz davam edir və bütün maneələrə baxmayaraq, bu gün deyərək bilirik ki, biz artıq ermənilərin yüz illik təbliğatını zəiflətməyə, haqsız, ədalətsiz, saxtakarlıq üzərində qurulan siyasətini ifşa etməyə nail oluruq. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin başladığı və uğurla davam etdirilən məqsədyönlü, ardıcıl siyasət nəticəsində Azərbaycan dövləti az bir vaxtda ermənilərin anti-Azərbaycan təbliğatının zəiflədilməsinə, bəzi məqamlarda isə ifşa edilməsinə nail olub. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun son illər ərzində Azərbaycan həqiqətlərinin, Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində həyata keçirdiyi məqsədyönlü işlər, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə artıq 10 ildir aparılan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası nəticəsində çox ciddi uğurlar əldə olunub.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası bu tədbirlərə daha çox insanın cəlb olunmasında və bu tədbirlərin daha geniş coğrafiyaya yayılmasında ciddi rol oynayır. Artıq bu təbliğat kampaniyası Amerikadan Avropaya, Mərkəzi Asiya, Yaxın və Uzaq Şərq ölkələri, Avstraliya, hətta Afrikaya qədər geniş bir coğrafiyanı əhatə edir. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası bu sahədə görülən işləri daha da sürətləndirib, səmərəsini artırıb. Aparılan ümumi işin nəticəsi olaraq bu gün dünyanın bir çox ölkə və təşkilatları hadisəni soyqırımı kimi tanıyıb. Meksika Senatı Xocalı faciəsini soyqırımı adlandıraraq, Pakistan soyqırımı pisləyən qətnamə qəbul edib, Kolumbiya Parlamenti hadisəni soyqırımı kimi tanıyıb, Çexiya, Bosniya və Herseqovina parlamentləri Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıb, Peru, Honduras, Cibuti parlamenti, ABŞ-ın 21 ştatı Xocalıda qırğın törədilməsi faktının tanınması haqqında qətnamə qəbul edib. Bundan başqa, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı da Xocalı qətləmini soyqırımı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyıb. Türkiyənin bütün ictimai təşkilatları, QHT və siyasi partiyaları, türk ictimai rəyi Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyır, hər il Türkiyə Böyük Millət Məclisində qətləmlə bağlı dinləmələr keçirilir. Yəni biz ermənilərin “soyqırımına məruz qalan” deyil, soyqırımı törədən bir xalq olduğunu sübut etməkdəyik və görülən işlər onu deməyə əsas verir ki, buna nail oluruq. Görülən işlər isə, deyərdim ki, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin fəaliyyətinin tərkib hissəsidir. Azərbaycan həqiqətlərinin, o cümlədən Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin bilavasitə əsas prioritetlərindəndir. İllərdir bu istiqamətdə məqsədyönlü və sistemli iş aparılır, Dövlət Komitəsi olaraq, nəinki Xocalı soyqırımını ərəfəsində, bütün il ərzində də bu istiqamətdə xarici ölkələrdə təbliğat işləri aparır, diaspor təşkilatları tərəfindən çox maraqlı və effektiv tədbirlər həyata keçirilir. Təkcə 2017-ci ildə Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində ümumilikdə 150-dən çox tədbir keçirilib. Xüsusilə də Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən Ermənistanın, erməni diaspor və lobbü qruplarının ölkəmizlə bağlı antitəbliğat kampaniyalarının qarşısının alınması məqsədilə il ərzində müxtəlif formatlı tədbirlər keçirilib, xarici ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrində mütəmadi olaraq məlumatlar yayımlanıb. Azərbaycan diaspor təşkilatları tərəfindən Avropa, ABŞ, Kanada və digər ölkələrdə etiraz aksiyaları, yürüşlər, fləşmoblar təşkil olunur, ictimai nəqliyyatlarda videoçarxlar nümayiş etdirilir, fotosərgi və filmlər təqdim olunur, yerli qanunverici orqanlara müraciətlər göndərilir, “dəyirmi masa”, konfranslar keçirilir. Qeyd edim ki, belə tədbirlərə həmin ölkələrin hökumət və qanunverici orqanlarının, siyasi partiya və ictimai təşkilatlarının nümayəndələri də qatılır.

- Xocalı faciəsinin dünyaya tanınması istiqamətində digər qurumlarla əməkdaşlıq necə qurulub?

- Nəinki diaspor təşkilatlarımızın, eləcə də Azərbaycan Respublikasının bir sıra dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları, diplomatik nümayəndəliklərimiz, ayrı-ayrı vətəndaşlarımızın kifayət qədər maraqlı təşəbbüsləri, layihələri olur. Təqdirəlayiq haldır ki, bütün azərbaycanlılar Xocalı soyqırımı ilə bağlı belə yüksək fəallıq nümayiş etdirirlər. Xüsusilə də xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızın, diaspor təşkilatlarımızın nümayiş etdirdiyi fəallıq, vətənpərvərlik mövqeyi təqdirəlayiqdir. İldən-ilə tədbirlərin mahiyyəti, məzmunu daha maraqlı olur və daha geniş coğrafiyanı əhatə edir. Azərbaycanda həyata keçirilən siyasət bütün dünya azərbaycanlılarını vahid bir ideya ətrafında birləşdirib. Azərbaycanlıların yaşadığı və təşkilatlandığı elə bir ölkə yoxdur ki, orada Xocalı soyqırımına dair hansısa bir tədbir, layihə həyata keçirilməsin. Bu da bir daha onu göstərir ki, bütün dünya azərbaycanlıları Azərbaycan dövlətinin ətrafında sıx birləşiblər və xalqımızın tarixin müxtəlif mərhələlərində məruz qaldığı ədalətsizliklərə öz etirazlarını bildirməyi milli borc kimi qəbul edirlər. Hər il dünyanın müxtəlif ölkələrində - ABŞ, Almaniyaya Federativ Respublikası, Türkiyə Respublikası, İsveç Krallığı, Litva Respublikası, Ukrayna, Gürcüstan, Rusiya Federasiyası, Fransa Respublikası, Belçika Krallığı, Niderland Krallığı, Misir Ərəb Respublikası və digər ölkələrdə diaspor təşkilatlarımız tərəfindən müxtəlif məzmunlu tədbirlər, kütləvi etiraz aksiyaları, konfrans və seminarlar təşkil olunur. 2017-ci ildə Almaniyada Münhen Təhlükəsizlik Konfransının keçirildiyi “Bayerişer Hof” hotelinin önündə, Nyu-Yorkda Ermənistanın BMT-dəki daimi nümayəndəliyi və BMT-nin baş qərargahı qarşısında, Amsterdamda Xocalı soyqırımı ilə bağlı etiraz aksiyası keçirilib. Bundan başqa, Azərbaycan və türk icmalarının Vaşinqtonda və onun ətrafında yaşayan üzvləri Ermənistanın Vaşinqtondakı Səfirliyi, Stokholm şəhərində yaşayan azərbaycanlı, türk və türkmən icmalarının üzvlərinin iştirakı ilə İsveç parlamentinin qarşısında, Kopenhagen şəhərində etiraz aksiyaları keçirilib.

- Nazim müəllim, yəqin ki, faciənin 26-cı ildönümü ilə bağlı da tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulur?

- Hər il olduğu kimi, bu il də dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatları müxtəlif mitinq, yürüş və tədbirlərlə soyqırımı qurbanlarını anır, bu tədbirlər yerli ictimaiyyətin məlumatlandırılması məqsədinə xidmət edir. Bu il Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı ən böyük tədbirlərimizdən biri Amsterdamda keçiriləcək. Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin təşkilatçılığı ilə Niderland Krallığının Amsterdam şəhərində Xocalı soyqırımına həsr olunmuş konsert-rekviem təşkil olunacaq. Belə kütləvi tədbirlər Avropanın digər ölkələrində, Türkiyədə, ABŞ-da, Kanadada və digər ölkələrdə də keçiriləcək. Nyu-York şəhərində BMT-nin mənzil-qərargahı qarşısında, Vaşinqton, Brüssel və digər şəhərlərdə Ermənistan səfirlikləri qarşısında, eləcə də Almaniyanın bir sıra şəhərlərində azərbaycanlıların etiraz aksiyaları, yürüşlər təşkil edilir və qarşıdakı günlərdə belə tədbirlər daha da intensivləşəcək. Kanadada faciənin ildönümü ilə əlaqədar keçirilən tədbirlər, demək olar ki, ölkənin bir çox şəhərlərini əhatə edir. Türk və Azərbaycan diasporunun güclü olduğu Almaniyada bu il də genişmiqyaslı aksiyalar keçirilməkdədir. Berlin, Hannover, Hamburq, Frankfurt, Maqdeburq, Drezden kimi şəhərlərdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatları fotosərgi, konfrans və etiraz aksiyaları təşkil etməklə ictimaiyyətin diqqətini bu faciəyə yönəldir. Bundan əlavə, ictimai nəqliyyat vasitələrində faciəyə həsr olunmuş videoçarx və posterlərin yayılması məlumatlandırma kampaniyasında böyük effekt verir. Belə təbliğat vasitələri hər gün nəqliyyatdan istifadə edən yüz minlərlə insanın bu çarxları görməsi ilə nəticələnir. Bununla yanaşı, yerli kanallarda Xocalı soyqırımını əks etdirən filmlərin nümayişi, rəsmi orqanlara müraciətlər də apardığımız kampaniyanın tərkib hissəsidir.

Qardaş Türkiyədə də Xocalı soyqırımına həsr olunmuş tədbirlər, görüşlər, aksiyalar həyata keçirilir. Bilirsiniz ki, bu işlərin səmərəliliyini və kütləviliyini artırmaq məqsədi ilə “Türkdilli ölkələrin diaspor təşkilatlarının ortaq fəaliyyət strategiyası” qəbul olunub. Xocalı faciəsinin tanındılması istiqamətində türkdilli ölkələrin, xüsusilə də Türkiyənin diaspor təşkilatlarının böyük dəstəyi hiss edilir. Yəni artıq Azərbaycanın və dünya azərbaycanlılarının həyata keçirdiyi bütün təbliğat xarakterli tədbirlərdə, aksiyalarda Türkiyənin və digər türkdilli ölkələrin bayraqları da görünür. Biz artıq ermənilərin formalaşdırdığı soyqırımı yalanını birgə mübarizə sayəsində müəyyən qədər ifşa edə bilmişik və ermənilərin əsl üzünün ortaya çıxmasında, onların yalan üzərində qurulmuş saxta təbliğatının puç olmasında əvvəlcə Xocalıda törədilmiş vəhşiliklərin tam olaraq dünyanın hər yerində bilinməsi gərəkdir. Dünyanın bütün xalqları təfəssilatı ilə bilməlidir ki, erməni faşizmi nədir. Yəni bizim ən mühüm hədəfimiz budur və düşünürəm ki, qarşıdakı illərdə bu hədəfimizə daha da yaxınlaşacağıq.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq QHT-lər birgə bəyanat yayıblar

Fevralın 26-da Azərbaycanda Atatürk Mərkəzində “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək çərçivəsində Azərbaycanın tanınmış QHT-lərindən – “Xocalı soyqırımını tanıtma”, “Türk Dünyası İnfö”, “Borçalı”, “Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları”, “Qafqaz media”, “Dinc dünya”, “Müasir İnkişaf”, “Jurnalist Araşdırmaları Mərkəzi”, “Ortaq Dəyərlər”, “Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyəti”, “Türkiyə Universitetləri Məzunları”, “Azərbaycan Yazarlar Klubu”, “Müharibə Veteranı Qadınlarına Sosial Yardım” İctimai birliklərinin və Müvəkkil Hüquq Mərkəzinin təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar anım tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin müdiri, Milli Məclisin deputatı, akademik Nizami Cəfərov 2008-ci ildən Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlanılan “Xocalıya ədalət!” kampaniyası nəticəsində dünya dövlətləri tərəfindən soyqırımı faktının tanınması ilə bağlı çox böyük işlər görüldüyünü vurğulayıb.

N.Cəfərov beynəlxalq təşkilatların diqqətini soyqırımı törədənlərin cinayətlərinə cəlb etməklə onların beynəlxalq tribunal qarşısında cavab vermələrini tələb edən QHT-lərin bu təşəbbüsünü yüksək qiymətləndirib.

Tədbirin aparıcısı, yazıçı-publisist, “Borçalı” İctimai Birliyinin sədri Şərif Kərimli ermənilərin törətdikləri vəhşiliklər barədə danışaraq, XVIII əsrdən başlanan erməni terrorizmi barədə maraqlı faktlar səsləndirib.

Tədbirdə QHT rəhbərlərindən Çingiz Bayramov, Dəyanət Osmanlı, Elçin Hüseynbəyli, Səməd Vəkilov, Əlisəfa Mehdiyev, Hacı Azadə-Tələh Abbasqızı, Şamil Sabiroğlu, Radə Abbas, 1992-ci ildə Xocalının prokuroru işləmiş Atakişi Atakişiyev, Xocalı sakini, ailəsindən 5 nəfər şəhid vermiş Fitat Məmmədova, Kərkükdən, Türkiyədən gələn qonaqlar, tanınmış jurnalistlər, yazıçılar və digərləri çıxış ediblər. Bildirilib ki, erməni təcavüzü nəticəsində itirilmiş torpaqlarımızı geri alanadək və Ermənistan kimi terrorçu dövlətin cinayətkar rəhbərlərinin ədalət məhkəməsində dayanacaqları günədək Xocalıya ədalət uğrunda mübarizə beynəlxalq müstəvidə davam etdirilməlidir.

Tədbirin sonunda “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq qeyri-hökumət təşkilatları birgə bəyanat imzalayıblar.

AZƏRTAC
2018, 26 fevral

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Moskvada Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi anılıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Moskvadakı Yəhudi Muzeyi və Tolerantlıq Mərkəzində Xocalı faciəsi qurbanlarının anım mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondunun, Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi və Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Rusiyanın tanınmış ictimai və siyasi xadimləri, Moskvada akkreditə olunmuş diplomatik korpusun, Azərbaycan diasporunun nümayəndələri iştirak ediblər.

Anım mərasimində çıxış edən Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu Xocalı soyqırımı haqqında məlumat verib. Səfir Xocalı faciəsinin xüsusi qəddarlıqla törədildiyini vurğulayaraq deyib: “Xocalı qurbanlarının bir çoxu diri-diri yandırılıb, bir çoxunun isə başını kəsiblər, gözlərini çıxarıblar, hamilə qadınların cəsədləri üzərində zorakılıq izləri var idi. Bu insanları ancaq azərbaycanlı olduqlarına, Qarabağda və Xocalıda yaşadıklarına görə qətlə yetiriblər”.

Mərasimdə ABŞ-da çəkilən "Qaranlıqdan qaçarkən" filminin nümayiş ediləcəyini bildirən diplomat deyib: “Filmdə əfsanəvi hərbi jurnalist Çingiz Mustafayevin hadisə yerində çəkdiyi qətl və zorakılıq səhnələrini əks etdirən dəhşətli kadrlar nümayiş etdirilmir. Həmin kadrları görənlər onları heç vaxt unuda bilmirlər. "Qaranlıqdan qaçarkən" filmi şahidlərin müsahibələri, Amerika ictimaiyyəti nümayəndələrinin hadisələrə verdikləri hüquqi və ictimai qiymətlər əsasında çəkilib. Filmdə Xocalı faciəsi haqqında danışan erməni hüquq müdafiəçisinin etirafları da yer alıb. Qeyd edim ki, Ermənistan cəmiyyətində getdikcə daha çox adam Dağlıq Qarabağın və Ermənistanın o zamanki hakimiyyətinin törətdiyi bu faciəni dəhşətli səhv kimi qiymətləndirir. Bu filmi Xocalı faciəsinin dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınması istiqamətində atılan mühüm bir addım kimi qiymətləndirirəm. Filmin epiqrafı kimi seçilmiş “Şərin qələbə çalması üçün yeganə şərt yaxşı insanların heç nə etməməsidir” fikri ekran əsərinin məzmununu çox aydın ifadə edir. Bu epiqraf mənə hamıya yaxşı məlum olan başqa bir ifadəni xatırladır: “Laqeyd insanlardan qorx! Onların susqunluğu dünyada şərin bərqərar olmasına yol açır”.

Diplomat dünyanın 16 parlamentinin, eləcə də ABŞ-ın 19 ştatının Xocalı faciəsini soyqırımı aktı kimi pislədiyini xatırladı. O, Xocalı soyqırımının dünyada tanınmasında "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının təşəbbüskarı, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Səfir tədbirin təşkilinə görə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya xüsusi təşəkkürünü bildirib.

Polad Bülbüloğlu həmçinin Yəhudi Muzeyi və Tolerantlıq Mərkəzinin rəhbərliyinə minnətdarlığını bildirib. O deyib: “Yəhudi xalqı bizim ağrı-acımızı başqalarından yaxşı anlayır, çünki tarixi boyu bu xalq çox faciəvi hadisələrlə üz-üzə gəlib. Xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, “Qaranlıqdan qaçarkən” filmi ilk dəfə Los-Ancelesdəki ən böyük Xolokost muzeyi olan Tolerantlıq Muzeyində nümayiş etdirilib”.

Milli Məclis Aparatının Hüquq şöbəsinin müdiri, BMT-nin cinayətkarlıq üzrə Vyana İdarəsinin eksperti, hüquq elmləri doktoru Nizami Səfərov Xocalı faciəsinin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən soyqırımı aktı kimi tanınmasının vacibliyini vurğulayıb: "Soyqırımı, hərbi cinayətlər və bəşəriyyətə qarşı cinayətlərə görə cəzasızlığın aradan qaldırılması çox mühüm məsələdir. Xocalı soyqırımını törədənlərin heç biri hələ də məhkəmə qarşısında cavab verməyib və bu, dünyada mövcud olan ikili standartlara daha bir nümunədir”.

N.Səfərov əmin olduğunu bildirib ki, ədalət zəfər çalacaq, çünki dünyada hərbi cinayətkarların müəyyən müddətdən sonra məhkəmə qarşısına çıxarılması faktları az deyil: "Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları soyqırımı, hərbi cinayətlər və bəşəriyyətə qarşı cinayətlərlə bağlı cinayət işləri açıblar və bir sıra şəxslər beynəlxalq axtarışa verilib. Soyqırımına görə məsuliyyətə cəlb olunmanın müddəti yoxdur. Azərbaycan BMT-nin hərbi cinayətlərə və bəşəriyyətə qarşı cinayətlərə görə məsuliyyətə cəlb olunmaya müddət tətbiq edilməməsi haqqında 1968-ci il tarixli Konvensiyasının iştirakçısıdır. Deməli, cinayətin baş vermə müddətindən asılı olmayaraq, təqsirkarlar cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə bilərlər. Əminəm ki, Xocalıda soyqırımı törətmiş bütün hərbi cinayətkarlar layiq olduqları cəzayı alacaqlar”.

“Avrasiya ideyaları emalatxanası” Elmi Tədqiqatlar Fondunun Ekspert Şurasının sədri Qruqori Trafimçuk 26 fevralı Azərbaycanın ən yeni tarixinin faciəvi səhifəsi kimi qiymətləndirib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda baş verən hadisələr barədə dünya ictimaiyyətinə məqsədyönlü məlumat verir. Bu faciə təkcə Xocalı sakinləri, Azərbaycan üçün deyil, həm də dünyanın bir çox xalqları üçün faciədir. Dünya ictimaiyyətinin Xocalı hadisələri ilə bağlı vahid mövqeyinin olmaması gələcəkdə

bu kimi soyqırımların təkrarlanması üçün əsas yaradır. Ekspert "Xocalıya ədalət!" kampaniyası çərçivəsində görülən işləri də yüksək qiymətləndirib.

Rusiya Elmlər Akademiyası Slavyanşünaslıq İnstitutunun baş elmi əməkdaşı İlqar Məmmədov bildirib ki, Xocalı faciəsini törədən cinayətkarlar Azərbaycan xalqının əzmini qıracaqlarına ümid bəsləyirdilər: "Lakin hər şey tam əksinə oldu. Xalqımız bu ağrını heç bir zaman yaddan çıxarmadı və birləşərək möhkəmləndi".

Kinorejissor Efraim Abramov İsraildə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin daim ehtiramla anıldığını qeyd edib. İki il bundan əvvəl Qüdsdə 120 il yaşı olan qədim Prezident bağında Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsinə 613 ağac əkildiyini xatırladan kinorejissor vurğulayıb ki, bu, Prezident bağının çoxillik tarixi dövründə digər millətin nümayəndələrinin xatirəsinə həsr olunmuş ilk aksiyadır".

Türkiyənin Rusiyadakı səfiri Hüseyn Diriöz Azərbaycan xalqına Xocalı faciəsinin ildönümü ilə bağlı dərin hüznə başsağlığı verib. O, türk xalqının və dövlətinin daim Azərbaycanın yanında olduğunu və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasının vacibliyini vurğulayıb.

Mərasimdə Rusiya Dövlət Dumasının deputatı, Rusiya-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri Dmitri Savelyevin və beynəlxalq münasibətlər sahəsində israilli ekspert Arye Qutun müraciəti oxunub. Onlar müraciətlərində Xocalı faciəsinin dünya ictimaiyyəti tərəfindən soyqırımı aktı kimi tanınmasının və bu vəhşiliyi törədənlerin cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmalarının vacibliyini vurğulayıblar.

Sonda "Qaranlıqdan qaçarkən" filmi nümayiş etdirilib. Film "Jconnect" the Jewish Federation of Greater Washington" tərəfindən Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğunun dəstəyi ilə çəkilib. İlk dəfə 2017-ci ildə Los-Ancelesdə nümayiş etdirilən filmin rejissoru Daniel Yankoviç, prodüseri Coş Kaplandır.

Fəridə Abdullayeva,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Moskva

AZƏRTAC
2018, 27 fevral

İstanbulda “Xocalıya ədalət!” devizi altında fotosərgi açılıb

Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulluğu Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar şəhər metrosunun “Yeni Qapı” qovşağında “Xocalıya ədalət!” devizi altında fotosərgi təşkil edib. Bu qovşaq ən çox sərnişin dövriyyəsi olan ərazidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərgidə Xocalı soyqırımının dəhşətlərini, bəşəriyyətə qarşı həmin cinayəti törədən erməni cəlladlarının vəhşiliyini əks etdirən fotolar nümayiş olunur.

Sərginin açılışında Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulu Məsim Hacıyev, Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Məmmədov, Anadolu agentliyinin İstanbul bölgə müdiri Hüseyin Altınalan, bu şəhərdə yaşayan azərbaycanlılar, QHT və KİV təmsilçiləri iştirak ediblər.

Yeni Azərbaycan.-2018.-27 fevral.- № 38.-S.5.

Biz Xocalıya ədalət tələb edirik!

Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü dünya mediasının gündəmində

Qvami Məhəbbətoğlu

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə aparılan “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində görülən işlər artıq öz müsbət nəticələrini verməkdədir. Belə ki, dünyanın nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələrində 26 il əvvəl ermənilər tərəfindən törədilmiş Xocalı soyqırımı ilə bağlı daha geniş yazılar dərc edilməkdədir.

Malayziyada ingilis dilində nəşr olunan “The Globalist” jurnalında Xocalı soyqırımından bəhs edən “Azərbaycan və onun tarixində ağrılı epizod” sərlövhəli geniş məqalə dərc olunub. Xocalı faciəsini əks etdirən fotolara da geniş yer verilən yazıda qeyd edilib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı qanlı əməliyyatın hədəfi olub. Erməni silahlı qüvvələri Sovet İttifaqının 366-cı motoatıcı alayının hərbi texnikası və şəxsi heyətinin köməyi ilə bu şəhərin sakinlərinə qanlı divan tutub. Bu qətləmi yalnız yerli əhaliyə deyil, bütün bəşəriyyətə qarşı törədilən soyqırımı olduğunu yazan məqalə müəllifi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin başlıca səbəblərinin kökündə Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının dayandığını xüsusi vurğulayıb.

Malayziyanın Cənub-Cənub İnformasiya Qapısı Agentliyinin (SSIG) rəsmi internet saytında dərc olunan yazıda isə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində görülən işlər əksini tapıb. Bildirilib ki, Azərbaycan rəhbərliyinin məqsədyönlü siyasəti və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın söyləri nəticəsində Xocalı faciəsi beynəlxalq səviyyədə soyqırımı kimi tanınmaqdadır. Artıq dünyanın bir çox ölkələri, o cümlədən ABŞ-ın 20-dən çox ştatı parlament səviyyəsində Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyıb.

“Xocalıda soyqırımı aktı - ədalət anı nə vaxt yetişəcək”

Fransanın www.atlantico.fr portalında “Dağlıq Qarabağ: 26 il sonra Xocalı kütləvi qırğını ilə bağlı qulaqbatırıcı sükut” başlıqlı məqalədə Fransa, eləcə də Avropa və dünya siyasətçilərinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən qanlı səhifəsi olan Xocalı soyqırımı ilə bağlı mövqelərini açıq şəkildə bəyan etmədikləri təəssüflə qeyd olunub.

“Ər-Riyad” qəzetində (Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı) Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Şahin Abdullayevin müsahibəsi yer alıb. Ərəbdilli oxuculara bu soyqırımı barədə ətraflı məlumat verən səfirimiz, həmçinin vurğulayıb ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul edib, ancaq təcavüzkar ölkə buna məhəl qoymur. Tədqiqatçı alim Seymur Nəsirovun Misirin “alwasela.com” saytıdakı “Xocalı soyqırımı - XX əsrin faciəsi” sərlövhəli məqaləsi də bu nöqteyi-nəzərdən diqqətçəkəndir.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycanın İtaliyadakı səfiri Məmməd Əhmədžadənin müsahibəsi İtaliyanın “Report Difesa” analitik portalında, Ukraynanın Əməkdar Təhsil İşçisi Arif Quliyevin “İnsanlığa qarşı cinayət: hətta öz günahını etiraf edən də hüquqi cəza almadı” sərlövhəli məqaləsi Ukraynanın “Versii” saytında, Azərbaycan Dağ Yəhudiləri İcmasının başçısı Milix Yevdayevin “Xocalı qətləmi: Azərbaycan yəhudisinin düşüncələri” sərlövhəli məqaləsi Amerikanın “Jewish Journal” qəzetində, Bakı Dövlət Universitetinin tədqiqatçısı, İtaliyanın Beynəlxalq İqtisadi və Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun üzvü Leyla Rəşidin “Xocalı soyqırımı cəzasız bir cinayətdir” sərlövhəli analitik məqaləsi İtaliyanın Beynəlxalq İqtisadi və Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun saytında dərc edilib.

İspaniyanın “La Vanguardia” qəzeti ölkəmizin İspaniyadakı səfirliyinin Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı təşkil etdiyi tədbirdən söz açıb. Rumıniyanın “Agerpres” və “AMOSNEWS” xəbər agentlikləri də Xocalı soyqırımını gündəmə gətiriblər. Beynəlxalq mükafatlar laureatı Nargiz Kasimova Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətləri Özbəkistanın “qalampir.uz” portalında özbək dilində öz soydaşlarına çatdırıb.

İsraili ekspert Arye Qut İsraildə çıxan ingilisdilli “The Jerusalem Post” qəzetində “Xocalıda soyqırımı aktı - ədalət anı nə vaxt yetişəcək” sərlövhəli məqaləsində Babiy Yar, Liditsa, Oradur, Xatın, Sonqmiyə ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəlində daha bir adın - Xocalının da əlavə olunduğunu bildirərək həmin gecənin dəhşətlərini qələmə alıb: “Erməni silahlı birləşmələrinin vəhşiliyi nəticəsində 613 nəfər qətlə yetirildi, 487 insan

əlil oldu, 1275 dinc sakin, o cümlədən qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir götürülərək görünməmiş işgəncələrə, təhqirlərə və həqarətlərə məruz qaldılar... Həmin gecə donub ölmüş insanların ümumi sayını hesablamaq mümkün deyildi. Statistik hesabatlara görə, onların əksəriyyəti indi də “itkin düşmüş” hesab olunur”. Daha sonra məqalə müəllifi təəssüflə yazır ki, İkinci Dünya müharibəsinin sonunda nasistlərin əksəriyyəti Nürnberg prosesində beynəlxalq məhkəmə qarşısında dayandı, amma Azərbaycanın dinc vətəndaşlarının Xocalıda kütləvi şəkildə qətlə yetirilməsinin ideoloqları və icraçıları öz layiqli cəzalarını almadılar. Biz Xocalıya ədalət tələb edirik!”

“Xocalı: Dünyanın vicdanında qanayan bir yara”

Perunun “El Peruano” qəzetindəki məqalə isə belə adlanır: “Xocalı soyqırımı: insanlığa qarşı cinayət”. Bu yazıda həm də bugünədək Ermənistanın işğalı altında olan Azərbaycan torpaqlarından didərgin düşmüş bir milyondan artıq azərbaycanlının öz doğma yurdlarına dönməyi hələ də həsrətlə gözlədikləri vurğulanır.

Latin Amerikasının bir çox ölkəsində yayımlanan “Telesur TV” telekanalının internet səhifəsində “Xocalı: Dünyanın vicdanında qanayan bir yara” başlıqlı məqalə ilə çıxış edən tanınmış çilili jurnalist və beynəlxalq analitik Pablo Xofre öz yazısını bu sözlərlə tamamlayıb: “Ermənistan işğal etdiyi əraziləri geri qaytarmağa məcbur edilməli və dünyanın vicdanında qanayan yara olaraq qalmaqda davam edən Xocalı soyqırımına ədalət təmin edilməlidir.”

Rusiyada nəşr olunan “Nezavisimaya qazeta”da dərc edilən “Xocalı faciəsinə qarşı etinasızlıq qəbulənməzdir” başlıqlı məqalədə Xocalı sakinlərinə divan tutmaq haqqında əmrin Ermənistanın indiki prezidenti, 1992-ci ildə Dağlıq Qarabağda erməni silahlı birləşmələrinin qərargah rəisi olmuş Serj Sarkisyan tərəfindən verildiyi də qeyd olunub.

Pakistanın “National Herald Tribune” qəzetində və nəşrin elektron portalında “Xocalı soyqırımı üçün ədalət” sərlövhəli məqalədə xocalıların məhz azərbaycanlı olduqlarına görə qətlə yetirildikləri diqqətə çatdırılıb. Serbiyanın balkanian.com saytında “Azərbaycan Xocalı faciəsinin qurbanlarını xatırlayır” adlı məqalədə də dünya birliyinin bu soyqırımı laqeyd münasibəti qeyd edilib.

Türkiyənin TRT HABER televiziya kanalı Xocalı soyqırımı ilə bağlı Sinan Burhanın aparıcılığı ilə “Anadolu soruşur” media platforması çərçivəsində geniş veriliş yayımlayıb. Verilişin qonağı Azərbaycan Milli Məclisinin Xocalıdan olan deputatı Elman Məmmədov “Kərkük” qəzetinin departament rəhbəri Aybəniz Kuzeçi, “Cay” TV-nin əməkdaşı Həsən Yavuz və “Yeni çağ” qəzetinin baş redaktoru, yazıçı-publisist Aqil Ələsgərin suallarını cavablandırır. Türkiyənin NTV və “Ülke TV” kanallarında da Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı reportajlar yayımlanıb. Şimali Kaliforniyanın San-Fransisko, San-Xose, Kampbel, Mauntin Vyu, Los-Altos, Palo Alto və digər şəhərlərindəki yerli ictimai kanallarda fevral ayının 23-dən başlayaraq ABŞ-da Xocalı soyqırımı mövzusunda çəkilmiş ilk ekran əsərinə - “Zülmətdən qaçarkən” sənədli filminin nümayişinə start verilib.

İki sahil.-2018.-27 fevral.-№38.-S.15.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən soyqırımı kimi tanınıb

Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı “Qarabağın səsi” adlı rəsm sərgisi və ədəbi-bədii tədbir keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlayan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası on ildir uğurla həyata keçirilir. “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məqsədi bu qətləmə haqqında həqiqətlərin dünyada yayılmasına, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaqdır. İndiyədək Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar təşkil edilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası sayəsində Xocalı faciəsi bir sıra dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən soyqırımı kimi tanınıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, fevralın 24-də “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının təşkilatçılığı ilə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Mədəniyyət Mərkəzində Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı “Qarabağın səsi” adlı rəsm əsərlərindən ibarət sərgi və ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, Azərbaycanın Milli qəhrəmanları, Xocalı soyqırımının şahidləri, ölkəmizdə akkreditə olunan diplomatik korpusun nümayəndələri, tanınmış ictimai və siyasi, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, idmançılar, “ASAN xidmət”in əməkdaşları, KİV-lərin və QHT-lərin təmsilçiləri iştirak ediblər.

“Qarabağın səsi” aksiyası rəsm əsərlərində

“Qarabağın səsi” aksiyasına qısa müddət ərzində 300-dən çox rəsm əsəri qəbul edilib. Tanınmış mədəniyyət və incəsənət nümayəndələrindən ibarət münisiflər heyəti tərəfindən bu il fevralın 15-də DTX-nin Mədəniyyət Mərkəzində həmin rəsm əsərlərinin sərgisinin təşkil olunması məqsədilə seçim mərhələsi keçirilib.

Sərgidə iştirak üçün yaş məhdudiyyəti qoyulmayıb. İştirakçıların ən kiçiyinin dörd yaşı var. Seçim mərhələsinə həm qeyri-peşəkar, həm də peşəkar rəssamlar əsərlərini təqdim ediblər. Nəinki ölkə daxilindən, hətta Rusiya, Türkiyə, İsveç və İsraildən bu mövzu ilə bağlı əsərlər göndərilib.

Fevralın 26-da DTX-nin Mədəniyyət Mərkəzində Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümünə həsr olunmuş tədbir “Qarabağın səsi” aksiyasına təqdim olunmuş və münisiflər heyəti tərəfindən seçilmiş ən təsirli və diqqəti cəlb edən rəsm əsərlərinin sərgisi ilə başlanıb.

Sərgidə, eyni zamanda, Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupu tərəfindən hazırlanmış, Ermənistanın Azərbaycanın ərazilərinin 20 faizini işğal etməsini, həmin ərazilərdə dinc əhaliyə, o cümlədən uşaqlara, qadınlara və yaşlılara qarşı ağılsız vəhşiliklərini və hərbi cinayətlərini, xüsusilə Xocalı soyqırımına dair fakt və sübutları əks etdirən kitablar, sənədli filmlər və digər əyani vəsaitlər təqdim olunub.

“Niyə öldürdülər, de, səni axı?”

Sərgi ilə tanışlıqdan sonra tədbir iştirakçılarına “Qarabağın səsi” aksiyasının gənc və istedadlı yaradıcı kollektivi tərəfindən Azərbaycanın tanınmış incəsənət xadimlərinin də iştirak etdikləri çox təsirli və zəngin ədəbi-bədii proqram təqdim olunub. Mərasimin təsirli məqamlarından biri Leyla Əliyevanın 2 yaşlı şəhid Zəhraya həsr etdiyi şeirin gənc istedad, Prezident təqaüdcüsü Fidan Hüseynova tərəfindən rusca səsləndirilməsi oldu. “Niyə öldürdülər, de, səni axı? O körpə canına necə qıydılar?” sətirləri ilə başlanan bu şeir 2017-ci ildə Füzulinin Alxanlı kəndinə ermənilərin atdığı mərmi nəticəsində həyatını itirən iki yaşlı qıza həsr olunsun da, deyə bilirik ki, bu, Qarabağ müharibəsi başlandı bəri düşmən gülləsinə tuş gəlmiş neçə-neçə körpənin xatirəsinə bir elegiyadır.

Rəhilə Quliyeva: Mən bu dəhşətli hadisəni dünyaya çatdırmaq üçün buraya gəlmişəm

Mərasimdə Xocalı soyqırımının şahidi Rəhilə Quliyeva çıxış edib. 1970-ci ildə Xocalıda dünyaya göz açmış Rəhilə Quliyeva orada boya-başa çatdığını, ömrünün ən xoş günlərini, eyni zamanda, ən dəhşətli faciəni də orada yaşadığını bildirib. “Ermənilər nə üçün Xocalını hədəf götürmüşdülər? Ona görə ki, onlar Xocalını alsaydı, Qarabağı işğal etmək onlar üçün çox asan olacaqdı və həmin gecə onlar buna nail oldular”, - deyən Rəhilə Quliyeva fevralın 25-dən 26-na keçən gecədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin öz havadarları ilə birlikdə zirehli texnikalar vasitəsilə Xocalının dinc əhalisinə dəhşətli divan tutmasından danışdı. Həmin gecəni heç vaxt unutmayacağını söyləyən Xocalı şahidi dedi ki, insanların şəhəri tərk etməsinə heç bir imkan verilmədi. Xocalı dörd bir tərəfdən erməni kəndləri ilə əhatə olunduğundan insanların yeganə çıxış yolu dağlara qalxmaq idi. Bunun üçün isə çaydan keçmək lazım idi. Həmin gecə neçə-neçə insan soyuqdan donub öldü. “O gecə həyat yoldaşımı, iki yaşlı oğlumu, qayınamamı, qayınatamı, dayımı, dayımın səkkiz yaşlı qızını, baldızımı, baldızımın həyat yoldaşını və körpə qızını, digər baldızımın həyat yoldaşını və oğlunu itirdim. Oğlumu qorumaq üçün onu kürəyimə bağladım. Özüm hamilə idim. Dörd yerdən güllə yarası almışdım. Ermənilər bizi arxadan atəşə tutdular. İki yaşlı oğluma dəyən güllə mənim və onun dünyaya hələ gəlməmiş bacısının həyatını qurtardı. Mənim körpə oğlum əsgər deyildi, düşmən tanımırdı, lakin şəhid oldu. Mən acılarımı sizinlə paylaşmaq deyil, bu dəhşətli hadisəni dünyaya çatdırmaq üçün buraya gəlmişəm”, - deyə ağırlı xatirələrini bölüşən Rəhilə Quliyevanı bütün tədbir iştirakçıları ayaq üstündə dərin və hüznü bir sükut içində dinləyir, göz yaşlarını saxlaya bilmirdilər.

Xocalı faciəsinin şahidi və bu hadisələri şəxsən yaşamış Rəhilə Quliyeva xalqımızın məruz qaldığı müdhiş faciələrin dünyaya çatdırılmasında bu cür davamlı tədbirlərin, layihələrin və aksiyaların həyata keçirilməsinə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya erməni işğalının və vəhşiliklərinin qurbanları, o cümlədən bütün xocalılılar adından minnətdarlığını bildirib.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni qəsbkarlarının Xocalıda törətdikləri soyqırımı zamanı 613 soydaşımız həlak olub, 487 nəfər yaralanıb, 1275 nəfər girov götürülüb, 150 nəfər itkin düşüb. Mərasimdə bütün bunlar bir daha xatırlanıb və Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Tədbirdə Azərbaycanın bir parça torpağını belə güzəştə getməyəcəyi, Xocalı şəhidlərinin qanının yerdə qalmayacağı vurğulanıb.

Rəhilə Quliyevanın çıxışından sonra davam etdirilən ədəbi-bədii proqramda təqdim olunan kompozisiya faciənin dəhşətlərini dramatik səhnələrin, poeziyanın, musiqinin dili ilə əks etdirdi.

Yeni Azərbaycan.-2018.-27 fevral.-№38.-S.6.

Leyla Əliyeva: “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məramı bu faciəni soyqırımı kimi tanıtmaqdır

Beynəlxalq arenada “Xocalıya ədalət!” kampaniyası 2008-ci ildə irəli sürülüb və İslam Konfransı Gənclər Forumu 10 ildir ki, bu genişmiqyaslı və davamlı aksiyanı uğurla həyata keçirir. İlk dövrlərdə “Xocalıya ədalət, Qarabağa azadlıq” şüarı altında aparılan kampaniya 2009-cu ilin fevral ayından bilavasitə beynəlxalq müstəviyə çıxarılıb. Ötən dövrdə bu kampaniyanın məqsədi Ermənistan--Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, qaçqınların və məcburi köçkünlərin düşdüyü ağır vəziyyət haqqında həqiqətləri dünya birliyinə çatdırmaq olmuşdur.

Hərəkətin yaradıcısı Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoqunun baş əlaqələndiricisi, Rusiyadakı Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri Leyla xanım Əliyeva kampaniyanın məramından söz açaraq deyib: “Torpaqlarımız hələ də işğal altındadır, erməni cəlladlar tamahkar məqsədlərinə çatmaq üçün günahsız insanları amansızcasına qətlə yetirmişlər. Xocalı faciəsinin beynəlxalq birlik tərəfindən insanlığa qarşı cinayət və soyqırımı aktı kimi tanınmasına nail olmaq hər bir azərbaycanlının vəzifəsi, o cümlədən mənim də vəzifəmdir. Belə cinayət bir daha təkrarlanmamalıdır”.

Heydər Əliyev Fondu və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu bu vaxtdək dünyanın yüzədək ölkəsində Xocalı faciəsinə həsr edilmiş tədbirlər keçirib. Fond konfranslar, xatirə gecələri təşkil edir, kitablar, bukletlər dərc edir, DVD-disklər buraxır, filmlər çəkir. 2008-ci ildən başlayaraq “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində bütün dünyada yüzlərlə aksiya keçirilib.

Avropa İttifaqının üzvü olan dövlətlərin, demək olar ki, hamısında, MDB, Asiya, Cənubi və Şimali Amerika ölkələrində konfranslar, seminarlar, piketlər təşkil olunub. Bu kampaniya sayəsində bir sıra beynəlxalq forum Xocalı faciəsinə tanınıb. Bir neçə il əvvəl Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə Heydər Əliyev Fondunun və İKT Gənclər Forumunun təşkilatçılığı ilə keçirilən aksiyada 31 ölkənin deputatları Xocalı faciəsinə insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyıblar.

5 ildir ki, kampaniyanın yeni mərhələsi başlayıb-- dövlət və hökumət başçılarına, ATƏT-in Minsk qrupuna, AŞPA-ya, BMT Baş Katibliyinə, dünya parlamentlərinə və beynəlxalq təşkilatlara ünvanlanmış çağırışlar edilir, Xocalı faciəsinə soyqırımı aktı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanımaq tələbi irəli sürülən petisiya və müraciətlər yayılır.

Dünyanın 50-dək ölkəsində kampaniyanın milli koordinatorluğu yaradılıb. Burada həmin dövlətlərin vətəndaşları çalışır və könüllü olaraq ölkələrində “Xocalıya ədalət!” kampaniyasını həyata keçirirlər.

Bu barədə açıqlama verən Leyla Əliyeva bildirib: “Beləliklə, böyük bir şəbəkə yaranıb. Qeyd edirəm ki, həmin koordinatorlar arasında xeyli tanınmış adam, məsələn, Hollandiyanın milli qəhrəmanı Gert van Dam da var. Kampaniyanın əsasını dünya liderlərinə petisiya təşkil edir. Həmin petisiya dünya liderlərini Xocalı hadisələrini bəşəriyyətə qarşı cinayət kimi tanınmasına çağırır.”

Bu sahədə artıq xeyli nailiyyət əldə olunub. Bir sıra ölkələrin parlamentlərində Xocalı hadisələrini soyqırımı kimi tanıyan qətnamələr qəbul edilib. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ölkələrini birləşdirən Parlamentlər İttifaqı 2012-ci ildə Xocalı faciəsinin soyqırımı kimi tanınmasına dair qətnamə qəbul edib. ABŞ-ın Nyu-Meksika, Texas, Corciya, Men, Nyu-Cersi, Arkanzas və digər ştatlarının parlamentləri də 1992-ci il 26 fevral hadisələrini soyqırımı kimi tanıyıb.

Bundan başqa, İKGF-nin təşəbbüsü ilə İƏT Xarici İşlər Nazirlərinin toplantılarının 38 və 39-cu sessiyasında da Xocalı faciəsi soyqırımı hadisəsi kimi tanınıb. Eyni zamanda, həmin toplantılarda Xocalı hadisəsi ilə bağlı digər qərarlar da qəbul edilib, məsələn, İƏT-ə üzv ölkələrdə orta məktəb dərslərinə Xocalı soyqırımı barədə məlumat salınması tövsiyə edilib.

Xatırladaq ki, strateji model olaraq “Xocalıya ədalət!” çağırışı düzgün seçilmişdir. Böyük əzmkarlıqla yuxusuz gecələr, gərgin zəhmət hesabına dünya miqyasında hazırlanıb keçirilən tədbirlər, görülən işlər, cəsarətli gedişlər, düşünülmüş siyasi kurs öz bəhrəsini vermişdir. Artıq erməni təbliğat maşını “Xocalıya ədalət!”in qarşısında duruş götürə bilmir.

“Xocalıya ədalət!” çağırışı tarixi zərurətdən yaranmışdır, bu müraciətin siyasi coğrafiyası, mədəni irsin qorunması məsələləri araşdırılmışdır. Bu beynəlxalq kampaniya beynəlxalq terrora və müharibəyə qarşı qəhrəmanlıq abidəsi kimi qiymətləndirilmişdir. “Xocalıya ədalət!” çağırışı diqtə edir ki, tariximizin qan yaddaşını artıq vərəqləmək vaxtıdır. Bu gün bəşəriyyəti terror nəticəsində zülm və işgəncələrdən əziyyət çəkən

milyonlarla insanların taleyi uğrunda mübarizəyə çağıran “Xocalıya ədalət!” adlı mənəvi bir cəbhə mövcuddur. Nə qədər ki, terror və amansızlıq, müharibə var bu ideoloji cəbhə də həmişə yaşayacaqdır.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində 2009-cu ildən dünyanın bir çox ölkələrində müxtəlif tədbirlər keçirilib. Bura konfranslar, sərgilər, küçə yürüşləri və s. daxildir. “Xocalıya ədalət!”in çağırışlarına cavab olaraq, 2012-ci ildə İstanbulda 1 milyon insanın qatıldığı izdihamlı yürüş təşkil olunub.

2010-cu ildə “Qremi” mükafatı laureatı Qordon Lyuisin prodüserliyi ilə Toni Blekmen və “Dəyirman” qrupu tərəfindən ifa olunmuş “Xocalıya ədalət!” klipi çəkilib, həmin lent dünyanın 40-dan artıq ölkəsində nümayiş olunub. 2013-cü ildə Skandinaviya kinematoqrafçıları Xocalı ilə bağlı “Sonu görünməyən dəhliz” sənədli filmini lentə alıblar. Artıq həmin sənədli filmin çoxsaylı yerli və beynəlxalq təqdimatı keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının insan hüquqları üzrə müvəkkili (Ombudsman) Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə əlaqədar yaydığı bəyanatda bildirilir ki, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə bir çox ölkələrdə və şəhərlərdə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat kampaniyası Xocalı faciəsinin dünyaya soyqırımı aktı kimi tanınmasında mühüm rol oynayır. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Ermənistanı təcavüzkar, Xocalı faciəsini isə soyqırımı kimi tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır.

Bu müraciətdə də göstərilir ki, artıq Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Bosniya və Herseqovina, Rumıniya, Çexiya, Sudan, İordaniya, Honduras, Qvatemala, Panama, Sloveniya, Cibuti və Paraqvay parlamentləri Xocalı soyqırımını beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanaraq tanıyıblar. ABŞ-ın 22 ştatı – Massaçusets, Texas, Nyu-Cersi, Meyn, Nyu-Meksika, Arkanzas, Corciya, Oklahoma, Tennesi, Pensilvaniya, Konnektikut, Florida, Missisipi, Vest Virciniya, İndiana, Yuta, Nebraska, Havay, Montana, Arizona, Aydaho və Nevada ştatlarının qanunverici orqanlarında da müvafiq qətnamələr qəbul olunub.

Göründüyü kimi, “Xocalıya ədalət!” çağırışı beynəlxalq terrora qarşı mübarizədə humanizm dəyərləri üzərində köklənmiş güclü və yeni strateji modeldir. Şübhəsiz, son 10 ildə təqdim edilən kitabları oxuyan və obyektiv təhlil edən hər kəs bu modelin böyüklüyünü və əhəmiyyətini dərk edəcək və gələcək mübarizəmiz, qələbəmiz üçün lazımı nəticələr çıxaracaqdır.

2015-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində “Xocalıya ədalət” kitabı ingilis və rus dillərində nəşr olunub.

Kampaniya çərçivəsində hazırlanmış, ümummillə lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın, fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması istiqamətində qiymətli kəlamlarının da yer aldığı silsilə nəşrlər mövzu ilə bağlı çoxsaylı materialları əhatə edir.

Azərbaycanlı fəallar bu materiallara söykənməklə “Xocalıya ədalət!” çağırış çərçivəsində beynəlxalq terror təşkilatlarının, erməni silahlı birləşmələrinin Dağlıq Qarabağı necə dağıdıb viran qoyduqlarını təhlil etməyi və müvafiq olaraq beynəlxalq auditoriyaya çatdırmağı bacarmalıdır. Belə bir yanaşma metodunu verən “Xocalıya ədalət!” çağırışı imkan yaradır ki, terrora məruz qalmış insanlarımız və ayrı-ayrı yaşayış məntəqələrimiz haqqında ictimaiyyəti, eləcə də bəşəriyyəti, demokratik institutları məlumatlandıraraq, “Xocalıya ədalət!”in siyasi uğurlarından biri də budur.

Bəli, bu gün “Xocalıya ədalət!” dünyanı gəzir, beynəlxalq kürsülərdən insanları haqsızlığa, zülmə və zülmkarlığa, terrorçuluğa qarşı mübarizəyə çağırır. Güclü, təkzibedilməz məntiqi fakt və sübutlar, dəlillər və sənədlər əsasında ərəsəyə gəlmiş informasiya xəzinəsi müvafiq mövzuda elmi-tədqiqat aparən alimlərimiz, yazıçı və jurnalistlərimiz, siyasətçilərimiz üçün çox zəngin materiallar toplusudur.

Hər il “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində dövlət qurumları, gənclər təşkilatları və ali təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr olunan silsilə təqdimatlar təşkil edilir. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsində keçirilən təqdimat zamanı “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyəti çərçivəsində Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində atılan addımlar, hazırlanan müxtəlif nəşr, video və digər təbliğat vasitələri barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, kampaniyanın dəstəyi ilə bu günədək müxtəlif ölkələrdə Xocalı faciəsinə həsr olunan çoxsaylı tədbirlər keçirilib, geniş təbliğat-təşviqat işi aparılıb. Kampaniyanın fəaliyyəti nəticəsində bir sıra dövlətlərin parlamentləri tərəfindən Xocalı hadisələrinin rəsmi şəkildə soyqırımı kimi tanınması və Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünün pislənməsinə nail olunub. Təqdimat mərasimində “Xocalıya ədalət!” saytı ilə bağlı da məlumat verilib.

Kampaniyanın saytında, eləcə də Leyla Əliyevanın şəxsi veb-səhifəsində “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası haqqında kifayət qədər material vardır. Mən onlardan biri barədə söz açmaq istəyirəm. Haqqında danışmaq istədiyim tədbir ötən il keçirilsə də, bu kampaniyanın əhəmiyyətinin göstəricisi kimi kifayət qədər maraqlıdır.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva bildirib ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi artıq 30 ilə yaxındır ki, davam edir, torpaqlarımızın 20 faizi işğal altındadır, ölkədə bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkün var. Azərbaycan həmişə öz tolerantlığı ilə tanınan sülhsevər ölkədir. Əsrlərdir ölkəmizdə müxtəlif millətlərin, dinlərin və mədəniyyətlərin nümayəndələri dinc şəraitdə yaşayıb, qonşu ölkələrlə mehriban münasibətlərimiz var. Amma bu gün rəhmsiz olmağa hazırıq, çünki ərazi bütövlüyümüzü müdafiə edirik, öz torpağımız uğrunda mübarizə aparırıq.

Bu il fevralın 22-də Akademik Milli Dram Teatrında Xocalı faciəsinin 26-cı ildönümü ilə bağlı “Badam ağacı çiçəkləyəndə” tamaşasının premyerası olub. Tədbirdə Prezident Administrasiyasının gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının təşəbbüskarı Leyla Əliyeva, xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirliklərinin nümayəndələri, gənclər təşkilatlarının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Tamaşadan əvvəl Xocalı soyqırımı, həmçinin Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqları barədə məlumat verilib. Sonra tamaşaya baxış olub. “Badam ağacı çiçəkləyəndə” tamaşası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Gənclər Fondunun təşkilatçılığı ilə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində hazırlanıb. Tamaşa Xocalıdan didərgin düşmüş sakinlərin xatirələri üzərində qurulub. Qayğısız həyat yaşayan xocalılar bir gecədə vəhşicəsinə qətlə yetirilirlər, erməni silahlıları tərəfindən əsl soyqırımına məruz qalırlar.

Tamaşa başa çatandan sonra Leyla Əliyeva aktyorlarla görüşüb qısa söhbət edib.

Fevralın 24-də “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının təşkilatçılığı ilə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Mədəniyyət Mərkəzində Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümü ilə bağlı “Qarabağın səsi” adlı rəsm əsərlərindən +ibarət sərgi və ədəbi-bədii tədbir keçirilib.

Tədbirdə dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, Azərbaycanın Milli qəhrəmanları, Xocalı soyqırımının şahidləri, ölkəmizdə akkreditə olunan diplomatik korpusun nümayəndələri, tanınmış ictimai və siyasi, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, idmançılar, “ASAN xidmət”in əməkdaşları, KİV-lərin və QHT-lərin təmsilçiləri iştirak ediblər.

“Qarabağın səsi” aksiyasına qısa müddət ərzində 300-dən çox rəsm əsəri qəbul edilib. Tanınmış mədəniyyət və incəsənət nümayəndələrindən ibarət münisflər heyəti tərəfindən bu il fevralın 15-də DTX-nin Mədəniyyət Mərkəzində həmin rəsm əsərlərinin sərgisinin təşkil olunması məqsədilə seçim mərhələsi keçirilib.

Sərgidə iştirak üçün yaş məhdudiyyəti qoyulmayıb. İştirakçıların ən kiçiyinin dörd yaşı var. Seçim mərhələsinə həm qeyri-peşəkar, həm də peşəkar rəssamlar əsərlərini təqdim ediblər. Nəinki ölkə daxilindən, hətta Rusiya, Türkiyə, İsveç və İsraildən bu mövzu ilə bağlı əsərlər göndərilib.

Fevralın 26-da isə DTX-nin Mədəniyyət Mərkəzində Xocalı soyqırımının 26-cı ildönümünə həsr olunmuş tədbir “Qarabağın səsi” aksiyasına təqdim olunmuş və münisflər heyəti tərəfindən seçilmiş ən təsirli və diqqəti cəlb edən rəsm əsərlərinin sərgisi ilə başlanıb.

Sərgidə, eyni zamanda, Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının İşçi Qrupu tərəfindən hazırlanmış, Ermənistanın Azərbaycanın ərazilərinin 20 faizini işğal etməsi, həmin ərazilərdə dinc əhaliyə, o cümlədən uşaqlara, qadınlara və yaşlılara qarşı aqilasız vəhşiliklərini və hərbi cinayətlərini, xüsusilə Xocalı soyqırımına dair fakt və sübutları əks etdirən kitablar, sənədli filmlər və digər əyani vəsaitlər təqdim olunub.

Kampaniyanın uğurla davam etdiyini söyləyən Leyla Əliyeva dəyişməyən hədəfi belə açıqlayıb: “Məqsədimiz Xocalı hadisələri barədə dünya ictimaiyyətini davamlı olaraq məlumatlandırmaq, bu faciənin beynəlxalq-hüquqi müstəvidə və dövlət başçıları səviyyəsində soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaqdır. Gələcək tədbirlərimiz də məhz buna hesablanıb.”

**Hazırladı:
T. Aydınoglu,**

Xalq qəzeti.-2018.-3 mart.-№49.-S.4.

Xocalıya ədalət!

Abbas İSMAYİLOV,

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin xarici əlaqələr üzrə baş mütəxəssisi

O gecə azərbaycanlıları özlərinin əbədi düşməni hesab edən ermənilər məskunlaşdıqları Azərbaycan torpaqlarında azərbaycanlı qanı axıtdılar, XIX əsrdə Qarabağ torpaqlarında onlara yer vermiş azərbaycanlılara qarşı insanlığa xas olmayan vəhşiliklər törətdilər. Xocalı adlı bir yurd yerini yer üzündən sildilər. Xocalı sakinləri amansızlıqla qətlə yetirildi, əsir götürüldü, şəhər oda qalandı.

Çox təəssüf ki, dünya hələ də buna göz yumur. Tarixin bəlkə də, ən qanlı, ən qəddar, ən böyük cinayətlərindən birini yaşayan millətimiz artıq 27 ildir ki, dünya birliyinin susqunluğuna son qoyulmasını, Xocalı soyqırımına obyektiv qiymət verilməsini gözləyir. 63-ü uşaq, 106-sı qadın, 70-i qoca olmaqla 613 yerli sakinin qətlə yetirildiyi, 8 ailənin tamamilə məhv edildiyi, 25 uşağın hər iki valideynini, 130 uşağın isə valideynlərindən birini itirdiyi, 487 nəfərin (76-sı uşaq) yaralandığı, 1275 nəfərin əsir götürüldüyü (onlardan 150-sinin taleyi hələ də məlum deyil) bu dəhşətli cinayətə və vəhşiliyə göz yummaq son dərəcə böyük haqsızlıqdır, erməni faşizmini dəstəkləməkdir.

Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, Xocalı faciəsi baş verdiyi dövərdə ölkəmizin səbatsız rəhbərliyinin səriştəsiz siyasəti nəticəsində nəinki soyqırımı törədən erməni faşistləri qınağa tuş gəlmədi, heç faciənin miqyası, səbəbkarları barədə dövlət səviyyəsində araşdırma belə aparılmadı. Məhz Ümummillə lider Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə gəlməsindən sonra onun təşəbbüsü ilə Milli Məclis 1994-cü il fevralın 24-də "Xocalı soyqırımı günü haqqında" qərar qəbul etdi. Həmin sənəddə hadisənin baş vermə səbəbləri, günahkarlar təfəsilatı ilə açıqlandı.

O faciədə Azərbaycanın 7 Milli Qəhrəmanı vuruşaraq canlarını Vətən uğrunda qurban veriblər. Allahverdi Bağırovun yalnız "Hollywood" filmlərində gördüyümüz şücaəti nəticəsində 1000-dən artıq Xocalı əsiri ermənilərdən azad edilmiş, Şöhrət Həsənov son nəfəsinə qədər insanların çayı keçməsinə kömək etmiş, Çingiz Mustafayev ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri göz yaşları içində videolentə almışdır. Bunlar Azərbaycanın necə mərd oğullar yetişdirdiyinə canlı misaldır. Bu faciənin yüz illər sonra da gələcək nəsillərin xatirəsindən silinməməsi üçün bugünkü nəsil əlindən gələni etməyə borcludur.

Ulu Öndərin ölkə həyatının bütün spektrlərini əhatə edən daxili və xarici siyasəti sayəsində Xocalı faciəsinin dünyaya tanınması, Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılması, bütün beynəlxalq qurumlarda ədalətli qiymət verilməsi istiqamətində göstərilən səylər bu gün cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ölkə başçısının tapşırığı əsasında hazırda Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi Xocalı soyqırımının xarici ölkələrdə və onların parlamentlərində tanınmasıdır. Xocalı soyqırımını qətlə kimi Pakistan və Sudan, parlament səviyyəsində Meksika, Kolumbiya, Çexiya, Bosniya və Herseqovina, Cibuti, Peru, Honduras, Panama, İordaniya, Rumıniya və Şotlandiya tanımış, həmçinin, ABŞ-ın 22 ştatı Xocalı qətlə kimi tanıyan sənəd qəbul etmişdir. Digər ölkələr bu günü "Xocalı qətləmi" günü kimi anırlar.

2012-ci il noyabrın 20-də Cibutidə keçirilmiş İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurasının 39-cu sessiyasında Xocalıda törədilmiş cinayətləri soyqırım kimi tanıyan qətnamə qəbul edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci il mayın 8-dən başlayan "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində dövlət qurumları, gənclər təşkilatları və ali təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr olunan təqdimatlar təşkil edilir. Bu kampaniya Xocalı faciəsi barədə həqiqətləri qlobal səviyyədə dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu məqsədlə müxtəlif kommunikasiya vasitələri və resurslarından, o cümlədən, media, internet və canlı tədbirlərdən fəal şəkildə istifadə edilir.

Fevralın 26-da baş verən dəhşətlər yalnız bizim torpaqlarımızın işğal edilməsinə bir cəhd deyildi. Ermənilər həmçinin, bizim birliyimizə, ruhumuza, vətənpərvərlik hissimizə və tariximizə ləkə salmaq istəyirdilər. Onlar öz hücumları ilə bizim qəlbimizdə qorxu xofu yaratmaq, millətimizin daxildən parçalanmasına, sarsılmasına nail olmaq istəyirdilər. Lakin bunların heç biri baş tutmadı. Biz ayağa qalxdıq, biz ayaqdayıq, biz öz milli kimliyimizi, ləyaqətimizi qoruyub saxlaya bildik, biz öz həqiqətimizi dünyaya yaymaqda ısrarlıyıq. Biz bir millət kimi bizə aid olanı - ədalətin zəfərini və torpaqlarımızın geri qaytarılmasını tələb edirik. O günlər daim hər bir azərbaycanlının yaddaşında dəhşətli xatirələr kimi qalacaq, amma həmin gün

canlarını qurban verən bacı və qardaşlarımızın ruhunu şad etmək üçün biz Azərbaycanımızın gələcəyini daha parlaq və daha firavan etməyə borcluyuq.

525-ci qəzet.-2019.-15 fevral.-№ 31.-S.2.

Xocalıya ədalət!

Bəşəriyyət də mənəvi məsuliyyət daşıyır!

Tahirə Ağamirzə

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Azərbaycanın Xocalı şəhərində erməni silahlı birləşmələrinin və keçmiş sovet ordusunun Xankəndidəki 366-cı motoatıcı alayı ilə birgə törətdiyi cinayət beynəlxalq hüquq baxımından məhz soyqırımı kimi qiymətləndirilməlidir. Həmin gün milli mənsubiyyətinə görə 613 nəfər soydaşımızın, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qocanın həyatına son qoyulub, yüzlərlə dinc sakin ağır yaralanıb, 1275 nəfər girov götürülüb. Bu qırğında 8 ailə bütünlüklə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini, 130 uşaq isə valideynlərinin birini itirib, eyni zamanda, çoxsaylı əsir və girov götürülənlərə amansız işgəncələr verilib.

Xocalı soyqırımında iştirak etmiş ermənilər və onların havadarları insan haqlarını kobud şəkildə pozub, beynəlxalq hüquqi aktların, o cümlədən Cenevrə Konvensiyasının, Ümumdünya insan Haqları Bəyannaməsinin, Vətəndaş və Siyasi hüquqlar barədə Beynəlxalq Sazişin, Fövqəladə vəziyyətlərdə və hərbi münaqişələr zamanı qadınların və uşaqların müdafiəsi Bəyannaməsinin müddəalarına məhəl qoymayıblar.

Azərbaycan xalqının təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin prinsipial mövqeyi sayəsində dinc əhalimizə qarşı törədilən Xocalı soyqırımına obyektiv hüquqi-siyasi qiymət verildi. Milli Məclisin 1994-cü il 24 fevral tarixli qərarı ilə 26 fevral “Xocalı soyqırımı günü” elan olundu. Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva tərəfindən böyük xidmətlər göstərilib. Belə ki, Xocalı faciəsi insanlığa qarşı ən qəddar və amansız kütləvi terror hadisələrindən biri kimi qiymətləndirilib. Fondun vitse-prezidenti və Rusiyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tədbirlər həyata keçirilir. Kampaniyanın məqsədi bu bəşəri cinayət haqqında həqiqətlərin dünyada yayılmasına, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı kimi tanınmasına nail olmaqdır.

Elə beynəlxalq təbliğat kampaniyasının nəticəsidir ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı tərəfindən bu soyqırımı ilə bağlı bir neçə qətnamə qəbul olunub, habelə ABŞ-ın 20-dən çox ştatı Xocalı hadisəsini soyqırımı kimi tanıyıb.

Leyla Əliyeva öz müraciətində deyib: “Bu cinayətlər xüsusi amansızlıqla törədildiyindən və insan ləyaqətinə ciddi zərbə vurduğundan, bəşəriyyət həmin gecənin xatirələrini yaddaşlarda saxlamaq, soyqırımı unutmamaq, qurbanların və sağ qalanların xatirəsini əziz tutmaq üçün mənəvi məsuliyyət daşıyır. Lakin yaddaşlarda saxlama və xatırlama kifayət deyil. Biz bu yaddaşlardan dərs çıxararaq cinayətkarları məsuliyyətə cəlb etməklə ədaləti bərpa etməli və bir daha kütləvi şəkildə bu amansız cinayətlərin törədilməməsi üçün zəruri tədbirlərin görülməsinə nail olmalıyıq”. Kampaniya çərçivəsində Leyla Əliyevanın aktiv fəaliyyəti Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinin ifşa edilməsinə böyük töhfə verib və işğalçıların əsl simasının üzə çıxmasına imkan yaradıb.

İndiyə qədər Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar təşkil edilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib.

Bu il Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar ölkəmizdə tədbirlər keçirilir. Qardaş Türkiyənin bütün bölgələrində də Xocalı qətliamının şəhidləri anılır.

Əsrlər boyu Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı məqsədyönlü şəkildə davam etdirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti bir daha təsdiq edir ki, erməni terrorçularının və havadarlarının bu qanlı cinayətlərin törədilməsində məqsədi soydaşlarımızı kütləvi qırğına məruz qoymaqla, onları öz tarixi torpaqlarından didərgin salmaq və əzəli Azərbaycan ərazilərini də zəbt etməklə “böyük Ermənistan” dövləti yaratmaq olub.

Amma Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dəfələrlə vurğuladığı kimi, Azərbaycan imkan verməyəcək ki, öz tarixi torpaqlarında ikinci erməni dövləti yaradılsın. Nəyin bahasına olursa-olsun Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan azad edəcək.

Xocalı soyqırımına həsr edilən “Ağrı” romanının təqdimatı olub

Fevralın 25-də Bakı Kitab Mərkəzində beynəlxalq münasibətlər üzrə tanınmış israilli ekspert Arye Qut və atası, yazıçı Əmir Qutun birgə qələmə aldıkları ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri Xocalı soyqırımından bəhs edən “Ağrı” bədii-sənədli romanının təqdimatı olub.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyasının təşəbbüsçüsü Leyla Əliyeva iştirak edib.

Əvvəlcə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində lentə alınmış videoçarx nümayiş olunub.

Tədbiri mərkəzin direktoru Günel Rzayeva açaraq bildirib ki, Xocalı soyqırımından 27 il keçməsinə baxmayaraq, bu faciənin ağrı-acısını xalqımız hələ də yaşamaqdadır. O, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması istiqamətində mühüm addımların atıldığını bildirib. “Hər il bu kampaniya daha geniş vüsət alır, əcnəbi gənclər xalqımıza qarşı törədilən faciənin səbəbini və səbəbkarlarının kimliyini öyrənir və Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə daha çox məlumat əldə edirlər. İsraili müəlliflərin qələmə aldıkları roman da bu kampaniyaya bir töhfədir. Roman Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr olunub. İsraildə yaşamalarına baxmayaraq, müəlliflər bizim faciəmiz, ağrı-acımız barədə dünya ictimaiyyətinə məlumat verirlər. Düşünürəm ki, gələcəkdə bu cür kitabların sayı daha da çox olmalıdır. Ədəbiyyat, incəsənət xadimləri bu kampaniyaya qoşulmalıdırlar. Ən böyük elçi mədəniyyətdir. Biz mədəniyyət, ədəbiyyat yolu ilə səsimizi dünyaya çatdırmalıyıq”, – deyərək Günel Rzayeva qeyd edib.

Yəhudi və Azərbaycan xalqlarını böyük faciələr və qəhrəmanlıqların birləşdirdiyini deyərək Bakı Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri Melih Yevdayev vurğulayıb ki, Holokost kimi Xocalı soyqırımı da insanlığa qarşı törədilmiş cinayətdir. Holokost və Xocalı faciələri mahiyyətcə eynidir. O, Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycanda daim müxtəlif mədəniyyətlərə və dinlərə məxsus insanların dinc yanaşı yaşadıklarını, ölkədə multikultural dəyərlərə hər zaman hörmət edildiyini və qorunub saxlanıldığını bildirib.

Bədii-sənədli romanın elmi redaktoru, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məhsəti Əliyeva qeyd edib ki, israilli müəlliflər Azərbaycan xalqının kədərini və faciəsini böyük ürəkəğrısı ilə təsvir edirlər. Onlar ölüm və vahimə toxumu səpən, Azərbaycan tarixinin maddi və mədəni irsini məhv edən, lakin Vətən oğullarını böyük missiyaya – öz əzəli torpaqlarını qorumağa ruhlandırان saf və işıqlı duyğuları məhv edə bilməyən erməni terrorçuların mənfur niyyətlərindən dünyanı xəbərdar edirlər.

Milli Məclisin deputatı, Xalq yazıçısı Elmira Axundova Xocalı soyqırımının dünyada tanınması istiqamətində belə əsərlərin böyük əhəmiyyət daşıdığını qeyd edib.

Əməkdar jurnalist Qulu Məhərrəmli israilli müəlliflərin ərsəyə gətirdikləri romanı Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə dəyərli bədii abidə adlandırıb.

Xocalıda törədilmiş soyqırımı aktının canlı şahidi, hazırda İsrail vətəndaşı olan Əsəd Fərəcov faciə ilə bağlı acı xatirələrini tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb.

Romanın həmmüəllifi Arye Qut əsərin yazılması səbəbləri haqqında danışaraq, əsas məqsədin dünya ictimaiyyətinə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Dağlıq Qarabağın işğalı və ötən əsrin ən dəhşətli etnik təmizləmələrindən biri olan, 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda dinc azərbaycanlı əhalinin məruz qaldığı soyqırımı haqqında geniş məlumat vermək olduğunu bildirib. O, əsərin real hadisələrə, Xocalı qətliamını yaşamış şahidlərin söylədikləri faktlara əsaslandığını bildirərək, kitabda ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qanlı qırğın, vəhşiliklər və digər cinayətlərin üzə çıxarılması və günahkarların cəzalandırılması üçün çağırış edildiyini diqqətə çatdırıb. İsrail vətəndaşı olmasına baxmayaraq, Azərbaycanda doğulduğunu və buranı öz doğma vətəni kimi sevdiyini bildiren həmmüəllif bu səbəbdən Xocalı şəhərində törədilmiş qanlı soyqırımı aktının özünün şəxsi ağrı-acısı, faciəsi olduğunu qeyd edib.

“Ağrı” romanında XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı ətraflı təsvir olunub. Müəlliflər canlı şahidlərin - Xocalıda kütləvi qırğından sağ çıxan bilməmiş sakinlərin ifadələri əsasında “əzabkeş” erməni xalqının iç üzünü açıb, Azərbaycan xalqının kədərini və faciəsini ürəkəğrısı ilə təsvir ediblər. Əsərdə müxtəlif dinlərə və millətlərə mənsub olan, fərqli mühitlərdə böyümüş, taleyin qisməti ilə gözəl Bakı şəhərində rastlaşan iki gəncin - Polad və Rəyanın sevgi tarixçəsi təsvir olunur. Bildirilir ki, Rəya hələ uşaq ikən erməni cəlladlarının Azərbaycanın Xocalı şəhərinin dinc sakinlərinə qarşı törətdikləri amansız qırğının şahidi olub. O, xalqın zorla cəlb edildiyi müharibənin bütün itki və dəhşətlərini yaşayıb. Rəya böyüdükdən sonra soyqırımı zamanı sağ qalmış

həmyerlilərinə itkin düşmüş doğmalarını və yaxınlarını tapmaq üçün kömək etmək qərarına gəlir. O, var qüvvəsi ilə Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasına çalışır.

Xalq qəzeti.-2019.-26 fevral.-№46.-S.6.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanıtılmasında mühüm rol oynadı

Birinci vitse-prezidentin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev www.yap.org.az saytına müsahibə verib:
- Yusuf müəllim, Azərbaycan Respublikasının dinamik inkişafı, ictimai həyatın bütün sahələrində əldə edilən nailiyyətlər dövlət gənclər siyasətində də özünü bariz şəkildə göstərir. Bu mənada, Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətinin prioritetləri nədən ibarətdir?

- Gənclər siyasəti Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi daxili siyasətin mühüm tərkib hissəsidir. Bu siyasətin əsas məqsəd və prinsipləri, istiqamətləri, həmçinin dövlətin üzərinə düşən vəzifələr “Gənclər siyasəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və bu sahədəki digər normativ-hüquqi aktlarla müəyyən olunur. Gənclərin hərtərəfli inkişafı üçün zəruri olan şəraitin yaradılması, bu baxımdan dövlətin üzərinə düşən vəzifələrin səmərəli şəkildə yerinə yetirilməsi məsələsi daim ölkə rəhbərliyinin, şəxsən Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın diqqət mərkəzindədir. Bu diqqətin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda gənclərin inkişafının təmin edilməsi üçün dövlət tərəfindən davamlı şəkildə fəaliyyət həyata keçirilir, gənclərlə iş sahəsində qanunvericilik bazası təkmilləşdirilir, sosial infrastruktur yaradılır, gənclərin elmi və yaradıcılıq potensialının aşkara çıxarılması və inkişaf etdirilməsi, bu potensialın ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı, dövlətimizin siyasi, iqtisadi, hərbi qüdrətinin, beynəlxalq nüfuzunun artırılması, xalqımızın rifah səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi uğrunda səfərbər edilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür.

Hazırda Bakıda və rayonlarda yerləşən 40-a yaxın Gənclər Evi, demək olar ki, bütün rayonlarda fəaliyyət göstərən Olimpiya kompleksləri, yaradıcılıq mərkəzləri və s. gənclərin ixtiyarındadır. Gənclərin ictimai fəallığının artırılması, ölkənin ictimai həyatına onların daha yaxından cəlb edilməsi məqsədilə yaradılan və vətəndaş cəmiyyətinin mühüm tərkib hissəsi olan ictimai birliklərin fəaliyyəti dövlət tərəfindən hərtərəfli dəstəklənir. Keçən il Nizamnaməsində edilən dəyişikliklərlə fəaliyyət sahəsi və imkanları daha da genişləndirilən Gənclər Fondu gənclərin, xüsusilə aztəminatlı ailələrdən olan gənclərin təhsil almalarının, təhsillərini xaricdə davam etdirmələrinin dəstəklənməsi, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrini bitirmiş gənclərin işlə təmin olunma baxımından qarşılaşdıqları problemlərin həll edilməsi, gənclər arasında sahibkarlıq və özünüməşğulluğun təşviq edilməsi və dəstəklənməsi kimi bir sıra istiqamətlərdə təqdirəlayiq fəaliyyət həyata keçirir. Bütün bu fəaliyyətlər xalqımız tərəfindən rəğbətlə qarşılanır, yüksək qiymətləndirilir.

Burada mən diqqəti bir məsələyə cəlb etmək istərdim. Bildiyiniz kimi, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin 1969-cu ildə Azərbaycanın rəhbəri seçilməsindən sonra respublikamızın həyatında yeni bir dövr başladı. Bu dövr Azərbaycanın Sovet İttifaqının geridə qalmış aqrar əyalətindən ən qabaqcıl aqrar-sənaye, neft-kimya, maşınqayırma mərkəzlərindən birinə çevrilməsi, elm və təhsilin, mədəniyyətin, ədəbiyyatın, incəsənətin sürətli inkişafı ilə əlamətdar oldu. Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti bir çox onilliklər üçün Azərbaycanın inkişaf yollarını, istiqamətlərini müəyyən etdi. Azərbaycanda bu gün həyata keçirilən gənclər siyasətinin də əsası əslində Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən həmin dövrdə qoyulmuşdur. Müstəsna tarixi şəxsiyyət kimi, dövrünün digər siyasətçilərindən və dövlət rəhbərlərindən Heydər Əliyevin fərqi ondan ibarət idi ki, O, milliliyin, milli-mənəvi dəyərlərin və mədəni-tarixi irsin qorunub saxlanılmasını, inkişafını təşviq və təqdir etməyən şərait və şərtlər daxilində belə, bunların qorunub saxlanılmasına, gənc nəslin məhz bu dəyərlər əsasında yetişdirilməsi, xalqımızın əsrlər boyu yaratdığı mədəni-ədəbi irsimizə sahib çıxmasına şərait yaratmağa nail olmuşdu. Buna əmin olmaq üçün həmin dövrdə Azərbaycanda yaradılmış sənət əsərlərinə, xalqımızın yetişdirdiyi dahi şəxsiyyətlərin şəərəfinə ucaldılmış abidələrə baxmaq, tarixi qəhrəmanlarımız haqqında çəkilmiş filmlərin, yazılmış bədii və elmi-tədqiqat əsərlərinin siyahısına nəzər salmaq kifayətdir. Heç də sirr deyildir ki, bütün bu fəaliyyətin ünvanı ilk növbədə gənclər idi və bunu nəzərə alaraq, dövlətimizin müasir gənclər siyasətinin əsasının məhz ötən əsrin 70-ci illərində Ulu Öndər tərəfindən qoyulduğunu əminliklə söyləmək olar.

İkinci bir tərəfdən, mən yenə həmin illərdə Heydər Əliyevin Azərbaycan gənclərinin müasir tələblər səviyyəsində təhsil almasına verdiyi diqqəti vurğulamaq istərdim. Məhz bu diqqət və Ulu Öndərin göstərdiyi yorulmaz səylər öz nəticəsini verdi: Azərbaycan gəncləri Bakıda imtahan verməklə SSRİ-nin aparıcı ali məktəblərində respublikamız üçün ayrılmış xüsusi kvotalar üzrə təhsil almaq imkanı əldə etdilər. Sovet hərbi-təhsil sistemi üçün də inanılması çətin olan hadisə Azərbaycanda baş verdi: SSRİ-nin qeyri-slavyan respublikalarında ilk hərbi lisey - Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi məktəb fəaliyyətə başladı ki, bu gün Azərbaycan Ordusunun general-zabit heyətinin əsasını bu liseyin məzunları təşkil edirlər. Liseyə məşhur sovet

sərkərdələrindən birinin deyil, məhz Azərbaycan xalqının yetişdirdiyi hərbi xadimin adının verilməsi də Heydər Əliyevin gənclərin milli-mənəvi dəyərlər əsasında yetişdirilməsinə verdiyi diqqətin təzahürü və sübutu kimi qiymətləndirilə bilər.

Bütün bunları xatırlatmaqda məqsədim Ulu Öndərin gənclərin tərbiyəsi üzrə müəyyən etdiyi iki əsas, gənclər siyasətinin ana xəttini təşkil edən amilləri vurğulamaqdır: yüksək, müasir tələblərə cavab verən təhsil və milli-mənəvi dəyərlərə əsaslanan vətənpərvərlik tərbiyəsi. Bu amillər bu gün də Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət gənclər siyasətinin əsasını təşkil edir.

- Bildiyimiz kimi, fevralın 1-də Bakıda 2 Fevral - Azərbaycan Gəncləri Gününə həsr olunmuş respublika toplantısı keçirildi. Toplantıda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva iştirak etdilər. Cənab Prezident toplantıda dərin məzmunlu nitq söylədi. Sizcə, dövlətimizin başçısının toplantıda verdiyi tövsiyələr Azərbaycan gəncliyinin qarşısında hansı vəzifələri qoyur?

- Hər şeydən əvvəl qeyd etmək istərdim ki, dövlət başçımızın yalnız birbaşa gənclərə ünvanlanan çıxışlarında deyil, ölkəmizin ictimai-siyasi, iqtisadi həyatına, təhsil, elm, mədəniyyət və s. məsələlərə həsr edilmiş çıxışlarının əksəriyyətində gənclərlə iş sahəsində göstərilən fəaliyyət, əldə edilmiş nəticələr, qarşıda duran vəzifələr və tələblərdən danışılır, aktual məsələlərə toxunulur. Bu, hər şeydən əvvəl, Prezident tərəfindən gənclər siyasətinə verilən əhəmiyyətin göstəricisi, eyni zamanda, gəncliyin hərtərəfli inkişafına Onun tərəfindən göstərilən diqqət və qayğının təzahürü kimi qiymətləndirilməlidir.

Gənclər gününə həsr edilmiş respublika toplantısındakı çıxış isə, əlbəttə ki, proqram xarakterli idi və düzgün olaraq qeyd etdiyiniz kimi, Azərbaycan gəncliyinin qarşısında duran vəzifələrin ardıcılıqla, ölkəmizin və xalqımızın inkişafı və çiçəklənməsi istiqamətində mövcud və perspektiv prioritetlər kontekstində müəyyən edilməsi və gəncliyin diqqətinə çatdırılması məqsədi daşması ilə fərqlənir.

Cənab Prezident Öz çıxışında müstəqil dövlətdə yaşamağı xoşbəxtlik kimi qiymətləndirdi. Bu ifadədə dərin məna vardır: dünyada yaşayan heç də bütün xalqların, bütün etnosların malik olmadığı bu xoşbəxtlik xalqımıza asanlıqla nəsib olmamışdır. Bu gün Azərbaycan xalqı müstəqil dövlətə malikdirsə, bu müstəqilliyi qoruyub saxlamağa qadirdirsə, bu, bizdən əvvəlki nəsillərin, dövlət adamlarının, mütəfəkkirlərin, dahi şəxsiyyətlərin və hər kəsdən əvvəl, Ulu Öndərimizin yorulmaz əməyinin, müstəsna xidmətlərinin nəticəsidir. Bugünkü nəsil bunu heç vaxt yaddan çıxartmamalı, bu xoşbəxtliyin ona kimlərin səyləri və hansı qurbanların bahasına başa gəldiyini yadda saxlamalı və müstəqilliyimizin əbədi olması, onun hər cür daxili və xarici təhlükələrdən müdafiə edilməsi uğrunda mübarizəyə hazır olmalıdır. Fikrimcə, bu, Prezidentin gəncliyə verdiyi başlıca mesajdır.

Azərbaycan Prezidenti tərəfindən gənclik qarşısında qoyulan digər vəzifələr isə məhz bu əsas vəzifənin yerinə yetirilməsi yollarını və vasitələrini müəyyən edir: insan və vətəndaş üçün ən böyük xoşbəxtlik olan milli müstəqilliyin qorunub saxlanması, onun əbədi və dönməz olması üçün gələcəkdə müstəqil Azərbaycan dövlətini idarə edəcək bugünkü gənclik ən yüksək tələblərə cavab verən təhsil səviyyəsinə və peşəkarlığa, milli-mənəvi dəyərlərə sadıqlıq və vətənpərvərlik ruhuna malik olmalı, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etməli, problem və nöqsanlara qarşı barışmazlıq nümayiş etdirməli, öz yaradıcılıq potensialını xalqımızın inkişafı naminə sərf etməyə hazır olmalıdır.

Prezidentin çıxışında vurğulanan məsələlərdən birini - dövlət qurumlarında və özəl təşkilatlarda gənclərin potensialından daha geniş istifadə olunması, onların elmi yaradıcılıq fəaliyyətinin hərtərəfli dəstəklənməsi məsələsini də xüsusi qeyd etmək istərdim. Bu gün biz dövlət qurumlarında bu prosesin şahidiyik və Öz çıxışında Prezidentin bunu bir daha vurğulaması bu siyasətin gələcəkdə də davam etdiriləcəyinin göstəricisi, eyni zamanda, özəl sektora Onun tövsiyəsi kimi qiymətləndirilə bilər.

Qeyd edilənləri ümumiləşdirərək və sualınıza cavab olaraq deyə bilərəm ki, cənab Prezident Azərbaycanın hər bir gəncini yüksək təhsilli, öz işinin peşəkari olan, ictimai fəallığı ilə seçilən, elmi-yaradıcılıq potensialını reallaşdıran, ölkəsinin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizəyə hazır, milli-mənəvi dəyərlərə sadıq vətənpərvər kimi görmək istəyir, bu keyfiyyətlərə malik olan bir vətəndaş kimi yetişməyi onun qarşısında əsas vəzifə olaraq qoyur.

Əminliyimi ifadə etmək istərdim ki, dövlət tərəfindən hərtərəfli diqqət və qayğı ilə əhatə olunmuş gənclərimiz cənab Prezidentin onların qarşısında qoyduğu bu vəzifələrin öhdəsindən gəlmək, Onun rəhbərliyi ilə Azərbaycanın daha parlaq gələcəyini təmin etmək iqtidarında və əzmindədirlər.

- Hazırda ölkəmizdə könüllülük hərəkəti böyük vüsət alaraq əhatə dairəsini daha da genişləndirir. Azərbaycan gəncliyinin bu hərəkətdə rolunu və fəallığını necə dəyərləndirirsiniz?

- Bildiyiniz kimi, könüllülüyün müxtəlif növləri vardır. Bu, kütləvi tədbirlər, ayrı-ayrı sosial, ekoloji və digər aksiyalar və hətta təbii fəlakətlər zamanı könüllü surətdə göstərilən fəaliyyət şəklində baş verir və insanlar müəyyən bir amal ətrafında birləşərək cəmiyyətə yardım etməyə hazırlıqlarını nümayiş etdirirlər. Könüllülük fenomeni, təbii ki, ölkəmizdə də bu və ya digər formada və miqyasda illər uzununu mövcud olmuşdur, lakin məhz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqəti sayəsində son illər ərzində könüllülük ideyası əhali, xüsusilə də gənclər arasında dərin kök atmış, könüllülük hərəkatı geniş vüsət almışdır. Ötən dövr ərzində “Könüllülük fəaliyyəti haqqında” qanun qəbul olunmuş, könüllülüyü ehtiva edən maddələr bir sıra Dövlət proqramlarına daxil edilmiş, ayrı-ayrı təşkilatlar və qurumlar çərçivəsində də könüllülər fəaliyyət göstərməyə başlamışlar.

Sırr deyildir ki, Azərbaycan gəncləri əhalinin ən fəal hissəsidir. Könüllülük ümumilikdə sırf gəncliklə bağlı bir fenomen olmasa da, ölkəmizdə könüllülük hərəkatında iştirak edənlərin böyük əksəriyyətinin məhz gənclər olması, fikrimcə, müsbət hal kimi qiymətləndirilə bilər. Azərbaycan könüllüləri ölkəmizdə təşkil edilən irimiqyaslı beynəlxalq tədbirlər zamanı, eləcə də müxtəlif dövlət qurumlarının fəaliyyətinə yardım olaraq böyük işlər görmüşlər. İlk Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, Avroviziya Mahnı Müsabiqəsi, Beynəlxalq Humanitar Forum və xeyli sayda digər beynəlxalq tədbirlərin ölkəmizdə keçirilməsi, bir tərəfdən, beynəlxalq ictimaiyyətin dövlətimizə yüksək etimadının göstəricisi, digər tərəfdən isə, böyük bir məsuliyyətdir. Bu məsuliyyətli işin öhdəsindən gəlməkdə, heç şübhəsiz, könüllülərin dəstəyi böyük rol oynamışdır.

Gənclər arasında könüllülüyün yayılması, bir tərəfdən, fərdi olaraq gənclərin cəmiyyət üçün faydalı olan bir amal ətrafında birləşib fəaliyyət göstərməyə hazırlığını əks etdirir, digər tərəfdən, onların məsuliyyətli vətəndaş kimi yetişməsinə xidmət edir. Bu baxımdan, dövlət könüllülük hərəkatının ölkəmizdə daha da inkişaf etməsində maraqlıdır və çox xoşdur ki, gənclərimiz də öz fəallıqları ilə bu marağı bölüşdüklerini göstərirlər. Bununla yanaşı, hesab edirəm ki, ölkəmizdə könüllülük hərəkatının sistemləşdirilməsi, vahid mütəşəkkil formaya salınması könüllülərin potensialından daha səmərəli istifadə edilməsi baxımından faydalıdır. Bu, eyni zamanda, vahid könüllülük hərəkatının bütün respublikanı - paytaxt Bakıdan tutmuş ən ucqar kəndimizədək əhatə etməsinə imkan verəcəkdir. Gənclərimizin könüllülüyə marağının və bu sahədə fəallığının ildən-ilə artması mülahizəmizin doğru olduğunu söyləməyə əsas verir. Qeyd edirəm ki, vahid könüllülük hərəkatı bir çox ölkələrdə də təşəkkül tapmış və özünü doğrultmaqdadır.

- **Yusuf müəllim, bu il Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümüdür, bu faciə ilə əlaqədar respublikamızda və xarici ölkələrdə çoxsaylı tədbirlər keçirilir. Eyni zamanda, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində önəmli işlər görülür. Bu tədbirlərin Xocalı soyqırımının dünyada tanındılması baxımından əhəmiyyəti nədən ibarətdir?**

- İlk öncə, bu il 27-ci ildönümü olan Xocalı soyqırımında ailə üzvlərini, qohumlarını və yaxınlarını itirmiş hər bir kəsə və xalqımıza başsağlığı verir, həlak olanlara Allahdan rəhmət diləyirəm. Bu faciə yalnız Azərbaycan xalqının deyil, bütün bəşəriyyətin tarixində ən qanlı hadisələrdən biri kimi yaddaşlarda qalacaqdır. Ümid edirəm ki, insanlıq əleyhinə bu ağır hərbi cinayəti törətmiş şəxslər tezliklə hüquqi müstəvidə öz layiqli cəzalarını alacaqlar.

Təəssüf ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ilk illərində törədilmiş bu soyqırımı aktı barədə həqiqətləri ölkəmizin həmin dövrdə düşdüyü informasiya blokadası şəraitində dünyaya çatdırmaq, demək olar ki, mümkün olmamışdı. Doğrudur, bir sıra beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələri və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri bu faktı təsbit etsələr də, dünya ictimaiyyəti uzun müddət bu faciədən bixəbər və ona biganə qalmışdı. Hətta Ermənistan rəhbərliyinin Xocalıda məhz dinc əhaliyə divan tutmasını etiraf etməsi və buna haqq qazandırması belə dünya ictimaiyyətinin lazımi reaksiyasına səbəb olmamışdı. Bəlkə də, bu biganəliyin nəticəsidir ki, Xocalı soyqırımından bir neçə il sonra bəşəriyyət dünyanın müxtəlif bölgələrində insanlıq əleyhinə törədilmiş yeni ağır cinayətlərə şahidlik etməli oldu. Eyni zamanda, unutmamalıyıq ki, bu soyqırımınadək, erməni silahlı qüvvələri artıq Bağanis Ayrım, İmarət Qərvənd, Xocavənd, Ağdaban, Qaradağlı və digər yaşayış məntəqələrində oxşar cinayətləri törətmiş, silahsız mülki əhalini amansızcasına qətlə yetirmişdilər.

Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıtmasından sonra, Onun təşəbbüsü ilə Milli Məclis Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verdi. Bu dövrdən etibarən ölkə miqyasında və ölkəmizdən kənar Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsinə başlandı. 2008-ci ildə isə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər Forumunun Baş Koordinatoru Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına start verildikdən sonra keçirilən ardıcıl tədbirlər, müxtəlif xarici ölkələrin siyasi və ictimai dairələri ilə aparılan izahat işləri nəticəsində

Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanınması geniş vüsət aldı. Mən bu sahədə səfirliklərimizin, diasporumuzun və xüsusilə də gənclərimizin, o cümlədən xaricdə təhsil alan tələbələrimizin əhəmiyyətli rol oynadığını vurğulamaq istədim. Sözügedən kampaniyanın uğurları barədə faktlarla danışmaq olar. Qısa müddət ərzində dünyanın müxtəlif qitələrindən 17 ölkə, eləcə də ABŞ-ın 22 ştatı, habelə 2 beynəlxalq təşkilat Xocalı soyqırımını tanıyan sənədlər qəbul etmiş və bu proses davam etməkdədir. Qeyd etmək istəyirəm ki, “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası soyqırımının ildönümləri ərəfəsində xüsusilə intensivləşsə də, əslində bu sıradan olan ayrı-ayrı tədbirlər bütün il boyu təşkil edilir.

Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyaya yayılması həm də Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi barədə ədalətli mövqeyimizin dəstəklənməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Eyni zamanda, hesab edirəm ki, Xocalı soyqırımı barədə məlumatlandırma və maarifləndirmə işində xalqımızın hər bir nümayəndəsi fəal iştirak etməlidir. Çünki bu, hamımızın ağrısıdır və hər bir azərbaycanlı istər Xocalı faciəsində, istərsə də ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və xoşbəxt gələcəyi uğrunda şəhid olanların ruhu qarşısında məsuliyyət daşıyır.

Yeni Azərbaycan.-2019.-26 fevral.-№38.-S.5.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası əsl vətənpərvərlik nümunəsidir

Ramiz Yusifov

Cəmi 2 aydan bir az artıq müddətdən sonra Xocalı faciəsinin baş verməsinin 28-ci ili tamam olur. Xocalı faciəsinin ermənilərin son 200 ildə azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımlarından biridir. Tarixi faktlar göstərir ki, azərbaycanlılar erməni millətçilərinin davamlı olaraq etnik təmizləmə, soyqırımı və təcavüzkarlıq siyasətinə məruz qalıb, öz doğma torpaqlarından didərgin salınıb, qaçqın və məcburi köçkünlərə çevriliblər. “Böyük Ermənistan” xülyası ilə yaşayan ermənilər öz məqsədlərinə çatmaq üçün xarici himayədarlarının köməyi ilə müxtəlif vaxtlarda soyqırımları törədiblər. Təkcə XX əsrdə azərbaycanlılar dörd dəfə - 1905-1906-cı, 1918-1920-ci, 1948-1953-cü və 1988-1993-cü illərdə soyqırımı və etnik təmizlənmələrə məruz qalıblar. Yeri gəlmişkən, yazının müəllifi kimi mənim də valideynlərim və qohumlarım 1989-cu ildə Ermənistanın qədim Hamamlı (Spitak) bölgəsindən zorla qovularaq Azərbaycana pənah gətiriblər. Nəticədə 250 mindən çox azərbaycanlı etnik təmizləməyə məruz qaldılar.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni hərbi birləşmələri keçmiş sovet ordusunun Xankəndi şəhərində yerləşən 366-cı motoatıcı alayının iştirakı ilə aylarla mühasirədə saxlanılan Xocalı şəhərinə hücumla keçərək bir gecənin içində onu yerlə-yeksan etmişlər. Bu qanlı aksiya zamanı dinc əhaliyə amansızlıqla divan tutulmuş, 613 nəfər qətlə yetirilmiş, meyitlər təhqir olunmuş, 1275 nəfər girov götürülmüşdür. Onlardan 150 nəfərin taleyi hələ də məlum deyil. Qətlə yetirilənlərdən 63 nəfəri uşaq, 106 nəfəri qadın və 70 nəfəri qoca idi. Bu təcavüzə qədər Xocalıda 7 min nəfər əhali yaşayırdı. Qədim və doğma yurd yerlərindən məcburi çıxarılan Xocalı sakinləri hazırda Bakıda və respublikanın 48 rayonunda məskunlaşıblar.

Ermənistan Xocalı faciəsini törətdikdən sonra Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzün miqyasını daha da genişləndirmiş, Dağlıq Qarabağın hüdudlarından kənara çıxaraq 7 rayonu işğal etmiş, bir milyona yaxın azərbaycanlıyı öz doğma ev-əşiyindən didərgin salaraq qaçqın və məcburi köçkünə çevirmişdir.

Azərbaycan dövləti başda ümummillə lider Heydər Əliyev olmaqla, sonrakı 16 ildə isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, təcavüzkarın ifşası və işğal edilmiş torpaqlarımızın azad olunması üçün bütün zəruri addımları atır. Bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyət ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə qayıdandan sonra başlanıb. Belə ki, ümummillə liderin təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımına 1994-cü ildə Azərbaycan parlamentində siyasi-hüquqi qiymət verilib, fevralın 26-sı Xocalı Soyqırımı Günü elan edilib. 1997-ci il fevral ayının 25-də isə Heydər Əliyevin imzaladığı sərəncama əsasən hər il respublika ərazisində fevralın 26-sı saat 17:00-da Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunur.

Xocalı və digər soyqırımları xalqımızın qan yaddaşındadır. Daim bizə torpaqlarımızı azad etməyə, işğalçı və təcavüzkarlığa layiqli cavab verməyə haraylayan faciələrdir.

Azərbaycan dövləti Xocalı soyqırımı, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı taleyüklü məsələlərin həlli ilə bağlı bütün milli resursların, o cümlədən diaspor qurumlarının imkanlarından həmişə istifadə etmiş bu istiqamətdə irəli sürülən əksər ictimai təşəbbüsləri dəstəkləmişdir. “Azərbaycan öz torpaqlarının işğal altında qalması ilə heç zaman barışmayacaqdır” deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyi çox qəti və prinsiplidir. Ölkəmizin rəhbəri bu istiqamətdə dünya səviyyəsində genişmiqyaslı işlər görür, məcburi köçkünlərin, o cümlədən xocalılıların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dövlət başçısının fərman və sərəncamlarında öz əksini tapır.

Xocalı faciəsinin baş verməsinin 28-ci ili yaxınlaşır. Hər il bu faciənin ildönümü respublikamızda və dünyanın müxtəlif ölkələrində ürəkağrısı ilə qeyd olunur. Fevralın 26-da on minlərlə insan Azərbaycanın XX əsr tarixinin ən faciəli səhifələrindən biri olan Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə Bakının Xətai rayonu ərazisində ucaldılmış “Ana fəryadı” abidəsini ziyarət edir. Faciə ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva 2005-ci ildən başlayaraq böyük xidmətlər göstərir. “Azərbaycan” internet portalı yaradılması, “Qarabağ həqiqətləri” adlı toplusunun dünyada yayılması buna bir misaldır. Fondun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi, Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlayan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində də hər il silsilə tədbirlər reallaşdırılır. “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının məqsədi bu qətlə haqqında həqiqətlərin dünyaya yayılmasına, faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırım kimi tanınmasına nail olmaqdır. Leyla Əliyevanın

müxtəlif ictimai qurumların rəhbəri, ayrı-ayrı humanitar təşəbbüslərin müəllifi kimi Azərbaycanda və dünyada gördüyü işlər hər kəsə məlumdur. Azərbaycanın müasir gəncliyinin ən layiqli, vətənpərvər təmsilçisi kimi bu missiyanı üzərinə götürmüş Leyla Əliyeva Fondun Moskva filialına da yüksək səviyyədə rəhbərlik edir. Bu da təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan diasporunun formalaşmasındakı xidmətlərinə görə Leyla xanım Əliyeva Azərbaycan Prezidentinin 5 iyul 2011-ci il tarixli sərəncamı ilə “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunub.

İslam Konfransı Təşkilatının gənclər forumu ilə birgə “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq kampaniyasına start verilməsi də Fondun Moskva filialının fəaliyyəti ilə bağlıdır. Tunisdə İSESCO-nun Baş Assambleyasının 10-cu sessiyasında imzalanmış protokol “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Məlumat Təşviqat kampaniyasına dəstək verilməsi və dünya miqyasında təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində birgə tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur. Aksiyanın əsas məqsədi beynəlxalq birliyi Xocalı faciəsi haqda ədalətli məlumatlandırmaqdır. Həyata keçirilən ardıcıl və kompleks tədbirlərin məntiqi nəticəsi olaraq yalan və saxtakarlıq üzərində qurulmuş erməni təbliğat maşınının iç üzünü ifşa olunur. Artıq Xocalı faciəsinin soyqırımı olması faktı dünyanın bir çox ölkələrinin və beynəlxalq təşkilatların qərarlarında, qətnamələrində əksini tapıb. Kanada, Meksika, Kolumbiya, Peru, Pakistan, Rumıniya, Çexiya, İordaniya, Honduras və digər ölkələrin parlamentləri, ABŞ-ın 22 ştatının qanunverici orqanları və İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı soyqırımını tanıyıb. Bundan başqa, indiyədək Avropa, Asiya, Afrika, Şimali və Cənubi Amerikanın 70-dən çox ölkəsində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib. Müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, həmçinin seminarlar, konfranslar təşkil edilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı soyqırımı qurbanlarının anım mərasimləri keçirilir. Bu aksiyaların iştirakçılarna Fond tərəfindən hazırlanmış Qarabağın və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixindən bəhs edən materiallar, bukletlər, fotoalbomlar və kitablar paylanılır. Aksiyalar çərçivəsində ermənilərin vəhşiliklərindən bəhs edən sənədli filmlər nümayiş etdirilir, rəsm sərğiləri təşkil olunur. Məsələn, bu ilin 26 fevralında, qardaş Türkiyədə, ABŞ-da, Almaniyada, Avstriyada, Belçikada, Hollandiyada, Gürcüstanda və digər ölkələrdə keçirilən mitinqlər, anım tədbirləri, konfranslar, sərğilər, müsabiqələr ictimaiyyət arasında böyük əks-səda doğurmuşdur. 2018-ci ildə qardaş Türkiyənin İstanbul şəhərinin Bağçalar rayonunda böyük ərazini əhatə edən Azərbaycan Dostluq Parkı açılmış və burada Xocalı soyqırımı abidəsi ucaldılmışdır.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, qeyd etdiyimiz bu hadisələr Heydər Əliyev Fondunun Xocalı faciəsi ilə bağlı istər ölkə daxilində, istərsə də dünya miqyasında həyata keçirdiyi tədbirlərin bir qismidir. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində görülməmiş işlər isə onun təşəbbüskarı Leyla xanım Əliyevanın əsl vətənpərvərlik nümunəsinin göstəricisidir.

Bu günlərdə həmsöhbət olduğum Xocalı sakinləri o müdhiş gecəni belə xatırlayırlar.

Kamil Hüseynov, Xocalıdan məcburi köçkün:

- 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri öz havadarları ilə birlikdə zirehli texnikalarla Xocalının dinc əhalisinə dəhşətli divan tutdular. Altı ay idi ki, mühasirədə qalan, dörd bir tərəfdən erməni kəndləri ilə əhatə olunan şəhərdən yeganə çıxış yolu dağlar idi. Top, tüfəng və güllə yağışı altında qalan dinc əhali dağlara qalxmaq üçün çaydan keçməliydi. Vəziyyət çox çətin idi. Həmin gecə çoxlu sayda insan çayda və yamaclarda soyuqdan donub öldü. Ermənilər Xocalını ona görə hədəf seçmişdilər ki, şəhəri tutmaqla Qarabağı işğal etmək onlar üçün çox asan olacaqdı və həmin gecədə onlar buna nail oldular. Sonradan bildim ki, şəhər ermənilər tərəfindən bir gecənin içində darmadağın edilib və xüsusi amansızlıqla dinc əhalinin qırğını törədilib.

Şəfiqə Həsənova, Xocalı soyqırımının şahidi:

- Xocalıda dünyaya göz açıb, orada boya-başa çatmışam. Ən xoş günlərimi də, ən böyük dəhşəti də orada yaşamışam. Şəhər xeyli vaxtıydı mühasirədəydi, əhali dözülməz şəraitdə yaşayırdı. Hər an hücum gözlənilirdi. Nəhayət, fevralın 25-də baş verdi. Ermənilər ağır silahlarla qəfil hücumla keçib şəhəri yandırdılar, dinc əhaliyə divan tutdular, girov götürdülər, dağlarda soyuqdan, şaxtadan ölənlərin sayı-hesabı yox idi. Xocalı Ağdamdan Qarabağın tacı olan Qalaya - əzəmətli Şuşaya gedən yolun üstündə, Xankəndinin 10 kilometrliyində yerləşirdi. Ermənilər Şuşaya həmlə etmək istəyəndə sinəsini qabağa verən Xocalı olurdu - Xankəndi istiqamətində atəş açmaqla düşmənin irəliləməsini əngəlləyirdi.

Xalqımız qəti əmindir ki, haqq-ədalət mütləq yerini tapacaq, Xocalı faciəsi soyqırımı kimi tanınacaq, eləcə də hazırda regionda iqtisadi güc mərkəzinə çevrilən, beynəlxalq aləmdə böyük nüfuz sahibi olan və mövqeyini daha da möhkəmləndirən, hərbi gücü və qüdrəti ilə seçilən Azərbaycan möhtərəm Prezidentimiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə düşmən tapdığı altında olan torpaqlarımızı azad edəcək, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayacaq, günahkarlar isə layiqli cəzalarını alacaqlar.

Milli Ordumuzun 2016-cı ilin Aprel döyüşlərindəki qələbəsi bunu deməyə əsas verir.

Respublika.-2019.-13 dekabr.-№276.-S.7.

Madridə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində tədbir keçirilib

Nigar Cəfərli,

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Madrid

Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən mərasimdə İspaniyada akkreditə olunmuş diplomatik korpusun rəhbərləri və əməkdaşları, dövlət rəsmiləri, yerli kütləvi informasiya vasitələrinin, İspaniya ictimaiyyətinin, Azərbaycan icmasının nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasimdə əvvəlcə Xocalı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikasının İspaniya Krallığındakı səfiri Anar Məhərrəmov Xocalı soyqırımı barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verərək, bu qətləmin təcavüzkar erməni millətçilərinin əsrlərboyu xalqımıza qarşı apardığı etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin nəticəsi olduğunu qeyd edib.

1918-ci il mart soyqırımına toxunan səfir A.Məhərrəmov, insanlığa qarşı yönəlmiş bu faciə nəticəsində 12 min azərbaycanlının qəddarlıqla qətlə yetirildiyini, 1988-ci ildən başlayaraq Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində beynəlxalq hüququn hamılıqla tanınmış prinsip və normalarının kobud şəkildə pozulması ilə Azərbaycan ərazilərinin 20 faizinin işğal edildiyini, bir milyondan artıq soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkünə çevrildiyini vurğulayıb.

Səfir bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı 1992-ci il fevralın 26-da Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımı nəticəsində 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 70 qoca qətlə yetirilib, 1275 dinc sakin əsir götürülüb, 155 nəfər itkin düşüb.

Xocalı soyqırımına ilk dəfə olaraq hüquqi-siyasi qiymətin ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra verildiyini bildirən səfir Anar Məhərrəmov, 1994-cü ildə Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə Azərbaycan parlamenti tərəfindən fevralın 26-nın “Xocalı soyqırımı günü” kimi qəbul edildiyini diqqətə çatdırıb.

Səfir A.Məhərrəmov vurğulayıb ki, dünyanın bir sıra ölkələrində Xocalı soyqırımı ilə bağlı müvafiq hüquqi və siyasi sənədlərin qəbul edilməsinə baxmayaraq, insanlıq əleyhinə olan bu cür ağır cinayətə beynəlxalq miqyasda hələ də hüquqi qiymət verilməməsi təəssüf doğurur.

A.Məhərrəmov Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildə başlanmış “Xocalıya ədalət” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası barədə məlumat verərək, kampaniyanın əsas məqsədinin Xocalıda baş verən soyqırımı barədə həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması və Xocalı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsi olduğunu vurğulayıb.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı xüsusi olaraq vurğulanı ki, fevral ayında təşkil olunmuş Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair keçirilmiş panel müzakirələrdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən münaqişənin tarixi, hüquqi aspektləri, beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyi və danışıqlar prosesində Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi barədə ətraflı məlumat verilib.

Ərazilərinin işğal altında olmasına baxmayaraq, Azərbaycanın bu gün regionda lider ölkəyə çevrildiyi, bir çox iri regional layihələrinin təşəbbüskarı və iştirakçısı olduğu qeyd edilib.

Daha sonra çıxış edən Türkiyənin İspaniyadakı səfirliyinin müşavir-elçisi Selin Özaydın Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə danışaraq, Xocalı qətləminin törədənlərin cəzalandırılmasının, işğal edilmiş Azərbaycan torpaqlarının tezliklə azad olmasının vacibliyinə diqqəti cəkərək, Türkiyənin hər zaman qardaş Azərbaycanın yanında olduğunu vurğulayıb.

Anım mərasimində çıxış edən “Patrimonio Actual” jurnalının direktoru, UNESCO-nun Beynəlxalq Şurasının üzvü Xuan İqnasiyo Vesino Xocalı qətləminin XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri olduğunu, beynəlxalq hüququn hamı tərəfindən tanınmış prinsip və normalarının, xüsusilə insan hüquqlarının kobudcasına pozularaq soyqırımı cinayətinin törədildiyini qeyd edib. Azərbaycan ərazilərinin işğalı zamanı vandalizm aktlarının törədilməsinə diqqəti cəkən X.İ.Vesino, işğal edilmiş ərazilərdə tarixi, dini, mədəni abidələrin dağıdıldığını nəzərə çatdırıb.

Çıxışlardan sonra “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində hazırlanmış, müxtəlif dillərdə Xocalı soyqırımı ilə bağlı faktları və çağırışları əks etdirən qısametrajlı filmlər göstərilib.

Sonda qonaqlar Xocalı faciəsi haqqında fotosərgi ilə tanış olublar.

Tədbirdə nümayiş olunanlar iştirakçılar tərəfindən böyük kədər hissi ilə qarşılanıb, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı cinayəti qətiyyətlə pislənib.

Anım mərasimi zamanı Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair və Xocalı soyqırımının dəhşətlərini əks etdirən kitab, jurnal, habelə “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində dərc olunmuş məlumat kitabçaları, broşürlər və posterlər tədbir iştirakçıları arasında yayılıb.

AZƏRTAC
2020, 25 fevral

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası Heydər Əliyev Fondunun prioriteti kimi

Leyla Rəşid,

Beynəlxalq Kommunikasiya və Media Mərkəzinin sədri,
İtaliyanın Beynəlxalq İqtisadi Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun üzvü,
Bakı Dövlət Universitetinin doktorantı

Azərbaycan dövlətinin və onun siyasətinin humanist məramlarını özündə ehtiva edən Heydər Əliyev Fondunun prioriteti olan “Xocalıya ədalət!” Beynəlxalq Təbliğat və Məlumatlandırma Kampaniyası humanitar hərəkətlərin avanqardı kimi, müasir dünyada ədalət və həqiqətin dayacağı olmaq missiyasını həyata keçirənlərin sırasında layiqli yer tutur. 2008-ci il mayın 8-də Şuşanın işğalının ildönümü günü Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, Dialog və Əməkdaşlıq Uğrunda İslam Konfransı Gənclər -Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlayan “Xocalıya ədalət!” kampaniyası hazırda 80-dən artıq ölkədə yüzlərlə -könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilir.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətinin dünya birliyində ifşası yönündə Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyət istiqamətlərindən biri kimi yaradılan “Xocalıya ədalət!” strateji modeli Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında, kütləvi qırğın aktına hüquqi-siyasi qiymətin verilməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Məhz, sözügedən beynəlxalq kampaniyanın sistemli fəaliyyətinin nəticəsi olaraq, bu gün dünya dövlətləri əvvəlki illərdən fərqli olaraq erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri haqqında daha dolğun məlumatlandırılır. Dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları, aparıcı dövlətləri bəşəriyyətə qarşı yönəldilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini getdikcə daha çox anlayır, qətləmi kəskin şəkildə pisləyir, təcavüzkarla təcavüzə məruz qalanı tanıyırlar.

Aparılan məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Pakistan, Meksika, Kolumbiya, Rumıniya, Bosniya və Herseqovina dövlətlərinin parlamentləri, eləcə də ABŞ-ın bir sıra ştatları bu qətləmi soyqırımı aktı kimi tanımış və bu barədə xüsusi qətnamə qəbul etmişlər. Artıq dünyanın iri şəhərlərində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə abidələr ucaldılır, küçə və parklara Xocalı adı verilir. Görülən məqsədyönlü və səmərəli işlər nəticəsində “Xocalıya ədalət!”in miqyası hər il durmadan genişlənir, bu istiqamətdə aparılan fəaliyyət öz nəticələrini verir. Bütün bunlar “Xocalıya ədalət!”in xalqın mövqeyini əks etdirən qeyri-rəsmi diplomatiya – xalq diplomatiyası olduğunu deməyə əsas verir. Bu diplomatiya dövlətimizin xarici siyasətini əks etdirməklə Ermənistan – Azərbaycan münaqişəsinin demokratik yolla həllində olduqca əhəmiyyətlidir.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası Azərbaycan xalqının mübarizlik ruhunu sındırmaq istəyənlərə, Qafqazda müstəqil və güclü bir türk dövlətinin mövcudluğunu gözügötürməyənlərə, erməni terrorçuluğuna və təcavüzünə qarşı hazırlanmış çoxspektrli informasiya mübarizəsi, insanlıq dəyərlərinə ehtiram bəsləyən humanist taktika, eyni zamanda, yeni diplomatik cəbhədir. Bu ideyanın fəlsəfəsi ondan ibarətdir ki, millətin azadlığı və bütövlüyü onun mübarizə ruhundadır. Hər ildönümündə Xocalı qurbanlarına göz yaşları töküb onları yad etməklə dünya bizi eşidən, göz yaşımızı silən deyil. Özünə qapanıb ağlamaq millətin mübarizliyini öldürür, əzmini sarsıdır. Sadəcə, ağlamaq deyil, dərdimizə, faciəmizə, məruz qaldığımız haqsızlıqlara dünyanı tarixi faktlarla inandırmaq gərəkdir. Xocalı həqiqətlərini, haqq səsimizi dünyaya yaymaq, eşitməyən qulaqlara hayqırmaq gərəkdir: biz dünya ictimaiyyətindən yalnız cinayətkarlara cəza, Xocalıya ədalət istəyirik. Bu mübarizədə millət olaraq bizim silahımız yalnız tarixi həqiqətlər, danılmaz faktlar və onları beynəlxalq birliyə funksional səviyyədə qəbul etdirmək əzmimizdir. Erməni cinayətini, qəddarlığını, vəhşiliyini ifşa edən və Xocalı həqiqətinin bətnindən doğan doğru sözün, düzgün mövqeyin qüdrətini biz son altı ilin nəticələri ilə gördük.

Dünyanın bir sıra dövlətləri ilə əməkdaşlıq, Azərbaycan xalqının işğala məruz qalması ilə bağlı faktların beynəlxalq aləmə çatdırılması ilə beynəlxalq ictimai rəyi formalaşdırmaq, xarici auditoriyanı məlumatlandırmaq və beləliklə də, Azərbaycanın xarici siyasətinin prioriteti olan Dağlıq Qarabağ probleminin həlli, Xocalı soyqırımına hüquqi, siyasi, mənəvi qiymətin verilməsi istiqamətində fəaliyyət göstərmək “Xocalıya ədalət!” xalq diplomatiyasının strategiyasıdır.

Xalq diplomatiyası milli maraqları, dövlətin xarici siyasətini özündə ehtiva etməklə yanaşı, xalqlar arasındakı qarşılıqlı anlaşmanı və mədəni zənginləşməni ifadə edir. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində təşkil olunan aksiyalar, tədbirlər planı bu fikri bir daha təsdiq edir. Dünyanın müxtəlif şəhərlərində Xocalı soyqırımı mövzusunda keçirilən elmi-praktik konfranslar, xatirə gecələri, “Xocalıya ədalət!” informasiya

vəb-saytının təqdimatı ilə əlaqədar genişmiqyaslı aksiyalar, “Uşaqlar və müharibə” mövzusunda müxtəlif rəsm sərəgiləri, fotosərəgilər Azərbaycan xalqı ilə dünya xalqları arasında mədəni, mənəvi körpü yaradır. Eyni zamanda, incəsənətin, mədəniyyətin dili ilə Xocalı soyqırımı beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılır. Bu tədbirlərin digər aspekti kimi, tanınmış rus yazıçısı, professor Yuri Pompeyevin “Qarabağ gündəliyi”, Robert Arakelovun “erməni ziyalısının etirafı” kitabları, “Qafqazda sülh” beynəlxalq layihəsi çərçivəsində Avropa kinematoqrafçılarının birgə istehsalı olan “Sonu olmayan dəhliz” adlı sənədli filmi, “Xocalı. 22 il. 10 hekayə, bunlar gerçək ola bilərdi” əsəri böyük əhəmiyyət kəsb edir.

İnformasiya cəmiyyətinin formalaşdığı qloballaşma, modernləşmə dövründə xalq diplomatiyasının çox geniş yayılmış formalarından biri kimi çıxış edən sosial şəbəkələr- Facebook, Twitter və s. kütləvi kommunikasiyanı, informasiya və təbliğatı təmin edir. Digər tərəfdən, rəsmi diplomatiyadan fərqli olaraq, xalq diplomatiyasında iştirakçıların sayı qeyri-məhdud olur. Kütləvi diplomatiyada Vətənə sadıq, milli maraqları təmsil edən şəxslərin sosial statusu da müxtəlifdir. Bu baxımdan, xalq diplomatiyası olaraq xarakterizə etdiyimiz “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri Xocalı soyqırımının, Qarabağ həqiqətlərinin internet resursları, sosial şəbəkələr vasitəsilə işıqlandırılması, dünyaya çatdırılmasıdır. Facebook səhifəsində “Ədalət naminə dostunu işarələ” qlobal aksiyası, Koreya dilində Xocalı haqqında saytın yaradılması, “BUTA” Azərbaycan-Koreya Tələbə Təşkilatının xətti ilə “Khojaly genocide” adlı internet və Facebook səhifəsi dünya ictimaiyyətini bu faciə barədə məlumatlandırmağa xidmət edir.

Azərbaycan həqiqətlərinin tanınması istiqamətində azərbaycanlı gənclərin iştirak etdiyi bir sıra milli təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq edən kampaniya xaricdə təhsil alan və məzun olmuş Azərbaycanlı Gənclərin Beynəlxalq Forumu, Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ Bölgəsinin Azərbaycanlı İcması, “İrəli” İctimai Birliyi internet resurslarında-sosial şəbəkələrdə təbliğat kampaniyasını həyata keçirir. Həmin kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı gənclərin maarifləndirilməsi və dünya ictimaiyyətinə informasiya ötürmək məqsədilə dünyanın əksər ölkələrinin təşkilatlarına, rəsmi qurumlarına, qərarverici şəxslərinə elektron məktublar yazılmış, yerli və beynəlxalq elektron şəbəkələrdə “History of Tragedy” videoçarx və soyqırımla bağlı digər audio-video materiallar yerləşdirilmişdir. Dünyanın 30-a yaxın universitetində keçirilmiş “flash-move” aksiyasında isə azərbaycanlı tələbələrlə yanaşı, əcnəbi gənclərin də iştirak etməsi, dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan 125 mindən çox insanın kampaniyaya qoşulması “Xocalıya ədalət!”in planetimizdə işğala, soyqırımına, ikili standartlara qarşı yönələn, ümumbəşəri dəyərləri stimullaşdıran humanist, kütləvi diplomatiya olduğunu göstərir.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının xalq diplomatiyası olmasına əsas verən digər önəmli faktor beynəlxalq təşkilatların üzvü olan şəxslərin kampaniyada iştirakının təmin edilməsidir. Qeyd etmək lazımdır ki, bu günədək kampaniyaya dünyanın 125-dən çox təşkilatı qoşulmuşdur. Xocalı faciəsinə beynəlxalq aləm tərəfindən ədalətli siyasi- hüquqi qiymətin verilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edən, Avropa Parlamentinin müxtəlif ölkələrindən olan deputatlarının, nümayəndələrinin də iştirakı ilə reallaşan beynəlxalq konfranslar artıq ənənə halını almış, əhatə dairəsi, coğrafiyası genişlənməmişdir.

“Xocalıya ədalət!” layihəsi çərçivəsində aparılan ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər silsiləsi göstərir ki, kampaniya dövlət siyasətinin böyük əhəmiyyət kəsb edən strateji mərhələlərindən biri kimi, Xocalı soyqırımına, Qarabağ həqiqətlərinə dünya ictimaiyyəti tərəfindən hüquqi, siyasi və mənəvi qiymətin verilməsi, eyni zamanda, Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin həlli istiqamətində uğurla davam etdirilən alternativ siyasətdir. Bu kampaniyaya getdikcə daha çox insanın qoşulması, “Xocalıya ədalət!”in fəaliyyətinin səmərəli nəticələri onun genişlənərək xalqın və dövlətin maraqlarını müdafiə edən, ümumən dünyada soyqırımı, terror, işğala qarşı təbliğat aparan, humanist xalq diplomatiyası olduğunu deməyə əsas verir.

Xalq qəzeti.-2020.-23 fevral.-№41.-S.6.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində Yevlaxda 613 ağac əkilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində Yevlax şəhərində ağacəkmə aksiyası təşkil olunub.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, aksiya zamanı Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini əbədləşdirmək məqsədilə Yevlax şəhərinin Heydər Əliyev və Nizami prospektlərində, Dədə Qorqud parkında 613 ədəd şam, göyrüş, akasiya, tuya və digər növ ağac əkilib. Şəhər ictimaiyyətinin və rayonda məskunlaşan Xocalı sakinlərinin iştirakı ilə keçirilən aksiya pandemiya dövrünün qaydalarına uyğun təşkil olunub. Əkilən ağaclar suvarılıb, aqrotexniki qulluq göstərilib.

AZƏRTAC
2021, 20 fevral

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində İsmayılıda ağacəkmə kampaniyası keçirilib

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində fevralın 23-də İsmayılı rayonunda ağacəkmə aksiyası keçirilib.

Qeyd edək ki, fəaliyyəti Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsinə, sağ qalan ailələrə dəstək göstərilməsinə, bu hadisələrin yaddaşlarda yaşamasına, xüsusən də gənc nəsil tərəfindən unudulmamasına yönələn kampaniya Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən həyata keçirilir.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, rayon icra hakimiyyətinin məsul işçilərinin iştirak etdikləri aksiyada Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ərəfəsində soyqırımını qurbanlarının xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədilə Şəhidlər xiyabanının ətrafında, “Zəfər” parkında və Ə.Ələkbərzadə küçəsində eldar şamı, göyrüş və ağcaqayın cinslərindən olan 613 ədəd ağac əkilib. Ağaclar mütəxəssislərin nəzarəti ilə aqrotexniki qaydalara uyğun olaraq əkilib.

AZƏRTAC
2021, 24 fevral

Xocalı soyqırımı ilə bağlı yeni petisiya üçün kampaniya keçirilir

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində yeni petisiya üçün imzatoqlama kampaniyasına start verilib.

Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondundan AZƏRTAC-a bildiriqlər ki, kampaniyanın məqsədi Xocalı soyqırımının dünyada daha geniş tanıtılması, bu faciəni törədənlərin hüquqi müstəvidə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi və xalqımızın haqq səsinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasıdır.

Beynəlxalq təşkilat və məhkəmələrə, eləcə də müxtəlif ölkələrin Xarici İşlər nazirliklərinə ünvanlanan petisiyada 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda Ermənistan silahlı qüvvələrinin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımı barədə məlumat verilib. Ermənistanın hərbi-siyasi hakimiyyətinin törətdiyi bu cinayətə hüquqi müstəvidə qiymət verilməsi tələb olunub. Həmçinin Xocalı faciəsini törədən cinayətkarların məsuliyyətə cəlb edilməsi və faciənin soyqırımı aktı kimi qiymətləndirilməsi üçün çağırış ünvanlanıb.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası tarixi ədalətin bərqərar olması, bəşəriyyətə qarşı belə cinayətlərin təkrar olunmaması naminə hər bir kəsi petisiyanı imzalamağa çağırır.

Petisiyanı imzalamaq üçün <http://justiceforkhojaly.org/petition> keçidindən istifadə etmək lazımdır.

AZƏRTAC
2021, 22 fevral

Niderlandda “Xocalıya ədalət!” tələbinin əks olunduğu poçt markaları buraxılıb

Niderland Krallığında fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının təşəbbüsü ilə Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ərəfəsində beynəlxalq poçt markaları çap edilib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, markalarda Xocalı soyqırımının baş verdiyi tarix və "#justiceforkhojaly" ("Xocalıya ədalət!") tələbi əks olunub.

Diaspor təşkilatları bu il Niderlandın rəsmi orqanlarına və beynəlxalq təşkilatlara ünvanlanacaq bəyanatları üzərində "#justiceforkhojaly" tələbi yazılmış poçt markalarının yapışdırıldığı zərflərdə göndərəcəklər.

AZƏRTAC
2021, 25 fevral

Meksika və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət” çağırışı

"Xocalıya ədalət!" beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının 29-cu ildönümü ilə əlaqədar Meksika və Perunun paytaxt şəhərləri Mexiko və Limanın mərkəzi küçələrində yerləşən böyük ölçülü lövhələrdə “Xocalıya ədalət” çağırışları işıqlandırılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, lövhələrdə paytaxt Mexikonun Tlaxskoake parkında Xocalı qurbanlarının xatirəsinə 2012-ci ildə ucaldılmış abidənin təsviri, “Azərbaycana qarşı cinayət”, “Xocalıya ədalət” şüarları və "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının rəsmi internet sahifəsi əks olunub.

Adıçəkilən şəhərlərin sakinləri bir həftə ərzində lövhədə yer almış QR kod vasitəsilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının rəsmi internet sahifəsinə daxil olaraq soyqırımı haqda ətraflı məlumat əldə edə bilərlər.

AZƏRTAC-ın Vaşinqton bürosu, Vaşinqton

AZƏRTAC
2021, 26 fevral

Xocalıya ədalət

Kampaniya çərçivəsində illərlə davam etdirilən məqsədyönlü işlərin Böyük Qələbəmizdə xüsusi yeri vardır

Oruc Mustafayev

“Xocalı soyqırımı bütün bəşəriyyətə və insanlığa qarşı törədilmiş cinayətdir və yaddaşlarımızdan heç vaxt silinməyəcəkdir. Bu hadisə xalqımızı sarsıtdı, amma iradə və əzmini sındırmadı, bizi bir millət kimi daha sıx birləşdirdi və bu yenilməz birliyimizlə biz haqqın və ədalətin təntənəsinə - Xocalı faciəsinin dünyaya miqyasında xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanıtılmasına nail olurduq...”

**Mehriban Əliyeva,
Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti**

Ötən əsrin 90-cı illərində Azərbaycan öz tarixinin ən mürəkkəb siyasi təlatümlərini yaşayıb. İmperiya buxovlarından qurtulmaq və müstəqillik yolunu seçməklə Azərbaycan öz tarixi inkişaf kursunu müəyyənləşdirdi. Azərbaycanın müstəqilliyi yolunda ilk addımları imperiya qüvvələri və yüz illərlə ölkəmizə qarşı məkrli planlar həyata keçirən Ermənistanın şovinist, bədnam niyyətləri ilə üzləşirdi. Erməni millətçi-şovinstləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə, soyqırım siyasətinin növbəti təzahürü 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalıda baş vermiş soyqırımı aktı idi. Ermənistan silahlı qüvvələrinin o zaman sovet ordusunun Xankəndi şəhərindəki 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin iştirakı ilə Azərbaycanın Xocalı şəhərinə hücum edərək, azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qanlı soyqırım aktı ümumən bəşəriyyətə, insanlığa qarşı ən qatı cinayətlərdən biri kimi tarixə həkk olunub.

Həmin qanlı aksiya zamanı aralarında uşaqların, qadınların və qocaların da olduğu 613 nəfər azərbaycanlı xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilib.

Xocalı soyqırımına ilk dəfə siyasi qiymət verilməsi yönündə işlərə Azərbaycan xalqının ümummillə lideri Heydər Əliyev tərəfindən başlanılıb. Yalnız Ümummillə Liderin ölkə rəhbərliyinə qayıtmasından sonra Milli Məclis Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verdi. 1994-cü ildə ulu öndərimizin təşəbbüsü ilə Milli Məclis “Xocalı soyqırımı günü haqqında” qərar qəbul edib, 26 fevral günü - “Xocalı soyqırımı və milli matəm günü” kimi qəbul olunub və bütün beynəlxalq təşkilatlar bu barədə məlumatlandırılıb.

Bu dövrdən etibarən ölkə miqyasında və ölkəmizdən kənarda Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsinə başlanılıb. Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanıtılması istiqamətində fəaliyyət Prezident İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasət kursunda mühüm yer tutur. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun son illər ərzində Azərbaycan həqiqətlərinin, Xocalı soyqırımının dünyada tanıtılması istiqamətində həyata keçirdiyi məqsədyönlü fəaliyyət nəticəsində çox ciddi uğurlar əldə olunub.

“Xocalıya ədalət!”

Xocalı soyqırımı ilə bağlı tarixi faktlar barədə beynəlxalq ictimaiyyətin dolğun şəkildə məlumatlandırılmasında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən başlanılan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının xüsusi əhəmiyyəti vardır. Kampaniya ilk gündən Xocalı soyqırımının, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri və nəticələri, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılmasını qarşısına məqsəd qoyub. Kampaniyanın fəaliyyəti, həmçinin Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinin yad edilməsinə, sağ qalmış ailələrə dəstək göstərilməsinə, bu hadisələrin yaddaşlarda yaşamasına, xüsusən də gənc nəsillər tərəfindən unudulmamasına yönəlib.

Kampaniya çərçivəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı beynəlxalq səviyyədə məqsədyönlü təbliğat tədbirləri həyata keçirilir, Azərbaycanın haqq səsi dünyaya çatdırılır. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq

kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımına beynəlxalq səviyyədə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi istiqamətində məqsədyönlü fəaliyyətin miqyası ildən ilə genişlənir. Bu illər ərzində Xocalı həqiqətlərini əks etdirən müxtəlif təbliğat və maarifləndirmə vasitələri (nəşr, internet səhifəsi, sosial media və digər) istər ölkəmizdə, istərsə də xarici ölkələrdə dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılıb.

Kampaniya bir çox ölkələrdə səmərəli şəkildə fəaliyyət göstərir və hazırkı tarixdə 100 minlərlə şəxs və 115 təşkilat onun fəaliyyətini dəstəkləyir. Sosial şəbəkələr, sərgilər, toplantılar, müsabiqələr, konfranslar, seminarlar və digər oxşar tədbirlər kampaniyanın məqsədlərinə çatmaq üçün istifadə olunan digər səmərəli vasitələri təşkil edir.

Ədalətin təntənəsi

Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyasına start verildikdən sonra keçirilən ardıcıl tədbirlər, müxtəlif xarici ölkələrin siyasi və ictimai dairələri ilə aparılan izahat işləri nəticəsində Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyada tanınması geniş vüsət alıb. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində müxtəlif ölkələrin parlamentləri və dövlət qurumları qarşısında etiraz aksiyaları, piketlər, habelə seminarlar, konfranslar keçirilib, kitablar nəşr olunub, filmlər çəkilib. Ayrı-ayrı ölkələrdə keçirilən tədbirlərdə xaricdə təhsil alan tələbə gənclərimizin fəallıq göstərməsi də bu sahədə işlərin miqyasını və əhəmiyyətini artırmışdır. Kampaniya çərçivəsində aparılan işlər özünün müsbət nəticələrini verib. Artıq Xocalı hadisələrini rəsmi şəkildə soyqırımı kimi tanıyan dövlətlərin sayı ildən ilə artmaqdadır. “Xocalıya ədalət!” kampaniyası bu tədbirlərə daha çox insanın cəlb olunmasında və bu tədbirlərin daha geniş coğrafiyaya yayılmasında ciddi rol oynayıb. Artıq bu təbliğat kampaniyası Amerikadan Avropaya, Mərkəzi Asiya, Yaxın və Uzaq Şərq ölkələri, Avstraliya, hətta Afrikaya qədər geniş bir coğrafiyanı əhatə edir. Aparılan ümumi işin nəticəsi olaraq bu gün dünyanın bir çox ölkə və təşkilatları Xocalı hadisələrini soyqırımı kimi tanıyıb. Meksika Senatı Xocalı faciəsini soyqırımı adlandırıb, Pakistan soyqırımı pisləyən qətnamə qəbul edib, Kolumbiya Parlamenti hadisəni soyqırımı kimi tanıyıb, Çexiya, Bosniya və Herseqovina parlamentləri Xocalı soyqırımını rəsmən tanıyıb, Peru, Honduras, Cibuti parlamenti, ABŞ-ın 24 ştatı Xocalıda qırğın törədilməsi faktının tanınması haqqında qətnamə qəbul edib. Bundan başqa, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı da Xocalı qətliamını soyqırımı və insanlığa qarşı cinayət kimi tanıyıb və bu proses davam etməkdədir.

Qeyd edək ki, Xocalı soyqırımı barədə həqiqətlərin dünyaya yayılması, 44 günlük Vətən müharibəsi gedişində ədalətli mövqeyimizin dəstəklənməsi baxımından xüsusi siyasi əhəmiyyət daşıyıb. “Xocalıya ədalət!” çərçivəsində illərlə davam etdirilən məqsədyönlü işlərin Böyük Qələbəmizdə xüsusi yeri vardır.

Azərbaycan müəllimi. - 2021. - 26 fevral. - № 8. - S. 3.

ABŞ-ın 5 ştatında "Xocalıya ədalət!" tələbi ilə məlumatlandırma aksiyası təşkil edilib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi, ABŞ-ın Yuta ştatında yaşayan Yuta və Nyu-York Azərbaycan İcmalarının nümayəndələri Əsmər Hüseynova və Kamran Qarayevin birgə təşkilatçılığı ilə Xocalı faciəsinin 29-cu ildönümünə həsr olunmuş məlumatlandırma aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, fevralın 25-də Xocalı soyqırımına dair həqiqətləri əks etdirən led ekranlı avtomobillər ABŞ-ın Corciya ştatının Atlanta, Tennesi ştatının Naşvil, Massaçusets ştatının Boston şəhərlərində, eləcə də Nyu-York və Vaşinqton şəhərlərində hərəkət edib. Ekranla üçrəngli dövlət bayrağımız, "Azərbaycan" sözü, "Xocalıya ədalət!", "Biz xatırlayırıq!" şüarları əks olunub, fotosəkillər "Xocalı soyqırımı. 26 fevral 1992", "Ağdam. Xocalı qurbanlarının dəfn mərasimi", "63 uşaq öldürülüb, 76 uşaq əlil olub", "25 uşaq hər iki valideynini itirib, 130 uşaq valideynlərindən birini itirib, 8 ailə tamamilə məhv edilib", "Erməni yazıçısı David Xerdiyan Xocalıdakı qəddarlığı etiraf edib" və s. məlumatlarla müşayiət olunub.

Aksiya 5 ştatdakı dövlət qurumlarının, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların, Ermənistanın səfirlik və konsulluqlarının yerləşdiyi, eləcə də insanların sıx hərəkət etdiyi küçə və meydanları əhatə edib.

AZƏRTAC
2021, 26 fevral

Əlcəzair mətbuatında “Xocalıya ədalət!” kampaniyası haqqında məqalə dərc edilib

Oqtay Bayramov,

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Qahirə

Əlcəzairin “Vəssat” qəzetində və “Əl Hərir” portalında Azərbaycanın bu ölkədəki müvəqqəti işlər vəkili Rəfail Bağirovun “Xocalıya ədalət!” kampaniyası haqqında məqaləsi dərc edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Konfransı Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə başlatılan “Xocalıya ədalət!” təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində XX əsrin ən dəhşətli cinayətlərindən biri olan Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlərin dünyada, o cümlədən İslam ölkələrində tanınması istiqamətində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Müəllif diqqətə çatdırıb ki, 2010-cu il yanvarın 31-də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin Parlament İttifaqının (İƏT Pİ) Uqandanın paytaxtı Kampala şəhərində keçirilən və 51 ölkənin parlament heyətləri başçılarından iştirak etdiyi VI sessiyasında forumun təşəbbüsü ilə “İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu ilə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqı arasında əməkdaşlıq haqqında” qətnamə imzalanıb. “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində qəbul olunmuş qətnamədə Xocalı faciəsinə “Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətləməsi” və “İnsanlığa qarşı cinayət” kimi qiymət verilib. Qətnamədə “Xocalıya ədalət” beynəlxalq kampaniyasına həm milli, həm də beynəlxalq səviyyədə tam dəstək verməyə çağıran bənd də öz əksini tapıb. Bundan başqa, 2012-ci il noyabrın 15-17-də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Xarici İşlər Nazirləri Şurasının (İƏT XİNS) Cibutidə keçirilən 39-cu sessiyasında İƏT XİNS Xocalı faciəsini ilk dəfə olaraq soyqırımı aktı kimi tanıyıb, həmçinin üzv ölkələri və İƏT-in qurumlarını kampaniyanın fəaliyyətində fəal iştirak etməyə və dəstək olmağa, bu soyqırımı aktının beynəlxalq və milli səviyyələrdə insanlığa qarşı cinayət kimi tanınması üçün səy göstərməyə çağırıb.

Məqalədə İƏT-in Qahirədə, Əbu-Dabidə, Tehranda, Konakridə keçirilmiş sammit və konfranslarında da Xocalı soyqırımı ilə bağlı qəbul edilmiş sənədlər barədə məlumat verilir. Müəllif, həmçinin XX əsrin bu dəhşətli cinayəti haqqında faktları da əlcəzairli oxucuların diqqətinə çatdırıb.

AZƏRTAC
2022, 3 fevral

Hulusi Kılıç: Azərbaycan və Türkiyə dünyadan “Xocalıya ədalət!” tələbini davam etdirməlidir

Xocalı Soyqırımı müasir dünyanın gözü qarşısında törədilən insanlığın üz qarasıdır. Otuz ildə acımız azalmadı. Ötən otuz ildə Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində böyük işlər görülmüşdür. Lakin təəssüf ki, hələ də dünya ictimaiyyəti “Xocalıya ədalət!” deməyib.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri, “İMZA” Sosial İnkişafa Dəstək İctimai Birliyinin Türkiyə təmsilçisi Hulusi Kılıç bildirib.

Prezident İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının otuzuncu ildönümü haqqında imzaladığı məlum Sərəncamını xatırladan səfir Hulusi Kılıç deyib ki, Azərbaycan Xocalı soyqırımının intiqamını 44 günlük Vətən müharibəsində mərdi-mərdanə döyüş meydanında alıb. Lakin Azərbaycan və Türkiyə bir yerdə bütün dünyadan “Xocalıya ədalət!” tələbini davam etdirməlidir.

Sabir Şahtaxtı
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Ankara

AZƏRTAC
2022, 15 fevral

Çukurova Universitetinin tələbləri dünya ictimaiyyətinə “Xocalıya ədalət!” çağırışı ediblər

Türkiyənin Adana şəhərində fəaliyyət göstərən Çukurova Universitetində Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə həsr olunan anım mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, universitetin professor, müəllim heyətinin, eləcə də yerli və xarici tələbələrin iştirakı ilə keçirilən mərasimdə əvvəlcə şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan və Türkiyənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

Rəsmi hissədə Çukurova Universitetin rektoru doktor Məryəm Tuncel, Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyinin birinci katibi Elxan Zeynalov və təhsil müşaviri Nəcibə Nəsibovanın çıxışları dinlənilib.

Xocalı soyqırımının XX əsrdə insanlıq əleyhinə törədilən ən ağır cinayət olduğunu deyən rektor Məryəm Tuncel bildirib ki, böyük Qarabağ Zəfəri bizim üçün az da olsa təsəlli ola bilər, lakin bu bəşəri cinayəti unutmamalı və unudurmamalıyıq.

Çıxışında Azərbaycan-Türkiyə qardaşlıq münasibətlərinə toxunan diplomat Elxan Zeynalov Prezident İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının otuzuncu ildönümü haqqında imzaladığı Sərəncamın qarşıya qoyduğu vəzifələrdən, terror dövlət olan Ermənistanın ağır cinayətlərinin ifşası prosesindən, Vətən müharibəsində qazanılan Qələbədən sonrakı proseslərdən danışıb.

Sonra çıxış edən Nəcibə Nəsibova Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində görülən işlərdən, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan başda olmaqla Türkiyə dövlətinin və xalqının İkinci Qarabağ müharibəsində sərgilədiyi qətiyyətli mövqedən danışıb.

Qısa bədii proqramdan sonra çıxış edən professor Əmrullah Məmmədov erməni terror təşkilatlarının yaranması, inkişaf istiqamətləri, türk diplomatlarına qarşı törədilən terror aktları, XX əsrdə erməni vandallarının Azərbaycana qarşı həyata keçirdikləri sistemi bəşəri cinayətlərdən bəhs edib.

Daha sonra Xocalı soyqırımının dəhşətlərini əks etdirən film nümayiş olunub.

Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Mərziyə Məmmədlinin çıxışı təcavüzkar Ermənistanın Azərbaycana qarşı qaldırdığı əsassız ərazi iddiası ilə başlanıb iki xalq arasında ağır münəqişə və müharibələrə səbəb olan prosesi əhatə edib. O diqqətə çatdırıb ki, 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində qazanılan rəşadətli Qələbə süni şəkildə yaradılan problemlərə son qoyub.

Çıxışlarda ötən əsrin ən ağır cinayətlərindən sayılan Xocalı soyqırımını törədənlər kəskin şəkildə qınanıb. Diqqətə çatdırılıb ki, Xocalı soyqırımının bütün məsuliyyəti təcavüzkar Ermənistan dövlətinin üzərinə düşür.

Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi və Çukurova Universiteti tərəfindən birgə təşkil olunan konfransdan sonra iştirakçılar AZƏRTAC-ın arxivində saxlanılan və Xocalı soyqırımının dəhşətlərini özündə əks etdirən fotolardan ibarət sərği ilə tanış olublar.

Sonda Çukurova Universitetində təhsil alan yerli və xarici tələbələr “Xocalıya ədalət!” çağırışı ediblər.

Sabir Şahtaxtı,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Adana

AZƏRTAC
2022, 19 fevral

Kiyev şəhərində “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində bilbordlar yerləşdirilib

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində Kiyevin mərkəzi ərazilərində Xocalı soyqırımına dair bilbordlar yerləşdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Ukrayna Azərbaycanlıları Radasının (UAR) təşəbbüsü ilə yerləşdirilən bilbordların məqsədi Xocalı soyqırımı haqqında yerli sakinləri və xarici vətəndaşları məlumatlandırmaqdır. Bilbordlar Kiyevdə gediş-gəlişin daha sıx olduğu mərkəzi ərazilərdə - Qələbə prospekti, Qliboçitska, Siçovix Striltsa, Lesi Ukrainki küçələri, Kiyev-Borispol avtomobil magistral yolunda yerləşdirilib.

Bilbordlarda Xocalı soyqırımını özündə təcəssüm etdirən “Ana fəryadı” heykəli əksini tapıb və “Xocalıya ədalət!” şüarı yazılıb.

Bilbordlar Ukrayna ərazisində fevralın sonlarına qədər qalacaq.

Emil Hüseyinli,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Kiyev

AZƏRTAC
2022, 21 fevral

Gürcüstanın 50-yə yaxın KİV-i “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına qoşulub

Gürcüstanın əsas aparıcı informasiya portalları və televiziya kanalları “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasına qoşulub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq kampaniya çərçivəsində Gürcüstanın 45 aparıcı media saytında “Xocalıya ədalət!” (justice for Khojaly) banerləri yerləşdirilib.

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinin təşəbbüsü əsasında yerləşdirilən banerlərdən birbaşa www.justiceforkhojaly.org saytına keçid yüklənib.

**Xətayi Əzizov,
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri, Tbilisi**

**AZƏRTAC
2022, 26 fevral**

Xocalı faciəsi ilə bağlı “Ədalətsizliyin 30 ili” adlı anım tədbiri keçirilib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə başladılan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində fevralın 26-da Bakı Konqres Mərkəzində “Ədalətsizliyin 30 ili” adlı beynəlxalq anım tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə dövlət rəsmiləri, ölkəmizdə təhsil alan xarici və yerli tələbələr, Azərbaycanda akkreditə olunan diplomatik korpusun nümayəndələri, Xocalı soyqırımı şahidləri, gənclər təşkilatlarının nümayəndələri iştirak ediblər. Ölkəmizin 55 regionundan və Türkiyənin 81 vilayətindən mindən çox gənc də onlayn şəkildə tədbirə qoşulub.

Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olan soydaşlarımızın əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbir iştirakçıları dünyaşöhrətli fotojurnalist Reza Deqatinin Xocalı soyqırımından dərhal sonra lentə aldığı, faciənin dəhşətlərini əks etdirən fotolardan ibarət sərgi ilə tanış olublar.

R.Deqati iştirakçılara fotolar barədə məlumat verib, gənclərin suallarını cavablandırıb. Həmçinin digər yerli və xarici fotoqrafların çəkdiyi, Xocalı soyqırımını əks etdirən fotolar da nümayiş olunub.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyasının xüsusi stendində kampaniya çərçivəsində soyqırımı ilə bağlı nəşr edilən çoxsaylı kitab, buklet və broşürlər, maarifləndirici təbliğat materialları, həmçinin kampaniyanın loqosu və şüarları əks olunan təbliğat materialları nümayiş etdirilib.

Tədbirdə çıxış edən Gənclər Fondunun icraçı direktoru Fərid Cəfərov Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması, bu faciənin xalqımıza qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün Azərbaycan dövlətinin zəruri addımlar atdığı qeyd edib.

F.Cəfərov ümummilli lider Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə qayıdışından sonra ölkəmizin informasiya blokadasından çıxaraq, Azərbaycan həqiqətlərinin, o cümlədən Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyətinə çatdırıldığını vurğulayıb. Qısa müddətdə Xocalı qətliamının bir çox dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən soyqırımı kimi qəbul edildiyini vurğulayan icraçı direktor bildirib ki, hazırda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə dövlət qurumları, vətəndaşlarımız, xaricdəki soydaşlarımız tərəfindən Xocalı həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, onun əsl soyqırımı aktı kimi tanınması istiqamətində mühüm addımlar atılır. O, Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanınmasında Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın, Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən layihələrin xüsusi rolunu qeyd edib.

Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yusuf Məmmədəliyev qeyd edib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni təcavüzkarları tərəfindən Azərbaycanın Xocalı şəhərində dinc əhaliyə qarşı həyata keçirilən soyqırımı nəticəsində bir gecədə 106 qadın, 63 uşaq, 70 ahıl insan olmaqla 613 nəfər xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirilib.

Yusuf Məmmədəliyev qeyd edib ki, Xocalı soyqırımına ilk dəfə siyasi-hüquqi qiymət ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə verilib, 1994-cü ildən etibarən 26 fevral Xocalı Soyqırımı Günü kimi yad olunur.

“2020-ci ildə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında şanlı Ordumuzun qazandığı tarixi Qələbə nəticəsində 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalına son qoyulsa da, ədalətin bərpası uğrunda mübarizə bitməyib. Xüsusilə informasiya məkanında erməni yalanlarının ifşa edilməsi, xalqımıza qarşı törədilən ağır beynəlxalq cinayətlər barədə dünya ictimaiyyətinin maarifləndirilməsi aktuallığını saxlayır. Bu xüsusda, gənclərin üzərinə düşən minimum vəzifə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyasının təqdim etdiyi materiallardan istifadə etməklə, soyqırımı həqiqətlərini dünyaya çatdırmaqdır”, - deyə Yusuf Məmmədəliyev vurğulayıb.

Türkiyə Gənclər Fondunun direktoru Enes Eminoğlu bildirib ki, Türkiyə Gənclik Fondu keçən il də Xocalı soyqırımının ildönümündə Azərbaycan Gənclər Fondu ilə birlikdə İstanbulda Türkiyə gənclərini məlumatlandırıb. O, qardaş ölkə gənclərinin bu il Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycanda olmaq istədiklərini vurğulayıb: “Erməni terroru insanlığa qarşı yönələn cinayətlər törədir. Biz bu terroru Türkiyədəki gənclərimizə çatdırmaq üçün çalışırıq. Bunlar haqqında çox proqramlar təşkil edirik. Bu terroru daha güclü şəkildə gənclərimizə çatdıracağıq. Biz bir millət, iki dövlətlik”.

Sonra Xocalı faciəsini obyektivin yaddaşına köçürərək tarix yaddaşı yaradan tanınmış fotojurnalist Reza Deqatinin yaratdığı “khojalywitness.org” adlı yeni saytın təqdimatı keçirilib. Dörd dildə fəaliyyətə başlayan saytın əsas məqsədi şahidlərin və qurbanların fotolarını əks etdirərək qanlı tarixi yaşatmaq, beynəlxalq ictimaiyyəti məlumatlandırmaq və gələcək nəsillərə ötürməkdən ibarətdir.

Daha sonra peşəkar aktyorlar tərəfindən Xocalı sakinlərinin üzləşdiyi qəddarlığı əks etdirən tamaşa nümayiş olunub.

Tədbirin yekununda yerli və xarici tələbələrin iştirakı ilə “Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüquqi qiymətin verilməsi” mövzusunda panel müzakirələri aparılıb. Müzakirələrdə iştirak edən Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəhbəri Leyla Abdullayeva, Daxili İşlər Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq idarəsinin rəis müavini Elnur Aslanov, Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunun xüsusi istintaq şöbəsinin rəisi, baş ədliyyə müşaviri Emil Tağıyev, ADA Universitetinin siyasi elmlər və iqtisadi nəzəriyyə üzrə professoru Kavus Abuşov Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüquqi qiymətin verilməsi mövzusunda çıxışlar edib, gənclərin suallarını cavablandırıblar.

Xalq qəzeti. - 2022.- 27 fevral. - № 45. - S. 3.

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası ildən-ilə öz fəaliyyət coğrafiyasını genişləndirir

Rəhman Salmanlı

Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə hər il olduğu kimi, bu il də COVID-19 pandemiyasının yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, respublikamızın şəhər, rayon, qəsəbə və kəndlərində, hətta ayrı-ayrı təşkilatlarda anılır, qətləmin gənc nəslə, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində ictimaiyyətə tanınması istiqamətində müxtəlif tədbirlər keçirilir.

Bütün dünyanın gözü qarşısında baş verən bu soyqırımının əsl mahiyyəti Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra üzə çıxmışdır. 1994-cü ilin fevralında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət vermişdir. Ümummilli Lider bu amansız kütləvi qırğının tarixi-siyasi mahiyyətini açaraq demişdir: “Xocalı faciəsi 200 ilə yaxın bir müddətdə erməni şovinist-millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı müntəzəm olaraq həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırımını siyasətinin davamı və ən qanlı səhifəsidir”.

Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva Xocalı həqiqətlərinin, erməni vandalizminin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində böyük işlər görüblər. Bakının Xətai rayonunda Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə ucaldılan abidə Prezident

İlham Əliyevin tapşırığına əsasən yenidən qurulub, ətrafında səliqə-sahman yaradılıb. Dövlət başçısı hər il fevralın 26-da dövlət və hökumət, habelə ictimaiyyət nümayəndələri ilə birgə həmin abidənin önünə gəlir, soyqırımını qurbanlarının xatirəsini yad edir.

Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması Prezident İlham Əliyevin xarici siyasət kursunda mühüm yer tutur. Bu barədə həqiqətlərin, erməni vandalizminin, törətdikləri qətləmlərin beynəlxalq aləmə, dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən fəal və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Fondun təşkilatçılığı və diaspor üzvlərinin dəstəyi ilə hər il Xocalı faciəsinin ildönümü ərəfəsində dünyanın müxtəlif ölkələrində faciə qurbanları yad edilir, sərəgilər, görüşlər, icazəli aksiyalar keçirilir, xarici ölkə vətəndaşlarına soyqırımdan bəhs edən kitablar, jurnallar, bukletlər çatdırılır.

2020-ci ilin noyabrında işğalçı Ermənistan silahlı qüvvələri üzərində qazanan qələbədən sonra faciə ilə bağlı kitablara, görüşlərə, tədbirlərə xarici ölkə vətəndaşlarının marağı daha da çoxalıb. Ermənilərin işğalçılıq siyasətinə və haqsız ərazi iddiasına qarşı çıxan insanların, ölkələrin sayı artıb. Fondun fəaliyyəti sayəsində əvvəlki illərdən fərqli olaraq, indi dünya ölkələri erməni qəsbkarlarının insanlığa sığmayan qətləri barədə daha dolğun məlumatlandırılır. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə qonşu Rusiya Federasiyasında, qardaş Türkiyə Cümhuriyyətində, İsraildə, Pribaltika ölkələrində, Almaniyada, Londonda, İspaniyada, İtaliyada, hətta okeanın o tayında - uzaq Amerikanın müxtəlif ştatlarında keçirilən və bütün dünyaya səs salan “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası öz fəaliyyət missiyasını ildən-ilə genişləndirir. Fondun həyata keçirdiyi “Qarabağ həqiqətləri” silsiləsi və işğal olunan ərazilərdə həyata keçirilmiş soyqırımlar, mədəni-tarixi abidələrin dağıdılması ilə bağlı bir sıra əcnəbi dillərdə nəşr olunan kitab və bukletlər xarici ölkələrdə yayımlanır. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində ingilis və rus dillərində nəşr olunan “Xocalıya ədalət” kitabı bu gün dünyanın bir sıra ölkələrində sülhsevər insanların stolüstü kitabına çevrilmişdir.

Kitabda faciəyə dair fotolar, hadisənin törədildiyi gecə yaşanan qanlı cinayətlərə aid faktlar təqdim edilir, həmçinin Xocalıda törədilmiş əməllərin hüquqi qiymətləndirilməsi, Ermənistanın və onun rəsmilərinin məsuliyyətsizliyi beynəlxalq hüquqi əsaslarla izah olunur.

Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın təşkilatçılığı ilə dünyanın bir sıra xarici ölkələrində həyata keçirilən “Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində litvalı rejissor Andreas Brokasın Xocalı qətləminin qurbanlarına ithaf olunan və bir çox beynəlxalq mükafata layiq görülmüş “Sonsuz dəhliz” sənədli filmi və digər sənədli xronikalar nümayiş etdirilir.

Cari il fevralın 16-18-də Heydər Əliyev Fondunun müşayiəti ilə 21 ölkədən 30-dan çox dünya şöhrətli beynəlxalq səyahətçi Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda səfərdə olub. ABŞ, Böyük Britaniya, Almaniya, Niderland, Danimarka, Avstriya, İtaliya, İspaniya, Portuqaliya, Polşa, Macarıstan, Bosniya və Herseqovina, Serbiya, Slovakiya, Ukrayna, Türkiyə, Tailand, Küveyt, Əlcəzair və Avstraliyanı təmsil edən səyyahların səfəri Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşadan başlayıb, Ağdamda sona çatıb. Xatırladaq ki, beynəlxalq səyahət klublarının rəhbərləri bir qrup səyyahla ilk dəfə ötən il sentyabrın 27-də işğaldan azad edilmiş ərazilərdə olmuş,

11 ölkədən olan heyət dağıntılara və quruculuq işlərinə şahidlik etmişdir. Bu dəfə səyyahların təmsil olunduğu ölkələrin sayı iki dəfə artmışdı. Dünya şöhrətli beynəlxalq səyahətçilərin 2020-ci ildə ağır döyüşlərin getdiyi, indi isə bərpa və quruculuq dövrünü yaşayan işğaldan azad edilmiş ərazilərə bu səfəri həm də tarixi zəfərin daha bir nəticəsi kimi rəmzi məna daşıyırdı.

Xarabalığa çevrilmiş şəhər və kəndlərimiz 44 günlük Vətən müharibəsində erməni işğalından azad edildikdən sonra bu yerlərdə ziyarətdə olan dövlət başçıları, parlament nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatlar, nüfuzlu qurumlar, siyasi icmalçılar, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, jurnalistlər, səyyahlar və digər kateqoriyadan olanlar bəşəriyyətə qarşı törədilmiş bu cinayətin əsl mahiyyətini anlayaraq qətləmi kəskin şəkildə pisləmişlər.

Prezident İlham Əliyevin hücum diplomatiyasının uğuru olaraq Xocalı soyqırımını tanıyan dövlətlərin sayı ilbəl artır. Pakistan, Meksika, Rumıniya, Serbiya, Peru, Panama, Çexiya, İordaniya, Bosniya və Herseqovina, Honduras, Sudan və Kolumbiya parlamentləri, ABŞ-ın bir neçə ştatı Xocalı hadisələrinin soyqırımını aktı kimi tanınması haqqında qərarlar qəbul ediblər. Prezident İlham Əliyevin xarici ölkə rəhbərləri ilə görüşlərində, bütün çıxış və nitqlərində dənə-dənə vurğuladığı kimi, beynəlxalq hüquq və normaları, ədalət meyarı Azərbaycanın tərəfindədir və bunu dünya ictimaiyyəti də birmənalı olaraq qəbul edir. Beynəlxalq birliyin tamhüquqlu üzvü olan Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində Ermənistan silahlı qüvvələri üzərində qazandığı möhtəşəm qələbədən sonra yerdə qalan problemlərin sülh yolu ilə həlli üçün təşəbbüslərini davam etdirir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü haqqında imzaladığı sərəncamda deyilir: “Haqq səsimizin dünyaya çatdırılması və Xocalı soyqırımının beynəlxalq aləmdə tanıtılması üçün ötən illər ərzində məqsədyönlü fəaliyyət göstərilmiş, 2008-ci ildən isə bu fəaliyyət “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq kampaniyası ilə geniş vüsət almışdır. Hazırda Xocalı soyqırımını bir sıra ölkələr tərəfindən tanınmış və faciəyə beynəlxalq siyasi qiymət verilmişdir.

Xocalı soyqırımına beynəlxalq hüquqi qiymət verilməli və bu dəhşətli faciəni törədənələr öz layiqli cəzalarını almalıdırlar.

Azərbaycan xalqı heç bir vaxt Xocalı faciəsini unutmayacaq”.

Hüquqşünasların fikrincə, beynəlxalq hüquqa görə soyqırımı sülh və insanlıq əleyhinə yönələn əməldir və ən ağır cinayət hesab edilir. Bu barədə BMT Baş Məclisinin 1948-ci il 9 dekabr tarixli 260 (III) sayılı qətnaməsi qəbul edilmiş və 1951-ci il yanvarın 12-dən qüvvəyə minən “Soyqırımı cinayətinin qarşısının alınması və cəzalandırılması” Konvensiyasında soyqırımı cinayətinin hüquqi əsası təsbit olunmuşdur.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi sayəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə tikinti-bərpa və quruculuq işləri gündən-günə sürətlənir, xocalılılar da tezliklə öz ata-baba yurdlarına qayıdacaq, həmçinin xalqımıza qarşı ağır cinayətlərə yol verənlər, o cümlədən Xocalı faciəsini törədənələr ədalət məhkəməsi qarşısında dayanacaqlar.

Azərbaycan. - 2022.- 27 fevral. - № 45. - S. 9.

“Xocalıya ədalət!” kampaniyası çərçivəsində İsraildə soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İsraildəki rəsmi nümayəndəliyi, “İsraildə Azərbaycan Evi”, “İRS-Heritage” jurnalı və “PASHA Life” şirkəti Təl-Əvivdə XX əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsini anma gününü qeyd ediblər.

Bununla yanaşı, “İRS” jurnalının İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın böyük qələbəsinə həsr olunan ivrit dilində nömrəsi, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin, “PASHA Life” şirkətinin və Azərbaycan Hava Yollarının dəstəyi ilə nəşr edilmiş “Qarabağın qara kitabı” adlı kitabın xarici ölkədə ilk təqdimatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə İsrailin siyasi partiyalarının nümayəndələri, Holon şəhəri merinin birinci müavini Mixail Sutovski, Ariel Universitetinin professoru Kirill Feferman, israilli siyasi texnoloq Roman Qureviç, İsraildə yaşayan azərbaycanlı rejissor və “Ağrı” romanının həmmüəllifi Əmir Qut, israilli riyaziyyatçı, Keu pedaqoji institutunun professoru Mark Appelbaum, israilli tibb işçisi Fərid Appelbaum, İsrail KİV-lərinin təmsilçiləri, Türkiyə Respublikasının İsraildə diplomatik korpusu tam heyətdə, həmçinin İsrailin vaxtilə Azərbaycanda yaşamış çoxsaylı icması iştirak edib.

Tədbir İsrail Dövlətinin və Azərbaycan Respublikasının himnlərinin səslənməsi ilə başlayıb.

Sonra tədbir iştirakçıları erməni silahlı qüvvələri tərəfindən Xocalıda dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı törədilən soyqırımının günahsız qurbanlarının, həmçinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş əsgər və zabitlərin xatirəsini anıblar.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin İsraildəki nümayəndəliyinin və “İsraildə Azərbaycan Evi”nin icraçı direktoru Arye Qut tədbiri açaraq, Xocalıda baş vermiş dəhşətli faciədən 30 il keçdiyini vurğulayıb.

“Bütün bu illər ərzində biz İsraildə bu dərddə şərik olaraq, əsl informasiya müharibəsi ilə məşğul olmuşuq, Azərbaycan barədə həqiqətləri yaymağa çalışmışıq. Biz Holokostu görmüş bir xalqıq, ona görə Azərbaycan xalqının ağrı-acısını yaxşı başa düşürük.

Yaddan çıxarmamalıyıq ki, Ermənistan 30 il ərzində Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini işğal edib. Mən İsrail KİV-lərinin təmsilçiləri ilə birlikdə artıq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə olmuşam. Ermənilərin Qarabağda vandalizm və urbisidlə məşğul olaraq törətdikləri dağıntılar bir İsrail vətəndaşı kimi məni şok vəziyyətinə saldı. Sanki bu torpaqlardan dəhşətli və amansız taun xəstəliyi keçmişdi. Biz orada bircə dənə də olsa salamat qalmış bina görmədik – nə ev, nə məktəb, nə kitabxana, nə muzey qalmışdı. Qəbiristanlıq, məscidlər, kilsələr xarabalıqlara çevrilmişdi”, - deyən tədbirin moderatoru Arye Qut Xocalı soyqırımı barədə sənədli təqdimatı iştirakçıların diqqətinə çatdırdı.

“İRS-Heritage” jurnalının baş redaktoru Musa Mərcanlı 16 dildə nəşr olunan layihə üzərində ətraflı dayandı. O dedi: “Jurnalın 17-ci dildə - ivrit dilində buraxılışının xüsusiyyəti ondadır ki, Azərbaycanın İsraildə diplomatik nümayəndəliyi yoxdur, lakin buna baxmayaraq, jurnal ən yüksək keyfiyyətdə işıq üzə görünür. Bu gözəl ölkədə beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış ekspert, İsrailin və Azərbaycanın böyük vətənpərvəri Arye Qut kimi yaxşı peşəkarlar var. Biz bunu etdik və İsrail-Azərbaycan strateji münasibətlər formatı çərçivəsində belə səviyyədə jurnal ilk dəfədir nəşr olunur”.

Xocalı faciəsi qurbanlarını anma günündə çıxış edən “PASHA Life” şirkətinin idarə heyətinin sədri Niyaz İsmayılov vurğulayıb ki, səfərin əsas məqsədi 30 il bundan əvvəl baş vermiş hadisələri düzgün işıqlandırmaqdır. O deyib: “Bu, həm də “İRS” nəşriyyatı ilə birgə dərc edilmiş kitabın rəsmi təqdimat mərasimidir. Əslində, bu iki missiya bir-biri ilə çox güclü qarşılıqlı əlaqəlidir. Düz 30 il bundan əvvəl, 1992-ci il fevralın 26-da soyuq bir gecədə erməni silahlı qüvvələri Xocalıda soyqırımı aktı törədiblər. Bu soyqırımı aktı indiyədək Azərbaycan xalqının qəlbində ağır yara və dərddir. Burada olarkən qeyd etmək istəyirəm ki, ölkələrimiz arasında dost və strateji münasibətlər inkişaf edir və möhkəmlənir. Biz İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycana göstərdiyi mənəvi və siyasi dəstəyə görə İsrail Dövlətinə çox minnətdarıq”.

N.İsmayılovun sözlərinə görə, “Qarabağın qara kitabı” Azərbaycanın İkinci Qarabağ müharibəsində qələbəsinə və Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Qarabağın ən yeni tarixinə həsr edilib, “PASHA Life” və “İRS” nəşrlər evinin 2013-cü ildən başlayaraq, “İrs” layihələr silsiləsi çərçivəsində yaradılıb.

İsrail Knessetinin deputatı, İsrail parlamentində İsrail-Azərbaycan dostluq komissiyasının rəhbəri Elina Bardaç-Yalova anma tədbirində çıxış edərək Azərbaycan xalqına başsağlığı verib.

O deyib: “Xocalıda bu soyqırımı aktı XX əsrin sonunun ən dəhşətli tarixi səhifəsidir. Qorxulu Holokostu yaşayan yəhudilər sizi hamıdan yaxşı başa düşür. Biz dinc əhalisinin, o cümlədən qocaların, qadınların və

uşaqların yalnız milli mənsubiyyətinə görə vəhşicəsinə qətlə yetirilməsi ilə üzləşmiş Azərbaycan xalqının dərđini bölüşürük.

“İrs” jurnalının ivrit dilində nəşrinin təşəbbüskarı və təşkilatçısının “İsraildəki Azərbaycan Evi” olması çox əlamətdar faktdır. Bu, ondan ötrü yaxşıdır ki, israillilər Azərbaycan barədə, onun geosiyasi əhatəsi, Azərbaycanın ictimai-siyasi və iqtisadi həyatında yəhudilərin əhəmiyyətli rolu haqda, Azərbaycanda turizm üçün gözəl potensialın olması barədə daha çox məlumat toplasınlar”.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-İsrail parlamentlərarası işçi qrupunun rəhbəri Anatoli Rafailov tədbirdə çıxış edərək deyib: “2022-ci il yanvarın 27-də Azərbaycanda Holokost qurbanlarının xatirəsi anıldı və düz bir aydan sonra biz İsraildə Xocalı qurbanlarını anma mərasiminə toplasımışıq. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan xalqı XX əsr ərzində erməni millətçiləri tərəfindən bir neçə dəfə soyqırımına məruz qalıb. Azərbaycanın Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər hərbcilər tərəfindən aparılan 44 günlük hərbi əməliyyatlar zamanı ölkəmiz öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi. Lakin Birinci Qarabağ müharibəsinin gedişində Xocalıda və digər yaşayış məntəqələrində soyqırımı törədən Ermənistandan fərqli olaraq, Azərbaycan Ordusu hər iki Qarabağ müharibəsinin heç birində dinc əhaliyə atəş açmayıb. Azərbaycanlılar deyirdilər: “Biz onlar deyilik”.

XXI əsrin astanasında baş verən dəhşətli soyqırımı aktı bəşəriyyətin hələ də qarşılaşdığı təhlükəyə əyani nümunədir. Faciədə əli olanların cəzalandırılmaması gələcəkdə buna bənzər fəlakətlərin təkrarlanmasına gətirib çıxara bilər”.

Sonra beynəlxalq münasibətlər sahəsində ekspert, ravvin Mixael Finkel qeyd edib ki, bütün dünyanın Xocalı soyqırımı barədə məlumatlı olması üçün mümkün olan hər şey edilməlidir. O deyib: “Mən belə böyük tədbirin təşkilinə görə dostum Arye Quta, “İsraildə Azərbaycan Evi”nə və Azərbaycandan gəlmiş bütün dostlara minnətdarlığımı bildirirəm. Erməni başkəsənləri və neonasistləri tərəfindən 600-dən çox insanın qətlə yetirildiyi Xocalı soyqırımı qurbanlarını anma mərasimində bu gün sizinlə bərabər iştirak etmək mənim üçün şərəfdir. İnsanların əksəriyyəti hər şeyi ataraq qaçırdılar. Terrorçular qocaları, qadınları və uşaqları amansızcasına öldürür, onların gözlərinə siqaret kötüklərini basırdılar”.

“İsraildə Azərbaycan Evi”nin rəhbəri Şirin Nexamiyə Mixaeli Azərbaycan xalqının tarixində faciəli gün ilə əlaqədar başsağlığı verib. O deyib: “Bizim təşkilat Azərbaycanda bütün strukturlarla, o cümlədən Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi ilə fəal işləyir. Biz dostlarımız “İRS-Heritage” jurnalına və “PASHA Life” şirkətinə əsl dəstəyə görə minnətdarlığımızı bildiririk. Mən Azərbaycan xalqının dağ yəhudisi mənşəli oğluyam və bəyan edirəm ki, biz 1992-ci ildə şahid olduğumuz vəhşilikləri heç vaxt yaddan çıxarmayacağıq.

Biz, vaxtilə Azərbaycanda yaşamış dağ yəhudiləri o faktla da fəxr edirik ki, işğalçı daşnaklara qarşı bu müharibədə müstəqil Azərbaycanın ilk Milli qəhrəmanlarından biri Albert Aqarunov olub. Onun qəhrəmanlığı Azərbaycan və yəhudi xalqlarının igidliyini bir daha göstərdi”.

Tədbirin sonunda ravvin Mixael Finkel Azərbaycanın Xocalı şəhərində soyqırımı aktının qurbanlarının xatirəsinə yəhudilərin “Kadiş” duasını oxuyub.

AZƏRTAC
2022, 1 mart

Niderlandda “Xocalıya ədalət!” portalı fəaliyyətə başlayıb

Niderland Krallığındakı “Strichting Together Strong” Assosiasiyasının “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq informasiya kampaniyası çərçivəsində yeni layihəsi olan “justiceforkhojaly.nl” saytı fəaliyyətə başlayıb.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu barədə məlumat verən Belçika-Niderland Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının əlaqələndiricisi, “Strichting Together Strong” Assosiasiyasının təsisçisi İlkanə Qoca saytın Xocalı soyqırımının 30-cu ildönümü ilə əlaqədar 2022-ci ilin əvvəlində yaradıldığını söyləyib. Xocalı həqiqətlərini Niderland dilində əks etdirən saytda xalqımıza qarşı törədilmiş digər qətlialmlar, soyqırımları və kütləvi məzarlıqlar haqqında da məlumatlar yerləşdiriləcək.

Onun sözlərinə görə, Xocalı qətlialmına dair bir neçə istiqamətdə böyük layihə hazırlayan “Strichting Together Strong” Assosiasiyası Niderland Parlamentinin Nümayəndələr Palatasının Xarici İşlər Komissiyası ilə sıx əlaqələr qurub.

“Yerli mütəxəssislərdən məsləhətlər aldığımız. “Stichting Together Strong”un layihə çərçivəsində hazırladığı rəsmi məktub bütün icma üzvlərinə, soydaşlarımıza, Niderland Krallığının Nümayəndələr Palatasının Xarici İşlər Komissiyasına göndərilib”, - deyən İlkanə Qoca vurğulayıb.

Assosiasiyanın digər fəaliyyət istiqaməti yazıçı, publisist İradə Əlilinin “Xocalı: şahidlər danışır” kitabının Niderland dilinə tərcüməsi olub. Layihə çərçivəsində kitabın bu ölkənin rəsmi şəxslərinə, deputatlarına, nüfuzlu iş adamlarına və yerli ictimaiyyətə təqdim edilməsi planlaşdırılır. Bu layihə yerli ictimaiyyətdə və Azərbaycan əsilli niderlandlı gənclərdə böyük maraq oyadıb. Hazırda Niderlandda ilk dəfə yerli dildə nəşr olunan Xocalı faciəsi ilə bağlı kitabın təkrar çap olunması və elektron nüsxəsinin ölkədəki onlayn kitabxanaların elektron bazalarında yerləşdirilməsi nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, “Strichting Together Strong” Assosiasiyası yarandığı gündən Azərbaycan və Qarabağ həqiqətləri, xalqımızın başına gətirilən faciələr haqqında geniş təbliğat işi aparır, faktlarla, zəngin təhlillər əsasında erməni saxtakarlığını, irticaçılığını dünya ictimaiyyətinə təqdim edir.

AZƏRTAC
2022, 6 aprel

Meksikalı deputatlar Azərbaycan xalqı ilə həmrəylik göstərərək “Xocalıya ədalət!” çağırışı edirlər

Xocalı faciəsinin 31-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Meksika Birləşmiş Ştatlarındakı səfirliyinin və Meksika Deputatlar Palatasının birgə təşkilatçılığı ilə Meksiko şəhərinin Tlaxskoake/Xocalı meydanındakı “Xocalı soyqırımı” abidəsinin önündə anım tədbiri keçirilib.

Səfirlikdən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, Meksika-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri Alberto Viyya Viyeqas, Deputatlar Palatasının səhiyyə komissiyasının sədri Emmanuel Reyes Karmona, Konqresin digər üzvləri, bu ölkədə akkreditə olunmuş diplomatik korpusun təmsilçiləri, yerli KİV-lərin və QHT-lərin nümayəndələri, həmçinin Meksikada yaşayan həmvətənlərimizin iştirakı ilə keçirilmiş tədbirdə əvvəlcə faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Məmməd Talıbov mərasimdə çıxış edərək Xocalı soyqırımı və erməni təcavüzünün tarixi bərdə tədbir iştirakçılarına məlumat verib. O, Xocalıdakı qətləmin XX əsrdə mülki əhaliyə qarşı törədilmiş ən qəddar cinayətlərdən biri olduğunu vurğulayıb, bu cinayəti törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunmalarının və faciəyə beynəlxalq səviyyədə ədalətli hüquqi və siyasi qiymətin verilməsinin vacibliyini qeyd edib. Diplomat bu xüsusda bir sıra ölkənin parlamentləri, o cümlədən Meksika Konqresinin hər iki palatası tərəfindən Xocalı soyqırımını pisləyən sənədlərin qəbul edildiyini söyləyib və bu məsələdə nümayiş etdirdiyi ədalətli mövqeyə və həmrəyliyə görə Meksika tərəfinə təşəkkürünü ifadə edib.

Sonra Meksika Deputatlar Palatasındakı Meksika-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun sədri Alberto Viyya Viyeqas 31 il əvvəl ermənilər tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş faciə qurbanlarının xatirəsinin məhz Azərbaycan hökumətinin dəstəyi ilə abadlaşdırılmış Tlaxskoake meydanında yad edildiyini qeyd edərək, Xocalı soyqırımı ilə bağlı Azərbaycan xalqının kədərini bölüşdüyünü bildirib.

Dostluq qrupunun üzvü deputat Xavyer Kasike Zarate Xocalı soyqırımının canlı şahidi, 8 gün erməni əsirliyində qalmış Dürdanə Ağayevanın sözlərindən sitat gətirərək, bu qətləmin bəşəriyyətin ən dəhşətli faciəsi adlandıraraq, “Xocalıya ədalət!” çağırışı edib. O, həmçinin 2011-ci ildə Meksika Deputatlar Palatası və Senatı tərəfindən qəbul edilmiş, Xocalı soyqırımı ilə bağlı ədalətin bərqərar olunmasının zəruriliyini ehtiva edən sənədlərə sadıqlıqlarını bir daha vurğulayıb.

Konqresin digər üzvləri Emmanuel Reyes Karmona, deputat Elva Vixil Ernandes və deputat Migel Anxel Peres Qarıbay çıxış edərək bəşəriyyətin ən qanlı faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımı qurbanlarının ailələri və Azərbaycan xalqı ilə həmrəyliyini ifadə edib, dünya ictimaiyyətini Xocalıya ədalətə səsəyiblər.

Tədbirdə səfirliyin və Meksika-Azərbaycan dostluq qrupunun adından “Xocalı soyqırımı” abidəsi önünə əklillər, iştirakçılar tərəfindən gül dəstələri qoyulub. Qonaqlara qanlı faciənin tarixindən bəhs edən broşür və materiallar təqdim olunub.

AZƏRTAC
2023, 25 fevral

Kolumbiya və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət!” çağırışı

“Xocalıya ədalət!” beynəlxalq məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının 31-ci ildönümü ilə əlaqədar Kolumbiya və Perunun paytaxt şəhərləri Boqota və Limanın mərkəzi küçələrində yerləşdirilən böyük və orta ölçülü lövhələrdə “Xocalıya ədalət!” çağırışları əks olunub.

Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, lövhələrdə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin təsviri, “Xocalı soyqırımı 31 il”, “Xatırlayırıq” şüarları və “Xocalıya ədalət!” kampaniyasının rəsmi internet sahifəsi təsvir olunub.

Adıçəkilən şəhərlərin sakinləri lövhələrdə yer almış “Xocalıya ədalət” kampaniyasının rəsmi internet sahifəsinə daxil olaraq soyqırımı haqda ətraflı məlumat əldə edə bilər.

**AZƏRTAC
2023, 27 fevral**

Xocalıya ədalət istəyirik!..

Zümrüd Qurbanqızı

Teleekranda kadrlar dəyişir, görüntülər insanı vahiməyə salır. Bir-birinin yanına sərilməmiş meyitlər tanınmaz hala salınmışdı, kimliklərini belə müəyyən etmək çətin idi. Çölün düzünə səpələnmiş cəsədlər helikopterə yığılırdı... O zaman mərhum telejurnalist Çingizin göz yaşları ilə çəkdiyi kadrları görən insan indi də belə bir ədalətsiz dünyada yaşamağından, sadəcə utanc hissi keçirir. Bütün bunların qorxulu bir film deyil, həqiqət olduğunu düşünəndə, onu törədənlərin hələ də şad-xürrəm yaşayıb, cəzasız qaldıqlarını biləndə hansısa hüquq, ədalət məhkəməsindən yox, yalnız Tanrıdan kömək diləyirsən, çünki ən gözəl hakim elə onun özüdür... O kadrlar düz 31 il əvvəl çəkilib...

Hər bir millətin tarixində unudulmaz hadisələr olur. Elə tarix, elə hadisə var ki, onları yaddan çıxarmağa haqqımız yoxdur.

1992-ci il 26 fevral. Xocalı faciəsi xalqımızın müstəqillik uğrunda mücadiləsini, milli azadlıq hərəkatını elə beşiyində boğmaq məqsədilə törədilən 20 Yanvar faciəsinin davamı idi. Xocalı soyqırımı bəşəriyyətin ən dəhşətli faciələri ilə bərabər tutulur.

2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərəarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası Xocalı soyqırımı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tarixi səbəbləri, nəticələri, həmçinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş keçmiş Dağlıq Qarabağ regionu və digər ərazilərindən qeyd-şərtsiz və dərhal çıxarılmasının zəruriliyi ilə bağlı beynəlxalq maarifləndirmənin artırılması məqsədini daşıyırdı. Kampaniya çərçivəsində təşkil edilən tədbirlərdə əsas diqqət kütləvi qırğınlara, etnik təmizləmə, irqi, etnik və ya dini ayrı-seçkilik hallarına qarşı güclü müqavimət nümayiş etdirməyə, Xocalı soyqırımının qurbanları ilə həmrəylik ifadə etməyə və Xocalıda azərbaycanlılara qarşı törədilmiş cinayətlərə görə cəzasızlıq halları ilə mübarizəyə yönəlmişdi. Xocalı soyqırımının dünya ictimaiyyəti tərəfindən tanınmasını, ona hüquqi və siyasi qiymətin verilməsini, müvafiq cinayətlərin törədilməsinə görə məsuliyyət daşıyan şəxslərin cəzalandırılmasını, erməni silahlı qüvvələrinin işğal altında olan ərazilərimizdən tez bir zamanda çıxarılmasının zəruriliyi barədə dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılmasını və s. məsələləri strateji məqsəd kimi qarşıya qoymuşdu kampaniya. "Xocalıya ədalət, Qarabağa azadlıq" istəyirdi bu kampaniyaya qoşulanlar.

Nədir ədalət? Ədalət kiminsə haqqını tapdalamaq, sülhün təminatçısı olmaq, bir ölkənin, bir xalqın tarixinə ləkə gətirməmək, özgəsinin torpağına göz dikməmək, onu yerlə-yeksan etməməkdir. İnsanların üzündəki təbəssümü elə yerindəcə dondurmamaq, uşaqları gözüyaşlı qoymamaqdı ədalət. Dünyanın harasında olursa-olsun orada müharibəyə son qoymaq, insanları dininə görə güllə qabağına verməməkdə ədalət. Ədalət təbiətin, insanların yaratdıqlarını qorumaqdı, təbiətin gözəlliyinə qiyməməq, qərənfili ağlatmamaq, xaribülbülün bağırını qana döndərməmək, badam çiçəyinin ləçəklərinin sırasını pozmamamaqdı... ədalət.

Qışın ortasında belə şaxtaya meydan oxuyar, üzərinə düşən qar lopalarından, qışın sərt soyuğundan da qorxmaz badam çiçəyi, çünki həyat eşqi güclüdür. Mübariz, mətanətli, ədalətlidir badam ağacı, onun çiçəyi. Bəlkə elə buna görə "Xocalıya ədalət!" kampaniyasının simvolu kimi seçilmişdi badam çiçəyi. Dünyanın laqeyd qaldığı, görmək, tanımaq istəmədiyi faciəyə ədalət istəyirdi badam çiçəyi...

Bəs Xocalı qırğını necə qarşılandı? Jurnalist Tomas de Vaal qeyd edirdi ki, Ayaz Mütəllibov öz siyasi opponentlərini bu hadisələrə görə ittiham edib, lakin sonra öz bəyanatından geri çəkilib. Azərbaycan parlamentinin martın 3-də keçirdiyi iclasda müxalifətçi deputatlar teleoperator Çingiz Mustafayevin çəkdiyi filmi nümayiş etdirməyi tələb etdilər. O dəhşətli kadrlar hər kəsi sarsıtdı. Martın 6-da müxalifətin ultimatumundan sonra Mütəllibov istefa verdi.

Qondarma DQR-in Ali Soveti Xocalıya hücum zamanı qəddarlıq hallarına görə təəssüfləndiyini bildirən bəyanat verdi, lakin cinayətin təhqiqatının aparılması ilə bağlı heç bir şey göstərmədi. Rəsmilər "Memorial" müşahidəçiləri ilə söhbətləri zamanı Ermənistanın silahlı dəstələrinin tərkibində qohumları azərbaycanlılar tərəfindən öldürülən acıqlı şəxslər, həmçinin cinayətkar keçmişə malik insan olduğundan Xocalının işğal zamanı vəhşiliklərə yol verdiyini inkar etmədi.

Terrorçu Monte Melkonyana həsr etdiyi kitabında müəllif Markar Melkonyan qardaşının qəhrəmanlığından yazaraq göstərir ki, "şəhər strateji məqsəd idi, lakin bu həm də qisas aktı olmuşdur". O,

"Arabo" və "Aramo" adlı iki erməni dəstəsinin qırğındakı rolunu xüsusilə vurğulayır və onların Xocalı sakinlərini nə cür qəddarlıqla öldürdüklerini təfərrüatı ilə təsvir edir.

Yazıçı-jurnalist David Xerdiyan "Xaç uğrunda" adlı kitabında Xocalıda ermənilərin Azərbaycan türklərinin başına gətirdikləri müsibətləri fəxrlə xatırlayır.

Yazıçı-şair Zori Balayan "Ruhumuzun dirçəlişi" adlı kitabında yazır: "Biz Xaçaturla Xocalıda ələ keçirdiyimiz evə girərkən əsgərlərimiz 13 yaşlı bir türk uşağını pəncərəyə mismarlamışdılar. Türk uşağı çox səs-küy salmasın deyə, Xaçatur uşağın anasının kəsilmiş döşünü onun ağzına soxdu. Daha sonra uşağın başından, sinəsindən və qarnından dərisini soydum. Saata baxdım, türk uşağı 7 dəqiqə sonra qan itirərək dünyasını dəyişdi. Ruhum sevincdən qürurlandı...".

31 ildir ki, Xocalı faciəsini dünyaya tanıtdırmağa çalışırıq. Axı, nəyi? Bu qədər faktlar, məlumatlar, dəlillər varkən hansısa sübuta ehtiyac varmı? Məşhur fotoqraf Reza Deqati 1990-cı illərdən Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya çatdırmaqla məşğuldur, elə Xocalı faciəsini də həmçinin. 31 il... az müddət deyil... Düşünürsən, dünya bu qədər korafəhimdir ki, deyilənlərin, yazılanların, hər anı əbədiləşdirən fotoların nə demək istədiyini anlamır? Ancaq anlayacaqlar, haqq savaşıımızı, ana südü qədər halal qələbəmizi, bu xalqın mübarizliyini və bir də ədalət çarçısı olduğunu anladığı kimi... Hələlik isə biz Xocalıya ədalət istəyirik!..

Respublika. - 2023.- 26 fevral. - № 44. - S. 1,3.

Britaniya parlamentinin önündə “Xocalıya ədalət!” tələb olunub

Böyük Britaniya parlamentinin qarşısında Xocalı soyqırımının 31-cu ildönümü ilə əlaqədar “Xocalıya ədalət!” beynəlxalq təbliğat və təşviqat kampaniyası çərçivəsində dinc aksiya keçirilib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Britaniya Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının təşkilatçılığı ilə keçirilən aksiyaya Azərbaycan diasporunun üzvləri və azərbaycanlı tələbələr qatılıblar.

Ermənistanın və erməni separatçılarının Azərbaycana qarşı törətdiyi amansız qətləmlə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məqsədilə təşkil olunmuş aksiyada dünya birliyi tərəfindən Xocalı soyqırımının tanınması və hərbi cinayətkarların məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində əməli addımların atılması tələb edilib.

Aksiya zamanı Xocalı soyqırımı ilə bağlı məlumatların, “Xocalıya ədalət!”, “Xocalı soyqırımı. Biz heç vaxt unutmayaçağıq!”, “Biz hamımız Xocalıdanıq!”, “Biz ədalət tələb edirik!”, “Müharibəyə daha yox, soyqırımına daha yox!”, “Yalnız sülh irəliyə doğru yoldur” və sair şüarların əks olunduğu plakatlar nümayiş etdirilib.

Aksiya zamanı Britaniya Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının üzvü Savaş Mərəndinin qızı Lujain Mərəndinin ifasında Xocalı qətləmi zamanı 10 yaşı olan Əfsanənin faciə ilə bağlı hekayəsi və Xocalıya ithaf edilmiş poema ingilis dilində səsləndirilib.

“Bizim məqsədimiz Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında Xocalıya qayıtmaqdır”, - deyə Londonda təhsil alan tələbə Kamal Əliyev bildirib.

Aksiya ilə maraqlanan londonlulara Xocalı soyqırımı ilə bağlı ətraflı məlumat verilib və suallar cavablandırılıb.

AZƏRTAC
2023, 28 fevral

"Xocalıya ədalət" - dünyaya sülhdü

Qalib Liderimizin siyasi iradəsi sayəsində bu gün üçrəngli bayrağımız Xocalıda da dalğalanır

Zümrüd Qurbanqızı

"Mənə yaxın Xocalı sakini ermənilər tərəfindən girov götürülmüşdü. Girovların bir qismi Xankəndiyə, digər hissəsi Əsgərana aparılmışdı. Rusiyanın "Memorial" Hüquq-Müdafiə Mərkəzinin nümayəndələrinin uzun danışıqlarından sonra onlara girovlarla görüşməyə icazə verildi. Hüquq müdafiəçiləri deyirdilər ki, girovlar soyuq zirzəmidə ac saxlanılırdı. Onların arasında uşaqlar, qadınlar da vardı. Girovlar müxtəlif işgəncələrə məruz qalırdılar, kişilər vəhşicəsinə döyülür, qadınlara güc tətbiq olunurdu. Erməni faşizminin nə olduğunu ilk dəfə olaraq xocalılılar, ümumən azərbaycanlılar, həmçinin Mesxeti türkləri bildilər".

Bu fikirlərin müəllifi 1992-ci ilin fevral ayında Vilyandən Bakıya səyahət edən 23 yaşlı litvalı gənc Riçard Lapaitisdir: "Xocalı soyqırımı mənim həyat yolumu dəyişdi, hərbi jurnalist oldum", - deyən Riçard o zaman şahidi olduqlarını bu gün də ürəkəğrısı ilə xatırlayır.

Dili, dini bizdən olmayan birisi girovlardan danışanda səsi titrəyir, cümlələri rabitəsiz və aramla ifadə edir, doluxsunur, göz yaşlarını içində boğurdu. Hiss edirdin ki, danışdıqca əzab çəkir, səsi, sözü, baxışları yaşadıklarının acısını əks etdirirdi...

Ötən il Xocalı soyqırımının 30 ili tamam oldu. Doğrudur, soyqırımının bu ildönümünü, Xocalı qurbanlarının anım gününü fərqli şəkildə, qalib xalq kimi yad etdik, ancaq ürəyimizin yarası qaysaq bağlamamışdı, o yaralardan hələ də qan axırdı, günahsız insanların qanı... Xocalıya qan yaddaşımız, göz dağımız dedik, içimizi yandıran atəşin öləziyəcəyi, sönəcəyi günü gözlədik... İndi Xocalıda üçrəngli bayrağımız dalğalanır.

İllər boyu Xocalı soyqırımının dünyada tanınması ədalətli insanların əsas məqsədinə çevrildi. İstədilər ki, bütün dünya erməni vəhşiliyi, faşizmi haqqında həqiqətləri bilsin. Bəziləri vaxtilə Xocalı soyqırımının şahidi olan bütün jurnalistləri vicdanlarının səsinə dinləməyə, gözləri ilə gördüklərini danışmağa, mediada yayımlamağa çağırıldılar. Cinayətkarların, dinc xocalılıların qatillərinin, Xocalı soyqırımı cinayətkarlarının mütləq cəzalandırılmasını istədilər ki, onlar bir daha baş qaldırmasın, digər dövlətlərdə də dinc əhaliyə qarşı belə vəhşilik törədilməsin.

"Ömrümün axırına kimi Xocalı soyqırımını dünyaya tanıtdırmağa çalışacam. Bu faciəni bütün dünyaya çatdırmaq lazımdır", - deyən dünyaşöhrətli fotojurnalist Reza Deqati də 1990-cı illərdən başlayaraq Azərbaycana müntəzəm səfərlər edib işğal nəticəsində doğma yurdlarından didərgin salınmış, doğmalarını itirmiş insanları lentə alır. Tanınmış fotoqraf müxtəlif ölkələrdə bu mövzuda sərgilər təşkil edir, KİV-ə müsahibələr verir: "Təbii ki, müharibələr fəlakətdir, insanlar ölür, qaçqın, köçkün olur. Qarabağ müharibəsini dünyanın başqa müharibələri ilə müqayisə etmişəm. Bu müharibədə Azərbaycan insanların qarşılaşdığı erməni vəhşiliyi heç bir yerdə olmayıb. Xocalı soyqırımı müasir tarixdə baş verən ağılasıgmaz bir faciədir. Müharibə belədir ki, tərəflər vuruşur, ölürlər. Bir də var ki, düşmən düşünülmüş şəkildə gecə girir evlərə, qadınların başına oyun açır, hamilə qadınların qarnını yarıq, uşaqların başını kəsir, bu dəhşətdir...", - deyir Reza Deqati. Neçə illərdir ki, Xocalı həqiqətlərini dünyaya çatdırmağı özünün insanlıq, vəzifə borcu bilən məşhur fotoqraf bu yolda bəzən təzyiqlərlə də üzləşir, ona təhdidlər edilir. Lakin o, əqidəsindən, tutduğu yoldan dönmür, cinayətkarlara cəza istəyir... Təəssüf ki, bütün söylərə, soyqırımına dair fakt və sübutlara baxmayaraq, Xocalıda dinc əhalini qətlə yetirən hərbi cinayətkardan heç biri də cəzalandırılmadı. Bu qatillər yazdıqları kitablarda, memuarlarda Xocalı soyqırımını etiraf etdilər. Arkadi Tadevosyan kimi qatil siyasətçi müsahibələrində deyirdi ki, Xocalı soyqırımını bizdən siyasətçilər tələb edirdi. Siyasət tələb edirdi ki, olduqca çoxlu qan axıdaq. Axıdıldı da...

Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətin dünyada bilinməsi, bu faciənin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı aktı kimi tanınması üçün məqsədyönlü şəkildə çalışmaq lazım gəlirdi. Elə 2008-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İslam Konfransı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət" beynəlxalq təbliğat-təşviqat kampaniyası da bu məqsədlə fəaliyyətə başladı və qısa zamanda müəyyən nəticə əldə olundu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 15-də Xankəndidə xalqa müraciətində bununla bağlı deyib: "Bizə qarşı soyqırımı törədilmişdir, Xocalı soyqırımı. Ondan çox ölkə Xocalı soyqırımını tanıyıb, "Xocalıya ədalət" hərəkəti geniş beynəlxalq vüsət almışdır".

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq məlumat və təşviqat kampaniyası çərçivəsində ilk tədbir İstanbulun "Taksim" metrostansiyasının sərgi salonunda Xocalı ilə bağlı uşaqların çəkdiyi şəkillərdən və kampaniyaya qoşulmuş xarici ölkə gənclərinin fotosəkillərindən ibarət sərginin açılışı oldu. Kampaniya çərçivəsində təkcə Türkiyə deyil, Avropanın digər şəhərlərində də sərgilər təşkil edildi. 2008-ci il mayın 17-də İslam Konfransı Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq uğrunda Gənclər Forumu və ISESCO-nun təşkilatçılığı ilə keçirilən iclasda 26 fevral Xocalı soyqırımı gününün bu beynəlxalq təşkilata üzv ölkələrdə humanitar fəlakət qurbanlarının xatirəsini anma günü kimi qeyd olunması haqda mühüm qərar qəbul olundu. O vaxtdan bu beynəlxalq kampaniyanın dünya miqyasında daha geniş təbliği üçün informasiya kommunikasiyaları sistemlərindən səmərəli istifadə edilməyə başlandı. Kampaniyanın virtual aləmdə yayılması və bu qəbildən olan silsilə tədbirlərin sistemləşdirilməsi məqsədilə yaradılan internet saytı Xocalı faciəsinin əsl günahkarlarının, xalqımıza qarşı soyqırımı haqqında faktların dünya ölkələrinə daha geniş çatdırılmasına imkan yaradır.

Aparılan məqsədyönlü iş nəticəsində "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasının miqyası hər il genişlənilir, bu istiqamətdə görülən tədbirlər müsbət nəticələr verir. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva bununla bağlı deyib: "Xocalıya ədalət" kampaniyası bütün dünyada insanları müharibəyə, ədalətsizliyə qarşı çıxmağa səsləyir. Birgə belə təşəbbüslər irəli sürməklə dünyamızı daha ədalətli və sülh şəraitində yaşada bilərik".

Bu gün dünya birliyi Xocalıda insanlığa qarşı törədilmiş ən ağır cinayətin günahkarlarını pisləyir. Doğrudur, bu bir uğur, nailiyyət hesab oluna bilər, ancaq söhbət cinayətdən gedir və cinayət cəzasız qalmamalıdır.

31 ildir ki, biz dünyadan bunu gözləyirdik: cinayətkara layiqli cəza! Nəhayət ki, istədiyimizə çatdıq. 3 il əvvəl Vətən müharibəsində qələbə qazanan Azərbaycan əsgəri Ali Baş Komandanın növbəti "silaha!" əmri ilə suverenliyimizi tam bərpa etdi. Xocalıya da üçrəngli bayrağımız sancıldı. Bax, budur ədalət! Xocalıda əsl ədaləti elə biz özümüz təmin etdik.

İndi ruhlar şaddır, o dəhşətləri yaşayanların üzü gülür, doğma yurda qayıdışı gözləyir. İndi cinayətkarlar qanun qarşısında cavab verirlər. Onlar üçün ən ağır cəza isə budur: Biz Xocalıya qayıtmışıq...

Respublika. - 2023.- 20 oktyabr. - № 229. - S. 3.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Xocalı soyqırımı ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi instaqram səhifəsində Xocalı soyqırımı ilə bağlı paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında “Xocalıya ədalət” şüarı yer alıb.

AZƏRTAC
2024, 26 fevral

Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi tədbirlər Xocalı soyqırımını dünya ictimaiyyətinə tanıdır

Rəhman Salmanlı

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Xankəndidə yerləşən keçmiş SSRİ-nin 366-cı motoatıcı alayının 10 tankı, 16 zirehli transpartyoru, 9 piyadaların döyüş maşını, 180 nəfər hərbi mütəxəssisi və xeyli canlı qüvvəsi ilə Xocalıya hücum edərək bu şəhəri yerlə-yeksan etdilər.

Şəhər tamamilə dağıldı, yandırıldı və insanlar xüsusi qəddarlıqla qətlə yetirildilər. Onların içərisində başları kəsilən, gözləri çıxarılan, dərisi soyulan, diri-diri yandırılan insanlar çoxluq təşkil edirdi. Bu soyqırımı nəticəsində rəsmi rəqəmlərə görə, 613 nəfər öldürülmüşdü ki, onlardan 63 nəfəri uşaq, 106 nəfəri qadın, 70 nəfəri isə qoca idi. 8 ailə tamamilə məhv edilmişdi. 487 nəfər şikəst olmuşdu ki, onlardan da 76-sı uşaqdır. Bundan əlavə, 1275 nəfər əsir götürülmüş, 150 nəfər itkin düşmüşdür.

Dünyanın gözü qarşısında baş verən bu dəhşətli soyqırımının əsl mahiyyəti yalnız Ümummilli Lider Heydər Əliyev 1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra açıqlanmış və dünya birliyinə çatdırılmışdır. 1994-cü ilin fevralında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət vermişdir. Bundan əlavə, azərbaycanlılara qarşı zaman-zaman törədilmiş soyqırımı ilə əlaqədar Heydər Əliyevin 1998-ci il martın 26-da imzaladığı fərmanla 31 Mart Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilmişdir. 2002-ci il fevralın 25-də Ulu Öndər Xocalı soyqırımının ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciətində bu amansız qətləmin əsl qiymətini vermişdir: "Xocalı faciəsi 200 ilə yaxın bir müddətdə erməni şovinist-millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı müntəzəm olaraq həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətinin davamı və ən qanlı səhifəsidir".

Bu deyimlər Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir. Prezident İlham Əliyev istər beynəlxalq tribunalarda çıxışlarında, istərsə ictimaiyyətlə görüşlərində dəfələrlə demişdir: "Azərbaycanlılara qarşı erməni şovinist dairələrinin XIX-XX əsrlərdə mərhələ-mərhələ həyata keçirdiyi etnik təmizləmə siyasətinin tərkib hissəsi olan Xocalı soyqırımı haqqında həqiqətlər dünya ictimaiyyətinə, xarici ölkələrin parlamentlərinə çatdırılmalı, Azərbaycan xalqının və ümumən insanlığın əleyhinə yönəldilmiş bu son dərəcə ağır hərbi cinayət beynəlxalq miqyasda öz hüquqi-siyasi qiymətini almalıdır".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən məqsədyönlü siyasət nəticəsində artıq bir sıra beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanımışlar. Xocalı faciəsindən ötən illər ərzində vandalizm həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, bu soyqırımına obyektiv qiymət verilməsi istiqamətində davamlı addımlar atılır. Bu baxımdan Heydər Əliyev Fondu, xüsusilə onun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər təqdirəlayiqdir. Fond bəşəriyyətin ən böyük faciələrindən olan Xocalı soyqırımı haqqında faktların dünyaya çatdırılması istiqamətində çoxşaxəli və ardıcıl fəaliyyət göstərir, məktəblilər arasında "Xocalı - uşaqların gözü ilə" rəsm müsabiqəsinin, əl işlərinin və fotosəkillərin dünyanın aparıcı ölkələrində sərgiləri keçirilir, ictimaiyyətə məlumatlandırıcı bukletlər və kitablar təqdim edilir. Fondun təşəbbüsü ilə təşkil olunan "Təcavüzün qurbanları" adlı foto və uşaq rəsmlərinin sərgisi də həqiqətlərin beynəlxalq aləmə çatdırılmasında mühüm rol oynayır. Fond soyqırımı haqqında həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq üçün Türkiyənin müxtəlif şəhər və vilayətlərində "Xocalı həftəsi" adlı tədbirlər proqramı çərçivəsində anım mərasimləri keçirmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Xocalı faciəsinin ildönümü artıq dünyanın müxtəlif ölkələrində, böyük şəhər və bölgələrində qeyd olunmaqdadır. Fondun ayrı-ayrı ölkələrdə geniş miqyasda təşkil etdiyi və faciənin həqiqətlərinin yayılmasına yönəldilmiş anım tədbirləri Rusiya Federasiyasındakı nümayəndəlik tərəfindən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Əməkdaşlıq və Dialoq Uğrunda Gənclər Forumu çərçivəsində uğurla davam etdirilir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyan ilk beynəlxalq təşkilatdır. 2008-ci il mayın 8-də, Şuşa şəhərinin işğalının ildönümündə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun mədəniyyətlərarası dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Xocalıya ədalət!" kampaniyası təsis edilmişdir. Hazırda bir çox xarici ölkədə yüzlərlə könüllünün iştirakı ilə uğurla davam etdirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq informasiya və təşviqat kampaniyası faciənin dünyaya tanınmasına öz töhfəsini verməkdədir. Kampaniyanın məqsədi beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar məlumatlandırmaq, qətləmə beynəlxalq aləmdə mənəvi-siyasi qiymət verilməsinə və bu qanlı qırğının

qurbanlarının xatirəsinin anılmasına nail olmaqdır. Faciənin mənəvi və siyasi-hüquqi səviyyədə tanınmasına yönəlmiş bu kampaniya bir çox ölkədə uğurla həyata keçirilir. Bunun nəticəsidir ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu ilə UNESCO arasında imzalanmış anlaşmaya görə, Xocalı faciəsi haqqında məlumatın İKT ölkələrinin tarix dərslərinə salınması barədə razılıq əldə edilmişdir.

Leyla xanım Əliyevanın Xocalı soyqırımının daha geniş miqyasda qeyd olunması təşəbbüsü bir sıra ölkələrdə dövlət səviyyəsində dəstəklənmişdir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv dövlətlərin parlament heyətləri başçılarının iştirak etdiyi sessiyada "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu ilə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqı arasında əməkdaşlıq haqqında" qətnamə imzalanmışdır. "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyası çərçivəsində qəbul olunmuş qətnamədə Xocalı faciəsi "Erməni silahlı qüvvələri tərəfindən dinc əhalinin kütləvi qətləməsi" və "İnsanlığa qarşı cinayət" kimi qiymətləndirilmişdir. Qətnamədə "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyasına həm milli, həm də beynəlxalq səviyyədə tam dəstək verilməsi öz əksini tapmışdır. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyasına dəstək olaraq Xocalı faciəsi "insanlığa qarşı törədilmiş kütləvi cinayət" kimi tanınmışdır.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən dinc azərbaycanlı əhaliyə qarşı həyata keçirilən və soyqırımı xarakteri daşıyan kütləvi qırğının tanınması, habelə Xocalı qırğını törədənlərin məsuliyyətə cəlb olunması İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş əlaqələndiricisi Leyla xanım Əliyeva tərəfindən irəli sürülən "Xocalıya ədalət!" beynəlxalq kampaniyasının fəaliyyətinin ana xəttini təşkil edir.

İOT Parlament İttifaqı öz sıralarında dünya parlamentlərinin dördübirini cəmləşdirir və ən böyük parlamentlərarası beynəlxalq qurumlardandır. Bu qətnamə Xocalı faciəsinin erməni millətçiləri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı aparılan soyqırımı siyasətinin tərkib hissəsi kimi beynəlxalq səviyyədə tanınması və bu cinayəti törədənlərin hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün çox mühüm və əhəmiyyətli bir sənəddir.

Xocalı qətləməsinə siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülən işlər ciddi nəticələr verməkdədir. Belə ki, Xocalı soyqırımının ildönümü Moskvada, Türkiyədə, ABŞ-də, Orta Asiya ölkələrində, Gürcüstanda, Küveytdə və dünyanın bir çox ölkəsində qeyd olunur. Ölkəmizdə olduğu kimi, Türkiyənin ayrı-ayrı şəhərlərində də "Xocalı həftəsi" adlı tədbirlər proqramı çərçivəsində müxtəlif anım mərasimləri, aksiyalar keçirilir. Dünyanın bir sıra şəhərlərində artıq bu tədbirlər geniş miqyas almışdır.

Meksika, Kolumbiya və Peru paytaxtlarının mərkəzi küçələrində “Xocalıya ədalət” çağırışı edilib

"Xocalıya ədalət" beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası çərçivəsində Xocalı soyqırımının 32-ci ildönümü ilə əlaqədar fevralın 26-dan başlayaraq Meksika, Kolumbiya və Perunun paytaxt şəhərləri Mexiko, Boqota və Limanın mərkəzi küçələrində yerləşən böyük və orta ölçülü lövhələrdə “Xocalıya ədalət” çağırışları əks olunub.

Bu barədə AZƏRTAC-a Azərbaycanın Meksikadakı səfirliyindən bildirilib.

Lövhələrdə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidənin təsviri, “Xocalı soyqırımı 32 il”, “Xatırlayırıq”, “Azərbaycana qarşı cinayət” şüarları və "Xocalıya ədalət" kampaniyasının rəsmi internet sahifəsi təsvir olunub.

Adıçəkilən şəhərlərin sakinləri lövhələrdə yer almış "Xocalıya ədalət" kampaniyasının rəsmi internet sahifəsinə daxil olaraq soyqırımı haqda ətraflı məlumat əldə edə bilər. Elektron lövhələr bir neçə gün ərzində nümayiş etdiriləcək.

AZƏRTAC
2024, 28 fevral